GEORGE ARION — Anchetele unui detectiv singur — CRIME SCENE PRESS

GEORGE ARION

virtual-project.eu

anchetele unui detectiv singur

CRIME SCENE PRESS
★ povestiri ★

George Arion
ANCHETELE UNUI DETECTIV SINGUR

Ediția a II-a

George Arion
Anchetele unui detectiv singur

GEORGE ARION – 2003
CRIME SCENE PRESS, 2017 pentru această ediție.

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ARION, GEORGE
Anchetele unui detectiv singur / George Arion. – București: Crime Scene Press, 2017
ISBN 978-606-8959-00-9

821.135.1

Coperta colecției: ALEXANDRA BARDAN
Redactor: ALEXANDRU ARION
Corectură: GEORGE ARION JR.
Tehnoredactor: LAURA TIBĂR
Bun de tipar: noiembrie 2017
Tipărit în România

Carte apărută cu sprijinul *Fundației Premiile Flacăra*

Cele mai multe dintre aceste 99 de schițe polițiste au apărut săptămânal în suplimentele *Tinerama* și *TV* ale ziarului *Ziua,* la inițiativa lui Sorin Roșca Stănescu. Luana Dushka a vegheat la punerea lor în pagină. Primul cititor al acestor narațiuni a fost Alexandru Arion. Autorul le este profund recunoscător.

Desigur, *Anchetele unui detectiv singur* este o culegere de ficțiuni literare, cu personaje și întâmplări inventate, fără corespondențe în realitate.

George Arion (n. 1946) este un jurnalist binecunoscut pentru interviurile sale și, totodată, un scriitor care a abordat mai multe genuri literare – poezie, proză, dramaturgie, eseu. Este autor de scenarii pentru lung metraje și seriale TV, precum și al unui libret de operă. A fost încununat de trei ori cu Premiul Uniunii Scriitorilor.

Este cetățean de Onoare al orașului Tecuci.

În 2013, Asociația Națională a Detectivilor din România i-a acordat titlul de Detectiv de Onoare.

Romanele sale au cunoscut un mare succes la public, unele dintre ele fiind traduse în engleză, franceză, rusă și macedoneană.

E o vreme tocmai bună pentru cei pe care îi urmăresc de ani și ani. Mi-i închipui cum se strecoară pe străzi lăturalnice ca să-și dea loviturile la adăpostul nopții. Iar mâine, la știri, lumea va afla din nou de mașini furate, de case jefuite, de crime. Poate chiar în clipa asta cineva își înfige pumnalul în pieptul unei victime luate prin surprindere; poate chiar în clipa asta un altul montează sub un automobil explozibilul care îl va arunca pe șofer în aer când va răsuci cheia în contact. Poate chiar în clipa asta altcineva croiește planuri ca să se răzbune pentru că l-a înșelat partenerul de afaceri sau vrea să elimine pe cineva ca să-l moștenească.

Iar pe unii făptași nu-i prinde nimeni și rămân nepedepsiți.

Întreg orașul miroase a fărădelege și crimă, a bani câștigați fără muncă, a droguri vândute ziua în amiaza mare, a prostituție și jocuri de noroc.

Prima anchetă

Polițistul plecase în grabă de la cârciuma din sat unde încerca să se răcorească bând o halbă cu bere. Nu apucase să ia decât două înghițituri și se auziră țipetele sfâșietoare ale unei femei:

— Săriți! Ajutor!

Câteva clipe, mușteriii se priviră nedumeriți unii pe alții, neînțelegând ce s-a întâmplat. Apoi se năpustiră pe ușă și se opriră în uliță, căutând să priceapă de unde vin strigătele.

— Ajutor!

În cele din urmă se dumiriră de unde răzbat până la ei țipetele deznădăjduite. O porniră în fugă spre gospodăria lui Timofte, căruia localnicii îi spuneau Hapsânul fiindcă era rău de gură, hrăpăreț și bătăuș. Mulți îi purtau pică și preferau să-l ocolească atunci când îl întâlneau.

În curte se strânsese deja lume care se înghesuia în jurul șopronului. Polițistul ajunse mai târziu. Era gras, își desfăcuse bluza pătată de transpirație la subsuori și-și ținea cu o mână șapca iar cu cealaltă își ștergea chelia cu o batistă uriașă.

— Ce e? Ce s-a întâmplat?

O femeie între două vârste se desprinse din grup. Era mărunțică de statură, îmbrăcată cu o bluză decolorată de soare și-și apăra capul cu o broboadă.

— Dom' șef, Timofte s-a omorât!

— Cum așa?, răspunse neîncrezător polițistul ale cărui gânduri zburau spre halba cu bere rece pe care o părăsise pe masă.

— S-a spânzurat! Acolo, în șopron!

— Faceți loc să văd!

Polițistul intră în șopron. Aici lumina pătrundea cu greu printre bârne. Era răcoare și la început nu distinse mare lucru. După ce se mai obișnui cu semiobscuritatea, zări câteva fiare aruncate pe jos, niște valuri de sârmă, câțiva baloți de paie, niște sape și cazmale. De-abia după ce aruncă o privire în sus îl văzu și pe Timofte atârnat de un ștreang.

— Dați-l jos! Poate îl mai salvăm!, ordonă polițistul celor care pătrunseseră împreună cu el.

— Ce să-l mai salvăm, dom' șef? E țeapăn tot. E rece! A făcut-o azi-noapte.

— Mda, zise polițistul după ce puse mâna pe trupul rigid.

După care nu mai zise nimic. Căldura îi alungase parcă orice gând. Era conștient că toată lumea așteaptă de la el ordine, organizare, dar lui nu-i trecea prin minte nimic. Doar din când în când viziunea halbei cu bere rece îl făcea să înghită în sec.

— Uite, dom' șef! S-a urcat pe scaunul ăsta, a legat ștreangul de grindă, și-a băgat capul în laț și apoi a dat ortul popii.

În glasul femeii nu se simțea nicio urmă de regret. Privea la trupul fără viață care atârna ca un pendul uriaș. De altfel, nimeni nu părea să-l regrete și nu se zărea nicio lacrimă pe vreun obraz.

Omul ordinii se scărpină în cap, neștiind în continuare ce trebuie să facă. Tot ceea ce învățase îi zburase din minte ca șters cu buretele. Nu avusese niciodată un astfel de caz. În cele mai grave situații trebuise să despartă niște bețivani care se încăieraseră pentru un fleac.

Cineva ridicase scaunul – de fapt, un taburet a cărui vopsea se scorojise. Ca smuls din transă, polițistul se răsti spre cel care îl ridicase.

— Nu atingeți obiectele!

Apoi, spre ceilalți:

— Afară! Toată lumea afară!

Bucuroși că în sfârșit cineva luase hățurile în mână, oamenii se bulucira spre ieșire. Polițistul o căută din ochi pe femeia care descoperise cadavrul. Îi făcu un semn, își scoase un carnețel murdar dintr-unul din buzunarele largi ale pantalonilor și un creion cu vârf bont.

— Cum te cheamă?, o întrebă el, deși o cunoștea de multă vreme.

— Floarea Gheorghe, răspunse mândră femeia fiindcă era luată în seamă.

Bărbatul în uniformă notă cu grijă numele, blestemând creionul care refuza să scrie.

— Ce căutai aici?

— Dom' șef, cu Timofte suntem vecini. Venisem să-l rog să nu ne mai poarte pe la judecăți. Zicea că atunci când am făcut gardul noi i-am intrat în bătătură cu o jumătate de metru. Minte, dom' șef! Adică mințea!, se corectă ea. Nu i-am intrat nici cu o palmă de pământ. Cine-ar fi îndrăznit, când îl știa tot satul cât e de sucit?

— Și?

— L-am strigat la poartă dar nu mi-a răspuns nimeni. Am văzut însă ferestrele de la casă deschise așa că am intrat în curte. L-am strigat din nou, mi-am zis că e în fundul curții și că n-aude. E singur, dom' șef…

— Știu, o întrerupse polițistul și în memorie îi veni imaginea femeii lui Timofte care se stinsese de atâtea bătăi câte îndurase și de viața chinuită pe care o dusese lângă bărbatul ei.

— L-am strigat din nou, dar nu mi-a răspuns. Am început să-l caut și așa am dat de el în șopron.

Lumea care asculta era dezamăgită. Ar fi vrut să audă o relatare palpitantă, dar aceasta fusese scurtă și fără niciun element de suspans. Floarea Gheorghe nu se pricepea să povestească.

— Am început să strig după ajutor. Asta e tot.

Apoi, simțind că auditoriul ar fi vrut mai multe de la ea, începu să comenteze.

— L-a pedepsit Dumnezeu de cât rău a făcut. Are vreo zece procese cu oamenii din sat. Se judecă pe pământ. Acum îi stă în gât, că nu-i mai ajungea. L-o fi luminat și pe el Cel de Sus; și-o fi dat seama de cât rău a făcut pe lume. Așa că și-a luat zilele.

Polițistului nu-i ardea însă de comentariile femeii. Închise carnețelul și-l vârî, împreună cu creionul, în buzunar. Nu mai trebuia decât să anunțe mai sus ce se întâmplase și pe urmă să se ducă liniștit să-și termine halba.

— E limpede ca lumina zilei că s-a spânzurat. Ăsta e un caz clasat, zise el plin de importanță.

N-am avut de lucru și, spre uimirea mea, m-am auzit rostind.

— Ba nu e un caz clasat.

Polițistul ridică ochii spre mine și mă măsură din ochi ca pe o gânganie.

— Tu de unde ai mai răsărit? Cine ești?

— N-are importanță cine sunt. Dacă vreți să știți, sunt aici pentru o altă anchetă.

— Și de ce nu-ți vezi de ancheta dumitale?

Polițistului i se dusese din nou toată buna-dispoziție.

— Fiți fără grijă, o să-mi fac treaba pentru care am venit. Dar în privința omului ăstuia vă înșelați.

— Zău?

Îmi păstrez, ca de obicei, calmul care îmi scoate din sărite și mai rău adversarii.

— Veniți cu mine!

— Da' cine ești dumneata să dai ordine?

N-am cu cine discuta așa că renunț.

— La o primă vedere, Timofte sau cum îl chema pe spânzurat…

— Timofte, Timofte…, confirmă mulțimea care se pregătea pentru un alt spectacol și aștepta cu suflarea tăiată desfășurarea evenimentelor.

— La o primă vedere, Timofte s-a urcat pe un scaun, și-a pus lațul de gât din cine știe ce motive, a împins scaunul cu piciorul și și-a dat drumul în gol…

— Așa, așa…, se aude rumoarea celor zece, cincisprezece inși din curte.

— Toate bune și frumoase, dar ceva nu se leagă.

— Ce nu se leagă?, bate în retragere polițistul, care nu se mai simte așa de sigur pe el.

Nu simt nicio tresărire de orgoliu fiindcă am observat ceva ce toți ceilalți au trecut cu vederea.

— Scaunul, rostesc eu cu oboseală în glas.

— Ce-i cu scaunul?

— Scaunul e cu o palmă mai mic decât i-ar fi trebuit lui Timofte să ajungă la grindă. Cel – sau cei – care l-au spânzurat au aruncat taburetul fără să bage de seamă că nu e destul de înalt pentru ca Timofte să se sinucidă.

Rostesc aceste vorbe, mă îndrept spre poartă, o deschid, o închid cu grijă în urma mea. Îi las pe cei din curte încremeniți sub soarele care continuă să ardă nemilos.

Agentul literar

Norocoasă viață mai avusese și Sorin Zamfirescu! Stele binevoitoare vegheaseră asupra lui și îl înzestraseră și cu frumusețe și cu talent în mai multe domenii. Și asta încă din copilărie. Jucăriile meșterite de el – era pe vremea când în magazine nu se găseau, ca azi, trenulețe electrice, mașinuțe, cuburi colorate, jocuri ingenioase – arătau mai grozav decât ale celorlalți. În școală era dat mereu ca exemplu – un băiat bine-crescut, care învăța bine la toate materiile, fără să devină un tocilar, plăcându-i și cartea și sportul. Câștigase mai multe concursuri de natație, ajungând să reprezinte țara și la întreceri internaționale, de unde venise cu medalii prețioase. Urmase câțiva ani de Politehnică unde fusese eminent. Brusc se răzgândise, se înscrisese la Medicină, dar după un an se plictisise și se dusese la Litere unde din nou fusese un student strălucit. După absolvire se remarcase prin câteva cenacluri și i se prezisese un viitor frumos în proză, dar după ce publicase câteva schițe și povestiri promițătoare, dispăruse din câmpul literelor, spre regretul junelor care îl adorau chiar și fără să-l citească, numai văzându-i fotografia prin reviste. Un demon al neliniștii părea să fi pus stăpânire pe el, astfel încât să nu-l lase să urmeze o cale până la capăt, oricât de glorioasă i s-ar fi arătat. Prefera să ia totul de la început, să se aventureze pe teritorii noi, ca și cum numai contactul cu necunoscutul i-ar fi adus fericirea.

O vreme nu s-a mai auzit nimic despre el. Plecase prin provincie unde, spuneau gurile rele și poate invidioase pe darurile cu care fusese hărăzit, se apucase de băutură și de jucat cărți. Dar e ușor de închipuit că și aventura lui într-un domeniu al frivolității trebuie să fi fost magnifică. Probabil că nu era un băutor obișnuit și nici vreun amărât de cartofor. Cu siguranță că, și într-o lume a decadenței, oricine îl recunoștea ca fiind un tip aparte. Purta un blazon al distincției oriunde s-ar fi aflat.

Revenit în Capitală, nu părea că trecuse prin bolgiile unui infern bahic. Dimpotrivă, la patruzeci de ani arăta în continuare chipeș, având un succes nebun la fete și la doamne coapte, nepomenind niciodată de escapade cu

vinuri și bătut de cărți până în zori, ceea ce ne poate îndemna să credem că, într-adevăr, nu se poate pune temei pe bârfele care circulau pe seama lui, rod al neroziei unora sau al invidiei.

Se atașase de un scriitor cam de aceeași vârstă, care încerca fără succes să devină un autor consacrat de romane polițiste. Apropierea celor doi le prii amândurora. Sorin Zamfirescu îi deveni agent literar, punându-i mai bine în valoare talentul ignorat până atunci de o critică opacă și de un public indiferent, și, culmea, noua ocupație îl absorbi în așa măsură încât n-o mai părăsi ca pe atâtea altele de până atunci. Își făcuse un țel din promovarea pe orbite tot mai înalte a lui Sergiu Căpușan, cheltuind ingeniozitate, bătând la ușile la care trebuia să bată, încheind contracte profitabile, apelând la reclama cea mai nimerită cu ocazia lansării unui nou volum semnat de acesta. În curând, și unul și altul cunoscură un standard de viață ridicat, scriitorul permițându-și să-și construiască o vilă la munte și o alta la mare, la care se adăuga și achiziționarea unui apartament cu cinci camere într-unul dintre cartierele selecte ale Bucureștiului. Cărțile i se ecranizau, televiziunile se înghesuiau să facă seriale după scenariile lui, ce mai încolo și-ncoace, Sergiu Căpușan cunoștea o glorie literară de invidiat, fiind, pe măsură ce treceau anii, tot mai prolific și mai inspirat. Iar alături, Sorin Zamfirescu cunoștea și el satisfacțiile omului din umbră care știe că și datorită lui se înalță un monument.

Toate au fost bune și frumoase până într-o zi când agentul literar – de fapt, era și secretar particular, și director de campanie publicitară – aflat la casa lui de la țară, a vrut să coboare în beci, a alunecat pe scară și s-a făcut fărâme pe pardoseala de ciment. A fost transportat de urgență la spital unde l-am vizitat și eu și am aflat cu durere că are puține șanse să scape cu viață. Astrele care îi supravegheaseră până atunci destinul încetaseră să-i mai fie favorabile. În rezerva unde stătea înfășurat în bandaje și gipsuri din cap până-n picioare l-am întâlnit și pe marele romancier care părea doborât de durere. Arăta groaznic și faptul nu trebuia să surprindă – lucrase doar atâta vreme cu un om căruia, într-un fel, îi datora ascensiunea fulminantă. I-am dat de înțeles că sunt alături de el și știu prin ce trece.

La un moment dat, am rămas singur cu Sorin Zamfirescu, care, deși era cu mulți ani mai în vârstă decât mine, îmi acordase privilegiul unei prietenii bazate pe respect din partea mea pentru inteligența și cultura pe care le avea, iar din partea lui datorate probabil dorinței de a avea în preajmă pe cineva mai tânăr și dintr-o sferă de activitate care îi era necunoscută. Deseori mă trăgea de limbă în legătură cu anchetele mele și mă asculta fără să se plictisească ore în șir, deși mie urzelile acelea de fărădelegi mi se păreau banale, lipsite de orice interes.

Pe noptiera de la căpătâiul lui Sorin Zamfirescu se afla ultima carte a lui Sergiu Căpușan apărută chiar în acele zile. Titlul era, ca de obicei, incitant – *Moartea în vacanță* – și puteam să pariez că va deveni un best-seller din clipa în care va ajunge la cititori.

Deodată, muribundul a deschis ochii și m-a privit cu luare-aminte. Să fi fost doar o părere sau am zărit o licărire de bucurie în privirea lui? Cert e că m-am dat mai aproape și am încercat să-l încurajez, deși în sinea mea nu-i mai dădeam nicio șansă, cu toată părerea mea de rău.

— Domnule Sorin, o să vă faceți bine…

Părea să nu mă fi auzit. Nu mai putea vorbi, așa că m-am uitat în ochii lui ca să aflu dacă are vreo dorință. Pentru moment n-am înțeles ce fixează cu atâta insistență. Apoi m-am dumirit că este vorba de cartea pe care o țineam în mână.

— Domnule Sorin, a mai apărut o carte a domnului Căpușan. Sunt sigur că o să vă ocupați de lansarea ei.

În ochi i-am zărit o licărire amară. Am simțit nevoia să-l îmbărbătez din nou:

— Fiți fără grijă, o să vă puneți pe picioare.

Ochii lui fixau în continuare cartea. L-am întrebat cu nedumerire în glas:

— Vreți s-o deschid, ca să vedeți cum arată?

Mi-a făcut semn din ochi că da.

Am început să dau pagină cu pagină, dar m-am oprit, văzându-l cum se încruntă.

Brusc, m-am dumirit:

— Vreți să vă citesc?

Semn de aprobare.

N-am apucat să citesc decât câteva fraze și l-am văzut cum își încrețește fruntea din nou.

— Nu vreți să vă citesc?

Semn de aprobare.

— Citesc prea repede?

Din nou semn de aprobare.

Am reluat lectura, dar iar n-a fost bine. Chinul ăsta a durat cam o oră, până când m-am dumirit ce vrea de la mine. De fapt, dorea să-i citesc doar literele cu care începeau cuvintele din paginile cărții. Ele alcătuiau alte cuvinte și alte fraze care istoriseau ceva incredibil, ca un roman într-un alt roman, mult mai pasionant decât primul: vreme de aproape douăzeci de ani, Sorin Zamfirescu scrisese cele mai bune cărți ale lui Sergiu Căpușan. Lucrase, cum se spune, „ca un negru”, pentru că, într-un moment de rătăcire, pierduse la cărți o avere și se angajase ca în schimbul banilor datorați să scrie pentru insipidul autor. Toată faima celebrului scriitor se datora, de fapt, celui care îi servise drept secretar particular și agent literar. Numai așa se putea explica rodnicia talentului său din ultimii ani. Și mai era un lucru teribil. Prăbușirea pe treptele pivniței nu fusese un accident. De mai multă vreme Sorin Zamfirescu simțea că Sergiu Căpușan dorește să scape de el, pentru ca secretul care îi lega să dispară în neant. De aceea încifrase în ultima carte un mesaj care să-l pună sub acuzare pe criminal în eventualitatea că-și va pune planul în aplicare. Mesaj care ar fi rămas pierdut pentru totdeauna dacă n-ar fi avut din nou noroc: acela de a mă afla lângă el înainte de a-și da obștescul sfârșit.

Agonia unei veri putrede

Ancheta se terminase după o săptămână de cercetări istovitoare. Criminalul fusese prins și, pus în fața unor probe zdrobitoare, își recunoscuse fapta. Iar lumea din orășelul anonim, pusă pe jar de un eveniment tragic, răsuflase ușurată și reintrase în ritualul monoton al existenței dintr-un loc unde îndeobște nu se petrece nimic.

Mai aveam câteva ore până la tren. Și eu, și partenerul meu Miron Stratilat, abia așteptam să ne luăm tălpășița și să uităm de camera unui hotel sordid, unde dormisem pe sponci, chinuiți de țânțarii cei mai afurisiți pe care îi întâlnisem vreodată. Era o după-amiază fierbinte, ne era sete și încercam să ne răcorim în grădina unui restaurant unde berea de la butoi era apoasă, apa minerală avea gust de ulei, iar chelnerii se mișcau mai indolent ca de obicei, toropiți de căldură. Nu se simțea nicio adiere. Frunzele pomilor cădeau opărite de aerul fierbinte, cleiul translucid se muia și se prelingea pe trunchiuri în pârâiașe. O ceată de furnici atacase voinicește un fluture mort. Iar de la un radio se auzea glasul unui cunoscut eseist care vorbea doct despre *Agonia unei veri putrede.*

Era exact ce-i mai trebuia lui Miron ca să-și iasă din pepeni.

— Oximoroni, jubilația realului, transcenderea concretului…, repetă el ca în transă câteva expresii rostite de reputatul exeget. Nasoală meserie mai are și omul ăsta!

Ochi locul unde se afla aparatul, umblă la butoane sub privirile impasibile ale chelnerilor până auzi o voce suavă care anunța că, în continuare, se va transmite șlagărul verii. Pe chipul transpirat al partenerului meu se așternu o expresie de mulțumire. Dar n-apucă să se întoarcă la masă. Din cutia aparatului vechi, se năpusti asupra noastră un cântec care-l scotea din minți pe Miron ori de câte ori îl auzea: *Suzana, mi-ai furat banana…*

— Nu, aproape că urlă Miron și iar începu să umble la butoane cu furie.

În sfârșit, pe un alt post, o voce de bărbat, graseind îngrozitor, aduse lumii știrea că ne vom aminti împreună șlagărul verii trecute. Din nou expresie de mulțumire pe chipul din ce în ce mai transpirat al lui Miron, din nou o tentativă de a veni la masă și din nou o frână bruscă, aidoma celeia pe care o pune Tom în desenele animate. *La mare, la mare, fetițele sunt goale,/ Femei adevărate, agață-le pe toate…*

— Nu mai suport, îmi zise Miron. Plătește și hai să mergem.

— Unde?

— Oriunde. Uite, vizavi e un muzeu. Într-un muzeu e răcoare. Acolo nu-ți vorbește nimeni de oximoroni, de Suzane care fură banane…

Într-adevăr, în muzeu era plăcut. Custodele nu-și revenea din uimire. Nu-i mai călcase pragul de multă vreme vreun vizitator. De aceea, încerca să fie cât mai agreabil, punând la bătaie toate cunoștințele pe care le avea despre obiectele expuse pe pereți sau în vitrine. Din câte înțelegeam, muzeul încerca să reconstituie o istorie a locurilor unde ne aflam, ca să mângâie orgoliul unei urbe ignorată de cei mai mulți.

— Dacă unealta asta e din Neolitic, eu sunt un fan al formației care cântă despre hoața Suzana, îmi șopti Miron, arătându-mi sub un geam cam murdar un pietroi identificat drept „Topor din Neolitic”.

Treceam din încăpere în încăpere, fără niciun chef. Podeaua ștearsă cu motorină scârțâia sub pașii noștri. Aici sunt costume populare, dincoace câteva exemplare din flora zonei, iar în sala asta lupi împăiați – odinioară iarna, când le era foame, se aventurau până pe străzile orașului.

— Bine că acum e vară, mormăi Miron, al cărui aer morocănos era imposibil de alungat.

— Am amenajat și un laborator pentru copiii din școli. Deseori profesorii își organizează orele de anatomie aici, ne zise însoțitorul nostru cu mândrie. Avem schelete umane pe care elevii pot să învețe cu mai multă ușurință oasele corpului omenesc.

— Brr!, se zgribuli Miron. Cam sinistru. E pentru prima oară de când mă aflu în oraș și simt cum mă apucă tremuratul.

Într-adevăr, încăperea n-avea nimic îmbietor. La aspectul ei lugubru contribuia și lumina verzuie a unicului bec din tavan. Te-ai fi așteptat ca, din clipă în clipă, armata aceea de schelete să pornească un dans macabru sau s-o rupă la fugă.

— Hai s-o ștergem. E mai bine cu Suzana și Roxana care au furat banana…, îmi murmură Miron la ureche.

Dar eu nu mă lăsam dus. Împietrisem în fața unei etajere pe rafturile căreia se înșirau mai multe cranii.

— Mă bucur că v-ați oprit aici, zise radios custodele. Sunt cranii găsite pe dealurile din împrejurimi. Le-au descoperit localnicii când au săpat în grădinile lor. În urmă cu sute de ani au fost câteva bătălii cu turcii.

— Pot să iau unul să mă uit mai bine la el?

— Desigur, răspunse gazda noastră, bucuroasă că manifestam un asemenea interes.

Am luat unul dintre cranii și am început să-l studiez pe îndelete. Miron se foia nerăbdător pe lângă mine.

— Ce, te crezi Hamlet? *A fi sau a nu fi.* Zi tu mai departe, că eu la versuri am stat întotdeauna prost cu memoria.

Nu l-am băgat în seamă și m-am adresat custodelui.

— Craniul ăsta e găurit!

— Nu v-am spus? A fost găsit, ca și celelalte, pe dealurile din apropiere, unde au fost niște lupte groaznice.

— Da, da… Numai că scăfârlia asta n-a fost zdrobită de vreo sabie, de vreun iatagan, de vreun pușcoci de pe vremuri… Gaura asta e făcută de un glonte de pistol fabricat în secolul nostru. E o gaură mică și perfect rotundă. De altfel, oricine își poate da seama că nu e vorba de craniul cuiva care a trăit cu secole în urmă.

Custodele păstrase până atunci o distanță respectuoasă. Palid, se apropie de mine tremurând.

— Ce spuneți?

N-am apucat să-i răspund. Mi-a luat craniul din mâini și a început, la rândul lui, să-l studieze cu atenție.

— Extraordinar! Ăsta nu e exponatul nostru! Cum a apărut aici?

…Abia a doua zi, spre seară, am plecat din orășel, petrecând încă o noapte în hotelul murdar asaltat de țânțari. Așezați confortabil în cușetele unui tren cu aer condiționat și cu *Anotimpurile* lui Vivaldi picurate în

urechi de la difuzoare invizibile, ne pregăteam să dormim câteva ceasuri bune. Cu toate că pica de somn, Miron mai avea putere să mormăie, cum îi stătea în obicei.

— Extraordinar! Intri într-un muzeu pașnic și dai peste o crimă! Ce ochi ai avut, Șefu' scump! Să vezi mizeria aia de gaură de glonț! Iar din aproape în aproape să aflăm că scăfârlia aia a fost pusă acolo, printre alte exponate, de portar, de un moș în aparență inofensiv, care însă, în urmă cu treizeci de ani, la o ceartă, și-a omorât vecinul și l-a îngropat în grădină! De unde a trebuit să-l scoată fiindcă pe terenul respectiv urmau să se facă niște săpături! Extraordinar! Și ce i-a trecut moșului prin cap? Să aducă oasele în sala aceea sinistră, unde nu le-ar fi descoperit nimeni dacă n-am fi trecut noi pe acolo! Mari suntem, Șefu' scump!

Era clar că Miron nu mai avea resurse și avea să adoarmă în curând. Dar tocmai atunci, *Anotimpurile* lui Vivaldi încetară să ne mai vrăjească, și un glas suav, pe care îl mai auzisem, ne invită să ascultăm șlagărul verii – în care numita Suzana se ocupă de furtul de banane.

Noroc că tocmai atunci trenul trecu printr-o haltă și mecanicul trase sirena. Altfel, răcnetul lui Miron s-ar fi auzit până departe.

Amnezie

— Cum te cheamă?

— Puiu. Mama mă strigă Puiuțul meu.

— Povestește-mi despre mama ta. Cum arată?

— E o femeie frumoasă și bună. Nimeni n-are o mamă ca a mea. Atât pot să spun.

— Tatăl tău?

— O, pe tata îl văd mai puțin. Pleacă dimineața, înainte ca eu să mă trezesc. Vine seara. Îi sar în brațe și mă ridică până la tavan.

— Unde locuiți?

— Într-o casă cu două camere. Una e a mea; în cealaltă dorm ei.

— Cine e în fotografia asta?

Bărbatul care zace pe un pat de spital, înfășurat din cap până-n picioare în bandaje, încearcă să se ridice. Imediat, se aude, blând, glasul doctorului.

— Nu te obosi. Stai așezat. Deci, cine e în fotografie?

Bărbatul arată cam de 30-35 de ani, în ciuda istovelii care i se citește pe chip. Se uită la fotografia pe care doctorul o ține în mâna dreaptă:

— Nu știu, răspunde el într-un târziu.

— Vrei să știi?

— E important?

— Da.

— Atunci, vreau să știu. Cine e?

— Mama ta.

Rănitul începe să râdă.

— Cum să fie femeia asta bătrână mama mea? V-am spus: mama mea e frumoasă și tânără. Cea mai bună mamă din lume.

— Dar în fotografia asta cine e?

— Nu știu.

— Tatăl tău.

De data asta, bărbatul cu pansament la cap nu mai râde. Închide ochii obosit.

— Bună glumă! Tatăl meu nu e chel. Pe bărbatul ăsta nu-l cunosc.

Doctorul nu are nicio reacție. Din teancul de fotografii pe care i le arată pacientului său mai scoate una care înfățișează o femeie cam la cincizeci de ani, cu trăsături încă atrăgătoare – probabil o frumusețe în tinerețea ei.

— Dar ea cine este?

Bolnavul vrea mai întâi să țină ochii închiși. În cele din urmă privirea lui scrutează fotografia.

— Nu știu.

— E soția ta.

Bărbatul începe din nou să râdă.

— Soția mea? Dar eu n-am fost niciodată căsătorit.

Medicul nu-și pierde răbdarea.

— E soția ta. A fost soția ta timp de cinci ani.

— Da?, se aude glasul neîncrezător al pacientului.

— Au găsit-o strangulată cu un fir de nailon. În propria voastră casă.

— În casa noastră locuim doar noi trei: mama, tata și eu.

— Dar în fotografia asta cine e?

În cameră se aude doar zgomotul instalației de aer condiționat. Miroase puternic a medicamente.

Bărbatul încearcă din nou să se ridice, însă nu reușește nici de data asta.

— Nu știu, răspunde el și mai șoptit.

— În fotografia asta ești tu.

— Minți! E un străin. Nu l-am văzut niciodată.

Domnul în halat alb face un semn abia perceptibil spre sora care stă pe scaun, într-un ungher al rezervei. Scena pare filmată cu încetinitorul. Fata se apropie de fața bolnavului cu o oglindă.

— Nu-i așa că ești tu în fotografie? Uită-te în oglindă și compară!

Bolnavul aruncă o privire în oglindă, apoi se uită la poza în care e surprins un bărbat bine făcut, cu un chip atrăgător. Poartă blugi și tricou, iar în picioare adidași. Fotograful l-a surprins în fața unei case cu etaj, o construcție modernă, impunătoare.

Bolnavul nu mai zice nimic și închide iar ochii. Doctorul continuă însă ca și cum n-ar fi observat reacția celuilalt.

— Iar vila din spatele tău e casa voastră. O clădire care numai ea costă o avere.

Celălalt nu are în continuare nicio reacție. Fără să-și iasă din fire, doctorul îl întreabă din nou:

— Cum te cheamă?

De-abia acum bolnavul pare să-și piardă cumpătul. Țipă cât îl țin puterile:

— Ce-aveți cu mine? Lăsați-mă în pace. V-am spus tot ce știu. Mă cheamă Puiu. Îmi aduc aminte cum mama mă ducea și mă aducea de la grădinuță. Știu numele copiilor cu care mă jucam – Nelu, și Sandu, și Tina. Țin minte trenulețul electric pe care mi l-a adus Moș Crăciun într-o iarnă și pe care l-am montat cu tata și ne-am jucat până la miezul nopții. În casa în care locuiam mirosea mereu a mâncare gătită fiindcă bucătăria era într-un colț al odăii părinților mei. Pot să vă spun ce jucării aveam – cel mai drag îmi era un ursuleț, cu el dormeam noaptea în brațe. Odată, când eram pe munte, ne-a prins o ploaie grozavă – am ajuns uzi leoarcă la cabană. Altceva nu mai știu. Lăsați-mă în pace! Mă doare capul.

Cu aceleași mișcări liniștite, doctorul strânse teancul de fotografii și-i făcu semn sorei să stingă lumina. L-am urmat în cabinetul lui.

— Doctore, e posibil să-și fi pierdut memoria?

Doctorul își umplu mai întâi pipa scurtă cu tutun *Captain Black*, o aprinse, trase cu sete din ea, ca să se mai calmeze, și de-abia pe urmă îmi răspunse.

— Orice e posibil. Să nu uităm – s-a lovit zdravăn la cap. S-ar putea ca singurele lui amintiri să fie în clipa de față numai cele din prima copilărie.

În încăpere începuse să miroasă plăcut a tutun aromat.

De afară se auzea cum ploaia bătea în acoperișuri. Era o atmosferă calmă, care mă împiedica să cred că mă aflam acolo ca să anchetez o crimă.

— Nu cumva se preface?

— Nu. Nu cred.

— Sunteți sigur?

Doctorul păcăni cu degetul mare de la mâna stângă în pipă. Fumul începu să iasă mai vioi.

— Nu pot să fiu sigur. S-ar putea ca lovitura de la cap să-i fi provocat o leziune pe care încă n-am depistat-o și care să-i fi produs o amnezie parțială.

— Dar de ce își aduce aminte totuși scene din copilărie?

— Poate și-a găsit acolo un refugiu. Poate atunci, cu toată sărăcia în care a trăit, să fi cunoscut fericirea. Nu trebuie să vă spun ce complicată e mintea omului. Dar ce tot vă încăpățânați să credeți că el și-a omorât soția?

— Sunt mai mult ca sigur. În dimineața asta, femeia de serviciu, care fusese plecată în concediu și n-am dat de urma ei o lună, a depus mărturie. Ne-a spus, printre altele, ceva care îl incriminează fără drept de apel.

În încăperea cu gratii la geamuri și doar cu o luminiță de veghe aprinsă, bărbatul cu pansament la cap continua să zacă ținând mai departe ochii închiși. Recunoscuse toate personajele din fotografiile care îi fuseseră arătate. Și blestema în gând – pentru a câta oară în ultimele săptămâni? – întâmplarea care îi năruise un plan elaborat minuțios. Dacă n-ar fi fost accidentul acela stupid, ar fi scăpat cu ușurință de Gilda, soția lui cu mult mai în vârstă decât el, care, în afară de o avere fabuloasă, nu mai avea nicio calitate. Totul fusese pregătit pentru o sâmbătă în care femeia de serviciu își luase un concediu de o lună și plecase undeva, la țară. Cum rămăseseră singuri, trecuse imediat la fapte. Tocmai când rostea mai cu înfocare prostiile ei dintotdeauna, i se strecurase pe la spate, chipurile s-o îmbrățișeze. Gilda se abandonase cu voluptate. Atunci îi înfășurase pe gât firul de nailon și strânsese puternic. Când îi văzuse ochii ieșind din orbite simțise o ușurare cum nu mai cunoscuse demult. Era, în sfârșit, liber!

O lăsase fără viață, pe covor, îi sfâșiase rochia, ca și cum ar fi avut loc o luptă și se dusese în sufragerie unde își pusese muzică, băuse mai multe pahare, și se uitase la filmele pe care avea chef să le vadă. A doua zi o petrecuse cu aceeași seninătate în suflet, aducându-și aminte rareori de cadavrul care zăcea în dormitor. Telefonul sunase de câteva ori, dar lăsase robotul să răspundă. La prânz mâncase singur în sufragerie după care strânsese farfuriile și tacâmurile, le spălase, le șterse și le pusese la locul lor. Spre seară începuse să aranjeze decorul așa cum trebuia să arate când avea să înceapă ancheta, ca și cum casa ar fi fost călcată de hoți în căutare de bani. Apoi își legase picioarele cu o frânghie subțire, făcând un nod temeinic. Mai greu fusese să-și lege mâinile la spate. Reușise într-un târziu, leoarcă de transpirație. Apoi se pusese pe așteptat. Dimineața

trebuia să vină cineva în vizită la ora zece. Acela avea să-i descopere și să anunțe poliția. Nimic nu fusese lăsat la voia întâmplării. O noapte trece ușor, când miza e libertatea. De unde să știe că la casa vecină va izbucni un incendiu care se va întinde și la casa lui? De unde să-și închipuie ce spaimă îl va cuprinde când va vedea că flăcările încep să cuprindă etajul unde se afla? S-a târât atunci ca un nebun spre scara de care Gilda era așa de mândră și s-a rostogolit cât mai departe de vâlvătaie. Nu s-a mai trezit decât pe patul de la spital, încorsetat în bandaje, plin de arsuri și cu o groaznică rană la cap. Planul îi eșuase lamentabil. Acum trebuia să-și salveze pielea. Din prima clipă când și-a recăpătat cunoștința s-a prefăcut că și-a pierdut memoria. Nu știe cât timp va mai putea juca teatru. Poate pe doctori îi va mai putea păcăli. Dar pe bărbatul acela în halat alb care nu spune o vorbă și care e vizibil stingherit de ambianța unde se află simte că nu-l va putea înșela așa de ușor. Mai ales că în planul lui s-a strecurat o greșeală. Cu siguranță, la autopsie s-a constatat că Gilda fusese omorâtă sâmbătă. Or, dacă hoții intraseră atunci în casă, cum se explică de ce, în frigider, în vasele lăsate pline ochi de femeia de serviciu, mâncarea era pe jumătate consumată? Poate totuși amănuntul ăsta n-o să-i sară în ochi intrusului în halat alb. În orice caz, trebuie să se căznească să inventeze ceva ca să scape. Fiindcă, până acum, nu întrevede decât două alternative: ori să putrezească într-o închisoare mizerabilă ori, toată viața de acum încolo, să fie purtat, ca un copil, în cărucior, mimând o întunecare a minții.

Nevăzută de nimeni, o lacrimă se rostogoli pe obrazul neras al bărbatului.

Asasina umflă potul

Miron Stratilat era categoric.

— Ștrumfilor, se adresa partenerul meu celor mai tineri din secție care îl urmăreau cu gurile căscate de li se vedeau amigdalele inflamate de băutura rece, ascultați la mandea: o damă nu-i în stare de o crimă comisă cu bestialitate. Muierile preferă finețurile, ceva otravă strecurată într-o poșircă de-o bea omul ca să mai uite de necazuri, o mânuire de pușcoci sau o ejectare pe fereastră a cuiva care le calcă pe bătături. Dar nu pun mâna pe jungher. Dacă ar vedea cum gâlgâie sosul de tomate dintr-un mușteriu, le-ar apuca bâțul și s-ar da de-a rostogolul cu ochii peste cap. Și mai e o chestie: puține madame se bagă la omor în serie, o excepție e speriata aia de Lucrezia Borgia. Ele se mulțumesc să aibă un singur client pe conștiință și pe urmă dârdâie toată viața ca nu cumva să le prindă careva și să le bage la mititica.

Veniseră căldurile, când aveam un răgaz ne repezeam la o cârciumioară cu prețuri modice din Herăstrău unde lingeam câte o bere și-l audiam pe Miron căruia nu-i tăcea o clipă melița. De fiecare dată aborda un alt subiect – dacă l-ar fi cunoscut Titu Maiorescu l-ar fi citat din belșug în articolul său *Oratori, retori și limbuți* ca pe un guraliv de toată isprava. Astăzi, de pildă, partenerul meu dezbătea cu înfocare chestiunea gingașă a comportamentului criminal la sexul slab. Perora vizibil enervat fiindcă nu-l contrazicea nimeni, de-abia începuse vara și oasele ni se lichefiaseră de atâta dogoare, eram storși ca niște lămâi.

— Uite, acum, de pildă, avem un caz de ucigaș în serie. Patru gagii au dat colțul, cineva le-a dat cep cu un pumnal sau cu un cuțit de i-a făcut strecurători de supă. Din start le scoatem pe pipițe din rândurile suspecților, după cum v-am spus, ele nu omoară cu șișul. În *Basic Instinct* – l-ați văzut, ștrumfilor? – era una care sfredelea cu o daltă de spart gheața. Aiurea în tramvai! N-au destulă forță ca să ia Wassermannul pe cuțit. Așa că noi trebuie să ne concentrăm să găbjim un gagiu. Are careva destul fosfor în bibilică să spună cam cum ar trebui să arate suspectul nostru?

Fosfor era doar pe scăpăriciurile de pe masă și îl consumam ca să ne dăm foc la țigări. Câțiva bezmetici dădeau țanțoși la vâsle în bărci, arătându-și mușchii puicuțelor scoase în peisaj, iar alții de pe mal priveau cu atenție în apă, ca și cum ar fi vrut să descopere vreun patinator din iarna trecută. Nu se simțea nicio adiere, muștele picau de căldură ca împușcate și tuturor ne era lene și să-l ascultăm pe Miron, darămite să-i mai dăm și idei.

Peste câteva zile, încă un ins ieși din uz, tot spre dimineață, ca și ceilalți, și tot făcut strecurătoare de supă. Își parcase mașina, se dăduse jos, apucase să și încuie, dar nu mai reușise să ajungă la ușa blocului în care locuia. Fusese găsit într-o baltă de sânge și, ca și răposații din serie cu el, rămăsese fără niciun gologan în buzunare. Nimeni nu văzuse nimic. Ca și în cazurile anterioare, nu se știa de unde vine la ora aceea. Plecase la opt seara de la firma importantă pe care o conducea și de-atunci i se pierduse urma. Dar într-un buzunar al hainei i se găsise un pachet de cărți de joc; însă nimeni din familie și nici dintre cunoscuți nu înțelegea de ce îl purta asupra lui. Nu i se știa nicio aplecare spre jocuri de noroc.

— L-o fi primit cadou, își dădu cu părerea Miron. Nici măcar nu-s desfăcute din țiplă.

La vreun metru de cadavru se mai găsise și o monedă de o jumătate de franc elvețian – dar era greu de spus dacă îi aparținuse sau o scăpase altcineva pe jos.

Fără mari speranțe, am luat din nou la puricat hainele celorlalți patru băștinași uciși. Nu mică ne-a fost surpriza când am descoperit în căptușeala sacoului unuia dintre ei un as de treflă.

— De ăștia nici eu n-am milă, se simțise Miron dator să intervină. Cum adică?, se miră el cu sinceritate. Te lansezi la un pocheraș cinstit și vine un trișor, un coate-goale și-ți umflă potul? Așa ceva e de comă! Nu se-admite!

Izbucnirea partenerului meu mă lăsă mască.

— Adică vrei să zici că gagiul s-ar fi putut să aibă un purcoi de bani la el?

— Dacă trișase?

— Asta poate explica de ce a fost omorât. Dar cine ar fi putut s-o facă? Cine știa că are atâția bani la el? Înseamnă că l-a urmărit cineva!

— De unde, Doamne iartă-mă, să știu eu?

Într-un buzunar de la pantalonii unui alt individ omorât în aceleași condiții se descoperise o hârtie care păruse fără importanță. De fapt, insul își notase, într-o manieră sofisticată, evoluția unei partide de pocher pe care o câștigase în seara în care murise. Suma pe care o săltase era de aproape treizeci de mii de dolari.

— Dă-i bice, Miroane, și află de la ciripitorii tăi prin ce case se organizează jocuri de noroc în stil mare.

Doar două zile i-au trebuit ca să-mi prezinte o listă cu vreo zece adrese unde de câteva ori pe săptămână se juca la mize de te-apuca amețeala.

— Și acum ce facem?

Înainte de a-i răspunde, mi l-am închipuit pe Miron strângându-și informatorii, vorbindu-le dulce, promițându-le marea cu sarea, amenințându-i ca să obțină pomelnicul cu pricina. Dar n-avea niciun rost să batem drumul până la adresele respective, acolo se pătrundea numai pe bază de recomandări speciale și am fi speriat vânatul. Am luat la cercetat agendele de telefon ale celor cinci decedați – în toate figura numele unei doamne sexagenare, văduvă, care își punea la dispoziție vila unor indivizi dornici să încingă un pocher departe de ochii lumii. Contra unei sume deloc de neglijat, îi servea și cu băuturi, cafele, gustări și le asigura o discreție totală – de, toți erau oameni cu stare și unii chiar persoane publice.

Am pus casa sub supraveghere, mai multe săptămâni. În afară de faptul că primea noaptea vizita unor jucători înrăiți – nu erau întotdeauna aceiași – văduva ducea o existență oarecare. Cu ocazia filajului i-am zărit de câteva ori și fata – o duduie la vreo treizeci de ani, tunsă băiețește, cu un cerceluș în nas și bine dezvoltată, de parcă ar fi făcut culturism. Însă de-abia când am zărit-o ieșind din curte la volanul unui BMW mi-a căzut fisa.

— Flăcăule, am prins-o, i-am zis eu lui Miron care freca manganul lângă mine pe trotuar.

— Pe cine?

— Pe criminală.

— Pe criminală? Cine e?

— Ea e.

— Care ea?

— Fata cu cerceluș în nas.

— Fugi de-aici, Șefu' scump. Asta-i bună pentru alte jocuri.

— Ia uită-te la numărul mașinii. Nu cumva e înmatriculată în Elveția?

— Și ce-i cu asta?

— Ai uitat că lângă ultimul cadavru a fost găsită o monedă de o jumătate de franc elvețian? Dacă i-a căzut ei? Vezi dacă n-a fost de curând în țara cantoanelor.

— În țara cantoanelor?

— În Elveția, deșteptule!

Ce a urmat a fost floare la ureche. Am obținut un mandat de percheziție și am descins în vilă exact într-o noapte în care se încinsese o partidă. Nu ne-am sinchisit de protestele văduvei și nu i-am băgat în seamă pe jucătorii speriați. Am intrat direct în camera fetei. Pe o etajeră am zărit, la loc de cinste, *Basic Instinct* – și cartea și caseta cu filmul. Și n-a fost greu să găsim și ceea ce căutam de fapt – o daltă de spart gheața, aruncată cu neglijență într-un dulap.

La început, fecioara ne-a râs în nas.

— Ce? N-am voie să țin o daltă de spart gheața în casă? Și-mi interziceți să citesc *Basic Instinct*?

— Mai ai puțin și ne reciți din *Drepturile omului*?

— Dacă va fi cazul!

— Ia spune, ai fost nu demult în Elveția?

— Și?

— Lângă unul dintre jucătorii uciși a fost găsită o monedă elvețiană.

— Și ce-i cu asta? S-a spart vreo bancă și m-ați găsit pe mine țap ispășitor? A dat faliment vreun bancher fiindcă s-a pierdut o monedă?

Am încercat să nu-mi ies din făgaș și-am continuat imperturbabil.

— Și mai e ceva!

— Ce?

— A mai rămas o probă lângă unul dintre cadavre!

— Ei, nu zău!

— Ai parcat BMW-ul pe trotuar și unul dintre cauciucuri, plin de noroi, a lăsat o urmă. Experții sunt categorici – e desenul cauciucului de la roata din față a mașinii tale. Are o porțiune mică lipsă – ai dat, probabil, într-o piatră ascuțită.

La chestia asta fata nu se mai aștepta și toată țâfna i se risipi ca prin minune. Înaintea noastră stătea acum o făptură jalnică, îmbătrânită brusc, pe care o așteptau ani grei de pușcărie.

— Ei, Miroane, ce mai zici acum? Există criminali în serie și printre femei?

— De, Șefu' Scump, cum zicea un înțelept, „damele e cu surprize". Am încheiat citatul.

Asfalt topit

Fusese o zi înfricoșător de caldă. Mercurul termometrelor urcase spre 40 de grade Celsius. Mai mulți bucureșteni leșinaseră pe străzi. Se semnalaseră și câteva cazuri de infarct. Posturile de radio recomandaseră celor în vârstă să nu iasă din case. Șoferii care n-aveau aer condiționat în mașini merseseră numai cu geamurile lăsate. Câinii vagabonzi se refugiaseră la umbra pomilor și dormitaseră cu limbile scoase de-un cot. În asfaltul de pe trotuare se imprimaseră mii de pași. Oamenii fuseseră nervoși, agitați, supărându-se dintr-un fleac. Se înregistraseră vânzări record la băuturi răcoritoare și la înghețată.

După-amiază însă, deasupra Bucureștiului se adunaseră norii. Încă înainte de a cădea primele picături de ploaie, cerul fu brăzdat de fulgere. Căldura devenise și mai greu de suportat. Adăpostiți în cutiile de beton încinse ale blocurilor, oamenii stăteau cu ferestrele deschise, înfășurați în prosoape ude. Dar de-abia seara se dezlănțuise potopul. Vijelia smulse crengile copacilor, pe câțiva dintre ei îi culcă la pământ, rupse fire de telefon și de electricitate. Apa cădea din cer cu furie, ca o revanșă pentru canicula îndurată cu puține ore înainte. Peste oraș coborî un frig ciudat.

Petre Simion preferase să-și ridice o casă într-un cartier mai puțin căutat de către cei cu avere. Dar tot ce începea dincolo de anodinul zid de beton înalt de doi metri contrasta flagrant cu locuințele mizere din preajmă, dovedind rafinament. Grădina de vreo cinci sute de metri pătrați era ordonată de mâini pricepute. Casa cu etaj avea încăperi multe, cu destinații alese cu grijă și luxos mobilate. Dar nimic nu era extravagant și nu demonstra prostul gust care îi caracteriza pe unii dintre îmbogățiții de dată recentă.

Fericitul proprietar al acestui colț de Rai fusese găsit mort, în ziua în care se instalase acel frig neobișnuit. Soția lui plecase pentru câteva zile în străinătate.

Îl sunase cu o seară înainte, ca să-i confirme dacă o așteaptă la aeroport sau trimite o mașină după ea. Toată

după-amiază, la telefonul fix răspunsese robotul, ca și pe mobil. Îi lăsase câteva mesaje dar nu primise niciun telefon. Îl căutase și la firmă și la câțiva apropiați ai lui. Nimeni nu știa nimic despre el.

Nu mai fusese văzut de la prânz, când îl vizitase partenerul lui de afaceri, Ionel Mardare.

Doamna Simion venise de la Zürich, cu *Swissair,* după-amiaza, și încercase să dea de el și de pe aeroport. Nu-i răspunsese nimeni.

Îl găsise în bibliotecă. Stătea în fotoliul cu spătar înalt, cu capul plecat pe birou și părea că doarme. Dar șuvoiul de imprecații pe care îl avea pregătit se transformă în urlete. Bărbatul ei zăcea cu capul într-o baltă de sânge închegat.

Lângă mâna lui dreaptă era un pistol.

Doamna Simion își revenise, pusese rapid mâna pe telefon și ne chemase la fața locului. Nu se atinsese de nimic. Ieșise în curte și ne așteptase pe aleea lată pe care Petre Simion o asfaltase în absența ei.

Scrisoarea de adio pe care o lăsase nu explica deloc de ce comisese gestul fatal. Am citit-o de câteva ori și apoi i-am întins-o și lui Miron Stratilat, partenerul meu, care i-a dat o lectură cu voce tare.

„Draga mea.

Poate că ai să înțelegi de ce am procedat astfel. Nu era altă soluție."

Scrisoarea era semnată, dar nu și datată.

— E scrisul lui?, am întrebat-o pe cea care rămăsese văduvă la 30 de ani și, după cum arăta, avea toate șansele să-și refacă urgent viața.

— Da, mi-a răspuns ea cu siguranță în glas.

— Înțelegeți de ce s-a sinucis?

— Nu, mi-a răspuns ea în continuare făcând economie de cuvinte. Într-un fel, eram bucuros că nu-și smulgea părul din cap și nu vărsa un șuvoi de lacrimi.

— Aveați neînțelegeri?

— Nu.

Laconismul ei m-a molipsit și pe mine.

— Necazuri în afaceri? Dușmănii?

În sfârșit, am reușit să-i smulg mai multe cuvinte.

— Era un om bun ca pâinea caldă. Cine să-l urască? Se purta cu toți cu mănuși. Cu partenerul de afaceri se

înțelegea de minune. Firma pe care o conduceau e prosperă și avea șanse să se dezvolte.

L-am luat la întrebări și pe Ionel Mardare, fără a afla mare lucru.

— I-am făcut o vizită pe la orele 15. Am stat de vorbă cam o jumătate de oră. După aceea am plecat. Era o căldură înfiorătoare. De altfel, cred că știți. M-am dus direct acasă unde am primit două telefoane de la doamna Simion care m-a întrebat dacă nu știu pe unde e Petre. I-am spus să stea liniștită – poate omul plecase pe undeva, pe la o grădină. L-am căutat și eu, i-am lăsat și mesaje ca să mă sune. Altceva nu știu. Era bine dispus, nu părea îngrijorat. Nu înțeleg nimic!

Miron Stratilat se băgă și el în vorbă.

— Apropo de căldură. Nu s-ar putea opri instalația de aer condiționat? E un frig de mori aici!

Își însoți vorbele de un strănut sonor. Își scoase iute o batistă de hârtie din buzunar și o duse la nas cu vădită neplăcere.

— Ce idee să dai pe batistele astea cu tot soiul de parfumuri! Eu vreau să-mi șterg nasul, nu să miros iasomie.

Într-adevăr, în încăpere domnea un frig pătrunzător. Cu o grabă de care nu credeam că este capabilă, doamna Simion luă telecomanda și opri aerul condiționat.

— Așa da, spuse recunoscător Miron.

Peste câteva zile aveam să primesc rezultatele autopsiei.

— Foarte curios, îmi zise medicul legist. Pentru un sinucigaș a consumat cam multe somnifere înainte de a face gestul fatal. În plus, am mai descoperit că victima are și un dinte din față spart. Ca și cum și-ar fi vârât țeava pistolului ținând dinții încleștați.

— Fiți mai precis: ce e cu somniferele astea?

— Ce mai încolo și-ncoace, când și-a luat zilele omul nostru dormea de-a binelea.

A doua zi după discuția cu medicul legist ne aflam din nou în vila lui Petre Simion. Erau de față soția lui, partenerul lui de afaceri, Miron, eu și meșterul care executase asfaltarea aleii din curte.

Ținând în mână scrisoarea de adio a decedatului, am început direct.

— Expertiza grafologică a dovedit că scrisoarea asta a fost scrisă de cel decedat.

Doamna Simion a respirat ușurată sau a fost doar o părere?

— Numai că…, am continuat eu fixând-o în continuare.

— Numai că…, mă îngână Miron.

— Numai că e vorba despre un asasinat și nu despre o sinucidere.

Toți cei din încăpere tresăriră ca și cum lângă ei s-ar fi produs o explozie.

— Asasinat?, bâigui meșterul.

— Da. Și sunteți direct implicat.

— Doamne ferește! Ce să am eu cu omul? I-am făcut lucrarea, m-a plătit corect!

— Vă rog să vă liniștiți. Toate la vremea lor. Ceea ce m-a pus pe gânduri de la început a fost instalația de aer condiționat. După cum știți, funcționa atunci când am intrat în bibliotecă.

— Așa e, întări Miron, aducându-și aminte de criza de strănut care îl apucase.

— Domnul Simion a decedat, potrivit medicului legist, pe la orele 22. La ora aceea căldura se potolise, nu mai era justificată funcționarea ei la maximum.

— Așa e, aprobă din nou Miron, curios să-mi urmărească raționamentul – asta-l înnebunea, ori de câte ori rezolvam ceva ce nu-i spuneam decât la sfârșit, ținându-l pe jăratec.

— Poate nu i-a mai păsat din moment ce tot își lua zilele!

Observația domnului Mardare mă lăsă indiferent.

— Poate fi și așa, poate fi și altfel… Domnul Simion și-a așternut scrisoarea de adio pe o coală de hârtie care era așezată pe un teanc de alte coli. A scris-o cu un pix. Pe coala imediat următoare s-au imprimat mai multe cuvinte, în relief.

— Deci, el a scris-o, a respirat din nou ușurată doamna Simion.

— Sigur că da! Numai că într-o altă zi, cu o altă ocazie. Calitatea hârtiei e diferită. În plus…

— În plus, mă îngână fascinat meșterul.

— Ucigașul, din exces de zel, a făcut o copie a acestei scrisori. Pe urmă a așezat-o deasupra teancului de

coli și a trecut din nou cu pixul peste cuvinte, atent să păstreze conturul. Ei bine, nu i-a reușit în totalitate. Literele imprimate pe hârtia de dedesubt sunt deformate.

— Extraordinar!, sări Miron de pe canapeaua unde se așezase.

— Domnul Mardare susține că l-a vizitat pe la ora 15 și a plecat după o jumătate de oră lăsându-l în viață. Așa e?

— Desigur. Am primit două telefoane de la Zürich, de la doamna Simion, care nu știa de ce nu-i răspunde bărbatul.

— Așa e, în centrala telefonică sunt înregistrate două apeluri de la Zürich. Două convorbiri scurte.

— E vorba totuși de convorbiri internaționale. Nu puteam să mă lungesc la vorbă.

— Aveți dreptate.

M-am întors spre meșter. Acesta se făcu și mai mic sub privirea mea.

— Când ați terminat lucrarea?

— Cu o zi înainte de a muri domnul Simion.

— Corect. După cum știți, în ziua în care domnul Simion a fost omorât – repet, a fost omorât, fiindcă e vorba despre un asasinat – a fost o zi inexplicabil de caldă. Atât de caldă încât s-a muiat și asfaltul de pe străzi. Și cel de pe aleea din curtea acestei proprietăți. Repet: domnul Mardare susține că a venit pe la orele 15.

— Într-adevăr.

— Da, pe la ora aceea ați sosit. Numai că nu ați plecat după o jumătate de oră. Dacă lucrurile s-ar fi petrecut așa, s-ar fi întipărit și pașii de la plecare, nu numai cei de la sosire. Ați părăsit vila mult mai târziu, când arșița se potolise. Între timp, ați băut câteva beri cu domnul Simion. Într-o clipă de neatenție, i-ați strecurat un somnifer în băutură. De-abia când s-a lăsat seara l-ați omorât. Fiindcă i se încleștase gura, din grabă, din neatenție i-ați spart un dinte, ceea ce înseamnă că o persoană străină i-a introdus țeava pistolului în gură. Apoi, de pe mobil, i-ați dat două telefoane și i-ați lăsat mesaje. Să dai telefon cuiva stând lângă cadavrul lui, ăsta da, sânge rece.

— Și pe căldura aia, murmură admirativ Miron. Ba nu, căldura se potolise!

— Oricât ați ținut ascunsă legătura pe care o aveți cu doamna Simion, lumea vede și vorbește. Ați pus la cale o crimă care se anunța perfectă. V-a dejucat planul asfaltul care s-a topit. Miroane! Arestează-i! Ei or să ne spună și cine a răspuns la telefoanele de la Zürich și dacă e complice sau nu.

Uscarea banilor spălați

De o oră ținea predica înfocată a Marelui Ștrumf. Era roșu la față, ca un rac opărit, își slăbise nodul de la cravată, ca și cum n-ar fi avut destul aer – de altfel, eram cam mulți în încăpere, se mai și fuma în draci –, se plimba prin fața noastră ca și cum ar fi avut de-a face cu niște școlari mizerabili și-i dădea cu papagalul încântat de o nouă apariție editorială – *Spălarea banilor murdari* de Costică Voicu.

— Ia uite ce zice-aici generalul…, și imediat deschidea volumul unde își pusese semne din bucăți de ziar și se apuca să citească. Nouă ne crăpa buza să ieșim în peisaj, citisem deja cartea, eram sătui de frecat ridichea și de spiciuri – o vorbă de demult glăsuia: „spici cu spici, patriei snop…”. Dar nu aveam nicio scăpare, Șeful se înfierbântase rău, voia să scoată din noi, în câteva ore, specialiști în depistarea nesimțiților care secătuiseră țara cu ingineriile lor financiare.

— Ia ascultați, ștrumfilor, aici: „*Şi în România s-a produs de multă vreme fuziunea elitelor: elita lumii interlope şi elita vieţii publice. Acestea acţionează împotriva ordinii şi a legii, în perimetrul degradant al imoralităţii, afacerilor veroase, luxului şi desfrâului. Exponenţii acestor elite au în proprietate restaurante, cazinouri, întreprinderi profitabile, case de modă, hoteluri, autoturisme de lux, imobile ce rivalizează cu proprietăţi princiare, trusturi de presă şi posturi de televiziune, locuinţe de vacanţă şi, nu în ultimul rând, substanţiale conturi în străinătate. Este, aşadar, limpede pentru omul de rând, care asistă neputincios la acest spectacol demenţial, că în teritoriul ocupat de crima organizată, acţionează profesionişti din lumea comerţului, investiţiilor, finanţelor şi băncilor într-o perfectă articulare cu exponenţi ai puterii.”*

Lângă mine, partenerul meu Miron Stratilat se foiește ca și cum ar sta pe un arici cu ace bine ascuțite.

— Dacă sunt și exponenți ai puterii, cum, Doamne iartă-mă, să-i mai dai în gât pe grangurii cu vile și Mercedes*uri*?

Îi aud șoaptele ca și cum ar veni de la mari depărtări. Nici glasul Marelui Ștrumf nu mai răzbate până la mine. În minte mi se derulează cu încetinitorul filmul unei povești la sfârșitul căreia am dat cu toții mărunt din buze.

…Tiberiu Coman e proprietarul unui cazinou din București. În fiecare noapte, în dreptul clădirii luminată feeric se opresc limuzine scumpe din care coboară domni îmbrăcați elegant – oameni de afaceri, politicieni de toate culorile, diplomați străini. Se opresc mai întâi în restaurantul de la parter unde, pentru o friptură și o sticlă de vin, lasă leafa pe o lună a unui criminalist român. Urcă apoi la etaj unde este sala de jocuri – ruletă, baccara, *chemin de fer*... Joacă mai mult bărbații – doamnele chibițează cu pahare de șampanie în mână, din care sirotează alene. Din când în când izbucnește câte un strigăt victorios și răsună aplauze. Întreaga ambianță – înțesată de oglinzi pe pereți și de inși în veșminte frumoase – te face să uiți de cocioabele din oraș și de străzile cu gropi, de aurolaci și de câinii vagabonzi. Toate astea mi le-nchipui – n-am cum să calc pe-acolo dacă nu vreau să se ducă de râpă ancheta pe care am început-o. La asta se mai adaugă, evident, și lipsa de lichidități. Reușisem, însă, să-mi strecor un om – duce tăvi cu băuturi, debarasează, îi însoțește pe clienți la garderobă și-i conduce până la mașină. Dăduse un ciubuc gras ca să se angajeze și e numai ochi și urechi sub aparența lui servilă. De mai bine de un an eram pe urmele unui individ dubios care făcea figură de ins curat. Venea cam de două ori pe săptămână și de fiecare dată sălta 20.000 – 30.000 de dolari – era cunoscut ca un cal breaz, își crease faima unui om cu noroc chior. Pe seama lovelelor de la cazinou justifica viața de lux pe care o ducea. Altfel, ținea un lanț de prăvălii cu o vânzare mediocră. Dar își cumpărase o vilă la șosea, avea câteva mașini, schimba femeile ca pe lenjeria intimă. De fapt, era unul dintre capii mafiei cu țigări din țară și, cu ajutorul lui Tiberiu Coman, spăla banii pe care îi aduna din vânzări. Îi aducea pe șest la cazinou și, contra unui comision gras, îi reprimea ca și cum i-ar fi câștigat datorită marelui său noroc.

De o lună însă nu mai câștigase nici cât să ia un taxi, în eventualitatea că ar fi avut nevoie de unul. Părăsea

clădirea furios și se urca în limuzina lui neagră și lungă ca o râmă obeză. Ceva se întâmplase între el și Tiberiu Coman. Ciripitorul meu fusese și martor la o ceartă între cei doi care își curmaseră violențele verbale pentru a-l expedia pe inoportun și a le relua imediat după ce acesta dispăruse. De aceea nici nu mă mirase când Fane Crama fusese pescuit din lacul Herăstrău cu pieptul ciuruit de gloanțe.

Pentru mine era limpede cine îl omorâse – un ucigaș plătit de Tiberiu Coman. În ce scop? Probabil ca să nu-i mai restituie banii – îi umflase o sumă uriașă. Și mai probabil – pentru că aflase destule ca să pună el însuși mâna pe afacerea cu țigări. Așa își însușea în totalitate câștigul. Dacă aș fi fost pe vreun alt meridian aș fi procedat scurt pe doi: m-aș fi dat drept moștenitorul afacerii lui Fane Grama și, înarmat cu o valiză cu verzișori, aș fi riscat punând-o la bătaie. Am procedat însă după puterile mele. L-am filat pe cel care, la un moment dat, începuse să câștige fabulos. La ieșirea din cazinou am înscenat un jaf – fără autorizația Marelui Ștrumf. Rezultatul a fost cel previzibil: asupra omului nu s-a găsit decât o sută de dolari. Restul rămăseseră la cazinou, în teșchereaua lui Tiberiu Coman.

A doua zi m-am prezentat la patronul cazinoului. M-a primit într-un birou modest – un omuleț sfrijit și vioi, care nu-și mai vedea capul de treburi.

— Cu ce vă pot fi de folos? Cazinoul se deschide la noapte. V-am fi recunoscători dacă ne-ați onora cu prezența dumneavoastră…

De la bun început mi-a fost nesuferit glasul lui mieros.

— Anchetez o crimă… Anchetez cazul Fane Grama… Se pare că l-ați cunoscut…

O umbră îi licări în ochi.

— Da, l-am cunoscut… Un tip cu un noroc rar întâlnit… Păcat de el! Să dai ortu’ popii la cincizeci de ani ciuruit de gloanțe… N-am ce să vă spun mai mult. Nu-l cunoșteam decât ca pe un client. Nu ne vedeam decât aici.

— Nu bănuiți pe cineva care ar fi avut interes să-l ucidă?

— Poate că l-a omorât cineva care mai întâi l-a jefuit…

— Dar în ultima vreme se pare că nu mai câștiga…

— De, știți cum e… Roata norocului e schimbătoare. Ce câștigi azi, mâine poți să pierzi. Și chiar nu vreți să ne fiți oaspete într-o seară?

…De-abia ajunsesem la secție și Cel Mare m-a și chemat la vorbitor.

— Ai fost la Tiberiu Coman?

— Da.

— Cu permisiunea cui?

— Anchetez moartea lui Fane Grama.

— Și ce legătură are Tiberiu Coman cu el?

— Fane era unul dintre clienții cazinoului…

— Și pentru asta îl deranjezi pe Coman?

Mă uit la el să văd dacă vorbește serios sau nu. Dar e furios pe bune.

— Să nu mai calci pe-acolo! Ai înțeles?

Îl privesc drept în ochi și-i răspund răspicat:

— Înțeles.

Dau să ies, dar mă oprește cu un gest moale al mâinii. Toată furia i-a dispărut. Pe chip i s-au întipărit în schimb o mare oboseală și lehamite.

— Am primit un telefon acum un sfert de oră. De la cineva de foarte sus… Mi-a zis să nu-l mai supărăm cu nimic pe Tiberiu Coman, dacă nu vrem să se dea cu noi de-a azvârlita, fir-ar a dracului de meserie!

…Revin din nou în încăperea unde disertația se pare c-a luat sfârșit. Glasul Marelui Ștrumf e triumfal.

— Și nu uitați: noi trebuie să aplicăm legea, indiferent pe ce scară socială se află cineva. Fiți cu ochii în patru la spălarea banilor murdari – e cel mai mare flagel cu care ne confruntăm. Miron Stratilat! Te-ai foit tot timpul! N-ai priceput ceva?

Miron se ridică greoi de pe scaunul care e de mirare că nu s-a rupt sub suta lui de kilograme.

— N-am înțeles – zice el căutându-și vorbele, de parcă le-ar extrage cu o pensetă din dicționar – n-am înțeles ceva – repetă el – după ce banii sunt spălați, cine naiba îi usucă?

Beleaua

Mai întâi, am crezut că este ceasul deșteptător. Am bâjbâit după el pe noptieră și l-am amuțit cu o lovitură bine plasată. Dar soneria continua să țârâie. De-abia după alte câteva clipe m-am prins că somnul îmi fusese retezat brutal de telefon. Am ridicat receptorul și am mormăit ceva având o vagă legătură cu limbajul articulat. La capătul celălalt al firului era Miron Stratilat.

— Am dat de dracu'! Pot să vin până la tine?

— Știi ce oră e?

— Acuși se crapă de ziuă.

N-a mai așteptat să-i spun nimic. Peste o jumătate de oră stătea în fața mea și sorbea din cafeaua pe care o pregătisem ca să-mi vin în fire.

Partenerul meu era de nerecunoscut. Trăsăturile feței lui se alcătuiseră altcumva decât le știam. Hainele care de obicei păreau să-i plesnească pe trup îi atârnau ca și cum ar fi slăbit brusc. Se trântise într-un fotoliu și se uita la mine cu ochi imploratori. Dar nu scotea o vorbă.

— Ei? Ce s-a întâmplat?

Încă mai șovăia dacă să vorbească sau nu.

— De ce m-ai sculat la ora asta?

În sfârșit, își luă inima-n dinți și deschise gura.

— Ai să mă crezi? Dacă nu mă crezi, am venit degeaba.

— Ce naiba să cred?

— Ce-o să-ți spun.

L-am privit cu și mai mare luare-aminte. De când ne știam? De vreo cinci-șase ani. Colegii spuneau deseori că ne completăm de minune. Un tip grav și un altul pus mereu pe haz. Dar în dimineața asta lui Miron nu-i ardea de nicio glumă.

— Ce-ai pățit? Te-a prins vreun bărbat la femeia lui? Ai rămas dator la vreo crâșmă? Vorbește odată că pic din picioare. Poate mai ciupesc o oră de somn.

— Îți arde de bancuri iar eu nu știu pe unde să scot cămașa. Am dat de belea.

— Ce belea?

— Pot fi acuzat că am omorât pe cineva.

Am simțit nevoia să mă așez în al doilea fotoliu pe care îl am în casă.

— Ai omorât pe cineva?

— Pe dracu' am omorât!

— Nu mai înțeleg nimic.

— Nici n-ai cum să înțelegi dacă nu mă lași să vorbesc.

— Zi odată!

Miron sorbi din ceașcă și se strâmbă – băuse toată cafeaua și ajunsese la zaț. M-am grăbit să-l aprovizionez cu încă o porție. Eram curios la culme.

— Deci…

— Deci, aseară, după ce mi-am terminat treaba, m-a pus naiba să mă opresc la o bere. Îmi era grozav de sete și am intrat într-un bar. *La belle époque* îi zice.

— Știu localul. E lângă Piața Dorobanți.

— Ăla e! Am băut un pahar și când să plătesc – n-are niciun haz să te machești de unul singur – a apărut o fătucă. Arăta trăsnet! Manechin! Și, nici una, nici două, m-a întrebat dacă poate să stea la masa mea.

— Și tu ai zis „da"?

— Ți-am spus: arăta trăsnet. Și tu ai fi făcut la fel. Oricine ar fi făcut la fel.

Nu l-am contrazis ca să nu-l întrerup.

— Am mai cerut o bere. Și încă una. I-am făcut și ei cinste. Și s-a legat o discuție în toată legea. Parcă ne știam dintotdeauna. Am ieșit ultimii din local. Pe trotuar am dat de-o țigancă de la care am cumpărat flori. Pe cinstea mea, mă ambalasem rău de tot. O fi de la căldura asta.

— Și ai condus-o acasă.

— N-aș mai fi condus-o! M-a costat taxiul o avere. Stă – adică mai bine zis stătea – la mama dracului.

— Cum adică „stătea"? Ce? Între timp s-a mutat?

— Mai rău: a mierlit-o!

— Cum așa?

— Am condus-o până la ușa apartamentului. Dar când să dau să intru mi-a pus un degețel pe buze și mi-a șoptit dulce: „Pentru seara asta e de-ajuns." Și m-a lăsat ca pe un tăntălău să mă holbez la ușa pe care mi-a trântit-o în nas.

— Ai făcut o investiție proastă.

— Proastă zici? Catastrofală!

— Zi mai departe!

— Am ajuns acasă cătrănit și spumegând de furie. Dar de-abia m-am bălăcit nițel sub duș și m-am vârât în pat, că a sunat telefonul.

— Se răzgândise și te chema înapoi.

— Ar fi fost prea frumos… Nu. Un individ mi-a comunicat sec că știe cine a omorât-o pe Cerasela – așa o chema pe fată – și va informa poliția.

— Nasoală treabă!

— Am crezut mai întâi că e o farsă. Am pus totuși mâna pe telefon și am sunat-o. Nu mi-a răspuns nimeni. Mi s-a părut curios, doar nu putea să plece în toiul nopții. Am aruncat pe mine flendurile în care sunt acum, am luat un taxi – alt purcoi de bani – și m-am dus la Cerasela. Când am văzut ușa de la apartamentul ei întredeschisă mi s-a făcut pielea de găină. Am intrat și am zărit-o încă din hol. Zăcea pe parchetul din dormitor, îmbrăcată într-o cămășuță de noapte. Părea că doarme. Dar în jur era o baltă de sânge. N-am mai stat pe gânduri. Am ieșit glonț din casă și ți-am dat telefon.

— Urâtă chestie!

— Ce mai încoace și-ncolo, n-am nicio scăpare. M-au văzut o mulțime de inși cu fata: și barmanul de la local, și taximetristul, și niște vecini de bloc… Sunt tocmai bun de pus la frigare.

Somnul îmi pierise ca prin farmec. N-aveam nicio îndoială că partenerul meu spusese adevărul. Dar cum puteam să-l ajut? M-am îmbrăcat la repezeală și am ieșit amândoi val-vârtej din casă.

…Într-adevăr, Cerasela era moartă de-a binelea. M-am uitat cu atenție jur-împrejur, cu speranța că ucigașul lăsase vreo urmă care să-l disculpe pe Miron. Acesta era pierit. Își frângea mâinile și bolborosea în neștire:

— M-am nenorocit! Mă duc la pârnaie, lângă tâlharii și criminalii pe care i-am băgat la zdup. N-am nicio scăpare. Parcă văd titlurile din ziarele alea blestemate: *ANCHETATORUL UCIGAȘ, UN APĂRĂTOR AL LEGII DUPĂ GRATII…* Poate scap mai repede pentru bună purtare… Dar nu, n-am nicio șansă…

— Ia-o mai ușor, am încercat eu să-l îmbărbătez. Poate nu e totul pierdut. Nu te mai văicări ca o babă.

Cine i-ar fi putut înscena lui Miron porcăria asta? Cu siguranță, cineva care o cunoștea bine pe Cerasela.

Altfel, fata nu i-ar fi deschis ușa la ora aia târzie. Cineva care trebuia să aibă pică pe partenerul meu. O pică grozavă, din moment ce n-a pregetat să comită un omor.

Din depărtare se auzi sirena unei mașini de poliție.

— Gata! Vin să mă salte, zise resemnat Miron.

— Ușurel, flăcăule, i-am ripostat eu. Mai bine spune-mi altceva: erai pe urmele cuiva?

— Parcă nu știi! Adică n-ai de unde să știi. N-am apucat să-ți spun: am dat de-o urmă babană în cazul ucigașului în serie care ne-a pus pe jar în ultimele săptămâni. Cel care a ucis trei fete cu dalta. Practic, îl am în mână…

— Tu ai aruncat vreo privire la cadavrul Ceraselei?

— Parcă am mai avut curajul?

— Uită-te măcar acum, plăvan plângăcios ce ești!

Miron se apropie cu precauție de trupul care zăcea pe parchet. Îl studie câteva clipe. Apoi, potrivit obiceiului său, se lovi cu palma peste frunte.

— Extraordinar! A fost omorâtă cu o daltă! Sunt salvat! Știu cine e ucigașul.

Când polițiștii năvăliră în apartament, un Miron radios și sigur pe sine le ieși în întâmpinare.

Bunicuța criminală

Toată copilăria fusese terorizată din pricina basmului cu Scufița Roșie. Dar nu întâmplările prin care trecea fetița plecată cu un coșuleț cu mâncare prin pădure o înspăimântau. Nu pricepea cum toți înțeleg atât de greșit desfășurarea evenimentelor din poveste. De când o auzise pentru prima oară se întâmplase un fapt ciudat: ținuse cu lupul, pe care întreaga lume îl socotea un ticălos fără pereche. În mintea ei, Scufița Roșie era o prefăcută – chipurile, se interesa de soarta bunicuței bolnave, dorindu-i, de fapt, sfârșitul, pentru ca s-o moștenească grabnic. Era, fără doar și poate, o fetiță rea. De aceea trebuia să fie pedepsită. Ea însăși era mereu pedepsită fiindcă nu asculta pe nimeni – „Matilda, treci la colț, Matilda, vino încoace să-ți trag o urecheală, Matilda, întinde palma, să te bat cu nuiaua”. La urma urmei, era normal să fie bătută, fiindcă turna apă clocotită pe motan, smulgea penele găinilor din curte, lăsându-le în pielea goală, prindea porumbei și le scotea ochii. Nici bătrâna care zăcea în pat nu merita niciun respect, din moment ce accepta ca un copil să străbată un codru plin de primejdii, numai ca să-i aducă ei mâncare. Iar vânătorul văzut îndeobște ca un salvator era, de fapt, un ucigaș, un profesionist al crimei. Doar lupul se comporta ca un erou, vrând să arate adevărata față a lucrurilor și să-i pedepsească pe vinovați. Numai că el pierea într-un mod groaznic, fără să-l înțeleagă cineva.

La opt ani, în fața colegilor înmărmuriți din clasă, interpretase astfel basmul cu Scufița Roșie. Învățătoarea rămăsese mută câteva clipe după ce-și auzise eleva, neștiind cum să reacționeze. Apoi o trecuse la loc, îi pusese o notă proastă și o certase, încercând să explice copiilor cum trebuie de fapt înțeleasă povestea. Dar pe Matilda nu reușise s-o convingă. Stătea în bancă zâmbind cu superioritate – doar ea avea curajul să arate de ce lupul din poveste este singurul personaj bun și drept. Din ziua aceea hotărî să semene cu el.

Anii au trecut fără întâmplări deosebite în viața ei. Numai că în vara în care a terminat școala, părinții i-au murit într-un accident de mașină. I-a condus la cimitir

fără să verse o lacrimă, privită cu uimire de rudele împietrite de durere. Ultimul obstacol în calea realizării planurilor sale fusese înlăturat. Rămăsese singură în casa lor dintr-un, orășel de munte, o casă de la care începea pădurea. Exact la nouăsprezece ani a comis prima crimă.

Devenise o fată frumușică, însă ascunsă și tăcută. Nu se amesteca niciodată în grupurile celor de vârsta sa. De altfel, toți o ocoleau, după ce schimbau câteva vorbe cu ea și-i vedeau ochii care aruncau priviri înghețate. Nu părea să-i pese de ceea ce-i strigau copiii pe stradă când o întâlneau – „smintito", „zăludo", „nebuno".

Nu-și găsise nicăieri de lucru, toți o socoteau o ciudată și nu știau cum să scape mai repede de ea când cerea să se angajeze. O vreme trăise vânzând diverse obiecte din casă. La un moment dat, nu mai avusese ce să vândă. Se dusese atunci în gară, ținând în mâini un carton pe care scria cu litere stângace: „Cameră de închiriat". Mulți din orășel își rotunjeau veniturile închiriind camere numeroșilor turiști care coborau din trenuri, dornici să petreacă răgazul pe care îl aveau într-un loc cu aer curat, de unde puteau să facă drumeții pe munte vara sau să schieze iarna. Primul ei client fusese un tinerel cam de vârsta ei, vesel și plăcut la înfățișare. Îl condusese tăcută acasă, după ce se înțeleseseră la preț, și-i arătase camera mobilată simplu unde avea să doarmă. Tinerelul fusese mulțumit, își trântise rucsacul pe un pat, scotocise prin el scoțând mai multe pachete de-ale gurii, o sticlă cu băutură și o îmbiase și pe ea să guste din sandviciurile cu parizer și cașcaval, dar îl refuzase – „nu, eu nu sunt bunicuța din poveste, ca s-o hrănești tu, eu sunt lupul" – își spusese ea în gând și se dusese în camera ei să se culce, lăsându-l să se înfrupte singur din bunătățile cu miros ispititor. La miezul nopții auzise cum se deschide ușa de la dormitorul ei și-l văzuse cum se strecoară încetișor, încercând s-o surprindă în somn. De fapt, îl aștepta pregătită, așa că atunci când se cuibări lângă ea în pat, încercând s-o îmbrățișeze și s-o sărute – duhnea a băutură – îi înfipse cu putere în inimă o andrea groasă pe care o ținea sub pernă. Tinerelul n-apucă nici măcar să se dumirească de ce i se întâmplă și-și dădu sfârșitul horcăind. Îl târî în pădure și-l îngropă nu departe de casă, într-o groapă pe care deja o săpase de mai multe zile.

Nimeni nu bănui nimic, dispariția tinerelului fiind pusă pe seama vreunui accident petrecut pe munte.

Anii trecuseră pe nesimțite și numărul gropilor unde își depozita victimele crescuse și el. Uneori, ziua, trecea prin cimitirul de care nimeni nu avea habar și își aducea aminte chipurile celor pe care îi omorâse. „Acolo e îngropat blondul cu cicatrice, dincoace se odihnește pentru totdeauna individul cu voce răgușită, dincolo își doarme somnul de veci mustăciosul, sub bradul acela e șchiopul…”. Îi știa pe toți, nu-l uitase pe niciunul dintre cei care doriseră să se înfrupte din nurii ei și le curmase viața. Acum nutrea pentru ei sentimente tandre, care se accentuau odată cu înaintarea în vârstă, pe măsură ce bătrânețea îi transforma chipul împodobindu-l cu numeroase riduri. Arăta acum ca o bunicuță blajină și înțeleaptă. De la o vreme nu mai auzea în urma ei vorbele de ocară care îi însoțeau orice ieșire în stradă. Nicio bănuială nu plana asupra ei în legătură cu cele peste treizeci de dispariții misterioase ale unor turiști veniți să se recreeze în orășelul aflat la poalele munților. „Numai eu vă plâng, dragilor și iubiților!”, spunea ea în șoaptă, plimbându-se printre mormintele neștiute de ceilalți. „Numai eu mai am grijă de voi.”

Trăia tot din închiriatul camerelor. Dar acum nimeni nu mai năvălea peste ea în dormitor. Acum trebuia ea să pândească momentul în care oaspetele pe care îl găzduia începea să sforăie și să intre peste el înarmată cu aceeași andrea groasă – între timp îi pusese un mâner din lemn, pentru ca lovitura să-i fie și mai teribilă. Îi venea tot mai greu și să sape gropile acelea care trebuiau să fie adânci, pentru ca nu cumva vreun animal flămând să încerce să scurme pământul și să tulbure tihna „dragilor ei”.

Într-o noapte geroasă de ianuarie se trezi brusc, auzind un urlet sfâșietor.

La început crezu că e vorba de un câine flămând și înghețat. Urletul se repetă, de parcă ar fi chemat-o. Se îmbrăcă în grabă și ieși din casa unde dormea singură. Se duse ca în transă la marginea pădurii, acolo unde troienele acopereau cimitirul de care n-avea nimeni de știre. Copacii trosneau din pricina gerului tăios. Luna strălucea puternic – era lumină ca ziua. Așa că îl zări bine, în toată splendoarea lui. Era mare și mândru și o privea țintă cum se apropie. Câteva clipe nu făcu nicio

mișcare. Apoi se repezi la ea, trântind-o în zăpadă sub greutatea lui, mușcând-o sălbatic, hulpav, în vreme ce bătrâna, neînțelegând ce i se întâmplă, încerca să-l mângâie ca pe o ființă pe care o adorase toată viața și dorise s-o întâlnească măcar o dată…

…Miron Stratilat se uită la mine înfricoșat.

— Brr! Groaznic sfârșit! Dar cum s-a descoperit totul?

L-am lăsat câteva clipe să se mai liniștească. Abia pe urmă mi-am terminat povestirea celui mai teribil caz pe care l-am avut vreodată de anchetat.

— Dimineața, vecinii au găsit-o – mă rog, rămășițele ei – pe zăpada plină de sânge. Au îngropat-o și, pe urmă, în casa pustie s-a mutat o rudă mai îndepărtată a „bunicuței". Când a făcut curat, a descoperit la subsol, așezate cu grijă pe niște rafturi, zeci de obiecte care aparținuseră turiștilor dispăruți în împrejurări misterioase în zona aceea.

— Mare nebună!, se minună Miron.

— Mai mari nebuni cei care n-au știut cu cine au de-a face!, l-am corectat eu, și m-am cufundat în studierea unui alt dosar.

Cafea cu aromă de bărbat

— Ăștia nu-s zdraveni la sufertaș!

Exclamația partenerului meu Miron Stratilat mă smulge din contemplarea unei june cățărate pe niște pantofi cu talpa groasă de câțiva centimetri. Parcă e suită pe un podium. Fără ei, ar putea figura pe ultima poziție în ceata de pitici care o însoțește pe Albă ca Zăpada.

— Cine nu-i zdravăn?, îmi întorc eu privirea spre Miron, agasat fiindcă nu-i convine nimic din realitatea înconjurătoare.

— Ăștia care fac chibrituri.

— Ce-ai cu ei?

— Sunt sadici!

— Cum așa?

— Pun pe o față a cutiei un desen și pe cealaltă câteva rânduri – cine e fabricantul, câte bețe conține cutia – și alte aiureli. Orice ins întreg la bibilică deschide cutia ținând-o cu desenul în sus. Ei bine, trebuie s-o deschizi invers! Nici până la anii mei nu m-am prins de șmecheria asta și mereu le scap pe jos. Culege cu năduf câteva chibrituri de pe podea, aprinde unul și își dă foc la țigara ținută în colțul gurii – o „mahoarcă", după expresia lui –, care răspândește un miros de crematoriu. Apoi stinge chibritul și, cu o mișcare dibace, îl proiectează într-o scrumieră cu picior aflată la doi metri distanță de masa noastră, stârnind admirația mușteriilor din spelunca unde ardem gazul la o bere.

Dar eu sunt încă sub impresia unui caz pe care tocmai l-am scos la liman.

În liftul care mă propulsase la etajul zece al celui mai gigea hotel din București eram singur și amețit de mirosuri de deodorante, de after-shave, apă de colonie – finețuri rămase în aer de la cei care se trambalaseră în cușca aceea numai oglinzi. În același timp, îmi aduceam aminte de miresmele exalate de liftul rablagit, care amenința să-și dea duhul între etaje, din blocul unde locuiesc.

Intrasem într-o lume rafinată, elegantă, care trăia la alte standarde decât omul de rând.

De altfel, și la recepție, și pe coridorul pe care îl străbătusem până la apartamentul unde fusesem chemat, mă intersectasem cu numeroși *stranieri* – bărbați la costum și cravată, femei în toalete scumpe. Toți îmi aruncaseră priviri curioase, neînțelegând ce caută într-o astfel de ambianță sofisticată un individ cu un parpalac cu care eram bun prieten de mulți ani, cu obrazul neras și cu ochii împodobiți cu cearcăne al căror diametru, dacă mă mai străduiam nițel, îl atingea pe cel al Lunii. Niciunul nu bănuia motivul vizitei mele, înconjurată de discreție, ca nu cumva onor clientela să-și ia tălpășița aflând că în hotel fusese comisă o crimă.

Victima zăcea pe patul din dormitor – un pat mare cât „țambalul" pe care dormeam când eram de gardă în armată. Era îmbrăcată într-un *deux-pièces* pentru cumpărarea căruia ar fi trebuit să-mi pun la bătaie salariul pe câteva luni.

O femeie cam la patruzeci de ani, cu nurii ofiliți și care încerca zadarnic, cu ajutorul cosmeticalelor, să mai alunge semnele trecerii într-o vârstă mai puțin zglobie. Fusese sufocată cu o pernă, după ce se zbătuse în van să scape de agresor.

În apartament domnea o dezordine cumplită. Asasinul căutase ceva și, după cum declarase soțul victimei – un înstărit om de afaceri – găsise. Era vorba de niște hârțoage importante pentru o tranzacție. Bărbatul era chipeș, impecabil îmbrăcat și el, avea mai puțini ani decât consoarta lui și părea răvășit cu decență de întâmplare.

Toate acestea i le povestisem deja lui Miron care era în continuare enervat de chibriturile pe care le pierdea pe jos.

— Și până la urmă cum ai rezolvat cazul?

— Stai să vezi.

— Stau. Unde naiba să plec pe zloata asta?

— Primul pe care l-am bănuit a fost chiar omul de afaceri. Dar avea un alibi beton. La ora când sunase stingerea pentru cucoană mai mulți martori îl văzuseră la mare distanță de hotel.

— Atunci?

— Pe o măsuță din salon am dat de două cești în care fusese cafea. Una cu urme de ruj pe ea.

— Ceașca din care băuse femeia.

— Nu te grăbi.

— Tac chitic.

— Dacă erau două cești, înseamnă că femeia stătuse la taclale cu cineva cunoscut, căruia îi deschisese ușa și-l primise în salon. Din spusele omului de afaceri, trebuia să poarte o discuție cu un asociat. Îi dăduse însă telefon nevestei că e reținut cu treburi în oraș și contramandase întâlnirea.

— Înseamnă că asociatul e criminalul.

— Iar te grăbești.

— Bine, bine. Zi mai departe.

— L-am luat la întrebări – fusese într-adevăr, până sus, i se spusese că întâlnirea se amânase și plecase imediat, lăsând-o pe femeie vie și nevătămată.

Nici nu mai intrase în apartament. Nu i-am dat întru totul crezare, dar ceva m-a pus pe gânduri.

— Ce?

— Pe perna cu care fusese sufocată femeia am găsit urme de ruj.

— Firesc!

— Da, dar nu era firesc ca rujul găsit pe ceașcă să fie de o altă nuanță decât cel de pe pernă.

— Cum așa?

— Asta m-a dus cu gândul că totul nu e decât o cacealma.

În sfârșit, Miron încetează să mai analizeze modul de așezare a bețelor într-o cutie de chibrituri.

— O cacealma?

— Da. Mai ales că am mai descoperit ceva.

— Ce?

— Am descoperit că asasinatul fusese comis de doi indivizi. Unul a ținut victima de picioare, iar celălalt i-a apăsat perna pe față.

Miron renunță să-și mai exerseze măiestria aruncând bețe în scrumieră spre deliciul asistenței.

— Pe ciorapii femeii am găsit așchii de ojă. Am cercetat și am dat peste cineva care folosea exact aceeași ojă. Analiza de laborator a dovedit-o.

— Cine?

— Secretara omului nostru de afaceri. Acum prinzi schema?

— Nu, răspunde rușinat Miron.

— Gagiul dorise să dea o dublă lovitură; să scape și de o nevastă care înaintase dezastruos în vârstă, dar îi lăsa o moștenire frumoasă, și să-și incrimineze și asociatul care îl bănuia că-l înșelase. Din nefericire pentru el, victima tocmai își terminase rujul de buze. A trebuit să-l folosească pe cel al secretarei ca să lase o urmă pe ceașca de cafea. Asta i-a dat de gol. Când am strâns-o puțin cu ușa pe fetișcana care visa să devină nevastă de om de afaceri – a recunoscut totul.

— Și cu alibiul cum rămâne?

— Drumul de la prima la cea de-a doua întâlnire – pe care, într-adevăr, le-a avut asasinul, trece, inevitabil, pe lângă hotel. Astfel, deși fusese observat la mare distanță de locul crimei, omul nostru de afaceri a făcut o haltă și, neobservat de nimeni, s-a strecurat în propriul lui apartament unde și-a omorât nevasta și a pus la cale înscenarea.

— E-te-te drăcie, zice Miron și, sfârșindu-și chibriturile, cere o cutie unui chelner. O ia și, mai înainte de a apuca să-l opresc, o deschide și împrăștie bețele pe jos.

Caietul de regie

Piesa era construită după o rețetă cu un succes garantat la public. De două stagiuni era capul de afiș al acestui teatru de provincie care altfel nu excela prin forțe artistice deosebite și nici printr-un repertoriu demn să suscite un interes ieșit din comun. Un autor, anonim până atunci, dăduse lovitura după ce fusese respins de toate secretariatele literare la ușile cărora bătuse. În cele din urmă, cineva avusese fler, „mirosise" posibilitatea de a juca lucrarea dramatică a necunoscutului și o achiziționase fără să mai stea pe gânduri. Repetițiile începuseră imediat și premiera fusese un triumf. Iar de atunci, cele aproape două sute de locuri ale sălii de spectacol de la teatrul respectiv fuseseră întotdeauna ocupate când se juca *Tocul de pistol.* Turneele prin țară erau și ele încununate de succes.

Dusesem la bun sfârșit o anchetă în orașul cu pricina și aveam un tren spre Capitală abia a doua zi dimineață. Ca să-mi omor timpul și atras de zarva creată în jurul acestei montări, m-am hotărât s-o văd. Am făcut rost de bilet cu mare greutate, apelând la niște relații. În sfârșit, așezat confortabil pe un scaun în primele rânduri, așteptam cu nerăbdare să se ridice cortina și să cunosc o ambianță care să mă facă să uit oboseala urmăririi unui criminal și alte tracasări de care are parte omul în ziua de azi. Visam o destindere totală.

Am aruncat o privire în jurul meu. În cele mai bune fotolii tronau mai marii orașului – notabilități, îmbogățiții din ultimii ani, burtoși și cu cefe groase, pe care hainele scumpe stăteau să plesnească, croiala lor impecabilă nereușind totuși să le alunge înfățișarea de țopârlani. Cuconetul etala bijuterii, sclipitoare și răspândea un miros grețos de parfumuri scumpe însă turnate cu kilogramul. Cele mai multe coafuri păreau rodul imaginației unor urmași nebuni ai lui Figaro.

Dar pe mine alții mă interesau. Colo era un grup de studenți puși pe glume. Dincolo stăteau stânjenite mai multe fete care lucrau probabil ca vânzătoare, sau erau chelnerițe. În altă parte, judecând după palmele lor trudite, fremătau de nerăbdare câțiva muncitori de la

singura uzină din oraș. Cu priceperea mea de a identifica oamenii după înfățișarea lor, am mai zărit și câțiva profesori, învățători și pensionari. Pentru toți aceștia biletul de intrare însemnase renunțarea la alte bucurii.

Luminile din sală s-au stins, rumoarea s-a potolit și cortina s-a ridicat încetișor. Încă de la primele replici spectatorii au fost captivați de tot ce se petrecea pe scenă. Autorul – asta-i culmea, i-am uitat numele – poseda știința rară a replicii scurte, nervoase, transformând cu ajutorul ei relațiile dintre personaje într-un duel verbal permanent. Mai mult, avea umor și, lucru cu adevărat extraordinar, un umor de calitate, care nu semăna nicidecum cu înșiruirile de bancuri grosiere prezente de atâtea ori în comediile din ultimul timp, un rabat făcu, chipurile, pentru a câștiga audiența. Chiar dacă intriga era destul de subțirică – de fapt o parodie după *Romeo și Julieta,* cu acțiunea transpusă în acest sfârșit de secol – totul era salvat prin ingeniozitatea și verva textului. La un moment dat, numai apariția unor personaje provoca hohote de râs. Iar când mai porneau să și vorbească, delirul era total. Eu însumi mă contagiasem de buna dispoziție generală și nu făceam niciun efort ca să pun stavilă voioșiei de care mă simțeam cuprins. Eram ca un elev scăpat în recreație, dornic să profite din plin de minutele de libertate.

A urmat pauza și am ieșit în foaierul strâmt, unde lumea fuma, bea sucuri răcoritoare și se amuza repetând unele dintre replicile cele mai savuroase. Apoi am reintrat în sală pentru al doilea și ultimul act. Eram nelămurit – probabil deznodământul avea să-mi risipească nedumerirea – de ce piesa se intitula *Tocul de pistol*. În piesă nu apăruse niciun erou cu vreo armă în mână. Dar cortina s-a lăsat și eu, ca și ceilalți spectatori, mi-am dat seama că titlul nu era decât un cârlig la public. Totul era o farsă de la început până la sfârșit. Rivalitatea dintre cele două familii vrăjmașe – Ionescu și Popescu – era doar un pretext pentru ca autorul să creeze o cascadă de situații pline de haz.

Tocmai când toți începuseră să aplaude prestația actorilor – modestă, însă mai mult nici nu li se putea cere – și să se ridice de pe scaune, grăbindu-se spre ieșire, s-a petrecut un fapt care brusc m-a propulsat în universul atât de familiar al fărădelegii. Actorul care

deținea rolul principal nu a mai venit la rampă să salute publicul. De pe scenă s-au auzit țipete înspăimântate. O clipă am crezut că se pregătește un al doilea final, că farsa continua și cu toții am izbucnit în râs. Unii s-au așezat la loc, pregătindu-se să mai asiste la alte năstrușnicii ale autorului. Dar ceea ce avea să urmeze nu făcea parte din spectacol. Iar eu am fost printre primii care și-au dat seama că se întâmplase ceva de o gravitate înfricoșătoare.

M-am repezit făcându-mi loc prin mulțime și, dintr-un salt, am fost pe scenă. Am dat faldurile cortinei la o parte și m-am pomenit printre actori. Dacă nu s-ar fi petrecut ceva teribil, cu siguranță că m-ar fi pufnit râsul. Așa cum eram îmbrăcat făceam o figură insolită printre inși cu mustăți false. Dar nimeni nu avea cum să ia în seamă înfățișarea mea date fiind circumstanțele respective. Fiindcă protagonistul spectacolului zăcea mort pe scândurile roase de pași. O spumă vineție i se prelingea din colțurile gurii. Nu aveam niciun dubiu. Frumosul tânăr fusese otrăvit în fața noastră.

M-am legitimat și m-am apucat de lucru. Am cerut să se evacueze sala. Am pus la fereală paharul din care actorul – în viața de toate zilele numele lui fusese Emilian Rădulescu – băuse, așa cum îi cerea rolul. L-am examinat cu atenție – la prima vedere nu prezenta nimic deosebit. Dar o analiză de laborator putea să dezvăluie lucruri insesizabile cu ochiul liber. Apoi i-am strâns pe toți cei care contribuiseră în seara aceea la realizarea spectacolului. Mașiniști, electricieni, actori, scenografi, regizor, machiori, femei de serviciu. Directorul teatrului se afla și el acolo și își frângea mâinile de oroare și neputință. Am început să discut cu fiecare în parte. Ore în șir, până dimineața. Ce am aflat mi-a produs fiori reci pe șira spinării. De fapt, ce se petrecea pe scenă era perfect valabil pentru câțiva actori și în viața de toate zilele. Două familii de artiști se urau de moarte. Dar fata care juca pe eroina principală și protagonistul spectacolului se iubeau cu disperare, în pofida adversității dintre părinții lor. De aici până la a acuza pe cineva de crimă era însă cale lungă.

În zori eram cu toții epuizați. Dar misterul se lămurise grație caietului de regie. Cu ajutorul lui am reușit să aflu cine ar fi putut să toarne otrava în pahar.

Văzusem, ca de altfel întreaga asistență, cum eroul principal desfăcuse o sticlă de apă minerală carbogazoasă împroșcându-i pe cei din jur – un nou moment de veselie pentru spectatori –, își turnase în pahar și sorbise însetat. Pusese paharul pe o tavă și mai sorbise din el după ce mai rostise câteva replici și se mișcase pe scenă. Potrivit caietului de regie pe care l-am consultat cu febrilitate, niciunul dintre actori nu trebuia să se apropie de măsuța unde era tava. Și totuși, cineva făcuse câțiva pași, neprevăzuți de regizor, venind lângă măsuță, stând doar câteva clipe lângă ea, cu spatele la noi, după care se îndepărtase ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Însă cele câteva clipe îi fuseseră suficiente ca să devină criminal.

Clona

Dimineţile erau reci, dar spre amiază razele soarelui străpungeau straturile groase de nori şi mai aduceau vag aminte de lunile cu temperaturi ridicate. Toamna transformase întregul decor, îl metamorfozase prin culoare într-o ambianţă fastuoasă. Covoare de frunze ruginii se aşterneau pe trotuare, cârduri de păsări se vedeau uneori pe cer zburând în formaţie spre ţările calde, oamenii păşeau zgribuliţi şi, parcă, mai puţin comunicativi. Pretutindeni se zăreau semnele apropierii unei ierni timpurii şi geroase.

Şerban Codrescu fusese omorât într-una dintre aceste zile care predispunea la calm şi la melancolie şi n-avea nimic de-a face cu o faptă atroce. Îşi găsise sfârşitul pe la ora prânzului, în propriul său birou de prosper om de afaceri din Piatra-Neamţ. Firma de turism pe care o patrona împreună cu asociatul său, Camil Sorescu, era cunoscută în întreaga ţară pentru serviciile de calitate pe care le oferea şi de aceea mulţi apelau la ea când doreau să-şi petreacă vacanţa pe tărâmurile de vis din străinătate, având siguranţa că promisiunile din pliantele agenţiei vor fi respectate.

În aparenţă, mobilul crimei era jaful. Profitând de faptul că Şerban Codrescu rămăsese singur în vila cochetă care adăpostea sediul firmei – toţi angajaţii plecaseră în pauza de prânz – cineva intrase în biroul acestuia şi-l omorâse lovindu-l în cap cu un obiect contondent. După care îi luase banii din portofel, ceasul, verigheta de pe mână, şi alte câteva mărunţişuri. Prada nu fusese prea bogată. Criminalul nu reuşise să deschidă seif-ul unde se aflau câteva zeci de milioane de lei şi câteva mii de dolari. N-avusese timp sau, poate, nu se pricepuse. În orice caz, biroul fusese răscolit cu sălbăticie, ca şi cum individul respectiv se înfuriase, la un moment dat, fiindcă se alegea cu mai nimic după ce devenise autorul unei fapte aşa de îngrozitoare şi, din răzbunare, dorise să lase în urmă cât mai multe pagube.

Nebunia era însă alta. Unul dintre subalterni se întorsese înainte de a se sfârşi pauza, având de terminat o

lucrare urgentă. Pe treptele de la intrare se întâlnise cu domnul Camil Sorescu pe care îl salutase și care îi răspunsese liniștit la salut. Întâlnirea îl umpluse de uimire pe tânărul angajat – știa că domnul Camil trebuia să se afle în ziua aceea la București, o spusese în gura mare și cu o seară mai înainte. Nu dăduse importanță faptului și se așezase la masa lui de lucru, dorind să-și termine grabnic treburile. De-abia după vreo jumătate de oră auzise un urlet care îi înspăimântase pe toți cei din clădire. Secretara domnului Codrescu își descoperise șeful zăcând pe parchet cu tâmpla sfărâmată.

Am început cercetările fără niciun chef. Cazul mi se părea extrem de simplu. Criminalul nu putea fi decât Camil Sorescu. Probabil acesta se certase violent cu asociatul său, îl omorâse într-o clipă de mânie și înscenase un jaf care să facă să planeze bănuielile asupra altcuiva. Nimic mai simplu, mai ales că aveam și un martor care îl văzuse ieșind din sediul firmei la câteva minute după ce fusese comisă crima. Dar domnul Sorescu susținea, sus și tare, cu totul și cu totul altceva.

— Cum puteam să-l omor pe bietul Șerban? Am plecat dis-de-dimineață la București și m-am întors noaptea.

L-am privit cu atenție. Părea sincer afectat de ceea ce i se întâmplase asociatului său. Gândul că, potrivit contractului de asociere, devenea singurul proprietar al firmei, nu izbutea să-i aducă o rază de bucurie. Un bărbat înalt, voinic, cu părul de un negru ca smoala, în care nu se vedea niciun fir de păr alb, deși se apropia de cincizeci de ani.

— Bine, bine, dar angajatul dumneavoastră – Călin parcă îl cheamă – susține că v-a văzut ieșind din firmă pe la ora unu.

Domnul Sorescu se uită la mine cu seninătate.

— Cum, Doamne iartă-mă, să ies la ora aia din firmă? La ora aia eram la București. Cred că eram într-o librărie. Am cumpărat o carte de la librăria *Sadoveanu.*

— Ce carte?

— *Micuța toboșăreasă* de John Le Carré. Mă înnebunesc după John Le Carré.

— Atunci cum rămâne cu mărturia lui Călin?

Domnul Sorescu dădu din umeri.

— Știu eu ce să zic? Parcă dumneavoastră nu-i cunoașteți pe tinerii din ziua de azi! Cei mai mulți sunt niște aiuriți. Poate că m-a confundat. Sau poate că vrea să pară interesant. Orice e posibil. Sau poate că…

— Sau poate că…, l-am îngânat eu fără să vreau, văzând că șovăie să-și ducă fraza până la capăt.

— Poate că tipul mă urăște. Nu de mult am avut un conflict cu el. Poate că vrea să mă bage într-o belea. Vă garantez că n-o să-i meargă. Am martori care m-au văzut în ziua aceea în București.

— Cu ce treburi v-ați dus la București?

Izbucni în râs, dar se opri rapid, dându-și seama că discuția noastră se poartă în jurul unui subiect grav.

— Domnule, n-am avut nicio treabă acolo! Pur și simplu am simțit nevoia să fac o escapadă, să mă rup din rutina zilnică, să fac un drum mai lung cu mașina – îmi place la nebunie să conduc mașina, iar toamna e un peisaj de vis.

— Prin urmare, ați străbătut mai mult de șase sute de kilometri doar ca să luați o mică recreație?

— E interzis?

La o astfel de întrebare n-aveam ce să-i răspund. Starea mea de spirit se schimbase – eram acum intrigat la culme.

— În București v-ați întâlnit cu cineva anume?

— Nu. V-am spus doar – am vrut să mă rup câteva ore de tot ceea ce înseamnă relație cu ceilalți semeni ai mei. Dumneavoastră nu simțiți uneori nevoia să vă rupeți de tot și de toate? Chiar dacă, din întâmplare, aș fi întâlnit vreun cunoscut, l-aș fi ocolit.

Nici la întrebarea asta nu i-am răspuns. Dar i-am cerut o fotografie și i-am mai cerut să-mi spună locurile pe unde trecuse, indicându-mi și stațiile de benzină de unde făcuse plinul. Mi-a dat o poză color și mi-a notat ce-l rugasem pe o filă ruptă dintr-un bloc-notes. La rândul meu, i-am dat fotografia și bucata de hârtie partenerului meu Miron Stratilat și l-am expediat la București.

După două zile Miron stătea pleoștit în fața mea.

— Șefu’ scump, e groasă. Individul are alibi. A fost în Capitală. L-au recunoscut, după poză, și librăreasa care i-a vândut cartea, și un custode de la o expoziție de pictură pe care a vizitat-o, și un vânzător de pe stradă de

la care a cumpărat un pachet de țigări… Ceva curios: nimeni de la cele două stații de benzină unde zice c-a oprit nu-și aduce aminte de el. Dar e explicabil: la foiala care e acolo… Așa că domnul Sorescu n-avea cum să comită crima. Doar dacă s-ar fi teleportat.

Veștile aduse de Miron m-au năucit. Nu cumva – lucru grav în meseria mea – mă înverșunasem să-l cred vinovat pe un inocent numai pentru că-mi era antipatic? Nu cumva Călin fusese într-adevăr cu mintea aiurea și doar i se păruse că-l zărește pe treptele firmei pe Camil Sorescu, în timp ce acesta, de fapt, bătea străzile unui oraș aflat la sute de kilometri depărtare?

Și totuși, ceva îmi spunea că flerul nu mă înșelase și că eram pe drumul cel bun. Așa că l-am rugat pe domnul Sorescu să-mi împrumute cartea cumpărată de el la librăria *Sadoveanu.*

— Știți, și eu mă înnebunesc după John Le Carré… Mi-a plăcut în special *Coasta de aur*... Are o intrigă palpitantă cum rareori am întâlnit în cărțile autorilor contemporani. Mă plictisesc noaptea, la hotel, așa că vreau să am ceva de citit. Când se termină ancheta vă dau volumul înapoi.

Am început să citesc *Micuța toboșăreasă* dar nu la hotel, ci în trenul care mă ducea la București. De la gară m-am repezit glonț la librăria *Sadoveanu.* Am avut noroc și am găsit-o la serviciu pe vânzătoarea care îi vânduse domnului Sorescu cartea.

— A mai fost aici un coleg de-al dumneavoastră, mi-a zis ea după ce m-am prezentat.

— Da. V-aș ruga să vă uitați la volumul ăsta: știu că iubitorii de carte au o memorie fabuloasă când e vorba de volumele care le trec prin mână. Asta e cartea pe care ați vândut-o domnului din poza pe care v-a arătat-o colegul meu?

A răsfoit volumul doar o clipă și mi l-a restituit.

— Nu. Volumul ăsta are un defect – îi lipsesc ultimele opt pagini. E un exemplar pe care i l-am vândut unei doamne.

— Nu cumva acestei doamne?, i-am răspuns eu scoțând din buzunar o altă fotografie.

— Ba da.

Până la Piatra-Neamț am terminat de citit cartea. Ajuns acolo l-am convocat din nou pe domnul Camil

Sorescu.

— Ați pus la cale o lovitură genială, domnule Sorescu. Nu știu în ce împrejurare – o să aflăm până la urmă – ați întâlnit în București pe cineva care vă seamănă leit. L-ați urmărit, i-ați aflat adresa și ați așteptat un moment potrivit ca să vă debarasați de asociatul pe care îl aveați.

A zâmbit cu superioritate.

— Să zicem că lucrurile stau așa: cum aș fi putut să știu pe unde o să treacă în ziua respectivă individul?

— Ați avut un complice: soția dumneavoastră. Ea a fost la București și l-a urmărit pe necunoscutul care parcă e clona dumneavoastră. A avut grijă să noteze toate locurile pe unde a fost în ziua aceea, pentru ca apoi să vi le comunice. Dar să nu uit: John Le Carré n-a scris niciodată vreun roman intitulat *Coasta de aur.*

Coletul ucigaș

Venise din zori la redacție – femeia de serviciu care trebăluia pe coridor căscase ochii mirată când îl văzuse la ora aceea. Se dusese glonț la Documentare și se apucase imediat de lucru. Era singurul loc unde știa că în cursul zilei nu-l va deranja nimeni. În ultimele zile era tras la față, arbora o mină îngrijorată și abia răspundea la salut când se întâlnea cu cineva. Dar nimeni nu-i purta pică și fiecare încerca, pe cât posibil, să-l ocrotească. Fiindcă temutul gazetar începuse să publice episoadele unei escrocherii halucinante legate de embargoul impus Iugoslaviei.

După numai o săptămână, întreaga suflare era pusă pe jar urmărind dezvăluirile pe care le făcea în colțul său de pagină.

Polițiști cu grade mari, politicieni, bancheri, ofițeri superiori ai armatei, oameni de afaceri apăreau incriminați fără drept de apel, după o documentare bogată și îndelung verificată. Se ocupase timp de un an de cazul acesta, investigase în stânga și în dreapta, ascultase martori și strânsese materiale compromițătoare pentru unii dintre mai marii momentului. Averea multor îmbogățiți din ultimul timp începea să capete o explicație. Iar acuzatul principal în întreaga poveste, care, potrivit gazetarului, trăgea toate sforile și câștigase miliarde de lei, se vădea a fi un senator abil, bănuit de multă vreme că învârtea niște afaceri dubioase, dar împotriva căruia nimeni nu reușise să descopere dovezi: Ion Borțun.

Chiar după primul episod al serialului începuseră să sune telefoanele de amenințare la adresa gazetarului, a directorului – care era și patronul ziarului. Acesta din urmă nu-i spusese salariatului său decât să-i dea bătaie mai departe.

Tirajul ziarului crescuse simțitor.

Pe la orele 11:00, curiera care îl căutase prin toate birourile, îl descoperise în sfârșit în încăperea ticsită de colecții de ziare și reviste. Mai înainte ca ziaristul înconjurat de fișe și carnețele s-apuce să-i strige „Ieși!”,

aceasta îi pusese pe masă un colet frumos ambalat, venit prin poștă și dispăruse cu iuțeală. Ea fusese ultima care-l văzuse în viață, cu părul vâlvoi, cu cearcăne la ochi și parcă în transă.

Explozia avusese loc după o oră și zguduise întreaga clădire. Probabil că doar atunci temutul ziarist își îngăduise un răgaz și deschisese coletul. Un colet care conținea o bombă și care-i curmase zilele la numai 30 de ani.

La început, am vrut să aflu cum ajunsese coletul în redacție. Am descoperit, cu destulă ușurință, oficiul poștal unde o funcționară cu o memorie remarcabilă își amintea cum întocmise formalitățile de expediere. Își aducea aminte și cum arăta individul care îl adusese – un bărbat cam la 40 de ani, bine clădit, a cărui descriere nu coincidea cu înfățișarea niciunuia dintre cei acuzați de gazetar. Hotărât lucru, ajunsesem într-o fundătură după numai câțiva pași.

Am fost din nou în redacție unde colegii celui ucis m-au întâmpinat cu chipuri pământii. Nu mai domnea veselia pe care o cunoscusem cu alte ocazii. Iar unul dintre ziariști mi-a întins un plic care sosise a doua zi după moartea colegului lor.

Am scos scrisoarea din plicul adresat celui ucis și am citit cele câteva rânduri scrise cu litere decupate din ziare diferite: *Porcule*! *Ai să plătești cu viața dacă nu-ți bagi mințile în cap*!

Cu siguranță, avertismentul întârziase pe drum și între timp amenințarea fusese transpusă în faptă.

Am cercetat cu atenție plicul și scrisoarea. Nimic deosebit. N-avea niciun rost să caut amprente – chiar dacă autorul ei nu folosise mănuși, și plicul și scrisoarea trecuseră deja prin mai multe mâini și cu siguranță orice urmă fusese distrusă.

Era să las scrisoarea pe un birou, dar ceva m-a împins să mă duc la fereastră și să cercetez coala de hârtie în lumina soarelui.

— Are cumva ceva deosebit?, m-a întrebat cu speranță Miron Stratilat. Vreun filigran după care putem descoperi de unde provine?

— Are mai mult decât un filigran, i-am răspuns eu. Are semnătura ucigașului.

— Ei, nu zău!

— Înainte de a lipi litere, criminalul a semnat ceva, un act, un document. A apăsat cam tare cu pixul și semnătura s-a imprimat și pe coala de hârtie care a servit drept suport. Uită-te și tu!

Miron a luat neîncrezător scrisoarea și, după ce s-a uitat la ea în zare, n-a rostit decât câteva cuvinte.

— Formidabil! De data asta nu mai scapă.

Și, într-adevăr, așa a fost; fiindcă pe hârtia cu pricina, care a devenit probă într-un proces de răsunet, se distingea cu limpezime semnătura senatorului Ion Borțun.

Complot

Eram singur în birou și cuprins de o melancolie blegoasă, provocată de priveliștea pe care o zăream pe geamul nu demult spălat. Castanii din parcul de vizavi își pierdeau frunzele cu o repeziciune care îi condamna în curând la calviție, razele soarelui încălzeau anemic când reușeau să răzbată printre nori, copiii se jucau mai puțin zgomotos ca în urmă cu o lună când încă nu începuse școala. Îmi mai rămânea să cânt *Pe strada mea e toamnă iar…* Chiar dacă n-aveam un auditoriu care să mă ia peste picior, din respect pentru propriile mele urechi m-am abținut cu o remarcabilă stăpânire de sine.

Am aruncat o privire în jurul meu și am încercat să văd dacă, așezând într-un alt fel mobilele din încăpere, aceasta ar fi arătat mai somptuos. Nu mi-a trebuit mult ca să-mi dau seama că n-aveam nicio șansă. Niciun designer genial n-ar fi știut cum să plaseze în spațiu mai cu schepsis mesele de lucru încărcate de hârțoage – partenerul meu Miron Stratilat zicea despre maldărul de hârtii că sunt „pentru impresie artistică”, un scaun cu spătar înalt în care picotesc când n-am ce face și încă alte patru scaune pe care, dacă s-ar încumeta să-și plaseze posteriorul, un boxer la categoria grea le-ar face fărâme, iar pe el ar trebui să-l aduni cu fărașul de pe jos. Eventual, designerul cu pricina mi-ar recomanda să șterg praful. De ștergerea lui se ocupă uneori, când nu rezolvă cuvinte încrucișate, o femeie de serviciu. La cât primește pe lună nu depune cine știe ce interes, așa că peste tot în cameră iei de pe obiecte o pulbere uneori albă, alteori roșiatică sau neagră, în funcție de ce iese pe coșurile fabricii din apropiere. În ziua aceea era portocaliu, ceea ce crea o senzație de inedit – niciodată nu-l mai zărisem în ambianța în care mă prefac că gândesc intens ori de câte ori cineva îmi calcă pragul. De data asta, cum deja am avut plăcerea să vă informez, eram singur și chiar trebuia să-mi solicit la maximum neuronii.

Am plecat de lângă fereastră și m-am așezat în fotoliu. Am încercat să nu iau aminte la zgomotul de pe coridor – câțiva colegi discutau cu patimă despre nu știu

ce arbitraj al unui meci de fotbal. Am încercat și să nu-mi aprind o țigară. N-am reușit.

M-am uitat din nou la obiectul pe care îl aveam în mâna stângă. Era o casetă mică, pentru un reportofon sofisticat. O ascultasem de zeci de ori. De fiecare dată am auzit aceeași convorbire înregistrată cu o remarcabilă acuratețe. Partenerii de discuție erau doi bărbați. Unul cu o voce groasă, de bas, altul cu un glas baritonal. Pe primul îl chema Călin Surugiu. Pe celălalt – Cristian Stamate. M-am uitat și la reportofonul pe care îl țineam în mâna dreaptă. Era miniatural, un model cum nu mai văzusem niciodată. O adevărată bijuterie. Ca și cum n-aș fi știut pe de rost cuvintele înregistrate, am pus din nou caseta în reportofon și l-am pornit. L-am oprit însă imediat pentru că în birou a năvălit Miron. A luat un dosar, mi-a aruncat o privire fioroasă, a zis printre dinți: „Unii stau la țigărușă și alții se spetesc muncind” și a dispărut trântind ușa în urma lui. Am stins țigara, așteptând ca geamurile să nu mai zăngănească și am apăsat iarăși pe clapeta reportofonului. Glasurile celor doi au răsunat în încăpere cu o limpezime de cristal. Pe un bloc-notes am transcris înregistrarea.

„Călin Surugiu: Trebuie să-l scoatem din afacere pe Necula. A devenit periculos.

Cristian Stamate: Cum?

Călin Surugiu: N-ar fi decât o soluție.

Cristian Stamate: Nu văd care ar fi soluția aia.

Călin Surugiu: Chiar nu te prinzi?

Cristian Stamate: Nu.

Călin Surugiu: Ia mai gândește-te!

Cristian Stamate: Degeaba! Zi-mi tu!

Călin Surugiu: Trebuie să-l eliminăm.

Cristian Stamate: Să-l eliminăm?

Călin Surugiu: Da.

Cristian Stamate: E îngrozitor ce spui!

Călin Surugiu: N-avem altă șansă. Individul ne încurcă…

Cristian Stamate: Totuși…

Călin Surugiu: Fii fără grijă, am un tip care se ocupă cu chestii de-astea… Nu cere mult.

Cristian Stamate: Poate cădem la pace cu Necula.

Călin Surugiu: Am încercat. E imposibil.

Cristian Stamate: Nu sunt de acord…”

Înregistrarea se sfârșea aici. Am oprit reportofonul și am rămas gânditor. Planul lui Surugiu fusese pus în aplicare. Cineva îl eliminase pe Necula care acum se congela într-un frigider la morgă. Iar caseta îl încrimina pe Călin Surugiu. După cum reieșea din înregistrarea pe care tocmai o ascultasem, el fusese cel care se ocupase de tocmirea unui ucigaș de profesie. Fusese dat în urmărire generală fiindcă dispăruse fără nicio urmă.

Mi-am adus aminte de modul în care intrasem în posesia casetei. Mi-o adusese Cristian Stamate împreună cu aparatul pe care fusese înregistrată. Susținea că, în timpul discuției pe care o purtase cu Călin Surugiu, ținuse reportofonul în buzunarul hainei. Înfricoșat de grozăviile spuse de partenerul lui de afaceri, apăsase pe clapeta care declanșa mecanismul de înregistrare. Celălalt nu bănuise nimic. Ceva însă nu era în regulă. Atunci când vorbea Cristian Stamate se auzea un fâșâit ușor, ca și cum în încăperea unde se purtase discuția ar fi funcționat un aparat de aer condiționat. Zgomotul nu se auzea însă când răsuna vocea lui Călin Surugiu.

Miron Stratilat intră din nou în birou, lăsă dosarul pe care îl luase – sau, poate, altul –, îmi aruncă din nou o privire cruntă și trânti iarăși ușa după el, făcând, de data asta, ca întreaga clădire să intre în vibrație. De pe coridor vocea lui se auzi blestemându-i pe cei care trândăvesc ca nesimțiții în timp ce alții trag la șaibă.

M-am uitat din nou la aparatul din mâna mea. Avea trei viteze de înregistrare: pentru înregistrarea unui text citit, pentru dictare și pentru întâlniri.

Indiferent pe ce viteză aș fi ascultat discuția dintre Călin Surugiu și Cristian Stamate, acel fâșâit nu dispărea. Dar erau unele diferențe, abia sesizabile, de claritate.

Lângă mine era o carte polițistă care apăruse nu demult și pe care tocmai o terminasem de citit. Am deschis-o la o pagină unde pusesem ca semn o coală de hârtie. Am recitit pasajul pe care îl sublimasem cu un creion roșu. Două personaje complotau împotriva unui al treilea. Dialogul semăna izbitor cu cel înregistrat pe casetă. Numai vorbele lui Cristian Stamate erau altele.

Pentru mine totul devenise clar încă de când auzisem pentru prima oară caseta. Călin Surugiu intrase în posesia unui nou reportofon. La sugestia lui Cristian Stamate îl încercase citind un pasaj din volumul pe care

îl aveam și eu. Apoi, cu ajutorul unui alt reportofon, Cristian Stamate prelucrase caseta. Asta era explicația pentru zgomotul de fond care se auzea.

Pe Călin Surugiu nu aveam să-l mai întâlnesc niciodată. Cadavrul lui zăcea în cine știe ce văgăună unde îl aruncase Cristian Stamate care, dintr-o singură lovitură, își eliminase amândoi partenerii de afaceri, făcând totodată să plutească bănuiala cumplită asupra unuia dintre ei. Mai rămânea să urnesc doar mecanismul care să ducă la prinderea făptașului.

M-am ridicat din fotoliu exact în clipa în care Miron se năpusti din nou în birou.

— Bravo, nenicule, ai tras pe dreapta, lasă-mă numai pe mine să mă lupt cu borfașii și criminalii!, îmi zise el spumegând de furia provocată de vreo întâlnire cu ștabii noștri.

Fără scăpare

Era un castel mic, construit în urmă cu trei veacuri de către un prinț cu o fantezie bolnăvicioasă. Nu era respectată nicio simetrie. Poarta principală se afla situată într-o latură – odinioară, un pod de lemn, acționat de scripeți, izola și mai mult zidurile groase, din piatră de râu. Curtea avea o formă neregulată și, într-un ungher, se zărea un puț care de mult nu mai avea apă. Construcția propriu-zisă era un labirint de coridoare din care se pătrundea în camere ciudate, fiecare de altă formă. Nu știai unde e dormitorul sau sala de mese, odăile slugilor sau cele ale oaspeților. Se spune că stăpânul, de frica unor eventuali dușmani, dormea în fiecare noapte în altă parte. Doar biblioteca își avea locul bine precizat, dar pe rafturile până în tavan se găseau acum cărți puține, ferecate în coperți groase – cele mai multe fuseseră furate de-a lungul timpului. Totul era sumbru și îți provoca fiori. Prințul, un ins bolnăvicios și singuratic stătea mai mult pe întuneric, vorbea puțin și nu primea pe nimeni.

O clipă mi l-am închipuit cum rătăcea din încăpere în încăpere, un ins palid la față, cu ochi încercănați de nesomn, bolborosindu-și poruncile unor supuși terorizați. Legenda spune că se refugia ore întregi în bibliotecă unde citea ca un apucat. Nu-l interesau armele – dar pe pereți mai rămăseseră atârnate câteva spade, armuri, sulițe, scuturi, într-o încercare de reconstituire a unei epoci și a unei atmosfere. Prințul murise tânăr – la treizeci de ani – și teama lui de dușmani se dovedise a fi zadarnică – nimeni nu se încumetase să urce creasta împădurită unde se afla castelul și să-l atace. Lăsase în urmă mai multe legende legate de el, printre care una avea un temei real: aceea că, din treizeci în treizeci de ani, pe aceste locuri avea să se petreacă o crimă. Povestea nu era de râs – într-adevăr, cu exactitate matematică, aici fusese ucis câte un om în împrejurări care rămâneau de nedezlegat.

— Bau!

Am tresărit și vraja în care mă cufundasem s-a spulberat. În fața mea se agita veselă o matahală cu o

umbră de mustață. Apăruse după un colț al coridorului prin care mă plimbam cu gândul dus departe.

— V-am speriat?

— Oarecum, i-am răspuns în doi peri.

— Îmi pare rău, nu știu ce mi-a venit… Dați-mi voie să mă prezint: Ion Voicilă, producătorul filmului *Crimă la castel* care se toarnă aici. Sunt împreună cu o parte a echipei de realizatori.

I-am strâns în silă mâna umedă.

În curând ni se alătură și restul echipei. Pe actori îi cunoșteam – frumosul Radu Pamfil, care frângea inimile junelor și când apărea pe ecran și în viața de toate zilele, întunecatul Manole Spireanu, o revelație de ultimă oră în cinematografie, ambițios și tenace, Despina Manoilescu – supranumită și Gâsculița, fiindcă pe cât era de frumoasă pe atât era de puțin înzestrată la bibilică. Dintre ceilalți nu-l știam decât pe regizorul Sorin Mardare, vestit pentru filmele sale polițiste, pline de suspans și de haz.

— Îl căutăm de un ceas pe noul custode. Nu cumva sunteți dumneavoastră?, mă întrebă jovial Voicilă, căruia părea să-i pese prea puțin că nu-l găsise pe insul de care întrebau.

— Nu.

— Atunci, cu ce ocazie pe aici?

— Sunt un vizitator, i-am răspuns eu în doi peri.

— Noi suntem la filmări… O să facem un film despre stăpânul acestui castel. El – și-l arătă pe Radu Pamfil – o să fie Prințul. Nu-i așa că-i bine ales? Ea va fi Prințesa respinsă de straniul erou. Iar Manole o să-i fie rivalul de moarte. Avem un scenariu pe cinste – îi aparține lui Cornel Temistocle. Mă rog, s-a mai abătut el de la adevăr, dar ce contează? Cui îi pasă? Va fi un succes de casă extraordinar!

— Nu mă îndoiesc, i-am răspuns stânjenit, fiindcă mi se împărtășeau lucruri care nu mă priveau.

— Mâine e ultima zi de filmare. Trecem pe urmă la montaj.

Gâsculița găsi de cuviință să intervină.

— Ion, de ce bați omul la cap? Poate că nu-l interesează ce-i spui!

Producătorul nu se dădu bătut.

— Cum să nu-l intereseze? Lumea noastră e fascinantă pentru profani. Oricine de-abia așteaptă să-i afle secretele.

Din politețe, am socotit să-l întreb, la rândul meu, pe producător.

— Și care e subiectul filmului?

— Ei, vezi că-l interesează?, se făli Voicilă. Apoi, mi se adresă pe un ton de astă dată serios.

— Legenda spune că, din treizeci în treizeci de ani, aici are loc o crimă. Evident, e o aiureală. Dar de la asta am pornit. Place la public. Finalul filmului e deschis – fiecare poate înțelege ce vrea. Dar o să fie o bombă, o să vedeți. N-a făcut cinematografia noastră un asemenea film.

L-am privit cu atenție. Era convins sau se încuraja singur? Auzisem că se zbate în grave dificultăți financiare și își leagă, poate, speranțele de filmul ăsta, cu care crede că va da lovitura.

Întunecatul Spireanu se muta nerăbdător de pe un picior pe altul.

— Hai că pierdem vremea. Ne-apucăm odată de treabă?

Regizorul, binecunoscut ca un taciturn, ieși din mutenia lui proverbială.

— Să coborâm în curte, să alegem unghiurile cele mai potrivite.

— Bine, bine, se dădu bătut Voicilă. Și chiar nu sunteți dumneavoastră noul custode?

Fără să-mi mai aștepte răspunsul, o porni în urma grupului care se îndepărtase.

I-am urmărit o clipă, apoi am început să cercetez cu luare-aminte o muschetă al cărei pat era încrustat cu fildeș. Ce risipă de imaginație i-a trebuit meșterului care îl realizase! Și totul pentru ca să creeze o armă de ucis.

Am mai făcut câțiva pași și atunci am auzit un zgomot ca la cutremur. Întreaga construcție se clătină ușor. Din curte se auziră țipete îngrozite.

— A murit! A murit Pamfil!

M-am repezit la o ferestruică și am privit în jos. N-am zărit decât grupul de care mă despărțisem cu câtva timp înainte. Toți stăteau îngrămădiți deasupra unui trup ce zăcea la pământ.

M-am repezit val-vârtej pe o scară îngustă și m-am trezit în curte. I-am dat pe toți la o parte, fără menajamente. Pamfil n-avea să mai joace în niciun film. O ghiulea de piatră căzută dintr-un turn îi zdrobise capul.

— Vai! Sunt distrus!, se lamentă Voicilă.

— Ce accident groaznic, murmură și Gâsculița, de pe picioarele ei de doi metri.

În ochii lui Manole Spireanu se citea spaima. Ceilalți membri ai echipei amuțiseră și ei.

— Repede! Poate îl salvăm, se precipită regizorul.

— Ce să-l mai salvăm? E mort de-a binelea, se tângui scenograful.

— Doamne, ce accident, repetă pentru a nu știu câta oară Voicilă.

Își pierduse jovialitatea și se agita frângându-și mâinile.

— Mâine era ultima zi de filmare, zise Gâsculița cu ochii în lacrimi, care își vedea compromis rolul vieții ei.

Am murmurat mai mult pentru mine însumi.

— A mai murit încă un om în aceste locuri… Exact după treizeci de ani de la ultima crimă comisă aici…

— Ce vreți să spuneți?, întrebă intrigat regizorul. Doar nu puneți bază pe poveștile care circulă pe seama castelului…

— Ba pun. Fiindcă sunt reale. Aici e un loc blestemat, care îi atrage ca un magnet pe criminali și-i împinge la omor.

— Dar moartea lui Pamfil e un accident, o ținu morțiș producătorul pe a lui.

Nu i-am răspuns. Am privit în sus, spre ungherul unde fuseseră așezate, sub formă de piramidă, ghiulelele împrăștiate acum pe dalele mari de piatră. De-abia pe urmă l-am privit cu tristețe.

— Nu credeam că succesul unui film poate fi plătit cu o viață de om.

— Adică?, întrebă țâfnos Spireanu.

— Mai țineți minte filmul *Enigma cetății*?

— Cum să nu?, îmi răspunse cu mândrie Gâsculița. Am jucat în el.

— Iar eu l-am regizat, zise și Sorin Mardare. De fapt, am fost cam aceeași echipă care face și *Crimă la castel.*

— Nu-mi aduceți aminte de filmul ăla!, se văită Voicilă. A fost o catastrofă. M-a băgat în faliment.

— Ei, bine, cum murea eroul din film?

O clipă rămân toți pe gânduri. Gâsculița e prima care îmi răspunde.

— Extraordinar! E strivit de o ghiulea căzută dintr-un turn. Chiar Radu îl juca pe eroul principal.

— Așa e!, aprobară și ceilalți. Dar ce legătură e cu accidentul de azi? E doar o coincidență!

— Nu e doar o coincidență. E vorba de o crimă pusă la cale cu sânge rece. Vă dați seama ce succes de casă va avea *Crimă la castel*? Cu un protagonist mort în timpul filmărilor! Ce reclamă mai bună vreți?

— Incredibil!, zise regizorul.

— Dar cine ești dumneata de ne torni bazaconiile astea?

Nu-i arunc nicio privire lui Manole care e mai posomorât ca oricând. Privirea mea se îndreaptă spre altcineva.

— N-are importanță cine sunt. Ba are importanță. Sunt un anchetator interesat de crimele care s-au petrecut aici, timp de trei secole. Au fost omorâți prinți, slugi, vizitatori. Cum se împlinesc trei decenii, se comite o crimă. Cu pumnalul, cu otravă, sau prin strangulare. De data asta, dintr-un turn au fost rostogolite niște ghiulele care l-au răpus pe protagonistul filmului *Crimă la castel.*

— Dar cine putea să facă asta? Niciunul dintre noi – am mers doar în grup, zise regizorul.

— Vă înșelați. Cineva a rămas în urmă. Cineva care trebuia să fie înalt ca să ajungă până la ghiulele și să aibă și o forță herculeană ca să le rostogolească. Acel cineva e de față și mimează acum inocența și durerea. Încă o dată repet: n-aș fi crezut că, pentru a se salva din punct de vedere financiar, cineva poate să omoare un artist.

Scena părea filmată în continuare cu încetinitorul. Toți întoarseră capul spre producătorul care, dintr-o dată, parcă se făcuse mai mic, ca o fiară încolțită fără scăpare.

Crima din tablou

Nu mai fusesem de multă vreme la vernisajul unei expoziții, așa că, în seara aceea de toamnă ploioasă, mă îmbrăcasem la patru ace și intrasem în galeria de pictură din centrul Bucureștiului cu emoția unui licean la prima întâlnire.

Eram stingher, m-așteptam să mă ia careva la trei păzește – „Dumneata ce cauți aici? Ești critic de artă? Vrei să cumperi? Să-ți văd gologanii!" Nimeni însă nu păru să remarce descinderea mea în universul prietenos în care mi-ar fi plăcut să mă aflu mai des.

În cele două încăperi era o lume pestriță – indivizi pletoși sau cu țestele rase, îmbrăcați neglijent, vorbeau și gesticulau cu însuflețire, ținând în mâini cupe pline cu șampanie. Erau doar câțiva de seama mea sau reprezentanți ai celei de-a treia vârste – se distingeau prin mișcările mai potolite și prin discuțiile purtate în șoaptă. Prea puțini se uitau la tablourile de pe pereți.

La un moment dat, rumoarea s-a potolit ca prin farmec și un prichindel îmbrăcat în smoching, cu papion la gât, a început să ne cuvânteze despre frumusețea pânzelor expuse.

Chelia îi strălucea de transpirație. Mâinile micuțe descriau în aer cercuri, elipse, sfere, fără nicio legătură cu subiectul abordat. O vreme am încercat să-l urmăresc; m-am lăsat curând păgubaș auzindu-l vorbind despre „nesfârșitul limitat", „coerența haotică", „pudoarea confesiunii totale". De altfel, și ceilalți, care la început ascultaseră cu evlavie, începură să dea semne de plictiseală și nerăbdare. Dacă lângă mine s-ar fi aflat și Miron Stratilat, cu siguranță că nu s-ar fi abținut să nu exclame: „Pe unii cartea îi smintește!"

Am început să mă plimb prin fața tablourilor, făcându-mi loc cu coatele prin mulțimea de gură-cască. De pictor auzisem în repetate rânduri – un „avangardist cuminte și cu minte", cum sublimase cu tâlc piticotul în discursul lui. Acum îl și vedeam în carne și oase – un bărbat cam la patruzeci de ani, cu o constituție atletică. Părul îi era tuns scurt; avea o barbă lăsată să crească în dezordine. Figura îi exprima hotărâre și o voință

puternică. Înalt de statură, privea cu un zâmbet ușor condescendent la vânzoleala din jur. Din când în când, pe chip i se citea totuși îngrijorarea. Poate nu știa dacă expoziția va avea succes sau nu? Din partea mea putea fi pe deplin liniștit – mie îmi plăceau lucrările lui. În ele predomina roșul, un roșu intens. Erau și câteva peisaje și mai multe „naturi moarte”. Dar pe mine mă fascinau compozițiile cu multe personaje, surprinse în clipe de sărbătoare sau de tristețe, în zorii zilei sau în amurg, într-o joacă exuberantă sau de o gravitate copleșitoare. Era o realitate pe care nu o mai cunoscusem niciodată și, totuși, mi se părea familiară. Impresia de prietenos, de comunicare spontană și directă cu privitorul era provocată de personajul principal al acestor „clipe de viață” surprinse cu talent – o femeie de o frumusețe rece, neatentă la vânzoleala din preajma ei, captivată însă de ceea ce se petrecea în afara decorului descris. În orice colț al încăperilor te-ai fi plasat, privirile ei dogoritoare te ațintea, te chemau, te implorau. Parcă ar fi vrut să se smulgă de pe pânze și să fie aidoma nouă, vizitatorilor expoziției, să bea șampanie, să ronțăie un pișcot, să clevetească și să râdă în hohote. Iar eu, care o urmăream fascinat cum trecea dintr-un tablou în altul, însetată de viață, dominându-i pe ceilalți eroi lângă care fusese surprinsă de inspirația pictorului, mă aflam în expoziție din pricina ei. Mai bine zis, din pricina modelului pe care îl avusese artistul în realizarea acestor pânze – o tânără care în urmă cu o zi fusese găsită în apartamentul ei având craniul zdrobit cu un ciocan.

La o adică, ce naiba căutam la acest vernisaj, mă întrebam eu pentru a nu știu câta oară. Doar n-o să-l găsesc aici pe ucigaș. Nu-l văd pe tipul cu „oximoronul” făcând zob o țeastă. Nici pe vlăjganul care poartă un cercel în ureche și comentează răutăcios un detaliu al unui tablou. Venisem doar ca să-l cunosc pe pictorul Marius Agachi și să-mi stabilesc o întâlnire cu el. Din când în când, îi zăream chipul vizibil marcat de întâmplarea din ajun – după câte aflasem, numai la insistența organizatorilor nu renunțase la vernisaj. Acum, când modelul care îl inspirase nu mai era în viață, ce drum va apuca? Va căuta un altul? Își va orienta pictura spre alte teme? O va picta în continuare, din amintire, pe tânăra ucisă?

Ancheta pe care o începusem împreună cu Miron ne dezvăluise o femeie care n-avea nicio legătură cu cea din tablouri. Mioara Levan își împărțea nurii fără multe fasoane, era ahtiată de bani și de lux, îi plăcea să fie înconjurată de adoratori. Nimeni n-avea nicio putere asupra ei. Trăia cu frenezie clipa, într-o libertate la care nu voia să renunțe cu niciun preț.

Am mai privit o dată prin expoziție și, luând de pe o măsuță un pliant unde era trecut și numărul de telefon de la atelierul lui Marius Agachi, am ieșit în stradă.

* * *

— O cafea?

— Mulțumesc, tocmai am mai băut una.

Agachi se mișca în largul lui în atelierul pe care îl obținuse, cu pile și relații, cum îmi declarase de la bun început. Mă aflam în ambianța obișnuită a unui pictor. Rame de tablouri erau rezemate de pereți, pe masă erau tuburi de culori, creioane, pensule, niște cești de porțelan. În atelier nu se mai găseau decât puține lucrări – celelalte erau la expoziție. Pe șevalet – o pânză la care artistul lucra și din care nu puteai încă să înțelegi nimic.

— Groaznică moarte!

— Într-adevăr, recunoscu pictorul. N-am mai auzit de așa ceva.

— N-aveți idee cine-ar fi putut-o ucide?

— Nu.

— Avea dușmani?

— E drept, stârnea invidie printre unele dintre cunoștințele sale feminine. Dar de-aici până la a fi omorâtă… Era foarte prietenoasă…

Am atins, se pare, o coardă sensibilă. Agachi are o grimasă ca de durere. Dar se stăpânește imediat.

— Nu știu ce să zic.

— Relația cu domnișoara Mioara era de un tip special?

Se cufundă și mai mult în el însuși.

— Nu înțeleg ce vreți să spuneți cu „o relație de un tip special”.

Nu mai insist.

— O plăteați bine?

— Nimic spectaculos.

— Totuși, trăia într-un oarecare belșug… Un apartament luxos, mașină străină… Frecventa restaurante scumpe… Pentru așa ceva îți trebuie bani, nu glumă.

Nu catadicsește să-mi răspundă. Mai discutăm câteva fleacuri și ordon o retragere strategică.

* * *

De data asta, în Galerie nu sunt, în afară de mine, decât doi bătrânei. El poartă în mână o pungă de plastic care atârnă greu – au fost probabil după cumpărături și s-au adăpostit aici de ploaie. Par scandalizați de ceea ce văd.

— Vai, tu, ce neobrăzare au tinerii ăștia… Nu mai respectă nimic din canoanele clasicilor. E o rușine…

I-am lăsat să-și consume indignarea și am început să mă plimb prin expoziție oprindu-mă, de data asta, pe îndelete, în fața fiecărui tablou. Oricât ar bombăni cei doi pensionari, mie-mi plăceau lucrările. Dacă buzunarul mi-ar fi permis, cu drag aș fi cumpărat măcar una ca s-o duc în apartamentul meu. Mai ales unul dintre tablouri mă fascina. Nu erau decât două personaje reprezentând cuplul primordial, Bărbatul și Femeia. El întindea mâini rugătoare spre ființa adorată. Aceasta, ca și în alte lucrări, scruta cu insistență o altă lume. Ceva însă nu era în regulă la acest tablou. Părea să fi fost pictat de curând, cu precipitare, cu tușe repezi, vopseaua era încă proaspătă, culorile amenințau să se deplaseze din locurile unde le era hărăzită așezarea, dezvelind pânza pe care fuseseră aplicate. O pânză care mai fusese folosită – dovadă schița care se ghicea sub stratul de vopsele.

— Vă place? Și mie. Și, probabil, și pictorului. A adus-o aici chiar în ziua vernisajului.

L-am privit o clipă pe custodele expoziției. Apoi am fixat cu și mai multă insistență tabloul, până când am simțit că-mi lăcrimează ochii.

…În mai puțin de o oră specialiștii de la laborator au sosit și s-au așternut pe treabă. Au făcut zeci de fotografii ale tabloului folosind aparate cu o lumină specială. Peste alte două ore, pe biroul meu se înălța un teanc de poze… Ele reprezentau desenul ascuns sub culorile compoziției *Mântuire.* Și, în încâlceala de linii așternute cu nervozitate, am distins conturul a două

personaje. Unul avea chipul nelipsitului model. Celălalt era aidoma pictorului – tuns scurt, hirsut, cu trăsături energice. Iar bărbatul ținea în mână un ciocan pe care îl ridicase deasupra capului femeii.

— De ce naiba a desenat modul cum s-a comis crima?, se miră sincer Miron.

M-am gândit o clipă înainte de a-i răspunde.

— Așa cum ar zice un anumit domn îmbrăcat în smoching, dintr-o nevoie de „ispășire", de „exorcizare a neantului din propriul său sine". Mai pe șleau spus, desenând fărădelegea pe care a comis-o, a simțit că se eliberează. Iar pictând deasupra eboșei altceva, a crezut că și ea va rămâne acoperită pentru totdeauna.

— Dar de ce a omorât-o?

— Simplu: ca s-o păstreze numai pentru el.

Cripta blestemată

În anul 1792, marele boier Ion Cheptrașu își dădu obștescul sfârșit și fu înmormântat, cu toată cinstea cuvenită în acea vreme unui bărbat de rang înalt, în cimitirul unuia dintre satele care alcătuiau moșia lui întinsă. Boierul, om cu frica lui Dumnezeu, se îngrijise încă din timpul vieții de locul unde avea să-și odihnească oasele după moarte. Cu ajutorul unor meșteri străini, își ridicase un mic mausoleu, cum îi plăcea lui să-l numească în glumă – de fapt, o construcție simplă din piatră și marmură, cu o cruce deasupra. Înăuntru era o băncuță pe care te puteai așeza dacă erai obosit și doreai să stai privind lespedea sub care era îngropat dregătorul, să te gândești la el și să-i evoci faptele bune. Dar Ion Cheptrașu nu prea făcuse fapte bune. Se purtase cu o cruzime de neimaginat cu sutele de robi care îl slujeau, îi jupuise pe clăcașii adăpostiți prin bordeie și de ultima fărâmă din recolta lor, iar la Curtea domnească umblase numai cu intrigi și vicleșuguri. Pentru toți, moartea lui fusese o ușurare. Când coșciugul fu coborât în mormânt, doar bocitoarele vărsară lacrimile lor mincinoase. Nici măcar soția lui – o femeie ofilită înainte de vreme – nu-l jeli cu adevărat. Doar fata lui îl plânse – era singura ființă care reușea să-l smulgă din ursuzenie. De altfel, ei îi și lăsase toată averea – pământuri, acareturi, robi, bijuterii, bani de aur. Și totuși, imediat se iscă un zvon, întemeiat pe zgârcenia lui binecunoscută tuturor. Oamenii vorbeau despre o comoară fabuloasă, cu mult mai mare decât cea pomenită în testament, pe care Cheptrașu ar fi ascuns-o, la adăpostul întunericului, fără martori, în criptă. „Altfel n-avea rost” – ziceau bătrânii clătinând din cap și tinerii dornici să se îmbogățească peste noapte – „să pună să se scrie la intrarea în cavou cuvintele unui blestem: «Cine îmi va tulbura liniștea va da de mare necaz»”.

La puține zile după înmormântare, un hoț se furișă în cimitirul lugubru la lumina razelor de lună, sparse lacătul micului mausoleu și intră să caute comoara. A fost găsit în zori, zdrobit de o grindă căzută din tavan – cum naiba se desprinsese de-acolo n-avea să se afle niciodată,

doar construcția părea solidă, făcută să dureze în veci. Îndată se făcu legătura între moartea profanatorului de morminte și blestemul săpat în marmură deasupra ușii. „Nu-i o întâmplare, boierul și-a vândut sufletul Necuratului, ca să-l apere”, își scuipau babele în sân și-și făceau cruce. Îndată imaginația sătenilor se înflăcără. Unii se jurau că văzuseră focuri jucând în jurul cavoului, alții că auziseră scâncete venind dintr-acolo. Să fi fost doar un accident grinda căzută, să nu fi fost? Cert e că vreo câțiva ani nimeni nu se mai încumetă să tulbure liniștea rămășițelor lui Cheptrașu.

Până într-o zi când un oștean dintr-o armată care cotropise satul se aventurase până în cimitir. Printre crucile simple, de lemn, multe putrezite, cu numele de pe ele șterse, cavoul se înălța impunător. Soldatul acela care vorbea o limbă necunoscută fu atras de măreția lăcașului – în țara lui așa ceva era un lucru neobișnuit – și forță intrarea în cavou, cu gândul să pună mâna pe vreun obiect valoros. Însă, de-abia intră și se pomeni în față cu un șarpe încolăcit pe podea. N-apucă să dea bir cu fugiții. Târâtoarea cu solzi aurii, înfuriată, îl mușcă și nenorocosul oștean muri pe loc, în chinuri groaznice.

Prin ani, toți cei care încercaseră să pătrundă misterul cavoului avură parte de un sfârșit fulgerător. Și, ciudat, trecerea timpului nu afectase cu nimic construcția care părea ridicată de curând. Ploile îi băteau acoperișul, uneori era îngropată în nămeți, dar ea rămânea la fel de mândră și de impunătoare.

Folclorul local era alimentat din belșug cu noi legende legate de Ion Cheptrașu și de pactul pe care îl făcuse cu Diavolul. După ce mica biserică din lemn aflată în cimitir arse din temelii – de la o lumânare?, de la o candelă rămasă nesupravegheată? – sătenii începură să-și îngroape morții în altă parte. Pe culmea aceea, socotită a fi sub blestem, rămăsese doar mausoleul lui Cheptrașu, străjuind ca o santinelă credincioasă, văzut de la mari depărtări. În jurul lui nu creștea fir de iarbă, păsările îl ocoleau, păianjenii nu-și țeseau pânzele prin colțuri. Deși nimeni n-avea grijă de cavou, înăuntru nu era fir de praf, mirosea totul a proaspăt, ca și cum meșterii aceia iscusiți de-abia acum își terminaseră treaba, își strânseseră uneltele și plecaseră care încotro.

— Basme de adormit copiii, pufni disprețuitor partenerul meu, Miron Stratilat. Așa ceva nu se există. Refuz să cred în balivernele astea.

„Balivernele astea” ni le spusese, pe un ton înfiorat, învățătorul satului, un ins cu înfățișare de om cumsecade, dar vădit speriat. Fusese singurul care acceptase să ne însoțească până la cavoul lui Ion Cheptrașu și să ne spună istoria lui.

Învățătorul nu se dădu bătut.

— Atunci cum vă explicați moartea lui Zamfir?

Mai întâi, Miron privi în depărtare. Satul se zărea într-o pâclă enigmatică. Apoi, îi răspunse agasat:

— Simplu. I s-a urât cu zilele, din cine știe ce motiv. Suferea de ceva? De multe ori cine află că va sfârși în dureri preferă să-și ia singur viața.

— Da’ de unde! Era zdravăn ca un bivol. Tocmai se pregătea de nuntă. Îi căzuse cu tronc cea mai mândră fată din sat, Ilinca.

Era un regret în glasul învățătorului? M-am uitat la mâna lui stângă – n-avea verighetă. Să fi fost vorba de vreo rivalitate între cei doi?

— Să nu-mi spuneți că boierul ăla afurisit a ieșit din groapă, i-a întins o funie și i-a zis: „Haide, băiete, spânzură-te!” Nu cred și pace.

— Funia e a lui Zamfir. A cumpărat-o ieri de la magazinul din sat. Eram și eu de față.

Mă simțeam din ce în ce mai caraghios în situația în care mă aflam. Trei bărbați care încearcă să afle de ce un al patrulea s-a spânzurat.

M-am uitat la tânărul întins pe pământ, după ce fusese dat jos și i se dezlegase funia din jurul gâtului. Am văzut cu mirare că pe el nu se adună nici furnici, nici gâze. Să fie totuși vreun sâmbure de adevăr în „balivernele” și „basmele” îndrugate de învățător?

— E ceva curios, zise medicul legist. În jurul gâtului mai are o urmă, mult mai fină decât cea lăsată de funie.

M-am uitat cu atenție și i-am dat dreptate.

— Asta înseamnă că…

— E posibil să fi fost strangulat cu ceva subțire, cu o sârmă sau cu un fir de nailon. Apoi, a fost adus aici și atârnat de tavan.

— Vezi?, se repezi Miron la învățător. E vorba de o crimă, nu de blestemul logofătului Cheptrașu.

— Vistiernicul, îl corectă posomorât învățătorul.

— Logofăt, postelnic, vistiernic, hatman – pentru mine tot aia e, rămase neînduplecat Miron. Apoi murmură mai mult ca pentru sine.

— Vistiernic? Adică un trezorier, pe limba noastră de azi. Un bancher! Măiculiță! Ce de parale i-or fi trecut prin mână!

Învățătorul era profund mâhnit de remarcile partenerului meu. Se retrase spre mașina care ne adusese aici, parcă hotărât să nu mai scoată o vorbă.

Am privit din nou la răposat. Purta un tricou vechi, salopetă și în picioare avea tenișii. Și pe încălțări și pe haine era murdar de pulbere albă. Or, în cavou nu se zărea niciun firicel de praf.

Învățătorul se apropiase din nou de grupul nostru, dornic totuși să ne mai dea o mână de ajutor. Îmi citi nedumerirea din priviri.

— E murdar de făină! A fost la moară și a măcinat grâu.

— Aha!

Din nou s-a așternut liniștea. Miron părea absent – lovea, în dorul lelii, în pietricelele din jur.

— Vă pierdeți vremea de pomană. Zamfir s-a omorât și pace bună, o ținea învățătorul morțiș pe a lui. I-o fi luat Dumnezeu mințile și a vrut și el să jefuiască mormântul. Se plângea că nu prea are bani. L-a pedepsit Cel de Sus.

— Mai curând Cel de Jos, mormăi Miron.

— Poftim?

Partenerul meu însă nu-i răspunse. Se înverșunase pe o piatră mai bine înfiptă în pământ și o izbea cu sete ca s-o facă să zboare de la locul ei.

Am luat funia de care fusese găsit atârnat Zamfir. Am privit-o cu și mai multă luare-aminte. Într-adevăr, era nouă. Pe alocuri avea însă niște pete negricioase. Le-am cercetat – printre ele se distingea cu claritate amprenta unui deget. Am cercetat și mâinile lui Zamfir – n-aveau nicio urmă de murdărie.

— Cresc șansele lui Coroiu, zise pe neașteptate învățătorul.

Am tresărit.

— Ale cui?

— Ale lui Coroiu. Rivalul lui Zamfir. De-acum nimic nu-i mai stă în cale s-o pețească pe Ilinca.

— Cine-i Coroiu ăsta?, pufni Miron mânios – reușise, între timp, să scoată afurisita aia de piatră, însă pe bombeurile de la pantofi avea numai zgârieturi.

— Morarul satului.

— Hai să-l cunoaștem, am hotărât eu brusc, lăsându-l pe medic de pază lângă cadavrul acoperit inutil cu o pătură – nicio muscă nu bâzâia deasupra lui – și ne-am suit în mașină.

A trebuit să așteptăm până când Coroiu și-a făcut apariția din clădirea în fața căreia mai mulți țărani își așteptau rândul la măcinat. Mirosea plăcut, a făină încinsă, și în aer plutea o pulbere fină. Bărbatul era alb din cap până în picioare. În mâini ținea o cârpă unsuroasă – probabil meșterise până atunci la vreun mecanism, la vreo curea. Din clipa în care i-am văzut degetele, am înțeles totul. Îi erau negre, dar nu de la o unsoare care făcea angrenajele morii să alunece mai vioi, ci de la nuci. Primul nostru suspect cojise nu demult nuci – degetele îi erau negre ca tăciunele.

Și chiar dacă nu recunoscu nimic, i-am pus brățările de oțel, l-am urcat în mașina noastră hârbuită, ca să-l ducem la oraș, să-i luăm amprentele. În drum l-am cules și pe medicul legist – după cadavru venise o altă mașină ca să-l transporte la morgă.

Ne îndepărtasem binișor de mormântul marelui boier când a izbucnit furtuna. Nori negri se adunaseră pe cer și începu să fulgere. Am aruncat o privire în urmă. Deasupra cavoului înălțat pe culmea pe care nu creștea nimic, cerul era de o limpezime de cleștar. Și dintr-odată am simțit o strângere de inimă, gândindu-mă că, poate, îl căram zadarnic cu noi pe tânărul încătușat care se tânguia ușor, pe bancheta din spate.

Darts

Plictiseală.

Stau de o jumătate de oră în barul lui Serapis – o bombă nostimă și mică – și pierd vremea. E dimineață, mai rău, e sâmbătă dimineața – grecul a ridicat nu demult obloanele și așteaptă în zadar mușterii – de-abia spre prânz or să apară, pâlcuri, pâlcuri, însetații cartierului, pe care doar noaptea îi va mai goni acasă.

Până una-alta, sunt singurul client. Stau într-un scaun de handicapat, nou-nouț, cu metal strălucitor și, din când în când, arunc câte o săgeată la Darts-ul atârnat pe un perete. Neavând altă treabă de făcut – gresia de pe jos strălucește de curățenie, paharele de pe tejgheaua barului n-au nicio pată, sticlele cu băuturi fine stau aliniate în rafturi – Serapis îmi aduce săgețile căzute pe jos și pe cele care nimeresc ținta.

Niciunul dintre noi n-are chef de vorbă. Se aude doar vâjâitul săgeților prin aer și zgomotul sec pe care îl fac când se înfig în discul de plastic.

— Am obosit, Serapis. Mai dai o cafea?

— Tot cu zahăr și lapte?

— Tot.

În vreme ce trebăluiește, arunc o privire spre ferestrele mari, prin care nu se poate vedea de afară înăuntru. După ce a nins o zi și o noapte cu fulgi mari, liniștiți, orașul a devenit de nerecunoscut. Îmbrăcat într-o haină de nea, somptuoasă – ca să mă exprim în dulcele stil clasic –, și-a ascuns blocurile urâte, adevărate cazărmi, gunoaiele, gropile, maidanele pe care câinii vagabonzi le-au părăsit căutându-și culcușuri în alte părți. Timp de trei zile decorul a fost feeric. Fiecare se socotise descins într-o ambianță unde e îngăduită orice minune. Gerul pusese culoare în obrajii oamenilor, chiotele copiilor prin parcuri se auziseră până departe, locuitorii parcă trăiseră o bucurie al cărei gust îl uitaseră.

Dar un soare neașteptat alungase în câteva zile zăpada. Ici-colo petece albe mai aminteau de sărbătoarea care avusese loc. O mâzgă grețoasă pusese stăpânire pe

întreaga urbe. Urâțenia se instalase din nou triumfătoare, ca un semn de neînlăturat.

Dar și fără să contemplu priveliștea de-afară aveam de ce să fiu muncit de gânduri negre. Înainte de a lua din mâinile grecului ceașca în care cafeaua, preparată impecabil, aburea, am mai aruncat o săgeată. S-a înfipt drept în mijloc.

— Asta da, meserie, oftă Serapis. Eu nu nimeresc oricât m-aș căzni. Și doar darts-ul e al meu.

Am sorbit din lichidul fierbinte, cu grijă, ca să nu mă frig. Am mormăit ceva, satisfăcut, spre încântarea grecului care se bucură ori de câte ori cuiva îi place cum pregătește vreun preparat.

— Și zi așa, ai dat-o în bară… Te-au pus pe liber.

Deși e doar de câțiva ani în București, grecul o rupe binișor pe românește, folosind uneori expresii pe care nici nu te-aștepți să le cunoască. În orice caz, nu vorbește ca în bancurile despre urmașii eteriștilor.

— Mda, îi răspund eu într-o doară.

— Și după ce că ticăloșii ăia au vârât șișul în tine de te-au băgat în spital, în loc să-ți dea o decorație, te-au pus la index. Auzi! Suspendat!

În sinea mea îi dau dreptate, dar încerc să mai salvez ceva din caraghioslâcul situației.

— Așa-i tipicul, amice Serapis. Am folosit pistolul și l-am rănit pe unul dintre borfași. E normal să urmeze o anchetă și să mă țină deoparte până se limpezesc lucrurile.

Grecul însă e din ce în ce mai pornit.

— Da’ de legitimă apărare domnii care te anchetează n-au auzit?

M-am așezat mai bine în scaunul cu rotile – încă nu m-am obișnuit cu el –, am mai aruncat o săgeată care a avut o traiectorie ciudată – semn că nervozitatea a pus stăpânire pe mine și i-am răspuns, mai mult în șoaptă:

— După procurori trebuie să faci cerere în scris ca să tragi!

— Și zi așa, colegul cu care ai fost în misiunea aceea a pățit-o și mai rău!

— Rău de tot! La mine a fost floare la ureche. El a paralizat.

O clipă am rămas amândoi tăcuți, fiecare cu gândurile lui. Am tresărit numai când pe stradă a trecut

un camion greu, care a făcut să vibreze geamurile. Imediat după aceea clopoțelul de la intrare clincheti vesel. Ușa fu izbită de perete și doi indivizi care probabil că nu se treziseră încă din beția nopții trecute își făcură apariția. Amândoi păreau luptători de sumo. Părul de pe cap era strâns în cozi la spate, cefe groase, umeri lați, palme ca niște lopeți, brațe ca niște odgoane, pântecele răsfrânt peste centuri, piepturile bombate acoperite cu veste din piele, picioarele ca niște trunchiuri groase de copac învelite în pantaloni din piele neagră. Parcă erau „spaima vestului sălbatic" într-o variantă bucureșteană. Ochii mici și răi, guri schimonosite de un rânjet chinuit.

Serapis le ieși în cale cu temenele adânci.

— Cu ce servim domnii?

Cei doi îl priviră ca și cum ar fi zărit pentru prima oară o vietate nemaicunoscută până atunci. Unul avea o scobitoare în gură și o plimba printre dinți. Cel care ținea o cravașă în mână îl plesni pe grec ușurel pe umăr și zbieră ca apucatul:

— Adu cafele, coniac franțuzesc, apă minerală. Trântore! Ai plecat? Ai venit?

Se trântiră pe scaunele de la o masă din apropierea mea. De-abia atunci mă zăriră și începură să chicotească.

— Ia te uită! Un handicapat. Cam devreme tragi la măsea, șontorogule!

Izbucniră într-un râs strident.

M-am prefăcut că nu-i aud. Am aruncat o săgeată, și încă una, și încă una… Toate trei nimeriră exact unde trebuia.

Huidumele schimbară priviri uimite. Cel cu scobitoarea în gură sorbi din coniacul adus și mi se adresă cu grosolănie:

— Bă, handicapatule! A fost o întâmplare. Pun pariu că nu mai nimerești nici peretele.

Fără să-i răspund, am aruncat din nou la țintă. O săgeată, două, trei… Exact în același loc ca și primele.

Insul cu scobitoarea în gură începu să se înfurie. Scoase o bancnotă și o puse pe masă.

— Dacă dai trei săgeți drept în mijloc, banii ăștia e ai tăi.

— „Sunt ai tăi", am zis atât de încet încât nici eu n-am auzit. Sau poate am spus doar în gând.

Am ochit cu grijă – nu prea mult, ca să nu-mi tremure mâna – și am expediat toate săgețile în centrul marcat cu o culoare roșie. Apoi, manevrând butoanele scaunului, m-am apropiat de masa celor doi și am pus mâna pe bancnotă.

Insul cu scobitoarea în gură sări ca ars. Înșfăcă iute banii și-i îndesă în buzunar.

— Ți-ar fi drag să câștigi bani pe de-a moaca! La muncă, nu la întins mâna!

Apoi, cu vârful cizmei făcu vânt căruciorului spre tejgheaua de la bar. Cu un ultim reflex, am frânat la timp – grecul m-ar fi adunat de pe jos cu fărașul.

Serapis încercă să aplaneze lucrurile.

— Domnilor, vă rog…

Cei doi se ridicară ca la o comandă în picioare. Îl îmbrânciră cu putere pe grec care se dezechilibră și căzu lângă ușă.

— Ce ne rogi, dobitocule? Vezi mai bine de umple paharele.

Apoi se întoarseră spre mine și începură să mă cântărească din ochi. Frunțile lor se îngustară și mai tare.

În cele din urmă, celui cu scobitoarea îi veni o idee care i se păru colosală, din moment ce un zâmbet tâmp îi înflori pe față. Se apropie de mine și apucă de spătarul scaunului. Celălalt nu pricepea nimic.

— Du-te la peretele din capăt. Hai să-l plimbăm pe handicapatul ăsta care-și dă aere de mare sculă.

Îmi făcu vânt cu îndemânare spre individul cu cravașă în mână. Acesta prinse scaunul, îl întoarse și-l propulsă înapoi. Distracția asta tembelă părea să-i umple de fericire, așa că nu se opriră decât când grecul încercă din nou să intervină:

— Domnilor, vă rog… Cred că ar fi mai bine să plătiți și să plecați.

Cel cu scobitoarea fu cuprins de mirare.

— Ce-ai zis? Să plătim? Noi să-ți plătim, jigodie? Auzi Titi ce zice boul ăsta!

Titi părea și el jignit.

— Noi nu plătim niciodată. Patronii ne plătesc nouă pentru că le-am făcut cinstea să le călcăm pragul. Ia să vedem ce ai aici.

Se duse după tejghea, trase câteva sertare, cotrobăi prin ele și, în sfârșit, dădu peste câteva teancuri de bani.

— Cam subțire, zise Titi. Ai grijă ca altă dată să fie mai mult. Nu-i așa, Nini?

Era, în sfârșit, timpul să intervin. Sângele îmi fierbea în vine. M-am ridicat dintr-un salt din scaun.

— Pune banii la loc!

Cei doi luptători de sumo meritau să fie imortalizați în clipa aceea. Pe fețele lor se citea o uluire deplină. Titi își veni primul în fire.

— Ia te uită ce chestie! Handicapatul se ține pe picioare! Nu cumva ne amenințI?

Îmi flutură cravașa ușor prin fața ochilor. Atât mi-a fost de-ajuns. Am apucat-o și am tras cu toată puterea. Titi fu smuls de pe loc și când trecu pe lângă mine i-am pus piedică. Huiduma ateriză pe podea și alunecă până se izbi cu fruntea de perete. Întreaga clădire se cutremură ușor.

Mai întâi Nini nu-și crezu ochilor. Apoi, cu ochii injectați de furie, apucă un scaun, îl ridică și mi-l repezi spre cap. M-am ferit în ultima clipă și Nini lovi în gol. A fost destul un brânci ca să-l pun și pe el la podea.

Lucrurile păreau însă că se complică. Cei doi se ridicară de pe jos. În mâini aveau acum câte un cuțit cu lamă lată și scurtă. Și nu arătau a fi puși pe glume.

Dar chiar în clipa aceea sosi salvarea. Niciodată chipul partenerului meu, Miron Stratilat, nu mi s-a părut mai drag. Dintr-o ochire și-a dat seama în ce situație mă aflu.

Scoase de sub haină, din suportul de la piept, pistolul și-i somă pe cei doi:

— Aruncați cuțitele! Mama voastră de javre! Așa vă purtați cu un ofițer de poliție? Marș la arest!

Luptătorii de sumo se pleoștiseră cu totul. Aruncară cuțitele și întinseră cuminți brațele ca să le fie puse cătușele.

— Șefu’ scump, erau să-ți ia ăștia scalpu’. Dacă nu era mandea…

— Rămân dator, Miroane! Dar dacă tu nu întârziat la întâlnire, nu se mai întâmpla nimic. Acum eram la spital, ca să ducem căruciorul ăsta. Măcar atâta lucru am reușit să facem pentru colegul nostru care a paralizat în urma încăierării de acu’ o lună cu derbedeii ăia.

Grecul își freca mâinile fericit fiindcă scăpase ieftin, fără să i se strice prea multe prin prăvălie.

— Da’ mai rămâneți o țâră… Fac cinste cu un coniac.

— Vrei să ne mituiești?, i-am răspuns eu cu falsă severitate.

Grecul se fâstâci pe loc.

— Doamne apără! Bre, nici prin gând nu-mi trece.

Înainte de a ieși din bar nu m-am putut abține și, luând o săgeată de pe jos, am aruncat-o la țintă. Nimeri drept în mijloc, dar asta nu mai mira de mult pe nimeni.

Execuție la oră exactă

Se uita prostit la trupul fără viață și nu știa ce să facă. În mod normal, ar fi trebuit să mai arunce o privire în jur, ca nu cumva să fi lăsat, din nebăgare de seamă, vreo urmă care să-l incrimineze și să plece la fel de liniștit cum venise. Dar nu reușea să se urnească din încăperea aceea unde, cu excepția cadavrului, totul îndemna la calm și visare. Un pian cu capacul deschis – clapele albe și negre parcă așteptau să fie atinse de mâinile unui virtuoz. Mobilierul era vechi – mai multe generații se odihniseră în fotoliile largi sau pe canapeaua cu perne îmbrăcate în stofe sobre. Pe jos era așternut un covor puțin ros pe la margini dar care, probabil, costa o avere. Jaluzelele erau trase și doar un lampadar lumina discret ambianța. Pe masa la care încăpeau mai multe persoane se afla o farfurioară cu dulceață de cireșe amare și un pahar cu apă. Te-ai fi așteptat ca omul în vârstă de pe scaun să ia cu delicatețe lingurița și să înceapă să guste cu voluptate din farfurioara aflată în fața lui. Dar bărbatul n-avea cum să mai vadă nimic din jur. N-avea cum să mai savureze boabele de cireșe și nici să mai audă clipocitul apei din bucătăria alăturată unde un robinet era defect sau nu fusese bine strâns. Fiindcă de cinci minute, pentru el ca și pentru pendula atârnată pe un perete – încă o bijuterie din vechime – timpul se oprise. Îl omorâse tânărul care acum se uita uluit, neînțelegând nimic din ce se petrecuse.

În urmă cu o lună, primise un telefon. Vocea nu-i era cunoscută și, de aceea, vorbise cu precauție. În cele din urmă acceptase să se întâlnească într-un local cu străinul care nu-și dăduse niciun nume. În jurul lor era zarva obișnuită în astfel de locuri – un tonomat dat prea tare, clienți care vorbeau zgomotos, femei fardate fără gust care chicoteau în speranța că vor atrage atenția asupra lor. Într-un ungher era o masă de biliard și mai mulți inși jucau bucurându-se sau înjurând de mama focului, după cum reușeau să lovească bilele.

Comandaseră câte un whisky mic, însă niciunul dintre ei nu se atinsese de băutură. Se studiaseră în

tăcere. Tânărul avea mai puțin de treizeci de ani, era blond și cu un chip pe care nu-l puteai reține. Nici în vestimentația lui nu era nimic strident, ca și cum ar fi dorit să treacă neobservat, oriunde s-ar fi întâmplat să fie. Dar dacă ai fi zăbovit cu privirea asupra lui dintr-o pricină oarecare, i-ai fi deslușit o putere interioară puțin obișnuită. Gesturi puține, ochi ageri care scrutau dincolo de aparența lucrurilor, siguranță în tot ceea ce face. „Un animal perfect, agil, plin de forță, care se repede la pradă numai când e sigur că poate s-o înșface, s-o târască într-un ascunziș unde s-o devoreze pe îndelete”, își spusese pe deplin satisfăcut celălalt, un domn bine îmbrăcat, care putea să aibă la fel de bine și cincizeci de ani și șaizeci.

— De unde știți de mine?, sunase prima întrebare pe care o pusese tânărul.

Vorbise în șoaptă, așa că domnul în vârstă mai mult ghicise după mișcarea buzelor ce întrebare i se pusese. Îi răspunsese tot în șoaptă, spunând un nume care dintr-odată risipi încordarea celuilalt.

— O sută de mii de dolari e bine?

— E tariful obișnuit. Banii se dau înainte.

— Acum chiar.

Îi arătase o servietă strălucitoare din piele care era așezată neglijent lângă ei pe scaun.

— Mai e o condiție.

— Care?

— Nu mă mai căutați niciodată.

— E de la sine înțeles.

Treaba era simplu de îndeplinit – avusese contracte cu mult mai grele și mai prost plătite la începuturile lui de ucigaș cu simbrie. Trebuia să se ducă, într-un oraș de provincie, la o anumită adresă unde locuia cineva care trăia singur în cea mai mare parte a timpului.

— Nu te interesează cum îl cheamă pe individ și nici de ce trebuie să moară. Dar pentru ca operațiunea să reușească, trebuie să acționezi duminica, fix la ora cinci. Atunci e cu siguranță singur. Nu mă interesează dacă folosești pistol sau cuțit. Ar fi bine ca să nu te arăți prea mult prin acele locuri. E un oraș mic, de provincie, și orice intrus atrage atenția. Încă o dată îți spun – la ora cinci, în fiecare duminică, e absolut singur în casă.

Mai înainte îi vorbise cu „dumneavoastră”. După ce acceptase contractul îl tutuise, ca și cum l-ar fi socotit un

umil executant în slujba lui.

Ca să nu înceapă să se enerveze, tânărul apucase cu grijă servieta – nici nu se ostenise să verifice dacă banii erau în ea – și se făcuse nevăzut, fără să rostească vreun salut.

Hotărâse să acționeze în ultima duminică din octombrie. Ca întotdeauna când avea un contract de dus la îndeplinire, cu trei zile înainte se izolase complet de lume în mansarda lui dintr-un bloc vechi pe care o amenajase ca pe un teritoriu unde nu călca nimeni altcineva în afară de el. Un pat tare, o bicicletă ergonomică pe care pedala ore în șir, un compact disc și un frigider. Pe pereți atârnau câteva postere cu Van Damme și Schwarzenegger. Pe un raft erau mai multe cărți polițiste cu paginile aproape desprinse fiindcă fuseseră citite de mai multe ori. N-avea nici radio, nici televizor.

Ca de obicei, timp de trei zile zăcuse pe patul tare, făcuse exerciții cu halterele și pedalase pe bicicletă până când tricoul pe care îl purta se îmbibase de transpirație. Mâncase puțin – frigiderul era plin cu conserve și cutii de lapte. Ascultase ore în șir muzică de Vivaldi și Albinoni. Nu se gândise decât în treacăt la individul pe care trebuia să-l omoare. Planul era simplu și ușor de pus în practică.

În ultima duminică a lui octombrie se trezise perfect odihnit și gata de acțiune. Se îmbrăcase cu niște blugi și un pulover și își mai pusese și o geacă de piele. Coborâse în stradă, mersese câțiva pași pe niște străzi lăturalnice unde își parca Dacia – avea încă două mașini, străine, dar acelea ar fi bătut la ochi într-un oraș de provincie. O pornise fără grabă – avea de făcut aproape trei sute de kilometri. Șoseaua fusese pustie, așa că ajunsese la țintă exact când își propusese. Lăsase mașina în centru și o pornise pe jos. La cinci fără cinci minute intrase pe strada unde locuia viitoarea lui victimă. Nu întâlnise pe nimeni. La cinci fără un minut intrase la adresa care îi fusese indicată. Poarta era deschisă, așa cum i se spusese, ca de altfel și ușa de la intrare în casa veche, care vara era probabil înecată în verdeață. Pătrunse într-un hol spațios – într-un cuier erau agățate mai multe haine. Ușa de la camera de zi era dată în lături. Pe un scaun, cu spatele la el, stătea cineva – i se zărea doar creștetul cu un început de chelie.

Păși se fără zgomot, ca o pisică, și în câteva clipe îi trăsese pe cap individului o pungă rezistentă de plastic. Luat prin surprindere, individul se zbătuse puțin înainte de a se sfârși. După ce nu mai mișcă, tânărul îi scoase punga de pe cap, o împături cu grijă și o vârî în buzunar. Dăduse să plece, dar ceva îl făcuse să se uite la omul care nu apucase să guste din dulceață. Ceea ce văzuse îl țintuise pe loc. Trupul fără viață era al domnului respectabil care îl angajase!

Reuși cu greutate să-și vină în fire. Se asigură că nu lăsase nimic compromițător. Ieși din casă, străbătu aleea străjuită de brazi și închise poarta masivă în urma lui. Pe străduța liniștită nu era, nici de astă dată, nimeni. Se îndreptă spre centru unde întâlni trecători zgribuliți din pricina vântului rece care se stârnise. Urcă în mașină, vârî cheia în contact și porni motorul. Așteptă câteva clipe și o luă spre București. Treptat-treptat devenea din nou omul sigur pe sine însuși. Se uită la ceas – nu trecuseră decât cincisprezece minute de când făptuise omorul, dar parcă se scursese o veșnicie.

După câțiva kilometri dădu drumul la radio. Căută un post care transmitea o muzică liniștită. Se lăsă în mrejele valului melodios. Ceea ce se întâmplase era inexplicabil. N-avea de ce să-și bată capul – nu găsea nicio dezlegare a misterului. „Așa a fost să fie”, hotărî el în sinea lui și apăsă încă puțin pe accelerație. În curând avea să se însereze și nu-i plăcea să-l prindă noaptea pe drum. Tocmai când intrase într-un orășel, muzica de la radio se opri. O voce de femeie anunță ora exactă și că urmează un buletin de știri.

Pentru moment, nu luă în seamă cele auzite. În următoarea secundă se uită la ceasul de la mână. Arăta ora șase. Nu se poate! Femeia anunțase ora cinci. Căută cu privirea pe stradă un ceas cu afișaj electronic. Îl găsi după câteva minute, la o intersecție. Arăta ora șase. Și de-abia atunci își aminti, ca pe ceva ascuns adânc în memorie, că în noaptea de sâmbătă spre duminică se trecuse la ora de iarnă.

Fantoma fără cap

Vara părea să nu se mai sfârșească. De când răsărea și până la apus, soarele cobora această parte a planetei într-un coșmar. De nicăieri nu venea nici măcar o boare de vânt. Niciun strop de ploaie nu uda țărâna fierbinte de pe ogoare. Apele se retrăseseră în adâncuri. Lumea vegetală intrase în agonie. Din pricina arșiței, în păduri izbucneau incendii, recoltele se chirceau. Viețuitoarele uscatului rătăceau înnebunite căutând adăposturi la umbră. În aer se închegau fantasme. Oricine ajungea aici se credea descins într-un univers halucinant și era cuprins de o febrilitate inexplicabilă.

— Să-l aud la iarnă pe vreunul că se plânge de frig, bombăni Miron Stratilat ștergându-și de zor transpirația de pe frunte cu o batistă cât un cearșaf. O să aibă de-a face cu mine.

Trecuse încă o zi cu o zăpușeală cumplită și înserarea care se apropia nu prevestea răcoarea mult așteptată. Ne aflam pe un deal, într-o pădurice de stejar unde mirosea a încins și a putred. După mai multe zile de anchetă, strâns cu ușa, ucigașul își recunoscuse fapta și, în cele din urmă, ne dusese în locul unde îngropase cadavrul. Un caz banal, rezolvat fără mari bătăi de cap – uneori mai ai bafta asta. Era singura consolare pentru trambalatul prin vipia necruțătoare. Asistasem la dezgroparea victimei – doi țărani din satul apropiat se oferiseră să ne ajute – și ne pregăteam să ne strângem catrafusele și să ne luăm tălpășița. Aparent fără niciun motiv, unul dintre săteni mai zăbovea în groapa de unde fusese scos tânărul ucis – o scenă greu de suportat de către cei cu inima slabă. Eu și partenerul meu ne pregăteam să ne îndreptăm spre mașina care ne adusese până aici.

De pe marginea gropii, celălalt sătean își zori tovarășul de trudă.

— Hai, Toadere, că ne-apucă noaptea. Acu ți-ai găsit să scurmi prin măruntaiele pământului?

Toader continuă să sape de parcă nu l-ar fi auzit. A fost rândul lui Miron să intervină cu nerăbdare în glas.

— Hai, bre, lasă cazmaua că te uităm aici și te mănâncă lupii.

Nici de data asta omul nu păru interesat de faptul că atâția inși așteaptă pușI pe jar. Fierul hârlețului său scrâșni ca și cum ar fi atins o piatră.

M-am apropiat din nou de groapă. De-abia atunci Toader catadicsi să se oprească din lucru. Își ridică privirea spre mine și îmi zise cu vocea înceată.

— Aici a mai fost îngropat cineva.

Miron îl auzi și imediat se înființă și el.

— Ce spui?

— Am dat de niște schelete.

A ieșit din groapă ca să-mi facă loc să cobor eu.

— E o femeie, murmură Miron care, stând pe vine, se uita în jos, la picioarele mele. Iar alături e un bărbat.

Îmbrăcămintea era însă putrezită. Așa ceva se purta pe la începutul secolului trecut.

Miron îmi ghici nedumerirea.

— Om fi dat peste vreun cimitir.

— Mda, i-am răspuns eu cu îndoială, și am început să cercetez oasele peste care dădusem întâmplător.

— De ce-or fi îngropați aici, în inima pădurii?

Nici de data asta nu l-am luat în seamă. Era ceva care mă intriga. Dar de-abia după ce am fost sigur am vorbit, lăsându-i pe toți cu gura căscată.

— Inșii ăștia n-au murit de moarte bună.

Miron nu scăpă prilejul să trântească o glumă.

— Parcă e vreo moarte bună! Dar după ce ți-ai dat seama?

— Cineva le-a tăiat capul. Uită-te la vertebrele gâtului – sunt sfărâmate.

— Așa e, se minună Miron după ce aruncă și el o privire. Asta-i culmea: anchetăm o crimă și dăm peste alta. Numai că pe asta nu mai avem nicio șansă s-o rezolvăm; s-a petrecut cu mult timp în urmă.

— Îți spun eu când s-a întâmplat: exact acum 170 de ani.

Miron se holbă la mine.

— Ai căzut în cap? De unde știi?

— Întreabă-l pe Toader. Ia zi-i și colegului meu ce legendă circulă prin locurile astea!

Toader avea până în 30 de ani. Fața îi era suptă, iar părul îi încărunțise mai devreme decât s-ar fi cuvenit.

Fără să-și dea importanță ca alții, când au un auditoriu care îi ascultă cu atenția încordată, începu să vorbească liniștit, neurmărind să creeze efecte speciale.

— Ce să zic? Unii spun că pe dealurile astea apare din când în când un strigoi. Răsare pe neașteptate în calea drumeților și-i bagă în sperieți. Dar nu-i un strigoi așa cum îl știm din bătrâni. Ăsta n-are cap.

Era dar că omul n-avea chef de vorbă. De aceea am continuat eu povestea.

— Acum 170 de ani un boier a pus ochii pe fata unui țăran de pe pământurile lui. Dar fata l-a respins. Era în vorbă cu feciorul cel mai arătos din împrejurimi și voia să facă nuntă cu el. Dar nunta n-a mai avut loc.

— De ce?, întrebă Miron pus pe jar.

— În mod inexplicabil, chiar în noaptea nunții mirii au dispărut. S-a zis că au fugit în lume, ca să se pună la adăpost de mânia acelui boier și s-au aciuat pe altundeva. I-au așteptat, i-au bocit, i-au căutat. Toate cercetările au fost zadarnice. Părinții nu i-au mai văzut niciodată. De fapt, ei n-au apucat să fugă în lume ca să-și piardă urmele. Au fost uciși din porunca boierului. Uită-te la falangele degetului inelar al fetei – poartă un inel deosebit de prețios, cu monogramă. Boierul voia să i-l dăruiască dacă i-ar fi îndeplinit voia. După ce a ucis-o, i l-a pus în deget. A vrut ca măcar așa să fie a lui. Inelul cu monogramă îi aparținea. Asta este proba vinovăției sale.

— Dar de unde știi toate astea?

— Simplu. În vreme ce voi săpați groapa, eu am citit o monografie despre locurile astea. Din păcate, pe criminal n-avem cum să-l pedepsim.

— Asta cam așa e, recunoscu Miron și o porni primul spre mașină, ca și cum s-ar fi temut de apariția vreunei fantome fără cap.

Fața și reversul

Viața Minodorei Calomfirescu fusese o suită de secvențe încântătoare. Încă din copilărie fusese răsfățata tuturor. Bunici, părinți, frați mai mari căutau să-i facă pe voie la primul semn. Nu cunoscuse niciodată ceea ce toți numeau „lupta pentru existență”. Cineva orânduise ca totul să-i fie oferit pe tavă. La școală, dacă ar fi fost vorba să fie notată după merit, ar fi făcut parte, în cel mai bun caz, din plutonul mediocrităților. Dar își cucerea profesorii de când o vedeau pentru prima oară. „E așa de drăgălașă și de cuminte”, spuneau ei când se întâlneau în cancelarie. „Mai rar o elevă atât de atentă la ore. Parcă îți soarbe cuvintele și vrea să rețină lecția predată încă din clasă”. Din pricina asta, notele ei din catalog erau cu mult mai mari decât ar fi fost cazul, spre uimirea colegilor care se dădeau de ceasul morții și buchiseau pe rupte, nereușind totuși să i-o ia înainte. Dar fata „drăgălașă și cuminte” doar în aparență stătea smirnă în bancă, numai ochi și urechi. De fapt, nu vedea nimic și nu auzea nimic din ceea ce se petrecea în jurul ei. Gândurile îi erau în permanență în altă parte. Se visa câteodată o prințesă înconjurată de supuși ascultători, gata să-i facă pe plac la prima bătaie din palme. Alteori se închipuia o actriță celebră, adulată de publicul care îi trimitea mii de scrisori pline de admirație. Niciodată în reveriile ei nu se imagina muncind. Ajunsese o tânără frumoasă și curtată de mulți, care continua să creadă că i se cuvine să cunoască numai o existență ca o sărbătoare continuă. I se oferise posibilitatea de a-și lega viața de câțiva tineri atrași de farmecul ei. Îi refuzase pe toți și preferase să-și lege destinul de cel al unui medic cu mult mai în vârstă ca ea, care îi oferise o casă ca un palat și o scutise de grija zilei de mâine. De aceea nici nu mai încercase să urmeze o facultate. Nu avea niciun rost, din moment ce soțul îndatoritor îi satisfăcea orice capriciu, îi aducea bani pentru toalete scumpe, pentru bijuterii care costau o avere. Își petrecea timpul stând mai mult în pat, citind reviste pentru femei sau romane siropoase, privind la televizor filme de dragoste, iar când ieșea din casă,

singura țintă spre care se îndrepta erau magazinele de unde cumpăra în neștire haine pe care nu avea să le poarte niciodată. Totul i se așternea la picioare, ca într-un basm, de parcă ar fi avut puteri magice.

Nici măcar moartea medicului care îi dăruise o existență de vis nu o smulsese din spațiul privilegiat al feeriei. Soțul îi lăsase moștenire o avere pe care, singură fiind, n-ar fi reușit s-o toace până la sfârșitul vieții. La patruzeci de ani era o văduvă frumoasă și complet ruptă de lumea reală. Nu cunoscuse niciodată mizeria, nu știa ce înseamnă urâțenia unor relații dintre oameni și dacă, din întâmplare, afla lucruri neplăcute, le alunga din minte cu ușurință, ca și cum ar fi fost niște simple invenții ale cuiva dornic să-i tulbure liniștea. Se îndrepta spre bătrânețe cu aceeași credință că trăiește într-un univers armonios și tandru, ocolit de pericole, de imixtiunea răului. N-o vizita nimeni, fiindu-i prea lene să primească oaspeți de care ar fi trebuit să se ocupe.

Nu se recăsătorise, dar își luase un amant, mai tânăr, așa cum alții își iau un câine sau o pisică, pentru ca să aibă pe cineva în preajma lor. Eduard Ploștinaru era omul ideal pentru ea. Nu-i ieșea din cuvânt, îi stătea la dispoziție zi și noapte, neglijându-și câteodată serviciul, plecând val-vârtej de oriunde s-ar fi aflat la prima chemare la telefon. Viața îi mai dăruise o jucărie, o marionetă pe care o mânuia după bunul său plac.

Numai sfârșitul îi fusese groaznic. Ca și cum undeva se hotărâse că i se dăduse prea mult, un accident nefericit îi curmase zilele. Intrase într-o debara din vila somptuoasă în care locuia ca să-și ia cine știe ce lucru și ușa se închisese în urma ei. Fusese găsită abia după o lună, moartă de foame și sete. În săptămânile prizonieratului său albise, chipul său drăgălaș devenise de nerecunoscut. Printre puținii care o însoțiseră pe ultimul său drum se numărase și Eduard Ploștinaru, revenit după o absență datorată unor cursuri de specializare în străinătate. Era vizibil marcat de întâmplare și părea mai bătrân decât trebuia să arate la anii lui, lucru explicabil ținând cont de faptul că el descoperise cadavrul.

Miron Stratilat nu înceta să se minuneze de întreaga poveste.

— Doamne! Ce curioasă mai e și viața! Crezi că ai totul la picioare și îți cade un ghiveci în cap și hopa-sus pe năsălie. Sau cum a pățit femeia asta: a intrat într-o debara, ușa s-a închis în urma ei și n-a mai putut ieși, fiindcă blestemata asta de ușă nu se deschide decât pe dinafară. Groaznic!

— Într-adevăr, l-am aprobat eu.

— Și bietul băiat – cum îl cheamă? A, da, Eduard. Ce pierit arăta! Din câte am văzut în fotografii doamna arăta bine, chiar dacă era o băbătie față de el. Oare chiar era căzut în freză după ea?

— Știu și eu? În orice caz, o să-i treacă iute durerea.

— Cum așa?

— Madama i-a lăsat moștenire toată averea. S-a deschis testamentul chiar azi.

— Nu mă-nnebuni! Înseamnă că feciorul ăsta nu i-a tras degeaba clopotele. Are ce ronțăi o viață întreagă.

— Ba mai rămâne și pentru alții.

Miron se uită la mine curios.

— Scuipă ce-ai pe suflet, fiule. Nu te văd în apele tale.

— Ai dreptate. Pe un raft din debara am descoperit niște litere fără nicio noimă. Erau scrise cu degetul în praful adunat acolo.

— Ce litere?

— Le-am fotografiat și le-am notat și pe coala asta de hârtie.

I-am întins hârtia și Miron începu s-o studieze cu atenție.

— Crezi că le-a scris ea?

— De unde să știu? Tu pricepi ceva din chestia asta?

— Mda, zise partenerul meu continuând să cerceteze literele care păreau mai curând joaca unui copil.

Dar, peste câteva clipe, după ce mâzgălise câteva foi cu un pix a cărui pastă curgea de căldură, chipul său deveni radios.

— Dai o bere dacă te luminez la bibilică?

— Dau și două. Ai găsit ceva?

— Tare mi-e teamă că domnișorul care s-a înfruptat din nurii cucoanei n-o să aibă parte de bănetul căzut din cer.

— Cum așa?

— Dar dai berea aia?

— Ți-am zis că bag în tine câtă bere vrei. Zi odată, nu mă mai fierbe la foc mic.

Miron luă coala pe care erau așternute literele găsite de mine scrise în praful debaralei și o puse în fața unei oglinzi pescuite dintr-unul din sertarele biroului său.

— Ia citește acum!

Dintr-odată, literele fără înțeles deveniră cuvinte, iar acestea formară o propoziție cu un sens cumplit:

ASASINUL ESTE EDUARD PLOȘTINARU.

— Extraordinar!, am murmurat eu uluit. Dar cum de ți-ai dat seama?

Miron nu-și mai încăpea în piele de mândrie.

— Tu n-ai încercat niciodată când erai mic să ghicești ce înseamnă ceva scris „în oglindă”? Eu eram campion la jocul ăsta. Cine ghicea primul căpăta bomboane, ciocolată, gumă de mestecat… Acum o să capăt bere.

— Ai s-o capeți, fii fără grijă… Deci, domnul Ploștinaru a închis-o pe Minodora Calomfirescu în debara și a lăsat-o acolo plecând în străinătate. Ce alibi mai bun putea avea? Dar n-a luat în calcul că doamna era înnebunită după rebusuri. Neavând altceva la îndemână, a scris cu degetul în praf numele ucigașului. Știind că el va fi cel care îi va găsi cadavrul, a încifrat mesajul, pentru ca să nu-i acorde importanță. Nu era tocmai gâsculiță, așa cum ziceau unii.

— Așa e, îmi întări Miron vorbele. Dar să nu uiți de berea aia. Mi s-a făcut o sete de parcă aș fi fost și eu închis o lună într-o debara…

Fumătorul de pipă

Niciodată n-aș fi crezut că bunul meu prieten mai vârstnic, Sorin Comorovici, avea să-mi ofere un sprijin neașteptat în elucidarea unui caz a cărui rezolvare mi-ar fi tocat nervii și ar fi durat cu siguranță mult, dacă nu cumva ar fi fost imposibilă, cum se mai întâmplă uneori, deși șefii noștri se feresc cu grijă în rapoartele lor spre ștabi mai mari decât ei să înregistreze astfel de înfrângeri. Dar pentru a înțelege cum de-a fost nevoie să apelez la ajutorul lui, ar fi bine ca mai întâi să descriu puțin omul, un monument de bunătate și de bună-cuviință, cum rar mai găsești în ziua de azi. Lucrase toată viața la o mică bibliotecă de cartier și refuzase cu îndârjire orice propunere de avansare, deși cultura pe care o poseda, cunoștințele vaste de biblioteconomie l-ar fi recomandat cu prisosință să ocupe un alt loc în ierarhia domeniului. Ar fi putut să susțină comunicări în fața specialiștilor la desele sesiuni care se organizau în țară, și-ar fi putut etala erudiția la congrese internaționale – cunoștea la perfecție cinci limbi, ar fi uimit pe oricine cu ideile sale de reorganizare a modului de depozitare a cărților și a felului cum trebuie ele prezentate cititorilor. Din motive pe care numai el le știa, preferase să rămână un anonim, ieșind la pensie imediat ce împlinise anii ca să se poată retrage în micul său apartament, metamorfozat el însuși într-o bibliotecă vastă, cu mii de volume valoroase, cumpărate cu puținii bani câștigați într-o funcție umilă, și din care ieșea rareori, ca să dea câte o raită prin librării, urmărind cu aviditate noile apariții, reușind să achiziționeze câteodată ceea ce-l interesa, sau să-și cumpere de prin magazine cele necesare unei existențe fără pretenții. N-avea radio, de televizor nici nu voia să audă – „e cel mai diabolic instrument de tâmpire care a fost născocit vreodată” – obișnuia el să spună puținilor privilegiați cărora le permitea să-i calce pragul – printre ei mă număram cu mândrie și eu, și de fiecare dată citeam cu evlavie o frază scrisă de Marguerite Yourcenar în *Hadrian* – „A ridica biblioteci e ca și cum ai construi grânare ca să te împotrivești unei ierni a spiritului, pe

care, de mult timp, din păcate, o văd că se apropie.” – pe care Sorin Comorovici o descoperise scrisă cu litere mari într-o revistă, o decupase cu grijă și o lipise pe muchia unuia dintre rafturi. Toată ziua și-o petrecea citind. Alterna lecturile din clasici cu cele din autori contemporani, după dispoziția pe care o avea, după succesiunea anotimpurilor sau dacă afară era un soare binevoitor sau ploua cu găleata. Uneori, în cursul zilei, fără să vreau, mă smulgeam din noianul de probleme pe care le aveam și mi-l închipuiam cum parcurge cu voluptate și încântare pagină după pagină, așezat în fotoliu, degustând din când în când un coniac fin – „e o barbarie să pui în gură otrava vândută prin cârciumile noastre”, obișnuia să spună tot el, „aceea nu e plăcere, e doar dorință de a-ți pierde mințile, o băutură bună te luminează, nu te îndobitocește” – sau trăgând alene dintr-o pipă – avea o colecție impresionantă de pipe, din lemn de cireș, din spumă de mare, cu forme banale sau curioase. Când îl prindeam în toane bune deschidea un dulăpaș în care avea frumos orânduite cutii cu tutun, plate sau înalte, pachete frumos colorate – de *Captain Black*, de *Premier Cru*, de *Amphora*, de *Porter House*, de *Clan*, de *Black Vanilia*, de *Sweet Dublin*, de *Perle*, de *Black Ambrosia*, de *Dark Twist*, de *Plumcake*… Tutunuri olandeze, daneze, nemțești, franțuzești, englezești… Din pricina lor, în micul apartament se simțea în permanență un miros plăcut și, deseori, m-am simțit îmbiat, din pricina lui, să m-apuc și eu să fumez pipă. Sorin Comorovici ținea la vedere și un pliant cu *Sugestii pentru fumătorii de pipă* – câteva dintre aceste recomandări le reținusem și eu: *alegeți pipa corespunzătoare personalității dumneavoastră, fumatul din pipă presupune odihnirea pipei, de aceea utilizați mai multe pipe într-o singură zi, fumatul din pipă se efectuează cu inspirații constante, după ce ați cumpărat o nouă cutie de tutun, uscați, timp de 24 de ore, tutunul la temperatura camerei*. Mai ales ultima recomandare i se potrivea ca o mănușă învățatului și rafinatului meu prieten: *Nu uitați! Fumatul din pipă este apanajul celor care doresc o savurare calmă, plăcută, relaxată a unui tutun de pipă ales și prelucrat cu multă migală.*

Nu v-aș fi povestit despre el și ciudățeniile lui – dacă aceste rânduri ajung sub ochii lui se va supăra,

probabil, fiindcă îl aduc în centrul atenției, smulgându-l din anonimatul său confortabil, de aceea nici n-am îndrăznit să-i dau numele real, Sorin Comorovici fiind un nume inventat, îi puteam spune la fel de bine personajului meu Popescu sau Ionescu, cert e că mi-a fost de mare ajutor într-o anumită împrejurare în care mă poticnisem.

Mă aflam de aproape trei ore în biroul lui Liviu Brumaru, cunoscut pentru afacerile lui în domeniul *leasing*-ului. Încăperea era impozantă. Pe masa de lucru era un calculator, un vraf de documente mai mult sau mai puțin importante zăcea pe o masă de consiliu, două fotolii comode se aflau de o parte și de alta a unei măsuțe joase. Tot pe o măsuță se aflau și trei aparate telefonice – omul de afaceri dorea să țină o strânsă legătură cu lumea. Numai că la telefoanele acelea nu avea să mai răspundă niciodată. Liviu Brumaru fusese asasinat în timpul nopții.

Secretara speriată repeta în neștire că pe la orele nouă i se dăduse drumul acasă și n-avea idee dacă șeful ei aștepta pe cineva sau nu. Tot ea spunea că din birou nu pare să lipsească nimic – de altfel, seiful nu fusese forțat –, că asupra domnului Brumaru – continua să-i spună domnul Brumaru – nu plutea primejdia unor încurcături financiare și nu auzise de existența vreunui dușman personal al acestuia.

Victima își cunoștea cu siguranță vizitatorul nocturn, dovadă că-i oferise o ceașcă de ceai, pe care, din păcate, n-am găsit nicio amprentă – la plecare, ucigașul avusese grijă să înlăture orice urmă. Singura urmă pe care nu reușise s-o facă să dispară fusese aceea a mirosului din încăpere – din prima clipă în care am pătruns în ambianța unde se comisese crima l-am simțit și l-am aspirat cu plăcere. Era mirosul inconfundabil, aromat pe care îl lasă fumatul unei pipe.

Pornind de la acest amănunt, nu mi-a fost greu să reconstitui ce se petrecuse în noaptea trecută și să-mi închipui că Brumaru fusese ucis în urma unei certe violente izbucnite la un moment dat între cei doi parteneri de discuție. Cea mai bună dovadă era aceea că arma crimei fusese un *presse-papier* care, de obicei, după spusele secretarei, apăsa cu greutatea lui hârtiile de pe birou. În aparență, sarcina mea era ușoară: trebuia să

descopăr în anturajul lui Brumaru un fumător de pipă. Era exclus ca pipa s-o fi savurat chiar șeful firmei – se lăsase de fumat de mai mulți ani, și, de altfel, nu era nicio pipă în preajma cadavrului. Trebuia s-o iau din aproape în aproape, pornind de la angajați, de la clienți, lărgind cercul la cunoștințe și prieteni. Amețeala m-a apucat când am aflat că printre angajații săi erau zece indivizi care fumau pipă și toți aveau, cel puțin până la proba contrarie, alibiuri. Datorită impasului în care mă aflam mi-am adus aminte de Sorin Comorovici. L-am sunat și l-am rugat să aibă bunăvoința să-mi dea o mână de ajutor. Auzind despre ce e vorba, a acceptat imediat și, în curând, o mașină pe care i-am trimis-o l-a adus alături de mine. Brusc, totul a devenit o joacă de copil. De-abia intrat în încăpere, a tras aerul în piept de câteva ori și a rostit în șoaptă, ca un cunoscător care nu vrea să facă paradă de știința sa.

— Mmm… Ce bine miroase… E vorba de un tutun care se găsește rar pe la noi… În orice caz, nu e încă în magazinele noastre… Și-l procură numai cei care umblă prin străinătate… În Danemarca, de pildă… Da… Cu siguranță că e vorba de *Black Ambrosia.* Se vinde într-o cutie plată, cu capac negru pe care scrie cu alb și galben. Am și eu acasă una și iau câte puțin din ea, ca să nu se golească prea repede… E un tutun de marcă…

Dacă nu l-aș fi cunoscut pe Sorin Comorovici, pe bizarul și rafinatul Sorin Comorovici, nu se știe dacă aș fi pus vreodată mâna pe ucigașul lui Liviu Brumaru.

Sanatoriul groazei

„Nimic nou după zece ani de anchetă, în legătură cu misteriosul ucigaș care a asasinat cincisprezece fete. Amintim cititorilor noștri că după ce le înjunghia, criminalul desena pe fruntea victimelor, cu un ruj, un cerc în interiorul căruia se afla un triunghi.”

(Ziarele)

Sanatoriul era amplasat pe versantul unui munte, într-o poiană largă, luminată feeric în zilele cu soare. Vară și iarnă, prin fața lui treceau cete de excursioniști care arătau spre clădirea masivă, urâtă și șopteau cu teamă sau râdeau cu gura până la urechi: „Acolo sunt țicnițiii!” De fapt, cei mai mulți nu erau chiar săriți de pe fix. Trecuseră prin momente grele în viață, cunoscuseră depresii puternice și căutau alinare în acest colț de Rai cu ajutorul plimbărilor prin pădure și al tranchilizantelor. După o lună-două starea sănătății li se ameliora și plecau acasă.

E drept, într-un pavilion special se aflau și unii care se credeau Napoleon sau Einstein, Nabucodonosor sau regina Cleopatra, Bismarck sau Hitler. Erau însă blânzi, inofensivi și doar perorau năvalnic, oricui se întâmpla să-i asculte, despre isprăvi nemaipomenite. Îi recunoșteai după privirile rătăcite, ca și cum s-ar fi găsit în ambianțe străine și în prezența unor personaje altfel inexistente în biografia lor fabuloasă. Nu mai aveau decât slabe șanse de vindecare. Unii dintre ei, provenind din familii cu dare de mână, se aflau în sanatoriu de zece-cincisprezece ani. Atâta vreme cât erau cu plățile la zi, erau tratați și îngrijiți și li se asigurau condițiile unui trai decent. Aveau să îmbătrânească și să se stingă aici, uitați de rude și prieteni, după o viață trăită în zadar, într-o lume paralelă celei reale.

Pentru cei din sanatoriu zilele treceau monoton, ca într-un ritual bine pus la punct, în care orice schimbare era imposibilă. Dimineața se trezeau la șapte – alții chiar mai târziu – și veneau în sala de mese pentru micul dejun. Se întorceau în saloane sau în rezerve – în funcție de posibilitățile materiale pe care le aveau – și așteptau

vizita medicală. Cei trei doctori ai sanatoriului soseau însoțiți de o cohortă de surori – uneori și de studenți aflați la practică – îi consultau, prescriau leacuri, îmbărbătau.

După aceea fiecare era liber să facă tot ce-i trece prin cap – să se plimbe, să coboare până în oraș după târguieli, sau să zacă în șezlongurile de pe terasă. La prânz se reuneau în sala de mese iar după aceea unii se culcau, alții încingeau la club partide de șah, de cărți sau de table. O dată pe săptămână venea și o trupă de actori care dădea un spectacol pe scena strâmtă a clubului. În general, piese ușoare, pline de haz.

Dacă la micul dejun sau la prânz mâncau grăbiți, ca și cum ar fi dorit să scape de o corvoadă, la cină zăboveau îndelung și după ce terminau ce li se pusese în farfurii și în căni. Seara se încingeau dispute aprige, fiecare dorea să capteze atenția auditoriului, să-și prezinte numărul într-un mod cât mai atractiv.

Protagoniștii erau când Nabucodonosor, când Cleopatra, când vreun alt personaj faimos. Intrau cu atâta convingere în pielea eroilor din istorie, din știință sau artă, încât cei care poposiseră aici doar de puțină vreme asistau ca fermecați la reprezentația oferită de nebunii „cu acte în regulă”, cum îi mai numeau, ca să-i deosebească de ei înșiși.

În seara aceea, Napoleon – burtos, mic de statură, cu tricorn confecționat dintr-un ziar – se certa cu Cleopatra, o bătrânică sulemenită și uscățivă, cea mai veche pacientă a sanatoriului.

— Ești un nimic!, striga cu înflăcărare Napoleon. Eu ți-am cucerit țara! Degeaba te dai mare! Tu n-ai pus piciorul în Franța!

— Și ce dacă?, se burzului cea pe care o adoraseră și Cezar și Antoniu. Ce-i Franța? Nu merita pământul vostru să calce o frumusețe ca mine pe el!

Tricornul îi alunecă împăratului pe ochi. Îl ridică și, cu gesturi largi, invită asistența să fie martoră la sacrilegiul pe care îl comisese Cleopatra.

— Eu am fost cel mai mare cuceritor al lumii. Nu mi-a stat nimeni în cale.

Nabucodonosor bătea tacticos cu degetele pe o tobă de tinichea. Șopti mai mult ca pentru sine:

— Ai uitat de Waterloo?

Însă exilatul în insula Sfânta Elena îl auzi.

— Să-ți fie rușine! Nu mă așteptam să-i iei apărarea neisprăvitei ăsteia.

Toți așteptau să vadă cum va reacționa Cleopatra. Dar replica veni din altă parte. Un bărbat cam la patruzeci de ani, bine clădit, pe care nu l-ai fi bănuit a suferi de ceva, îl țintui cu privirea ochilor săi albaștri pe Napoleon.

— Zici că ești cel mai mare?

— Sunt cel mai mare, se grozăvi acesta.

— Dacă e așa, câți oameni ai omorât?

— Mii! Zeci de mii! Sute de mii!

— Nu, nu așa, în războaie. Zi, câți oameni ai omorât cu mâinile tale?

În sala de mese se așternu liniștea. Luat prin surprindere, Napoleon începu să se bâlbâie.

— Ei, asta-i bună! Ce nevoie aveam să-mi omor dușmanii cu mâinile mele? Doar de aia aveam, slavă Domnului, oștiri câtă frunză și iarbă! Ce? Eu sunt ca tine, Jack Spintecătorul?

Ultima frază o rosti cu un vădit dispreț. Continuă pe același ton:

— Ești un ucigaș ordinar! O zdreanță! O scursură!

Atrasă de zarva din sala de mese, o soră băgă capul pe ușă, se convinse că nu e niciun pericol ca pacienții să se încaiere și se retrase la alte treburi.

Jack Spintecătorul se ridică în picioare. Era înalt și în poziția asta părea și mai solid.

— O scursură zici? Lașule! Dacă ai fi avut măcar o fărâmă de curaj i-ai fi nimicit singur pe cei care îți stăteau în cale. Nu ești decât o aschimodie nenorocită! Eu, în schimb, am înfipt pumnalul în oameni. Fiindcă mie nu mi-e frică să ucid. Tu îi pui pe alții să ucidă în locul tău. Lașule!

În sală se crease o tensiune greu de suportat. Nervii tuturor erau întinși la maximum. Ce avea să se întâmple în continuare? Cei doi aveau să se încaiere sau nu? În istoria sanatoriului se înregistraseră doar câteva ciocniri mai violente între bolnavi, înăbușite rapid cu ajutorul calmantelor și cămășii de forță.

— Să omori câțiva inși, acolo, ce mare scofală! Asta e un mizilic pentru mine, pufni din nou disprețuitor Napoleon. Să vezi un câmp de luptă plin cu mii de

cadavre – ăla, da, spectacol. Dar să bagi cuțitul în burta unui om ca să-l jefuiești e de-un caraghioslâc fără margini.

— Eu nu jefuiesc, punctă sever Jack. Eu omor din plăcere. E o întreagă artă, care presupune rafinament. Ești un biet măcelar.

Cei din sala de mese începuseră să se plictisească. Asistaseră la disputa dintre cei doi de prea multe ori până acum. Crezuseră o vreme că astăzi confruntarea o să capete o altă turnură. Fuseseră, e drept, câteva accente dramatice noi, dar până la urmă totul era un fiasco.

— Hai la culcare, propuse Cleopatra și se îndreptă spre ușă.

Unul câte unul o urmară și ceilalți. Ultimul rămase Jack Spintecătorul. În ciuda schimbului dur de replici cu Napoleon, era calm, perfect stăpân pe el însuși. Se îndreptă spre rezerva cu un singur pat unde dormea de când intrase în sanatoriu. Se îmbrăcă în pijama, se spălă pe dinți și se vârî în așternut. La căpătâi avea aprinsă o veioză. Luă *Biblia* de pe noptieră, o deschise la întâmplare și începu să citească. La un moment dat, își ridică privirea și rosti uitându-se într-un ungher al încăperii:

— Auzi! Își închipuie că el e cel mai mare, nenorocitul!

Închise *Biblia* la loc, apoi o deschise din nou, la sfârșit. Fixă îndelung coperta a treia până când simți cum ochii i se împăienjenesc.

În curând, pe chip i se citi starea de extaz de care era cuprins contemplând coperta a treia a cărții, pe care era desenat, cu un ruj, un cerc, și, în interiorul lui, un triunghi.

…Din păcate, *Biblia* asta a ajuns la mine la multă vreme după ce pacientul care se dădea drept Jack Spintecătorul își dăduse obștescul sfârșit… Însă, din fericire, un caz care nu-și găsise rezolvarea de peste douăzeci de ani a fost soluționat.

Glasul hoților din tren

În noaptea aceea întreaga rețea trebuia să cadă. Totul avea să se desfășoare în vagonul de dormit clasa I al rapidului care pleca din Cluj spre București la 21:40. Planul fusese alcătuit în detaliu, după informațiile omului nostru infiltrat în rețea cu multe luni în urmă. Așa că, înainte cu un sfert de oră de plecarea trenului, i-am prezentat însoțitorului de vagon biletele, am urcat, mi-am pus valiza și servieta în cușetă și am ieșit pe coridor la o țigară, ca să mă familiarizez cu decorul și cu personajele piesei care avea să se joace. De ce să nu recunosc, eram încordat, fiindcă și miza era mare: un milion de parai.

La intervale scurte de timp au început să sosească și ceilalți călători. Iat-o pe soția unui om de afaceri prosper, purtând kilograme de bijuuri într-o combinație de un prost gust desăvârșit. Iată-l și pe deputatul plictisit după întâlnirile cu alegătorii care se duce să se mai plictisească, a doua zi, și în Parlament. Doar doi tineri care par de curând căsătoriți au chipurile numai zâmbet, în contrast cu acreala și oboseala afișate de ceilalți.

În ultima clipă urcă și un grăsan cu o valiză diplomat în mână. Poartă un pardesiu ușor și o pălărie demodată, în duda căldurii de afară. Înaintează greoi pe culoar și intră într-un compartiment, de unde nu mai iese. Câțiva îl urmăresc ca pe o apariție stranie. Sau e altceva decât uimire în ochii lor?

Trenul se pune în mișcare exact la ora anunțată la megafon. Însoțitorul urcă de pe peron, trage cu putere ușa după el și o închide cu zgomot. Apoi își ocupă locul de la capătul vagonului, unde îl așteaptă câțiva însetați de bere, sucuri, apă minerală.

E un om cam de 50 de ani, cu uniforma de ceferist curată, impecabil călcată și cu gesturi potolite. Desface capacele sticlelor, încasează banii, urează clienților călătorie plăcută.

Purtând în mâini recipientele cumpărate, cei mai mulți se retrag în cușetele lor. Câțiva, ca și mine, neavând somn, mai zăbovesc la o țigară, sau pur și simplu stau de vorbă.

La miezul nopții am rămas singur pe coridor. Privesc prin geam în bezna de afară. Pe cer nu se vede nicio stea. Din când în când se zăresc în depărtare luminile palide ale vreunui oraș. Alteori trenul trece în viteză prin gări luminate anemic în care nu oprește.

Intru și eu în cușeta mea. Mai întâi mă întind pe pat fără să mă dezbrac. Pe urmă îmi spun că asta ar bate la ochi și îmi pun pijamaua. N-am nimic de citit – am uitat la hotel volumul lui Frederik Forsyth, pe care îl începusem. Încerc să mă gândesc la cazul pe care în noaptea asta cu siguranță îl voi rezolva. Însă zadarnic încerc să rămân treaz. Picotesc până când legănarea trenului mă adoarme.

* * *

Pe pasarela îngustă, doi inși îmbrăcați în combinezoane negre stau rezemați de parapet și se uită la liniile de cale ferată de sub ei. Vorbesc cu glas scăzut. Noaptea e răcoroasă și fără nicio luminiță pe cer. Din când în când, câte un marfar trece cu viteză redusă – e un nod de cale ferată unde se fac reparații.

De la un capăt al pasarelei se aproprie două umbre. Cei doi se crispează, devin neliniștiți. Dar indivizii înaintează cu pași șovăielnici, ținându-se pe după umeri; probabil au băut prea mult la o petrecere și pe drumul spre casă îngână fals un cântecel deocheat.

— Boșilor, n-aveți o țigară?, îi întreabă unul pe cei doi tipi în combinezoane.

— Faceți pași!, mârâie cel mal înalt.

Nou-veniții se transformă subit. Mișcările lor capătă brusc siguranță. În câteva clipe tipii care așteptau pe pasarelă zac nemișcați, cu gâtul frânt. Ucigașii îi dezbracă de combinezoane și le fac vânt de pe pasarelă. Apoi își scot hainele, le fac pachet și le aruncă după ce s-au asigurat că n-au uitat nimic prin buzunare. Își pun salopetele negre și e rândul lor să stea rezemați de parapet scrutând întunericul.

— Vine!

Un tren se apropie încet, aproape fără zgomot. Cei doi încalecă parapetul. După ce trece locomotiva, unul dintre ei se lasă să alunece în gol. Aterizează cu bufnet pe acoperișul unui vagon, gata-gata să se dezechilibreze, dar

reușește să evite căderea. Peste alte câteva secunde și celălalt aterizează pe acoperișul unui alt vagon, cu mai multă siguranță. Trenul începe să prindă din nou viteză. Cei doi se întind pe burtă și se târăsc unul spre celălalt.

* * *

Am adormit de-a binelea. Când mă trezesc, sunt lac de transpirație. Deschid fereastra, ca să mă răcoresc. Dau perdeaua la o parte – nu se vede nimic. M-așez din nou în pat și-mi promit să n-adorm la loc.

* * *

Cei doi inși îmbrăcați în combinezoane au acum cagule pe față. Stau pe scara unui vagon, încleștați de bara metalică. Trenul aleargă în noapte cu viteză. Din când în când se aude sirena locomotivei. Unul se uită la ceas și-i face semn celuilalt:

— Acum!

Ușa vagonului se deschide imediat. Cei doi pătrund cu fereală pe coridorul unde nu e nimeni.

* * *

Și, totuși, am ațipit. Oboseala ultimelor zile m-a ajuns. Când fac ochi văd un ins cu o cagulă pe față și îmbrăcat într-un combinezon negru.

— Banii!, îmi strigă el, pe un ton răstit.

Încerc să protestez, dar un pumn în burtă mă convinge că n-are rost să mă opun. Îi întind portofelul pe care îl scot din haină. Se uită la cele două sute de lei care mi-au rămas după deplasarea la Cluj. Îl aud pufnind cu dispreț.

— Maculatură!

Apoi, către mine:

— Dacă ții la viață, stai aici și nu fă nicio mișcare! Să n-aud musca!

N-am încotro și mă pun pe așteptat. Nu trece mult și trenul oprește brusc. Cineva a tras semnalul de alarmă. Mă reped la fereastră. Începe să se facă ziuă, așa că îmi

dau seama unde ne găsim – în plin câmp. Mai trece o vreme și trenul tot nu se urnește. Încep să se audă țipete.

Îmi iau inima în dinți și ies. Toată lumea e pe coridor, în pijamale, cu figuri răvășite de nesomn. Doamna cu bijuuri face cel mai mare scandal.

— Dom'le, asta e Țara lui Cremene! Nu mai ești în siguranță nicăieri!

N-am timp să-i acord prea multă atenție. Glasul însoțitorului de tren se aude sfâșietor.

— Veniți! L-au omorât!

Grasul care era să piardă trenul zace în pat cu un cuțit în inimă. Dintr-o repede ochire îmi dau seama că valiza diplomat i-a dispărut.

E momentul să ies din ilegalitate. Îmi scot legitimația și o flutur ca s-o vadă întreaga asistență.

— Vă rog să vă păstrați calmul. Fiecare să se ducă la locul lui. Miron! Ai grijă ca situația să rămână sub control.

Partenerul meu, Miron Stratilat, care până atunci se prefăcuse a nu mă cunoaște și mimase și el tulburarea celorlalți, redevine bărbatul sigur pe el dintotdeauna.

Primul pe care îl anchetez e însoțitorul de vagon. Acesta ațipise pe patul lui și se trezise legat fedeleș și cu un plasture pe gură. Atacatorii îi luaseră toți banii încasați pe băutura vândută.

Nici ceilalți călători n-au prea multe de povestit. Toți fuseseră treziți din somn de către cei doi bărbați în combinezoane negre și cu cagule pe cap care intraseră în cușete folosindu-se de cheile însoțitorului de vagon.

Ultimul bărbat pe care îl vizitez n-are nimic din disperarea celorlalți. Chiar dacă a cotizat, după spusele sale, la cutia hoților, nimic nu-l mai miră în țara asta unde fărădelegea e la ea acasă.

— N-ați observat nimic deosebit la cei care v-au atacat?

— Ce să observ? Eram buimac de somn. Le-aș fi dat și ce aveam pe mine numai să mă lase să dorm în continuare.

— Valiza diplomat vă aparține?

— Mai e cineva aici?, răspunde el ironic.

— Vă rog s-o deschideți.

Se pare că l-am călcat pe coadă.

— De ce s-o deschid?

Miron se amestecă și el în vorbă.

— N-auziți ce-a zis Șefu' scump? Deschideți-o!

— N-am nimic în ea. Dovadă că hoții n-au luat-o.

Miron e însă neînduplecat.

— Deschideți-o!

Fără niciun chef, insul începe să formeze cifrul. Îl formează o dată, de două ori… Dar valiza nu se deschide.

Miron își iese din fire.

— Nu cumva ai uitat cifrul? Mai repede că pierdem vremea!

Omul e din ce în ce mai intrigat. Broboane de transpirație îi apar pe frunte.

— Nu știu ce naiba are! Nu se deschide.

Intervin și eu.

— Miroane! Forțeaz-o!

Cu ajutorul unei șurubelnițe luate de la însoțitorul de vagon, partenerul meu deschide valiza. Înăuntru numai coli de hârtie albe!

Bărbatul cască ochii de mirare. Imediat însă încearcă să braveze.

— Vedeți? Nimic deosebit.

— Sigur că nu-i nimic deosebit, îl aprob eu. Numai că altă valiză ar fi trebuit să fie asupra ta. Valiza omului ucis. Individul care transporta, de mai multe luni, banii murdari care se fac în zona Clujului din contrabanda cu țigări. Dar curierului vostru i-a dat prin cap ca la un transport mai baban să umfle toți banii. A pus la cale o lovitură ingenioasă. A înscenat, cu ajutorul unor complici, jefuirea trenului. El le-a deschis ușa, în timpul nopții, ca să intre în vagon. De planul ăsta am aflat și noi. Dar se pare că ai avut cunoștință și tu, care ești capul rețelei de contrabandă. Cineva a turnat. Ca să ai situația sub control, ai vrut să fii de față – lumea te cunoaște ca pe un modest funcționar de bancă. În loc ca trenul să fie, chipurile, jefuit de complicii curierului – acesta ar fi putut astfel justifica dispariția banilor – el a fost jefuit de către oameni tăi. Așa ai pus mâna pe valiza diplomat pe care o transporta. Nu aveai nicio teamă s-o păstrezi – cine și de ce să te controleze? Doar hoții își luaseră tălpășița cu prada din tren. Numai că omul vostru de legătură, ca să fie și mai sigur că-i iese lovitura, a pasat cuiva probabil, în ultimul moment, valiza, înainte de

plecarea din Cluj pe fereastra compartimentului, și a înlocuit-o cu alta identică. E greu de crezut că o să mai dăm de urma gologanilor – nici noi, nici banda ta. Lucrurile ar fi ieșit altfel dacă am fi știut că pe curierul vostru l-a turnat cineva. I-am fi salvat viața. Nu știu dacă merita efortul – e treaba Celui de Sus, în fața căruia se află acum, să-l judece. Noi, totuși, am încercat.

Intermediarul

În aparență, conducea TIR-ul la fel de calm ca întotdeauna, ceea ce-i atrăsese porecla de „Il Placido”.

Pe Ion Dragomir nu-l enervau căruțele care circulau noaptea fără felinar de semnalizare, îl lăsau indiferent bicicliștii care se bâțâiau pe două roți beți turtă, și nu-i înjura pe pietonii care traversau strada fără să se asigure. Pe toți îi ferea cu grijă și nu înjura, nu pufnea arțăgos și nici măcar nu ieșea din tăcerea lui obișnuită care îi mai adusese încă o poreclă – „Mutul”.

Din pricina muțeniei în care era ferecat și la cei treizeci de ani ai săi, era cu greu suportat de către cei care trebuiau să facă echipă cu el, pe drumurile lungi, de sute de kilometri, unde mai e nevoie și de o glumă, de o poveste mai deocheată, de o bârfă. De pildă, chiar și acum, când se întorceau de la Timișoara și partenerul său, Nelu Belcea, se străduia din răsputeri să învioreze atmosfera, „Il Placido” rămânea ferecat în carapacea lui protectoare, manevrând cu îndemânare volanul, semnalizând corect înainte de orice depășire, semnalizând – lucru mare! – și revenirea pe prima bandă a șoselei. Dar, pentru prima oară, cineva care l-ar fi cunoscut bine, i-ar fi citit pe chip o frământare necunoscută în alte ocazii.

Totul se petrecuse la dus și fusese de o simplitate fără margini. Aflat la volan, Nelu Belcea făcuse o pană, încetinise viteza și intrase într-o parcare.

Coborâseră amândoi, se uitaseră la cauciucul pleoștit în care intrase probabil un cui și se apucaseră să-l înlocuiască. Treaba era aproape gata când căptușeala de la geaca purtată de Mutu se agăță de un șurub prost fixat și se sfâșie pe o porțiune de câțiva centimetri. Ion Dragomir lăsase din mână cheia pe care o ținea și se uită să vadă proporțiile dezastrului. Nu era mare lucru, se putea coase ușor, bine că nu fusese agățată și pielea fină, moale, care făcea geaca să i se muleze pe trup. Dar privind cu mai multă atenție zări ceva translucid.

Era un săculeț de plastic, cam de mărimea unui pachet cu tutun de pipă. Îl scoase din căptușeală cu totul.

Săculețul era compartimentat și în el se zărea o pulbere albă. Aruncase o privire spre Nelu – acesta, înjurând de mama focului isprăvise treaba și se grăbea să se urce la volan. „Il Placido” mai zăbovise în spatele TIR-ului și examinase cu și mai multă atenție plicul misterios. De când se afla în căptușeala hainei? Cine i-l pusese acolo? Cât despre praful acela, putea să pună mâna în foc – nu putea fi decât heroină sau vreun alt drog. Nu cântărea mult – cam 100 de grame.

— Haide odată, că înnoptăm în câmp!, îl strigase, plin de năduf, Belcea.

Pusese săculețul la loc și se urcase și el în mașină. Până la Timișoara nu scosese o vorbă. După ce descărcaseră marfa, trăseseră la un motel unde poposeau de obicei, cu prețuri rezonabile și mâncare bună. Profitând că rămăsese câteva clipe singur în cameră, Dragomir se uitase din nou la săculețul de plastic, îl pusese la loc și, fără să știe nici el prea bine de ce face asta, cususe căptușeala încât ruptura abia că se mai zărea. Coborâseră apoi amândoi la masă unde zăboviseră până aproape de miezul nopții.

Dimineața încărcaseră marfa pe care trebuiau s-o transporte la Constanța și o porniseră din nou la drum. De data asta la volan era „Il Placido”.

— Măi, frate-meu, mai scoate și tu o vorbă, că m-am săturat să trăncănesc de unul singur. Parcă ai fi trăit singur în pustiu, sau ți-ar fi tăiat careva limba. Să știi că altă cursă nu mai fac cu tine.

Ion Dragomir nu-i răspunse. Neavând încotro, Belcea se apucă să răsucească butonul aparatului de radio, în căutarea unei muzici vesele. Dar, ca un făcut, nu dădea decât peste posturi care transmiteau buletine de știri. Plin de năduf, Belcea închise aparatul și se cufundă și el într-o tăcere ostentativă.

Ajunși în București, în loc s-o ia pe drumul obișnuit spre Colentina unde era ieșirea orașului spre Urziceni, „Il Placido” opri pe o străduță dosnică din cartierul Militari.

— Am un comision de făcut. Lipsesc cam o oră, îi zise el lui Belcea.

Acesta n-apucă să deschidă gura fiindcă „Il Placido” se făcuse rapid nevăzut.

* * *

Ion Dragomir stătea pe un scaun, în biroul meu și, terminându-și povestea, se uita la mine întrebător, de parcă i-aș fi putut oferi imediat o cheie a enigmei.

— Sincer să fiu, de așa ceva n-am mai auzit. Și ești sigur că în geaca ta sunt ascunse droguri?

— Nu-s chiar așa de sigur. N-am deschis săculețul de plastic. După înfățișare însă, așa pare.

— Ia dă-mi-l să-l văd și eu.

„Il Placido" luă de pe biroul meu o lamă și începu să descoase căptușeala de la geacă.

În timp ce se căznea să nu-și vatăme prea mult haina, îl priveam și încercam să-mi amintesc de când îl cunoșteam. Puteau fi aproape zece ani. Îl salvasem dintr-o încurcătură în care intrase cu naivitatea omului cinstit. Îmi purta prietenie fiindcă fusesem omenos cu el, înțelesesem că n-avea decât tangențial legătură cu tărășenia urâtă în care fusese băgat. Din când în când, mă suna ca să mă întrebe ce mai fac, iar când ajungea prin București și mă găsea liber, trecea pe la mine ca să mai stăm de vorbă. Curios lucru, când era cu mine renunța la mutenia lui proverbială și povestea tot soiul de întâmplări – unele cu haz – prin care trecuse în drumurile lui.

— Drace! Ce-i asta?

Dragomir terminase de descusut căptușeala și pusese lama la loc. Ținea în mână un plic la care se uita cu perplexitate.

— Ce s-a întâmplat?

— Săculețul de plastic nu mai este. Acum e un plic.

L-am luat și l-am cântărit în palmă – nu era prea greu, „Il Placido" îl putea purta în geacă fără să bage de seamă. Am pus apă într-un ibric și l-am așezat pe reșou. În curând, apa a dat în clocot. Am pus plicul deasupra aburilor și l-am ținut până când am reușit să-l deschid fără să-i provoc vreo stricăciune.

Cu toate că inima începuse să-mi bată cu putere, m-am stăpânit, am scos reșoul din priză și de-abia după aceea am răsturnat conținutul plicului pe masă.

În fața noastră apăruseră mai multe bancnote de o sută de dolari.

— Extraordinar!, îngăimă uluit „Il Placido”. Ce-i asta?

— E cu siguranță plata pentru ce-ai dus la Timișoara.

— Dar n-am niciun amestec!

— Te cred. Problema e că trebuie să aflăm cine te-a transformat într-un intermediar, profitând de drumurile tale între Constanța și Timișoara.

Într-adevăr, lucrurile nu erau deloc simple. De câtva timp, Ion Dragomir transporta, fără să știe, droguri, în geaca lui de piele. Le ducea de la Constanța la Timișoara, iar la întoarcere aducea, tot în căptușeala de la geacă, banii cuveniți pentru marfă. Oare de cât timp dura povestea asta?

— De când ai geaca?, l-am întrebat eu pe un ton potolit pe Dragomir, încercând să-i mai alung neliniștea care i se citea pe chip.

— De vreo trei luni…

— De unde ai cumpărat-o?

Dragomir se fâstâci. Îmi răspunse după o scurtă ezitare.

— N-am cumpărat-o. Am primit-o cadou.

— De la cine?

Hotărât lucru, Dragomir își merita cu prisosință porecla – „Mutu”. Trebuia să-i smulg vorbele cu cleștele.

Roși puțin înainte de a-mi răspunde.

— De la prietena mea. Mi-a dăruit-o când am împlinit 30 de ani.

— Frumos cadou! Ce-i drept, cam scump. Înseamnă că prietena ta trăiește pe picior mare.

— E coafeză.

— Aha!

Câteva clipe am urmărit zborul unei muște care încerca să se salveze din încăperea unde pereții erau îmbibați de mirosul țigărilor fumate în disperare de mine și colegii mei.

— Un lucru e limpede: te folosesc ca intermediar fiindcă nimeni nu te bănuiește. Iar la o adică, dacă s-ar sesiza cineva, n-ai avea ce să spui. Nu știi nimic, nu poți să torni pe nimeni. Ingenioasă chestie, jos pălăria! Dar problema noastră e să-i descoperim pe făptași. Nu bănuiești pe nimeni?

„Mutu” își frământa mâinile mari, vădit stingherit de întrebare.

— Nu.

— Hai s-o luăm metodic. Cine din preajma ta ar putea să-ți pună în căptușeala de la geacă marfa, s-o ia de acolo și să introducă în schimb banii?

Dragomir se uită gânditor la mine înainte de a-mi răspunde.

— Pot fi mai mulți.

— Cum așa?

— Păi, vedeți, îmi las geaca fără supraveghere în multe locuri: la baza de unde încarc tirul, la motel…

— Acasă, am adăugat eu…

Am reușit să-l scot din placiditatea lui cu un singur cuvânt.

— Nici nu îndrăznesc să am vreo bănuială în legătură cu prietena mea. E o persoană de toată încrederea. Vinovații sunt alții.

— Bine, bine, nu te supăra…

— E timpul s-o șterg. Colegul meu m-așteaptă de aproape două ceasuri…

— Mai stai o clipă! Până când ți-ai agățat căptușeala, nu ți-a atras nimic atenția la geaca ta?

Îmi răspunse prompt, ca și cum s-ar fi așteptat la întrebarea asta.

— Nimic.

L-am zărit totuși pradă unor frământări. De parcă în sinea lui s-ar fi întrebat: să spună? să nu spună?

— Totuși, dacă stau să mă gândesc bine, parcă ar fi ceva ciudat cu geaca mea. Uneori miroase a mâncare, a prăjeală, de parcă ar fi ținută într-o bucătărie unde se gătește cu uleiuri. Alteori răspândește mirosuri suave, de parfumuri pe care nu le folosesc. De fiecare dată îmi zic că am halucinații de prea multă oboseală. După o zi-două, și mirosul de mâncare și cel de parfum dispar.

— Curios! Poate fi numai o părere.

Dă din cap cu îndoială.

— Știu și eu ce să zic?

— Bine… Uite cum facem. Te duci înapoi la Constanța și-ți vezi de treburi ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Să-ți ții însă gura. Nu trebuie să povestești nimănui – nici măcar prietenei tale – prin ce treci. Fii însă atent la cine se apropie de geaca ta, fără să

pară c-o supraveghezi. Când te duci din nou la Timișoara, să te abați pe la mine, sub un pretext oarecare. Caută să nu te vadă nimeni unde intri. În rest, cu cât te comporți mai firesc, cu atât mai bine. Fii fără grijă – vei fi urmărit de oamenii noștri ca să nu ți se întâmple ceva. Ei, și-acum, s-auzim de bine! Drum bun!

* * *

Îl găsiseră în spatele unei magazii, zăcând cu fața în jos, cu un cuțit înfipt în spate. Nu se obosiseră nici măcar să-i ascundă trupul, ca să nu se dea imediat de el. Pur și simplu nu le păsa, fiind prea siguri pe ei. Sau, poate, doreau să dea un exemplu, să înfricoșeze, să nu mai îndrăznească niciunul să vorbească despre contrabanda cu droguri.

Imediat după ce mi-a fost anunțată omorârea lui, am urcat în mașină și m-am repezit la Constanța. Îmi reproșam că tratasem cu prea multă ușurință cazul. Dacă i-aș fi asigurat o protecție deplină lui Dragomir, ar fi rămas în viață.

N-am vrut să-l văd cum stătea întins pe masa rece din camera frigorifică a unui spital. Am cerut doar să mi se aducă hainele în care era îmbrăcat atunci când fusese ucis. Printre ele se afla și geaca de piele. În spate era sfâșiată – pe acolo pătrunsese cuțitul criminalului.

Am cercetat-o cu atenție. În primul rând i-am pipăit căptușeala. Nimic nu semnala existența vreunui plic sau a vreunui săculeț de plastic. Am privit-o cu și mai mare luare aminte și am tresărit: ruptura pe care Dragomir o cususe cu grijă dispăruse. În aparență, era aceeași geacă. Până și rosăturile de la coate, pe care le văzusem cu prima ocazie, erau la locul lor. Și totuși, puteam pune mâna în foc: nu era geaca în care îl văzusem îmbrăcat. Am mirosit-o: răspândea un miros de parfum fin, pe care în niciun caz nu-l folosește un bărbat.

* * *

N-avea mai mult de 25 de ani. Era de o frumusețe banală, îmbrăcată cu mult gust, cu o tunsoare scurtă, modernă și avea ochii plânși. Pur și simplu nu știam cum

să mă port cu fosta prietenă a lui Dragomir. În ochii mei era însă primul suspect.

— Deci, dumneavoastră i-ați dăruit geaca asta.

— Da, se smiorcăi fata. Îi plăcea foarte mult. O lua cu el chiar și când era cald. Zicea că-i aduce aminte de mine.

— Știți că transporta în ea droguri fără să știe?

— Da, domnule anchetator. Mi s-a spus. Dar mi se pare o aiureală. Ion nu s-ar fi băgat în nimic necurat.

— Asta-i geaca pe care i-ați dăruit-o?

— Sigur! O recunosc dintr-o mie. Nu se găsește în comerț. E luată de afară.

— De unde ați cumpărat-o? Ați fost în străinătate?

— Nu. Nu-mi permit așa ceva. E de ocazie.

— Mai știți de la cine ați luat-o?

— De la cea mai bună prietenă a mea, care-a fost o săptămână în Turcia. Mi-a dat-o aproape pe nimic.

Am ciulit urechile.

— Pot să stau de vorbă cu ea?

— E colegă cu mine la salonul de coafură. O vreme am stat la ea. E vecină cu Dragomir. Așa ne-am cunoscut. Peste o lună voiam să ne luăm cu acte.

Vecina lui Dragomir stătea pe același palier cu el. Își vizita zilnic prietena, stăteau dimineața la cafea, seara se uitau împreună la televizor. Îi era foarte ușor să pună în locul gecii purtate de Dragomir o alta, păstrată în dulapul ei – de aceea se impregna de mirosul acela suav de parfum – și să-i strecoare în căptușeală săculețul cu droguri. La revenirea în Constanța îi înlocuia geaca în care se aflau banii cu dublura ei. Timp de câteva luni, fără să știe, Ion Dragomir făcuse parte dintr-o bandă de traficanți de droguri. Fusese lichidat pentru a se șterge orice urmă. Ruptura cusută de „Il Placido” îi avertizase că proprietarul gecii descoperise cum fusese folosit ca intermediar. Pentru mine, restul a ținut de rutina obișnuită a unei anchete.

O PASĂ DE LA JORDAN

...Arena e plină de spectatori care urmăresc electrizați partida. Tabela electronică arată un scor favorabil adversarilor noștri: 79-77. Majoratele uită să se mai agite în spatele panourilor. Rămân nemișcate, ca în transă. Starea de emoție pare să-i ducă pe unii în pragul infarctului. Fiindcă nu mai sunt decât zece secunde până la final. Mingea e la adversarii noștri. O bâlbă a pivotului lor și Rodman se înalță și recuperează spectaculos. N-așteaptă să atingă podeaua frumos colorată și strălucitoare și trimite mingea la Scottie Pippen. Acesta face câțiva pași, fentează, înaintează și trimite mingea pe sus, pe deasupra adversarilor, lui Jordan care după ce și-a luat elan, plutește acum prin aer. Scena este ireală. Va prinde sau nu mingea trimisă parcă în disperare? Cu un efort supraomenesc, Jordan reușește s-o înhațe. Ce va face în continuare? Va trage la coș? Va încerca să se mai apropie de el? Mai sunt cinci secunde. Cinci secunde după care poate urma dezastrul sau triumful. Spre stupoarea tuturor, deși aflat „în căciulă", într-o poziție favorabilă, Jordan – care m-a zărit cu coada ochiului – „scoate" mingea la mine. Pasa e magnifică, neașteptată și îi lasă pe toți cu gura căscată, încremeniți. Mai sunt trei secunde. Cu un calm de parcă mi-aș pregăti niște ochiuri prăjite, arunc spre coșul adversarilor mingea care plutește, plutește…

…N-apuc să văd dacă a intrat sau nu în coș. Ceasul deșteptător sună bezmetic și-mi întrerupe nemilos visul minunat cu Jordan și o partidă de baschet cum n-a mai fost nicicând.

Am dormit ceva mai mult decât de obicei în ultimele zile – cinci ore. În timp ce fac un duș, mă rad, rememorez ce s-a petrecut de când am poposit în acest oraș de provincie, în aparență cu o viață tihnită și fără surprize, curățel, îngrijit, cu multe case vechi dar și cu vile noi, construite de curând. N-am venit aici decât cu un singur gând: răzbunarea. Pentru că din pricina sceleraților care stau la adăpostul acestui târgușor și, în aparență, duc o viață de huzur și inofensivă, în marele

oraș din apropiere se jefuiesc bănci, sunt asasinați oameni de afaceri care nu vor să le plătească taxe de protecție, sunt propulsați și susținuți, prin orice mijloace, oameni politici, se face trafic cu droguri, se vând arme. Presa încearcă să pătrundă cu timiditate în hățișul acesta de interese oculte – imediat directorii de ziare sunt cumpărați să tacă. Poliția e neputincioasă, justiția rămâne oarbă – sunt bani mulți în joc.

Într-o vreme, între cele două clanuri care stăpânesc orașul era o rivalitate care le măcina forțele. De câtva timp însă, și-au dat mâna, au făcut pace și și-au împărțit sferele de influență. Au înțeles că sunt mai puternici și au câștiguri mai grase dacă ajung la înțelegere. N-au niciun scrupul. Ucid cu sânge rece. Bineînțeles, nu proprietarii vilelor luxoase. Cei pe care îi plătesc regește fac treburile murdare, uneltele aflate în slujba lor. Am încercat să-i demasc, dar a fost inutil. Procurori, judecători au dat din umeri neputincioși: lipsă de probe. La un moment dat mi s-a pus în vedere să nu-i mai hărțuiesc. Au încercat să mă mituiască. Până la urmă am fost dat afară din poliție cu un pretext pueril. Acum nu mai sunt coleg nici cu Miron Stratilat, nici cu prietenul lui, cel mai singuratic anchetator pe care l-am cunoscut. Marele Ștrumf nu se mai răstește la mine… Poate, într-o zi, am să le povestesc totul.

Fiindcă o să le vin eu de hac ticăloșilor din pricina cărora am fost pus pe liber. Am un plan de răzbunare pe cinste. Mi-am adus aminte de o vorbă înțeleaptă a cuiva – *Divide et impera – Dezbină și stăpânește.* De o lună de zile, de când dorm pe sponci, vorbesc cu membrii celor două bande, oricât ar fi de neînsemnați, insinuând, afirmând că pacea dintre ei e doar o aparență și că, de fapt, își calcă unii altora sferele de influență. Minciunile mele au început să dea roade. De la o vreme, când se întâlnesc unii cu alții, se privesc cu suspiciune. Au fost și câteva încăierări, una soldată cu un mort. O stare de tensiune a pus stăpânire pe oraș. Teroarea pe care au exercitat-o asupra unor nevinovați a început să fie resimțită și de ei. Se vede că le e frică. Merg numai în grupuri. Umblă doar înarmați. Iar astăzi va fi lovitura care va declanșa măcelul.

De la fereastra hotelului în care m-am cazat văd vizavi reședința conducătorului unuia dintre clanuri. Doi

bodyguarzi patrulează pe trotuar. La un moment dat mai apar încă doi care se uită cu precauție pe stradă. De-abia după ce se asigură că nu e nicio primejdie fac un semn. Pe poartă iese și stăpânul vilei. N-are nici patruzeci de ani, e îmbrăcat în haine croite de o mare casă de modă. Se suie la volan – îi place să-și conducă singur mașina – iar gorilele iau loc în spate. Vârâ cheia în contact fără să bage de seamă cum bodyguarzii de pe trotuar o iau la fugă. Fiindcă doar după o clipă, cât a durat răsucirea cheii în contact, o explozie zguduie mașina și flăcări uriașe o cuprind și o mistuie. De-abia de-acum va începe cu adevărat distracția. Ca într-un film rulat mai repede decât e normal, văd scenele care vor urma – cum va izbucni din nou războiul dintre cele două clanuri și cum își vor slăbi reciproc forțele, până la anihilarea completă.

Eu mi-am terminat treaba aici și mi-e somn. M-arunc îmbrăcat în pat și adorm imediat. Ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, visul cu meciul de baschet continuă exact de unde s-a întrerupt. Pasa lui Jordan – magistral a fost vrăjitorul, dacă arunca el la coș nu făceam decât două puncte – a ajuns la mine. Toți urmăresc cu suflarea tăiată cum mingea pe care am aruncat-o de la marginea semicercului plutește, plutește… intrând în coș fără să atingă inelul – trei puncte. Iar o secundă mai târziu sirena anunță sfârșitul partidei într-o arenă cuprinsă de delir.

Camera cu jucării

Povestea asta mi-o spusese într-o seară un anchetator ieșit la pensie, pe care îl frecventam fiindcă avea o experiență fabuloasă și de la care aveam ce învăța. Era vestit datorită cazurilor încâlcite pe care le rezolvase, dar nu-i plăcea să vorbească despre ele, fugea ca dracu' de tămâie de ziariștii care vânau ponturi și încercau să-l tragă de limbă. Doar mie îmi făcea destăinuiri câteodată, când socotea că e un prilej nimerit, de aceea mă lăsasem demult păgubaș să-l mai descos când n-avea chef – ar fi fost pierdere de vreme. Uneori, chiar mă întrebam ce-l apuca să-mi istorisească mie despre crime, violuri, jafuri și atâtea dedesubturi ale întâmplărilor atroce pe care le cunoscuse. Nu găseam un răspuns satisfăcător și ar fi fost zadarnic să-i pun chiar lui întrebarea. M-ar fi privit, cel mult, cu gândul în altă parte, și m-ar fi lăsat în continuare în ceață.

Deci, în seara cu pricina, stăteam la o masă într-o cârciumioară cunoscută doar de puțini clienți, care și-o recomandau unul altuia – „vezi că pe strada Petuniei s-a deschis o cârciumă, are niște cârnați de Pleșcoi grozavi". Mâncasem unii care se dovediseră, într-adevăr, o minune, băuserăm câte o bere și comandasem la sfârșit cafea. Începuse să adie puțin vântul și pe mica terasă se simțea o răcoare nemaicunoscută de bucureșteni de câteva săptămâni. Am început să vorbim de una, de alta…

Deodată, am tresărit: pe masa noastră apăruse un șoarece. Imediat însă mi-a venit inima la loc: era o jucărie confecționată la un orfelinat. Copiii de-acolo își câștigau o bucată de pâine în plus meșterind jucării și apoi unii băteau locuri publice unde încercau să le vândă.

După ce-l cumpără de la puștiul care ni-l strecurase pe masă, bătrânul anchetator luă în mână animăluțul din pluș sau din ce-o fi fost – eu unul simțeam că mi se întoarce stomacul pe dos numai la gândul c-ar putea prinde viață și-ar începe să forfotească de colo-colo, îl privi cu atenție, cântărindu-l în palmă, de parcă și-ar fi calculat șansele de a-l revinde cuiva cu un preț bun și apoi se uită și la mine, cu aceeași privire cercetătoare,

încât, pentru o clipă, m-am întrebat dacă nu cumva mă transformasem într-un șoarece de dimensiuni monstruoase.

— Jucăria asta îmi aduce aminte de ceva, zise el într-un târziu. S-a petrecut demult, ziarele au și scris despre cazul ăsta pe care unii l-au relatat sub titluri ca *Bestia atacă, Triplu asasinat pentru două mâini* și alte aiureli de genul ăsta.

— Am citit ceva despre asta, am zis eu pe un ton alb, pentru ca nu cumva să-l contrarieze vreun amănunt și să coboare din nou în tăcerea lui binecunoscută.

— Ei, bine, povestea asta începe în urmă cu zece ani. Într-o noapte, soții Comănescu – nu mai știu dacă îi chema chiar așa – se întorceau dintr-o vizită.

Era cu puțin după miezul nopții. Deodată, au văzut ieșind din blocul lor un tânăr – n-avea douăzeci de ani – cu priviri rătăcite, cu părul lung în dezordine. Era să dea peste ei. În urma lui a țâșnit un altul, la fel de speriat, acesta fiind și plin de sânge. Zici că ai citit despre cazul ăsta și știi ce s-a întâmplat.

— Cei doi jefuiseră o bătrână și unul dintre ei, mai violent din fire, o înjunghiase, mâniat fiindcă nu găsise mai nimic.

— Așa e. Iar domnul și doamna Comănescu – ți-am spus, nu-i chema așa, dar n-are importanță – au devenit, fără voia lor, martorii după declarațiile cărora au fost realizate portretele-robot ale asasinului și complicelui său, astfel încât aceștia au fost prinși rapid, judecați și zvârliți la închisoare.

Povestitorul făcu o pauză și sorbi din ceașca de cafea. I se păru amară, așa că mai puse un vârf de linguriță de zahăr.

— Complicele la crimă – să-i zicem Sile Udrescu – a ieșit după zece ani. Timpul pe care îl petrecuse în pușcărie îl înrăise. Fusese bătut deseori de colegii de celulă, cunoscuse umilința „poștei” și jignirile gardienilor, la rândul lui devenise un dur, pe măsură ce înaintase în vârstă, își bătuse joc în fel și chip de cei mai tineri decât el. În zilele și nopțile lungi din toți acești ani clocise numai planuri de răzbunare. Puțin îi păsa că se va reîntoarce la „mititica” – voia să-i omoare pe cei din pricina cărora socotea că își irosise cea mai frumoasă perioadă din viață, pe martorii întâmplători ai fărădelegii

sale. Pentru el libertatea nu mai însemna nici cât negru sub unghie. Devenise o noțiune goală. N-avea pe nimeni, nu-și cunoștea părinții care îl abandonaseră în scutece la poarta unui orfelinat, n-avea niciun adăpost în care să se refugieze, nicio ființă nu-l aștepta numărând cu înfrigurare clipele până îl va revedea.

Anchetatorul făcu din nou o pauză. De data asta însă nu se mai atinse de ceașca în care cafeaua se răcise. Îl ascultam fără să scot un cuvânt, pradă unei emoții care creștea pe măsură ce intram în intimitatea unei existențe neobișnuite.

— Ieșit din închisoare, primul său drum a fost la blocul unde locuiau soții Comănescu, ca să se asigure că stau tot acolo. Spre nenorocul lor, nu se mutaseră. A început să-i urmărească. După o săptămână știa la ce ore pleacă la serviciu, la ce ore se întorc, când ies la plimbare cu puștiul lor – un băiețandru de vreo șase ani –, când se duc după cumpărături sau pleacă în vizită. Era ca o umbră în spatele lor, ei nebănuind nimic, bucurându-se neștiutori de un trai modest și de o fericire calmă. Chiar dacă nu-i păsa că va fi din nou prins și, de data asta, nu mai avea nicio șansă de a mai vedea lumina soarelui decât printre gratii, nu voia să riște când își va pune planul în aplicare. Din propriile lui mărturisiri aveam să aflu că dorea mai întâi să-i chinuie, să vâre spaima în ei, să ucidă mai întâi copilul sub ochii părinților îngroziți, apoi să-i facă felul doamnei Comănescu, s-o și violeze, și de-abia la sfârșit să-i dea lovitura de grație și domnului Comănescu.

Povestitorul tăcu din nou, dar nu pentru a spori starea de suspans.

— Planul i-ar fi reușit de minune dacă n-ar fi intervenit ceva neprevăzut: în seara în care a sunat la ușa apartamentului, băiețelul era dus la bunici și a scăpat ca prin minune. În schimb, la soții Comănescu se afla în vizită un vecin de palier, venit să împrumute o șurubelniță sau o cheie franceză, nu mai știu cu exactitate, iar gazda, înainte de a-i da unealta solicitată, îl îmbiase cu un pahar și acesta acceptase, bucuros să mai stea la taclale. Absolut din voia hazardului a devenit și el o victimă. Restul știi din gazete. Toți trei au fost hăcuiți fără milă cu o secure. Am fost la locul faptei și te asigur că rareori am văzut o scenă mai oribilă. Pentru prima

oară a trebuit să mă duc la baie și mi-am vărsat și fierea din mine.

Scutură din cap, ca și cum ar fi vrut să-și alunge din minte imaginea de coșmar. După care porni să vorbească mai greu ca înainte, poticnindu-se în cuvinte, ca și cum le-ar fi rostit pentru prima oară.

— Ce n-au scris ziariștii și n-aveau de unde să știe e modul în care a fost prins criminalul. După ce Sile le-a făcut de petrecanie celor trei, a dat o raită prin apartament. Ajuns în camera copilului a căscat ochii mari de uimire. Toată încăperea era plină de jucării! Mașinuțe de diverse tipuri, în culori vii, veverițe, elefanți, dinozauri, iepurași din pluș, jocuri de puzzle, domino, Monopoly, chiar și o mică ruletă, cuburi de lemn și de plastic, toate cumpărate de niște părinți fericiți și dornici să-și bucure băiețelul – l-am văzut din depărtare o dată, e o splendoare de copil! Pe ucigaș l-a cuprins atunci nebunia. Fără să țină cont că la câțiva pași de el zac trei cadavre ciopârțite, ignorând pericolul la care se expunea, s-a așezat în mijlocul camerei și a început să se joace. Au răbufnit dintr-o dată toate frustrările unui om fără copilărie și fără tinerețe. A pornit trenulețele electrice, a întors cheițe și a făcut să miaune pisicile, să latre câinii, să urle dinozaurii și godzilele, să cânte pianina mecanică, stârnind o hărmălaie de nedescris în toiul nopții, până când vecinii s-au sesizat și l-au descoperit în fața televizorului – își pusese un joc video cu Indiana Jones care împușca niște bandiți fioroși. Nici când au năvălit în încăpere polițiștii și l-au înhățat, expresia de fericire de pe chip nu i se șterse – trăise o clipă magică, așa cum nu mai cunoscuse niciodată, și când l-au percheziționat i-au găsit prin buzunare, îndesate de-a valma, broscuțe din metal, libelule fosforescente, păianjeni diafani, pe care și acum, în celulă, cerșește să-i fie înapoiați, și, în absența lor, își confecționează jucării din miez de pâine, din tencuiala de pe pereți. În meseria mea nu-ți poate fi milă de nimeni care comite o fărădelege, dar acum simt nevoia să beau un strop de coniac, – tu nu?

Cu un gest moale, de parcă de mână mi-ar fi atârnat o piatră de moară, i-am făcut semn chelnerului să se apropie de masa noastră.

Sinuciderea din strada Magnoliei

— În țara asta ești un imbecil dacă faci un gest superb!, exclamă Miron Stratilat și aruncă furios ziarele pe care le citise până atunci în tăcere.

Am ridicat surprins privirea din hârtiile unui dosar voluminos aflat în fața mea pe birou.

— Cine te-a mai supărat, Miroane?

Partenerul meu se ridică de pe scaun și, potrivit obiceiului său, începu să cutreiere cu pași mari prin încăperea ale cărei dimensiuni erau mai potrivite pentru prietenii Albei-ca-Zăpada. În plimbările astea ale lui se lovea deseori de mesele încărcate cu hârțoage, de fișetele metalice, umplându-se de vânătăi.

— Uite ce scrie aici!, îmi răspunse el cu năduf, luând de pe jos unul dintre ziare. Un bărbat a salvat un copil dintr-o casă în flăcări. Pur și simplu s-a azvârlit în foc în timp ce alții stăteau și se uitau unii la alții, sau își frângeau mâinile neputincioși și l-a scos pe micuț viu și nevătămat.

— Într-adevăr, superb!

— Da, dar omul s-a ales cu arsuri grave. O să zacă prin spitale. N-o să mai poată munci multă vreme. Și are o familie de întreținut. Iar unii îl socotesc un tâmpit că nu s-a gândit în primul rând la ai lui și s-a sacrificat pentru niște străini. Urâtă lume!

— Ai dreptate. Dar cum mai stăm cu sinuciderea din strada Magnoliei?

Miron îmi aruncă o privire furibundă.

— Femeia a lăsat o scrisoare în care recunoștea că l-a ucis pe Cătălin Zamfirescu și după aia s-a spânzurat. Ce mai vrei? Lucrurile sunt limpezi.

L-am lăsat să se liniștească. I-am întins o țigară pe care a aprins-o și a început să tragă din ea cu lăcomie. Se vedea că e în continuare cu gândurile în altă parte. Probabil că și-l închipuia cu ochii minții pe bărbatul care se chinuia acum pe un pat de spital, i se făceau grefe de piele și mai trebuia să suporte și batjocura unor mocofani incapabili să priceapă un gest eroic.

L-am readus la cazul care mă interesa.

— Crima a fost comisă cu o mare sălbăticie. Zamfirescu a fost lovit bestial cu o bâtă de baseball până și-a dat duhul. Vezi o femeie în stare de o asemenea faptă?

— Cu femeile nu te pui!, îmi răspunse Miron cu arțag. Dacă își vâră ceva în cap, reușesc să și facă.

În sinea mea îi dădeam dreptate. Dar sinuciderea mi se părea suspectă. Ce legătură putea să fie între o femeie de serviciu și un mare om de afaceri? Ce-i cășunase pe acesta ca să-l omoare cu o asemenea cruzime? Făceau parte din lumi diferite. În mod normal n-ar fi trebuit să se întâlnească niciodată. Și mai era ceva care nu intra în tipic: sexul slab folosește alte mijloace dacă vrea să trimită pe careva pe lumea cealaltă. Otrava, de pildă. Sau un pistol. În niciun caz o bâtă pentru mânuirea căreia îți trebuie forță. Or, Savina Stoenescu fusese cam puțintică la trup. Și de unde făcuse rost de bâta aia?

— Eu zic să nu ne pripim. Ai mai stat de vorbă cu băiatul ei?

Miron se strâmbă ca și cum și-ar fi adus aminte de ceva neplăcut.

— Brr! Ciudată ființă! Îi scoți vorbele cu cleștele. Și te mai și privește de parcă i-ai fi cel mai mare dușman. E plin de ură. N-are nici douăzeci de ani și se poartă ca și cum întreaga lume ar complota împotriva lui.

— Nu e ușor să trăiești fără tată.

— Asta așa e, recunoscu Miron pe un ton mai potolit. Și e și mai greu să nu știi cine ți-a fost tată. Mai ales pentru un băiat.

— Ce-ai spus?

— Ce-am spus, păcatele mele?, se uită la mine Miron nedumerit.

— Nu-și cunoaște tatăl?

— Nu. Am declarația lui.

— Mda, am zis eu și m-am lăsat pe spătarul scaunului, uitând de partenerul meu.

Asta ar fi o cale de urmărit. Fără să vreau, mi-am lăsat imaginația în voia ei. Am început să construiesc un scenariu care părea taman bun pentru o telenovelă. Omul de afaceri Cătălin Zamfirescu nu fusese dintotdeauna bogat. În tinerețe cunoscuse și el lipsurile. Atunci o întâlnise pe Savina. Dragoste fulgerătoare. Dar viața îi separase. El avusese o ascensiune fulminantă. Ea

rămăsese o făptură sărmană. Singura lumină din existența sa fusese relația cu Zamfirescu. Nu-i spusese că rămăsese însărcinată. Îi ascunsese apariția unui băiețel pe care îl crescuse singură, cu posibilitățile modeste pe care le avea. Se chinuise mult ca să facă din el un om în rândul lumii. Era mândră de feciorul ei. Era frumos – și Cătălin Zamfirescu fusese un bărbat arătos –, deștept și ambițios să strălucească, cu tenacitatea de a reuși proprie unora dintre cei crescuți în mizerie. Dar orice ar fi făcut pentru el nu izbutea să-i alunge tristețea provocată de lipsa unui tată. E-adevărat, o adora dar, pe măsură ce înainta în vârstă, îi punea tot mai insistent o întrebare: „Cine e tatăl meu?" Multă vreme îi ascunsese adevărul. Până când, într-o zi, îi mărturisise totul. Din ziua aceea băiatul ei se schimbase, devenise de nerecunoscut. Se înrăise brusc, de-abia îi mai vorbea, ca și cum i-ar fi reproșat faptul că-l condamnase să trăiască fără ocrotirea unui tată. Cu siguranță, comparase viața de huzur a copiilor lui Zamfirescu – frații lui! – cu propria sa viață. Poate trecuse de nenumărate ori prin fața casei uriașe în care acesta locuia și se uitase cu jind la mașinile luxoase parcate în curte. Văzuse petrecerile organizate pe terasă, auzise râsetele oaspeților lipsiți de grija zilei de mâine. Probabil așa îi încolțise în minte planul ca să-l elimine pe cel socotit vinovat de modul în care trăiau el și mama lui. Și-l pusese în aplicare la momentul potrivit, când îl surprinsese singur. Îi intrase în curte sub un pretext oarecare și-l omorâse lovindu-l cu brutalitate, ca să se răzbune pentru tot ceea ce îndurase. Apoi se dusese acasă și îi povestise totul mamei sale. Aceasta îl ascultase îngrozită. Ca să-l apere, scrisese o mărturisire pe care o trimisese la poliție. Apoi își luase zilele.

Scenariul era perfect. Lacrimi, stimate telespectatoare, lacrimi din belșug! Tocmai ați vizionat cea mai bună telenovelă a anului.

— Mda, i-am zis eu lui Miron. Cred că ai dreptate.

În timp ce închipuirea mea o luase razna, Miron începuse să citească din nou ziarele. Se uită la mine surprins.

— Cu ce am dreptate?

— Cred că totuși Savina Stoenescu l-a omorât pe Cătălin Zamfirescu și apoi, cuprinsă de remușcări, s-a sinucis. Într-adevăr, cazul e clasat.

Miron începu să bombăne.

— Ți-am spus doar că lucrurile sunt clare ca lumina zilei. Lasă-mă naibii să mă uit pe fițuicile astea. Auzi, dom'le, ce chestie! Să salvezi un copil și lumea să te socotească lovit cu leuca! Urâtă lume!

Mesajul morții

Raul Simionescu era cel mai iubit crainic al noului post de televiziune *Canal Ultra.* N-avea încă treizeci de ani, era chipeș, volubil și simpatic în societate și un profesionist desăvârșit. De altfel, urmase o specializare de doi ani în străinătate, unde își uimise profesorii. Era unul dintre oamenii de bază ai postului care apăruse de curând, ai cărui patroni nu se zgârciseră când fusese vorba să alcătuiască o echipă bine pregătită, la cele mai înalte standarde internaționale. În curând, jurnalele prezentate de el bătură toate recordurile de audiență. Înfățișarea lui care lăsa visătoare nu numai junele ci și duducuțele mai coapte, dicția impecabilă, alternarea tonului sobru cu cel mucalit, în fucție de evenimentele aflate la ordinea zilei, costumele de o croială elegantă pe care le purta îi creară statutul de vedetă. De la un moment dat trebui să meargă pe stradă cu fereală, la adăpostul unor ochelari de soare, ca să nu fie recunoscut și să i se ceară autografe, sau să nu fie hărțuit de admiratoare. Din câte spuneau cei care îl cunoșteau mai îndeaproape, suporta cu greu povara celebrității, chiar dacă îi plăcea meseria pe care o avea și i se dăruia trup și suflet. Și tocmai acest băiat cumsecade se trezi în miezul unei povești încâlcite, care avea să dea de furcă multora până când i-au descifrat rolul jucat în vălmășagul de întâmplări. Dar să nu anticipăm.

Jurnalul pe care îl prezenta începea la orele 19 și se termina la 20, când în program figura de obicei un film. Deoarece erau și știri din sport și date despre starea vremii, pe care le citeau alții, la care se adăugau și spoturile publicitare, el nu se afla pe micul ecran decât o jumătate de oră în fiecare seară. O jumătate de oră urmărită cu sufletul la gură de un public din ce în ce mai numeros. Fiindcă Raul Simionescu transforma totul într-un spectacol captivant și de bun gust. Tocmai asta i-a adus o cohortă de necazuri. Dar să nu ne grăbim și să urmărim faptele în suita lor logică.

Într-o noapte am fost chemat de urgență în Parcul Herăstrău unde fusese comisă o crimă oribilă. Unei fete de cam douăzeci de ani i se tăiase gâtul cu un bisturiu sau

cu un cuțit cu o lamă foarte fină. Mobilul nu părea să fie jaful – din poșeta descoperită în același tufiș unde fusese găsit și cadavrul nu lipseau nici actele, nici banii, iar puținele bijuterii pe care le purta – e drept, nu prea valoroase – nu-i fuseseră luate. Peste cadavru dăduseră doi paznici care își făceau rondul prin parc. Unul dintre ei se grăbise înspăimântat să anunțe crima; celălalt, nu mai puțin înfricoșat, rămăsese lângă trupul lipsit de viață, scrutând bezna adâncă și tresărind la orice zgomot.

Din primele constatări am ajuns la concluzia că nu avusese loc nicio luptă. Fata – lucrătoare la o fabrică de confecții – n-avea rochia sfâșiată, nu fusese violată și, după cum se exprimase medicul legist, fusese luată prin surprindere și trecuse pe lumea cealaltă aproape fără să-și dea seama, ceea ce însemna că agresorul ei nocturn îi fusese cunoscut. Zadarnic am răscolit împreună cu Miron Stratilat împrejurimile – n-am dat de nicio urmă care să ne ofere vreun indiciu despre asasin. La lumina lanternelor am găsit doar o carte de vizită care aparținea cunoscutului crainic de televiziune Raul Simionescu. Dar la ora la care fusese comisă crima acesta se afla pe platoul de televiziune, plin de farmec și aplomb, ca întotdeauna. Atunci cine pierduse cartea de vizită? Victima? Raul se jura că n-o văzuse în viața lui. Ucigașul? Sau se afla acolo doar din întâmplare, scăpată în frunzele moarte de vreo cunoștință a teleastului? Nicio amprentă revelatoare nu se imprimase pe bucata de carton lucios pe care numele lui Raul Simionescu era scris cu litere aurii. Se anunța un caz cu puține șanse de a fi elucidat.

Mai trecu o săptămână și într-o garsonieră din Drumul Taberei se mai descoperi un cadavru, tot cu gâtul secționat cu grijă. De data asta victima era un tânăr până în treizeci de ani, care se ocupa cu vânzarea de produse cosmetice în calitate de comis-voiajor la o firmă a cărei reclamă deșănțată îi scosese din minți pe mulți. Nici în încăperea modestă n-am zărit urme de încăierare sau de jaf. Nimic nu părea clintit de la locul lui. Numai că la mâna stângă a celui ucis se afla un ceas binecunoscut de milioane de oameni. Ceasul lui Raul Simionescu, un ceas scump, de care probabil era foarte mândru, din moment ce atunci când se afla în emisie făcea în așa fel încât oricine putea să-l remarce.

Gluma începea să se îngroașe și l-am convocat în biroul meu pe crainicul de la *Canal Ultra.* Am început să-l descos pe îndelete în timp ce Miron stătea ca pe ace pe un scaun – în ochii lui, cunoscutul prezentator era suspect din cap până-n picioare și, chiar dacă nu era el criminalul, era amestecat până-n gât în toată afacerea asta tenebroasă, lucru ce avea să se adeverească în cele din urmă. Dar toate la vremea lor.

— Vă rog să mă credeți, n-am întâlnit-o în viața mea nici pe fata aia și nici pe nenorocitul ăsta de comis-voiajor. N-am avut nicio legătură cu ei. N-am nicio legătură cu crimele astea, se tânguia el – slăbise în zilele astea, fața i se scofâlcise într-un mod dezagreabil, reclama negativă își pusese pecetea asupra lui.

— Atunci cum de-a ajuns cartea dumitale de vizită la locul primei crime? Și cum de îți purta a doua victimă ceasul?

— N-am nicio idee. Cărți de vizită am dat în stânga și în dreapta. Iar ceasul de la mână mi s-a furat nu demult într-o îmbulzeală dintr-un magazin.

— Ei nu zău?, îl maimuțări Miron. Și n-ai simțit nimic?

În sinea mea socoteam că partenerul meu e nedrept. În ziua de azi hoții au ajuns să opereze cu o asemenea dexteritate încât îți fură și proteza din gură fără să bagi de seamă și de-abia când ești la masă realizezi că mesteci doar cu gingiile. Dar ancheta e anchetă și nu întotdeauna te poți purta cu mănuși cu cei pe care îi interoghezi.

A treia crimă îl aduse pe Raul Simionescu în pragul nebuniei. De data asta ucigașul alesese o femeie cam la patruzeci de ani, vânzătoare la un chioșc de răcoritoare din Cișmigiu. Asasinatul avusese loc chiar în chioșc, ziua în amiaza mare. Nu se auzise însă niciun țipăt, dovadă că ucigașul își alegea victimele dintre cei apropiați lui sau avea o mare știință de a le câștiga încrederea. Nici de data asta nu se găsi vreo urmă de la care să urnim ancheta din punctul mort unde ajunsese. Mai ales că lângă biata femeie se descoperi un semn de carte realizat excepțional pe care stătea scris: *Lui Raul Simionescu, admirabilului om de televiziune*.

— Mi l-a făcut cadou o admiratoare, mărturisi pierit Raul, adus din nou în fața noastră de tragica întâmplare. Nu înțeleg cum a ajuns acolo.

— Și pe ăsta ți l-a furat cineva?, rânji la el Miron – îl și vedea pe teleast după gratii, făcând emisiuni pentru televiziunea cu circuit închis din vreo închisoare.

— Nici n-am știut că mi-a dispărut.

— Noroc cu crima asta că l-ai găsit, nu se lăsă Miron să răsucească și mai mult cuțitul în rană.

De-abia după ce ucigașul în serie a lovit pentru a patra oară a fost dezlegată enigma. Evident, și de data asta Raul Simionescu era amestecat, dintr-o pricină foarte simplă: crima fusese comisă cu un obiect care îi aparținea. Victima – o dansatoare dintr-un cabaret – fusese străpunsă cu un *coupe-papier* metalic pe care iarăși o lume întreagă îl văzuse la televizor. Crainicul îl folosea ca să desfacă plicurile sosite din toate colțurile țării. Pentru mai multă autenticitate, operațiunea se făcea în văzul tuturor. Raul răspundea în direct celor care îi scriau. Așa cum am spus, a trebuit să mai moară cineva pentru ca să-l dăm în gât pe criminal. Dar să nu ne grăbim și să istorisim totul pe îndelete.

Deci, binecunoscutul crainic al televiziunii *Canal Ultra* se pomenise băgat până la gât în afacerea asta tenebroasă. Mulți îl socoteau un om sfârșit. Într-adevăr, să fii suspectul principal într-un lanț de patru crime nu era ceva care să-ți umple viața de bucurie, chiar dacă alibiurile lui erau beton. Raul Simionescu trebuia să explice de ce în locurile unde se comiseseră faptele atroce fuseseră găsite obiecte care îi aparțineau: o carte de vizită, un *coupe-papier,* ceasul pe care îl purta la mână, un semn de carte. Miron Stratilat îl zădăra la fiecare întâlnire din biroul nostru, în speranța că, simțindu-se amenințat, teleastul îndrăgit de milioane de oameni ne va oferi un amănunt revelator, capabil să facă lumină în această poveste sordidă. În sinea mea nu-l prea aprobam pe colegul meu – în ochii mei Raul Simionescu era mai curând victima unor înscenări geniale, al căror scop rămânea însă obscur. Și totuși, îi îngăduiam lui Miron să-și facă numărul, lăsându-l pe Raul să creadă că e posibil să i se pună în cârcă toate cele patru crime.

— N-am niciun amestec!, repeta el întruna.

— Atunci cum explici existența unor lucruri care îți aparțin lângă cei patru inși asasinați?

Raul ridica de obicei neputincios din umeri. O singură dată, ca și cum i-ar fi ajuns cuțitul la os, a

răbufnit sărind în picioare și începând să gesticuleze cu mânie:

— Dar de ce trebuie eu să explic? Nu e datoria voastră să lămuriți cazul? Dacă vreți să mă arestați, n-aveți decât s-o faceți; m-am săturat de toată povestea. Sunt nevinovat. N-am omorât pe nimeni. Dacă susțineți contrariul, trebuie să aveți și dovezi. Altfel, lăsați-mă naibii în pace! Mi-ați mâncat sufletul cu bănuielile voastre. Nici nu mai pot să ies pe stradă. M-arată lumea cu degetul, iar copiii strigă în urma mea „criminalule!" Vor să mă suspende și de pe post, în urma avalanșelor de scrisori primite de la gospodinele indignate. Ce mai încolo și-ncoace, sunt terminat!

Îmi era milă de bietul băiat. Îmi închipuiam prin ce trece. Dar ancheta trebuia să-și urmeze cursul. Curs care n-avea cum s-o ocolească pe vedeta televiziunii *Canal Ultra.*

După ce l-am lăsat să se liniștească, l-am luat cu binișorul.

— Ce crezi: vrea cineva ca să te compromită, să-ți facă rău? Ai vreun coleg invidios care te visează înlăturat?

— Sunt destui care îmi poartă sâmbetele. Dar nu-i văd în stare ca pentru asta să devină criminali.

— Atunci cine poate fi?

— Naiba știe.

Am apelat la un psiholog criminalist. După ce ne-a ascultat și a parcurs cu atenție dosarul cazului care între timp devenise voluminos, ne-a cerut timp de gândire trei zile ca să aprofundeze materialul. Ne-a mai cerut și câteva casete cu înregistrări ale unor emisiuni prezentate de Raul Simionescu în ultimele săptămâni. La sfârșitul răgazului acordat, mi-a înmânat un raport succint, dar care avansa o ipoteză interesantă, contrazicând flagrant tot ceea ce crezuserăm noi până atunci. În opinia reputatului specialist, criminalul nu trebuia căutat printre dușmanii lui Raul Simionescu; dimpotrivă, aria noastră de cercetări trebuia să-i cuprindă pe admiratorii lui fanatici. Mai multe indicii n-a putut să-mi ofere, dar mi-a recomandat să vizionez toate înregistrările jurnalelor prezentate de acesta.

M-am dus la *Canal Ultra* și timp de o săptămână am stat într-o cabină de montaj și am văzut – uneori pentru a

doua oară – toate emisiunile în care a apărut Raul. Am petrecut acolo zeci de ore. Ochii mi se împăienjeniseră și începuseră să mă doară. Dar efortul mi-a fost răsplătit cu prisosință.

La sfârșitul actualităților, binecunoscutul crainic avea un scurt comentariu de vreo cinci minute în care semnala, cu mult haz, fapte neobișnuite. Așa am aflat că o fabrică de confecții a pus în vânzare un costum la care se uitase, din neglijență, să se aplice buzunarele, la un chioșc de răcoritoare din Cișmigiu se vânduse înghețată cu termenul de garanție expirat, o firmă trimisese comis-voiajori să bată din ușă în ușă promovând un săpun care se dovedise, în cele din urmă, că provoacă o iritație a pielii, iar un cabaret cu pretenții de onorabilitate camufla, de fapt, un bordel sordid. În sfârșit, descoperiserăm de ce fuseseră uciși cei patru. Cineva interpretase comentariile lui Raul ca pe un îndemn la crimă. Fără să vrea, vedeta lui *Canal Ultra* devenise un mesager al morții. Un admirator fanatic și nebun, cu pretenții de justițiar, eliminase patru oameni și lăsase, în semn de omagiu față de idolul său, obiecte care îi aparțineau acestuia, socotindu-se pe el doar o unealtă umilă. Dar cine putea fi acesta?

L-am convocat din nou pe Raul. De data asta eram numai noi doi – socoteam că Miron, cu stilul lui zeflemist, ar fi încurcat totul. Am început să-i pun iarăși întrebări, la care îmi răspundea pierit, ca de pe altă lume. Din toată fala lui de vedetă se alesese praful. Am încercat să aflu dacă printre admiratorii sau admiratoarele lui nu se afla cumva o persoană care să-l divinizeze în așa hal încât să-l socotească mai presus de ceilalți și să-i ia spusele ca pe niște porunci care trebuie duse la îndeplinire. S-a uitat la mine ca la un nebun – nu cunoștea o asemenea persoană și nici nu credea că poate să existe o ființă care să comită asemenea fapte îngrozitoare. L-am liniștit – exista, dovada fiind cele patru asasinate. L-am luat apoi altfel, încercând să aflu în ce împrejurări i s-ar fi putut sustrage obiectele descoperite lângă victime. Mă interesa în special pierderea ceasului de la mână – trebuia să aibă în anturajul lui pe cineva capabil să i-l ia fără să simtă, un individ din lumea circului, un scamator, de pildă. Pentru prima oară m-a privit cu luare-aminte. Înainte de a

deschide gura a șovăit îndelung, pradă unei lupte interioare.

— Ar fi cineva… Dar nu. E imposibil.

Cu mare greutate l-am făcut să-și continue mărturisirea. Bietul de el nu dorea să planeze cumva suspiciunea pe un om nevinovat. Dar până la urmă a vorbit. Așa am auzit pentru prima oară de Nicu Ghinea. Un bărbat cam la patruzeci de ani, fost prestidigitator la circ și care, în urma unui accident, câștiga un ban ca administrator al blocului unde locuia Raul Simionescu. Din prima clipă în care am intrat în încăperea strâmtă care îi ținea loc de birou am știut că el e criminalul. Pe toți pereții erau fotografii, de diverse dimensiuni, ale cunoscutei vedete de televiziune, semn al unei adorații împinse până la fanatism. Mi-a fost mai ușor decât mi-aș fi putut închipui să-l fac să-și recunoască faptele. Avea o uitătură demențială când mi-a descris cum a comis crimele. Nicio clipă nu l-a cuprins remușcarea. În mintea lui bolnavă, toți cei pe care îi omorâse trebuiau să plătească, fiindcă vinovăția le fusese stabilită de cea mai de încredere instanță în ochii lui – Raul Simionescu.

Misterul tabloului furat

Multă vâlvă stârnise dispariția unui tablou de Andreescu adăpostit într-una din sălile Marelui Muzeu! Oricât încercaseră anchetatorii să-l depisteze pe autor, nu-i dăduseră de urmă. Furtul părea imposibil de înfăptuit. În sala cu pricina, atunci când muzeul era deschis, se afla în permanență un supraveghetor care urmărea orice mișcare a vizitatorilor. Noaptea, sala – în care se mai găseau și alte pânze de valoare – era închisă cu două chei – una purtată în permanență de custode și o alta lăsată la paznicul de pe palier.

La vremea respectivă înregistrasem în treacăt evenimentul – nefiind comisă nicio crimă, nu aveam cum să mă ocup de caz. Însă îmi părea rău că nu mai puteam să admir tabloul care înfățișa o pădure într-un amurg de toamnă. Țineam minte ce fascinație exercita asupra mea covorul de frunze ruginii așternut pe pământ. Totul avea consistență și era creat într-un moment de maximă inspirație.

Trecuse ceva vreme și episodul cu pricina fusese uitat, înregistrat la capitolul „anchete în curs de derulare” care, pentru cunoscători, însemna „anchete îngropate pentru totdeauna”. Tabloul fusese furat la comanda vreunui colecționar care plătise bani grei – sau, pur și simplu, vândut cuiva în străinătate și nimeni nu mai avea cum să-i mai dea de urmă.

Și iată, după aproape doi ani, în sala cu pricina se comisese o crimă. Victima era un tânăr supraveghetor de pe etaj. Culmea era însă altceva: cel care îl asasinase era custodele sălii. Îl lovise cu un ciocan în tâmplă, dar apoi făcuse un infarct și își găsise și el sfârșitul.

Contemplam scena și nu înțelegeam nimic. Încercam să fac abstracție de forfota din jurul meu – medicul legist, fotograful, cel care lua amprente erau în vervă și, la urma urmei, așa și trebuia să fie, își făceau doar datoria. Nu pricepeam ce ar fi putut declanșa un conflict atât de violent între doi colegi de serviciu.

Directorul muzeului – un tip pe lângă care o scobitoare ar fi părut durdulie – era și el prezent. Își freca

mâinile cu nervozitate și se plimba agitat prin încăpere. N-aș fi vrut să fiu în pielea lui – în doi ani, în același loc, să se petreacă două evenimente dramatice! Probabil că simțea cum i se clatină scaunul. Adio simpozioane și luări de cuvânt în fața unei asistențe selecte, adio interviuri date la vernisaje.

L-am țintuit pe parchetul lucios cu o singură întrebare:

— Între cei doi era vreo neînțelegere?

— Da' de unde! Timofte, custodele, ieșea peste câteva zile la pensie. Pe celălalt de-abia îl angajasem. Nici nu cred că se cunoșteau prea bine.

Am aruncat din nou o privire către cele două cadavre. Am încercat să-mi închipui ce se petrecuse între ei. M-am lăsat păgubaș.

— Timofte are lângă el un ciocan – care e și arma crimei – un clește… Văd și o bandă lată de scotch! Trebuia să execute vreo reparație la rama vreunui tablou?

Directorul pufnește în râs cu superioritate, pentru a-mi sancționa ignoranța.

— În calitatea lui de custode, Timofte n-avea de făcut nicio reparație. Totul se execută la subsol, unde e atelierul de restaurare. Acolo avem specialiști în așa ceva.

— Atunci poate că a zărit vreo altă defecțiune pe care a dorit s-o remedieze?

— Nu văd nicăieri nicio defecțiune. Nu înțeleg ce voia să facă.

Am aruncat din nou o privire prin sală. Pe pereți erau atârnate vreo douăzeci de pânze. Toate purtau semnăturile unor maeștri. Între tablouri erau distanțe egale. Doar între două dintre ele distanța era ceva mai mare. Acolo fusese peisajul de Andreescu care fusese furat.

L-am lăsat pe director să-și frângă în continuare mâinile. Am început să mă plimb prin încăpere, ca un vizitator obișnuit. M-am oprit în fața portretului unui bătrân, am admirat o natură moartă, am descoperit jocul de lumini și umbre dintr-un tablou înfățișând o scenă de familie. În același timp am fost atent și la extinctoarele așezate la colțuri ca niște santinele, am cercetat și ușile care se închideau noaptea și se deschideau dimineața. Pierdere de vreme, ca atunci când ai ceva de făcut și nu știi de unde să începi.

M-am oprit din nou în dreptul locului unde fusese atârnat tabloul lui Andreescu care dispăruse fără urmă. Hoțul procedase ca la carte, rapid și cu iscusință. Nu luase pur și simplu tabloul din perete. Nu. Rama fusese lăsată la locul ei. Furase doar pânza care purta semnătura marelui maestru.

Dar cum de nu-l văzuse nimeni? Cum de avusese timp să acționeze nestingherit? Se strecurase noaptea în muzeu? Imposibil. Iar ziua era cu atât mai greu să-și fi pus planul în aplicare.

Aproape că m-am ciocnit de directorul aferat. L-am ocolit cu grijă, ca să nu mă abată de la gândurile pe care mi le provocase vederea spațiului rămas gol pe perete.

Dar dacă tabloul nu părăsise nicio clipă muzeul? Dar dacă el se mai afla în continuare în această sală? E o idee nebunească, dar e o idee!

De data asta, am alergat eu după director.

— V-aș ruga să dați toate tablourile jos de pe pereți!

Directorul cască ochii mari de uimire.

— De ce?

Hotărât, nu-mi place tipul și primul meu impuls e să-i răspund „De-aia!” Mă abțin totuși și-i spun, în continuare ferm, dar politicos:

— Mi-a venit o idee!

O clipă, directorul nu știe cum să reacționeze.

Se uită însă la mine, vede diferența de gabarit și, pe un ton șovăitor, spune unor subalterni de-ai săi să dea jos tablourile.

— V-aș ruga să le întoarceți cu fața la perete!

În curând, cele vreo douăzeci de tablouri sunt pe parchet, sprijinite de pereți. Încep să le examinez cu atenție, unul câte unul. Dacă ideea mea a fost trăsnită, o să mă fac de râs. Toți din încăpere și-au încetat activitatea și mă urmăresc cu mirare.

Timp de câteva minute rămân țintuit în dreptul unui tablou. Ceva nu e în regulă cu el.

Îi fac un semn directorului să vină lângă mine.

— Nu vi se pare ciudat modul cum a fost înrămat tabloul ăsta?

O clipă, directorul vrea să facă o criză, să-mi spună cu ce drept critic munca oamenilor săi etc. Se stăpânește la timp, fiindcă și el a sesizat ceva în neregulă. Pe spatele

tabloului respectiv se află lipită cu scotch o coală albă de hârtie.

— Desfaceți-o cu grijă!

În curând, banda de scotch – lată de câțiva centimetri – e dezlipită. Iar în fața ochilor noștri apare o pânză – celebrul tablou dispărut în urmă cu aproape doi ani.

— Incredibil!, murmură directorul.

E din nou plin de avânt – se și vede dând interviuri în legătură cu descoperirea tabloului furat.

Pentru o clipă, revine cu picioarele pe pământ.

— Cum de v-ați dat seama? Alți colegi de-ai dumneavoastră au lucrat luni de zile la caz și nu i-au dat de capăt.

— Dacă nu se petrecea crima pentru care am venit azi, nici că era vreo șansă de rezolvare a enigmei.

Directorul e și mai mirat.

— Cum? Între crima asta și tabloul furat e vreo legătură?

— Cu siguranță. Cel care a dorit să-l fure și l-a făcut dispărut e Timofte. Nu știu – și n-o să știm niciodată – dacă voia să-l păstreze pentru el sau să-l vândă. Ați spus că peste câteva zile trebuia să iasă la pensie. Și-a zis că acum e momentul să scoată pânza din muzeu – nimeni nu mai vorbea despre ea. A așteptat să plece și ultimul vizitator și a vrut să ia din ascunzătoare tabloul. A avut însă ghinion – l-a surprins tânărul supraveghetor de pe palier. N-a avut încotro și a trebuit să-l lichideze. Dar emoția i-a fost fatală. A făcut infarct.

Directorul nu e pe deplin dumirit.

— Și totuși, cum de v-a venit ideea să întoarceți tablourile?

L-am lăsat să aștepte un pic înainte de a-i răspunde.

— Am fost de multe ori în sala asta. Cunosc toate tablourile expuse. Știu cu ochii închiși unde se află fiecare dintre ele. Ceea ce m-a frapat de la bun început când am intrat azi aici a fost faptul că unul dintre tablouri nu se mai găsea la locul lui. În zăpăceala care l-a cuprins după ce a comis crima, Timofte a agățat tabloul în spatele căruia era ascunsă pânza furată chiar în cuiul în care stătea de obicei tabloul lui Andreescu. Mă mir că n-ați observat asta și dumneavoastră, domnule director.

Unii ar fi socotit ultima mea frază o batjocură. Așa că m-am abținut și nici n-am mai rostit-o.

Asta să i-o spui lui mutu'!

Uneori am și eu baftă. De pe dâmbul cu pantă domoală zăresc în piscină o singură ființă care face pluta. O înțeleg: pe o asemenea vipie de iad, dacă miști un deget, fie și în apă, ești lac de transpirație.

Sunt douăzeci de trepte de marmură care duc la bazin. De-o săptămână de când mă aflu în Città le-am numărat de câteva ori. De altfel, marmură e peste tot; în holul hotelului *Alcor,* pe coridoare, pe terasă, în sălile de baie, în restaurant.

Ai crede că de dimineața până seara italienii nu fac altceva decât să scoată din cariere marmură și, unde văd o porțiune rămasă liberă, să trântească imediat o lespede.

Pun piciorul pe prima treaptă; mă opresc și mă întorc. Pe aleea străjuită de pini apare un autobuz albastru, cu geamuri fumurii, care trage în fața intrării. Din el se revarsă englezi gălăgioși și veseli. Doamne în vârstă cu părul în toate culorile spectrului și cu o ținută vestimentară care i-ar face pe părinții lor – dacă ar mai trăi – să roșească, puicuțe îmbrăcate cu fuste a căror existență o descoperi după ce parcurgi o bună distanță de la pământ la cer, domni joviali în pantaloni scurți și mirosind a *afler shave* marca „hai să te înnebunesc" și tineri cu ochii cât sarmaua în căutarea unor duduci fără mofturi.

Toți au de gât aparate de fotografiat japoneze și le mânuiesc din cinci în cinci secunde.

Aerul vibrează scurt în preajmă; nu zăresc pe nimeni zburând în picaj. A fost, se pare, o pală de vânt. Chiar dacă n-am pe mine decât niște pantaloni scurți și o bluză albă cu desen fistichiu în dreptul inimii sunt leșinat de căldură.

Trebuie profitat de norocul de-a nu găsi în piscină indivizi care stau umăr lângă umăr și-și iau aerul de la gură. M-avânt voinicește pe trepte, grijuliu să n-alunec.

Ajung la umbrelele care fac reclamă la *Coca-Cola,* trag sub una dintre ele un șezlong și, prin câteva mișcări care ar lăsa visătoare o campioană la striptease, rămân într-un slip frumos croit. În același timp îi vorbesc

bărbatului din piscină – unul dintre turiștii englezi care-a preferat scalda în locul turului orașului și cu care am mai schimbat câteva vorbe prin holul hotelului.

— Cum e apa?

Nu-mi răspunde. E și firesc; ce să răspunzi la o întrebare așa stupidă? Pe vremuri se răspundea simplu: udă.

— Sper să încăpem amândoi, o dau eu pe glumă și cu un mare chef de sporovăială. Azi am schimbat doar trei vorbe cu Miron, care s-a evaporat după vreo oxigenată cu puține cunoștințe de morală.

Dar din nou niciun răspuns.

— Ce? Dacă ești în apă trebuie să fii mut ca un pește?

Soarele îmi izbește necruțător scăfârlia. M-arunc în băltoacă și ridic temperatura apei cu câteva grade. Străbat de două ori în lungime bazinul și apoi mă odihnesc lenevos făcând pluta pe spate. E amiază, aerul tremură albăstriu de căldură, o pasăre cu un nume care îmi scapă îl străbate cu bătăi leneșe din aripi. Iar domnul Mortimer nu catadicsește să rostească niciun cuvânt.

— Hei! Mister Mortimer!

Nu mai rabd și din câteva bătăi din înotătoare sunt lângă el.

— Hei! Ai surzit?

Dar de-abia îi arunc o privire și cu greu îmi opresc un țipăt de groază.

Da. Mister Mortimer a surzit. A orbit. Nu va mai mirosi nicio floare. Nu va mai mângâia nicio fată. Nu va mai rosti niciun cuvânt. Nu va mai gusta fructele exotice după care se-nnebunea – l-am zărit cum le șterpelea de pe mese.

Apa din jurul capului său e colorată în roșu. Pata se lățește încet. Iar din tâmplă i se scurge sângele, într-un pârâiaș domol.

Cuprins de spaimă înot până la marginea piscinei, îmi fac vânt pe uscat și alerg spre hotel. În goană mă lovesc de o doamnă cu un buchet imens de flori, cu un rânjet prietenos pe chip ocolesc în ultima clipă o junǎ ale cărei picioare fac concurență arcului de triumf al lui Constantin cel Mare.

— *Mascalzone*!, aud în urma mea; n-am vreme să cer scuze și ajung la recepția hotelului unde un tânăr

calm, impecabil îmbrăcat și deosebit de binevoitor scrie într-un registru datele dintr-un pașaport. Își ridică ochii și mă măsoară cu o privire lungă. N-apucă să-mi arate inscripția care recomandă turiștilor să nu intre în costumația de plajă. Pun la bătaie toate cunoștințele mele de italiană.

— *Antonio*! *C'e un morto nella piscina*! *Chiama la polizia*!

Discuția cu polițiștii a fost lungă și fără niciun rezultat. Sunt complet derutați: chiar dacă ne aflăm aproape de Sicilia, nimănui nu i-ar fi trecut prin minte isteața idee de-a omorî pe cineva aici. Să fie totuși o răfuială între localnici?

Din cauza vreunei dame? Bătaie pe droguri?

După ce au pus întrebări în stânga și în dreapta, sticleții s-au prăvălit în mașinile lor cu țugui luminos și-au șters-o cu maximum de viteză. Au lăsat totuși doi carabinieri care să caște gura prin teritoriu.

Între timp, și-a făcut apariția partenerul meu Miron Stratilat. Din pantalonii lui scurți de o culoare nedefinită ies două picioare de grosimea unor trunchiuri de copac cu o coajă zgrunțuroasă. Poartă niște șlapi de dimensiuni impresionante, pe care i-a găsit cu greu după ce-a cotrobăit prin rafturile multor magazine. E roșu la față și nasul a-nceput să i se cojească de parcă i-ar fi fost ciugulit de-o orătanie.

— Pe unde umbli, pramatie?

Se fandosește ca o domnișoară de onoare căreia i se prezice o căsătorie în viitorul apropiat.

— Am făcut poze. Am legat cunoștințe. Tu ce-ai făcut? Ai dat de-un mort? Vezi să nu pați vreun bucluc. Eu unu' n-am cum să te salvez.

Antonio iese din hotel vădit preocupat. Își duce mâinile pâlnie la gură. Un strigăt sonor străbate peisajul.

— *Michele*! *Dove sei*?

De undeva răsare un tip cu părul vâlvoi, scund de statură – cam al doilea pitic din grupa celor șapte – care își târăște puțin piciorul stâng. Se îndreaptă totuși cu vioiciune spre recepționerul scos ca din cutie. E Michele, un bărbat cam la 50 de ani care mătură curtea de frunzele căzute, strânge chiștoacele – din unele își face țigări îngrijește gazonul și mai câștigă un ban spălând mașinile turiștilor. Șușotesc ceva împreună. Apoi se despart.

Antonio își reocupă postul, iar Michele dispare într-o clipă când îl pierd din raza mea de interes.

A început să se însereze. Păsările fac ultimele curse după aprovizionare; la restaurant s-au aprins luminile. Atmosfera e apăsătoare. Turiști și mulți din personalul de serviciu stau și se uită buimaci unii la alții.

— Hai la piscină!

Miron se uită la mine de parcă l-ar fi lovit în coif un ciomag.

— Ce te-a găsit? Cum de ai chef să înoți după toate câte s-au petrecut?

— Tacă-ți fleanca aia afurisită!, îi zic și îl trag spre piscină.

În mers îmi scot pantalonii și tricoul și rămân din nou în slip. Apoi m-arunc în apă și mă-ndrept spre locul unde l-am găsit pe Mortimer.

Miron strigă de pe marginea bazinului pe un ton smerit de călugăriță prinsă pentru a doua oară păcătuind în aceeași săptămână.

— Să vin și eu?

— Stai acolo.

Fac pluta pe spate și încerc să rămân în mijlocul bazinului. Din poziția asta îl văd pe Miron, treptele de marmură, acoperișul hotelului, o lucarnă care a rămas deschisă după trecerea polițiștilor – în varianta lor de-acolo e posibil să se fi tras. Distanța este cam de optzeci de metri. Numai cu un pușcoci cu lunetă putea fi nimerit cineva de la asemenea distanță, cheltuind doar un glonte. Iar cel care a tras trebuia să fie un meseriaș al naibii de bun.

Polițiștii n-au dat în pod nici de arma crimei, nici de vreo urmă a ucigașului.

Doar praf și păianjeni. S-au interesat și de tufișurile de pe dâmb. Nimeni nu s-ar fi putut ascunde acolo și să mai execute și foc de voie fără ca eu să-l fi zărit.

Încerc să descopăr exact locul în care s-a aflat Mortimer când s-a tras asupra tui. În același timp privesc spre dâmb și mai sus de el pentru a afla de unde a pornit blestematul de glonte.

Deodată, în ochi îmi pătrunde o rază de lumină. O clipă cred că lui Miron îi arde de joacă și mă orbește cu o oglindă.

— Hei! N-ai astâmpăr?

Se uită la mine năuc.

— Da' ce păcatele mele am mai făcut?

E o statuie vie a durerii și a neînțelegerii din partea celor din jur.

Are dreptate. Raza de lumină care m-a orbit vine din altă parte. De la un ochi de geam care a prins ultimele pâlpâiri ale soarelui și mi le-a transmis mie. Nicio altă fereastră nu e vizibilă din piscină, oricât aș străbate apa în lung și-n lat.

— Miron! Am găsit!

De bucurie uit unde sunt și nu mai dau din mâini și din picioare. Înghit o porție zdravănă de apă, blestem în gând și mă-ndrept spre marginea bazinului.

Miron se uită năuc la mine.

— Ce-ai găsit?

Îi iau din mâini un prosop și încep să mă șterg temeinic.

— Am găsit de unde s-a tras! A cui o fi camera a cărei ferestră am zărit-o din piscină? Mor de nerăbdare s-ajung mai repede la hotel ca să-i aflu proprietarul.

Dibuim repede camera. De fapt, e o debara unde femeile de serviciu își țin aspiratoarele, gălețile, cârpele de șters praful. Aici se dezbracă de halatele lor albastre.

— Aș vrea să asist la scenă atunci când se îmbracă Serena.

Serena e un model de perfecțiune feminină care n-a reușit să salte pe scara socială. Sunt urâte care au ajuns stele de cinema; fata asta însă n-a avut noroc și dacă prinde un recepționer căruia să-i cadă cu tronc poate spune „mulțumescu-Ți Ție, Doamne". Așa-s făcute unele; n-au baftă și pace.

— Lasă aiurelile, îi răspund eu acru. Du-te mai bine și cheamă-l pe Antonio cu o cheie de la *camera numero otto*. Nu vezi, ușa e închisă.

— Da' cheie cum se zice?

— Te descurci tu. Și-așa nu ții minte, n-are rost să-ți mai spun.

Vine-napoi peste câteva minute.

— Cheia de la panou a dispărut. Doar femeia de serviciu de pe etaj mai are una.

O clipă mă întreb dacă a-nțeles bine ce i-a spus Antonio.

— *Assolutamente.* Până mâine dimineață nu putem face nimic.

Își face curaj și-mi zice mieros.

— Nu mergem și noi la masă?

* * *

— Bine că măcar dimineața nu ne dau *spaghetti* sau pizza!

Reflecția îi aparține bineînțeles lui signor Miron. S-a ras în grabă și s-a tăiat ușor pe obrazul drept. Arată odihnit și pare să fi uitat complet cele petrecute ieri. A băut două cești de cafea, a mâncat vreo cinci sandviciuri cu șuncă, salam, brânză, cașcaval, icre, s-a-nfruptat dintr-o farfurie cu lapte și cu fulgi de porumb și, după expresia feței, s-ar părea c-ar dori să atace și o farfurioară cu dulceață.

E timpul să-l aduc cu picioarele pe pământ ca să nu-i lase flămânzi pe ceilalți oaspeți ai hotelului.

— Haide sus!

— Unde sus?

— La etaj.

— La etaj?

E complet siderat.

— Ai uitat de crimă?

Își dă cu mâna peste frunte cu o asemenea violență încât cei câțiva clienți ai hotelului care își iau micul dejun își întrerup procesul de masticație și se uită cu uimire la noi.

— Așa e! Repede! Sus!

L-a apucat brusc frenezia.

La etaj, pe palier nu e nimeni. Încerc clanța de la debaraua de unde presupun c-a pornit împușcătura. Ușa se deschide.

— Victorie!

Entuziasmul lui n-are nicio acoperire.

Dau ușa în lături. Decorul e cel așteptat: o încăpere în care zac de-a valma așternuturi murdare, un aspirator – un altul se aude zumzăind cu hărnicie într-o altă încăpere – două găleți, cârpe puse la uscat.

Miron e dezamăgit.

— Ce naiba căutăm aici?

La urma urmei, are dreptate. Ce mare lucru am găsit? M-apropii totuși de fereastră. Dacă bănuiala mea se-adeverește, de-aici s-a tras. Ocolesc un maldăr de pături și privesc prin geamul curat. Văd mai întâi câțiva copaci, apoi începutul scării care duce la piscină. Apa însă nu se zărește. Sunt profund dezamăgit. În astfel de condiții nu s-ar fi putut trage de-aici. Doar dacă…

— Ei?

Îl las pe Miron să se frământe. Arunc o privire jur-împrejur. Imediat descopăr ce caut: un scaun cu speteaza ruptă, adus probabil aici pentru a fi trimis să-l repare. Îl înșfac și-l proptesc lângă pervaz. Apoi mă urc pe el.

— Hei! Dacă ai de gând să te-arunci de la etaj, fă-o fără mine de față.

Vorbele lui Miron mă lasă rece. În sfârșit, îmi apare suprafața apei pe care joacă razele soarelui. Presupunerea mea se adevărește. De-aici s-a tras.

De la înălțimea la care mă aflu îl zăresc pe un englez cu nasul subțire ca o lamă cum trece vădit preocupat. Aruncă o privire în sus și mă retrag pentru o clipă, fără să-mi dau seama că nu mă poate zări. Apoi își face apariția signor Settembrini, administratorul. Pășește cu fereală ca și cum ar vrea să nu-l observe nimeni. Ocolește o dată piscina după care se face și el nevăzut. Mai trec câteva clipe lungi însă nu mă-ndur să mă desprind de postul meu de observație. Așteptarea mi-e răsplătită: iată-l și pe Antonio care și el se uită cu grijă în jurul lui și pleacă precipitat. E rândul lui Michele să-și facă intrarea în scenă. Se duce direct la piscină și pune în funcțiune un aspirator cu care se curăță fundul bazinului. De el se apropie la un moment dat Antonio. Cam des apare băiatul ăsta aici! Discută amândoi cu însuflețire. Apoi Michele scoate ceva din buzunar și-i întinde lui Antonio. Arată spre una dintre mesele cu umbrele. Mai schimbă câteva vorbe și Antonio pleacă. Unul dintre carabinieri trece și el cu un aer plictisit. Vrea să-l întrebe ceva pe Antonio, dar îl vede preocupat și-l lasă în treaba lui.

E animație, nu glumă, în jurul piscinei!

După ce mai privesc câteva clipe și calculez traiectorii posibile, mă dau jos de pe scaun. În sinea mea am un sentiment de admirație pentru ucigaș: dintr-o astfel

de poziție incomodă, să-ți nimerești ținta e o adevărată performanță.

Pentru un profesionist însă poate fi floare la ureche.

Recapitulez în minte cu o mare repeziciune cum s-au desfășurat lucrurile: asasinul s-a urcat pe scaun, a deschis fereastra de sus, a sprijinit arma și a tras când Mortimer a ajuns la mijlocul bazinului. Fiindcă numai o jumătate de piscină se poate vedea de aici.

Am uitat de Miron. Mă întorc spre el și îmi înghit vorbele. Miron stă în mijlocul încăperii cu ochii holbați.

— Ți-e rău?, îl întreb eu cu milă. Prea multe *spaghetti,* fiule! Las-o mai moale și cu damele.

Dar lui Miron nu-i arde de glumă. Îmi arată cu un deget butucănos un vraf de boarfe dintr-un ungher.

— Ți-e frică de șoareci?, îi zic eu indiferent și dau să ies din cameră.

Miroase a praf încins.

Dar Miron e neîndurător. Mă-nșfacă de braț.

— Uite-acolo!

E un colț aflat oarecum în umbră și de-abia la o a doua privire zăresc sub cearșafuri vârful unui pantof de damă. Mai întâi vreau s-o dau pe bășcălie; instinctul îmi indică o primejdie așa că mă abțin. M-apropii de grămada de rufe și încerc să le dau la o parte. Inima îmi bate ca și cum nu s-ar simți în largul ei acolo unde se află.

Spaima lui Miron e pe deplin întemeiată.

De sub maldărul de rufe apare corpul superb și fără viață al Serenei. Cu părul în dezordine, cu bluza și fusta sfâșiate. Îi ating mâna. E rece. În jurul gâtului are un fir subțire de nailon.

— Ce-i asta?, bâiguie Miron.

— Ce să fie? Serena a dat din întâmplare peste ucigaș. Și el a fost ultimul tip pe care l-a mai văzut în viața asta. Haidem jos s-anunțăm vestea cea mare.

Ajungem la recepție tocmai când Antonio pune o cheie la panou. Cheia cu numărul opt.

— A găsit-o Michele adineaori pe una dintre mesele de la piscină, mă lămurește el în italiană, când îmi vede privirea întrebătoare.

— Asta să i-o spui lui mutu', îi răspund eu în limba mea maternă.

— Cum?

— Michele n-a luat nicio cheie de pe masă. Am fost tot timpul cu ochii pe el. A avut-o în buzunar.

E greu să-l molipsească agitația mea.

— Bun, și care-i problema?

Încep să mă-nfurii.

— Problema e că la camera opt zace cineva din personalul vostru – Serena. Strangulată cu un fir de nailon. Fiindcă l-a surprins pe ucigașul venit să-și recupereze arma crimei. Și care n-a șovăit să-i ia zilele. De-acolo s-a tras! Iar cel care-a tras e Michele. Sunt absolut sigur. Eu ți-am spus asasinul! Cheamă poliția! Ea o să ne spună mobilul!

Necunoscutul în negru

Nimic nu anunța un deznodământ tragic al întâmplărilor care îi fuseseră hărăzite să le trăiască Mirela Penciulescu. Dimpotrivă, aștrii păreau să-i fie favorabili, s-o ocrotească în orice împrejurare a vieții. Încă din copilărie glasul ei grav îi fermecase pe toți. Îi plăcea să cânte în casă, la grădiniță, în pauzele dintre orele de curs. Aleasă în corul școlii, devenise în curând solistă. Până la șaisprezece ani cucerise mai multe premii în competiții cu alți cântăreți din aceeași generație sau mai vârstnici. Orice apariție a sa în public era însoțită de succes, datorat nu numai unor calități vocale excepționale, dar și frumuseții sale ieșite din comun. La optsprezece ani devenise o fată înaltă, cu un chip drăgălaș, care exprima puritate și gingășie. La douăzeci de ani deja părea o femeie matură, sigură pe ea, conștientă de farmecul persoanei sale și de reacțiile pe care le provoca tuturor celor aflați în preajmă.

După ce terminase cu chiu cu vai școala – mai ales datorită statutului de vedetă reușise să obțină note de trecere – se atașase de o trupă cu care începuse să colinde orașele. Concertele îi erau întotdeauna încununate de izbânzi eclatante. Oriunde se desfășurau, pe stadioane, în săli de sport, în case de cultură, stabileau recorduri de spectatori. Deseori era solicitată să înregistreze discuri, să apară la televiziuni. Câștiga fabulos, își cumpărase o casă cât un transatlantic, în garaj ținea un jeep și o mașină sport, decapotabilă. Îi plăcea să le conducă ea însăși și trecătorii de pe trotuare o contemplau vrăjiți când aștepta, așezată la volan, să se schimbe culoarea la semafor. Nimic nu părea să întunece această existență ferită de griji, sortită parcă să cunoască doar clipe de fericire.

Pornise de curând într-un nou turneu prin țară. Acceptase proiectul impresarului său cu o bucurie inexplicabilă, de parcă ar fi fost la capăt de carieră și ar fi dorit să-și mai întâlnească pentru ultima oară fanii. Într-un fel, părea să fie la sfârșit de carieră. Deși nu avea decât cu puțin peste douăzeci de ani, arăta de aproape

patruzeci. Și asta nu din pricină că ar fi căpătat kilograme în plus, cum se mai întâmplă cu unii soliști care nu se supraveghează, beau și mănâncă la orele târzii ale nopții și nu fac mișcare.

Dimpotrivă, ea se menținea suplă, își respecta orele de somn, nu se repezea la mâncare și-și făcea zilnic exercițiile de gimnastică. Și totuși, pielea îi devenise pergamentoasă, cearcănele și le ascundea cu greu sub fard, privirea îi era obosită. Îmbătrânea înainte de vreme, cu o viteză fantastică, de parcă toate celulele organismului său n-ar mai fi primit substanța care să le regenereze.

În seara aceea se simțea mai obosită ca niciodată. Se înviorase pentru câteva momente când începuse să cânte în fața mulțimii adunate în piața centrală a orașului unde poposiseră. Scena înălțată în timp record de edili era luminată feeric de reflectoare.

Formația era în vervă, și chitaristul bărbos, și pianistul firav ca o trestie, și flautistul spelb, dar mai ales bateristul, care, probabil, băuse ceva înainte de spectacol și acum se dezlănțuise, improvizând, jonglând cu bețele, dar nepierzând nicio clipă ritmul. Pe Mirela o enervase frenezia acestora fără motiv. Erau la capătul turneului, se simțea fără vlagă și abia aștepta să se întoarcă la ea acasă, să se cuibărească în patul larg – de o lună dormea prin paturile hotelurilor și, oricât de mult s-ar fi străduit gazdele să-i satisfacă orice capriciu, tot era nemulțumită de un cearșaf cu o culoare dubioasă, sau de o grămăjoară de praf uitată într-un colț. O mai enerva și o prezență sâcâitoare. Pe tot parcursul turneului fusese urmărită de un personaj misterios, un tânăr cu pielea nefiresc de albă, cu multe coșuri pe față, care la orice reprezentație se așezase în primul rând. Era obișnuită cu adoratorii, primise mii de scrisori, o amuzaseră privirile lor ca în transă când o vedeau. Dar în ochii tinerelului ăsta cu plete, îmbrăcat cu pantaloni de blugi și o cămașă kaki – ce oroare! – nu era venerație. Dimpotrivă, în ochii lui citea ură.

Simțise nevoia, în unele seri, să se oprească din cântat și să-l întrebe cu tandrețe: „De ce mă urăști? Ce ți-am făcut?” sau pe un ton răstit: „Cară-te naibii din sală, nu mă lași să-mi văd de cântat, dacă nu-ți plac n-ai decât să le asculți pe altele, sau pe alții!” De câteva ori nu se

putuse abține și le șoptise colegilor din formație: „Îl vedeți pe individul ăla din primul rând? Îl vedeți cum mă fixează? Parcă ar vrea să mă vadă ștearsă de pe fața pământului!” Băieții se uitau spre locul indicat de ea și ridicau nedumeriți din umeri. „Dar bine, fată dragă, pe scaunul acela nu stă nimeni. E doar o părere, ești surmenată.” Se uita și ea într-acolo – într-adevăr, nu o ațintea nimeni din primul rând cu priviri încărcate de ură. Eliberată, continua să cânte, până când îl zărea din nou pe insul cu înfățișare respingătoare și i se punea un nod în gât, dădea chixuri, uita cuvintele textului, se poticnea. „Uitați-l, e iarăși acolo”, îi implora ea în șoaptă să o creadă. Din nou însă, când membrii formației îl căutau pe cel care îi făcuse din viață un coșmar, nu se zărea nimeni. „Am vedenii, bine că e ultimul concert, o să-mi iau o vacanță lungă, să mă odihnesc, să dorm pe rupte. Lucrurile se îndreaptă spre bine, uite, în seara asta nici nu-l văd, o fi obosit și el să meargă din oraș în oraș după mine, sau a fost doar o închipuire, o fantasmă.”

După ultimul cântec se îndreptă val-vârtej spre cabină. Nu mai voia să participe la banchetul dat în cinstea ei de mai marii orașului, dorea să se întoarcă grabnic în transatlanticul ei liniștit, ascuns de o mare de verdeață. Se va demachia, își va scoate rochia strălucitoare și, îmbrăcată în haine simple, se va urca la volanul mașinii și va goni cât mai departe de bubuitul tobelor.

Deschise ușa cabinei și încremeni. În încăperea strâmtă, cu oglinzi pe pereți, cu o măsuță de toaletă încărcată cu tot felul de cosmeticale, necunoscutul care o terorizase o aștepta stând în picioare, cu brațele încrucișate, liniștit. De data aceasta era îmbrăcat impecabil, într-un costum negru, cu o cravată neagră la gât. Doar cămașa îi era de un alb strălucitor. Întinse mâinile spre ea – acum observă că purta mănuși dintr-o piele de culoare închisă – și ea păși ca în transă spre el, ca la o chemare irezistibilă. Doar când îi simți răsuflarea ca de gheață își dădu seama că în mâini ține o sârmă – ba nu, o coardă de chitară. Ce vrea să facă? Să i-o dăruiască? Un astfel de cadou ciudat nu mai primise nicicând.

Rămase ca paralizată când străinul îi petrecu coarda în jurul gâtului – avea gesturi delicate, nu se grăbea, de

parcă ar fi fost stăpân peste timp. Nu schiță nicio mișcare când individul care o urmărise din oraș în oraș smuci sârma – dacă se înșelase, poate era totuși o sârmă – și-i curmă șirul zilelor. Alunecă încet pe podea, susținută cu aceeași tandrețe de tânărul îmbrăcat în negru.

* * *

— Ciudat mod de sinucidere!, am comentat eu uluit. Să te spânzuri cu o coardă de chitară legată de un calorifer! N-am mai întâlnit un asemenea caz. Și nicio scrisoare de adio.

Chitaristul bărbos era vădit îndurerat. Se duceau pe apa sâmbetei turneele proiectate în toamnă.

— În ultima vreme obosise îngrozitor. Avea halucinații. Se simțea urmărită de un necunoscut. Cu siguranță mintea i-o luase razna.

— Mare pierdere, șopti un tânăr îmbrăcat în negru, amestecat în mulțimea care se îmbulzise din nou în piața unde Mirela Penciulescu susținuse ultimul ei concert.

Talk-show cu moartea

Totul se desfășurase ca în fiecare seară: cel mai popular moderator de televiziune sosise cu o oră înainte de a intra pe post și se dusese glonț într-o încăpere cu pereții tapetați cu oglinzi, unde o blondă platinată și deloc atrăgătoare la chip îi pudrase obrajii și îi aranjase părul rebel. Moderatorul se privise în oglindă satisfăcut de el însuși – era un tânăr frumos, deși începuse să se îngrașe și trebuise să-și înnoiască garderoba fiindcă nu-l mai încăpeau hainele. Era întotdeauna sigur pe el, chiar arogant, permițându-și să-i ia peste picior pe mai-marii zilei cu ironii deseori de o calitate îndoielnică, dar care făceau deliciile unui public nu prea cultivat.

Între timp apăruse și invitatul său din acea seară – un om de afaceri cunoscut, dar care de ceva vreme intrase în mari încurcături financiare și acceptase să ofere explicații de ce ajunsese într-o astfel de situație. Schimbaseră câteva vorbe, apoi moderatorul se retrăsese într-un birou ca să se mai uite pe notițele pregătite pentru întâlnire.

Eram pentru prima oară într-o televiziune și mă uitam cu uimire la foiala aceea de electricieni, regizori de platou, redactori, cameramani care își vorbeau repezit, spuneau bancuri, râdeau zgomotos și nu înțelegeam cum tot acest haos căpăta o coerență uluitoare în clipa în care începea o emisiune. În momentul acela toți erau preocupați, serioși, cu atenția încordată la maximum. Becuri roșii se aprindeau și se stingeau. Camerele de luat vederi se mișcau cu precizie, pe niște trasee invizibile pentru mine, cei care vorbeau se comportau firesc, chiar cu dezinvoltură.

În sfârșit, încă un episod dintr-o telenovelă care storcea lacrimi gospodinelor își luă rămas bun de la noi, iar moderatorul și invitatul său luară loc la o masă în formă de „S”. Omul de afaceri – un bărbat durduliu, scund de statură, cu o chelie enormă – se simțea vizibil stingherit de lumina reflectoarelor și începu îndată să transpire din abundență. Din când în când își ștergea broboanele de transpirație cu o batistă pe care o ținea

într-unul dintre buzunarele hainei și sorbea din paharul cu apă minerală pe care o femeie într-un halat portocaliu i-l pusese dinainte.

La orele 23, o voce înregistrată pe bandă magnetică anunță începutul emisiunii *Instanță morală* și pe ecranul unui monitor am început să urmăresc genericul binecunoscut de milioane de telespectatori. Un bec se aprinse și moderatorul, fără nicio emoție, începu să vorbească. Își prezentă, în câteva cuvinte, invitatul și expuse pe scurt motivele pentru care socotise necesară prezența lui în studio. Apoi își începu seria de întrebări. La început întrebări inofensive, la care omul de afaceri răspunse cu ușurință, mulțumit, pentru că nu se așteptase la un tratament atât de blând. Era însă o capcană. Pe măsură ce minutele treceau, întrebările erau din ce în ce mai dificile și-l incomodau vizibil. Transpira tot mai abundent și acum nu numai din pricina reflectoarelor. Îi era vizibil sete și mai bău câteva înghițituri de apă. Spectacolul devenea din ce în ce mai palpitant. Așezat pe un scaun aflat în platou, astfel încât să nu intru în cadru și să nu stânjenesc mișcările cameramanilor, urmăream tot mai curios desfășurarea ostilităților. Nu eram un fan al moderatorului, dar curând a trebuit să recunosc că stăpânea perfect subiectul în discuție și puncta necruțător. Alterna cu dibăcie momentele de calm cu cele furtunoase, îl încolțea cu viclenie pe interlocutor, iar după câteva clipe tot el îi oferea o mână salvatoare. Era electrizant.

Omul de afaceri își băuse demult paharul și era tot mai gâtuit de emoție, se îneca, tușea. Regizoarea de platou înțelesese situația și se tot agita cu sticla de apă minerală în mână, dar nu știa cum să-și ofere ajutorul. În cele din urmă, marele realizator de *talk-show*-uri, care nu se atinsese de paharul său – abia atunci am observat că paharul avea inscripționat pe el cuvântul BOSS –, i-l întinse interlocutorului său cu un gest de mărinimie. Acesta, literalmente, îl înșfăcă, îngăimă un „mulțumesc” și-l dădu peste cap.

Atunci începu nebunia. Omul de afaceri își duse mâinile la gât, ca și când s-ar fi sufocat. Ochii îi ieșiră din orbite. O spumă gălbuie i se ivi pe buze. Fără să mai rostească niciun cuvânt, se prăbuși cu scaun cu tot.

Într-o fracțiune de timp care păru lungă cât veacul, nimeni nu făcu nicio mișcare. Cineva se dezmetici și întrerupse transmisia dând drumul pe post, la întâmplare, unei cascade de reclame. De-abia atunci, pe platou, asistența fu cuprinsă de agitație. Toți se repeziră la cel căzut. Numai moderatorul rămăsese țintuit pe scaun. Era singurul care realizase că, de fapt, din paharul respectiv ar fi trebuit să bea el.

— E mort!, țipă o femeie și ceilalți se dădură la o parte cu groază.

E momentul să-mi fac intrarea în scenă. Arăt o legitimație și ceilalți se îndepărtează și mai mult de corpul fără viață. Încă înainte de a-i controla pulsul și bătăile inimii îmi dau seama că omul de afaceri căpătase rapid o culoare de vânătă putredă.

— Nimeni nu părăsește platoul!, strig eu și primul obiect pe care îl iau în mână ținând un șervețel e sticla din care s-a turnat în pahare. O las însă imediat, fiindcă nu prezintă, de fapt, niciun interes – am văzut cu ochii mei cum femeia în halatul portocaliu a desfăcut capacul și a turnat din ea în ambele pahare. Dacă apa era otrăvită, omul de afaceri s-ar fi dus pe lumea cealaltă de la prima sorbitură.

Cu aceeași precauție cercetez și cele două pahare. Pe cel pe care nu scrie nimic nu se observă nicio urmă suspectă. Pe pereții paharului care îi aparține moderatorului se disting, însă, niște dâre maronii ca și cum n-ar fi fost spălat cum trebuie. Îl întorc cu fundul în sus și deslușesc o pată albă.

Femeia în halat portocaliu se tânguie într-un colț.

— N-am făcut-o eu! Mă jur pe copiii mei! Ce să am cu bietul om?

— Sigur că n-ai făcut-o dumneata, o liniștesc eu. Altcineva a făcut-o. Cineva care nu vede cu ochi buni faptul că ilustrul și popularul nostru moderator se va căsători în curând. De altfel, de asta mă și aflu aici: m-a chemat pentru că a primit scrisori de amenințare dacă nu renunță la intenția lui. Nu mă așteptam însă să asist la o crimă comisă în fața unei țări întregi. Persoana care a comis-o e o femeie înșelată în așteptările ei. A uns paharul cu un strat fin de otravă care a intrat în reacție cu apa. Noroc că realizatorul emisiunii nu s-a atins de pahar.

— Cine e?, zice acesta cu glas pierit.

— Cine să fie? Chiar colega care te machiază înainte de a intra în emisiune.

Blonda platinată se răstește la mine cu o violență care îi urâțește și mai mult chipul.

— Cum îndrăznești?

— N-aș îndrăzni dacă n-aș avea o probă zdrobitoare. Desigur, pe paharul care a conținut otrava nu se va găsi nicio amprentă care să te incrimineze. Ai lucrat profesionist, cu mănuși, sau l-ai ținut cu o batistă. Ai făcut însă o greșeală: ai pus paharul pe măsuța la care lucrezi. O măsuță murdărită de cosmeticale. Altfel ce-ar căuta urma asta de pudră pe fundul paharului?

Păcăleala

Când urma să fie găsit cadavrul, nimeni nu avea să-l mai recunoască pe Ion Misleanu decât după hainele pe care le purta în clipa morții – niște pantaloni de lucru murdari de noroi, o cămașă în carouri, putrezită de umezeala din pivnița unde își găsise sfârșitul și niște gumari de mărime uriașă – numărul 45 – în picioare. Dar cu un an înainte de a i se fi găsit trupul – mai bine zis ceea ce rămăsese din el – Misleanu era un om în putere, înalt, ciolănos, numai fibră. Într-o seară îl strigase la gard un vecin, Costea Paranghel. Nu se avea prea bine cu el, dăduseră amândoi târcoale unei văduve frumoase și tinere. Ea însă preferase pe un al treilea, pe unul Muraru, un venetic pripășit în sat nu demult, mare meșter la vorbă – cu asta o dăduse gata pe femeie, sătulă de mutălăii care îi roiau în jur, dădeau ochii peste cap, oftau de ți se rupea inima, dar nu erau în stare să-și spună păsul în vorbe meșteșugite. În seara aceea, deci, Costea îl strigase de la poartă pe Misleanu, neîndrăznind să intre în ogradă de frica dulăului uriaș care se și repezise la gard, gata să-l sfâșie dacă ar fi făcut un pas înăuntru.

— Ce vrei?, fi întrebase fostul rival pe Costea.

Acesta ridică sus mâna dreaptă în care ținea două sticle de votcă.

— Hai să bem una mică.

Lui Misleanu îi sticliră ochii – cele două fiole veneau la țanc, parcă el le comandase, îi ardea pipota să bea ceva după ce toată ziua lucrase la vie.

— Vino încoace, îi răspunse el fără să coboare de pe prispă.

— Cum să intru? Mă rupe javra asta!

De-abia atunci Misleanu păru să audă lătratul furios al câinelui. Din câțiva pași fu lângă dulău, îl apucă de zgardă și îl legă cu un lanț de o sârmă care se întindea de-a lungul curții.

— Fă-te-ncoace!

Costea deschise poarta și intră având grijă să nu scape sticlele din mână. Misleanu îl privi o clipă nehotărât – nu știa dacă să-l invite sau nu în casă. În cele

din urmă își învinse resentimentele și-l pofti în camera „din față” – o încăpere mică, unde pe o canapea erau trântite fără nicio noimă perne de diverse mărimi. Într-un colț era un televizor deschis. Misleanu își pofti oaspetele neașteptat să stea pe un scaun cu spătar înalt. El însuși se așeză pe un scaun, după ce puse între ei o măsuță cu două pahare – se gândise să pună și un ștergar, dar i se făcuse lene să-l caute în dulapul burdușit cu haine, și ele trântite claie peste grămadă.

Misleanu desfăcu prima sticlă și turnă cu grijă în pahare. Le dădură peste cap fără să închine – o stare de tensiune se mai ghicea între ei. Mai băură un rând, tot tăcuți, uitându-se la televizor. De-abia la al treilea rând li se dezlegă limba.

— Multe prostii mai spun și ăștia!, zise Misleanu arătând cu un gest larg micul ecran pe care câțiva politicieni cunoscuți se certau cu înfocare.

— Dă-i naibii! Și cu ei, și fără ei, tot un drac e. Nu-mi sapă ei pământul și nu-mi duc ei vitele la pășune.

Prinzând curaj, Costea îi propuse să schimbe canalul. Dădură peste o telenovelă. Prima sticlă se duse într-o tăcere deplină. Amândoi păreau cufundați într-o altă lume, cu femei frumoase, amanți aprigi și cu bărbați care întorceau banii cu lopata. Când se termină filmul, afară se înnoptase de-a binelea. Satul adormise. Din când în când se mai auzea hămăitul unui câine sau, în depărtare, o mașină care trecea pe șosea.

— Îi dăm cep și ăsteia? întrebă Misleanu, căruia primele pahare îi stârniseră și mai mult pofta de băutură.

Ca și cum de-abia aștteptase propunerea asta, Costea deșurubă la fel de grijuliu capacul celei de-a doua sticle și umplu paharele.

— Hai noroc!

— Noroc!

Amândoi păreau munciți de aceleași gânduri. Își aduceau aminte cum fuseseră gata să se încaiere pentru frumoasa văduană, într-o seară, la cârciuma din centrul satului.

— Și zi așa, vecine, am rămas cu buza umflată, râse fără veselie Misleanu.

— Bine zis. Ne-a făcut-o aschimodia aia de Muraru. Ce-o fi găsit la el muierea dracului?

Vorbeau încă limpede, băutura nu li se urcase la cap, iar supărarea pe care o aveau nu le stârnise arțagul.

Nici cea de-a doua sticlă nu rezistă mult asaltului celor doi. După ce o terminară, Costea se uită întrebător la Misleanu:

— Acu' ce facem? La cârciumă a închis.

— Las' că mai am eu niște bere în bucătărie.

De-abia când se ridicară, bărbații simțiră cum picioarele le deveniseră grele și nu-i mai ascultau. Ieșiră din casă sprijinindu-se unul pe altul, străbătură câțiva metri – câinele dormea dus, nici nu-i simți, și intrară în bucătăria de vară. Aerul rece îi mai înviora.

Stăteau acum la masă, pe niște taburete. Ca să pună un tampon între vodcă și bere, Misleanu desfăcu două conserve de pește în sos tomat și lângă ele puse și o pâine, din care se apucară să rupă cu lăcomie. De-abia după ce-și astâmpărară cât de cât foamea trecură la bere.

— Pramatia naibii!, zise Misleanu.

— Cine?, tresări Costea.

— Muraru ăsta. De-abia a venit în sat și ne-a suflat mândrețe de femeie. Ar merita să-l umplem de sânge în bătaie.

— Da, și pe urmă să te cheme șeful de post… Nu știi că i-a intrat și ăstuia sub piele? Nu știu cum dracu' a făcut, dar toată ziua e la el.

— Cum să facă? Are lipici pe el, lua-l-ar naiba! Cu toți se pune bine.

Berea era cam amară și caldă, dar cei doi beau cu nesaț, ca și cum străbătuseră un pustiu pârjolit de vipia soarelui. La un moment dat nici nu mai apucau să toarne în pahare, beau direct din sticlă. Limbile începuseră să li se împleticească, pe ochi li se pusese ca o pâclă iar mințile începuseră să le fie încețoșate.

— N-ar trebui să scape așa ușor, zise Misleanu.

— Ce naiba să-i faci? Păsărica a zburat în cuibul lui.

Costea se înfierbântă. Vorbea acum tare, repezit.

— Trebuie să plătească într-un fel. Măcar să-i tragem o sperietură să ne țină minte toată viața.

De câtăva vreme, fixa calendarul atârnat pe unul dintre pereții murdari. Un gând părea că-i prinde contur, încerca să răzbată din creierul lui înecat în alcool.

— Ce zi e azi?

— 31 martie, îngăimă Misleanu nepricepând nimic din ce-i trecuse prin cap celuilalt.

— Și mâine?

— 1 aprilie.

— Așa e, 1 aprilie! Ziua păcălelilor. Hai să-i tragem ticălosului ăsta de Muraru o păcăleală de să-i meargă buhul ce prost e.

— Cum așa?

— Nemernicul are în fundul curții un șopron. Sub el e o pivniță. Unul dintre noi coboară în ea. În fiecare dimineață își ia uneltele pe care le ține acolo. Atunci, cine e în ascunziș începe să facă o hărmălaie de-o să creadă că i-a intrat Necuratul în casă. O să ne distrăm pe cinste!

— Strașnic!, se ambală imediat Misleanu. Să-i dăm o lecție veneticului!

Mai băură și ultima sticlă împărțind-o frățește.

— Cine coboară în pivniță?

— Dăm cu banul.

Sorții îl aleseseră pe Misleanu. Afară începuse să se lumineze. În curând, în întreg satul cântatul cocoșilor anunța o nouă zi.

* * *

Ieșise în curte să-și facă nevoile și auzise din curtea vecinului gălăgie. Se apropie de bucătăria a cărei ușă era deschisă și ascultă îndelung. La început pricepu cu greu vorbele dezlânate ale celor doi bărbați. Când le prinse sensul, un zâmbet viclean i se așternu pe chip și înjură în șoaptă:

— Mama voastră de ticăloși!

Apoi, neauzit, se furișă din nou în casă.

* * *

Costea ajunsese acasă pe trei cărări. Mergea pe drum și râdea de unul singur. Își închipuia de pe acum ce față o să facă Muraru când o să dea ochii cu Necuratul. Se simțea totuși rău și parcă nu era de vină numai băutura. De mai multă vreme simțea ca niște ace în coșul pieptului. Intră cu greu în casă și se trânti în pat fără să-și

scoată hainele. Înainte de a adormi mai pufni o dată în râs. De-abia apucă să adoarmă și un atac de inimă îi sfârși zilele.

* * *

Ca de fiecare dată în zori, Muraru se trezi, se spălă pe față cu apă rece, mâncă tacticos trei ochiuri cu jumări pe care și le pregătise pe îndelete. După aceea se duse să-și ia o sapă și o cazma din șopron.

De-abia intră în încăperea unde mirosea a paie și auzi, din fundul pământului, zgomote și urlete. Zâmbind impasibil, urni cu greu un butoi uriaș pe care îl așeză pe capacul pivniței. În jurul lui mai îngrămădi niște haine vechi și niște unelte care nu-i mai erau de trebuință. Abia pe urmă ieși, se scutură grijuliu de praf și rosti cu glas tare:

— Vai, ce m-am speriat!

Pentru o geantă cu parai

„Trebuie să scap de geantă. Azi. Cât mai repede. Chiar acum.” Omul simțea cum se strânge lațul în jurul lui. Era mic de statură, cu predispoziție de îngrășare și, deși nu avea mai mult de patruzeci de ani, obosea când mergea mai mult pe jos sau urca treptele unei scări. „Sunt pe urmele mele. Mă și mir că nu m-au arestat încă. Poate vor să afle cu cine mă întâlnesc. Poate vor să știe cine mai face parte din rețea. De-abia pe urmă or să mă salte. Dar nu vor găsi nimic. Afurisiții de dolari sunt în geanta asta jerpelită, pe care n-ar da nimeni niciun sfanț. Un model care se purta în urmă cu vreo douăzeci de ani”. Raul Mironescu era înfricoșat. Se opri în stația de tramvai din dreptul Gării de Nord. Era o dimineață neobișnuită pentru februarie. Se anunța o zi caldă. Lângă el se mai iviră câțiva bărbați și câteva femei. Toți așteptau sosirea tramvaiului. Îi privi iscoditor. Nimeni nu-l băga în seamă. Fiecare se gândea la ale lui. Raul puse geanta jos, lângă piciorul drept. Se îndepărtă puțin de ea. Când în stație sosi tramvaiul, îi lăsă pe ceilalți să urce și de-abia pe urmă apucă bara metalică și se sui și el, greoi, fără să se grăbească. Răsuflă ușurat. Scăpase de coșmarul pe care i-l provoca numai vederea genții. În urma lui mai sui încă un pasager. Un domn în vârstă, cuviincios îmbrăcat, deși hainele îi erau vechi. „Un pensionar”, îl catalogă imediat Raul. Vatmanul închise în sfârșit ușile și tramvaiul o porni din loc cu același uruit de fiare vechi. Raul era tot mai destins. Cu fiecare secundă se îndepărta de geanta blestemată care l-ar fi putut arunca în închisoare.

Deodată, cineva îl trase de mâneca paltonului. Încremeni surprins. Lângă el se afla pensionarul. Avea un chip radios.

— Domnule, v-ați uitat în stație geanta. Ați avut noroc că v-am văzut când ați pus-o jos.

Raul îngăimă câteva cuvinte de mulțumire și luă geanta. Toată buna dispoziție pe care o cunoscuse timp de câteva clipe se dusese pe apa sâmbetei. Își făcu loc în

față și, la prima stație, coborî, blestemându-i în sinea lui pe toți pensionarii îndatoritori.

Se îndreptă spre centru într-o stare de spirit execrabilă. Era muncit din nou de gânduri negre. Se și vedea cu cătușe la mâini, judecat și condamnat la ani grei de temniță. Dacă era prins, nu mai avea nicio scăpare.

„Dar dacă totul e doar o închipuire? În ultima vreme m-am consumat mai mult decât trebuie. Am obosit. Dacă m-am speriat degeaba și, de fapt, nu mi-a dat nimeni de urmă? Și totuși, nu poate fi doar o părere. Cu siguranță, cineva nu și-a ținut gura. La un pahar de vin mulți îndrugă vrute și nevrute. Nu mai știu să păstreze un secret."

Pășea ametit printre blocurile cenușii. Lumina puternică îl supăra și clipea des. I se părea că fiecare ins pe lângă care trecea îl iscodește bănuitor. Își vârî mâna pe sub gulerul cămășii. Avea febră. Venele de la tâmple îi pulsau puternic.

Ajuns la gura de metrou coborî încet treptele. Pe peron era îmbulzeala obișnuită. Lăsă geanta lângă un stâlp pe care erau mai multe afișe multicolore. Începu să se îndepărteze de ea, ca și cum ar fi dorit să citească în voie o reclamă care lăuda virtuțile unui nou detergent. Dar o voce severă fi țintui pe dalele de curând spălate. Se întoarse și îngheță. În spatele lui era un polițist.

— Vă rog să nu vă îndepărtați de geanta dumneavoastră.

Nu-i răspunse nimic și se întoarse lângă stâlpul cu afișe. În gând însă îi trase o înjurătură polițistului vigilent. „Ăsta se crede la Londra. Numai acolo câte unul uită, chipurile, vreo geantă cu o bombă în ea care face prăpăd când explodează. La noi nu au loc astfel de atentate, domnule polițist. Fii pe pace. Aia e o biată geantă, jerpelită, pe care de mult trebuia s-o arunc la gunoi." Un zâmbet fugar îi ilumină fața rotofeie. „Asta e! La gunoi trebuie s-o arunc. Pe un maidan. Sau pe un șantier. Cine o s-o găsească n-are decât să se descurce cu ea cum l-o tăia capul." Înșfăcă geanta și, cu un mers triumfător, ieși la suprafață fără să bage de seamă la metroul care intra în stație.

Străbătu câteva străzi și ajunse pe Calea Victoriei. Mai făcu câțiva pași pe o stradă laterală. Trecătorii erau rari. Îi invidia pentru lipsa lor de griji. „Ba, săracii, își au

și ei grijile lor. Dar niciuna nu-i ca a mea.” Ajunse în dreptul unui maidan pe care se înălțau mormane de gunoaie. Se asigură că nu-l vede nimeni și se îndreptă cu hotărâre spre un maldăr de hârtii. Mai privi o dată în jur. Nimeni. Aruncă geanta. Își învinse sila și răscoli hârtiile pline de o mâzgă verzuie, ca să ascundă mai bine obiectul de care voia să scape.

Ochi o hârtie mai curată și se șterse pe mâini. Apoi, ieși din nou pe strada cu trotuar denivelat. Altădată i-ar fi blestemat pe cei care n-aveau pic de grijă de aspectul Bucureștiului. Acum însă era inundat de o bucurie copilărească. Reușise să se debaraseze pentru totdeauna de afurisita de geantă.

Bucuria însă îi fu de scurtă durată. În spatele lui se auzi o haită de câini care hămăia vesel. Se întoarse și simți că-l apucă nebunia. În fruntea lor zorea, mândră și dând din coadă, o potaie care ținea în gură geanta scorojită de vreme. De fapt, era un câine mare, voinic, care fusese abandonat sau se rătăcise și care își mai amintea, probabil, de zilele lui de glorie când i se arunca un băț sau o minge și trebuia să le aducă stăpânului său.

La scenă asistau acum și câțiva copii pe care îi amuza performanța dulăului.

Raul n-avu încotro. Oftă și înșfăcă furios geanta, în vreme ce javrele îi dădeau ocol, se hârjoneau, ca și cum ar fi așteptat o recompensă.

„Dar-ar boala-n voi”, zise în gând bărbatul și o porni pășind ca și cum ar fi cărat o piatră de moară.

* * *

Eram în biroul nostru – eu și cu Miron Stratilat. Potrivit obiceiului său, se mișca prin încăpere despicând aerul cu gesturi largi.

— Eu nu cred în povestea individului ăsta. Așa ceva n-am mai auzit de când mama m-a făcut. Auzi! Să dormi noaptea sub un pod al Dâmboviței și s-auzi deodată: pleosc! iar apoi să vezi cum plutește pe apă o geantă burdușită. Să intri în apă, să pui mâna pe geantă, să ieși la mal și s-o deschizi. Și înăuntru ce să găsești? Teancuri de dolari! Povestea e cusută cu ață albă.

— În primul rând, nu uita că e vorba de dolari falși.

— Și ce dacă?

— De unde să aibă vagabondul ăsta bătrân o mașină de falsificat bani?

— Poate face parte dintr-o rețea. Poate trebuia să-i plaseze pe piață. Noroc că l-a prins patrula aia hoinărind pe străzi, beat și la propriu, și la figurat, de ce fericire îi căzuse pe cap.

— „Mâna lui Dumnezeu!”

— Cum?

— „Mâna lui Dumnezeu!” Asta le-a bolborosit întruna polițiștilor care l-au înșfăcat și l-au adus la secție. La început și ei au crezut că e vorba de dolari adevărați.

— Dar dacă e pe bune ce spune vagabondul, de unde vin gologanii?

— Tare mi-e teamă că asta n-o să aflăm niciodată. Sau, poate o să aflăm doar din întâmplare.

Miron se opri o clipă în loc. Era vădit că îl frământa ceva și nu îndrăznea să spună.

— Zi, Miroane! Ce ai pe suflet?

Partenerul meu mă aținti cu o privire plină de candoare.

— Da’ dacă totuși paraii ăia sunt buni? Nu-i păcat să fie puși pe foc?

Am dat din mână a lehamite. Uneori, doar așa pot să-l fac pe Miron să înțeleagă că o discuție nu-și mai are rostul.

Un ucigaș în paralel

Uneori, o idee îți vine când te-aștepți mai puțin și în cele mai neașteptate condiții. Arhimede și-a descoperit legea în timp ce se bălăcea în baie și, după câte zic gurile rele, a țâșnit gol-pușcă pe străzi, ca apucat de streche, ca să comunice cetății marea veste. Oricât a stat la masa de lucru, ca un savant onorabil, calculând de zor, lui Newton i-a trebuit să-i cadă un măr pe scăfârlie ca să descopere legea gravitației.

Așa mi s-a întâmplat și mie – când m-așteptam mai puțin l-am apucat pe Cel de Sus de picioruș.

De-abia la a patra victimă m-am prins de schema după care acționa ucigașul.

Iar descoperirea pe care am făcut-o m-a lăsat cu gura ca la dentist. În cartotecă nu mai exista un astfel de caz. Nici la noi, nici la alții.

Avusesem de-a face, până atunci, cu vreo câțiva ucigași în serie – tipi săriți de pe șină care omorau ca să umilească poliția fiindcă nu-i putea prinde, ori fiindcă nu cunoșteau satisfacția sexuală decât dacă își ucideau partenera de pat, ori, pur și simplu, ca să-și dea importanță – tipi ratați care, lăsând grămezi de cadavre în urma lor, se credeau atotputernici.

Dar nimeni nu întâlnise până acum un ucigaș în paralel – l-am numit așa pentru a-l deosebi de ceilalți, aducându-mi aminte cum sunt legate becurile – în serie și în paralel.

Câteva luni a durat hăituirea lui, până i-am prins șpilul.

Dar toate la vremea lor.

Mi s-a aprins veioza de la o statistică pe care o răsfoiam alene, într-un moment de respiro. În treacăt fie zis, de-atunci am mai mare respect pentru o muncă pe care o socotisem pe nedrept cam fără merchez.

Statistica respectivă trecea în revistă crimele care se comiseseră în București în răstimpul unui an. Erau prezentate victimele și ucigașii lor – dacă fuseseră prinși, cu biografii și tot tacâmul. Ceva m-a făcut curios și am

mai citit lista o dată și încă o dată, din ce în ce mai intrigat.

Unei bătrâne de 68 de ani care venea seara dintr-o vizită, cineva îi frânsese beregata. Fusese jefuită de niște bijuterii amărâte.

Un student în vârstă de 20 de ani ieșise la ora patru dimineața de la discotecă, fusese bătut cu sălbăticie, până la inconștiență și aruncat în Dâmbovița, unde se înecase.

O fată de 16 ani fusese violată în Herăstrău, după care i se vârâse un bisturiu în inimă.

Un ceferist în pragul pensionării, care se întorcea noaptea de la lucru, fusese lovit cu un par, lângă podul Basarab, printre mormanele de materiale ale unui șantier din zonă.

Toți criminalii acestor victime fuseseră găbjiți și vârâți la pripon.

Ei, bine, de-abia acum începe nebunia; fiecare dintre aceste crime avea un duplicat. Mai existau o bătrână de 68 de ani, o fată de 16 ani, un student de 20 de ani și un ceferist în pragul pensionării care finalizaseră în același fel și în aceleași locuri. Iar ucigașii lor erau necunoscuți.

Am tras cu sete din pipa în care tutunul de mult se făcuse scrum, și m-a străfulgerat o idee.

Dar dacă nu e vorba de patru gașperi, ci de unul singur, care din cine știe ce sminteală copiază crimele comise de alții?

— Fugi de-aici că sperii copiii, mi-a zis Marele Ștrumf căruia i-am ciripit bănuiala mea. N-am mai auzit de o scrânteală mai mare.

Dar, după ce m-a lăsat să mai aștept în picioare câteva minute, rozându-și cu nervozitate unghiile, tot el mi-a aruncat în silă:

— Dar dacă, Doamne iartă-mă, ai dreptate? Ai ceva pe țeavă?

I-am zis ce am de gând să fac, a dat din mână a lehamite și s-a cufundat în lectura unor hârțoage soioase, semn că pot să-mi iau valea.

Peste o săptămână, toate ziarele parcă înnebuniseră. Pe prima lor pagină se relata cu lux de amănunte cum o florăreasă care vindea la o tarabă lângă zidul Universității fusese înjunghiată la miezul nopții cu 20 de lovituri de cuțit.

Mulți o cunoscuseră, mai ales studenții o știau și cumpărau ca bezmeticii flori de la ea, fiindcă i se crease legenda de purtătoare de noroc la examene. Țiganii promiseseră recompense grase oricui punea pe tavă vreo informație despre asasinul căruia voiau să-i ia ei gâtul potrivit unui tipic din lumea lor, cu o lamă de ras uzată. Cineva îl zărise de la depărtare și-i dăduse semnalmentele – un guștер cu țoale mult prea largi pentru el, cu biciclete pe nas și care șchiopăta ușor.

Afacerea era însă o cacealma. Țiganca trăia bine mersi, într-un hogeac departe de Capitală – primul ei concediu de odihnă – băga bine la jgheab și soilea pe săturate. Fotografiile date presei fuseseră trucate și, în goana lor după senzațional, ziarele înghițiseră nada cu cârlig cu tot. Toate televiziunile prezentau în fiecare seară noi amănunte legate de anchetarea acestui caz care lăsase în umbră multe evenimente mai importante.

Se crease o adevărată psihoză și nu m-ar fi mirat ca un scenarist cu idei și timp liber să se-apuce să scrie o istorie pentru o telenovelă care ar fi făcut și pietrele să plângă.

După trei zile, o altă florăreasă a ocupat locul la taraba de lângă Universitate și a început să vândă în draci. Clienții se interesau dacă e rudă cu răposata și la răspunsul ei „da, sunt o nepoată”, fiecare se simțea să ia un trandafir, o lalea ca să-i mai potolească jalea din suflet.

Numai că fata cu pricina, în ciuda faptului că era cam tuciurie la față, era o colegă de-a noastră care fusese pusă pe post de momeală. În câteva zile se școlise bine de tot, de parcă de când era pe lume se ocupase cu vânzarea florilor. Mai era și drăguță pe deasupra și avea și un nume parcă predestinat – Violeta.

Se mișca vioi, dădea sfaturi, îi îmbia pe trecători cu vorbe galeșe și, evident, întârzia până după miezul nopții, în așteptarea îndrăgostiților care se plimbau pe străzi, ieșeau de la spectacole sau din baruri. Din când în când, gunoierii sau cei de la *Luxten* care schimbau becurile la stâlpii de pe bulevard îi mai aruncau câte o vorbă deocheată, dar fata reușea să-i pună prompt la punct și amatorii de frugalități se lăsau păgubași.

După o săptămână, interesul ziarelor se mutase pe alte subiecte și cazul florăresei ucise cu bestialitate

începuse să fie uitat. Și eu, și ceilalți care mă schimbau la supravegherea Violetei începusem să ne pierdem răbdarea și să credem că luasem plasă, că totul fusese numai o coincidență.

După ce trecuseră trei săptămâni, Marele Ștrumf a hotărât: „gata cu prostiile, o lăsăm pe Violeta să se ocupe de treburile ei”. I-am mai cerut un răgaz de câteva zile pe care mi le-a acordat cu mare greutate. Ceva îmi spunea că supoziția mea e întemeiată. Și într-o noapte a venit confirmarea.

Violeta tocmai își strângea florile nevândute și se pregătea să închidă taraba când de ea s-a apropiat șchiopătând un tip, pe care hainele fluturau. I-a cerut politicos un buchet de garoafe; obosită cum era după o zi de muncă, fata era cât pe-aci să-l repeadă. S-a abținut și i-a garnisit un buchet frumos. Când i l-a întins, individul a apucat-o brusc, a tras-o spre el, iar în mână i-a apărut un cuțit pe care l-a ridicat deasupra capului. Dar când să lovească, Violeta a făcut o piruetă, i-a vârât un cot în burtă și i-a dat o lovitură puternică în mâna în care ținea șișul. Individul a scos un țipăt și a dat să fugă. Atunci am apărut și noi de prin cotloanele unde ardeam gazul, l-am înșfăcat, l-am vârât într-o mașină și duși am fost.

Pe drum, individul căruia i-am scăpat câțiva ghionți la înghesuială repeta în neștire:

— Cum naiba m-ați prins?

Răspunsul meu l-a vârât și mai adânc în ceață.

— Ce? Te pui cu statisticile?

Peretele fals

Decorul era mai idilic decât în proza sămănătoriștilor. Un pârâiaș zglobiu, brazi, aer curat. Acolo ridicase Sebastian Corpodeanu un motel a cărui prezență în peisaj era de foarte puțini cunoscută. Nicio placardă de la șosea nu anunța că la capătul unui drum pietruit se găsea un loc unde puteai poposi pentru o noapte într-o liniște de basm.

Corpodeanu fusese găsit la vreo sută de kilometri mai departe. În aparență, își pierduse viața într-un mod stupid. Oprise într-o parcare și, când dorise s-o ia din loc, ieșise probabil în mod nesăbuit pe șosea și fusese călcat de o mașină. Șoferul nu oprise. Dar medicul legist fusese categoric: Corpodeanu nu murise călcat de mașină. Mai înainte ca roțile să treacă peste el, fusese înjunghiat. Aveam de-a face cu o crimă. De aceea eu și Miron Stratilat ne aflam la motelul al cărui patron fusese și încercam să dibuim motivul pentru care fusese ucis.

Partenerul meu era în culmea entuziasmului. Tot drumul turuise fără să observe prin parbriz frumusețea priveliștilor. De la o vreme se uita pe *Discovery* și era încântat de metodele folosite de criminaliștii de dincolo de Ocean.

— Domnule, ce tehnică au! Auzi tu: folosesc laserul ca să descopere o pată de sânge de pe un perete zugrăvit! Mă și mir că mai îndrăznește careva acolo să comită o crimă! Îl prind în doi timpi și trei mișcări. Specialiștii ăia îi bagă în șomaj pe toți criminalii!

Nu-i împărtășeam entuziasmul. Gândul meu era numai la afurisitul ăsta de caz care ne căzuse pe cap. Cine ce avusese cu „domnul Sebi” – așa îl numea paznicul pe care îl găsisem la motel. Nu mai era nimeni altcineva acolo – clădirea era în renovare. În toate încăperile mobilele erau strânse și pretutindeni se zăreau unelte. Pe timpul lucrărilor, celorlalți angajați li se dăduse concediu.

L-am luat pe paznic din scurt.

— Cam slabă mișcarea pe aici!

Bătrânelul, al cărui nas cu vinișoare roșii îl arăta drept un adept convins al lui Bacchus, se scărpină în cap

și-mi răspunse ursuz – era cu siguranță încă mahmur după ce băuse singur vreo sticlă de tărie.

— Nu vedeți că suntem în reparație?

Desigur că vedeam, dar ceva nu era în regulă: nu se zărea forfota obișnuită pe un șantier.

— Unde-s lucrătorii?

— Unde să fie? Domnu' Sebi nu i-a putut plăti și totul a fost lăsat baltă până și-ar fi primit banii. Dar dacă patronu' s-a dus, or să-și ia sculele și-or să plece. S-a ales prafu' de toată mândrețea asta!

Avea dreptate. Din câte știam, proprietarul n-avea pe nimeni care să continue lucrările. La treizeci de ani era singur cuc.

Am continuat să umblu prin încăperile care miroseau a var, a lemn proaspăt geluit. Cineva mai trecuse pe aici înaintea noastră și cotrobăise cu mare grijă să nu lase vreo urmă care să-l deconspire. Dar ce căutase printre mobilele astea acoperite cu folie de plastic ca să nu se murdărească de la zugrăveală și vopsele? Lui Miron nu-i stătea mintea la caz – se afla încă sub hipnoza celor văzute pe *Discovery.*

Mi-am reluat cercetările de jos, din holul mic unde se afla recepția. Nimic deosebit. Nici în sufrageria unde puteau să ia masa cam douăzeci de persoane nu mi-a atras atenția vreun amănunt. Am urcat pe scara de lemn la etaj, unde se aflau patru dormitoare cu câte două paturi. Într-un al cincilea, mai mare, se găsea un singur pat.

— Aici dormea domnu' Sebi, mă lămuri paznicul, trimițându-mi în nări un iz de votcă.

Nici aici nu era ceva care să-mi atragă atenția. Aceleași mistrii, canciocuri, nivele cu bule de aer risipite pe jos, semnele obișnuite pe care le lasă zugravii peste tot pe unde trec. Și totuși, de data asta am remarcat ceva care m-a făcut să-l întreb într-o doară pe paznic:

— De când au plecat muncitorii?

— De vreo două săptămâni.

— Și de-atunci n-a mai lucrat nimeni?

— Cine, Doamne iartă-mă, să lucreze? Mam' mare? Nu v-am spus că nu i-a plătit la timp și s-au cărăbănit? Domnu' Sebi le-a zis că în curând o să facă rost de bani și de-aia nu și-au luat uneltele.

M-am apropiat de un perete și am dat cu degetul pe el. Zugrăveala nu era încă uscată. Am luat un șpaclu și am început să îndepărtez cu grijă stratul de zugrăveală. Miron și paznicul se uitau la mine ca la un smintit.

— Ce naiba faci? Strici munca oamenilor.

Nu i-am răspuns partenerului meu și mi-am continuat truda. Abia după vreo oră am dat într-un colț peste câteva pete roșcate sub stratul alb. Nu-mi trebuia confirmarea specialiștilor văzuți de Miron pe *Discovery* ca să știu că erau pete de sânge.

— În ziua în care a murit, domnul Corpodeanu a trecut pe-aici?

Paznicul se scărpină din nou gânditor.

— Da… A trecut pe-aici… Zicea că vrea să ia ceva. N-a stat mult. A urcat până în dormitorul lui și a coborât imediat… Mai ales că îl căuta cineva…

— Cine?

— Nu știu cine era… Un tip cumsecade, într-un Mercedes alb… Au vorbit ceva și pe urmă a plecat… La plecare mi-a dat o sticlă cu whisky.

Amintirea sticlei îl lăsă visător pe paznic.

— Și domnul Corpodeanu?

— A mai stat puțin și a plecat și el…

— N-a revenit în ziua aceea?

— Nu.

În opinia mea însă revenise. Fiindcă aici își găsise sfârșitul. Cineva îl înjunghiase în dormitorul lui. Sângele împroșcase parchetul și unul dintre pereți.

Criminalul folosise o pompă a zugravilor ca să acopere petele. Trebuise să rașcheteze și parchetul – o porțiune a lui arăta că rașcheta fusese folosită de o mână neîndemânatecă. Dar toate aceste lucruri îi rămăseseră necunoscute paznicului. Bucuros că primise o sticlă cu o băutură fină de la bărbatul cu Mercedes*ul*, se retrăsese probabil în ghereta lui și o băuse, cufundându-se apoi într-un somn de plumb, nemaivăzând și nemaiauzind nimic.

Am ieșit din nou în curte și am cercetat cu atenție construcția. Era o mică bijuterie de lemn. Dar ceva era curios. Proporțiile etajului erau mai mari decât ale camerelor pe care le vizitasem sus.

Am urcat din nou scara. Am intrat în dormitorul domnului Corpodeanu și l-am studiat cu luare-aminte.

Am deschis fereastra și, aplecându-mă mult în afară, am privit până unde se întinde etajul. Miron și paznicul se uitau la mine ca la un ins nu tocmai întreg la minte.

După aceea, am deschis dulapul de haine din perete. Era ticsit de costume, de haine de piele, de sacouri. În spatele lor am descoperit un mâner ascuns cu destulă dibăcie. Am tras de el și deodată am simțit cum un panou alunecă în lungul peretelui. Dincolo de el era o altă încăpere. M-am strecurat printre haine și am pătruns într-o ambianță stranie. Camera era ticsită de aparatură video. Le-am făcut celor doi însoțitori ai mei semn să mă urmeze. S-au conformat muți de uimire.

Nu mi-a trebuit mult să aflu care era rostul încăperii. De aici domnul Corpodeanu înregistra tot ce se petrecea în dormitoarele motelului în care avea ascunse camere de luat vederi. De aceea motelul nu-și făcea reclamă. Era cu circuit închis, numai pentru cunoscători. Domnu' Sebi punea la dispoziția unor clienți dornici să-și petreacă ore de relaxare în compania unor june, departe de ochii nevestelor și în deplină ignorare de către publicul larg. Numai că avea grijă să le imortalizeze pe peliculă escapadele nocturne. Iar apoi, să-i șantajeze. Doar tipul cu Mercedes*ul* alb refuzase să plătească. La capătul unei vizionări de câteva ore, care îl lăsase pe paznic cu gura căscată de uimire, proprietarul strălucitorului automobil apăruse pe una dintre casete, într-o postură care pe nevasta lui ar fi trimis-o direct la un avocat ca să intenteze o acțiune de divorț.

Gigant pe jumătate

Individul intrase pe singura fereastră care rămăsese deschisă pe timpul nopții și care nu era conectată la sistemul de alarmă. Se afla la mai bine de doi metri de sol. Se cățărase pe pervaz, sărise în bucătărie și de acolo urcase pe scară la etaj, unde dormea stăpâna casei, o femeie de curând măritată, rămasă singură în noaptea aceea, soțul ei fiind plecat în provincie. Acționase în liniște, așa că o surprinsese în somn, o legase de mâini și de picioare de tăbliile patului, îi aplicase un leucoplast pe gură și o violase timp de mai multe ceasuri. După aceea, o strangulase cu un fir de nailon. Plecase pe ușa din față, după ce deconectase sistemul de alarmă, tăind firele prin care ar fi fost avertizat un post de poliție aflat în apropiere. Era cea de-a treia crimă comisă în acest mod în ultimele săptămâni. Dar acum aveam un indiciu de bază – ucigașul trebuia să aibă o statură impresionantă, altfel n-ar fi ajuns să se apuce cu mâinile de pervaz și să se cațere pe el. Nu se folosise niciodată de vreo scară sau de vreun alt suport pe care să se înalțe.

— Caută acul în carul cu fân!, se văita partenerul meu Miron Stratilat. Ce-o să facem acum? O să luăm la rând echipele de baschet și o să-i luăm la întrebări pe toți cei care au peste doi metri înălțime?

— Nu-i obligatoriu să fie baschetbalist, l-am potolit eu. Poate fi foarte bine un gigant care nu face sport.

— Măiculiță! E încurajator, n-am ce zice.

— Asta-i situația.

— Dar n-ar putea fi oare vorba de doi inși?

— Adică?

— Unul să se suie în spatele celuilalt, ca apoi să-și dea drumul pe fereastră?

— E o idee; dar ai uitat ce-a zis medicul legist în rapoartele lui? Victimele au avut contact sexual cu un singur bărbat înainte de a fi omorâte.

— Așa e. Dar eu nu-i înțeleg pe ăștia: după ce că femeia, de voie, de nevoie, te servește, îi mai și sucești gâtul? Sunt unii săriți bine de pe fix!

— Ai dreptate. Iar rostul nostru e să-i găsim. Nu mai bate mărunt din buze și apucă-te de treabă.

Miron mă întrebă cu inocență în glas.

— Ce vrei să fac?

— Să gândești. Chiar dacă uneori mi se pare că te deranjează teribil chestia asta.

Partenerul meu se burzului și sări în mijlocul încăperii pompos botezate birou.

— Mă deranjează mai mult cei care nu mă apreciază la justa mea valoare.

M-am cufundat în însemnările pe care mi le făcusem în legătură cu cele trei crime. Miron se așezase bosumflat la birou și se prefăcea și el interesat de bloc-notesul soios pe care îl ținea în buzunarul de la spate al pantalonului și îl scotea de acolo ori de câte ori dorea să păstreze pentru posteritate vreun panseu provocat de derularea anchetelor noastre. L-am lăsat în ceață o vreme, apoi mi s-a făcut milă de el și l-am întrebat pe un ton împăciuitor.

— Ce-ai remarcat la femeile astea care au fost omorâte?

Bucuros că e luat în seamă, a scos un pix și a început să deseneze cercuri, triunghiuri, trapeze pe o filă din carnet.

— Știu eu? Toate sunt destul de tinere… Pe deasupra și frumoase…

Cuprins brusc de o agitație inexplicabilă, a fost rândul meu să aterizez în mijlocul biroului.

— Excelent, Miroane, excelent! Tinere și frumoase, ai dreptate. Și mai cum?

Dorind ca răspunsul lui să stârnească un alt val de aprecieri, a șovăit puțin înainte de a-mi răspunde.

— Toate au avut o situație materială înfloritoare.

Entuziasmul meu nu avea margini.

— Așa e, partenere! Ai punctat exact. Toate erau bogate. Nu duceau grija zilei de mâine.

Colegul meu nu părea prea entuziasmat.

— Și ce dacă erau tinere, frumoase și cu bani? Ne luminează asta cu ceva?

— Fără doar și poate. Din casele unde au fost comise crimele s-a constatat că lipsește vreun obiect?

— Nu. Omul nostru s-a dus acolo cu alte treburi. Nu-i ardea de ciordit.

— Așa e. Iar faptul că nu l-au tentat nici bani, nici bijuterii, nici tablouri ne spune ceva.

Miron se uită la mine cu milă.

— Mie unuia nu-mi spune nimic.

Trebuia să-l iau din aproape în aproape.

— Ba da. Avem portretul criminalului – desigur, nu complet. Acesta este un tip aflat pe treapta de jos a ierarhiei sociale. Se crede cineva fiindcă își permite să posede femei frumoase și cu avere. Are complexe. Comite crime ca să se arate puternic. E un gigant, poate și hidos, și de aceea îl refuză cele cărora le face avansuri. Vai de mama lui!

Miron mă îngână în șoaptă:

— Vai de mama lui!

Tocmai atunci a sunat telefonul. Așteptam să fiu sunat și am smuls receptorul din mâna lui Miron, care de fiecare dată se repede să răspundă el, în speranța că îl caută vreuna dintre fătucile cu care stabilește întâlniri și care de obicei îi dau plasă. Am ascultat câteva clipe la receptor, am zis „mulțumesc” și am închis, dus pe gânduri.

— Cine era? Șeful cel mare? Vreo pacoste de ziarist nerăbdător să afle care mai e stadiul anchetei? Uneori îmi vine să strâng pe unul de gât, Doamne feri și apără! Prea se bagă unde nu le fierbe oala.

— Era medicul legist. A făcut o descoperire interesantă. Sub sânii celei de a patra victime a descoperit urme de cremă.

— Și ce-i cu asta? N-avea voie cucoana să se dea cu smacuri?

— Ba da. Numai că aia nu era o alifie simandicoasă, de lux. Era o alifie din alea, cu care se dau actorii.

— Atunci tipul nostru e actor și nu baschetbalist?

— Greșit. Ții minte că în casa celei de-a doua victime am descoperit o urmă de pantof în dormitor?

— Da. Era urma pantofului unui copil. Și ce-i cu asta?

Nu i-am răspuns. De câteva zile aveam un fax în birou și mașinăria neagră, de care ne bucuram cu toții, intrase în funcțiune, după un semnal sonor. L-am lăsat pe Miron să ia de pe jos cele două coli. Mi le-a întins intrigat.

— Ce-i cu urma aia?

Înainte de a-l lămuri, am citit informațiile pe care le primisem dintr-un oraș de provincie unde nu demult fuseseră comise două crime în același mod ca și cele pe care le anchetam.

— Fiule, mari proști mai suntem!, i-am zis eu lui Miron.

— De ce folosești pluralul?

Nu i-am băgat în seamă remarca și am continuat:

— Noi ne dădeam de ceasul morții să găsim un uriaș care să poată escalada un pervaz aflat la doi metri înălțime. Dar nu ne-a dat prin cap o altă variantă.

— Care?

— Doi pitici, unul în spatele celuilalt, ajung cu ușurință să se strecoare pe o fereastră aflată la înălțime. Asta explică urma aceea lăsată de un pantof ca de copil, urma de cremă descoperită într-un loc unde s-a frecat cu obrazul…

— Și de unde-i iei pe piticii ăștia? Sunt și mai greu de găsit decât un gigant.

— De la circ, fiule, de la circ. Tocmai mi-a venit prin fax informația că și prin alte orașe unde a poposit circul *Matadorus* au fost comise crime.

— Mai am o singură întrebare și te las în pace: zici că erau doi. Dar medicul legist a fost categoric: femeile au fost violate de un singur bărbat. Celălalt, care aștepta jos, ce făcea?

— Lucra cu imaginația, asta făcea. Te poți pune cu plăcerea omului?

Prietenul ucigașului

Îi urmăream de multă vreme. În sfârșit dădusem de urma lor și-i țineam sub observație dintr-un ascunziș. Nu știu de ce, nu-mi venea să pun mâna pe ei dintr-odată.

Se adăpostiseră de ploaie sub coroana unui stejar. Tânărul cu plete își ținea o mână pe capul prietenului său și îl mângâia privind la picăturile care răpăiau pe frunze. Vântul încetase să bată. Pământul se înmuiase. Din loc în loc se formaseră pârâiașe care se scurgeau la vale printre tufișurile crescute haotic. Nicio viețuitoare a pădurii nu se zărea. Doar tânărul pletos și cu prietenul lui respirau cu nesaț aerul proaspăt, fiecare preocupat de altceva.

Într-un târziu, pletosul oftă și se cuibări și mai aproape de prietenul său, ca să se încălzească unul pe altul. Când începu să vorbească în șoaptă, aburi calzi îi ieșiră pe gură.

„Da, prietene, numai tu mi-ai mai rămas. Numai tu mă mai înțelegi. Dai din cap, ca și cum ar mai fi vreo ființă pe lume, în afară de tine, care să nu mă judece și să mă condamne. Au, la urma urmei, dreptate. Dar e o dreptate pe care nu dau doi bani. E-adevărat, am ucis în câteva rânduri. Am omorât niște ticăloși, niște neisprăviți care făceau degeaba umbră pământului. Nu-i așa? Am dreptate sau nu? Te uiți la mine și-mi dau seama, deși nu poți să spui ce-ți trece prin cap, că n-ai nimic împotriva mea. Ce să ai? Dimpotrivă, îmi ești recunoscător. Câți mai sunt azi recunoscători fiindcă au fost la ananghie și cineva i-a salvat în ultima clipă? Foarte puțini. Poate nimeni. Tocmai de aceea țin la tine așa de mult. Te-am scos din încăierarea aceea mai mult mort decât viu, ți-am oblojit rănile, te-am pus pe picioare. N-aveam de gând să-ți cer nimic. Dar tu ai simțit nevoia să-ți exprimi în vreun fel recunoștința. Nu te-ai mai despărțit de mine, chiar dacă uneori am încercat să te alung – e greu să hrănești două guri în ziua de azi. Am împărțit împreună, ca doi adevărați prieteni, și bucuriile, și necazurile. Până acum ne-am descurcat binișor. Am mai vânat câte ceva, am mai coborât până în orașul de la marginea pădurii și am mai luat câte ceva de-ale gurii – dar n-am băgat de

seamă că faptul te-ar fi deranjat. Așa e când fugi de lume, te ascunzi de ea – faci apel la orice mijloace ca să reziști și să rămâi în viață.

Îți jur, n-or să pună mâna pe noi orice-ar încerca să facă. Degeaba au trimis patrule prin coclaurile astea – noi le cunoaștem mai bine ca oricine. Zadarnic fac controale pe șosele, prin trenuri, prin locuri aglomerate; de fapt, chipul meu nu-l știe nimeni și cu atât mai mult pe al tău. N-au cum să ne prindă. Nu ne poate turna nimeni fiindcă lucrăm pe cont propriu. Cu cât știu mai mulți că vrei să dai o lovitură, cu atât se compromite totul. Nu-i așa, prietene?"

Prietenul nu-i răspunse. Atenția îi era atrasă de un zgomot care răzbătea până la ei la intervale regulate de timp. Putea fi o bucată de tablă de pe care șuvoaiele înlăturaseră stratul de frunze și acum rămăsese liberă în bătaia ploii. O pasăre zbură de la un copac la altul, împrăștie o puzderie de picături de apă și-i făcu pe cei doi să tresară și să arunce în jur priviri circumspecte.

„Ptiu! drace, ne-ai speriat", zise pletosul. Avea o față cu piele gălbejită – ai fi zis că n-a atins-o niciodată soarele – și cu oase proeminente. Ochii îi erau înfundați în două văgăuni de unde străluceau stins. Nasul mare îi dădea o înfățișare și mai caraghioasă. Părea un clovn de la circ – hainele zdrențuite și pestrițe accentuau impresia asta – care rostește un monolog spre amuzamentul publicului. Numai că din gura lui ieșeau doar grozăvii.

„Nu-i așa, ai vrea să știi cum a început totul", continuă tânărul după ce se asigură că nu-i amenință nicio primejdie. „Ai dreptate – nu ți-am povestit niciodată despre copilăria mea. Nici nu-mi place să-mi amintesc de bătăile pe care le-am îndurat de mic de la tatăl meu. Stăteam amândoi într-o rulotă părăsită de la marginea unui orășel – nici nu mai vreau să-i mai pronunț numele – și de când am făcut cinci ani m-a trimis să cerșesc.

Mă lăsa dimineața în centru și dispărea până seara, când venea după mine și-mi lua bănuții agonisiți, ca să-și cumpere băutură. Mirosea – mai bine zis, duhnea – a vin prost, a țuică și votcă, de care făcea rost prin nu știu ce mijloace. Probabil se ocupa cu furtișaguri prin piețe, prin autobuze și tramvaie. Dacă într-o zi căpătăm prea puțini bani, își scotea cureaua de la pantaloni – o curea lată, cu

o cataramă lucitoare – și mă izbea până mă umplea de sânge. Îmi înghițeam lacrimile și mă gândeam la mama. O imploram să vină de-acolo unde era – nu-mi aduceam aminte chipul său, eram prea mic când murise, probabil și din pricina palmelor și pumnilor tatălui meu. De fiecare dată mi se arăta în minte sub o altă înfățișare și o rugam să mă ocrotească. Îmi zâmbea blând și fără putere și mă lăsa pradă furiei bărbatului acela cu barbă aspră și ochi sălbatici. Mă bătea până cădea răpus de băutură și adormea îmbrăcat pe așternutul de pe podeaua rulotei. Așa a murit – în somn, puțind a poșircă și cu capul zdrobit de ciocanul cu care l-am lovit în tâmplă până n-a mai avut suflare în el. Tocmai împlinisem cincisprezece ani și mi-am făcut cadou eliberarea mea de chinul care mă însoțea de la naștere. A fost primul om pe care l-am omorât. Dar văd că pe tine te mai doare rana pe care ai căpătat-o în încăierarea de noaptea trecută. Te-ai luptat ca un viteaz. Rabdă, prietene, rabdă. Aici n-avem medicamente și nici fețe ca să te pansez. Dar cârpa asta o să-ți oprească sângerarea.

Ce spuneam? A, da. Din clipa în care n-am mai depins de nimeni a trebuit să fug cât mai departe de orașul ăla, ca să mi se piardă urma. Am început să rătăcesc din loc în loc, cerșind, furând, înșelând, dormind pe apucate, pe unde se nimerea – vagoane părăsite în vreo gară pustie, prin guri de canal, prin păduri, ca acum… N-am vrut să mă lipesc de nicio ceată – am preferat să rămân singur, până nu demult, când te-am întâlnit și mi-ai devenit cea mai dragă ființă pe care o am pe lume. Nu te uita mirat la mine – îți dau cuvântul meu, așa e.

Dar să-ți spun povestea vieții mele mai departe. A doua oară am omorât dintr-o întâmplare nefericită. Într-o noapte mă furișasem în casa unei bătrâne dintr-un sat – îmi era îngrozitor de foame. Necazul e că bătrâna s-a trezit și, speriată, a început să țipe. N-aveam unde să fug, se așezase în fața ușii și urla ca scoasă din minți – și am apucat-o cu amândouă mâinile de beregată și am strâns cât am putut de tare, ca să n-o mai aud. S-a lăsat ca o zdreanță pe podea. N-o să mă crezi, dar mi s-a făcut milă de ea. Cine o pusese să se trezească și să urle ca mușcată de șarpe?

Dar am uitat să-ți spun ceva: înainte de asta, au pus polițiștii de câteva ori mâna pe mine. Am stat câteva săptămâni prin școli de corecție, însă am reușit să fug de fiecare dată. Era s-ajung și la pârnaie – i-am păcălit până la urmă și i-am lăsat cu ochii în soare. Dacă, Doamne-ferește, ajung totuși în temniță, îmi pun capăt zilelor. Mai de preț ca libertatea nu e nimic.

Și de fata aceea pe care am întâlnit-o într-o pădure îmi pare rău. Avea vreo șaisprezece-șaptesprezece ani și era frumoasă sau poate doar mi se părea mie, care nu mai avusesem vreo fată. Nu trebuia să se zbată – eu voiam să mă port cu blândețe. Proasta n-a înțeles nimic și, îți repet, mi-a părut rău când am văzut-o cum zace pe frunziș, cu capul spart de un ciot de copac de care s-a izbit când încerca să mi se smulgă din brațe. I-am săpat un mormânt cu o cazma furată din curtea cuiva și – mă crezi sau nu – am plâns în fața acelei movilițe de pământ sub care îi zăcea trupul.

Ei, dar mai am multe să-ți povestesc, însă pe tine te-a furat somnul. Și eu am obosit – o să continuăm mâine să-ți spun prin câte am trecut până când te-am întâlnit. Vino mai aproape, ca să ne ținem de cald unul altuia. Așa! Și să dormim, și în vis să ne credem stăpânii lumii.”

Ploaia se întețise. O jivină necunoscută le trecu prin față și se afundă într-un desiș. Tânărul mai mângâie de câteva ori corpul câinelui care deja adormise și, rezemat de trunchiul stejarului, ațipi și el. Începu să viseze probabil ceva frumos – fața i se destinse într-un zâmbet larg. L-am lăsat în pace – aveam tot timpul să-l înhaț după ce se va trezi.

Prostituată la marginea drumului

În fața curții erau mai multe răsaduri de trandafiri galbeni. Un dud uriaș își întindea crengile încărcate de fructe zemoase. În curte intrai pe o poartă de metal vopsită în verde. Străbăteai un gang și ajungeai la o casă cât o cutie de chibrituri. Prin ferestrele de-o palmă puteai privi în două încăperi cu mobilă puțină și umilă. Într-un pat îngust, ziua dormea o fetișcană cam la optsprezece ani. Se trezea din când în când, trebăluia prin bucătărie, pregătindu-și ceva de-ale gurii, mânca în fugă, ca și cum n-ar fi simțit nicio plăcere, se culca la loc. Spre seară se trezea și mai ciugulea ceva. Apoi începea să se gătească. Se farda în fața unei oglinzi mici, își dădea cu mult rimel și ruj. Dintr-o dată părea cu mult mai în vârstă. Nu știai cum s-o consideri – nu era nici frumoasă, nici urâtă. Puțintică la trup, cu o față de copil speriat, se mișca agilă prin cele două odăi. Rămânea câteodată pironită locului și privea o fotografie înrămată de pe perete. Din ea o urmăreau un bărbat și o femeie surprinși într-un moment nefericit din existența lor. Pe chipurile care ar fi trebuit să fie zâmbitoare se citea o tristețe inexplicabilă, ca și cum ar fi presimțit ce avea să li se întâmple – la scurt timp după ce pozaseră unui prieten pieriseră într-un accident de mașină, lăsând-o pe fata lor, Petronela, să se descurce singură de la cincisprezece ani.

Câteva luni trăise din mila vecinilor, la rândul lor oameni sărmani. De la un moment dat fusese dată afară din școală. Cineva aflase cum face rost de puținii bani de care avea nevoie ca să se întrețină și raportase directorului dorind să intre pe sub pielea lui. Acesta făcuse o criză cumplită – nu putea să tolereze o prostituată într-un mediu care își propunea să crească numai elevi model. Petronela nu-i purtase pică. La urma urmei avea dreptate să se poarte așa. Rămăsese însă cu un mare regret fiindcă nu terminase școala. Dar nu învinovățea pe nimeni. Nu-și blestema soarta. Trăia ca o viețuitoare blândă și lipsită de putere. Nu mai visa la nimic. De obicei, ziua stătea în casă. Noaptea se ducea pe Calea Plevnei unde aștepta clienți. Nu se repezea să-i

agațe, cum făceau celelalte, dornice să câștige cât mai mult. Aștepta rezemată de câte un stâlp ca vreunul dintre șoferii dornici de o aventură scurtă să-și oprească privirea asupra ei. Culmea e că modestia ei atrăgea. Nu se putea plânge că nu primește destul. Dar cei mai mulți bani îi lua individul care îi asigura protecția. Ei îi rămânea te miri ce. Și totuși nu se plângea, nu se milogea, așa cum procedau celelalte. Își punea în poșetă bancnotele primite și își vedea de treabă în continuare. Atât i se hărăzise ei în viață și n-avea niciun rost să se lamenteze.

De trei zile căzuse la pat cu temperatură mare. De-abia reușise să se târască până la o farmacie ca să-și cumpere medicamente. Febra însă nu-i scădea. Din când în când delira. Se închipuia atunci trăind o altă viață. Se vedea o avocată strălucită care îi apăra pe cei năpăstuiți. N-ar fi acceptat în ruptul capului să pledeze pentru vreun ticălos, chiar dacă ar fi câștigat mai mult. Își imagina deliciile provocate de glorie. Când n-o mai chinuiau halucinațiile, îi venea să râdă. Ea și glorie! O biată prostituată nu are cum să cunoască faima.

A patra zi se simți mai bine și se dădu jos din pat. Își pregăti un ceai de tei și-l bău stând ghemuită într-un fotoliu și uitându-se la televizor. De fapt, nu înțelese mai nimic din filmul peste care dăduse întâmplător apăsând butoanele telecomenzii. Mintea îi era în altă parte. De aceea nici nu auzi de la început cum cineva îi bătea la ușă. De-abia într-un târziu se urni ca să deschidă. Cine putea fi la ora asta de noapte? De obicei n-o vizita nimeni. Prieteni nu-și făcuse, vecinii o ocoleau cu dispreț.

De-abia după ce ajunse la ușă își dădu seama ce slăbită este. Boala îi împuținase și mai mult puterile. În prag se afla Lae, protectorul ei. Cu toate că afară era întuneric, îi deslușì privirea cruntă. O dădu la o parte ca pe un obiect nefolositor și intră în casă. Închise încet ușa în urma lui. Începu din nou să tremure din toate încheieturile și fierbințeala îi cuprinse iarăși trupul.

Lae se uită în jur cu oroare. Mai bine n-ar fi venit. N-ar fi crezut în ruptul capului că una dintre fetele lui – e drept, una dintre cele care nu se descurcau deloc grozav – trăiește într-o asemenea mizerie. Scaune desperecheate. O masă acoperită cu mușama. Un fotoliu cu tapițeria

roasă. Un șifonier cu uși care nu se închideau. Un pat cu arcurile rupte. Pe jos erau așternute niște petece de covoare. Iar praful se răsfăța în voia lui.

Ceea ce vedea îi spori furia. O nepricepută, asta e fetișcana urâțică din fața lui. Ar fi trebuit de mult să renunțe la ea. Ar fi trebuit de mult s-o înlocuiască. Slavă Domnului, se mai găseau fete dornice să-și vândă nurii. Nici acum nu înțelegea cum se lăsase înduioșat și o primise pe amărâta asta sub aripa lui ocrotitoare. Când își aducea aminte de ora pe care o petrecuse cu ea într-o noapte, încercând s-o învețe trucurile meseriei, i se făcea scârbă.

Fata continua să tremure în fața lui. Purta un capot zdrențuit iar părul în dezordine îi era năclăit de sudoare. Mirosea grețos a medicamente.

— De ce n-ai venit la lucru?, o întrebă el cu mânie în glas și-și aprinse o țigară.

Înainte de a răspunde, fata tuși înecându-se cu fumul pe care Lae i-l trimise drept în față.

— Am fost bolnavă, șopti Petronela neîndrăznind să-l privească în ochi și acoperindu-și mai bine pieptul costeliv.

— Ai fost bolnavă!, o îngână bărbatul. Și ce-mi pasă mie că ai fost bolnavă? Mă faci să pierd bani.

— De mâine pot să vin din nou.

— De mâine poți să vii din nou, îi repetă iarăși vorbele bărbatul cu chip întunecat. Dar nu puteai să dai un telefon?

— Nu l-am plătit și mi s-a tăiat.

— Îți dau o groază de bani și nu ești în stare să-ți plătești telefonul?

O apucă de păr și o trase spre el. Fata nu se împotrivi, ca și cum ar fi socotit îndreptățită orice pedeapsă. Nu scoase un sunet când bărbatul porni să-i care pumni și palme. Lovea puternic, fără să-i pese că dădea într-un trup firav. Lipsa ei de reacție îl înfurie și mai mult. O trânti la podea și începu s-o piseze cu picioarele. Fata continuă să nu se apere.

În sfârșit, o ridică de la pământ ca pe o zdreanță și-i urlă scos din minți:

— E ultima șansă pe care ți-o mai dau!

O îmbrânci cu silă, înduioșat de propria lui mărinimie. Fata se izbi de colțul mesei și se prăbuși din

nou la podea. O mai lovi o dată cu vârful pantofului:

— Ai să recuperezi zilele pierdute!

Se îndreptă spre ușă, dar se întoarse intrigat. Ceva nu era în regulă. Făptura de pe jos continua să zacă nemișcată.

— Te-ai șifonat cumva?, întrebă el batjocoritor.

Nici de data asta nu primi vreun răspuns. Îl cuprinse neliniștea. Se aplecă și o ridică pe fată de subsuori. Când îi dădu drumul, aceasta se întinse din nou cu un bufnet pe covor. De-abia atunci îi văzu pata de sânge de la tâmpla dreaptă. Puse îngrozit urechea pe pieptul ei. Nu mai sufla.

Peste cinci minute, Lae se afla în mașina lui, spunându-și că nimeni nu-l văzuse la ora aceea târzie de noapte și că nu-l amenință nimic.

* * *

Din aroganța lui se alesese praful. Stătea în fața mea pradă unei neliniști cumplite. Încercarea lui de a-și construi un alibi eșuase. Până la urmă, recunoscuse totul și-mi istorisise cum se petrecuseră lucrurile. Dar pentru asta trebuise să-l duc la mașina lui și să-i arăt cele câteva petale de trandafir galben rămase ca printr-un miracol în niște locașuri ale barei de protecție și urmele de dude de pe capotă. Niște biete semne la care nu luase seama.

Praf în ochi

Prima sosise casiera. Dăduse bineț femeii de serviciu care trebăluia pe coridorul lung și se așezase în fața ușii de la contabilitate. În scurtă vreme își făcură apariția și ceilalți salariați. Intrară în birouri și începură să-și pregătească ness-uri și cafele, comentând un *talk-show* care îi ținuse treji toată noaptea. Tot din pricina *talk-show*-ului respectiv întârziară și contabila și contabilul-șef. Casiera avea niște plăți de făcut și îi luă la rost. N-avea acces la contabilitate fără ei. Fiecare avea câte o cheie potrivită la cele trei yale. Șeful firmei de cosmetice, un tip prudent, își luase măsuri de siguranță după ce în zonă se semnalaseră mai multe jafuri. Nu de alta, dar în fișetele metalice – și ele încuiate – erau adăpostite cele mai importante acte ale firmei. Dispariția lor ar fi însemnat un dezastru. Ar fi trebuit luni de muncă să se refacă tot traseul financiar-contabil al firmei.

Deci, în dimineața aceea, fiecare dintre personajele pomenite mai sus descuie yala pentru care avea încredințată o cheie. Apoi contabilul-șef – un ins numai piele și os, de parcă ar fi fost bolnav de ulcer – dădu ușa la o parte și vru să pășească înăuntru. Se răzgândi însă și-și invită colegele să intre ele mai întâi. Grăbită, casiera se repezi prima. Dar făcu doar un pas și se opri ca țintuită locului.

— Da’ intră, dragă, odată, o apostrofă contabilul-șef, cuprins brusc de dorința de a se apuca de lucru.

Casiera însă nu se clintea. Intrigat, contabilul-șef își făcu loc fără să mai țină seama de regulile de politețe. Dar rămase și el stană de piatră. În fața ochilor i se înfățișa un tablou sinistru. Geamul de la birou era spart – pe jos se aflau numai cioburi – iar fereastra dată în lături. Și nu mai era nici urmă de cele trei calculatoare de pe mese.

Bărbatul se dezmetici primul. Ordonă pe un ton categoric:

— Nu intră nimeni! Nu se atinge nimeni de nimic.

Mai slabă de înger, casiera începu să urle:

— Hoții! Ne-au spart biroul!

Îndată, toți angajații prezenți se repeziră la contabilitate, bucuroși că aveau un motiv să amâne începerea lucrului. Era vineri, zi scurtă, și fiecare se gândea unde și cum va petrece zilele de sfârșit de săptămână care se anunțau caniculare. Imediat porniră comentariile.

— Vai, dragă, ce curaj! Cu paznicul în firmă să se-ntâmple una ca asta!

— Cum naiba s-au cățărat până la fereastră? Sunt vreo cinci metri de jos. Și cum au luat calculatoarele? Doar nu sunt niște cutii de chibrituri!

— Simplu: cu frânghiile. Pentru aurolacii care bântuie pe-aici e floare la ureche. Bine că n-au luat și actele din fișete!

Își făcu apariția și șeful firmei. El nu era obosit de urmărirea show-ului celui mai popular moderator de televiziune. Nu mai știa ce să facă pentru ca să meargă în continuare afacerea. Și noaptea visa impozite și se-ntreba dacă le plătise sau nu.

După ce aruncă o privire, se duse la secretariat și anunță secția de poliție din apropiere de cele întâmplate.

Așa am făcut cunoștință cu un caz pe care, după ce aveam să-l rezolvăm, Miron Stratilat avea să-l caracterizeze scurt și cuprinzător: „Murdar!”

Primul pe care l-am luat la întrebări a fost paznicul de noapte. Omulețul, aflat la pensie, mai câștiga și el un ban stând de pază în fiecare noapte la firma de cosmetice; se jura pe ce are mai sfânt că nu văzuse nicio mișcare și nu auzise când fusese spart geamul. Venise la ora opt seara, deschisese ușa de la intrare, se închisese înăuntru și, în primul rând, verificase dacă birourile erau încuiate. Găsise totul în regulă. Nu pusese geană pe geană și se plimbase toată noaptea pe coridor, așezându-se uneori, când obosea, pe un scaun, ca să mai citească din ziare, sau să rezolve câte o integramă.

— Credeți-mă, dom’ șef – i se adresă el lui Miron, pe care îl credea mai mare în grad fiindcă avea o statură care îi speria pe mulți – până dimineața, când a venit femeia de serviciu, nu s-a întâmplat nimic.

Între timp, specialiștii noștri luaseră amprente, cercetaseră peretele care fusese escaladat, studiaseră cioburile de geam. Din punctul meu de vedere, totul era zadarnic – n-aveau să descopere nicio urmă.

L-am luat din scurt pe șeful firmei.

— Așteptați cumva vreun control?

Niciun mușchi nu tresări pe obrazul omului de afaceri.

— Ce control, Doamne iartă-mă! De-abia a fost unul săptămâna trecută. N-a găsit nimic în neregulă. Știu ce vreți să insinuați – adică a fost o spargere doar așa, de ochii lumii, ca să ascundem ceva. Ei, bine, din moment ce actele sunt la locul lor, evidențele de pe calculatoare se pot reface. O să dureze ceva, dar până la urmă le punem cap la cap.

— De ce n-ați pus un grilaj la fereastră?

— Cine Să-și închipuie că o să dea cineva o lovitură la niște calculatoare amărâte? Erau niște gioarse, și-așa voiam să le schimbăm…

— Spre curtea de unde au pătruns hoții mai dau și alte ferestre. Cum de-au intrat tocmai la contabilitate?

— Foarte curios! Iar în alte birouri sunt aparate mai performante. Nu vreau să vorbesc cu păcat, dar cineva a avut interesul să dea spargerea în biroul acela. Altfel nu-mi explic.

— Bănuiți pe cineva?

— De bănuit, pot bănui pe mulți.

— Ca de exemplu?

— Poate fi la mijloc concurența. Vreo firmă de cosmetice care desface aceleași produse ca și noi a vrut să afle cum stăm cu vânzările și să adopte o strategie care să ne scoată de pe piață. Altă explicație nu văd. Vă repet – pe calculatoarele alea nu se iau nici doi bani.

— În orice caz, cineva a avut informații precise unde se află contabilitatea.

— La câtă lume se perindă pe la noi…

Pe contabilul-șef, pe contabilă și pe casieră i-am chemat la secție pentru lămuriri suplimentare și pentru declarații. Toți afirmaseră că plecaseră împreună la ora șapte – mai întârziaseră în firmă având o situație de întocmit pe care doreau s-o predea la termen. Încuiaseră ușa de la intrare și fiecare se dusese acasă. Practic, doar o oră nu fusese nimeni în firmă.

— Curios, i-am zis eu lui Miron după ce am rămas singuri în biroul nostru.

Partenerul meu nu era de aceeași părere.

— Ce să fie curios? Sunt niște hoți care au acționat la întâmplare. Nu-i mai prindem cât e hăul! Las-o baltă; mai bine ai cere audiență la Marele Ștrumf ca să-l rogi să ne pună și nouă o instalație de aer condiționat. Murim dracului pe zăduful ăsta!

De pe Miron curgeau apele. Un ventilator de birou nu reușea decât să ne împrăștie hârtiile. Ca să nu zboare, puneam peste ele scrumiere.

Am tras un gât dintr-o sticlă de apă minerală care parcă fusese ținută în cuptor.

— Curios, am mai zis eu o dată.

De data asta grăsălanul meu coleg nici nu mai catadicsi să-mi răspundă. Se repezi la telefonul care începuse să sune, cu speranța că-l caută vreo junǎ. Însă telefonul era pentru mine. Îmi întinse receptorul în silă.

La telefon era șeful firmei de cosmetice.

— Nu știu cum să vă zic, începu el pe un ton șovăitor… După cum v-am spus, nu vreau să bag pe nimeni în belea… Dar e ceva care poate să vă fie de ajutor…

— V-ascult.

— De mai multă vreme aveam o bănuială… Și chiar voiam să controlez, ca să nu mai am și pacostea asta în minte.

— Spuneți, vă rog.

— Fără să am date concrete, aveam impresia că pe calculatoarele noastre se mai țineau și alte evidențe. Știu sigur, și contabilul-șef, și contabila mai lucrează pentru alte firme.

— Tot de cosmetice?

— Nu. Ori de câte ori intram în biroul lor, apăsau pe tastatură și pe ecran apăreau date despre firma noastră. O vreme am crezut că e vorba de jocuri. Nici pomeneală! Atunci m-a dus gândul că printre picături mai fac și alte lucrări. Nu știu dacă vă e de folos ce v-am spus, dar voiam să știți.

— Mulțumesc, i-am răspuns eu sec, deși dacă ar fi fost lângă mine mi-ar fi venit să-i strâng mâna – rezolvasem cazul.

Miron se chinuia să-i vină de hac unei muște dolofane.

— Miroane! Mâine o chemi pe casieră și-i verifici depoziția. Ce-a făcut de când a plecat, dacă are martori

pe unde a fost și la ce ore a fost văzută.

…A doua zi după-amiază, Miron mi se înfățișă radios.

— Șefu' scump! Au dat-o în bară. I-am prins cu fofârlica. După cazul ăsta ne iau din nou la „omucideri", de unde-au dat cu noi de-a azvârlita fiindcă am călcat pe bec. Casiera e cam fricoasă – până la urmă a vărsat totul. Mi-a zis că n-a plecat odată cu ceilalți din birou. A avut o treabă și le-a lăsat cheia celorlalți.

— Asta explică totul.

— Ce explică?

— Geamul n-a fost spart din afară, ci din interior. N-ai văzut unde erau cioburile? În încăpere n-a pătruns niciun străin. Contabilul-șef și contabila au dat pe geam calculatoarele cuiva care le aștepta jos.

— Dar de ce au făcut asta? Au vrut să acopere ceva?

— N-ai auzit de focul de săptămâna trecută de la firma arabului ăla… am uitat cum îl cheamă, îi am numele scris pe undeva.

— Ba da. Și ce-i cu asta?

— I-a ars toată arhiva.

— Și?

— Ei bine, contabilul-șef și contabila de la firma de cosmetice lucrau și pentru el. Țineau însă evidențele pe calculatoarele furate.

— Tot nu pricep.

— E simplu: arabul trebuia să-și refacă evidențele urgent fiindcă se aștepta la un control. În treacăt fie zis, afacerile lui nu erau tocmai curate. Una era scris pe hârtii și alta se înregistra pe calculator. De aceea, ca să-l salveze și să-i creeze un statut de onorabilitate, contabilul-șef și contabila au furat calculatoarele și i le-au dus plocon. Sigur, nu pe de-a moaca.

— N-ar fi putut să printeze evidențele?

— Ei, bine, nu. În primul rând, casiera îi „mirosise" pe cei doi și le spusese că dacă nu încetează să lucreze pentru arab, îl pune în gardă pe șef. Apoi, dintr-o întâmplare, imprimanta de la contabilitate era la reparat – o imprimantă de un tip special. Pur și simplu n-au avut altă soluție.

Atunci a rostit Miron vorba aceea scurtă și cuprinzătoare: „Murdar!"

Răspuns final

Partenerul meu Miron Stratilat arăta ca după un chef de durată. Avea ochii roșii de nesomn, trăsăturile feței alungite și o mare supărare pe lume. Era și firesc – cui îi face plăcere să fie smuls din pat la ora cinci dimineața ca să meargă să ancheteze o crimă? Ținea volanul mașinii ca și cum i-ar fi fost frică să nu care cumva să cadă de pe scaun. Alături de el, încercam să-i mai alung mahmureala, fiind totodată atent să nu dea în vreo groapă sau în vreun canal.

— Cât whisky ai supt aseară? Spovedește-te, fiule! Rămâne între noi.

Miron mă privi cu o infinită milă.

— Whisky zici? Ce-i aia? O marcă de ceas?

— Atunci ce-a fost? Votculiță? Vinișor? Dacă au fost berule nu te invidiez – e cam frig, s-a dus sezonul, acum e vremea tăriilor.

Opri la un stop, așteptă să se facă verde și de-abia după ce porni în trombă îmi răspunse posomorât:

— Nu pricepi că n-am pilit nimic?

— Atunci ce ai? Ți-a dat papucii vreo fătucă?

Se apucă și mai strâns de volan, claxonând un câine care se încăpățâna să stea în mijlocul drumului.

— Nu s-a născut încă fătuca aia care să mă trateze cu „hai, valea!”

— Nu mai pricep nimic. Ce ai, fiule?

Rămase o clipă tăcut, cumpănind în minte dacă merit sau nu să-i fiu duhovnic. Apoi începu să-și verse tot năduful.

— Ăla nu-i normal!

— Cine, Miroane? Și nu mai călca pe accelerație c-ajungem în sarcofag de gips.

— Numai cât îl vezi și te ia cu frig. Monstrul lui Frankenstein e un dulce copil din corul de la grădiniță în comparație cu el!

— N-auzi, Miroane, s-o lași mai moale?

— Mă mir că n-am făcut infarct din pricina lui!

— Din pricina cui?

— A vampirului! Are niște ochi ca două rondele de gheață! Cred că dacă stai lângă el te ia tremuriciul.

— Să mă bată Dumnezeu dacă pricep ceva! Cine te-a supărat?

— Tu nu te uiți la concursul ăla de la televizor la care poți să câștigi un miliard?

— Ba da.

— Și nu te ia cu fiori numai cât îl vezi pe ăla de pune întrebările?

— Nu. E un meseriaș clasa-ntâi!

— Meseriaș zici? Dacă ăsta m-ar întreba cum mă cheamă, să fiu al naibii dacă mi-aș aduce aminte. N-aș ști cum s-o iau mai repede la sănătoasa.

— Exagerezi.

— Ăsta-i răspunsul tău final? Ei află, musiu, că aseară m-am uitat la emisiunea lui și pe urmă m-am zvârcolit toată noaptea. Am visat numai castele cu strigoi.

N-am apucat să-i răspund. Miron a pus brusc o frână în fața unei case vechi și doar centura de siguranță m-a oprit să nu dau cu țeasta de parbriz și să-l fac fărâme.

Restul echipei era deja pe poziții. Am pătruns în casa în pragul căreia ne aștepta doamna Savina Marcu, o femeie cam la patruzeci de ani, cu fața scăldată în lacrimi. Ne-a condus într-o cameră în care domnul Ilie Marcu zăcea pe podea, îmbrăcat în pijama, cu tâmpla dreaptă zdrobită de un *presse-papier* de bronz. Am așteptat ca femeia să se mai liniștească înainte de a-i pune întrebări.

— Ce s-a întâmplat, doamnă?

Vorbele ei continuau să fie întretăiate de suspine.

— Am fost plecată câteva zile de-acasă. În provincie, la părinți, unde mi-am dus fetița. M-am întors azi dimineață. Ilie trebuia să mă întâmpine la gară. L-am așteptat vreun sfert de oră și, văzând că întârzie, l-am sunat. Nu mi-a răspuns nimeni, nici pe fix, nici pe mobil. M-am mai învârtit puțin prin gară și, până la urmă, am luat un taxi. Am găsit casa cufundată în întuneric, cu ușa de la intrare descuiată. Asta m-a uimit de la bun început. L-am căutat pe Ilie în dormitor, în bibliotecă, în bucătărie… Nu era nicăieri. Am intrat și în camera fetiței. L-am zărit pe jos, la lumina jucăriilor ăstora

fosforescente de pe pereți. Am crezut că i s-a făcut rău. De-abia când am apăsat pe comutator am înțeles totul.

Izbucni din nou în plâns. Am lăsat-o câteva clipe în pace și m-am uitat pe pereți. De pe ei mă fixau dinozauri, păianjeni, muște, crocodili, vulpițe, stele de mare, meduze, urși, iepuri care, după ce înmagazinau lumină, străluceau foarte frumos în întuneric.

— Lipsește ceva din casă?

Doamna Marcu își șterse lacrimile.

— Nu-mi dau seama. Cred că nu lipsește nimic.

Între timp venise și menajera familiei Marcu, care locuia pe o stradă învecinată. Ținând în mână un prospect pe care îl pescuisem dintr-un ungher, citind din când în când din el, i-am pus și ei câteva întrebări. Bătrânica era înfricoșată.

— Nu știu nimic… Aseară, pe domnul Ilie l-a vizitat domnul Benone…

— Domnul Benone?

— Da… Domnul Benone Mânzală. Partenerul lui de afaceri… Au stat puțin de vorbă, au băut și un păhărel, după care a plecat. Am strâns după ei și am plecat și eu – domnul Ilie trebuia să se trezească în zori, ca s-o aștepte pe doamna la gară, așa că voia să se culce mai devreme. L-am văzut cum își pune ceasul să sune.

— S-au certat cumva?

— Nu mai mult ca de obicei.

— La ce oră ați plecat?

— Să fi fost ora nouă…

Până a sosit domnul Mânzală, chemat de urgență prin telefon, am terminat de citit prospectul – de fapt, nu erau decât două pagini scrise în mai multe limbi.

Partenerul de afaceri al domnului Marcu părea zguduit de cele întâmplate.

— Doamne-Dumnezeule! Cum de i s-a întâmplat așa ceva bietului Ilie? Cine să-i fi vrut răul?

— Fiți fără grijă, o să-i luăm urma…

N-am aflat mare lucru de la el. Se despărțise de Marcu înainte de ora nouă seara și plecase direct acasă. Mai prinsese câteva minute din emisiunea *Vrei să fii miliardar*? Auzindu-l despre ce vorbește, Miron făcu o grimasă fioroasă.

— În timpul nopții n-ați plecat nicăieri?

— Nu.

Fără să vreau, m-am pomenit în postura prezentatorului care-i provoca fiori colegului meu.

— Ăsta-i răspunsul final?

Mă privi ușor amuzat.

— Da.

— Păcat. Nu ăsta-i răspunsul corect. Fiindcă ați revenit aici după ora unsprezece. L-ați trezit pe domnul Marcu din somn, sub pretextul că v-ați uitat mobilul. Menajera l-a văzut pe un fotoliu, în camera fetiței, dar, pentru că seamănă cu cel al partenerului pe care l-ați avut, nu i-a dat importanță. De fapt, mobilul domnului Marcu e la reparat.

Se înroșește la față de furie.

— Nu m-am mai întors aici! Nu l-am omorât eu pe Ilie!

— Ba da. Lighioanele astea de pe pereți v-au demascat.

Uită să mai fie furios și se uită la mine ca și cum mi-aș fi pierdut mințile.

— Asta-i bună! Or să depună mărturie împotriva mea?

— De ce nu? Necuvântătoarele astea confecționate dintr-un material fosforescent nu reține lumina decât vreo șase ore. Așa cel puțin scrie în patru limbi în acest prospect. Asta înseamnă că ați fost în această încăpere pe la ora unsprezece și ați aprins becurile lustrei ca să vă recuperați mobilul. Numai așa se explică de ce doamna Marcu le-a descoperit pe jivine încă strălucind în întuneric. Ăsta-i răspunsul meu final, domnule Mânzală!

Recuperatorul

Era, pur și simplu, înfricoșător. Pe față purta probabil însemnele unor încăierări violente. Mai multe cicatrice îi brăzdau chipul, dintre care una era oribilă, de o formă curioasă; pornea de la frunte, străbătea obrazul drept și sfârșea deasupra buzei superioare. Din pricina ei, părea că individul care intrase în biroul lui Ion Calomfirescu fără să țină seama de protestele secretarei, trântind ușa de perete și apoi închizând-o în urma lui la fel de brutal, râdea tot timpul.

Începuse să se plimbe cu pași mari prin încăpere. Cântărea peste o sută de kilograme și avea aproape doi metri. Cu toate acestea se mișca agil, în aparență fără niciun efort. Urmărindu-l cum face slalom, fără astâmpăr, printre scaunele, mesele, fotoliile din cameră, tânărului om de afaceri i se părea că vede un superb animal de pradă care abia așteaptă să se repeadă asupra vânatului, să-l sugrume și să-l sfâșie.

Ion Calomfirescu se făcu și mai mic în fotoliul în care se scufundase ca să citească ziarele abia sosite. Întâlnirea cu individul apărut ca din senin nu prevestea nimic bun.

Nici măcar nu încercă să-l repeadă. Rămase în continuare nemișcat în timp ce insul lua la întâmplare obiecte de pe birou – un stilou, o gumă, un pahar cu creioane frumos ascuțite –, le cerceta de parcă n-ar mai fi văzut niciodată așa ceva și le punea la loc, cu o delicatețe de care nu l-ai fi crezut în stare.

După câteva minute care lui Calomfirescu i se părură nesfârșit de lungi, Huiduma – așa îl botezase în gând omul de afaceri – isprăvi de inspectat încăperea și se recomandă sec:

— Pentru dumneata sunt Marin Cernat. Numele real n-are nicio importanță.

Ion Calomfirescu socoti că trebuie să dea un semn de bărbăție. Se ridică în picioare, apoi se reașeză în fotoliu – celălalt părea și mai înspăimântător în comparație cu el. Totuși, îndrăzni să protesteze moale, în timp ce încerca să-și dea seama cine era individul din fața

lui. Vreun angajat nemulțumit c-a fost dat afară? Vreun furnizor neplătit? Avea sute de salariați și sute de furnizori, n-avea cum să-i știe pe toți.

— Ce doriți?

Apoi adăugă pe un ton mai ridicat:

— Cum îndrăzniți să dați buzna așa?

Nu știa cum să-l ia – insul era îmbrăcat într-un costum de o croială impecabilă, purta la gât o cravată cu un nod frumos, o batistă minusculă își semnala prezența în buzunarul de la piept al hainei, iar pantofii îi erau perfect lustruiți, fără nicio urmă de noroi. O fi vreun inspector de la Garda Financiară, venit intempestiv în control?

Marin Cernat se opri în mijlocul încăperii. Își aținti privirea asupra omului de afaceri – Calomfirescu și-ar fi dorit să fie în clipa aceea la sute de kilometri distanță.

— Am o propunere, zise la fel de sec Cernat.

Calomfirescu mai căpătă curaj. Hotărât lucru, individul nu venise să-i ceară socoteală în legătură cu vreun litigiu dintre ei.

— O propunere?

— Da.

— Dar nici nu știu cine sunteți…

— N-are nicio importanță, din moment ce veți fi cu siguranță interesat de ceea ce am să vă spun.

Huiduma vorbea manierat, rotunjea fiecare sunet ca și cum ar fi dorit să fie cât mai bine înțeles. Era un contrast izbitor cu înfățișarea sa.

— Din informațiile mele, un asociat pe care l-ați avut v-a dat o țeapă de aproape cinci sute de mii de dolari.

Brusc, obrajii tânărului om de afaceri se împurpurară.

Își aduse aminte de cel în care avusese atâta încredere încât îl numise în firmă mâna lui dreaptă. De-abia după trei ani își dăduse seama ce șarpe veninos ținuse la sân. Aproape cinci sute de mii de dolari se volatilizaseră împreună cu pretinsul prieten.

— E o poveste încheiată, zise cu amărăciune Ion Calomfirescu.

Huiduma își reluă slalomul prin încăpere.

— Vă înșelați. Povestea nu e deloc încheiată. E de-abia la mijloc. Dumneavoastră hotărâți finalul.

Bărbatul din fotoliu începu să se foiască neliniștit. Lăsă ziarele să-i cadă pe covor.

— Cum așa?

— Vă propun să-mi dați voie să vă recuperez banii.

— Nu mai e nicio posibilitate…

— De unde știți?

— Am încercat și cu vorba bună, și cu amenințări… Totul a fost zadarnic.

— N-ați încercat totul. Dați-mi voie mie să rezolv afacerea asta.

— Cum?

— Nu vă privește.

— Și eu ce trebuie să fac?

— Să-mi dați o împuternicire în acest sens. Și contul în care vreți să fie vărsați banii. De restul mă ocup eu. Evident, am și eu niște mici pretenții…

Ion Calomfirescu era tot mai intrigat. E drept, auzise despre indivizi care izbuteau să scoată banii de la cei rău-platnici – prin șantaj, prin violență. Nu-i întâlnise însă niciodată. Și, lucru important, era vorba despre sume derizorii în comparație cu ce avea el de recuperat.

— Și care vă sunt „micile pretenții”?

Calomfirescu încercase să fie ironic. Celălalt nu păru să bage de seamă.

— Dăm pe din două suma recuperată.

De data aceasta, omul de afaceri nu se mai putu stăpâni și țâșni din fotoliu.

— „Pe din două”? Asta e o „mică pretenție”?

Cernat nu se sinchisi de reacția pe care o provocaseră cuvintele lui.

— Gândiți-vă bine! Decât nimic, tot vă alegeți cu ceva. Cu ceva destul de consistent.

Discuția mai continuă o jumătate de oră. Huiduma nu renunță la comisionul său de cincizeci la sută. În cele din urmă, oftând, Calomfirescu își chemă secretara și-i dictă împuternicirea cerută de Marin Cernat.

* * *

Femeia n-avea mai mult de treizeci de ani. Era atrăgătoare și începutul vizibil de sarcină îi îngreuia mersul. Își terminase plimbarea prin parc, așa cum îi recomandase doctorul – „mișcare și aer, mișcare și aer”.

Tocmai se pregătea să se îndrepte spre casă când auzi o voce:

— Doamna Cecilia?

N-apucă să răspundă. O mână puternică o înșfăcă pe la spate iar o alta îi puse la nas o batistă îmbibată cu un lichid al cărui miros o făcu să leșine.

* * *

Ion Calomfirescu se speriase de moarte. Nu-și închipuise că lucrurile vor lua o asemenea turnură. Știrea că nevasta fostului său asociat fusese răpită îl scosese din minți. Femeia era și însărcinată. De aceea, omul de afaceri, nedorind să intre în mai mari belele decât avea, venise și-mi povestise cu lux de amănunte despre înțelegerea pe care o perfectase cu pretinsul Marin Cernat. Cu ajutorul lui se întocmise rapid un „portret robot" al recuperatorului.

Dar portretul – „e ca o fotografie, pot să jur!", exclamase stupefiat Calomfirescu –, nu ne spunea nimic, nici mie, nici colegilor mei. Nu-l întâlnisem niciodată. Nu încălcase niciodată legea. Iar acum dispăruse fără să lase vreo urmă. Cum avea să acționeze în continuare? Cu siguranță, nu-și va mai putea duce la îndeplinire planul – în câteva ziare transpirase știrea despre sechestrarea soției lui Sorin Pintea și despre înțelegerea dintre Calomfirescu și recuperator. Celor doi foști parteneri de afaceri le asigurasem protecția. Ce avea să se întâmple în continuare?

— Ai să vezi, până la urmă o s-o găsim pe nevasta lui Pintea moartă în cine știe ce văgăună, zisese cu năduf partenerul meu Miron Stratilat.

— Pușchea pe limbă, i-am răspuns eu. Cum spunea individul acela? Să ne punem mai bine la treabă „micile celule cenușii".

A urmat o muncă infernală. Portretul robot a apărut în toate ziarele. S-au oferit recompense celor care ar fi furnizat informații despre recuperator. Am bântuit prin lumea interlopă și am pus întrebări. Nimeni însă nu ne-a oferit nicio pistă reală.

Eram disperați. Unde putea să dispară un individ pe care l-ai fi remarcat dintr-o mie? Unde se ascundea? Din fericire, mi-a venit o idee. Tot cu ajutorul desenatorului

am realizat un alt „portret robot”. De data aceasta fără cicatricele care îl desfigurau. A apărut pe coala de desen un alt chip. După numai o zi am pus mâna pe recuperator și am salvat-o pe nevasta lui Pintea.

— Cum ți-a venit ideea asta?, se minuna Miron, foindu-se ca de obicei prin biroul nostru strâmt.

Nu i-am răspuns, fiindcă întrebarea lui mă dusese în altă lume. În lumea copilăriei, când asistam, în cabinele actorilor dintr-un teatru de provincie, la un act de magie. Cu ajutorul unor vopsele și pudre și alte cosmeticale, vedeam cum oameni pe care îi știam foarte bine devin de nerecunoscut.

Rețeta ucigașă

Câteva sute de cazuri de îmbolnăviri ciudate provocaseră în toată țara o panică de proporții. Din fericire, nu se înregistrase nicio victimă. Dar românii, mari iubitori de zvonuri, lansaseră ipoteze dintre cele mai aiurite. Se vorbea despre o civilizație extraterestră care făcea experimente pe bieții români aflați în tranziție, despre servicii de spionaj străine dornice să pună bazele unui complot de anvergură, despre apariția unor noi forme de viață care aveau ca suport de dezvoltare organismul uman. Zadarnic încercau medicii să lămurească populația că e vorba de o banală intoxicație. Nu-i credea nimeni. Ziarele, în dorința de a-și crește tirajele, întreținеau psihoza în masă.

S-a cerut și poliției să înceapă o anchetă care merita să figureze într-un episod din *Dosarele X.*

Miron Stratilat bombănea:

— Nu ne dă și nouă să anchetăm o crimă cinstită! Auzi! Extratereștri! Cum o să ne înțelegem cu ei?

— Ușurel, colega, și hai să mânăm pe la spitale, să vedem ce zic cei îmbolnăviți.

Ce să zică bieții de ei? Mulțumeau lui Dumnezeu că scăpaseră cu viață.

Trecuseră însă prin niște momente înfiorătoare. Timp de câteva ceasuri se zvârcoliseră în chinuri atroce, cu mari dureri de burtă. Până când nu li se făcuseră spălaturi stomacale nu se liniștiseră. Iar după câteva zile totul se lămurise. Toți cei care căzuseră la pat și fuseseră internați de urgență consumaseră o mâncare preparată după o rețetă apărută în revista *Gastronomul.*

Cel mai fericit era partenerul meu.

— Gata, Șefu' scump! Cazul e rezolvat. Mergem la o berică.

— Te-nșeli! Hai să dăm o raită și pe la revista *Gastronomul.*

Redactorul care trimisese la tipar rețeta buclucașă n-avea nimic din aplombul ziariștilor de tip nou. Se uita la noi pierit, se bâlbâia și se văita.

— Doamne, ce tămbălău o să iasă… Cu siguranță, mă zboară!

Cu gândul la berea pe care nu poate s-o bea, Miron e nemilos.

— Păi, bine, la ce te-ai putea aștepta? Nenorocești câteva sute de oameni, pui țara pe jar și-ai vrea să fii promovat?

Mi se face mită de sfrijitul care probabil are pentru prima oară de-a face cu poliția și-l iau cu binișorul.

— Rețeta aia ai inventat-o dumneata?

— Nu, habar n-am să gătesc.

— Atunci de unde o ai?

Cotrobăie printr-un sertar al biroului și scoate o coală de hârtie pe care mi-o întinde cu o mână tremurândă.

— Am fost în vizită la niște prieteni. Am găsit pe frigiderul lor hârtia asta și am luat-o. E o rețetă a unei mâncări de vinete. Mi s-a părut că e bine s-o public, fiind vorba de un preparat ieftin. Dacă te uiți la prețurile din ziua de azi…

Am văzut și eu rețeta publicată în *Gastronomul* și noroc că nu-mi dăduse prin minte să m-apuc să gătesc după ea. Iau hârtia din mâna redactorului și o parcurg în diagonală. Am citit-o de mai multe ori așa că o știu pe de rost. Ceva nu e în regulă. O mai citesc o dată, de data asta cu mare atenție. Iau și numărul din revista *Gastronomul* unde a apărut și fac o comparație. Asta e! Lipsește ceva.

— Textele nu coincid, remarc eu intrigat.

Redactorul se face parcă și mai mic decât este.

— Fără să vreau, am sărit un rând când am bătut-o la mașină.

— Hai, Șefu’ scump, că pierdem vremea. Afacerea s-a clasat.

— Ba nu, îi răspund eu lui Miron. Afacerea de-abia acum începe. Pentru că rețeta publicată a dus la câteva sute de intoxicații grave. Dacă domnul redactor ar fi publicat-o integral ne-am fi ales cu câteva sute de morți.

…Așa am descâlcit povestea unei crime pasionale. Fiindcă rețeta cu pricina fusese concepută de mintea diabolică a unei femei care își omorâse rivala în dragoste. Moartea acesteia fusese considerată o sinucidere. Dacă speriosul redactor n-ar fi dat din întâmplare de bucata de

hârtie și n-ar fi publicat ce era scris pe ea, ucigașa n-ar fi fost prinsă niciodată.

Rex contra Rex

Deseori visa la ghețurile veșnice din Antarctida, la paloarea lor rece și ireală. Aflase de multă vreme cum acest continent, în urma unui cataclism, nu mai făcuse corp comun cu Australia și migrase spre sud, milioane de ani, purtând cu el o vegetație luxuriantă, animale fabuloase.

Prevestise ceva desprinderea aceea miraculoasă? Fuseseră cutremure, erupseseră vulcani, aștri în flăcări străbătuseră haotic cerul? Durase totul doar o clipă? Sau pământurile se desfăcuseră din împreunarea lor primordială pârâind, trosnind, milenii de-a rândul până se așternuse calmul și viețuitoarele cunoscuseră din nou liniștea?

La un moment dat, peste ele începuseră să se cearnă ninsori de un fast copleșitor. La început, zăpada se topise, rămăsese ca o rouă pe ferigi cât un stat de om, pe arborii gigantici. Își închipuia deruta dinozaurilor, stăpânii necontestați ai planetei, când vedeau, pentru prima oară în existența lor, cum coboară din văzduh, în vârtejuri, fuioare de fulgi strălucitori, ca niște petale reci și orbitoare. Îi răsunau în urechi răgetele lor de spaimă. Își presimțiseră oare moartea? Își dăduseră seama de catastrofa care îi amenința? Sau păscuseră mai departe nepăsători pe smalțul pășunilor cu ierburi grase?

Savanții erau categorici – până la urmă pieriseră cu toții sub straturile succesive de nea, care nu mai apucau să se topească, formând o pătură de gheață groasă de kilometri. Dar el refuza să creadă în dispariția lor. Și-i imagina viețuind mai departe, sub o cupolă imensă de cleștar, nevăzuți de nimeni, într-o lume prietenoasă pentru ei, născându-se, trăind, înmulțindu-se, murind, lăsând loc altor generații de stegozauri, tiranozauri, potrivit ritualului existenței hărăzit oricărei ființe. Doar câteodată vreo furtună puternică smulgea trupurile animalelor de pe pășuni, din păduri și le înșuruba în văzduh, le proiecta în ghețurile de pe boltă, de unde, timp de mii de ani, străbăteau straturile reci, apărând uneori la suprafață, doar niște schelete, niște fragmente de oase,

peste care dădeau membrii vreunei expediții aventurate în Sud, ca peste un noroc rar. Uneori, în reveriile lui, el însuși se îmbarca pe un vas pornit în cercetarea ținutului aceluia magic, unde o jumătate de an e noapte și o altă jumătate e numai ziuă. Își alegea o corabie din secolul trecut, cu pânze, cu o siluetă zveltă și fragilă, dar capabilă să se strecoare printre sloiurile de pe un ocean primejdios. Ajuns în împărăția frigului se vedea culcat pe burtă, privind în jos, până când gheața devenea transparentă, ca geamul unei vitrine, zărind cu uimire și încântare foiala făpturilor stranii, indiferente la ce se petrece în alte părți ale lumii, mulțumindu-se să viețuiască în solitudinea lor protectoare.

Trăia singur în două cămăruțe dintr-un bloc vechi și, de când ieșise la pensie, începuse să deseneze pe coli pe care apoi le ordona în mape reptilele așa cum le vedea el sub calota polară. Mai avea și o altă îndeletnicire – confecționa din diverse materiale jucării care îi reprezentau pe bunii săi prieteni, chipurile demult dispăruți.

Citea pe nerăsuflate cărți despre amicii săi, ierbivori sau carnivori, era la curent cu orice nouă descoperire a unui schelet făcută de vreun savant care apoi, cu ifose, reconstituia animalul cu o siguranță înmărmuritoare, ca și cum i-ar fi pozat și i-ar fi surprins într-o fotografie. Urmărea la televizor orice emisiune – și erau multe – despre animalele de acum milioane de ani. Îl amuza întrucâtva furia cu care era speculată de comercianți ingenioși pasiunea pentru o lume necunoscută din istoria planetei, fabricanți de jucării care ofereau copiilor mii de variante ale dinozaurilor, din plastic, de metal. Dar în sinea sa râdea de strădaniile învățaților omniscienți de a îmbrăca scheletele găsite cu un iluzoriu înveliș de carne. Îi venea să le strige: „Mincinoșilor! Habar n-aveți de nimic! Nu așa arată în realitate dinozaurii. Păcăliți lumea ca să vă creați faimă și să cuceriți titluri. Numai eu știu cum păsesc, cum aleargă, cum fac dragoste și-și cresc urmașii. Numai eu i-am văzut, numai eu m-am bucurat de priveliștea perfecțiunii lor. Veți plăti pentru toate minciunile voastre.”

De câtăva vreme, la televizor, vedea un ins împopoțonat cu o aureolă de mare cercetător care explica viața lui *Triceratops,* a lui *Tyrannosaurus Rex.* Emisiunea

lui deținea un record de audiență, fiindcă individul cu pretenții de savant avea un ton hâtru, de povestitor, care făcea accesibile oricui datele și informațiile prezentate. Bătrânul îndrăgostit de *Allosaurus,* de *Edaphosaurus,* de *Brachiosaurus* îl privea spumegând de furie cum își bătea joc de superbele animale, de trupul lor mătăhălos, de creierul lor mic, de obiceiurile lor. „Nenorocitule" – i se adresa el în gând – „nu știi nimic, n-ai cum să știi ceva, prostești niște creduli care te urmăresc cu gura căscată. Ce știi tu despre adevărații stăpâni ai acestei planete? Oamenii sunt doar niște uzurpatori, niște impostori de duzină. Ei n-or să ajungă niciodată la înțelepciunea dinozaurilor, oricât s-ar strădui să-și clarifice relațiile dintre ei, rămân niște neputincioși. Legile veritabililor suverani ai Pământului sunt puține și clare, guvernate de precizie. Organizarea lor e desăvârșită. De aceea s-au și retras în bârlogul acela de gheață, ca să nu aibă nimic de-a face cu lumea impură de azi, unde domnesc violența și ura. Te prefaci interesat de ei, dar de fapt socotești cu trufie că le ești superior, îi disprețuiești, și-i faci și pe alții să-i disprețuiască. Pentru furia ta oarbă dezlănțuită împotriva lor ai să plătești!"

* * *

Cel mai în vogă prezentator al emisiunii *Cu mine știi tot* se întorsese mulțumit în apartamentul său și-și turnase un păhărel de whisky înainte de a intra sub duș. Dar tocmai când să ducă paharul la gură, auzi soneria de la intrare. Se uită la ceas – era aproape unsprezece. Cine să fie la ora asta? Administratorul? Tocmai plătise întreținerea. Vreun amic? N-aștepta nicio vizită. Vreun cerșetor? La ușa de la intrare în bloc se instalase interfon și înăuntru nu mai avea acces orice zdrențăros.

Se uită intrigat prin vizor. La lumina becului de pe palier zări un bătrân cu un pachet în mână. Șovăi o clipă dacă să deschidă sau nu. În cele din urmă se hotărî să descuie yala, convins de înfățișarea inofensivă a necunoscutului.

— Ce doriți?, întrebă el pe un ton deloc binevoitor.

Bătrânul parcă avea răspunsul pregătit.

— Vă urmăresc emisiunile de la televizor cu asiduitate. V-am adus ceva.

„E un admirator”, își zise plictisit prezentatorul, care depășise stadiul când orice nouă dovadă de prețuire îl propulsa în al nouălea cer.

În silă, îl lăsă să intre în casă și, rămânând la fel de scorțos, îl urmă în bibliotecă.

— Vă ascult, zise el sorbind din pahar, fără să-l poftească să ia loc.

Bătrânul nu păru impresionat de primirea rece de care avusese parte. Începu să vorbească, mai întâi pe un ton șovăitor, apoi din ce în ce mai înflăcărat. Prezentatorul uită să se mai atingă de pahar. Oaspetele neașteptat îi stârnise o curiozitate cum nu mai cunoscuse nicicând. Îi studia chipul transfigurat, gesturile largi cu care desfăcea pachetul adus, neîndrăznind să-i pună vreo întrebare, să-l întrerupă. De-abia când bătrânul istovit nu mai spuse nimic, gazda se smulse din mutenia lui, ca din transă, și zise doar atât:

— Ești nebun!

* * *

Câteva zile, prezentatorul lipsi de la televiziunea unde își prezenta în fiecare zi emisiunea. Zadarnic fusese căutat la telefon – nu răspunsese nimeni. În van se deplasaseră la el acasă – soneria sunase în gol. Neavând încotro, neștiind cum să-și explice dispariția lui misterioasă, vecinii îi spărseseră ușa și intraseră în casă. Îl găsiseră în bibliotecă, zăcând pe un fotoliu, cu tâmpla zdrobită cu un obiect contondent. Și multă vreme, până când cazul fu clasat la categoria „crimă cu autor necunoscut”, m-am întrebat ce semnifica jucăria pe care o ținea în brațe. Aducea cu un dinozaur, numai că arăta altfel decât în reprezentarea lui obișnuită din cărți. Avea proporțiile schimbate, părea o caricatură – un trup firav susținea un cap uriaș.

Roiul

Bărbatul continua să trebăluiască de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic în prisacă în dimineața aceea. Eram departe de sat, într-o poiană luminoasă unde își adusese stupii pe timpul verii. Aerul era înmiresmat de florile multicolore și o boare răcoroasă aducea aminte de pădurea în mijlocul căreia ne aflam. Stelian Marcu trecea de la un stup la altul, asculta zumzetul care se auzea din interiorul lor, se apleca și se uita cu atenție la fanta îngustă pe unde intrau și ieșeau cu scopuri precise insectele – îmi explicase cu pedanterie că acela e urdinișul, ca și cum n-aș fi știut –, lua câte o albină în podul palmei, fără frică, și o cerceta observând lucruri numai de el vizibile. Apoi îi făcea vânt să se ducă în treburile ei. Mișcările îi erau domoale, de parcă ar fi fost filmat cu încetinitorul. Purta binecunoscuta mască a apicultorilor – de altfel, și eu îmi pusesem una pe față, dar tot nu mă simțeam în largul meu –, însă îmi spusese că deseori umblă prin prisacă fără să se acopere cu nimic.

— Albinele mă cunosc și, de altminteri, au un simț al lor care le avertizează dacă le iubești sau nu, dacă ai intenții dușmănoase sau le ești prieten. Nu atacă niciodată la întâmplare. Totul la ele e un model de organizare perfectă. Fiecare își știe rostul: matca depune ouă, trântorii servesc doar la fecundarea ei, albinele lucrătoare umblă după hrană și aprovizionează stupul. Într-o parte a acestuia sunt adăpostite larvele, cealaltă funcționând ca un depozit de miere.

Aveam o vagă îndoială în legătură cu desăvârșirea din această organizare.

Bieții trântori erau doar niște marionete care trăiau puțin și erau uciși fără milă după ce-și îndeplineau misiunea. N-am nimic împotriva mișcărilor feministe, dar mi se părea cam exagerat stadiul la care ajunsese promovarea femeilor în lumea albinelor.

Scoase o ramă dintr-un stup și se uită la ea ținând-o cu ambele mâini. O parte a alveolelor erau deja pline cu miere și fuseseră sigilate cu ceară. În curând, o nouă recoltă avea să fie obținută cu ajutorul mașinii centrifuge.

În copilărie învârtisem și eu mânerul unei astfel de mașini în care se roteau patru rame fixate în poziție verticală. Urmăream fascinat cum mierea e smulsă din locașurile hexagonale, împroșcând pereții metalici, prelingându-se încetișor de-a lungul lor, până jos, de unde se scurgea printr-un orificiu într-un vas. Când acesta se umplea, conținutul lui era răsturnat în niște cazane mari, cam de înălțimea mea, înșirate de-a lungul pereților dintr-o cămară care îndată se umplea de un miros îmbătător.

— Știți de unde vine cuvântul „albină”?, mă întrebă deodată Stelian Marcu, așezând cu grijă rama înapoi la locul ei.

— Nu.

— De la latinescul „alvina”, care înseamnă stup.

— Interesant, am zis eu în doi peri.

Am rămas în continuare tăcuți. Decorul în care ne aflam era în totală contradicție cu ceea ce trebuia să fac.

— Nu vreți să gustați?

Stelian Marcu îmi întindea o bucățică de fagure de pe care curățase ceara – mierea prindea razele de soare și le reflecta ca o oglindă.

Mi-am adus brusc aminte ce înnebunit eram în copilărie după mierea pe care o luam direct de pe faguri. Mi se părea a avea alt gust decât cea mâncată cu lingura. Dar acum n-aveam niciun chef.

— Nu, mulțumesc.

— Păcat. E de salcâm. E cea mai bună.

Își scoase masca și luă în gură bucățica grea de miere. Începu să mestece cu gândul dus în altă parte. După ce o termină, frământă ceara în mână și o lăsă la intrarea unui stup, luă o înghițitură de apă dintr-o sticlă așezată la umbra unui copac și își puse din nou masca. Cât timp fusese cu chipul descoperit îl studiasem cu luare-aminte fără să reușesc să-l descifrez. Un bărbat cam la cincizeci de ani, cu pomeții ieșiți mult în afară, cu o figură care nu exprima nimic.

— Cumpărați cumva miere din piață? Sau de la cei de pe marginea șoselelor?

— Nu.

— Foarte bine faceți. Cei mai mulți sunt niște șarlatani. Pun zahăr ca să sporească mierea. E o mârșăvie să faci una ca asta. Cel mai bine e să legați cunoștință cu

un producător și să luați numai de la el. Cine iubește albinele nu le poate falsifica munca.

În glasul lui se ghicea o mare duioșie. Și totuși, pe bărbatul acesta îl bănuiam de o crimă pe care o comisese nu de mult timp. Cum de putea fi atât de liniștit? Cum de avea puterea să-și vadă de munca lui fără să pomenească nimic despre cele întâmplate dimineața în prisaca asta care acum te îndeamnă să te crezi într-un decor idilic, dar în urmă cu trei ore fusese cuprinsă de nebunie?

— Și totuși, cea mai bună miere e alta: cea obținută în trunchiuri bătrâne de copaci. În știubeie. În vechime nu existau stupi sistematici ca în ziua de azi. Într-un fel, ne-am îndepărtat, și în acest caz, de natură: ca să obținem recolte mai mari, am constrâns albinele să viețuiască în alt fel de case decât cele în care au trăit mai înainte. Le-am mutat la bloc.

Râse fără veselie – se cunoștea că mai rostise de multe ori frazele astea și nu-l mai impresionau.

— Vrând-nevrând trebuie să țin pasul cu timpul. Totuși, am și câteva știubeie care să-mi aducă aminte de alte vremuri. Îmi sunt cele mai dragi albinele care sunt adăpostite acolo. Ce l-o fi apucat pe bietul Pantelie să-și încerce forța și să încerce să ridice unul dintre știubeie exact când roiul se pregătea să-și ia zborul?

A scăpat trunchiul din mâini, albinele s-au speriat, l-au împresurat și au început să-l înțepe. N-avea nici masca pe figură. Degeaba s-a apărat dând din mâini și fugind – n-a avut nicio șansă să scape. Când am ajuns și eu la prisacă am încercat să-l ajut folosind afumătoarea; era prea târziu, albinele fuseseră îndârjite rău și-i înfipseseră sute de ace în trup. Groaznică moarte!

— În apropiere e un iaz. De ce n-a fugit într-acolo? Dacă se-arunca în apă scăpa!

— Nu i-o fi dat prin minte.

L-am privit cu îndoială. Apoi m-am apropiat de știubeiul care zăcea făcut fărâme pe jos. În jurul lui, în praful fierbinte se adunase o baltă de miere.

— Nu înțeleg cum de s-a făcut zob un buștean ridicat la – hai să zicem – un metru înălțime.

Prin ochiurile ca de sită ale măștii l-am văzut zâmbind cu superioritate.

— Nu era un buștean întreg. Când îl scobisem, îl tăiasem în mai multe părți care se împreunau ca doagele

unui butoi.

— Aha. Acu' înțeleg.

De fapt, nu înțelesesem nimic, sau, dimpotrivă, înțelesesem totul și mai amânam puțin deznodământul, fermecat de decorul mirific. Pricepusem că știubeiul cu pricina fusese ridicat cu ajutorul unei frânghii la vreo zece metri înălțime și atârnase acolo o noapte întreagă, de creanga noduroasă a unui copac. Îmi dădusem seama că Stelian Marcu îl pândise pe ajutorul său Pantelie, îl așteptase să intre în prisacă și tăiase frânghia de care era atârnat știubeiul, lăsându-l să cadă lângă el, speriindu-l și înfricoșându-le și pe albinele care se năpustiseră asupra tânărului curtezan al fetei proprietarului ca la un inamic. Victima nu avusese nicio șansă de salvare – poarta prisăcii fusese închisă de Stelian Marcu care ieșise din ascunzătoare. Degeaba încercase Pantelie să escaladeze gardul de sârmă înalt de trei metri care înconjura prisaca – nu reușise decât să-și zdrelească palmele. Dar lăsase acolo câteva bucățele din stofa din care fuseseră croiți pantalonii săi, ceea ce dovedea că i se tăiase orice posibilitate de salvare. Și, chiar dacă trebuia să tulbur pacea locului, era momentul să-mi încep ancheta așa cum scrie la carte.

Urma de sânge

Mașina pornise în trombă și o vreme o urmărisem cum se îndepărtează pe strada îngustă de oraș mic de provincie. Era o dimineață liniștită, de primăvară vremelnică și amăgitoare, cu păsări care zburau alene și cu puțini trecători porniți după cumpărături sau să-și rezolve pe la instituțiile statului probleme legate de locuințe, de măruntele afaceri pe care le aveau, aducătoare de bani puțini și cu șanse iluzorii de pricopseală, sau pur și simplu să hoinărească fără o țintă anume.

Totul părea neschimbat, încremenit într-o eternă clipă magică. Oamenii erau îmbrăcați sărăcăcios ca și odinioară – în ochii lor se citeau oboseală și resemnare. Casele erau aceleași – scunde, cu acoperișuri de țiglă pe alocuri spartă, cu pomi piperniciți prin curți și cu pereți măcinați de ploi și ninsori. La intersecție se zărea aceeași statuie a unui soldat care arunca o grenadă într-un inamic invizibil. Inabilitatea sculptorului îl înzestrase pe ostaș cu un zâmbet inexplicabil pe chip, ca și cum ar fi împărțit flori unei mulțimi vesele. În mod normal, realizarea artistică, a cărei imperfecțiune o sesizam de-abia acum, mi-ar fi stârnit râsul. Însă simțeam o strângere de inimă. Nu mai fusesem aici de treizeci de ani.

— Căutați pe cineva?

Luat pe neașteptate, am avut pentru o clipă senzația că întrebarea mi-a pus-o chiar împietritul militar cu fața surâzătoare. Mi-am revenit îndată și m-am întors. Lângă mine se afla un bărbat în vârstă, îmbrăcat cu un halat albastru, descheiat la toți nasturii și sub care se zărea un pulover uzat de atâta spălat. Vocea îi era răgușită – unde o mai auzisem? Îmi părea extrem de cunoscută. Trăgea dintr-o țigară, cu o nervozitate curioasă pentru cineva la șaptezeci-șaptezeci și cinci de ani.

— Nu… Adică da, i-am răspuns eu privindu-l fără mare atenție, contrariat de o imagine provocată probabil de oboseală, de somnul pe sponci din ultimele nopți de anchetă. Soldatul părea să se fi pus în mișcare, tăind cu pieptul lui larg aerul încă rece al zilei.

— Pe cine căutați?, urmă neîndurător bărbatul de lângă mine, smulgându-mă din reveriile provocate de o întâlnire demult așteptată, aceea cu locurile copilăriei.

M-am uitat din nou la el, de data asta cu luare aminte. Nu numai glasul lui, dar și chipul mi se părea știut, chiar dacă obrazul îi era brăzdat de riduri, de vinișoare roșii, ca ale beților, iar sub basca dintr-un material ieftin se ghicea existența unei țeste aproape fără păr.

— De fapt, nu caut pe nimeni. Sunt în trecere prin oraș și m-am gândit să dau și pe la școala unde am învățat – și am arătat cu un gest larg spre clădirea care altădată mi se părea impunătoare, aflată în spatele nostru.

De fapt, nu învățasem nicio zi aici. Plecasem de la cinci ani din acest oraș, dar minciuna mi se părea nevinovată – ce mi-o fi venit s-o spun? – soldatul parcă își schimbase dintr-o dată expresia feței și mă privea sever, ca și cum nu s-ar fi așteptat la așa ceva din partea mea.

— Atunci ne cunoaștem. Eu am fost paznicul școlii.

Începu să țopăie vesel în jurul meu, cuprins de o fericire a cărei motivație nu putea fi alta decât aceea că nu mai schimbase de mult timp o vorbă cu nimeni.

— Dumneata ești… ești… nea Timofte? Parcă așa te strigau toți…

— Eu sunt, eu sunt!

Pe bătrânelul mărunțel de statură, însă încă bine clădit, îl cuprinsese o agitație neverosimilă. Pronunțarea numelui său îi provocase o bucurie ca la aflarea unui câștig fabulos și neașteptat.

— Aș fi vrut să intru în curtea școlii. Se poate?

— Sigur că se poate, se repezi îndatoritor omul în halat albastru să-mi deschidă poarta. Numai că școala nu mai există.

— Atunci ce e aici?

— Aici nu mai e nimic. Școala s-a mutat în altă parte. Clădirea e șubredă, stă să se dărâme. Or să facă pe locul ăsta nu știu ce complex. Niște privatizați au pus mâna pe teren.

Rostind cuvântul „privatizați”, bătrânul pufni cu dispreț.

Am aruncat o ultimă privire soldatului cu grenada în mână – parcă a încuviințat din cap sau iar mi s-a părut? –

și am pășit în curtea școlii, regatul miraculos al primilor ani de viață. Îndată m-am trezit într-un alt timp. Sporovăială însoțitorului meu o auzeam ca de la mari depărtări, fără să-i deslușesc sensul. Mă vedeam în pantaloni scurți, ascunzându-mă printre tufele de liliac mov, înșiruite de-a lungul gardului, în vreme ce părinții se dădeau de ceasul morții neștiind unde sunt. Aici era o grădină cu vișini și cireși care sărbătoreau sosirea primăverii împovărându-se cu flori albe, cercetate de albine. Dincoace era casa unde stăteam noi – două camere și o bucătărie, cu mobile puține și sărăcăcioase.

— Aici stătea mai demult directorul școlii, pufni din nou cu dispreț Timofte.

Apoi adăugă cu mândrie:

— Acum stau eu.

Imediat însă se posomorî:

— Stau până m-or da afară privatizații ăia, lua-i-ar naiba de nemernici. Vreți să intrați în școală?

— Nu.

Altfel visasem întâlnirea cu un loc pe care îl reținusem în amintire drept singurul tărâm unde nu cunoscusem decât fericirea. Gureșul bătrân mă enerva, în dorința lui de a se face util.

— Aș vrea să urc puțin pe dealul din spatele școlii.

— Vă însoțesc. Dar nu vă supărați, cum vă cheamă? Îi știam pe toți elevii!

Am mormăit un nume oarecare, mulțumit că soldatul nu mai are cum să mă audă de la distanța asta rostind o altă minciună.

— Nu vă țin minte. Am început să uit.

— E tare mult de atunci, așa că e firesc, l-am liniștit eu mărinimos.

Ceea ce la cinci ani mi se părea o culme semeață, pe care trebuia s-o escaladez cu temeritate pentru a ajunge la un lan de maci unduitori în bătaia vântului, acum s-a dovedit a fi o pantă banală. La capătul ei am zărit ruinele unei căsuțe.

— Aici locuiam eu, zise paznicul. Casa a ars într-o noapte și, după ce directorul de-atunci a plecat – pufnet de dispreț – mi s-a dat mie locuința lui.

Lângă vălmășagul de cărămizi negre și scânduri putrezite se înălța o altă construcție, rămasă ca prin minune întreagă – un grajd care adăpostea odinioară un

cal negru, pe care școala îl primise când se desființase unitatea de cavalerie din oraș. Deseori veneam să-l văd – ochii care îmi iscodeau orice mișcare n-am să-i uit niciodată.

— Ăsta era grajdul – dar știți, cu siguranță, doar ați fost elev aici – cum de nu vă țin minte? Eu zic să trageți o raită și prin clase – n-a mai rămas nimic, bănci rupte, dușumele smulse, table zgâriate…

Simțeam nevoia să fiu singur, așa că n-am mai urmărit vorbele rostite sacadat, parcă împroșcate de o mitralieră. O neliniște mă cuprinsese brusc. În memoria mea se întâmpla ceva nefiresc. O amintire încerca să iasă la suprafață dintr-un ungher unde se pitise zeci de ani. O întâmplare la care fusesem martor fără voie și la care nu mă mai gândisem niciodată de când se petrecuse, ca și cum aș fi refuzat s-o rețin. Într-o dimineață, nevasta însoțitorului meu de acum fusese găsită moartă în pădurice de la marginea orașului, după ce fusese căutată mai multe zile. Din discuțiile purtate de părinții mei, înțelesesem că fusese înjunghiată de niște vagabonzi – „ai grijă, băiatule, nu ieși din curtea școlii, nu vorbi cu necunoscuți, uite ce se poate întâmpla”. Marcat de poveste, venisem la căluțul meu negru, prietenul meu, sfetnicul meu tainic, ca să stăm de vorbă, să vedem cum i-am putea prinde pe făptași.

Când am intrat în grajd, a întors capul spre mine și a nechezat bucuros. Am început să-l mângâi – mi-aș fi dorit să-l ating pe spatele lui puternic, nu ajungeam însă și amicul meu s-a culcat pe paiele care miroseau pătrunzător, și am început să-mi plimb palmele mici pe botul lui umed, pe fruntea lui lată, pe crupă. Atunci am zărit chiar pe locul unde i se punea de obicei șeaua, un cheag de sânge. O clipă am tresărit – „prietenul meu e rănit, o să-l pansez”, dar ceea ce mi s-a părut la început crusta unei plăgi s-a dovedit doar o urmă de sânge care nu-i aparținea. Cuprins dintr-odată de o fericire fără margini, l-am îmbrățișat și, culcându-mă lângă el, am adormit – o secundă? o veșnicie?

M-au trezit zgomotele pe care le făcea cineva. Mi s-a făcut frică și m-am ascuns și mai bine în paie, în spatele prietenului meu care stătea tot culcat. M-am liniștit repede – în grajd intrase cel care îl îngrijea. Căuta ceva cu febrilitate, nu găsea și înjura de mama focului,

răscolind și bufnind. Într-un târziu, fără să mă observe în ascunzișul meu, plecase poticnindu-se și clătinându-se – să fi fost oare beat? Am așteptat să se îndepărteze și m-am ridicat în picioare, scuturându-mă de praf și de paie – aveam să fiu cu siguranță mustruluit acasă fiindcă mă murdărisem. Prietenul meu s-a ridicat și el, mândru fiindcă i-am ținut companie. Dar, chiar când îmi luam rămas bun, am zărit, pe locul unde stătuse culcat, ceva care strălucea în obscuritatea înconjurătoare. M-am aplecat și am scotocit prin paie. În curând, în mână aveam un pumnal pe care îl cunoșteam foarte bine, doar mă jucasem cu el în repetate rânduri. La capătul mânerului avea un șoim cu ochi de rubin. Lama îi era tăioasă și de obicei sclipitoare. Acum era murdară. Am dat cu degetul ca s-o curăț și m-am înfiorat – erau urme de sânge închegat.

Nici nu știu cum am pitit pumnalul într-un ungher al grajdului, printre niște scânduri. Nici nu știu cum am ajuns acasă și am încasat mustruluiala alor mei care nu știau unde dispărusem. Nici nu știu cum am făcut ca să uit până azi toată întâmplarea.

Am intrat în grajd urmat de însoțitorul meu ca de un slujitor fidel. Am ochit un ungher și am început să scotocesc cu febrilitate. Inima îmi bătea nebunește în piept. O mai fi aici? Să-l fi luat cineva? Încă vreo câteva clipe și iată-mă în mână cu pumnalul pe care nu-l mai văzusem de treizeci de ani. Între timp a ruginit, dar unele pete nu sunt de rugină.

— Și cum vă spuneam, niște amărâți de privatizați or să pună mâna pe locul ăsta. Și ce mândrețe era aici! Ce pomi! Ce flori! Da’ ce, parcă nu știți! Ia te uită! Ce-ați găsit? Ăsta-i pumnalul meu. Nu știu cum dracu’ am făcut, dar l-am pierdut într-o vară.

I-l întind și îndată îl apucă lacom, ca pe o pradă aleasă și îndelung râvnită. Îl bagă totuși nepăsător într-unul dintre buzunarele halatului, turuind din nou – vorbăria unui ins ramolit de bătrânețe și băutură.

Ies la lumina zilei ca să respir aer curat. Din unghiul în care mă aflu văd până în stradă locul unde se află statuia soldatului. Pare din ce în ce mai nehotărât dacă să arunce sau nu grenada…

Șantajul și forajul

Primul asasinat avusese loc în februarie. Într-o dimineață, fierarul satului fusese găsit într-o baltă de sânge. Cineva îi zdrobise capul cu un baros din atelier. O singură lovitură – năprasnică! – și omul trecuse în neființă. După numai două zile, patronul unicului magazin din centrul micii așezări, rămas singur ca să-și pună ordine în catastife, avusese aceeași soartă. De data asta asasinul folosise un cuțit de măcelărie. Din prăvălie nu lipsea niciun capăt de ață, dacă nu se lua în considerare o sticlă de *Fanta* pe care ucigașul o deschisese și o băuse pe jumătate, fără să-i pese că ar putea să-l prindă cineva asupra faptei. Rând pe rând, medicul veterinar, un învățător, o profesoară de engleză, dar și câțiva săteni care nu făceau parte dintre notabilități, își găsiseră și ei un sfârșit groaznic și inexplicabil. Ucigașul dovedea mult sânge rece dar nu și o mare fantezie – omora cu ce-i cădea la îndemână. Mai demonstra și o mare forță fizică – unora dintre victime pur și simplu le sucise gâtul.

Panica se instaurase rapid în sat. Deoarece criminalul nu lăsa nicio urmă, începu să circule zvonul că un duh necurat se insinuase în viața micii comunități și dorea s-o nimicească din pricina păcatelor ei. Babele se rugau la biserică, petrecând acolo mai mult timp ca de obicei, iar preotul – cu spaima în suflet ca nu cumva să-i vină și lui rândul – termina orice slujbă cu o rugăciune de alungare a blestemului. Anchetatorii se perindau, puneau întrebări în dreapta și-n stânga, ascultau cu atenție, emiteau supoziții, organizau pânde și plecau mai nedumeriți decât veniseră. Ziarele aveau un subiect gras și întreaga opinie publică urmărea cu sufletul la gură ce se mai petrecea în satul Nucești, despre existența căruia se aflase de-abia cu această ocazie. Zadarnic încerca primarul să liniștească spiritele. Oamenilor le intrase de-a binelea frica în oase. Unii se mutau în alte localități, cât mai departe de așezarea unde văzuseră lumina zilei.

În curând, exodul fu urmat de masive vânzări de case și de pământuri. Nimeni nu mai voia să trăiască într-

un loc unde existența le era amenințată de o făptură fără nume și chip.

Omorurile nu aveau nicio noimă. Nu erau însoțite de jafuri, de violuri și nu erau provocate de dispute aprige, pasibile de a fi rezolvate prin crimă. Treptat-treptat, micul sat de câmpie își pierduse animația obișnuită. Peste el se așternuse o liniște misterioasă. În toamnă, doar câțiva bătrâni, care nu avuseseră unde să se refugieze, mai rătăceau pe ulițele pline de noroaie. Pe chipurile lor se deslușea resemnarea în fața destinului potrivnic. În curând, însă, și aceștia își strânseseră puținul avut și plecaseră prin alte părți. Satul rămăsese complet pustiu, vegheat din cer de aștri nenorocoși.

De fapt, satul nu rămăsese al nimănui. Câteva societăți puseseră mâna pe case și pământuri, vândute la preț de nimic. În câteva luni, sute de proprietăți își schimbaseră stăpânul. Tranzacțiile se încheiaseră fără multă tocmeală.

Țăranii erau bucuroși că scapă dintr-un loc urgisit și că totuși primesc ceva pentru bunurile agonisite într-o viață.

Toate acestea le știam pe de rost după ce parcursesem de câteva ori dosarul crimelor din satul Nucești. Ceva era într-adevăr necurat. Nu cele zece crime erau neobișnuite – de fapt, de când preluasem cazul, mai fusese comisă una, deci în total unsprezece, ceea ce constituia un fapt fără precedent pentru o așezare mică. Uluitoare era absența oricărui mobil vizibil al acestor asasinate.

De parcă un ucigaș se amuza și ucidea la întâmplare, provocându-i pe anchetatori la o întrecere de isteține.

— Și totuși, cineva a cumpărat case, terenuri. Foarte curios. De parcă nu i-ar fi frică de ce se petrece acolo.

— De ce să-i fie frică? De duhuri rele? Haida-de, astea-s povești de adormit copiii, se agita Miron Stratilat pe scaunul lui cu rotile, de care era foarte mândru – îl primise de curând în dotare – pentru că-i era mai ușor să ia un dosar dintr-un dulap sau să răspundă la telefon, fără să se mai ridice în picioare. Își făcea vânt și scaunul îl propulsa în orice punct al încăperii unde voia să ajungă.

— Dacă tu ai ști că într-un loc se petrec niște crime misterioase, te-ai repezi să cumperi acolo vreo

proprietate? Îți mai arde de așa ceva știind că asasinul e în libertate și poate acționa în continuare? Nu mai vorbesc că e un loc amărât, unde vara pomii se usucă de căldură iar când vin zăpezile nu mai ieși de-acolo decât cu tractorul.

— Dacă aș avea bani, aș cumpăra și o mlaștină. Aș împrejmui-o frumos și aș introduce o taxă de vizitare. Dar nu uita: în Nucești n-au cumpărat persoane fizice. Nu. E vorba de niște societăți particulare! Astea n-au mamă, n-au tată: fac investiții. Cumpără ca peste un an sau doi să vândă la un preț de zece ori mai mare. Puțin le pasă de ucigaș – cumpără locul cu el cu tot. Până la urmă tot o să-i vină cineva de hac.

I-am privit cu îndoială mișcarea cu scaunul. Partenerul meu avea tehnică, fără doar și poate. Dacă aș fi încercat manevrele lui, sigur m-aș fi pomenit cu zgaibaracele în sus.

— Totuși, nu înțeleg. La urma urmei, cele mai multe case sunt niște coșmelii.

— De aia le și dărâmă.

— Cum așa?

— Bagă buldozerul și le fac una cu pământul. Apoi cară molozul cu camioanele undeva, într-o groapă.

— Oare de ce?

— Naiba știe!

— Dar cum dracu' – Doamne, iartă-mă! – cinci societăți se reped să cumpere case și terenuri și procedează la fel – adică dărâmă totul? Foarte ciudat! Ia vezi, Miroane, la Registrul Comerțului, ce hram poartă societățile astea!

Dacă i-ar fi stat în puteri, Miron și-ar fi propulsat scaunul până acolo și s-ar fi întors val-vârtej. Așa, i-au trebuit câteva ore ca să se prezinte la raport, lac de transpirație. Era mai radios decât la plecare – semn că dăduse peste vreun pont – și, totodată, descumpănit.

— Șefu' scump, e lată!

— Ce-i, Miroane?

— Toate societățile astea sunt de fapt puii unei societăți mai mari. Toate aparțin unei singure persoane.

— Cui?

— Alecu Gordun.

Pe Alecu Gordun îl văzusem la câteva *talk-show*-uri – un individ gras care nădușea abundent sub lumina

reflectoarelor și emitea arogant opinii pe care le socotea de necombătut.

— Ce-am aflat nu ne luminează mai mult la bibilică.

— Așa e.

Au mai trecut câteva luni până a explodat bomba: sub fostul sat – acum o câmpie invadată de ierburi – la mică adâncime se afla o pungă imensă de petrol. Brusc, pământul care devenise o paragină căpăta o valoare inestimabilă.

De unde știuse Alecu Gordun de existența acelei pungi de petrol? Pe cine plătise ca să omoare oameni nevinovați și să vâre spaima în locuitori? Erau întrebări la care n-avea să se dea niciodată răspuns. După cum n-avea să se mai deschidă niciodată o anchetă împotriva lui Alecu Gordun, care brusc devenise și mai prosper.

— O să-și ia plata în Cer, zise Miron după ce-și sfârși rafala de înjurături.

— Mda, i-am răspuns eu sceptic. Dar mai bine să-l lucrăm pe musiu aici, pe Pământ.

— Cum?

— Am o idee. Dar să nu te pună dracu' să-i zici ceva Marelui Ștrumf că dă cu noi de-a azvârlita.

— Mucles.

Așa am început să-l șantajăm pe Alecu Gordun. În prima anonimă pe care i-am trimis-o, i-am descris planul diabolic pe care-l urzise și i-am cerut o sută de mii de dolari ca să nu-l dăm în vileag. N-a mușcat momeala. Atunci mi-a venit o altă idee. Mi-am adus aminte că în fierăria unde avusese loc prima crimă fusese găsit un fir de păr lung, negru. La vremea respectivă nu i se dăduse nicio importanță. Dar între timp, ținându-l sub observație pe Alecu Gordun, îi zărisem șoferul care-l însoțea pretutindeni și care-i era și bodyguard – un fost luptător de karate. Miron a făcut rost de o probă din podoaba lui capilară.

Analiza de laborator dovedi că firul de păr din fierărie îi aparținea șoferului.

Printr-o altă scrisoare, redactată în termeni și mai duri, i-am fixat lui Alecu Gordun o întâlnire pe autostrada București-Pitești, la kilometrul 36, cerându-i ca preț al tăcerii mele un milion de dolari și arătându-i că știu cine e ucigașul.

Dacă m-aș fi dus singur în noaptea aceea la întâlnire, n-aș mai fi fost în viață. I-am întins o capcană. Când a coborât din limuzina luxoasă, cu o valiză diplomat în mână în care chipurile erau dolarii, farurile a zece mașini ale poliției, pitite cu dibăcie, s-au aprins instantaneu și șoferul care îl însoțea n-a mai apucat să-și folosească pistolul ca să mă ciuruiască și să șteargă orice urmă a fărădelegilor marelui om de afaceri.

Spre dimineață, în vreme ce Miron se balansa cu scaunul, nu i-am zis decât atât:

— Ce zici, partenere? Nu-i mai bine c-o să plătească cu vârf și îndesat aici, pe Pământ?

— Șeful are întotdeauna dreptate, mi-a răspuns sentențios Miron și, luându-și avânt, o porni la plimbare cu scaunul prin încăpere.

Scrisoarea de adio

În firmă domnea liniștea care se instalează de obicei după orele de program. Telefoanele nu mai sună, salariații nu mai forfotesc pe culoare, la copiator și la fax nu mai trebăluiește nimeni. Doar de afară se auzea zgomotul mașinilor care își croiau drum prin nămeți, unele cu motoarele ambalate.

Încăperea unde se aflau cei trei avea mobilierul modern întâlnit în birourile șefilor de companii importante. Era adus din străinătate, ca un semn al prosperității necesar impresionării oricui pătrundea în ambianța respectivă. O masă lungă de consiliu, cu multe scaune în jurul ei, două fotolii – între ele se afla o măsuță –, un birou pe care era instalat un laptop și pe care se mai găseau creioane, pixuri, stilouri, orânduite cu grijă, o agendă, o scrumieră, mai multe dosare cu hârtii. Singura lumină era cea a becului unui lampadar așezat într-un colț. Un covor gros, care înăbușea pașii, lăsa neacoperită doar o mică porțiune din parchetul dat de curând cu ceară. Pe pereți se înșiruiau câteva tablouri ale unor pictori contemporani renumiți. O pendulă uriașă, potrivită la dimensiunile impunătoare ale camerei, își rotea alene limbile pe cadranul cu cifre romane.

Cei trei păreau adânciți în executarea unui ritual misterios. Unul dintre ei – slab, mic de statură, cu obrajii scofâlciți și care încerca zadarnic să-și ascundă începutul de chelie aducându-și părul din spate spre frunte, se plimba de colo-colo, pradă nervozității. Un altul, la fel de slab, dar și mai scund și care arbora tot timpul un zâmbet batjocoritor, stătea tolănit într-un fotoliu. În mâna stângă ținea un pahar din care sorbea înghițituri mici, ca și cum ar fi dorit să simtă mai bine savoarea băuturii. În cealaltă mână avea o menghină mică.

Amândoi erau bine îmbrăcați, cu sacouri și pantaloni confecționați din stofe scumpe. În picioare purtau ghete de o croială impecabilă, italienești, lustruite cu meticulozitate. Din când în când se uitau la ceasurile elvețiene pe care le purtau la mână, aruncând priviri îngrijorate spre pendulă. Începeau să fie presați de timp.

Cel de-al treilea personaj făcea notă discordantă în acest decor somptuos, unde se desfășuraseră cu siguranță afaceri aducătoare de câștig, unde se semnaseră contracte fabuloase și se puseseră la cale strategii de eliminare a concurenților. Era mai curând durduliu, avea cămașa de culoare albastră impecabil călcată, ochelarii cu o ramă scumpă ofereau chipului său distincție, deși ochii mici, de viezure, și nasul coroiat, cu nările fremătând, îl înfățișau mai curând ca pe o pasăre răpitoare înainte de a se arunca asupra unei prăzi. Haina îi era aruncată pe jos, cu o neglijență nepotrivită în ordinea existentă în încăpere. Dintr-unul dintre buzunare îi căzuse portofelul – voluminos, plin probabil cu acte, cu cărți de vizită, cu cărți de credit.

Într-o altă împrejurare, cei trei ar fi discutat despre tranzacții profitabile, despre planuri de dezvoltare, despre bilanțuri contabile. De data aceasta însă, între ei domnea o încordare vădită. Fiindcă tipul rămas în cămașă era legat fedeleș de un scaun, cu un șnur rezistent de mătase, iar pe gură avea aplicată o bandă lată de scotch.

Nemaisuportând tăcerea care devenise apăsătoare, cel care stătea în fotoliu își lăsă paharul pe măsuță, sări în picioare și îl apucă pe cel legat de scaun de umeri, privindu-l drept în ochi și zguduindu-l:

— Nemernicule! N-ai nicio șansă de scăpare. Ori scrii și semnezi scrisoarea de adio, ori te chinuim până dai ortul popii!

Celălalt interveni pe un ton împăciuitor.

— Lasă-l, nu-l șifona! Pe urmă sinuciderea lui n-o să mai fie credibilă.

Individul cu menghina în mână îl ascultă, dar continuă cu și mai multă înverșunare.

— Ar merita să moară în chinuri! Să ne tragă nouă țeapa asta, ca și cum am fi niște ageamii! Să ne lase pe drumuri, fără niciun sfanț! Halal asociați! Noroc că ne-am prins la timp.

Cel de pe scaun rămânea impasibil. Niciun mușchi nu se clintea pe fața lui. Doar ochii mici, neastâmpărați, aruncau – lucru surprinzător – luminițe vesele, ca și cum ar fi savurat un triumf.

Cei doi remarcară sclipirile jucăușe din ochii celui care le fusese partener de afaceri. Îi cuprinse furia.

— Treci la treabă, Stamate!

Stamate apucă mâna stângă a individului legat de scaun, îi fixă degetele în menghină, și începu să strângă șurubul. Curând, ochii adversarului lor se măriră, exprimând o durere insuportabilă, iar pe obrajii împurpurați începură să-i curgă lacrimi. Dacă gura nu i-ar fi fost astupată, urletul i s-ar fi auzit până în stradă.

— Te doare?, se bucură călăul lui. Și pe noi ne-a durut ce-ai făcut. Ai de gând să scrii sau nu?

Individul de pe scaun nu dădea niciun semn că ar accepta. Șurubul menghinei fu strâns și mai tare. Dar mai trecu o oră până când orice rezistență îi fu înfrântă. În față i se puseră mai multe coli de hârtie. Cel înalt îi dădu un pix și începu să dicteze, ca și cum textul l-ar fi avut de multă vreme în cap.

— Scrie așa: „Eu, Sorin Cafencu, am hotărât să-mi iau zilele, deoarece am aflat că sufăr de o boală incurabilă. Prefer să mor așa decât să fiu o povară pentru ai mei și să mă sfârșesc în chinuri înfiorătoare. Las partea mea de afacere celor doi asociați ai mei pe care îi rog să aibă grijă de familia mea.”

Cafencu termină de scris, puse data și semnă. Cei doi se liniștiseră, încercau chiar să se uite cu simpatie la victima lor. Dar numai pentru câteva clipe. Pentru că Stamate aruncă o privire la scrisoare și se îngălbeni de furie.

— Ticălosule! Și în fața morții rămâi ticălos. Ia uită-te Paraschiv ce-a scris nemernicul ăsta!

Fără să atingă scrisoarea, Paraschiv se uită la rândul său și îl apucă și pe el furia. Înșfăcă scrisoarea și o mai citi o dată, cu glas tare:

— „Eu, Sorin Cafencu, declar că asociații mei Paraschiv și Stamate sunt ucigașii mei. Să știe o lume întreagă – nu m-am sinucis.” Ticălosule! Ne faci să pierdem timp! Stamate! Menghina!

În timp ce Stamate introducea din nou degetele lui Cafencu în menghină, Paraschiv rupse scrisoarea, vru să arunce bucățelele de hârtie la coș, își dădu seama ce gafă imensă era să facă și le îndesă în grabă în buzunar.

…De-abia peste încă o oră Cafencu scrise în sfârșit textul dictat de cei doi. Mâna stângă însă îi era vânătă.

— Ce să-i faci, neatenția! Sunt martor că și-a prins-o în portieră, zise Stamate înainte ca asociatul lui să întrebe ceva.

* * *

Miron Stratilat avea probabil o întâlnire. Nu-și găsea locul și căuta un pretext ca să plece.

— Șefu' scump, arde! E o fătucă nostimă, 25 de anișori, o bijuterie… Ar fi păcat s-o pierd. Aici lucrurile sunt clare. Omul s-a săturat de traiul de barosan, a lăsat o scrisoare de adio, s-a spânzurat. De-acum e treaba cioclilor.

— Nu-i chiar așa, Miroane! Ba nu-i deloc chiar așa. Cu ce a scris „sinucigașul"?

— Cu un pix. A rămas pe masă.

— Ești sigur?

— Asta-i bună! Nu-l vezi?

— Eu îl văd, Miroane. Numai că nu cu pixul ăsta a scris. Am răscolit în toată încăperea. N-am dat de niciun pix cu mină neagră. Sinuciderea e doar o înscenare. Rămâne acum să aflăm cine a avut interes să facă tot montajul ăsta.

— Ești mare, Șefu' scump!, zise într-un târziu Miron.

Apoi adăugă, mai mult pentru sine:

— S-a dus naibii ciocnirea cu fătuca!

Sechestrata

De câte zile stătea în camera aceea dintr-un oraș străin? De o lună? De două? N-ar fi putut spune. Pe cap i se pusese o cagulă care îi lăsa liberă doar gura ca să poată mânca. O altă fantă, în dreptul nasului, îi permitea să respire în voie. Acoperământul acesta dintr-o pânză moale, dar rezistentă – încercase zadarnic de mai multe ori s-o sfâșie –, îi era legat cu un șnur imposibil de dezlegat. Doar în primele zile încercase să-și scoată cagula. În cele din urmă se lăsase păgubașă și se resemnase să trăiască în întuneric, fiindcă nicio geană de lumină nu pătrundea prin țesătura deasă.

În scurt timp se obișnuise să meargă fără să se mai împiedice de mobile prin ambianța unde o aruncase destinul. Aici e o masă joasă, faci doi pași și dai de un fotoliu confortabil, încă un pas și e patul cu perne multe lângă care se află o noptieră. În lungime încăperea măsoară zece pași – în lățime doar șase. O ușă duce la baia cu un lavoar și o cadă și unde mai este ceva de care mereu se lovește – o mașină de spălat? N-ar putea spune. Când i se scoate cagula ca să se spele pe cap, baia rămâne în întuneric și cineva o ajută să manevreze robinețiii și dușul, supraveghind-o să nu încerce cumva să facă un gest necugetat. Să nu încerce cumva să scape. Pe unde? Ușa e mereu încuiată. La fereastră sunt gratii.

La început, plânsese stând în fotoliu sau pe pat. Acum, însă, își petrecea orele de singurătate amintindu-și de locul unde văzuse lumina zilei. Încă din copilărie iubise orașul acela de pe țărmul mării. Erau case scunde, cu acoperișuri de țiglă, unele având și câte un turnuleț. Toate – sau aproape toate – erau văruite în alb. „Cetatea albă” – așa îi plăcea să-i spună, când devenise adolescentă și se plimba, la începutul verii, pe sub teii cu flori înmiresmate. De cele mai multe ori singură.

Își aducea aminte și de casa lor înconjurată de straturi de flori, de tufe mari de liliac, de câțiva meri și caiși după ale căror roade se cățăra ca un băiat. De altfel, îi plăcea să participe la jocurile băieților – încingea cu ei partide pasionante de fotbal sau se avânta în încăierările lor iscate din pricini mai mult imaginare.

Într-un fel, datorită lor ajunsese în camera asta dintr-un oraș în care nu mai călcase niciodată. Ei o convinseseră să se înscrie la excursia prin mai multe țări ale Europei. Fusese bucuroasă că va fi în contact cu alte lumi la numai nouăsprezece ani. Și totul fusese minunat până trecuseră granița în România. Nu parcurseseră mulți kilometri și autocarul oprise la o stație de benzină. Coborâseră mai mulți ca să se mai dezmorțească sau să-și cumpere sucuri și biscuiți. Se dăduse jos și ea ca să se ducă la toaletă. Acolo se întâmplase nenorocirea. Cineva venise pe la spate și îi pusese la nas o batistă înmuiată în ceva cu miros înțepător. N-apucase să strige – o mână îi astupa gura. În câteva clipe nu mai știuse nimic de ea. Când se trezise, se afla în încăperea asta, fără să mai vadă nimic, bâjbâind printre obiecte, auzind glasuri care vorbeau într-o limbă de neînțeles. La început, nu pricepuse nimic din ce i se întâmplă. Dar, în curând, totul devenise înfricoșător de clar. Și, din clipa aceea, începuse calvarul. La o oră, la două ore – așa aproxima ea scurgerea timpului – ușa camerei se deschidea și înăuntru pătrundea câte un bărbat. Numai primul avusese de furcă s-o dezbrace – de atunci rămăsese îmbrăcată doar într-un halat. Doar primul avusese de furcă s-o aibă – ea se zbătuse, dăduse cu pumnii, încercase să țipe, până când i se pusese din nou la nas batista aceea înmuiată într-un lichid cu miros înțepător – „cloroform îi spune”, își amintise ea înainte de a-și pierde cunoștința. Din clipa aceea nu se mai împotrivise – știa că tot ce ar face ar fi zadarnic. Încerca în clipele acelea să se gândească la altceva – de cele mai multe ori își evoca străzile scăldate de lumină ale orașului unde visase cum îi va fi viața. Nu reușea să se rupă complet de realitatea pe care o trăia. Fără să vrea, simțea diferențele între cei care o posedau – unii tandru, alții cu sălbăticie. Ăsta e tânăr, ăsta e mai în vârstă, ăsta e numai mușchi, ăsta e gras… Înregistra mirosuri, atingea câteodată o piele fină, alteori una aspră… Nimeni nu-i vorbea. N-o lovea nimeni. Iar paznicii pe care îi recunoștea după cum pășeau sau după ce spumă de ras foloseau se purtau cu ea cu delicatețe – îi plăcea la nebunie pizza, dar acum ajunsese s-o urască, îi aduceau zilnic, fierbinte –, uneori îi ofereau floricele – „pop corn”, își spunea în gând mașinal –, îi dădeau să

mănânce, o ajutau să se spele, îi puneau muzică la un casetofon.

„Am ajuns o târfă de lux”, își zicea uneori cu amărăciune. „Doar că nu ies în lume, îmbrăcată în toalete scumpe.” Ar fi vrut să-i întrebe cât va mai dura chinul ăsta, când îi vor da drumul să ajungă din nou în orășelul ei pașnic și frumos, în „cetatea albă” a adolescenței sale. Încercase să le vorbească în engleză dar nu-i răspunsese nimeni. Iar limba ei maternă le era cu siguranță necunoscută.

Știa când e noapte – atunci vuietul mașinilor nu se mai auzea, erau probabil într-un oraș mare, cu o circulație intensă. Știa când vine dimineața – în apropiere se descărcau niște lăzi, probabil la un magazin și până la ea ajungeau voci răstite sau vesele, de lucrători care începeau o nouă zi. De câtva timp răsunau și niște pickhammere, al căror zgomot făcea să vibreze geamurile. Era atentă la orice semnal pe care i-l trimitea lumea și n-o deranjau nici țipetele copiilor – pe undeva era probabil o școală – nici răpăitul unor ciocane pe tablă venit de la vreun atelier de reparații. Primea ca pe o ofrandă și era recunoscătoare pentru orice indiciu că dincolo de pereții încăperii unde era sechestrată viața continua, superbă, nepăsătoare la chinurile ei.

Iar după multă, multă vreme, simțise din nou cum i se pune la nas batista aceea cu miros grețos – „Doamne, ce mai vor de la mine? Vor să mă omoare!”, fusese ultimul ei gând. Se trezise stând pe o gresie rece, ametită, ametind și mai mult fiindcă nu mai purta cagula pe cap, și vedea – cât își dorise să vadă din nou, cât blestemase întunericul în care fusese ținută! Se ridică anevoie, clătinându-se buimăcită de întorsătura lucrurilor, clipind ca să se obișnuiască din nou cu lumina, încercând să afle unde se găsește. Zări pereți de faianță, oglinzi și dintr-o dată pricepu totul. Se afla chiar în toaleta unde cu mult timp în urmă îi începuseră toate necazurile. Sigur că da, recunoaște oglinda ușor ciobită la un colț în care își văzuse ultima oară chipul – acum e palid, tras, iar la ochi are cearcăne.

Totul părea ca într-o poveste în care cineva călătorește cu viteza fulgerului, ca apoi să revină de unde a pornit. Dar eroul dintr-un astfel de basm nu

îmbătrânește. Ea însă încărunțise și părea să aibă cu zece ani mai mult.

Ieși pe ușa al cărei arc o închise rapid la loc. Privi cu lăcomie la ce i se înfățișa ochilor. Dealurile pe care le văzuse prima oară cu pomi înfloriți erau acum acoperite de zăpadă. Din ochi îi țâșniră lacrimi și se prăbuși leșinată.

* * *

Fata ar fi putut să tacă și să facă uitată toată povestea. Dar nimic din ceea ce crezuse că îi va fi viața nu-i îngăduise să lase acoperită fărădelegea. În scurt timp se afla în fața mea povestindu-mi cu ajutorul unui interpret toate prin câte trecuse. Memoria ei se dovedi fabuloasă. Ca într-un jurnal de tip aparte înregistrase zgomote, mirosuri. Mai întâi am aflat că fusese sechestrată într-o casă din București – numai aici apărea ziarul al cărui titlu îl strigau vânzătorii în zorii zilei ca să-i ademenească pe cumpărători. Pe urmă lucrurile s-au legat de la sine. Trebuia găsit un loc lângă o școală unde se executaseră niște lucrări la pavaj. În apropiere trebuia să se afle un atelier de reparații – s-a dovedit a fi un atelier de reparații auto. Apoi, mai trebuia ca nu departe să se găsească o pizzerie și alături un chioșc care să vândă floricele. Din alte câteva detalii tabloul a fost complet și am pus mâna pe banda care răpea fete și le silea să se prostitueze pentru o clientelă bogată și dornică de discreție. După ce am aflat totul aș fi vrut să am puterea să-i șterg Svetlanei, înainte ca să se reîntoarcă în cetatea ei albă, orice amintire legată de ticăloșiile pe care le cunoscuse. Dar aș fi cerut prea mult de la viață.

Sinucidere pe portativ

Vila era pe o străduță pe care doar riveranilor le era permis accesul cu mașina. N-avea decât un etaj. Dintr-un hol unde se puteau desfășura întreceri de motocros se intra într-un salon unde era loc pentru un concurs mai acătării, ca de pildă Raliul Monte Carlo. Pe o scară a cărei urcare solicita serios inima unui cardiac se ajungea la două dormitoare unde și-ar fi putut stabili bivuacul o companie cu întreg echipamentul de război. Tot la etaj mai era și o încăpere care servea drept cameră de îmbrăcare și garderobă, cu dulapuri mari în pereți, o baie și biroul marelui compozitor ale cărui cântece le fredona o țară întreagă.

În anii ’50 scrisese muzică patriotică, preamărindu-i pe brigadierii de la Bumbești-Livezeni și pe harnicii colectiviști, autorii unor recolte pe care le-ar fi omologat orice carte a recordurilor dacă ar fi fost reale; în anii ’60, când elanul stahanoviștilor se mai temperase, o virase cu discreție spre muzica ușoară care îl umpluse de bani și de faimă. Scria la comandă, fără niciun scrupul, având o singură pretenție: „banul înainte!”

Așa trecuse prin epoci, nimeni nu-l supărase cu nimic nici după ’90 când începuse să scrie cântece – versurile le compunea tot el, ca să mai ia un ban – despre ororile orânduirii anterioare. Nimeni nu-i reproșase schimbarea de macaz – melodiile lui erau frumoase, ușor de reținut, întrunind virtuțile unor șlagăre. Rămăsese un burlac înrăit, dar avusese aventuri al căror număr nu-l mai ținea minte nici el, cheltuise bani cu nemiluita la chefuri cu prieteni ocazionali și june cărora a doua zi le dădea pașaportul fără ca ele să se supere. Un răsfățat al providenței, frumos ca un zeu și plin de har, căruia îi reușeau toate, în aparență fără efort și al cărui succes nu stârnea invidie. Doar acum, septuagenar fiind, se mai potolise, cântecele îi deveniseră mai profunde, de parcă regreta timpul pierdut în escapade nocturne și că își irosise uriașul talent pe fleacuri. Pe un alt meridian ar fi ajuns, cu siguranță, o celebritate mondială.

Toate acestea mi le aminteam privindu-l cum zace prăbușit lângă pianul pe care îl primise în dar din partea statului pentru mobilizatoarele lui cântece patriotice. Lângă el era un pistol pe care partenerul meu Miron Stratilat îl apucase cu o batistă și îl pusese într-o pungă din plastic, după ce îi mirosise țeava pe unde ieșise glontele care fărâmase tâmpla marelui compozitor.

— Ce naiba l-a apucat să se sinucidă? întrebă pentru a doua oară Miron. Dacă eu aș avea numai un sfert din vila asta mi-aș zice că l-am apucat pe Dumnezeu de picioruș. Cum adică, se miră el în continuare, te așezi la pian, începi să compui un cântecel și brusc îți aduci aminte că ai un pistol în casă și-l încerci dacă funcționează făcându-ți zob scufița! Nu pricep și pace! Ce-i lipsea? Ce-i mai trebuia?

În camera de lucru domnea o ordine desăvârșită, ca de altfel și în celelalte încăperi. Compozitorul nu suporta să aibă pe nimeni în casă care să-i facă menajul. Singur dădea cu aspiratorul, singur ștergea praful și așeza lucrurile acolo unde credea el de cuviință. La subsol, unde se afla și o sală de forță cu toată aparatura necesară, se afla și o mașină de spălat rufe pe care tot el o folosea și apoi își călca tot singur. Singur făcea piața și își gătea. Nimeni nu părea să-l fi vizitat în seara în care își curmase viața. Vecinii fuseseră categorici – nu auziseră nici împușcătura, nu văzuseră pe nimeni care să fi intrat în vilă. Nu părea să fi dispărut nimic și nu trebuia să așteptăm concluzia medicului legist – glonțul fusese tras cu țeava lipită de tâmplă. E drept, era și un seif într-un perete, dar nu părea forțat.

— Doamne! Cum de n-am avut eu talentul și norocul lui! Ai mei au cheltuit o groază de bișțari ca să învăț pianul. Ales bules! Praful s-a ales! Nu mi-a plăcut și pace. Cum naiba să faci game opt ore pe zi când știi că derbedeii tăi de amici sunt la miuță pe maidan? Am stopat la timp scurgerile de monetar din familie și m-am lăsat în voia plăcerilor vieții. Iar acu', frec manganu' cu simbrie la stat. Hai cărel că-mi vine să-mi dau palme. N-avem ce căuta aici. Omu' s-a săturat de huzur și și-a luat zilele.

Îndemnul lui Miron nu e lipsit de temei. Cadavrul a fost deja dus la morgă într-un sac cu fermoar. Afară plouă monoton, ca într-un cântec al compozitorului dispărut

încă în „plină putere creatoare”, cum va scrie în necrolog. Să fi aflat că-l macină o boală necruțătoare și i s-a făcut frică de ce urmează? Să fie regretul pentru că uriașul său talent s-a risipit totuși în multe nimicuri?

Fac pași prin birou și nu-mi vine să plec. Aș vrea să aflu motivul pentru care și-a luat zilele. Dar nu e nicio scrisoare de adio. N-are urmași – a lucrat curat, din multele lui amoruri n-a rezultat nicio progenitură. Cui îi vor reveni casa, mobilele, pianul costisitor, hainele care ar echipa un regiment, încălțările care ar ajunge pentru o ceată de miriapozi? Cine va mai răsfoi ziarele și revistele dintr-o arhivă ținută cu grijă care mărturisesc despre gloria efemeră a unui om? Îi vor mai fi ascultate cântecele? Se va mai uita cineva prin sutele de fotografii din albume care îl înfățișează din tinerețe până în anul morții?

— Haide odată! Dacă mai stăm, mă obișnuiesc prea mult cu huzurul și nu mai vreau eu să plec. Îndură-te de mine!

Îmi continui plimbarea prin cameră. Pe pian a rămas partitura la care lucra – sunt umplute doar câteva portative. Degeaba caut din priviri un obiect, un semn care să explice hotărârea fatală. Dacă n-ar fi forma desenată cu creta pe parchet care marchează în ce poziție a fost găsit trupul, m-aș socoti un intrus descins într-o ambianță care inspiră tihnă și fericire. Și culmea, pe birou e o ceașcă de cafea plină. Să-ți faci o cafea din care să nu bei și apoi să-ți iei zilele e cel puțin curios.

— Șefu’ scump, hai să facem pași!, mă imploră Miron.

Dintr-odată, sunt cuprins de un frison pe care îl cunosc foarte bine. Îl simt ori de câte ori ceva mi se pare suspect.

— Miroane! Cred c-am dat peste ceva!

— Da’ Doamne iartă-mă, peste ce să dai?

— În ce tâmplă s-a împușcat?

— În dreapta, normal. Ce-ți veni?

— Ia uită-te la ceașca asta!

Miron se apropie de birou; cască într-adins ochii ca să-mi arate c-am sărit de pe fix.

— Ce-i cu ceașca?

— Uită-te la toarta ei!

— Te-a luat valul – asta e! Nu văd nimic. O simplă toartă.

— Toarta e orientată spre stânga! Asta înseamnă că omul nostru era stângaci. Deci, nu s-ar fi putut împușca în tâmpla dreaptă.

— Haida-de! Fugi de-aci că sperii copiii! Asta-i probă? Poate e pusă așa din întâmplare.

— Nu-i așa. Uită-te în vitrina asta unde mai sunt cești. Toate mânerele sunt îndreptate spre stânga. Numai un stângaci le-ar fi așezat așa.

— Al naibii să fiu dacă n-ai dreptate!

Așa a început nebunia. Ore în șir am căutat prin toate încăperile, centimetru cu centimetru. Am răscolit în dulapuri, în baie, în sala de forță pentru a da de vreun indiciu care să ne pună pe urma asasinului. Într-un târziu, după ce am apelat la un specialist în case de bani, am descoperit și mobilul crimei. În seif n-am găsit niciun gologan. Dar am dat peste mai multe hârtii cu socoteli ținute la zi din care rezulta că acolo trebuiau să fie aproape o sută de mii de dolari.

Era toată averea compozitorului care n-avea încredere în bănci și-și ținea banii în casă. Dar au mai trecut câteva zile pe care le-am petrecut în vila somptuoasă – Miron pretindea c-ar trebui să ni se dea nouă drept locuință de serviciu – până am lămurit întregul mister. Meritul îi revine – jos pălăria! – partenerului meu.

Plictisit la culme, și-a aruncat privirea cu mai multă atenție pe partitura la care lucra compozitorul. Tocmai voiam să-l apostrofez să nu mai piardă timpul, când l-am auzit exclamând:

— Aici e o greșeală!

— Te-ai țicnit? Ce greșeală?

— Becarul ăsta n-are ce căuta aici!

— Becarul?

— Becarul e un semn care se folosește ca să anuleze o alterare prin diez sau bemol, mă lămuri el. Or, nu e niciun diez și niciun bemol înainte ca să justifice prezența becarului. Probabil că omul nostru era obosit și a făcut o greșeală.

— Las’ că știu și eu ce e ăla un becar!

I-am luat totuși partitura din mână și m-am uitat și eu la ultimele note de pe portativ unde apărea becarul

buclucaș. Și după mai bine de un ceas am priceput că ultimele note erau de fapt un mesaj disperat al celui care urma să fie ucis după ce fusese jefuit. Ultimele note erau mi, re, la, do, do. Iar între primele trei și următoarele apărea becarul. Ele ne-au pus pe urmele ucigașilor – două cunoștințe ale compozitorului: Mirela Becar și prietenul ei Dodo.

— Dacă stau să mă gândesc, până la urmă familionul meu n-a dat totuși bani cu azvârlita ca să-nvăț ceva la pian, s-a fălit zile în șir Miron în timp ce povestea la o bere cum am rezolvat cazul.

Șoarecele

Șoarecele își făcu apariția în bucătărie după miezul nopții. Ieși din ascunzătoarea lui ademenit de un miros pătrunzător. Se prelinse neauzit pe lângă perete, la adăpostul unui bufet plin cu vase. Se opri câteva clipe cu toate simțurile în alertă. Nicio primejdie. De-abia după aceea îndrăzni să înainteze spre mijlocul încăperii unde, într-o farfurie, pe masă, se afla o felie de șuncă presată. Mai întâi o mirosi – era încă proaspătă, îmbietoare. Rupse o bucățică și o înghiți. Tocmai se pregătea să se înfrupte nestingherit când trupul parcă îi fu străbătut de un curent electric. Mica vietate încercă să fugă. Prea târziu. Mai avu câteva spasme, se rostogoli pe spate și rămase nemișcată.

* * *

În zori, cum intră în bucătărie, femeia își aținti ochii în farfuria pe care lăsase felia de șuncă. Descoperi micul trup fără viață și un zâmbet larg îi lumină fața. Deși era singură, rosti în șoaptă:

— E bine!

* * *

Hoțul sări gardul nevăzut de nimeni și căzu printre ierburile crescute în neorânduială. Rămase o clipă cu urechea ciulită. O cucuvea își începu cântarea și omul își scuipă în sân înfiorat. În depărtare un câine hămăia cu furie. Apoi se potoli. Luna se ivi dintre nori, lumină pomii din grădină, casa ridicată de curând, cu obloanele trase, puțul cu apă lângă care era un furtun. Apoi, luna dispăru din nou într-un vălmășag de nori.

Aplecat de mijloc, hoțul păși spre bucătăria separată de casă printr-o platformă de ciment. Reuși să forțeze rapid încuietoarea de la ușă. Intră în încăperea cufundată în întuneric, fără să dărâme vreun scaun sau vreun alt

obiect. Se mișca sigur pe el, ca și cum ar fi știut bine locul. Scoase din buzunar o cheie și desfăcu butelia de aragaz. Ridică ușor butelia – era aproape goală – și vru să iasă. Tocmai atunci luna își trimise razele prin fereastră. Hoțul zări pe masă, într-o farfurie, o felie de șuncă presată. Arăta îmbietor și nu se putu stăpâni să nu o ia în trecere și s-o bage în gură. O înghiți aproape pe nemestecate. Dar când să calce pragul, se opri deodată în loc, scăpă butelia pe jos – zgomotul ei pe gresie îi păru ca o explozie – și își duse mâinile la gât, sufocat. Se prăbuși la pământ, cu ochii ieșiți din orbite.

* * *

Femeia era disperată. Se bătea cu pumnii în piept și se văita:

— Ce mă fac, ce mă fac?

Bărbatul era mai liniștit, deși vădit preocupat. Nu se abținu să nu remarce:

— Tu și cu experiențele tale! Ți-am spus că nu e o idee bună, Marcelo! Dacă voiai să scapi de ticălosul tău de soț trebuia să încerci altceva.

— Semn de la Dumnezeu, săraca de mine, se căina în continuare femeia. Pentru tine am făcut-o, Ștefane! Trebuia să văd mai întâi ce efect are otrava asta. De unde să știu că vecinul meu are apucături de hoț!

Ștefan dădu din umeri.

— Acu' a căzut tot planul.

Marcela își conteni îndată bocetul.

Parcă era o altă femeie – aprigă și neînduplecată.

— Ba n-a căzut niciun plan.

— Și cu ăsta ce facem?

„Ăsta" zăcea făcut covrig, cu fața schimonosită.

— Îl îngropăm în grădină. Tocmai în fund, lângă nuc. La noapte îl băgăm în groapă.

— Bărbatul tău când vine?

— Peste trei zile. Avem timp berechet să mascăm cu frunze și crengi locul unde l-am îngropat pe nenorocitul ăsta.

* * *

După o lună, într-o seară, Marcela stătea în casă și se uita la televizor. Deodată, ușa de la intrare se dădu de perete și în antreu își făcu apariția Ștefan, murat din cap până-n picioare de ploaia de afară. Femeia îmbrăcată în negru se repezi să-l îmbrățișeze, fără să se sinchisească de hainele lui ude.

Ștefan însă se smulse din strânsoarea brațelor ei. Era posomorât, îngrijorat. Îi spuse pe un ton batjocoritor:

— Lasă-mă, femeie, în pace! Nici nu ți s-a răcit omul în groapă și ție îți arde de alte alea…

— De-acum nimic nu ne mai poate despărți… Nimeni nu ne mai stă în cale… Vei fi numai al meu…

Ștefan nu-i împărtășea deloc entuziasmul.

— Vezi c-avem o problemă!

— Ce problemă?

— Se sapă nu știu ce canal prin sat, ca să bage o conductă. Canalul trece și prin grădina voastră… mă rog, a ta…

— Ba a noastră, dragule. Mai trebuie s-avem puțină răbdare, să ies din doliu. Și pe urmă ne luăm, zică lumea ce-o zice…

— N-auzi ce-ți spun cu șanțul ăla?

— Și ce ne pasă nouă? E o proprietate particulară, cum or să sape fără voia mea? Of, lasă-mă în pace! De câteva zile am amețeli și parcă nu mai am putere.

— Problema e că pământul nu e al tău!

— Ce spui? Ai înnebunit?

— Înainte de a se îmbăta ca un porc și de a cădea pe linia ferată ca să-l taie trenul, bărbatul tău…

— Bine a făcut! M-a scutit pe mine să-l am pe suflet!

— …bărbatul tău, zic, a vândut pământul celor ce fac canalul.

— Nu se poate!, se îngălbeni femeia.

— Ba uite că se poate!

Marcela era cu nervii întinși la maximum. De la bucuria reîntâlnirii cu Ștefan trecu brusc la un plâns isteric.

— Ce ne facem cu ăla din grădină?

— Potolește-te, că altfel dăm de dracu'! Trebuie să-l mutăm în altă parte, să-l îngropăm în pădure. Dacă îl scot cu buldozerele, e jale!

* * *

Bărbatul și femeia săpau în tăcere. În noapte se auzea doar scrâșnetul hârlețelor, când dădeau de vreo piatră. Aveau spor, ploaia muiase pământul. Pe fețele celor doi, broboanele de transpirație se amestecau cu stropii rari care mai cădeau din cer. Gâfâiau, însă niciunul dintre ei nu se oprea din săpat.

În sfârșit, dădură peste cadavrul care răspândea un miros îngrozitor. Femeii îi era din ce în ce mai rău. Îi venea să verse, capul îi vâjâia.

Coborâră amândoi în groapă.

— Apucă-l!

Marcela se feri să privească fața mortului. Îl luă de picioare și de-abia acum observă că vecinul ei își luase chiar înainte de a muri o pereche de pantofi noi. Îl ridicară pe buza gropii însă nu-și sincronizară mișcările și cadavrul se prăbuși peste ea, într-o îmbrățișare sinistră.

Bărbatul scăpă printre dinți o înjurătură.

— Haide odată că se face ziuă!

Dar femeia nu se mișca. Zăcea pe fundul gropii, acoperită de trupul intrat în putrefacție. Ștefan își pierdu răbdarea. O trase cu brutalitate de o mână. Mâna femeii era însă fără vlagă. O smuci de sub cadavru și de-abia atunci, aplecându-se, îi văzu chipul. Ochii îi erau ieșiți din orbite și o spumă alburie i se prelingea din colțurile gurii. De-abia atunci îl cuprinse groaza.

— Doamne! De ce tocmai acum?

Cocoșii se porniră să vestească o nouă zi. Pe șosea, departe, începură să treacă mașini. Bărbatul rămase câteva clipe stană de piatră. Cineva apropiat nu l-ar mai fi recunoscut. Se scutură ca să-și alunge gândurile negre. O scoase pe femeie din groapă, ieși și el, o luă în spate și o purtă la mașina trasă lângă poarta grădinii. O trânti în portbagaj, ca pe un geamantan. Învingându-și greața, îl cără și pe hoțul ghinionist până la mașină și-l puse lângă Marcela. Astupă la loc groapa, fără să-și ia prea multe măsuri de siguranță – n-avea să trezească nicio bănuială din moment ce nu mai era nimic acolo. Își curăță hainele, se spălă pe mâini într-un butoi unde se strânsese apă de ploaie. Apoi se urcă la volan. Străbătu ulițele încă pustii ale satului și ieși în șosea. Începea să-și vină în fire. La

urma urmei, nu-l văzuse nimeni și n-avea de ce să fie bănuit. Apăsă pe accelerație și se îndreptă spre pădurea care se afla la câțiva kilometri. Dar, chiar în clipa în care își spunea în gând că totul îi reușise de minune, zări la lumina farurilor o mașină a poliției. Un polițist îi făcu semn să tragă pe dreapta.

* * *

M-am străduit să adopt un ton cât mai înțelegător.

— Ți-e frumoasă povestea, amice. Și în bună parte e și adevărată.

Individul se uită la mine cu speranță.

— Nu-i așa, domnu' șef? N-am nicio vină. Nici măcar femeia nu-i vinovată. S-a trezit cu mortu' în casă. I s-a făcut frică. Mi-a cerut mie ajutorul ca să-l îngroape. Mi-a fost milă de ea. Pe urmă i-a murit și omu', călcat de tren. Biata de ea! Nu i-a mai rezistat inima! I-a plesnit de-atâtea emoții.

— Se poate și așa, dar se poate și altfel.

— Adică?

— Dacă nu era barajul acela organizat de poliție – în noaptea aceea evadaseră doi deținuți – ai fi reușit. Nimeni n-ar fi avut cu tine nimic. Însă așa…

— Așa…, mă îngână el.

— Așa ai încurcat-o. Fiindcă la autopsie femeia a prezentat simptomele unei otrăviri lente. Te-ai folosit de experiențele ei ca s-o omori. Mai înainte însă te-ai asigurat că ți-a lăsat moștenire casa și pământul. Mare păcat că n-ai să te bucuri de atâta avere!

Șoimul fără un ochi

Toată vara arșița pur și simplu îi înnebunise pe bucureșteni. Acum însă soarele nu mai avea putere. Lumina blând, așa cum strălucește de obicei în primele zile ale lui septembrie.

Tânărul mergea fără grabă, ca și cum ar fi ieșit la plimbare, fără o țintă anume. Din când în când dădea cu vârful pantofului în frunzele veștejite căzute din copaci pe trotuare. Oamenii cu care se întâlnea îi aruncau doar în treacăt o privire. N-avea nimic bătător la ochi. Un bărbat cam la treizeci de ani, îmbrăcat într-o salopetă portocalie, ținând în mână o ladă cu scule, chemat probabil undeva pentru o reparație de care n-are niciun chef să se apuce.

Se opri brusc, își aprinse o țigară și se uită cu luare-aminte în jur. Nimic nu-i atrase atenția. Își continuă drumul la fel de liniștit. Pe strada pe care o străbătea acum erau case vechi, cu puține etaje, construite înainte de război. Câțiva copii jucau fotbal, fără să se sinchisească de mașinile care treceau din când în când. Porțile erau improvizate din pietre. La un moment dat, cineva șută stângaci și mingea aproape că-l lovi. Tresări dar, cu un zâmbet larg le-o expedie înapoi.

O coti la dreapta pe o altă stradă, aidoma celei pe care mersese până atunci. Aruncă țigara fără s-o termine de fumat. Intră cu hotărâre într-o curte – poarta scârțâi, cu toate că tânărul se străduise s-o împingă ușor.

Casa avea două etaje și era în stilul celorlalte din jur – o construcție masivă, inspirând siguranță. Ușa de la intrare era deschisă. Urcă agale până la ultimul etaj, unde se afla un singur apartament. Pe scară mirosea puternic a mâncare gătită. Ajuns pe palier, apăsă un comutator și lumina se aprinse. Scoase din trusa de scule mai multe chei și șperacle. Fără nicio emoție pe chip, introduse o cheie într-una dintre cele două yale care zăvorau ușa. După mai multe încercări reuși s-o deschidă. Același lucru se întâmplă și cu cealaltă yală. Apăsă pe clanță, intră în apartament și încuie ușa la loc în urma lui. Din apartament nu se auzea niciun zgomot, dar tânărul știa că

nu e nimeni acasă. Nu intră în celelalte încăperi. Rămase în hol, așezat pe un scăunel pe care îl zări într-un colț, și se puse pe așteptat.

* * *

Bărbatul avea cam șaizeci de ani. Era bine clădit – se cunoștea că făcuse sport în tinerețe. Ca de obicei, seara, dăduse drumul mașinii de serviciu la care avea dreptul și se întorcea acasă pe jos. Mergea agale, deși i se făcuse foame. Din când în când se juca împrăștiind mormanele de frunze de pe trotuare. Se uită cu coada ochiului la câțiva copii care se certau din pricina unei mingi.

Ajunse la casa unde locuia, intră în curte și, văzând ușa de la intrare deschisă, o trânti ostentativ în urma lui, zicându-le în gând ceva de dulce vecinilor care o lăsau mereu dată de perete. Îl izbi un miros puternic de mâncare – o tocăniță? – și își aduse din nou aminte că nu mâncase de dimineață. Urcă anevoie scara – începea să nu mai fie în forma de altădată – și, ajuns pe palierul etajului doi, își trase o clipă răsuflarea. Dintr-o borsetă de piele de culoare neagră scoase cheile și descuie cele două yale. Intră în apartament și încuie la loc rapid – foamea îi dădea ghes să se miște mai iute. Însă n-apucă să aprindă lumina. Când se întinse spre comutator simți cum o mână îi astupă gura iar o alta îi apasă pe gât lama unui cuțit. După câteva clipe tânărul cu salopeta portocalie lăsă cu grijă pe podea trupul fără viață. Șterse arma crimei de hainele celui ucis și, fără să arunce vreo privire în jur, ieși din locuință. La un aparat de radio dintr-un apartament de mai jos se auzi ora exactă: douăzeci și trei și treizeci de minute.

* * *

Era aproape de miezul nopții. Din când în când se auzea cum se deschide ușa acționată automat și câte un client venea după o sticlă de apă minerală, după un plic de cafea, după o cutie de bomboane. Bodyguardul ieșise din magazin – îl înnebunea aerul condiționat, strănuta din cinci în cinci minute.

Matilda stătea la casă și dezlega un careu de cuvinte încrucișate dintr-o revistă. Mai avea puțin și-l termina. Se poticnise la un cuvânt – era așa de enervată încât îi venea să-i ceară ajutorul tânărului cu alură sportivă care se plimba nehotărât printre rafturile cu borcane, sticle, cutii, plicuri de toate culorile. Era ars de soare, purta niște pantaloni dintr-o stofă ușoară și o cămașă largă, în carouri. „Un tip bine", hotărî în sinea ei Matilda când îl văzu cum se apropie de casa de marcat cu cumpărăturile în coș.

Le scoase pe tejghea și își vârî mâna în buzunar, ca și cum și-ar fi căutat portofelul. În mână însă îi apăru un pumnal. Matilda nu se pierdu cu firea. Apăsă pe butonul care declanșa alarma, mai înainte ca tânărul să rostească o vorbă. Bodyguardul năvăli în magazin val-vârtej, cu pistolul în mână. La televizorul din magazin, o crainică platinată anunța că e miezul nopții, și că urmează emisiunea de știri.

* * *

Partenerul meu nu-și găsea, ca de obicei, locul. Se plimba agitat prin biroul nostru strâmt.

— Ex-tra-or-di-nar! Cum naiba i-a trecut prin cap o idee așa de trăsnită? Să-ncerce, chipurile, să jefuiască un magazin ca să-și creeze astfel un alibi pentru asasinatul pe care îl comisese cu puțin timp înainte. Fan-tas-tic!

Miron Stratilat era pe culmile entuziasmului.

— De când mama m-a făcut n-am mai auzit o astfel de chestie. Pentru tentativă de jaf ar fi luat, acolo, un mizilic de pușcărie. Și nimeni nu s-ar fi prins că el e ucigașul bancherului.

— Așa e.

— Și zici c-a lucrat cu contract?

— A mărturisit.

— Cât?

— O sută de mii de parai.

— E bănet, nu glumă. Dar de ce-au vrut ăia să-i ia gâtul?

— S-a prins că un înalt funcționar al băncii a făcut o porcărie. A dat un credit uriaș fără nicio acoperire. Și-a avertizat, mai întâi, colegul că povestea e nasoală și s-o

rezolve rapid, altfel dă totul în vileag. Iar ăia n-au avut încotro, l-au ajutat să dea colțul.

— Măi să fie! Dar cum de te-ai prins că hoțul din magazin e criminalul?

— Simplu. Am parcurs informarea care vine dimineața cu evenimentele din ziua trecută. Acolo am citit și despre crimă, și despre atacul de la magazin. Insul a amenințat-o pe casieră cu un pumnal – de fapt, cu un stilet, cum purtau ofițerii pe vremuri la paradă. Numai că unealta omului nostru era ascuțită ca briciul. Și, dacă ții minte, mânerul unui stilet are un cap de șoim. Cu siguranță îți aduci aminte – șoimul ăsta are ca ochi două rubine. Șoimului de la stiletul cu care fusese amenințată Matilda îi lipsea un ochi. L-am găsit într-un buzunar al salopetei portocalii, printre fire de tutun. O aruncase într-un tomberon, în apropierea magazinului, ca să rămână în hainele în care voia să dea, chipurile, spargerea.

Casa cu stafii

De la o vreme, în casa familiei Panaitescu se auzeau zgomote ciudate. Dacă, de pildă, stăteai la masă, în sufragerie, câteodată podeaua din încăperile de sus, unde se aflau două dormitoare și un birou amenajat ca o bibliotecă, pornea să scârțâie, ca și cum cineva ar fi trebăluit acolo. Dacă se repezea careva pe scară, să vadă ce se petrece, nu găsea pe nimeni. Alteori, obiectele își schimbau locul fără știința nimănui din familie. Iar de câteva ori, în toiul nopții, bântuise o arătare alburie, fosforescentă. Doamna Panaitescu, stând de vorbă la gard cu o vecină, căreia îi povestise întâmplările ciudate, aflase ceva ce o pusese pe gânduri și se grăbise să-i comunice imediat soțului.

— Auzi, dragă, ce-am aflat… Zice lumea că ne-am mutat într-o casă cu stafii.

Domnul Panaitescu, un bărbat care se apropia vertiginos de anii de pensie și care toată viața, la uzina unde era director, lucrase cu cifre, nu prea era dispus să dea crezare unor povești cu fantome, chiar spuse de către drăgălașa lui soție, mult mai tânără decât el.

— Fantomele bântuie prin castele, în alte părți. Asta e o casă ca oricare alta din București. Ce-i drept, avem o frumusețe de grădină, cu mulți pomi, cu multe răsaduri de flori – o splendoare, ce mai încolo și-ncoace. Ce să caute la noi o stafie? S-ar plictisi de moarte.

Faptul că bărbatul ei încerca să trateze totul în glumă îi displăcu profund femeii. Își țuguie buzele ofensată.

— Tu nu înțelegi că ăia de la care am cumpărat casa ne-au păcălit? S-au mutat tot din pricina fantomelor. Mi-a spus mie vecina care e o femeie serioasă. Mi-a zis întreaga istorie.

Domnul Panaitescu lăsă să-i cadă din mâini ziarul pe care încerca să-l citească, oftă și se așeză mai bine în fotoliu.

— Hai s-aud și eu istoria asta.

Bucuroasă că nu e repezită, nu i se spune să-și vadă de blidele ei, doamna Panaitescu se uită în stânga și-n

dreapta, de parcă ar fi vrut să se asigure că n-o pândește vreun dușman nevăzut și începu să vorbească în șoaptă.

— Se zice că primul proprietar al casei, cel care a construit-o pe la începutul secolului, a fost omorât în împrejurări misterioase. Nici până în ziua de azi nu se știe cine l-a ucis. De aceea sufletul lui n-are odihnă. Nu-și poate găsi pacea.

— Fugi de-aici cu basmele astea de adormit copiii!, se supără domnul Panaitescu. Ai face bine să nu mai stai la palavre cu țațele din cartier.

La rândul ei, doamna Panaitescu tăcu îmbufnată. Însă nu pentru multă vreme.

— Atunci ce-i cu zgomotele pe care le auzim prin casă?

— E foarte simplu: mobilele sunt vechi, lemnele se mai așază și ele, mai trosnesc din când în când… Parchetul ar trebui și el bătut din nou…

Dar doamna Panaitescu nu se dădu bătută cu una, cu două:

— Să zicem că e așa… Dar cum îți explici faptul că pun un obiect într-un loc și îl găsesc în altul?

— Și asta poate fi explicat: pur și simplu uiți unde îl pui de fapt. Nu e niciun mister, i se poate întâmpla oricui.

Uneori, când găsea un moment de răgaz, domnul Panaitescu își făcea colegii să râdă zicându-le despre nălucirile soției sale, astfel încât povestea „casei cu stafii” era deja cunoscută de mai multă lume.

Însă, într-o noapte, muncită cum era de gânduri prăpăstioase, doamna Panaitescu adormi mai greu. Dar abia apucă să aţipească și un zgomot de pași o trezi și o îngheță de groază. Vru să-și trezească soțul – de la o vreme dormeau separat, în dormitoarele aflate față în față – dar era ca paralizată, nu reușea nici să strige, nici să facă vreo mișcare. Pașii se auzeau de data asta jos, în sufragerie, de parcă acolo s-ar fi aflat cineva care nu-și găsea astâmpăr, juca tontoroiul sau cine știe ce naiba făcea. Apoi, pentru câteva clipe, se lăsă o liniște mai apăsătoare decât zgomotele ciudate care se auziseră. După alte câteva secunde, tocmai când doamna Panaitescu își mai potolise bătăile inimii, pașii se auziră din nou. De data asta părea că pe scară bâjbâie cineva prin întuneric. Pașii se apropiau – doamna Panaitescu, care era o ființă puțintică la trup – se făcuse și mai mică

sub pătură. Pașii se opriseră în dreptul ușii. Făptura aceea care urcase la etaj părea că stă în cumpănă – să intre? să nu intre? În cele din urmă, ușa se deschise și în încăpere își făcu apariția o arătare care o îngheță pe doamna Panaitescu. Era exact ca stafiile despre care citise într-o sumedenie de cărți, îmbrăcată într-un cearșaf alb, înaltă de statură. În patul ei, doamna Panaitescu își zise că i-a sosit sfârșitul și închise ochii. Dar când îi deschise făptura în alb dispăruse. Se auzise doar cheia în ușă cum e răsucită de două ori pe dinafară. Înnebunită de groază, femeia reuși să aprindă veioza de la capul patului. Exact atunci răzbătu până la ea larma unei încăierări. Auzi glasul răstit al domnului Panaitescu, o bufnitură ca și cum ar fi căzut ceva greu, iar apoi peste întreaga clădire se așternu din nou liniștea. După cum avea să ne povestească, mie și partenerului meu Miron Stratilat, se repezise la ușă și încercase s-o deschidă. Într-adevăr, era încuiată cu cheia și n-avea nicio posibilitate să iasă din dormitor. Se repezise atunci la telefon, ca să ceară ajutor, formase numărul, vorbise incoerent și leșinase. O găsisem zăcând pe covor, tremurând din toate încheieturile, întrebând de zor unde îi este soțul.

— Nu-i în casă!, o lămuri Miron.

— Cum nu-i în casă?, întrebă nedumerită doamna Panaitescu.

— Sunteți singură, doamnă, o asigură placid Miron.

— Înseamnă că l-a răpit fantoma!

Miron tresări de parcă ar fi băgat din greșeală degetele într-o priză.

— Care fantomă?

Printre sughițuri de plâns, doamna Panaitescu ne istorisi despre toate ciudățeniile pe care le trăiseră de când se mutaseră în noua locuință.

Miron n-avea însă chef să asculte povești paranormale. Pufni disprețuitor și-i zise femeii încă înspăimântate:

— Bine, bine, dar unde ți-e bărbatul?

— Fantoma e de vină, scânci doamna Panaitescu, care își trăsese pe ea un halat de o culoare ce-ar fi făcut un taur să spumege de furie.

Miron era însă de neînduplecat.

— Lăsați dracului fantomele… Fantomele nu sângerează.

— Ce vreți să spuneți?

— Păi, ia veniți aici, în fața dormitorului… Vedeți? Cineva a pierdut cam mult sânge. Și să nu mă mai cheme pe mine Miron Stratilat dacă ăsta nu e sânge dintr-o rană.

Doamna Panaitescu privi ca prostită la balta de sânge și leșină din nou. Imediat ne-am repezit s-o aducem în simțiri.

— Doamne, Dumnezeule, oare ce s-o fi întâmplat?

Am simțit nevoia să intervin. Prea mă fierbea la foc mic cucoana asta cu poveștile ei cu fantome.

— Ce să se întâmple? Nimic altceva decât că ți-ai omorât soțul. Desigur, nu singură. Ai avut un complice. Amantul tău lângă care visai să-ți refaci viața după ce domnul Panaitescu ar fi trecut în lumea drepților. Zici că ai fost închisă în dormitor și habar n-ai de ce s-a petrecut pe palier? Atunci cum explici existența acestei picături de sânge pe parchetul din încăperea asta?

Cucoana se ținea încă măreață. Deși nu prea era momentul, începu să râdă.

— Haida-de! Poate că ai călcat chiar dumneata în balta de sânge și ai murdărit parchetul când ai intrat în dormitor.

— Să zicem c-așa e. Dar mai e un amănunt. Am încercat să încui ușa de la dormitor pe dinafară. N-am reușit. Nu se încuie decât pe dinăuntru.

— Și ce-i cu asta? Poate că s-a blocat.

— Da, dar am găsit cheia chiar în încăperea asta… N-ai avut cum să scapi de ea…

— E doar o dublură. Cealaltă cheie a luat-o fantoma sau cine dracu' o fi fost.

— Ai răspuns la toate. Dar mai e un ultim aspect. Am găsit la subsol o intrare într-o galerie care leagă casa asta de casa vecină unde îți locuiește complicele. Existența acestei galerii v-a dat ideea, ție și amantului tău, de a-l elimina pe domnul Panaitescu profitând de balivernele cu stafii îndrugate de o vecină guralivă. După ce l-ați omorât pe domnul Panaitescu, ți-ai ajutat complicele să-l care până la galerie. De-acolo aveați să-l duceți în altă parte, la adăpostul altei nopți. Din păcate, în timp ce căra cadavrul, galeria s-a surpat și amantul dumitale a murit îngropat de viu.

Ce-am spus a reușit să-i zdrobească doamnei Panaitescu ultima brumă de rezistență.

— Cum? Florin al meu a murit?

A fost rândul lui Miron să rânjească satisfăcut.

— Fii pe pace, cucoană, Florin al dumitale e teafăr. Și știu o închisoare unde tipi ca el sunt socotiți trufanda.

Strangulatorul

— Pur și simplu nu știu cu ce naiba le sugrumă!, exclamă medicul legist și ridică din umeri în semn de neputință.

Apoi trase o înjurătură atât de complicată încât până și Miron Stratilat, bărbat cu vaste cunoștințe în materie, tresări uimit.

Nu le sugrumă cu mâinile goale, nu folosește un fir de nailon sau un șnur. Mai curând pare a fi o frânghie. Dar să folosești o frânghie e al dracului de greu, dacă ții cont că victima se zbate. Doar dacă nu cumva stă de bunăvoie, ca și cum i-ar face plăcere să-i ia cineva viața.

Omul în halat alb era disperat. Dar disperarea lui nu o întrecea pe a noastră. La un cămin de fete din plin centrul Bucureștiului se comiseseră cinci crime care ne lăsaseră cu gura ca la dentist. Cinci tinere fuseseră strangulate în somn. Asasinul nu lăsase nicio urmă. Nu se știa cum pătrunsese în camerele victimelor și cum ieșise de-acolo – ușile camerelor fuseseră încuiate, iar cheile se găsiseră în broaște pe dinăuntru. Dacă în primele două cazuri mai puteai presupune că ucigașul se strecurase în încăperile respective pe ferestrele lăsate deschise, fiind la parter – celelalte fapte se desfășuraseră la etajele doi și trei. Doar cu o scară foarte înaltă s-ar fi putut ajunge până acolo. Bătrânii arțari care se aflau chiar lângă clădire își trimiteau crengile spre ferestrele respective, dar nicio ramură n-ar fi rezistat sub greutatea unui om.

Teroarea cuprinsese căminul de fete. Ziariștii se năpustiseră din nou asupra noastră – „incapabili” și „incompetenți” erau cuvintele cele mai blânde care ne erau adresate. Dar, oricât ne-ar fi făcut albie de porci, ancheta bătea pasul pe loc. Nimeni nu oferea niciun indiciu. Nimeni nu auzise și nu văzuse nimic suspect. Și degeaba se luaseră măsuri severe privind intrarea în cămin. În curând, pe prima pagină a ziarelor apărură fotografiile unei noi victime, omorâtă în aceleași condiții. Fața îi era umflată oribil, avea limba scoasă și o expresie de groază în ochi. Partenerul meu chiar remarcase:

— Criminalul trebuie să arate înfricoșător!

Câteva săptămâni nu se mai întâmplă nimic. Ucigașul parcă își satisfăcuse o toană și pe urmă se dăduse la fund. Nu acționa în altă parte – nicăieri în București și nici în țară nu se mai înregistrase vreo crimă asemănătoare. Dar după ce trecură două luni, încă o fată își pierdu viața în același loc. Tot noaptea, tot surprinsă în somn și tot strangulată. Și, din nou, niciun indiciu care să ne pună pe urma asasinului.

De obicei, când dădeam rateuri, Marele Ștrumf își ieșea din matcă și urla la noi ca apucatul. De data asta, informat în permanență de noi despre mersul anchetei, nu mai zicea nici el nimic și se ruga la Cel de Sus să nu se dea cu el de-a azvârlita fiindcă nu era capabil să stăvilească valul de crime.

Cercetam, pentru a nu știu câta oară, camera unde fusese găsită ultima victimă. Nimic neobișnuit. Un pat simplu, de o persoană, un dulap în perete care adăpostea un maldăr de haine, o masă de lucru pe care erau așezate cu grijă cărți, caiete, pixuri, creioane. Nicio urmă de luptă. Nicio urmă de jaf. Nicio încercare de viol. Doar așternutul de pe pat arăta că victima se zbătuse înainte de-a muri.

— Asta ce dracu' o fi?, îmi arătă Miron ceva pe pat.

M-am apropiat și m-am uitat cu luare aminte. Pe cearșaf se găsea un fel de așchie. Parcă ar fi fost o bucățică de ojă desprinsă de pe o unghie. Am luat-o cu grijă și am pus-o într-un săculeț de plastic. Era prima probă pe care o recoltam după șapte crime.

Când au luat-o la analizat, specialiștii noștri au început să dea din colț în colț. Nu știau ce este. Doar unul a îndrugat, cu glas șovăitor, ceva care ne-a lăsat într-o și mai mare ceață. Tipul ne-a zis că pare a fi o bucățică de piele de șarpe, care nu se desprinsese însă dintr-un pantof sau dintr-o poșetă executată dintr-un astfel de material scump. În opinia lui, aveam de-a face chiar cu o frântură de piele de șarpe neprelucrată.

— Asta-i bună, zise Miron Stratilat. Criminalul nostru are puteri magice. Se dă de trei ori peste cap și se transformă într-o reptilă. Omoară, pleacă de la locul faptei, se dă din nou de-a rostogolul și redevine om. De aia se poate strecura nevăzut, neauzit. Dacă punem mâna pe el, să vedeți ce încurcătură o să iasă. Cum să condamni un șarpe?

M-am dus din nou la medicul legist.

— Ce zici, doctore, fetele ar fi putut fi strangulate de un șarpe care să li se fi încolăcit pe gât?

— Nu știu ce să zic! Ar fi o explicație. Dar ce naiba să caute un șarpe în mijlocul Bucureștiului?

— S-o fi pierdut de la circ! Sau l-o fi pierdut vreun arăboi!, își dădu cu părerea partenerul meu.

Timp de o săptămână am controlat ca apucații căminul, centimetru cu centimetru, de la subsol până la ultimul etaj. Am ciocănit în țevi, am răscolit prin toate cotloanele cu bețe, prin gurile de canal din împrejurimi unde s-ar fi putut ascunde lighioana. Am fost și la circ – nu dăduse bir cu fugiții nicio târâtoare.

Dacă admiteam că respectivele crime fuseseră opera unui șarpe, curios era că victimele nu prezentau mușcături și moartea lor nu era cauzată de venin.

Tocmai când voiam să ne lăsăm păgubași și să abandonăm singura pistă ivită la orizont, mi-a venit o idee pe care i-am spus-o rapid lui Miron.

— Există mai multe elemente care leagă crimele astea! Unul dintre ele ar fi acela că toate victimele aveau ferestrele deschise când au fost omorâte! Hai să organizăm o pândă într-o cameră la care să lăsăm ferestrele deschise. Toate celelalte încăperi din cămin să aibă geamurile închise. Or să ne înjure fetele pentru că le cerem așa ceva pe căldura asta, dar e spre binele lor.

Zece nopți am vegheat într-o încăpere de la etajul unu. Ca să mai destindă atmosfera, Miron glumea:

— Dacă ar fi și proprietara camerei cu noi, ne-ar trece mai ușor timpul! Știu eu niște jocuri de societate!

Într-o noapte, când ne plictiseam de moarte și curgeau apele pe noi, mi s-a părut că aud un fâșâit ușor. Am ciulit urechile – zgomotul însă nu s-a repetat și mi-am zis c-a fost doar o părere. O lună enormă, de culoare roșie, se profila pe cer. Tabloul era și mai sinistru din pricina unei cucuvele care avea insomnii.

Deodată, am auzit din nou fâșâitul acela. O creangă a început să se balanseze în dreptul ferestrei, în timp ce restul crengilor rămăseseră nemișcate. Au mai trecut câteva clipe de încordare. Inima mi se făcuse cât un purice. Și, pe neașteptate, pe pervaz a apărut în lumina lunii capul perfect conturat al unui șarpe. Am încremenit. Lângă mine, Miron nici nu mai respira. Șarpele s-a oprit

o clipă pe pervaz, ca și cum ar fi vrut să-și tragă suflarea după ascensiunea prin copac, legănându-și tărtăcuța. Apoi s-a prelins în odaie. Atunci l-am văzut – avea mai puțin de doi metri. Ajuns pe parchet, a început să se unduiască spre pat. Nu știam ce să fac, stăteam ca paralizat. Până s-apuc să zic ceva, partenerul meu a înșfăcat o rachetă de tenis dintr-un colț și, din câteva lovituri, i-a făcut capul chisăliță. A dat să aprindă lumina. L-am oprit cu un gest. Am rămas în continuare în întuneric, cu șarpele făcut zob în mijlocul camerei. A trecut o oră, a mai trecut una și încă una. Începuse să se facă ziuă. Chiar sub fereastra noastră s-a auzit zgomot de pași. Apoi, un fluierat ușor. Am șoptit imediat în microfonul pe care îl aveam atașat la gulerul cămășii:

— Suspect în zonă!

După care ne-am repezit la fereastră. Chiar dedesubt, am zărit un individ care se uita în sus. Un copil! Ba nu. Un pitic! Când ne-a văzut, a dat să fugă. Prea târziu. A picat drept în brațele unui coleg de-al nostru care aștepta în stradă.

Bâzdâgania a recunoscut totul din prima. Era dresor de șerpi la circ și locuia în apropiere. Ori de câte ori trecea prin dreptul căminului, fetele agățate ciorchine la ferestre își băteau joc de el. Îi strigau măscări, făceau gesturi scabroase, râzând de înfățișarea lui pocită. În timp, în el a încolțit dorința de răzbunare. A vrut să demonstreze și în viață, nu numai în arenă, marile puteri pe care le are, mai presus de cele ale muritorilor de rând. A vrut să-și ia o revanșă fiindcă natura își râsese de el, și-l făcuse mic de statură, cu un chip de o sluțenie înfiorătoare.

Substituirea

Atât îi mai rămăsese: să fugă, să fugă cât mai departe de casa aceea blestemată în care cunoscuse doar spaime, dureri, umilințe. Uneori i se părea că și cele mai inofensive obiecte de-acolo complotau împotriva lui. Ziua îi ieșeau în cale neprietenoase, se-mpiedica de ele – scaune, mese, dulapuri. Iar noaptea era și mai cumplit, se metamorfozau în făpturi de coșmar, se alungeau, se micșorau, scoteau sunete ciudate, urlau, chițăiau, îl torturau și el țipa în somn, trezindu-i pe toți. Mama se repezea prima să-l mângâie, să-l aline. Tatăl apărea cu părul vâlvoi, duhnind a băutură, schimonosit la față de furie, și o îmbrâncea, o înjura. Se pornea apoi cu pumnii și picioarele pe el, îl înșfăca și-l târa prin cameră, lovindu-l cu ce nimerea și strigând: „imbecilule, zăludule, nu ești în toate mințile, cu cine te-o fi făcut mă-ta, cretinule, nu mă lași să dorm, pe mine care vă țin pe toți! Fără mine ați muri de foame, n-ați avea după ce bea apă, cară-te de la casa mea!” Aceleași și aceleași vorbe îi răsunau în urechi de când se știa, de când bărbatul acela căruia trebuia să-i spună „tată” îi cârpise, la patru ani, prima palmă de-l dăduse cu capul de muchia unui zid și i-l spărsese. Nici după ce se dusese la școală nu scăpase de furiile lui – „idiotule, nu se prinde de tine nimica, mă faci de râs în fața lumii, nu ții minte nici cum te cheamă”. Își scotea cureaua de la pantaloni – o curea lată, militară – și-l bătea până îl umplea de sânge, cu o voioșie sadică, de parcă ar fi dat într-un răufăcător prins asupra faptei. Îi plăcea mai ales să-l lovească peste frunte cu pumnul lui ca un baros – „tărâțe ai acolo, dovleacul ți-e plin de tărâțe!” Până când nu-și sfârșea toată mânia provocată de necazurile de peste zi, nimeni nu-l putea scoate din mâinile lui. Într-un târziu, îl lăsa leșinat, cu un gust amar de sânge în gură. O vreme, ceilalți copii de pe stradă, care aflaseră ce pățește, râdeau de el. De la un timp însă, văzându-l cum se prelinge pe lângă ziduri, leșinat, slăbănog, plin de vânătăi, încetaseră să-l mai batjocorească. Asta îl durea și mai tare. Ca să uite, se închipuia înzestrat cu puteri miraculoase, croia planuri de

răzbunare și le punea în aplicare în gând. Dar de-abia acum, la 18 ani, reușise să sfărâme vraja care îl ținea sub teroare de când avea amintiri. De-abia acum se eliberase, în această seară în care, venind acasă, se dusese glonț în bucătărie, luase un cuțit și, profitând de faptul că tatăl lui era singur, în fața televizorului, îl lovise cu ură, o dată, de două ori, până când îl văzuse cum se prăbușește pe covor, cu ochii holbați de durere și de mirare. O luase imediat la goană, ținând încă în mână cuțitul, izbindu-se de o vecină, îmbrâncind-o înainte ca aceasta să apuce să urle de spaimă. Aruncase, în cele din urmă, lama aceea scânteietoare, ascuțită, într-o grădină, în niște tufe, și-și întețise fuga, pe străzi tot mai lăturalnice, lovindu-se de trecători fără să-i pese, în urechi răsunându-i doar un strigăt: „Prindeți-l pe ucigaș!” Alerga precum în cea mai aprigă cursă, o energie de care habar n-avea îl propulsa spre marginea orașului, tot mai departe de blocurile cenușii, de lumina reclamelor, de vuietul mașinilor. Nu ținea cont de culorile de la semafoare, șoferii înjurau frânând în ultima clipă ca să nu-l lovească. Nu băga de seamă nimic în jur. Inima îi bătea în piept nebunește nu numai din pricina goanei, ci și de o bucurie pe care nu o mai cunoscuse – „am făcut-o, am reușit!”, își zicea el, „am scăpat de ticălosul care îmi teroriza mama, care, ori de câte ori o vedea, îi striga că n-aduce destui bani acasă, tocmai el, care n-avea slujbă, nu lucrase mai mult de un an întreaga lui viață, mulțumindu-se să trăiască din jocuri de noroc, din pariuri”. „Cât mai departe de casă” – vorbele astea îi răsunau în minte ca refrenul unui cântec stupid – cât mai departe de locul unde ticălosul n-o s-o mai chinuiască pe sora mea mai mică, strecurându-i-se în pat când venea de prin cârciumi duhnind a băutură proastă și silind-o să-i suporte mângâierile. „De-acum gata: fiți liniștite, și tu mamă și tu soră – n-o să vă mai chinuiască nemernicul, fiara cu chip de om”. Gâfâia, nu mai avea aer din pricina efortului, se împleticea. „Numai s-ajung acolo, la ea, cea mai bună ființă de pe pământ, singura care, cât a trăit, i-a ținut piept monstrului și care, de câțiva ani, își dormea somnul de veci într-un cimitir de la marginea orașului. Doar să mă-nchin la mormântul ei și-apoi mă predau, să facă din mine ce-or ști. Sau mai bine mă spânzur.”

Alerga acum mai încet, ca un atlet care își pregătește finișul, dar mai întâi vrea să adoarmă vigilența adversarilor. Trecu de ultimele case înecate în verdeață – regina nopții mirosea înnebunitor, iar el, inspirând ațâțat, își spori din nou goana. Ferestrele unor case erau luminate, se auzeau voci din curți, muzică de la un radio deschis la maximum. Trecu peste un pod, o luă pe un drum acoperit cu o pojghiță subțire de asfalt și ajunse în dreptul cimitirului. Sări gardul de beton – la ora asta poarta era închisă – și înaintă cu fereală prin pădurea de cruci, ca nu cumva să-l audă vreun paznic. Ar fi găsit și cu ochii închiși mormântul pe care îl îngrijea în fiecare duminică, unde aprindea lumânări și se ruga la Cel de Sus să crape mai repede fiara din casă. O clipă, luna ieși din nori și lumină lespedea pe care el se întinsese, răsuflând greu. De-abia acum simțea oboseala. Se chirci ca un prunc în pântecul mamei și adormi adânc de îndată. Pe chip i se așternu o împăcare cum nu mai cunoscuse nicicând.

* * *

Fusese găsit cu ușurință în zori – mama lui ne spusese, în hohote de plâns, unde îi era refugiul ori de câte ori dorea o alinare. Nu opusese nicio rezistență. Îl aduseseră în biroul meu, îl așezaseră pe un scaun de unde mă privea ca un iluminat.

— Recunosc totul! Eu l-am omorât! Nu-mi pare rău de ce am făcut. Judecați-mă! Duceți-mă la închisoare! Mai rău decât mi-a fost până acum nu-mi poate fi.

L-am privit cu și mai mare luare-aminte. Un băiat tras la față, cu ochii încercănați. Păr scurt, un lanț dintr-un metal ieftin la gât. Era îmbrăcat într-un tricou scămoșat de la atâta spălat. Nu făcea nicio mișcare. Stătea în încăperea aceea și totuși părea a fi în altă parte.

Trebuia să acționez cu prudență, altfel stricam totul. S-ar fi închis și mai mult în sine însuși.

— Ți-e foame?

— Nu.

— Vrei o cafea?

— Nu.

Nu știam cum să m-apropii și-mi blestemam stângăcia.

— Spune-mi, te rog, i-am zis eu cu blândețe, ce-ai făcut ieri seară?

Un zâmbet enigmatic îi înflori pe chip.

— Nu ți-am spus, polițaiule? Mi-am omorât tatăl.

— Cum ai făcut-o?

— Simplu: i-am vârât un cuțit în burtă.

— Bine… Dar povestește-mi mai cu de-amănuntul.

— Îți plac poveștile de groază?

— Asta mi-e meseria.

Orice momeală îi puneam în față o refuza cu o obrăznicie care nu i se potrivea.

— Deci, ai venit acasă… am zis eu din nou pe un ton cât mai blând.

Se uită la mine de parcă de-abia atunci m-ar fi văzut pentru prima oară.

— Ești cumva mama răniților?

— Posibil. Hai să te-aud. Orice clipă e prețioasă.

— Poate pentru tine. Eu am ieșit din timp.

— Și totuși, ce-ți aduci aminte din ce-ai făcut aseară?

Dădu din mână a lehamite.

— Dacă insiști… Am pândit s-o văd pe mama plecând – era în tura de noapte. Sora mea era undeva, pe stradă – se juca, îi auzeam glasul. Însemna că el rămăsese înăuntru singur. M-am repezit în curte. Aveam un singur gând: să-l omor! Am intrat în casă, m-am dus la bucătărie să iau un cuțit…

— Stai o secundă… În curte n-ai zărit pe nimeni?

Mă privi nedumerit cu un chip de copil bătrân.

— Pe cine să zăresc? Nu era nimeni.

— Bun… Dar înainte de-a intra în curte? Te-ai întâlnit cu cineva?

Era încordat ca un arc gata să plesnească.

— Cu o vecină…

— Hai, te rog, fă un efort. Cu cine altcineva?

— Trebuia să mă întâlnesc cu cineva?

— Nu-i exclus.

Simțeam tăcerea care se lăsă ca pe o lespede grea.

— A, da, în colțul străzii am dat nas în nas cu unul Fane zis Spaima cartierului.

— Așa, așa… Te-a văzut?

— Nu.

— Era amic cu tatăl tău?

Se strâmbă din nou.

— Amici de șpriț.

— Ce-a făcut?

— Era tare grăbit. Îl aștepta o mașină. S-a aruncat în ea și dus a fost.

M-am ridicat de pe scaun și m-am apropiat de el. Îmi venea să-i mângâi creștetul țepos dar, cu siguranță, s-ar fi ferit.

— Liniștește-te! N-ai omorât pe nimeni.

Se ridică și el, amenințător și, totodată, înspăimântat.

— Cum? A scăpat?

— Nu. Numai că nu tu l-ai ucis. Altul a făcut-o. L-a împușcat cineva. Poate chiar Spaima cartierului. Se pare că tatăl tău se înglodase în datorii mari. Le trăsese clapa unora…

E din ce în ce mai posomorât. Se-așază pe scaun și începe să plângă.

— De mâna mea trebuia să moară! Prea ne-a chinuit!

L-am lăsat să se mai potolească.

Își șterse lacrimile cu o batistă, apoi se uită la mine neîncrezător.

— Vrei să spui că am vârât cuțitul într-un cadavru?

— Nu. N-ai înjunghiat pe nimeni. Ai intrat, într-adevăr, în casă, te-ai înarmat cu cuțitul pe care l-ai luat din bucătărie. Ți-ai găsit însă tatăl într-o baltă de sânge. Scena pe care ai văzut-o te-a tulburat. Nici nu-i de mirare că ai reacționat cum ai reacționat. Ți-ai dorit atât de mult să scapi de el încât imaginația ți-a luat-o razna. Ți-ai atribuit o faptă pe care n-ai comis-o. Te-ai substituit criminalului. Doctorii care or să te îngrijească or să-ți explice mai bine. Ești martor, nu criminal.

Spusele mele l-au dărâmat complet. O rază de soare, pătrunsă printre frunzele platanului crescut în fața ferestrei, se reflectă în lacrimile care începură să-i curgă liniștit pe chip.

Moartea vine prin fax

Pe bărbatul din fața mea îl știa oricine. Apăruse în zeci de emisiuni la televizor. Fotografia lui o întâlneai aproape zilnic în ziare. Revistele ilustrate se înghesuiau să publice reportaje despre viața lui intimă. Toți îi rosteau numele cu invidie și uimire. Fiindcă, în numai câțiva ani, reușise să devină unul dintre cei mai bogați oameni din țară. De fiecare dată când i se lua un interviu nu uita să precizeze că își pornise afacerile cu numai o sută de dolari. Se ocupa de anvelope și de calculatoare. Fabrica mobilă și o exporta. Comercializa televizoare. Investise în siderurgie. Își crease până și un trust de presă. Avea parteneri în toată lumea și nu de mâna a doua. Figura în toate topurile printre cei mai puternici oameni de afaceri din Răsărit.

După propriile lui declarații, își începea ziua de lucru la ora 6 dimineața și o termina la miezul nopții. Avea o putere de muncă fantastică. Și reușea să-și țină vastul imperiu cu strictețe sub control. Oricine încercase să-l tragă în piept plătise scump tentativa. Era pentru mulți o enigmă, în duda faptului că, în aparență, totul despre el era știut. Singura libertate pe care și-o îngăduia erau aventurile sale amoroase. Era un celibatar înrăit și trecea cu dezinvoltură de la o parteneră la alta. Avea farmec și reușea imediat să cucerească fata pe care punea ochii. Întâlnirile se consumau prin numeroasele vile pe care și le construise la mare sau la munte, iar când n-avea timp, în palatul pe care și-l ridicase la marginea Bucureștiului, într-o zonă plină de verdeață, pe malul unui lac. Nu-și ascundea escapadele – se lăsa cu ușurință fotografiat cu prietenele lui de o noapte sau de mai multe nopți – în funcție de interesul pe care i-l stârneau. La patruzeci de ani, era un bărbat frumos, scânteietor în conversație și generos când era vorba să facă daruri. Paul Mindoiu întruchipa un vis pentru orice fată de douăzeci de ani. Iar acum stătea în biroul meu, pe unul dintre scaunele descleiate pe care le aveam în dotare și era în mod evident pradă unor frământări. Ce l-ar fi putut aduce pe marele magnat în bârlogul meu? Nu părea neliniștit, ci

mai curând contrariat. Înainte de a începe să vorbim, trebuise să-și închidă telefonul mobil care suna întruna.

— Îmi pare bine să vă cunosc. Dar nu înțeleg de ce m-ați căutat.

— Nici n-aveți cum înțelege, din moment ce nici eu nu pricep nimic…

— Atunci?

— Vedeți, de un an de zile primesc prin fax scrisori de amenințare.

Îmi întinde o coală de hârtie pe care, probabil, într-un moment de furie o mototolise, după care încercase s-o netezească.

— Citiți!

Textul era scris la mașină, cu litere mari.

„Degeaba ai strâns averi; zadarnic faci vâlvă în jurul numelui tău. Vei plăti pentru fărădelegile tale. Nu te va scăpa nimeni de pedeapsa mea, oricâți bodyguarzi te-ar înconjura. Ți-ai bătut joc de prea multă lume. Ai înșelat și ai corupt. Dar ai depășit orice măsură. Nu încerca să-ți aperi pielea – peste cinci zile o să-ți curm viața ticăloasă pe care o duci.”

Nu era nicio semnătură.

Am ridicat întrebător privirea spre Paul Mindoiu.

— De un an primesc astfel de scrisori, zise el.

— E același text?

— E oarecum asemănător. Numai că de data asta sunt anunțat când voi fi omorât.

— Bănuiți pe cineva?

— Nu.

— Vreun concurent?

— Care concurent? Nu-mi stă nimeni în cale.

— Invidie?

— Poate fi doar o simplă șicană. Scrisori de-astea am mai primit la începuturile afacerii mele. După aia s-au potolit. Și deodată au început să sosească aiurelile astea. Nu le dau mare importanță, dovadă că până acum nu m-am adresat poliției. Și totuși…

— Vreun nebun?

— Naiba știe!

Am mai privit încă o dată coala de hârtie lucioasă. Pe margini erau dungi roșii, semn că hârtia de fax era pe terminate când fusese primită.

— La urma urmei, se poate verifica de unde sunt trimise.

— Am și verificat. Asta e trimisă de la un oficiu poștal din Zalău. De altfel, toate scrisorile sunt expediate prin faxurile de la Poștă. De fiecare dată din altă localitate.

— Mda. E cam greu să dai de urma expeditorului. Cam câte ați primit?

— Vreo zece-cincisprezece… La început nici măcar nu le-am păstrat.

— Și chiar nu bănuiți pe nimeni?

— Pe nimeni.

— Și ce-ați dori de la noi? Să vă asigurăm protecție?

Pe chip îi apăru un zâmbet de superioritate.

— Are cine să mă apere…

— Lăsați-mi, totuși, hârtia…

— Dacă doriți…

Se ridică brusc de pe scaun și-și deschise telefonul mobil. Imediat, acesta începu să sune. În timp ce vorbea la telefon, ieși pe ușă făcându-mi un semn vag din mână.

Aproape uitasem de vizita marelui magnat. Dar peste câteva zile, dimineața, când mă rădeam în baie și ascultam știrile la radio, l-am auzit pe crainic exclamând: „Extraordinar!”, după care a început să citească o știre bombă: cunoscutul om de afaceri Paul Mindoiu fusese găsit împușcat în Parcul Herăstrău.

Nici nu știu cum am ajuns la „Prăvălie”. Imediat am intrat la Marele Șturmf și am cerut să-mi dea mie cazul.

— De ce te legi la cap când nu te doare?, mă compătimi Miron Stratilat.

La locul crimei n-am găsit nimic care să ne pună pe vreo urmă. După spusele medicului legist, Paul Mindoiu fusese ucis la miezul nopții. Asupra lui fuseseră trase de aproape două gloanțe. Dar ce căuta omul de afaceri la ora aceea în Herăstrău? Paznicii din parc auziseră împușcăturile, dar sosiseră prea târziu ca să-l mai ajute cu ceva. Iar pe asasinul din noapte nici măcar nu-l văzuseră.

— Cu siguranță și-a dat întâlnire cu cineva cunoscut. Altfel nu se explică de ce s-a dus acolo și fără bodyguarzi, și la ora aceea…

— Ai dreptate, Miroane. Dar cine să fie persoana?

Am început cercetările fără mult entuziasm. Nimeni din anturajul lui Mindoiu nu știa nimic. În noaptea în care fusese ucis, plecase val-vârtej de-acasă, după ce vorbise la telefonul mobil.

— Cum?

M-am întors într-un suflet la „Prăvălie”, unde mai erau încă lucrurile găsite asupra lui Paul Mindoiu. Printre ele – telefonul mobil. Luându-l în mână am început să mă rog ca să nu se fi descărcat bateria sau nu cumva apelul să fi fost de la un post fix. Am închis ochii și când i-am deschis am privit ecranul telefonului mobil. Pe el era afișat un număr pe care l-am notat imediat, ca nu cumva să se piardă.

— Pe urmă, se înfoia Miron Stratilat, totul a fost o joacă de copil. Am verificat al cui e numărul și dacă acela a fost apelul care l-a trimis pe Mindoiu la locul execuției. De-abia după aceea am săltat persoana. A recunoscut totul imediat.

— Cine era?

— O femeie… Am uitat cum îi zicea… Hai că știți și voi, doar a făcut vâlvă în ziare.

— Sigur c-a făcut, Miroane. Dar nici până în ziua de azi n-am înțeles ce-a avut cu omul.

Miron era la a treia halbă, se cam făcuse, începuse să vorbească împleticit.

— Dacă n-aș fi eu, nici că ați afla… Dama cu pricina fusese în mare amor cu Mindoiu în urmă cu vreo douăzeci de ani. Dar el o părăsise, cum a părăsit de-atunci zeci, dacă nu sute.

— Ei și? Pentru asta i-a băgat în pipotă două gloanțe?

— Stați, vericilor, că dandanaua e mare de tot. A părăsit-o, dar a lăsat-o și cu burta mare.

— Totuși, să te răzbuni după douăzeci de ani…

— Te răzbuni, dacă faci ce-a făcut Mindoiu.

— Ce naiba a mai făcut?

— Îl știți ce muieratic era. Nu-i scăpa una.

— Așa e.

— Ei bine… Nu, nu pot să vă spun. Dacă n-a răsuflat la ziare…

— Mai linge o bere, Miroane și spune-ne! O să fim mucles!

— Mindoiu s-a încurcat, în urmă cu vreun an, cu o fetișcană. I-a sucit mințile, a vrăjit-o și după ce s-a plictisit de ea, i-a făcut vânt.

— Și?

— Se face că tipa era chiar fața lui, cu dama cu pricina. Habar n-avusese că fusese tată. Când a auzit maică-sa de toată istoria – fusese plecată prin țară, avea o firmă de comerț, umbla de colo-colo –, nu i-a zis nimic fetei, dar și-a promis că-i va lua gâtul lui Mindoiu. Lucru pe care l-a și făcut. Dar mai întâi l-a fiert la foc mic cu scrisori de amenințare.

Ultimele fraze le-am auzit și eu. M-am repezit furios la Miron:

— Ce basm spui tu aici?

De toată fața lui Miron s-a ales îndată praful.

— De, Șefu' scump, îi mai distram și eu pe ciumeții ăștia. Sunt în stare să creadă orice.

— Las' că vezi tu distracție! Marș la culcare!

Ultima crimă a anului 1999, Prima crimă a anului 2000

Bărbatul avea cam 30 de ani. Părul negru, lucios, îi era strâns la spate într-o codiță. În urechea dreaptă avea un cercel. Trăsăturile feței îi erau conturate cu migală de către un artist inspirat. Stătea așezat pe un scaun și scria pe masa din bucătărie. Un teanc de coli albe era așezat lângă mâna lui stângă. Un alt maldăr de coli, de această dată scrise, se înălța în dreapta lui. Nu părea să-l zorească nimic. Pe chip nu i se citea nicio emoție. Era ca un copist impasibil, neinteresat de textul pe care trebuie să-l aștearnă pe hârtie. Mai scrise vreme de un ceas și, cu o mișcare hotărâtă, se ridică în picioare. Abia acum îți puteai da seama de constituția lui atletică. Era înalt, zvelt, cu mișcări agile. Mușchii brațelor i se reliefau sub tricou. Ieși din bucătăria mică și pătrunse într-una dintre cele două camere ale apartamentului în care locuia. Încăperea parcă era o sală de gimnastică. Cele mai multe obiecte țineau de domeniul sportiv – haltere de diverse mărimi, extensoare, o bicicletă medicală. Pe unul dintre pereți era montat un spalier. Două inele atârnau din tavan. Pe un alt perete îți atrăgea atenția o țintă multicoloră. Bărbatul luă de pe o policioară trei săgeți și, de la doi metri, fără să ochească prea mult, le înfipse în țintă. Toate trei nimeriră fix în centru. Dar nici măcar performanța asta nu clinti niciun mușchi de pe chipul bărbatului.

* * *

— Mare-i grădina Ta, Doamne!

Exclamația îi aparținea redactorului-șef al celui mai popular cotidian bucureștean. Stătea așezat la birou și terminase de citit o scrisoare pe care tocmai o primise prin poștă. Textul era laconic și aiuritor.

„Domnule Redactor-șef,

Am plăcerea să vă anunț dinainte că am pus la cale două crime demne să figureze în orice carte a recordurilor. Vă informez că voi

comite ultima crimă a anului 1999 și prima crimă a anului 2000. În ultima secundă a anului în care suntem și în prima secundă a anului următor. Dacă sunteți pe fază, vă puteți anunța din vreme cititorii de intenția mea."

Epistola, scrisă cu litere de tipar, nu purta nicio semnătură.

Redactorul-șef o mai ținu în fața ochilor cu două degete, cu scârbă, de parcă ar fi ținut un șoarece mort, apoi o mototoli furios și o aruncă la coș. Nu știa că alți douăzeci de directori și redactori-șefi din presa scrisă, de la radio și de la televiziuni, primiseră aceleași misive cu același conținut. La rândul lor, le aruncaseră agasați la coș.

* * *

Ministrul de Interne își sună șeful de cabinet. Acesta pătrunse în birou și aștepta într-o poziție respectuoasă să afle de ce fusese chemat.

Ministrul se stăpânea să nu izbucnească într-unul dintre accesele sale de furie care îi înspăimântau pe subordonați. Îi întinse o coală de hârtie pe care erau așternute fraze scrise cu litere de tipar.

— Citește!, ordonă ministrul care abia reușea să-și țină în frâu mânia.

Șeful de cabinet luă cu mâinile tremurânde hârtia.

— Citește cu voce tare!

Înecându-se de emoție, șeful de cabinet izbuti să parcurgă textul.

„Domnule Ministru,

Am onoarea să vă anunț că în ultima secundă a anului 1999 și în prima secundă a anului 2000 voi comite două crime care mă vor păstra în istorie. V-aș ruga din suflet să încercați să-i protejați și mai bine pe cetățenii asupra cărora vegheați. Dificultățile pe care mi le-ați crea vor da o strălucire în plus faptei mele."

Textul nu purta nicio semnătură.

Șeful de cabinet se uita nedumerit la ministru.

— E o aiureală!

— Sigur că e o aiureală! Și dacă îți dai seama de asta, de ce mi-o mai pui sub ochi? De ce mă faci să pierd

timpul de pomană cu toate prostiile?

* * *

Bărbatul cu cercel în urechea dreaptă se trezi în zori. Rupse din calendarul de perete o filă și privi gânditor noua filă, pe care scria 31 decembrie. Apoi se duse în sala de gimnastică și, timp de două ore, ridică haltere, mânui extensoare, execută flotări și fandări, lucră la spalier. La sfârșit, leoarcă de transpirație, luă cele trei săgeți de pe policioară și le aruncă în țintă. Toate trei nimeriră exact în centrul marcat cu o culoare roșie.

* * *

I se spunea „Bătrâna", deși nu avea nici 70 de ani. Dar într-un bloc în care mai toți cei în vârstă ori se mutaseră pe la copii sau nepoți, ori își dăduseră obștescul sfârșit, ea era cea mai în etate. Trăia singură – n-avea copii, iar bărbatul îi murise fără să apuce să cheltuiască prima pensie. Cu toate astea, îi plăcea să se îmbrace ca o doamnă, îngrijit, chiar dacă purta lucruri vechi. În așteptarea trecerii într-un nou an se îmbrăcase într-o rochie neagră, care fusese odinioară chiar elegantă, și-și încălțase singurii pantofi cu toc înalt – în general stătea toată ziua în papucii comozi și călduroși. Pe ecranul televizorului cu sonorul dat mai tare ca de obicei apăruse un ceas al cărui secundar marca timpul până la sosirea unui nou an. Douăzeci de secunde, nouăsprezece secunde… Tocmai atunci se auzi soneria de la ușă. Până se dumiri mai trecură cinci secunde. Până ajunse la ușă se mai scurseră alte câteva. Își zise în gând: „Cine să fie?" și mai trecură două secunde. Puse mâna pe clanță exact când mai era o secundă până la noul an. Contactul cu clanța îi zgudui trupul. Vru să-i dea drumul, dar nu reuși. Căzu exact în clipa în care o voce victorioasă anunța la televizor intrarea într-un nou an.

* * *

În încăperea mobilată sărăcăcios erau un pat, o masă cu două scaune, un dulap. Toate bunătățile de pe masă erau de căpătat – vecini miloși îl miluiseră cu sarmale, piftie, friptură, cozonac. La loc de cinste trona o sticlă de șampanie franțuzească, primită și ea în dar. Bătrânul mâncase pe săturate, băuse și două păhărele de votcă și abia aștepta să desfacă sticla aceea cu etichetă strălucitoare.

La hârbul de radio pe care îl instalase pe un taburet se auzea cum se duc ultimele secunde ale anului 1999. Luă sticla de șampanie, îi îndepărtă de pe gât hârtia de staniol, desfăcu grijuliu sârma de pe dop. Avea degete puternice, așa că reuși să țină dopul cu toate că presiunea din sticlă căuta să-l arunce afară. De-abia când vocea crainicului anunța intrarea într-un nou an eliberă din strânsoare dopul. Odată cu spuma care țâșni izbucni o explozie violentă care sfârtecă trupul bătrânului.

În primele zile, între moartea prin electrocutare a bătrânei și moartea în urma exploziei unei sticle de șampanie a unui pensionar nu se făcu nicio legătură. Poliția tratã cazurile separat. Într-un bloc, cineva legase doi electrozi de clanța pe care pusese mâna femeia în vârstă în ultima secundă a anului 1999. Într-un alt bloc, un bătrân desfăcuse o sticlă de șampanie în care era ascunsă o bombă artizanală. Locuințele celor două victime se aflau în București, însă la o distanță de câțiva kilometri între ele. Nimeni nu-și amintise de scrisorile de avertisment care sosiseră la principalele ziare și reviste din capitală, la posturile de radio și televiziune. Una dintre ele poposise și pe biroul ministrului de Interne. Ca și ceilalți, o mototolise și o aruncase la coș. Coșurile fuseseră golite, așa că niciunul nu mai păstrase nici măcar o copie a scrisorii al cărei autor anunțase două crime pe care le va comite: una în ultima secundă a anului 1999, alta în prima secundă a anului 2000.

Mai trecu o săptămână și cele două asasinate bizare nu mai acaparară interesul opiniei publice. Doar polițiștii mai încercau, fără succes, să dea de urma făptașilor. Fiindcă, după logica lor, cele două omoruri aveau autori diferiți, care acționaseră din motive complet obscure. Dacă ar fi descoperit mobilul, spuneau ei, ar fi fost simplu să dea de urma asasinilor. Dar acesta continua să rămână în ceață.

Exact de Sfântul Ion, în corespondența directorilor și redactorilor-șefi de ziare, a directorilor de posturi de radio și televiziune, se găsiră din nou scrisori referitoare la cele două crime. Semănau cu cele trimise înainte de Anul Nou – scrise tot cu litere de tipar, nesemnate și în plicuri roz, precum acelea folosite de îndrăgostiți. Doar conținutul diferea.

Pe una dintre ele o parcurgeam a nu știu câta oară împreună cu Adina, care se specializase în psihologia crimei și fusese angajată de curând în secția noastră. Când o văzuse pentru prima oară, Miron Stratilat fluierase admirativ și îmi spusese în șoaptă: „Cu picioarele astea străbați distanța București – Ploiești în mai puțin de o oră!" Dar, după ce se dumirise ce căuta fătuca în dispozitivul nostru, pufnise cu dispreț: „Numai asta ne mai lipsea! O damicelă care să fugă după criminali. Auzi! Specialistă în psihologia crimei! Poate a climei!"

Nu-i împărtășeam neîncrederea, dar nu eram nici eu prea entuziasmat. Așa că, împreună cu Adina – îi mulțumeam Celui de Sus că-și vârâse picioarele sub unul dintre birourile noastre care de mult ar fi trebuit să fie pus pe foc – citeam, cum v-am mai spus, dragilor, scrisoarea dementului care pusese la cale cele două asasinate.

Textul era scurt și limpede:

„Deci, n-ați luat în seamă avertismentul meu. Ba, mai mult, v-ați bătut joc de munca mea. V-am spus clar: voi comite două crime – una în ultima secundă a anului 1999 și alta în prima secundă a anului 2000. E-adevărat, nu v-am spus numele victimelor. Acum le știți – bătrâna care s-a electrocutat cu clanța și bătrânul care a fost spulberat de explozia unei sticle de șampanie cu o bombă în ea. Și totuși, moartea lor o puneți pe seama unor făptași diferiți. Vreți să-mi răpiți dreptul de a figura în orice carte a recordurilor, chiar dacă n-o să-mi aflați niciodată numele. Vă somez să aduceți la cunoștința opiniei publice că ambele asasinate au un singur autor. Altfel, voi trece la represalii. Vă dau un răgaz de o săptămână."

— Ce zici, Adina?

Fata face imprudența să se ridice de la birou, ceea ce-i provoacă din nou lui Miron o grimasă admirativă.

— Individul joacă tare.

— Mulțumesc, asta știm și noi, pufnește partenerul meu.

Adina nu-l ia în seamă și continuă netulburată.

— E un caz tipic de frustrare. Insul e un nerealizat, care însă se crede puternic și vrea să demonstreze și celorlalți că e puternic.

— E sărit de pe fix?

— În ziua de azi cine nu e sărit de pe fix?, se bagă și Miron în vorbă, aprinzându-și una dintre țigările lui care te fac să crezi în recomandarea *Tutunul dăunează grav sănătății.*

— Nu. Nu e sărit de pe fix în sensul obișnuit al expresiei. E foarte logic. Uitați-vă ce scris frumos are. Parcă ar fi studiat scrierea STAS.

— E o pistă.

— Pe naiba pistă, mormăie Miron. Într-o săptămână de exerciții scriu mai frumos ca el.

— E un perfecționist, mai zice Adina. Nu poate să aibă mai mult de 30 de ani. Nu-i exclus să fi făcut sport, sau să mai facă sport și acum. E foarte singur, dar nu suferă de singurătate. Se crede mai presus de ceilalți și e bolnav fiindcă nu-i sunt recunoscute calitățile. Face parte din categoria oamenilor hotărâți. Dacă își pune ceva în cap, duce la îndeplinire.

Miron a uitat să se mai fâțâie prin încăperea strâmtă. Uită să mai tragă și din țigara care îi arde degetele. O stinge furios într-o scrumieră.

— Da' de unde știi matale chestiile astea, surioară? Ești cumva frate cu el?

Fac abstracție de reacția lui. Nu-mi dă pace ultima frază rostită de Adina.

— Ai zis că e un tip care nu șovăie. Asta înseamnă că represaliile pe care le anunță nu sunt vorbe în vânt…

— Cu siguranță.

— Atunci, ce facem?

Spre întristarea lui Miron, Adina se așază din nou pe scaun și își vâră sub birou picioarele încălțate în niște cizmulițe nostime.

— Eu una l-aș provoca.

— Cum?

— Aș da telefoane la ziare, la radio, la televiziuni să-i ignore în continuare scrisorile. Asta îl va scoate din minți.

— Dar represaliile…

— Trebuie riscat. Acum e un individ care se controlează impecabil. Dacă-l scoatem din sărite, va face cu siguranță o greșeală.

Numai câteva secunde îmi trebuie ca să iau o hotărâre. Nu știu dacă e bună sau rea, dar în clipa de față nu văd o altă soluție.

— Miroane! Pune mâna pe telefon. Sună-i pe ziariști și roagă-i să nu publice scrisoarea ticălosului. Embargou total.

— Cum, Doamne iartă-mă, să-i conving? Le iau pâinea de la gură.

— Nu știu. Descurcă-te! Promite-le că le dăm cele mai grozave ponturi tot anul. Milogește-te! Fă apel la relațiile bune între ziariști și poliție. Găsești tu ceva!

* * *

Tânărul cu cercel în ureche și cu părul negru, lucios, strâns la spate într-o codiță stă pe jos, în mijlocul unei încăperi pline de aparate de gimnastică. Răsfoiește calm teancul de ziare aflat în fața lui. Abia după ce le parcurge pe toate le aruncă furios.

— O să mi-o plătiți, ticăloșilor!

Imediat însă liniștea pune stăpânire pe el. Ia trei săgeți de culori diferite de pe o policioară și le aruncă în ținta agățată pe perete. Toate trei se înfig în centrul marcat cu o culoare roșie.

* * *

Spre lauda lor, ziariștii păstrară tăcerea în legătură cu cele două crime misterioase.

Cele șapte zile de răgaz pe care ni le îngăduise criminalul trecuseră fără să dibuim nicio pistă. Nimeni nu văzuse nimic. Nimeni nu auzise nimic. Niciun suspect la orizont.

La sfârșitul unei săptămâni de căutări zadarnice, ne aflam din nou în biroul nostru, în aceeași formație – Adina, Miron și eu. De data aceasta cercetam ultima scrisoare pe care o trimisese ucigașul dornic să figureze în Cartea Recordurilor. Ea fusese expediată din nou la

aceleași adrese – directorilor din presa scrisă, ai radiourilor și televiziunilor. Lectura epistolei îi provocase fiori de gheață pe șira spinării până și lui Miron, cel mereu pus pe glume și pe șotii. O citea, cu glas tare, pentru a nu știu câta oară, deși aproape o știam pe de rost.

„De data asta v-ați dat foc la valiză. Va urma ceva înspăimântător. Ați pus la cale o conspirație a tăcerii împotriva mea care o să vă coste scump. În București, în locurile cele mai aglomerate, voi pune bombe care vor duce la pierderea multor vieți omenești. Să nu mă învinovățiți pe mine – voi sunteți cei vinovați. Încăpățânarea voastră de a nu-mi recunoaște performanța de la sfârșitul anului trecut și de la începutul anului acesta va băga groaza în bucureșteni. Orice veți face ca să mă prindeți sau să opriți atentatele va fi zadarnic. Acum e prea târziu. Cale de întoarcere nu mai există, sceleraților!"

Ceva îmi atrage atenția la coala de hârtie pe care Miron o ține în mână. Ceva ce n-am observat până acum.

— Ia dă încoace scrisoarea!

Miron îmi întinde hârtia ca și cum s-ar despărți de ceva de preț.

— Ce? N-am citit-o cu intonația potrivită?, se burzuluiește el.

Epistola e scrisă ca și cele primite până acum – cu litere de tipar, frumoase, semn al unui exercițiu îndelungat într-o profesie tehnică. Dar nu scrisul mă interesează de data asta. Întorc coala de hârtie. Pe spatele ei se vede ceva ciudat.

Adina s-a ridicat de pe scaun și se uită peste umărul meu.

— Ce poate fi asta?

Pe foaia de un alb strălucitor e un tabel, cu niște cifre și litere care, la început, nu-mi spun nimic.

B X X X
18 X X X
17 X X X
14 X X X
19 X X X
15 X X X
T X X X
16 X X X

— Nu înțeleg nimic, șoptește Adina.

— Nici eu, se repede Miron. Ce-i șarada asta?

Nu-i răspund imediat. Încerc să pricep ce-i cu tabelul ăsta. Parcă l-am mai văzut undeva. Unde anume?

Deodată, totul îmi devine de o limpezime de cleștar.

— Darts, murmur eu.

Miron se uită la mine ca picat din lună.

— Darts, repet eu. Individul joacă darts.

— Ce mai e și asta?, întreabă Adina.

Spre disperarea lui Miron, astăzi poartă o fustă lungă, care-i acoperă picioarele până aproape de glezne.

— Un joc cu săgeți. Arunci cu ele la țintă.

— Am văzut la televizor, declară Miron cu mândrie.

Ca întotdeauna când o ia pe arătură, nu-l iau în seamă.

— Fără să vrea, ucigașul a folosit pentru scrisoarea lui o coală de hârtie pe care și-a notat punctele realizate la un astfel de joc. Probabil că joacă singur acasă.

Miron e dezamăgit.

— Atunci, n-avem nicio șansă să-l prindem. Doar n-o să umblăm din casă în casă.

— Ba avem o mare șansă ca să punem mâna pe el. Uiți ce-a spus Adina? E un perfecționist. Probabil – nu probabil, mai mult ca sigur – e un jucător excelent. N-am nicio îndoială că vrea să arate asta și altora.

— Ce propui?

Adina se uită la mine cu speranță.

— Trebuie să organizăm o urmărire a tuturor locurilor din București unde se joacă darts. În baruri, discoteci, restaurante… Potrivit supozițiilor Adinei, noi căutăm un bărbat cam la 30 de ani, sigur pe el, dornic să-și etaleze talentele. E ceva de umblat, dar, și cu puțin noroc, dăm de el.

* * *

…Mă aflu cu Adina în barul irlandez de pe Titulescu. Părem un inofensiv cuplu de îndrăgostiți care-și fac jurăminte de iubire la un pahar de bere. Localul e plin de o lume veselă și gălăgioasă: un grup comentează cu însuflețire întrecerea dintre doi bărbați care aruncă la

o țintă multicoloră fixată în perete. În opinia mea, aruncă destul de slăbuț.

Deodată, ușa se deschide și în încăperea plină de fum intră un bărbat tânăr. E înalt, atletic și poartă părul strâns într-o codiță la spate. Își scoate haina și ia de pe tejgheaua barului un pahar cu bere pe care barmanul i-l umple fără să mai aștepte comanda. Apoi, noul venit se îndreaptă spre colțul unde e atârnată ținta. Cei din preajmă îi fac loc și îl privesc cu admirație. Jocul celor doi încetează.

Tânărul ține în mâna stângă paharul cu bere. Ia cu mâna dreaptă o săgeată și aruncă. Săgeata se înfige drept în mijlocul țintei, marcat cu o culoare roșie. Tot fără să lase din mână paharul, mai ia o săgeată și o aruncă, apoi o ia și pe a treia care, ca și primele două, se înfige în centru. Se aud exclamații.

— Ce precizie! Ce mână are! Extraordinar!

Fără să-i ia în seamă pe cei din jur, tânărul continuă să arunce săgețile. Niciuna nu-și greșește ținta. După ce încheie demonstrația, își bea tăcut paharul, îl pune pe o măsuță, se îmbracă și iese fără să rostească niciun cuvânt.

— El e!, îi strig Adinei și mă reped în urma lui.

…A doua zi, în biroul nostru, Adina – azi poartă, spre satisfacția lui Miron, o fustă mini – se plimbă agitată. Îmi pune, din nou, aceeași întrebare, ca și Miron, care stă pe scaunul lui ca pe ace.

— Cum de-ai știut că individul ăla e criminalul?

I-am lăsat să fiarbă destul așa că e momentul să-i lămuresc.

— Am urmărit ordinea în care ucigașul a aruncat la țintă. E o ordine strict personală. Ea coincide cu ordinea de pe tabelul descoperit pe spatele scrisorii. Nu-i așa că-i simplu?

Nevăzut, necunoscut

Holul era supravegheat, zi și noapte, de o cameră video miniaturală, montată la vedere pe unul dintre pereți, aproape de tavan. Orice se petrecea în ambianța spațioasă era înregistrat pe casete. Era o măsură de prevedere luată de conducerea băncii pentru a descuraja o eventuală încercare de jaf. De fapt, un hoț care ar fi încercat să dea o lovitură ar fi rămas cu buza umflată: aici nu se păstrau bani, nu se lucra cu publicul, în multele birouri ale clădirii salariații se ocupau doar de hârțogăraia specifică unei activități bancare. De aceea, din capul locului era exclusă ipoteza că directorul băncii fusese ucis de un spărgător.

Panait Calomfirescu lucrase până noaptea târziu. La orele 20, când îi dăduse în sfârșit drumul secretarei – o roșcovană probabil simpatică în viața de toate zilele, dar a cărei față era acum descompusă de plâns – era încă în viață. Crima fusese comisă după această oră, cu o armă prevăzută probabil cu amortizor, din moment ce paznicul – aflat în apropiere, într-o cameră cu mai multe monitoare, pe care le urmărea – nu auzise nimic. În ruptul capului nu ar fi crezut că va fi amestecat într-o asemenea dandana. Roșu la față de emoție, răspundea cu glas pierit la întrebările mele și ale partenerului meu.

— Deci, ai fost de serviciu, între orele 20 și 8 dimineața, spuse Miron pe un ton voit nepăsător, ca și cum ar fi anunțat cotele apelor.

— Da, zise omul în uniformă, speriat și încă somnoros – fusese adus de acasă, abia apucase să se vâre în pat și fusese chemat înapoi.

— Și n-ai observat nimic neobișnuit? N-ai auzit nimic?, continuă Miron la fel de apatic.

— Nu, rosti pierit tinerelul – era, cu siguranță, primul lui serviciu, se și vedea dat afară, rămas pe drumuri.

Mi s-a făcut milă de el și m-am hotărât să nu-i mai prelungesc chinul.

— Deci, dumneata stai în această cameră, în fața a trei monitoare, și le supraveghezi în timpul serviciului.

Paznicul nu-și venea încă în fire și răspunse tot monosilabic.

— Da.

— Ce vezi pe ecranele astea?

— Holul de la intrare, coridorul de la etajul 1 și coridorul de la etajul 2.

— Bine. Înțeleg că tot ce vezi se înregistrează pe niște casete.

— Da.

— Ce durată au?

— Le schimbăm la patru ore.

— Cât timp le păstrați?

— O săptămână. După aia le repunem în circuit, înregistrăm peste celelalte imagini…

— Bine. Hai să ne uităm la casete. Văd că sunt numerotate, datate…

Am luat prima casetă și am pus-o într-un aparat video. Pe ecran apărură imagini din holul de la intrare. Se vedeau ușa care dădea în stradă, o canapea, două fotolii, o măsuță cu o vază de flori… Nimic deosebit. Niciun personaj în cadru. Așa arăta decorul după miezul nopții.

— Vă spun, după ce a plecat doamna secretară, n-a intrat nimeni în bancă…

Miron nu se putu abține și puse sare pe rană.

— Asta e grav, e foarte grav…

— De ce?, întrebă paznicul făcându-se și mai mic decât era.

— Gândește și dumneata… Înseamnă că în bancă nu se aflau decât două persoane. Dumneata și directorul… Iar șeful dumitale a fost ucis…

— Ce vreți să spuneți? Nu l-am omorât eu! Vă jur!

Tinerelul mai avea puțin și izbucnea în plâns.

I-am aruncat lui Miron o privire cruntă. Apoi, l-am bătut încetișor pe paznic pe umăr.

— Liniștește-te! Nu te bănuiește nimeni.

— Dar domnul zice…

— Domnul e mai glumeț din fire…

Miron deveni scorțos.

— Ba nu-mi arde de glumă. Vorbesc cât se poate de serios. Băiatul ăsta are ceva pe suflet.

— N-am făcut-o eu, vă jur!

Am vorbit cu și mai multă blândețe, ca să mai destind atmosfera. Eram cu toții obosiți, băuserăm prea

multe cafele și fumaserăm prea mult în orele petrecute holbându-ne la caseta aia. Și era abia prima!

— Hai să ne uităm și la celelalte casete.

Nimic deosebit la orizont. Imagini ale unor coridoare pustii. Și totuși…

— Asta ce e?, exclamă Miron.

Pe ecranul care prezenta imagini ale coridorului de la etajul 1 se ivise un individ. Era filmat din spate, așa că nu l-am recunoscut imediat. Doar când s-a întors din profil ne-am dat seama că bărbatul era chiar cel din fața noastră.

Începu să tremure ca varga.

— Nu-s vinovat, de câte ori să vă spun?

— Atunci de ce-ai ieșit pe coridor? Ce căutai acolo?

— Spre dimineață a sunat telefonul de pe etaj. La început l-am lăsat să sune – cine putea să fie la ora aia? Doar o greșeală.

— Și?, insistă Miron, tot mai arțăgos.

— Fiindcă nu se oprea din sunat, m-am dus să răspund.

— Și dacă tot treceai prin fața biroului unde lucra șeful tău, ce ți-ai zis? Ia să-i fac felul, să fie un bancher pe lume mai puțin!

— Nu-i adevărat!

Din nou a trebuit să intervin pe un ton împăciuitor.

— Te-ai dus la telefon. Cine era?

— Nu era nimeni. Când am răspuns mi-a închis. A fost o greșeală, cu siguranță.

— O greșeală!, îl îngână partenerul meu.

— Hai să mai vedem încă o dată cadrele astea, am zis eu ca și cum nu l-aș fi auzit.

L-am văzut din nou pe paznic cum apare în capul scării, cum merge spre măsuța unde era instalat telefonul, cum ridică receptorul, îl ține câteva clipe la ureche și îl pune la loc în furcă, având pe chip o expresie nedumerită și murmurând ceva – probabil o înjurătură.

Ca să iasă din bancă, asasinul ar fi trebuit să treacă prin holul de la intrare. Paznicul l-ar fi văzut pe ecran. Ca să-i distragă atenția, l-a îndepărtat din încăperea cu monitoare. Timp suficient pentru a dispărea din clădire. Și totuși, ceva nu se lega. De ce ucigașul nu apărea pe caseta înregistrată și pusă în raft, lângă alte casete cu

înregistrări din alte zile? Simțeam că sunt aproape de dezlegarea misterului și, totuși, un amănunt îmi scăpa.

— Hai să mai vedem o dată prima casetă.

S-au derulat câteva imagini și brusc mi-am dat o palmă peste frunte.

— Florile!

Miron și paznicul mă priviră uluiți.

— Ce-i cu florile?

— Florile din vază. La cât timp schimbați florile din hol?

Paznicul dădu din umeri.

— Nu știu. Femeia de serviciu știe.

Nici femeia de serviciu nu era în apele ei. Mai avea câteva zile până la ieșirea la pensie și tocmai acum să aibă de-a face cu o asemenea întâmplare!

— Când ați pus flori ultima oară în vaza din hol?

— Ieri dimineață. Directorului nostru îi plac – îi plăceau, se corectă ea vorbind pe un ton plângăreț – garoafele. Voia să fie numai garoafe. Și la el în birou puneam.

— Mulțumesc. Sunteți liberă.

Femeia părea dezamăgită.

— Nu mai aveți nevoie de mine?

— Pentru moment, nu.

Rămași din nou numai noi trei, am început să mă plimb prin încăperea strâmtă.

— Lucrurile încep să se lege… Asasinul s-a ascuns în vreo debara, încuindu-se pe dinăuntru. A așteptat să plece toată lumea. Apoi, pe la miezul nopții a ieșit pe furiș, s-a strecurat în biroul directorului și l-a omorât.

— De ce?, întrebă ridicând din sprâncene Miron.

— Din informațiile pe care le am, directorul băncii descoperise o mare escrocherie. De aceea, în ultima vreme lucra și noaptea, ca să dea de firul întregii povești. După ce l-a omorât, individul s-a furișat din nou în ascunzătoarea lui și, de acolo, a sunat pe mobil la telefonul de pe coridor. Agasat de apelul insistent, dumnealui – l-am arătat pe paznic – și-a părăsit postul și s-a dus să răspundă. Criminalul a avut destul timp ca să iasă din bancă fără ca nimeni să-l observe.

— Bine, bine, zise Miron, dar atunci de ce nu apare pe casetă?

— Simplu, bătrâne! Înregistrarea la care ne-am uitat nu e din noaptea trecută. E o copie a unei casete înregistrate altă dată. Dacă te uiți cu atenție, vezi că florile sunt ofilite. Cele din hol arată proaspete, de parcă ar fi fost acum culese.

— Extraordinar!, se minună Miron, luminat la față. Apoi, se posomorî din nou.

— În cazul ăsta, cum aflăm cine l-a omorât pe director?

— Eu mă duc să mă culc. Tu n-ai decât să te mai uiți o dată la toate înregistrările de ieri. Ai să descoperi, cu siguranță, un personaj care intră în bancă și pe care nu-l mai vezi ieșind. Ăla e criminalul!

Conversații de noapte

Între doamna Marina Comorovean și domnul Sergiu Comorovean lucrurile nu mai mergeau de multă vreme bine. De fapt, probabil nu merseseră niciodată bine, cu excepția lunilor de la începutul căsniciei lor când, după ce se cunoscuseră la o petrecere dată de niște prieteni comuni, se îndrăgostiseră fulgerător unul de altul și se hotărâseră, în scurt timp, să se căsătorească. Fusese o nuntă discretă, la care participaseră numai cei apropiați – niciunul, nici altul nu iubeau zarva de prost gust provocată de astfel de ocazii, cu alai de mașini în fruntea cărora să fie o limuzină cu o păpușă pe capotă, cu petrecere până în zori, la care neapărat câțiva trebuiau să scape hățurile și să se îmbete, cu o puzderie de rude, unele văzute pentru prima oară, toate întrecându-se în a da sfaturi mirilor, cu strigatul darurilor și evaluarea generozității nașilor. În cazul lor, totul se desfășurase fără zgomot, în prezența părinților și a altor câteva persoane de care erau legați sufletește, potrivit unui ceremonial simplu, și la primărie, și la biserică, și la restaurantul ales cu grijă, departe de ochii curioșilor. La urma urmei, nici nu mai erau așa de tineri, amândoi trecuseră de treizeci de ani. El era un romancier cu succes la un anumit public, ea era profesoară la un liceu – se părea că destinul îi unise ca să le împlinească viețile, să le dea o dimensiune nouă, să-i scutească de cheltuirea timpului în relații întâmplătoare, mai pe șleau spus, să-i adune de pe drumuri.

Niciunul, nici altul nu-și dorea copii, nu pentru că nu i-ar fi iubit și nu le-ar fi oferit totul, ci dintr-o teamă poate inexplicabilă – aceea că nu erau capabili să ocrotească niște ființe fără apărare, sosite într-o lume dură, nemiloasă, în viitor tot mai imprevizibilă. Cel puțin acesta le era răspunsul ori de câte ori cineva îi întreba ce gând au în legătură cu urmașii, când se vor hotărî să facă pasul care îi va așeza definitiv în rândul familiilor adevărate. Adevărul era însă altul, de o banalitate înfricoșătoare – doamna Comorovean nu putea să aibă

copii. Merseseră la mai mulți medici și toți fuseseră categorici – o sarcină îi putea fi fatală.

Acceptaseră cu o resemnare aparentă situația – de fapt, nu se împăcau cu verdictul nemilos, mai ales el, care se visa scriindu-și povestirile și romanele în vreme ce copiii lui – doi băieți și o fată, și o fată neapărat! – s-ar fi jucat în preajmă, ar fi construit palate din cuburi, ar fi pus în mișcare trenulețe electrice sau ar fi legănat păpuși. Doamna Comorovean îi știa visul, doar i-l împărtășise în zilele și săptămânile când se iubiseră cu frenezie, de parcă ar fi fost perechea primordială de pe Pământ, de înmulțirea căreia depindea însăși perpetuarea speciei umane pe planetă. Din pricina asta, durerea ei era și mai mare și, în scurtă vreme, se îmbolnăvi grav. Pierdea șirul la lecții, rămânea cu ochii pironiți în gol, leșina câteodată pe stradă, sau în clasă, sub ochii elevilor înmărmuriți. Colindă prin mai multe spitale, se restabili întrucâtva, dar fu nevoită să renunțe la slujbă, i se recomandă să-și ia o alta, care să n-o țină cu nervii încordați la maximum sau, și mai bine, să rămână acasă, să vadă de gospodărie, ceea ce se și întâmplă. Domnul Comorovean nu câștiga fabulos, dar banii lui ajungeau să întrețină două persoane, să le asigure un trai decent.

Pentru ei, timpul căpătă un fel de lentoare în scurgerea sa, provocată în special de monotonia existenței. Dimineața, ea colinda prin piețe, prin magazine, făcând aprovizionarea, după care se apuca de gătit. Mai citea câte o carte, se mai uita la televizor – se înnebunea după emisiunile pentru copii. În vremea asta, el se întâlnea cu editori, mai participa la vreo manifestare cu cititorii sau se documenta prin biblioteci în vederea scrierii unei cărți – era recunoscut ca un campion al romanului istoric, compunea narațiuni despre alte epoci, despre cavaleri înzăuați și domnițe pline de farmec. Cei doi se regăseau spre seară, mâncau împreună, schimbând doar câteva vorbe, ca și cum ar fi fost doi străini pe care întâmplarea îi adusese în compartimentul unui tren și, de voie-de nevoie, trebuie să lege o conversație, evident mai întâi despre vreme, apoi despre șansele partidelor politice de a scoate țara din marasm, sau despre vreun scandal la ordinea zilei.

Noaptea, domnul Comorovean se așeza la masa de scris. Îi plăcea să scrie în special în orele când orașul

dormea, când pe străzi cobora liniștea, întreruptă doar de trecerea tramvaielor care se retrăgeau la depou, de urletul sirenei unei ambulanțe, de țipetele vesele ale unor cheflii dați în sfârșit afară din vreun restaurant. Atunci, imaginația lui prindea aripi, cunoștea eliberarea deplină din chingile cotidianului și-l purta în ambianțe necunoscute altora, unde se desfășurau turniruri pasionante, drame existențiale complicate, detronări ale unor regi nenorocoși, execuții în piețe publice. Erau ceasurile de desfătare supremă pe care le cunoștea acest autor nefericit în viața personală, dar puternic în fața mașinii de scris. Când se auzeau cântând cocoșii, se retrăgea în dormitor, lângă soția sa, pe care de obicei o găsea adormită cu o carte în mâini și cu veioza aprinsă. O privea cu o curiozitate ieșită din comun, ca pe o intrusă – el încă se mai afla sub impresia cuvintelor înșiruite pe colile albe, conturând un univers ireal, dar cu mult mai suportabil decât cel în care i se hărăzise să-și ducă existența. Adormea fericit, imediat, și nu avea cum s-o vadă pe doamna Comorovean care își deschidea ochii – punea, de fapt, greu geană pe geană – privindu-l, la rândul ei, cu aceea curiozitate neliniștită manifestată atunci când îți iese în cale o făptură necunoscută. Aveau aproape cincizeci de ani și nu mai simțeau aproape nimic unul pentru altul – totul se desfășura ca o rutină, potrivit unei convenții pe care nu mai aveau forță s-o încalce.

În ultima vreme, soția scriitorului căpătase obiceiuri ciudate. Se scula din pat și se furișa la ușa bibliotecii unde se afla domnul Comorovean. Își lipea urechea de ușă și asculta îngrozită în beznă. De dincolo se auzea vocea bărbatului ei care vorbea, în toiul nopții, la telefon. Cine n-avea somn și se apuca să lege conversații care durau mult, și câte două ore? Misterul se risipi când își auzi soțul făcând declarații de dragoste cuiva de la capătul celălalt al firului. De fapt, pentru ea nu constituia o surpriză. Doar o proastă și-ar fi închipuit că un autor cu faimă, care se ținea încă bine, care se simțea legat de nevastă doar din obligație, nu-și poate găsi o amantă, o femeie mai tânără, zdravănă, flatată fiindcă îi dă atenție o personalitate. Oare de câtă vreme dura relația celor doi? Cum de-a avut o asemenea încredere în el?

Iar ceea ce auzi într-o noapte i se întipări în memorie pentru tot restul zilelor. Dincolo de ușă, soțul ei

se plimba ca un leu în cușcă, pradă unei agitații de nedescris, vorbind mai tare ca de obicei: „Draga mea, iubita mea”, suspina domnul Comorovean, „pentru tine sunt în stare să fac totul. Îți aștern lumea la picioare dacă așa ți-e voia. Nu-ți voi refuza nimic din ce-mi ceri. Ții minte cum ne-am plimbat prima oară pe aleile parcului și ți-am spus că te iubesc? Iubirea mea nu are margini. Sunt gata să fac orice sacrificiu pentru tine. După ce voi scăpa de ticăloasa care ne mai stă în cale, vom fi de-a pururi împreună. Am un plan prin care s-o înlătur. Nu va bănui nimeni nimic când o să se sfârșească.”

Doamna Comorovean îngheță auzind vorbele soțului ei. Se târî cu greu în pat unde încercă zadarnic să ațipească. „Ce nemernic e! Marele scriitor e un ucigaș cu sânge rece! Doamne! Cum îl mai rabdă pământul!”

Înmormântarea domnului Comorovean fu simplă și discretă, fără discursuri bombastice ale colegilor de breaslă, fără plânsete de circumstanță. „Într-un fel, a fost ca și nunta noastră, lipsită de zarvă”, se gândea doamna Comorovean stând într-un fotoliu, îmbrăcată încă în rochia de doliu, în biblioteca unde nu mai călcase de multă vreme. În casă era o liniște cum nu mai fusese nicicând. „Nimeni n-a bănuit și nici n-o să bănuiască. A fost doar un accident. Marele scriitor s-a aplecat prea mult peste balcon vrând să vadă ceva pe stradă, a amețit și a căzut. Așa au spus și anchetatorii.”

Privirea îi fu atrasă de un șir de casete puse pe birou, de existența cărora nu știa. O luă la întâmplare pe una și o introduse în casetofon. Domnul Comorovean obișnuia să lucreze ascultând muzică preclasică. Simțea și ea nevoia, după emoțiile prin care trecuse, de puțină destindere. Apăsă pe o clapetă și se așeză din nou în fotoliu.

O vreme nu se auzi nimic. Apoi, în încăperea înțesată cu cărți așezate într-o ordine impecabilă în rafturi, răsună vocea domnului Comorovean:

„Draga mea, iubita mea, pentru tine sunt în stare să fac totul. Îți aștern lumea la picioare dacă așa ți-e voia. Nu-ți voi refuza nimic din ce-mi ceri. Ții minte cum ne-am plimbat prima oară pe aleile parcului și ți-am spus că te iubesc? Iubirea mea nu are margini. Sunt gata să fac orice sacrificiu pentru tine. După ce voi scăpa de ticăloasa care ne mai stă în cale, vom fi de-a pururi

împreună. Am un plan prin care s-o înlătur. Nu va bănui nimeni nimic când o să se sfârșească.”

Ceea ce auzi o cufundă pe doamna Comorovean și mai mult în fotoliu. Cu mare greutate reuși să se ridice și, cu mâinile tremurând, apucă învelitoarea din care scosese caseta. Pe ea recunoscu scrisul domnului Comorovean. Citi de mai multe ori până când reuși să le priceapă sensul. Erau doar câteva cuvinte, care aveau însă să-i transforme în pustiu tot restul vieții: „Romanul *Capă și spadă,* capitolul zece.”

N-a așteptat să se facă dimineață. M-am pomenit cu ea în birou tocmai când, mort de oboseală, mă pregăteam s-o șterg acasă. Fără să plângă, fără să se lamenteze, mi-a mărturisit totul. De-abia după aceea pe chipul său a coborât liniștea.

Taxa de protecție

Mai era o oră până la deschiderea localului. Patronul ștergea, preocupat, cu o cârpă tejgheaua zincată a barului chiar dacă aceasta strălucea deja de curățenie. Era un bărbat de cel mult 40 de ani, cu înfățișare plăcută – potrivit de înalt, cu păr negru tuns scurt și cu o mustață care îi făcea figura și mai agreabilă. Purta un pantalon negru impecabil călcat, o cămașă de un alb strălucitor; în picioare avea niște pantofi moi și îndelung dați cu cremă și lustruiți.

Soția lui – cu puțin mai tânără ca el – era cam de aceeași statură, îmbrăcată și ea cu deosebită grijă – bluză bleumarin, fustă cu multe pliuri de culoare neagră, pantofi comozi, cu toc jos. La gât îi atârna o cruciuliță de aur, iar la încheietura mâinii stângi purta o brățară fină, tot de aur.

Cei doi se aflau în încăperea din față, în care se intra direct din stradă. Pe pereți erau oglinzi care măreau parcă dimensiunile decorului. Barul domina însă întreaga ambianță: avea o formă curioasă, șerpuitoare, astfel că numărul de clienți care ar fi dorit să fie serviți stând pe scaunele înalte, cu picioarele metalice înfipte în podea, să fie cât mai mare. Pe peretele din spatele barului, pe polițe din lemn natur, erau etalate zeci de sticle cu etichete care îți luau ochii, pline cu băuturi străine și scumpe.

În încăperea din spate, în care se pătrundea trecând pe sub o arcadă, se zăreau câteva mese mici cu scaune joase. Acolo se mai afla un personaj – o fată care privea cu luare-aminte în jur, încercând să descopere vreo neregulă în modul de aranjare a decorului. Chiar dacă nu ar fi recomandat-o nimeni, oricine i-ar fi cunoscut părinții ar fi ghicit că e odrasla celor doi care trebăluiau în camera din față. Avea ochii migdalați și obrazul de un oval perfect al mamei, nasul ușor obraznic și buzele exprimând hotărâre ale tatălui. Numai că, deși n-avea decât vreo 16-17 ani, era puțin mai înaltă decât ei. Îmbrăcată în blugi și o ie care îi punea în evidență formele atrăgătoare, în picioare cu niște cizmulițe cu

carâmb scurt, părea în această ambianță un manechin venit să se relaxeze după orele de muncă.

Cei trei își vedeau de treburi fără să scoată un cuvânt. Doar de la un casetofon se auzea în surdină o muzică lentă, toropitoare. Prin geamuri se zărea cum cade prima zăpadă a anului. Trecători zgribuliți, cu gulerele paltoanelor ridicate, treceau în grabă prin dreptul ferestrelor. Apăreau și dispăreau ca pe ecranul unui televizor uriaș.

Femeia, care până atunci ștersese parchetul de un noroi imaginar, mai aruncă o privire critică în jur și, în sfârșit, rupse tăcerea:

— Eu cred că suntem gata… Până la zece avem timp să bem și noi o cafea. Pe urmă începe iureșul. Mădălina! Pui de-o cafea?

Mădălina însă n-apucă să răspundă. Ușa de la intrare fu izbită de perete și în local pătrunseră trei indivizi. Păreau descinși dintr-un film polițist prost, în care conceptul de mare mahăr înseamnă mantale lungi de piele, ochelari fumurii pe nas și pălării cu borul larg pe cap.

— Închide ușa să nu răcească frumoșii ăștia!, spuse cel care părea șeful. Ținea în mâna dreaptă un baston cu măciulie argintată și făcea cu el mișcări complicate ca un scamator iscusit. În timp ce unul dintre tovarășii lui se repezi să-i îndeplinească porunca, Șeful se îndreptă spre tejgheaua argintie a barului. În drum, își scoase ochelarii și-i șterse de abur. Imediat, ceilalți doi îl imitară. În general, fiecare gest pe care îl făcea era copiat de ceilalți doi ca un semn de adorație și de supușenie.

Ajuns lângă tejghea, Șeful își puse din nou ochelarii pe nas – în bar erau aprinse toate luminile, dar tot puteai să te întrebi ce mai vedea prin lentilele acelea fumurii – luă tacticos un pahar, plescăi mulțumit fiindcă îl găsi curat și-și turnă o porție zdravănă dintr-o sticlă de whisky.

Îndată, ceilalți doi înșfăcară și ei câte un pahar, plescăiră satisfăcuți și, cățărați pe scaune, își turnară din licoarea scumpă și băură.

— Fain! Ai băutură bună, zise Șeful.

— Fain!, îngăimară cei doi.

Patronul, soția și fiica lui se strânseseră lângă arcada dintre cele două încăperi. Nu înțelegeau nimic. Se uitau

buimaci unii la alții.

Bărbatul prinse curaj și se adresă indivizilor în mantale. Făcea un efort vizibil să-și ascundă tremurul din glas.

— Domnilor… nu vă supărați… deschidem de-abia peste o oră.

Șeful îi aruncă o privire scurtă, mai bău o înghițitură și zise cu voce albă:

— Deschideți de-abia peste o oră…

Până atunci totul se desfășurase ca filmat cu încetinitorul. O atmosferă calmă, într-un bar bucureștean. Șase personaje îmbrăcate sărbătorește discută pașnic. Afară ninge fastuos.

Și, dintr-o dată, începu nebunia. Șeful sări de pe scaun – ceilalți doi săriră și ei – și mătură cu bastonul sticlele aflate pe tejghea. Apucă apoi bastonul invers, și cu măciulia de argint, începu să lovească în oglinzile de pe pereți. Amicii lui își ridicaseră pulpanele mantalelor și țopăiau pisând sub cizme cioburile strălucitoare, chiuiau, hohoteau.

Tatăl, soția și fiica fură cuprinși de groază. Luați prin surprindere, nici nu știau cum să reacționeze.

Șeful simți că patronul vrea să spună ceva. I-o luă înainte.

— Tu să taci!

— Să taci!, se auzi îngânatul.

Șeful începu să se plimbe nervos prin local, lovind la întâmplare cu picioarele sau cu bastonul mese, scaune, tablouri.

— Ai deschis acum o lună spelunca asta și am așteptat. Am tot așteptat. Nu-i așa că am așteptat?, își luă el drept martori însoțitorii.

— Am așteptat. Sigur că am așteptat.

— Ce ați așteptat?, întrebă nedumerit patronul.

Șeful se uită la el ca la un picat din lună.

— Cum ce am așteptat, zevzecule? Am așteptat să plătești taxa.

— Care taxă?

— Taxa de protecție. Ca să nu-ți facă nimeni niciun rău. Ca să nu-ți facă praf prăvălia vreun scandalagiu. Ca să nu te jumulească vreun borfaș. Ca să-ți asigur o clientelă grasă. Taxa asta, deșteptule!

Patronul își mai venise în fire.

— Am auzit de taxa asta. Ți-ai trimis niște oameni la mine. Le-am spus că nu am de gând să plătesc nimic.

Șeful părea sincer uluit.

— N-ai de gând să plătești…

Ceilalți doi chicotiră.

— N-are de gând să plătească…

Bărbatul cu bastonul își potolise furia. Vorbea acum pe un ton aparent prietenos.

— Se pare că nu știi cine sunt… Fără mine nu mișcă nimic în zona asta. Toți patronii de restaurante, de buticuri, de terase îmi plătesc. Iar eu am grijă de toți ca un părinte. Fără mine ar fi pierduți.

Șeful aproape că se înduioșase de ce spunea. Continuă însă aspru.

— Dar vai și-amar de cel care nu mi se supune. Jăratec mănâncă! Ești nou pe-aici, dar dacă ai să întâlnești un individ fără o ureche – e patronul barului din colțul străzii – să știi că n-a vrut să cotizeze. Altuia îi lipsește un deget. Altul, dintr-o bătaie, a ajuns în cărucior. Iar pe vreo doi nu-i mai poți întâlni decât la țintirim. Întreabă de ei!

Cuvântul care îi venise pe buze îl făcu să râdă. Redeveni brusc serios. Se apropie de grupul celor trei care rămăseseră nemișcați și în aceeași stare de stupoare. Cu vârful bastonului atinse bluza femeii și, cu o mișcare dibace, o sfâșie. Aproape instantaneu procedă la fel cu ia fetei.

— Cred că o să vă vină mintea la cap. Azi sunt bun. O să iau doar un mic aconto. O să fac o tură cu dama asta. E cam coaptă, dar merge. După care o să-mi dreg gustul cu puștoaica. O să fie o distracție pe cinste. Și voi o să rămâneți muți ca și ceilalți.

— Distracție pe dracu'!, zice Miron și se repede în local.

Am uitat să mai spun că localul avea și o bucătărie în care, de când se deschisese barul, stăteam la pândă împreună cu Miron. Ne plictisiserăm de moarte, dar n-aveam încotro. Ca să-l dăm în gât pe individul care tăia și spânzura în zonă, trebuia să-i întindem o capcană. Fiindcă, oricâte cercetări făcuserăm, nu găsiserăm pe nimeni dispus să-l înfunde. Toți tăceau mâlc, plecau privirea în pământ, îndurau și plăteau taxa de protecție. În cartier domnea teroarea.

N-am timp să vă povestesc mai mult. Mai puneți și de la voi ca să aveți tacâmul complet. N-am timp dintr-un motiv foarte simplu: trebuie să-i salvez pe cei trei derbedei care, cu gurile căscate, încasează pumnii uriași ai lui Miron. De! După ce-i pui cătușele, nu-ți mai vine să dai într-un ticălos.

Țeapa

Niciodată nu-l mai văzusem pe Miron Stratilat cuprins de o asemenea surescitare. Ochii i se roteau în cap, amenințând să-i iasă din orbite și să se rostogolească zăngănind pe caldarâm. Trecea de la un martor la altul, punea întrebări, își făcea cruce de ceea ce auzea, pufnea în râs, redevenea serios și din când în când exclama: „Incredibil”!

Eram de mai multe ore pe o stradă din București, în preajma unei clădiri unde se găsea sucursala unei bănci importante. O construcție modernă, cu geamuri care nu permiteau curioșilor să se zgâiască la ceea ce se petrece înăuntru.

O bătrână care asistase de la început la întâmplare istorisea, mândră că e băgată în seamă:

— Mă duceam la pâine când, în fața băncii, au oprit două hardughii de mașini d-alea străine. Am dat să trec mai departe, da’ din ele au coborât niște inși fistichiu îmbrăcați – unul cu un aparat de filmat în brațe – așa că am făcut haltă – acu’ nu mai e coadă la pâine ca pe vremea lu’ nea Caisă.

— Și ce-ai mai văzut, maică?, întrebă ațâțat Miron, deși a mai auzit povestea.

— Unu’ sfrijit de ziceai că nu mănâncă nici între Postul Paștelui și Postul Crăciunului a blocat strada cu niște panouri pe care scria: *OCOLIRE*! *SE FILMEAZĂ,* de blestemau șoferii că trebe’ să-ntoarcă. Un bărbos cu ochelari de soare – de fapt, toți purtau ochelari de soare – le poruncea celorlalți cum să se așeze și ce să facă. Mai era și o fâță cu ei, cu o rochie care se termina înainte de-a-ncepe. Se ținea scai de bărbos și din „domn’ regizor” nu-l mai scotea.

— Și?

— Lumea se strânsese ca la urs – de, o dată aveam și noi filmare în cartier.

— Zi-i mai departe!

— Ăla cu spaimă de brici a răcnit: *MOTOR*! și ălălalt cu aparatul a-nceput să filmeze. Din capul străzii s-a năpustit o altă mașină și-a oprit brusc, de credeai că

șoferachele l-a văzut pe Necuratul. Doi zdrahoni cu ciorapu' pe față, cu găuri pentru ochi, fiecare cu câte un levorvel în mână, au coborât și s-au repezit în bancă. Ălălalt a rămas la covrig.

— Cât au stat înăuntru?

— Preț de zece minute.

— Apoi?

— I-am văzut ieșind în fugă. Fiecare avea în spate câte un sac. S-au urcat în tărăboanță și și-au luat tălpășița.

— Și echipa de filmare?

— Ziceai c-a dat cu tunu' – într-o clipă duși au fost și ei.

— Și nu i-a trecut nimănui prin cap că de fapt e vorba de o spargere?

— Cui să-i treacă? Nouă ne plac filmele și ăi de le fac. Avem încredere în ei. De unde să știm că erau niște hoți?

— Incredibil, murmură din nou Miron.

Un pensionar se amestecă și el în vorbă.

— Ba pe mine m-a mirat de ce nu se duc să filmeze și-năuntru.

— Ei, s-a găsitără și un dăștept!

— Ce-a mai urmat?

— Păi au ieșit câțiva funcționari pe trepte. Țipau ca apucații: „Hoții! Hoții! Au jefuit banca!". Dar pas de-i înțelege. Fiindcă pe ei nu-i filma nimeni. Atunci de ce se mai foiau așa?

— Poliția când a venit?

— La vreo zece minute după ce s-au cărat spărgătorii.

— Incredibil!, se extaziază pentru a suta oară Miron.

Apoi, către mine:

— Sunt tari gagiii! De când mama m-a făcut n-am auzit o istorie ca asta!

Așa e, nici eu n-am mai auzit și-i fac un semn să mă urmeze în clădire. Ne ducem glonț, din nou, în biroul directorului. Stă prăbușit într-un fotoliu și-și șterge fața rotundă cu o batistă cât un prosop.

— M-au nenorocit! Pot să mă duc să mă-mpușc!

Mi-e perfect perpendicular de lamentațiile lui. Trec direct la subiect.

— Cum de n-a funcționat sistemul de alarmă?

— Cine-a zis că n-a funcționat?

— Dacă a funcționat, de ce echipajul de poliție a venit așa de târziu?

— Întrebați-i pe ei!

Nu sunt nici eu de doi lei așa că insist.

— Polițiștii susțin că au sosit la cinci minute de la apelul primit. Sunt doar la doi pași!

— Cinci minute? Haida-de!

— Nu s-a prins nimeni că pistoalele nu sunt adevărate?

— Cine să se prindă? În iureșul ăla toți făceam pe noi de frică!

— Explicați-mi cum funcționează sistemul de alarmă.

— Orice funcționar de la ghișeu are la podea un buton pe care îl poate acționa cu piciorul. Soneria se aude în biroul meu. Când sună, înseamnă că e un eveniment în bancă. La rândul meu apăs pe un buton care alertează secția de poliție din apropiere.

— Și totuși, au venit prea târziu!

— Când ai nevoie de ei, nu-i găsești niciodată.

În sinea mea îi dau dreptate.

— Toate bune și frumoase, dar ceva nu se potrivește.

— Ce nu se potrivește?

— Primul funcționar care a apăsat pe butonul soneriei s-a uitat cu câteva clipe mai înainte la ceas. Era fix unsprezece. Or, polițiștii susțin că au fost avertizați la unsprezece și zece minute.

— Ar face bine să-și mai potrivească orologiul, repetă cu încăpățânare directorul.

Mă uit la el cu îndoială, însă abat discuția pe o altă pistă.

— Ați reușit să evaluați la cât se ridică paguba?

Mai marele băncii se înviorează.

— A fost o bagatelă de aflat. Peste zece miliarde de lei.

Miron nu se stăpânește și fluieră cu admirație.

— Zece miliarde? Dacă au fost doar șapte manglitori, le-ar reveni peste un miliard de căciulă. Cu dividendele pe care le-au săltat, le-ajunge de-o supă vreo câțiva ani, cu toată inflația prezentă și viitoare.

— N-aș prea crede!

Miron se înfurie.

— Da’, Doamne iartă-mă, câți biștari poți cheltui pe lună?

— Nu la asta mă refer.

— Dar la ce?

— După cum afirmă martorii, cei doi au ieșit din bancă purtând fiecare câte un sac. Din spusele funcționarilor reiese că s-au furat bani în bancnote de diverse valori. Așa că zece miliarde nu pot să-ncapă în doi saci, oricât i-ai îndesa. Ce zice un expert ca domnul director?

S-a albăstrit la față sau e de vină lumina neoanelor?

— Ce vreți să spuneți?

— Vreau să spun că eu și partenerul meu nu suntem veniți cu marfarul. Trebuie să recunosc, înscenarea a fost de nota zece. Dar pentru a căra atâtea lichidități e nevoie de un ambalaj mai încăpător. Și, din câte am aflat, la bancă se anunțase un control, în urma unor sesizări. Așa că s-a pus la cale o lovitură care să mascheze dispariția unei sume de bani sustrasă printr-o – cum îi zic specialiștii? – o, da, printr-o inginerie financiară. Și, dacă vrei s-o spun pe șleau, o și spun, chiar înainte de a se-ncheia ancheta: regizorul din umbră ești dumneata!

Și vampa singură s-a stins…

Bărbatul din fața noastră n-avea mai mult de patruzeci de ani. Vorbea cu gravitate, pronunța clar cuvintele, ca și cum ar fi vrut să le sublinieze importanța.

— Domnilor, sunt urmărit… Sunt ascultat… Zi și noapte mi se înregistrează gândurile… Fără doar și poate, cineva de pe altă planetă face un experiment pe mine. De exemplu…

— Chiar. Dați-ne un exemplu, îl îndemnă binevoitor Miron Stratilat care își curăța murdăria de sub unghii cu vârful ascuțit al unui băț de chibrit.

— Să zicem că vreau să mă duc la piață. Îmi iau sacoșa și o pornesc într-acolo. Însă peste două ore mă trezesc tot în casă, fără să fi cumpărat nimic. Ce-am făcut în tot acest timp? Nu știu.

— Foarte interesant!, remarcă Miron care își terminase de curățat unghiile de la o mână și trecuse la cealaltă. Și ce credeți c-ați făcut?

Bărbatul se uită în dreapta, se uită în stânga ca și cum ar fi vrut să se asigure că n-a apărut în birou cineva inoportun.

— Pentru mine e clar: sunt răpit și dus pe o navă a extratereștrilor unde sunt supus la diverse experimente. Altă explicație nu e.

Aflat în toane bune, Miron ar fi vrut să-l mai descoasă, dar tocmai atunci telefonul de pe masa mea începu să sune. L-am descoperit cu greu printre maldărele de hârțoage. În sfârșit, am ridicat receptorul. La celălalt capăt al firului era Marele Ștrumf.

— Îmbarcarea! Pe strada Rozetei s-a comis o crimă. La numărul 20.

Crima fusese anunțată de factorul poștal din zonă. Acesta adusese o telegramă și sunase mai întâi la soneria de la poartă. Nu-i răspunsese nimeni, dar cu siguranță era cineva acasă, din moment ce ușa de la intrare era deschisă. Pătrunsese în curte fără nicio șovăire – știa că nu-l amenință niciun câine – și urcase cele trei trepte până în verandă. O strigase pe proprietară, dar tot fără niciun rezultat. Intrigat, împinsese larg ușa și intrase în

holul spațios. Strigase din nou – tot în zadar. Din ce în ce mai descumpănit, luase la rând încăperile – sufrageria, bucătăria, dormitorul. Peste tot domnea o dezordine de nedescris. Lucrurile zăceau claie peste grămadă. În cele din urmă dăduse și peste proprietară. Zăcea în cada din baie cu o tăietură oribilă la gât. Lângă victimă se găsea și arma crimei – un brici.

Poștașul încerca să-și dea importanță și se comporta ca un erou dintr-un film polițist.

— Am lăsat lucrurile așa cum le-am găsit. N-am atins nimic.

În continuare, evenimentele au intrat în tipicul obișnuit: s-au luat amprente, medicul legist a aproximat ora morții, urmând să se pronunțe definitiv după autopsie și a început căutarea unor martori.

— La urma urmei, cine e victima?, întreabă Miron.

De obicei, în astfel de ocazii, martorii se înghesuie îndatoritori să te ajute. De data asta, vecinii pe care îi adunaserăm în curte pentru a lua primele depoziții tăceau stânjeniți și cuprinși de oroare.

În sfârșit, un individ pântecos, cu ochelari își luă inima în dinți și începu să vorbească.

— După ce-a murit cum a murit, nu se face s-o ponegrim. Dar era o stricată. Una din alea care umblă cu mai mulți bărbați. Parcă era gară casa ei. Unul pleca și altul venea. Noi îi spuneam Vampa…

— Înseamnă că ucigașul e unul dintre ei…

— Tot ce se poate. Deși venea la ea numai lume bună. Nu se-ntindea cu oricine.

— Pe bani?

— Pe bani, pe bani… Altfel cum și-ar fi cumpărat căsuța asta și cum ar fi mobilat-o așa de luxos? N-avea nicio slujbă. Se culca întotdeauna după miezul nopții și se trezea la prânz.

În glasul omului se citea disprețul celui care trudește din greu pentru fiecare ban.

— Venea cineva mai des pe la ea?

— E greu de spus. Cine stătea cu ochii pe ea ca s-o urmărească?

Socotind c-au spus tot ce-aveau de spus, vecinii se împrăștiară. În curte mai rămăsesem numai eu și partenerul meu.

— Mda, zise acesta. Urâtă treabă. Chiar dacă ai dus o viață de plăceri, tot nu-i *super* să dai colțul la nici treizeci de ani, într-o astfel de manieră. O fi fost ea vampă, dar pe ucigaș tot trebuie să punem mâna.

— Ai vorbit adânc.

Tocmai voiam să intrăm din nou în casă când poarta se deschise cu sfială și un cap ciufulit de copil își făcu apariția.

— Cărel, zise Miron, dar cu un gest l-am făcut să amuțească.

L-am poftit pe pușți să intre în curte.

Avea cam zece ani, purta un tricou cu moaca lui Jordan, un șort și era încălțat cu niște bascheți.

— Ce-i, puștiule? îl luă din nou la zor Miron. Ți-a sărit mingea peste gard? Ia-o și șterge-o.

Băiatul nu-l luă în seamă și mi se adresă mie.

— Am auzit că au omorât-o pe Doamna. Aș putea să vă ajut să dați de urma criminalului.

Brusc, Miron deveni numai lapte și miere.

— Cum te cheamă, puștiule?

— Petrică.

— Și cum ne-ai putea ajuta, Petrică?

Băiatul încetă să se mai legene de pe un picior pe altul.

— Vedeți, noi stăm în casa de vizavi…

— Și?

— Fiindcă am terminat școala cu note bune, tata mi-a cumpărat un ceas.

Într-adevăr, la mâna copilului se afla un ceas-brățară care părea cam mare pe mâna lui.

— E vacanță, eram singur și mă plictiseam, așa că mă uitam pe fereastră să văd ce se întâmplă. În același timp îmi notam într-un carnețel tot ce observam. Dacă lătra un câine, dacă se încăierau pisicile sau trecea vreo mașină. E un bun exercițiu de educare a spiritului de observație și a răbdării. Așa mi-a spus tata.

— Și?

— Fix la ora 12 am văzut-o pe Doamna ieșind din casă și întinzând niște șervete de bucătărie la uscat.

— Extraordinar!, exclamă Miron.

— La 12:10 a apărut un Mercedes roșu – i-am notat numărul – din care a coborât un domn care a plecat la 12:35. La 12:45 a venit un alt domn într-un Audi – și

numărul lui e notat. A intrat și a ieșit imediat. La 12:55 a mai venit un domn într-un BMW. El a stat vreo cincisprezece minute.

— Ăsta-i omul nostru. Gata! L-am prins, se repezi Miron. Ultimul i-a făcut de petrecanie. Dă numărul mașinii încoace!

Nu i-am împărtășit entuziasmul.

— Poștașul a venit la 13:30. Iar dumneavoastră la 14:30, mai adăugă Petrică.

Miron se uită complet uluit la copil dar nu mai zise nimic.

L-am mângâiat pe băiat pe creștet.

— Mulțumim, Petrică. Ne-ai fost de mare ajutor.

— Nu-i așa că o să puneți mâna pe criminal? Lumea vorbește vrute și nevrute. Dar Doamna era tare bună cu mine.

— Fii liniștit, e ca și prins.

Rămași din nou singuri sub soarele ucigător, Miron se stropși la mine.

— Ce mai așteptăm? Tipul cu BMW-ul e clientul nostru.

L-am privit cu îndoială.

— Ești sigur?

— Mai mult ca sigur.

— Ei bine, te înșeli amarnic.

— Cum așa?

— Hai să procedăm prin eliminare. Tipul care a venit cu Mercedes*ul* a stat cel mai mult în casa Vampei – sau Doamnei, cum vrei să-i spui. Ar fi avut timp berechet să-i taie beregata fetei și să cotrobăie prin casă. Asta ar explica și de ce individul cu Audi a stat atât de puțin. A dat de cadavru și a zbughit-o ca din pușcă.

— Atunci a omorât-o tipul cu Mercedes?

— Nu. Pentru că al treilea individ n-ar fi stat și el un sfert de oră, riscând să fie surprins în preajma unui mort. Logic?

— Logic, dar nu mai înțeleg nimic. Cine a omorât-o atunci?

— Un al patrulea bărbat.

— Și care-i, mă rog frumos, al patrulea bărbat? Puștiulică nu ne-a vorbit decât de trei.

— Te înșeli. De patru.

— Dă-o naibii de treabă! Nu mă mai fierbe la foc mic. Care-i al patrulea?

— Poștașul.

— Poștașul. Cum așa? Doar el ne-a anunțat crima.

— Foarte ingenios! Dar nu i-a mers. N-a știut de vizitele de dinainte. Ceilalți au lăsat-o în viață.

— De unde știi?

— Puștiul a văzut-o pe Vampă – sau Doamnă – întinzând niște șervete la uscat. Tu le mai vezi pe sârmă?

— Într-adevăr, nu mai sunt… Le-o fi luat vântul.

— Care vânt? Du-te în bucătărie și-o să le găsești frumos împăturite. Ca să se usuce, pe zăduful ăsta le trebuie cam o oră. Așa că toți cei trei „mașiniști" ai noștri sunt absolviți. Dacă nu-ți închipui că ucigașul a avut o asemenea stăpânire de sine încât le-a strâns el însuși.

Miron tot nu se dă bătut.

— Dar cum de n-a văzut-o puștiulică?

— S-o fi dus și el ca omul și-o fi lipsit cinci minute de la fereastră. N-ai decât să verifici.

— Dar cum poți fi sigur că ucigașul e poștașul?

— În primul rând, el a venit la 13:30 și pe noi ne-a anunțat la ora 14. A avut tot timpul s-o omoare și să însceneze tot balamucul din casă ca mobilul să pară jaful. Și mai e ceva.

— Ce dracu' mai e?

— Te-ai ras vreodată cu un brici?

— Doamne ferește!

— Că bine zici. Vreau să te informez cu tot respectul că e o diferență de la cer la pământ între fața rasă cu lama și o alta rasă cu briciul. Întreabă orice frizer. Iar poștașul folosește briciul de ras.

— Dar ce naiba a avut cu fata?

— Individul a crezut ce vorbește lumea despre ea – că e o vampă. Și-o fi încercat de mai multe ori norocul și n-a ținut. Eu unul cred că victima se ocupa cu altceva. E drept, afaceri necurate, dar parcă pentru asta nu merita s-o sfârșească așa. Ca să fie mai convingător și ca să-i cedeze, poștașul a venit azi și cu un brici asupra lui. Dar tocmai pentru că nu era o vampă nu i-a mers nici de data asta. A avut loc, cu siguranță, o încăierare. N-ai văzut că insul își ținea mâna dreaptă în buzunar? Precis c-ascundea niște zgârieturi pe care nu i le făcuse pisica. S-a înfuriat și, purtat de val, i-a luat gâtul.

Miron ridică brațele.
— Mă dau bătut!
— Asta să n-o faci niciodată!

Ultimul rol

Odinioară, femeia fusese, cu siguranță, o frumusețe. Chiar și acum, la șaptezeci de ani, avea un chip distins, cu ochii de un negru intens, de cărbune, ca ai copiilor din pânzele lui Tonitza. Deși în lumea teatrului din care făcuse parte se purta *lifting*-ul, refuzase cu îndârjire o astfel de operație. „Ai pielea netedă câteva luni, iar pe urmă te zbârcești și mai rău”, obișnuia ea să spună, pronunțând fiecare cuvânt clar, ca să fie bine înțeles, ușor prețios, cu acea știință a rostirii pe care ți-o dă actoria. Fusese o actriță bună – nu *foarte* bună, nu ajunsese „un monstru sacru”, dar vina aparținea și regizorilor. O distribuiseră mai mult în roluri de mâna a doua, pentru care se cerea un trup perfect, un chip drăgălaș, astfel încât publicul din sală să freamăte încântat de apariția strălucitoare, fără să mai bage de seamă jocul de scenă, trăirile profunde ale personajelor respective.

„Am fost o prezență agreabilă și doar atât”, puncta ea cu exactitate, fără să se lamenteze, în serile în care își invita prietenele la un ceai, la o cafea, ca să mai stea la taclale, să-și rememoreze crâmpeie din viață. Își sublinia spusele cu gesturi largi ale mâinilor ei frumoase, unse cu creme înainte de culcare.

De fapt, o parte din vină îi aparținea și ei. Nu se zbătuse, ca alte colege, să se impună, să atragă atenția asupra resurselor interioare pe care le avea, mult mai mari decât păreau la prima vedere. Își acceptase destinul cu seninătate, nu-i găsea nimănui nicio culpă fiindcă nu se împlinise așa cum, uneori, visase. „Poate n-am visat prea mult. Blestemata mea luciditate m-a readus, de fiecare dată, cu picioarele pe pământ”, mai adăuga ea, fără amărăciune, punând în fața musafirelor – tot femei în vârstă, dar nu din lumea teatrului – farfurioare cu dulceață, prăjiturele de casă, păhărele cu lichior.

Tot din pricina lipsei ei de impetuozitate în viața socială rămăsese singură – bărbații nu îndrăzneau s-o curteze, o socoteau inaccesibilă, își ziceau că „are ea pe

cineva, n-o să se uite la noi” și alergau după femei mai puțin atrăgătoare, dar mai ușor de abordat.

În seara aceea nu aștepta nicio vizită. Citise câteva pagini dintr-un roman prost și-l aruncase plictisită. Deschisese televizorul, folosind telecomanda, mutase pe câteva canale, dar nu descoperise nimic interesant și îl închisese la loc. Gesturile aparțineau unei ființe potolite, împăcate cu existența, care își aștepta resemnată sfârșitul, fără să condamne pe nimeni, fără să-și facă reproșuri amare fiindcă nu reușise mai mult. Se așeză mai bine în fotoliu și se uită cu luare-aminte în jur, ca și cum ar fi pătruns într-o casă străină și voia să se familiarizeze cu ambianța. Încăperea în care se afla avea pereții tapetați cu afișele unor spectacole în care jucase. Numele ei nu ieșea niciodată în evidență, era undeva, printre alte nume, „la grămadă”, cum sublinia deseori cu ironie – sau poate nu era ironie, era încă o duioasă recunoaștere a locului ocupat printre ceilalți, fără de care însă „aleșii”, „vedetele”, „stelele” n-aveau cum să strălucească. Alături se afla dormitorul din care se intra într-un birou cu o bibliotecă impunătoare. „Atât am agonisit – un apartament de trei camere”, puncta ea câteodată în fața auditoriului format din două-trei femei. „O să-l las moștenire singurului meu nepot”. „Dar cu cele zece apartamente, cu blocul vechi pe care statul l-a luat părinților tăi?”, întreba câte una dintre prietene. „Nu v-am spus? Am câștigat procesul. Mi l-au dat înapoi.” „Și ce-o să faci cu el?”, nu se lăsa cealaltă, și din curiozitate și din invidie. „Îl lași tot nepotului?” „Nu. O să fac o donație. Vreau ca acolo să locuiască actori, actrițe, oameni săraci care n-au pe nimeni. Să le fie adăpost la bătrânețe.” „Dar dacă ai închiria apartamentele, fie și pe sume mici, ai câștiga o groază de bani.” „Ce să fac cu ei? Mie îmi ajunge pensia. De boli m-a ferit Dumnezeu. La ce bun să adun bani? Mă duc cu ei pe lumea cealaltă?”

Râdea și acum aducându-și aminte de stupoarea întipărită pe chipurile prietenelor ei. O socoteau, cu siguranță, sărită de pe fix, o zănatecă. Cum, la ce sunt buni banii mulți? Pe ce lume trăiești, femeie? Nu vezi cum toate se scumpesc pe zi ce trece? Dacă într-o zi cazi la pat? Evident, nu zicea niciuna în gura mare toate astea. Dar, fără doar și poate, așa gândeau sorbindu-și licoarea din păhărușe, cântărind din ochi obiectele din casă –

unele vechi, rămase de la părinți, pentru ea încărcate cu o valoare sentimentală, pentru ele doar posibile surse de câștig prin valorificarea în magazinele de antichități.

La urma urmei, nici nu-i erau cu adevărat prietene, alcătuiau doar un decor viu, capabil să-i alunge plictisul, urâtul, în ceasurile de singurătate. Conversația cu ele ajungea, câteodată, obositoare, dovadă că nu exista, de fapt, nicio cale de comunicare reală, era doar un spectacol regizat de ea însăși, în propriul său folos. „Ar trebui, poate, să nu le mai chem pe la mine. Prea sunt curioase, prea vor să știe tot, prea vor să-mi scotocească prin suflet fără voia mea, fără să am vreun chef."

Lumina din tavan i se păru prea slabă, așa că se ridică – era înaltă de statură, își ținea spatele drept, nu suporta nici în privința asta să facă vreo concesie bătrâneții – și aprinse și lampa cu picior aflată într-un colț. Apoi, brusc, se hotărî ce să facă în continuare.

* * *

Era miezul nopții când ucigașul pătrunse în bloc. Urcă pe trepte până la etajul doi și se opri în fața ușii de la apartamentul actriței ieșite la pensie. Ascultă câteva clipe. Din apartament se auzea vocea unei femei. „Are pe cineva în vizită?", se întrebă el neliniștit. Cel care îl plătise ca s-o ucidă pe bătrână îl asigurase că nu primea pe nimeni după orele zece seara. Îi explicase pe îndelete cum sunt dispuse camerele, îi făcuse și o schiță și-i mai spusese un lucru care-i ușura mult misiunea – proprietara nu-și încuia niciodată ușa. „Cine, ce să-mi fure? Amărâtele astea de bijuterii? Televizorul? Motanul?", răspundea fosta actriță la observațiile prietenelor ei.

Ucigașul continuă să asculte la ușă. Își dădu seama că nu se aude decât un singur glas. „Vorbește la telefon?" Mai aștepta răbdător, mutându-se de pe un picior pe altul. Conversația însă nu se sfârșea. Apăsă pe clanță. Ușa se deschise fără zgomot. Așa cum i se spusese, pătrunse într-un hol mic, neluminat. Închise cu grijă ușa în urma lui. Se puse din nou pe așteptat. Într-o mână avea pregătit un fir de nailon. Păși ușor spre încăperea de unde se auzea vocea care rostea vorbe fără niciun înțeles pentru bărbatul îmbrăcat în trening și cu o șepcuță neagră pe cap. „O fi nebună – ce tot trăncănește despre prinți,

regine, cavaleri? I-auzi – acum râde, acum bocește.” Nu mai avea răbdare. Intră cu hotărâre în camera de zi. O clipă rămase țintuit. Își reveni însă iute din uluiala care îl cuprinsese văzând o femeie îmbrăcată într-o rochie cu volănașe, dintr-o altă epocă. Stătea cu spatele la el și continua să vorbească despre iubire, despre suferință, despre cruzime. Din trei pași fu lângă bătrână, îl petrecu rapid lațul în jurul gâtului și strânse cu putere. Nu se auzi niciun geamăt. Înainte de a pleca, ucigașul nu rezistă ispitei și privi chipul victimei. Pe față i se citea o bucurie ireală, ca și cum ar fi scăpat de o povară.

* * *

Ucigașul repeta în neștire o singură frază:

— Cum de m-ați găsit așa de repede?

Nu i-am răspuns. Stăteam față în față, în biroul meu, dar eram cu gândurile în altă parte. Aveam în fața ochilor imaginea actriței îmbrăcate într-o rochie dintr-un alt secol, zăcând pe covor, cu un șnur de nailon în jurul gâtului și cu o expresie de seninătate pe chip cum rareori mai întâlnisem la cineva mort într-un asemenea mod groaznic. Îmi închipuiam – pentru a nu știu câta oară – ceasurile ei de singurătate, când, îmbrăcată în veșmintele unor personaje pe care nu le interpretase niciodată, dar își dorise să le întruchipeze, le juca doar ca pe o revanșă luată la apusul vieții. Fără spectatori, fără parteneri, fără aplauze. Antigona, Electra, Desdemona, Ofelia… Doar în fața unei camere video. Care înregistrase și scena uciderii ei. Cea mai reușită scenă din toată cariera. Ultimul rol.

Săptămâna fără vineri

Ultima oară când mă uitasem la un calendar fusese într-o zi de joi. Eram într-un bar liniștit în care intrasem prima oară. Aveam „ciocnire” (întâlnire, pentru știința dumneavoastră) cu un „ciripitor” (adică un informator, tot pentru a vă lumina). Omul se lăsa așteptat, așa că mai comandasem o cafea (era, cred, a cincea pe ziua respectivă) și priveam la cei câțiva clienți din local, încercând să ghicesc cu ce se ocupă fiecare. Acela trebuie să fie un student – buchisește dintr-o carte groasă, aceia ard gazul de pomană, învârt probabil niște mici afaceri necurate, iar cel care stă într-un colț, opus față de mine, așteaptă cu siguranță o fătucă nu prea punctuală. Ca de altfel și omul meu, care trebuia să-mi vândă un pont despre o rețea de traficanți de droguri.

Încercând să-mi omor plictisul, l-am urmărit o vreme pe barman – un tip cam durduliu pentru vârsta lui, care nu prea avea ce face și ștergea paharele de pete imaginare. De la un casetofon se auzea o muzică languroasă, ce te îmbia la picoteală. Te mai îndemna la somn și ploaia care țârâia afară. Era o vreme ideală ca să zaci acasă într-un fotoliu, cu o carte în mâini, din care eventual să mai citești, din când în când, câte un rând. Evident, fotoliul trebuie să fie într-o vilă somptuoasă și ar fi bine să fie amplasat lângă un foc aprins în șemineu.

Ciudate gânduri pot să mai treacă uneori prin scăfârlia unui anchetator care împușcă francul! Vilă! Foc în șemineu! Lectură în fotoliu! Nici dacă aș mai trăi zece vieți n-aș avea parte de așa ceva. Mie mi-a fost dat să alerg după ticăloșii lumii, pentru ca alții să poată huzuri lipsiți de griji.

Pe un perete al localului am descoperit atârnat un calendar mare. M-am întrebat mai întâi ce caută un calendar cu file pe care sunt reproduceri după tablourile lui Grigorescu într-o ambianță mobilată modern. Apoi, l-am studiat cu atenție pe ciobănașul visător care stătea sprijinit de o bâtă noduroasă. Ce gânduri i-or fi trecând prin cap? În orice caz, nu părea să fie îngrijorat de absența oilor din preajma lui. S-o fi închipuind și el într-

un fotoliu cu o carte în mâini? Sau o fi analizând consecințele alternanței deal-vale asupra sufletului unui păstor îmbrăcat modest, dar îngrijit?

După aspectul curat al hainelor nu părea să fi tuns sau să fi muls o oaie de multă vreme.

— Încă o cafea?

Barmanul e deja cu o ceașcă în mână. Mi-e prea lene să răspund: încuviințez doar din cap. Individul îmi pune ceașca în față și o ia pe cea goală.

— Nu merge și o tărie?

— Nu merge, îngaim eu cu greutate.

Fac un drum până la toaletă și-mi dau cu apă rece pe față. M-a apucat un somn năprasnic. Revin la măsuța mea, sorb din lichidul negru – încă frige – mai iau o gură și mai arunc o privire la ciobănașul de pe perete.

În ochii mei, ca și în ai lui, se citește probabil aceeași seninătate goală. Iar omul meu tot nu apare.

S-a întâmplat, cu siguranță, ceva de n-a putut să vină. A dat peste el o mașină. I-a căzut în cap un ghiveci de la balcon. Nu l-a lăsat nevasta să iasă din casă pe o astfel de vreme nemernică. Prostii. Cine știe care e motivul…

E timpul s-o șterg. Îmi iau rămas-bun de la ciobănașul împietrit în contemplație și încerc să mă ridic. Dar în picioare parcă mi s-a turnat plumb. Încerc să-l chem pe barman ca să plătesc. Buzele mele nu reușesc să articuleze niciun sunet. Arunc priviri imploratoare spre ciobănaș. A început să rânjească la mine sau e doar o părere? Mai fac un ultim efort ca să-mi recapăt stațiunea bipedă. Zadarnic însă. Mă prăbușesc la loc.

Când capul meu se izbește de masă, parcă aș auzi zgomotul unui ciocan pneumatic care face să zornăie geamurile.

* * *

Când revin în lumea reală, în primul rând îmi dau seama că sunt întins pe un covor. Încerc să-mi dau seama unde mă aflu – descopăr uluit că obiectele din jurul meu îmi sunt cunoscute. Cum să nu-mi fie cunoscute dacă mă aflu în propriul meu apartament? Televizorul e deschis – văd o junică cu ochii în lacrimi, se transmite probabil o telenovelă. Întâmplător zăresc și micul calendar de perete

pe care îl am în dotare. Fila îmi arată că e sâmbătă. Să fi smuls din greșeală două file? Dar cum am ajuns acasă?

Pe cap parcă aș avea o lespede de o tonă. O dau cu grijă la o parte dar tot am amețeli și mi-e greață. Reușesc să-mi vin totuși în fire. Numai pentru o clipă. Pentru că sunt cuprins de groază când îl zăresc așezat într-un fotoliu pe cel pe care îl așteptam zadarnic într-o zi ploioasă într-un mic bar. Ciobănașul din reproducerea după Grigorescu are mai multă viață decât el. Fiindcă informatorul meu a fost ajutat să treacă în lumea drepților.

E timpul să mă dezmeticesc. Ce s-a întâmplat cu mine? Am băut câteva cafele într-un bar. Bun. E drept, cam multe cafele, dar asta nu mă lămurește cum am ajuns acasă și cum de mă aflu în compania unui cadavru. De la ce mi s-a făcut rău? Să-mi fi pus barmanul ceva în cafea? Prea riscant pentru el. Dacă avea gânduri necurate m-ar fi lichidat și gata. Atunci ce mi-a provocat leșinul?

Brusc, îmi aduc aminte de plimbarea mea până la toaletă. Sigur că da! Cât am lipsit cineva a avut timp berechet ca să-mi toarne neobservat în ceașcă vreun drog neprevăzut în rețetar. Apoi, după ce am trecut în lumea drepților, prefăcându-se că mă cunoaște, să se fi oferit să mă conducă la mine acasă. A deschis cu cheile pe care le aveam în buzunar, mi-a făcut o injecție ca să fie sigur că nu-mi vin prea curând în fire – văd pe brațul meu mai multe înțepături care numai de albine nu sunt –, și pe urmă l-a atras în capcană și pe omul meu. L-a executat ca să-mi pună în cârcă un omor. Sau doar ca avertisment, pentru ca să nu-mi mai vâr nasul unde nu-mi fierbe oala.

Încâlcită treabă! Ce să fac? Să sun la poliție? Ar fi de mai mare râsul. Ditamai anchetatorul să ceară ajutorul colegilor săi fiindcă a călcat pe bec. Ce să le spun? Cum le dovedesc că n-am niciun amestec în crima comisă în propriul meu apartament? Într-o astfel de situație, până și ciobănașul lui Grigorescu și-ar ieși din fire.

M-apropii de cadavru și încep să-l cercetez cu luare-aminte. Poate descopăr vreun indiciu. La prima vedere nu e nimic. Dacă n-ar fi țeapăn ai crede că urmărește cu răsuflarea tăiată ce se petrece pe micul ecran. În situația dată, e foarte potrivită expresia „răsuflarea tăiată”. Haida-de! Îmi mai arde și de poante când pământul îmi fuge de sub picioare.

Învingându-mi orice reținere, încep să-l controlez prin buzunare. Portmoneul e la locul lui și din acte nu-i lipsește nimic. Are și câteva chei de diverse mărimi, niște lame de gumă de mestecat, un pachet de țigări, o brichetă și…

Asta-i culmea! În buzunarul de la piept al hainei dau peste ceva care mă umple de uimire. E vorba despre niște hârtii. Sunt chiar filele care lipsesc din calendarul meu de perete. Se pare că au fost smulse în grabă, într-o clipă de neatenție a asasinului (sau asasinilor?). La ce i-or fi trebuit?

Încep să le cercetez cu luare-aminte. Ceva îmi spune că nu e doar o întâmplare ce am găsit.

Fila care marchează ziua de joi e făcută ghemotoc, ca și cum n-ar fi prezentat importanță. În schimb, celei pentru ziua de vineri i-a acordat mai multă atenție, e împăturită cât mai frumos posibil pentru situația în care se afla. De ce oare? E vorba oare de un mesaj?

O examinez și pe față și pe verso. Pe verso e o integramă – nu cred că are vreun rost s-o dezleg. În schimb, pe față sunt tipărite numele câtorva personalități născute în acea zi. Simt că mi se face rău. Printre numele străine citesc și pe cel al unui român – Nicolae Grigorescu. În memorie îmi revine brusc imaginea ciobănașului încântat peste măsură de el însuși, din reproducerea văzută în bar. Nu înțeleg nimic, așa că am timp să citesc și maxima zilei: „Mințile mari suferă în tăcere”. Mie însă îmi vine să urlu, ceea ce dovedește că mă încadrez într-o altă categorie.

După care, dintr-o dată, ca și cum aș fi înconjurat de o lumină orbitoare, totul îmi apare cu o limpezime de cleștar. Sigur că da! Înainte de a muri, informatorul meu a avut răgazul să-mi comunice numele celui care conducea rețeaua de traficanți de droguri pusă sub urmărire de atâta amar de vreme: Nicolae Grigorescu. Un individ pe care îl socotisem până acum doar o piesă neînsemnată în angrenajul bine pus la punct al rețelei. El era, de fapt, capul întregii afaceri. Noroc că omul meu, cine știe din ce cauză, știuse că pe fila de calendar corespunzătoare zilei de vineri e consemnată ziua de naștere a lui Nicolae Grigorescu și, într-un ultim efort, reușise să-mi transmită mesajul pe care nu reușise să mi-l transmită prin viu grai.

Dintr-odată, ciobănașul sprijinit în bâta noduroasă îmi deveni simpatic și, înainte de a ridica receptorul din furcă, i-am promis să-l ajut, dacă îmi va cere, să-și găsească turma.

Acea căldură blestemată

— Tocmai pe zădufu' ăsta s-a găsit și tipu' să se-arunce de la etaj!

Această profundă observație îi aparține neprețuitului Miron Stratilat, un vlăjgan pântecos de aproape doi metri, a cărui greutate a dereglat multe cântare.

— Chiar dacă a făcut-o noaptea, până jos a avut tot timpul să se rumenească, mai adaugă el cu obidă și-și șterge cu dosul palmei broboanele de transpirație de pe frunte.

Suntem lângă clădirea cu trei etaje – numai sticlă și marmură – a băncii *Creditul Popular*. E o vipie pe cinste, tocmai bună pentru o anchetă. Fiindcă de-aia suntem noi aici: să vedem ce e cu cadavrul care zace în iarbă, acoperit acum cu o pătură.

— N-o să mai înjur niciodată iarna și ororile ei, continuă să bombăne Miron. Ce-ar fi să pornească dintr-odată să ningă? Să-i tragă un viscol ca-n Siberia…

— Vezi să n-ajungi acolo, îi zic eu în treacăt, cu gândul la cazul pe care îl avem de rezolvat.

— Doamne ferește!, își scuipă ajutorul meu în sân, revenindu-și din visare.

Medicul legist, omul cu valiza de luat amprente și alți încurcă-lume din tagma noastră s-au retras, după ce și-au făcut treaba. Am rămas numai eu cu Miron în perimetrul marcat de o panglică galbenă. Câțiva funcționari ai băncii ne urmăresc aplecați peste pervazul ferestrelor. Mai sunt și câțiva curioși din parc care ne privesc de la depărtare.

Cadavrul fusese descoperit de femeia de serviciu de la etajul trei. Aceasta venise ca de obicei la ora șapte, luase cheile de la birouri și își începuse treaba – dăduse cu aspiratorul, golise coșurile de hârtii, curățase scrumierele de mucurile de țigări, șterse praful. Când intrase în biroul lui Paul Dijmărescu descoperise fereastra deschisă. Se dusese s-o închidă, uimită, deoarece îl știa cât de tipicar este. Se aplecase însă peste pervaz, ca să privească în micul parc unde deja începeau să apară oameni, alungați din betoanele încinse în care

încercaseră zadarnic să se odihnească. Așa îl zărise pe Dijmărescu zăcând în iarbă, lângă un tufiș care-l ascundea de vederea trecătorilor de pe alei.

Dacă aș fi plecat acasă cu cinci minute mai devreme, nu m-aș fi pomenit pe cap cu acest caz care părea o banală sinucidere. Dar din ce motive? Dijmărescu nu lăsase nicio scrisoare care să-i explice gestul. Nimeni dintre cei cu care discutasem nu-mi furnizase vreo informație demnă de luat în seamă. Omul fusese un funcționar model, minuțios până la perfecționism în lucrările sale, cu o viață de familie ireproșabilă.

— De căldură a făcut-o, șefu' scump!, se aude glasul lui Miron care se uită galeș la o țâșnitoare aflată câțiva metri mai încolo.

Nu-i iau în seamă înaltele considerații și încerc să pun lucrurile cap la cap. Misterul ușii încuiate și a prezenței cheii la panou a fost lămurit imediat – în buzunarul lui Dijmărescu se afla o dublură.

— Uneori era cam distrat. A pierdut o dată cheia de la birou și s-a făcut o alta. După câtva timp a găsit-o rătăcită într-un sertar.

Dându-mi explicațiile astea, directorul băncii, un omuleț sfrijit și nervos, își frânsese mâinile cu gândul la reacțiile depunătorilor la aflarea tragicului eveniment.

L-am descusut pe îndelete.

— Avea cumva probleme în ultima vreme? Își ieșise cumva din tiparul lui obișnuit?

Rămăsese gânditor, șovăise să răspundă, după care se hotărâse să vorbească.

— Da, s-ar putea… Era cam posomorât în ultimele săptămâni. O dată a și încercat să stea de vorbă cu mine. A venit la mine în birou și a început să-mi povestească despre nu știu ce neregulă. După care s-a oprit și a zis că vrea să mai verifice înainte de a băga pe cineva în belea. Cert e că în ultimele zile lucra foarte mult.

L-am luat la întrebări și pe paznicul de etaj. Acesta îmi confirmase că Dijmărescu obișnuia să stea cu mult peste program în ultimul timp. Nu-l văzuse cu o seară înainte când plecase – fusese până la automatul de la celălalt capăt al coridorului ca să-și ia un suc și când se întorsese zărise cheia de la biroul lui Dijmărescu la

panou. A încercat și ușa – era încuiată. Ultimul părăsise banca Ion Surdulescu. La plecare, îi și aruncase în glumă:

— Vezi, spune șefilor cât de târziu am stat! Să vadă cine muncește cel mai mult în șandramaua asta!

Miron n-are astâmpăr. Se foiește în jurul meu ca un leu în cușcă și din când în când privește cu ură la astrul zilei.

— Ce reacții sunt acolo? Parcă am citit undeva că funcționează ca un reactor nuclear, ăla care l-a încins așa nu e întreg la minte. Alo! Dă fitilul mai jos!

Apoi, către mine, rugător:

— Șefu' scump! Ce zici de-o piscinetă? Sau mai bine la Snagov? Am auzit că s-a dat drumu' la nudism. Nu ți-e dor să vezi o goliciune de-aia fără scrupule?

Între timp și-a făcut apariția lângă noi și Ion Surdulescu. Are chipul răvășit. E și de înțeles: cine n-ar fi într-un asemenea hal aflând cum și-a pus capăt zilelor un coleg de serviciu?

— Am fost până acum la Banca Națională, se scuză el.

Îmi vorbește cu glasul înecat de emoție.

— Înțeleg că dumneavoastră ați fost ultimul care l-a văzut în viață pe Dijmărescu.

— E un fel de-a zice… Eu am lucrat la calculator în biroul meu. El – într-al lui.

Își schimbă greutatea de pe un picior pe altul. Are o înfățișare distinsă, plăcută, menită să inspire încredere oricui i se adresează. E tipul de bancher căruia îți vine să-i încredințezi toți banii și ți se face jenă să-i ceri înapoi.

Pur și simplu nu știu ce să-l mai întreb. Cum se comporta defunctul la serviciu? Dacă știa vreun amănunt care-l tulburase? Ar fi cazul să ne luăm tălpășița. Mai ales că trebuie să mergem și la familia lui Dijmărescu s-o luăm la întrebări. Partea cea mai a dracului. Dar poate că acolo e cheia întregii afaceri.

— Tii! Ia te uită ce chestie!

Hoinăreala lui Miron prin țarcul improvizat se dovedește până la urmă fructuoasă. A rămas țintuit locului și privește în jos la ceva care strălucește în iarbă.

— Ce-i asta, Șefu' scump?

Arunc o privire profund interesată.

— Ce să fie? Probabil un port-card.

— Port-card?, întreabă Miron tot mai ameţit de zăduf.

— Ceva în care îţi pui cărţile de vizită.

Ion Surdulescu s-a apropiat de noi cu grăbire. Îmi spune pe un ton degajat.

— A, e al meu… L-am avut în mână până acum câteva clipe. L-am scăpat din neatenţie.

Şi se apleacă să-l ridice. Sunt mai iute ca el şi-l înşfac primul. E un port-card simplu, din alamă, cu câteva incrustaţii stângace pe capac.

Miron se uită mustrător la mine.

— Şefu' scump, asta poate fi o probă. De ce nu l-ai luat cu batista?

Vigilenţa subită a lui Miron mă lasă indiferent. Mă întorc spre Surdulescu şi-i spun cât pot de calm, deşi îmi vine să urlu şi din pricina căldurii şi din pricina lumii urâte în care trăim.

— Domnule Surdulescu, noi doi trebuie să stăm de vorbă. O să avem o convorbire lungă şi interesantă. Fiindcă obiectul ăsta nu l-ai pierdut acum în iarbă. E aici de mai multă vreme. Altfel n-ar frige aşa de-al naibii! Miron! Arestează-l şi citeşte-i drepturile!

Pentru o clipă, Miron rămâne înţepenit, de parcă un îngheţ ciudat ar fi pus stăpânire pe el.

— Ia te uită, domne! Are şi blestemata asta de căldură părţile ei bune.

Îşi revine din uluială şi se îndreaptă spre Surdulescu.

— Pe tine însă te-a ars rău, amice! Dă mânuţele încoace!

Alergia la flori

Pe ușă era fixată o placă metalică. Trei litere enigmatice ieșeau în relief: BDP. Pentru eventualii curioși, dedesubt literele căpătau un înțeles: Birou de detectivi particulari. Femeia în vârstă, care urcase gâfâind pe scări, se opri în fața ușii, scotoci îndelung în poșetă, găsi în sfârșit cheile și descuie cele două yale. Pătrunse în prima încăpere – o cameră de dimensiuni modeste unde erau doar o măsuță cu un telefon, un scaun și un fotoliu. Își atârnă haina de ploaie în cuier, luă dintr-un ungher o cârpă și se apucă să șteargă fără niciun chef praful. Aruncă o privire critică în jur – oricât ar fi trebăluit, decorul tot deprimant rămânea. Oftă și apăsă pe clanța de la ușa care ducea în cealaltă încăpere. Ușa se deschise cu un scârțâit jalnic. Femeia însă rămase țintuită în prag. Aruncă o singură privire și scoase un urlet de groază.

* * *

Îl știam de câțiva ani. Era gras și, în ciuda proporțiilor pe care le avea, hainele fluturau întotdeauna pe el. Străbătea străzile Bucureștiului într-un Audi roșu, rablagit, încercând să câștige un ban din amărâtele de cazuri pe care reușea să pună mâna. Nădușea pe cele mai grozave geruri, când îmbrăca un palton ros la mâneci. Tipul nu-mi plăcea deloc. Dar nu din pricina înfățișării sale respingătoare. Aveam impresia că nu e doar detectiv particular – adică un individ care filează soți infideli, neveste adultere, întocmind rapoarte pentru uzul clienților. Îl bănuiam că oricând s-ar preta să învârtă afaceri necurate. Venea din când în când pe la mine și, cu glas onctuos, îmi cerea câte o informație. Îi lăsam în silă câte un pont, numai să scap de mirosul respingător pe care îl răspândea. Îmi mulțumea făcând plecăciuni care ar fi părut hazlii dacă n-ar fi inspirat o umilință falsă. Chiar și acum, când îl vedeam atârnat de frânghia agățată de cârligul lustrei, nu reușeam să-mi înving repulsia pe care

o simțeam ori de câte ori îl întâlneam. Am așteptat ca trupul fără viață să fie dat jos și dus la morgă. Abia pe urmă am început să discut cu secretara lui – o femeie în vârstă, cu obrajii ofiliți, care nu se ajungea cu pensia și mai câștiga un ban ca angajată a lui Gămoiu.

— De ce credeți că a făcut-o?

Înainte de a-mi răspunde, femeia își șterse cu o batistă de hârtie ochii plini de lacrimi. Încă nu-și revenise din șocul pe care-l resimțise dând peste cadavrul patronului său.

— Nu știu.

— Avea dușmani?

— Se poate. Multora le-a făcut rău. E o meserie murdară, asta de detectiv particular.

Femeia avea distincție în glas și în înfățișare, în ciuda hainelor modeste pe care le purta.

— Avea greutăți financiare?

— A avut, până nu demult. De câteva luni însă o ducea parcă mai bine. Chiar spunea: „În curând o să ne mutăm într-o altă clădire și o să avem un birou ca în Occident."

— A avut vreun caz care i-a adus bani mulți?

— Nu știu. Socotelile și le ținea singur. Eu doar îi primeam pe clienți, răspundeam la telefon, fixam întâlniri, făceam curat.

— Familie?

— Soția i-a murit în urmă cu câțiva ani. N-avea pe nimeni.

— Lucra la vreun caz mai complicat?

— Cred că nu. În ultima vreme a refuzat orice solicitare. Stătea toată ziua în birou și dezlega cuvinte încrucișate. Și totuși, îmi plătea leafa la ziua stabilită și părea să nu ducă lipsă de nimic. V-am spus: vorbea chiar că ne așteaptă o situație înfloritoare.

— Curios!

Am aruncat din nou o privire prin încăperea unde ne aflam.

Lucruri zăceau pe jos, sertarele biroului erau trase, dosarele împrăștiate, cu unele file smulse de la locul lor și risipite pe masa de lucru, pe fotoliu, pe canapeaua care demult ar fi trebuit aruncată. Cineva răscolise în grabă. Până și plantele din multele ghivece înșiruite pe lângă pereți fuseseră scoase, pământul fărâmițat, ca nu cumva

să ascundă ceva ce trebuia să fie deosebit de important. Cine făcuse toată harababura asta? Gămoiu? Altcineva? Pe parchetul murdar mai era aruncată și o batistă de hârtie folosită.

— Domnul Gămoiu era răcit?

— Nu.

— Nu cumva vă aparține?

— Eu n-arunc pe jos.

Am căutat cu privirea pachetul din care fusese extrasă batista și nu l-am văzut. Femeia îmi răspunse înainte de a-i pune vreo întrebare.

— Nu-i a lui. Nu poate fi a lui. Nu suporta batistele de hârtie. Zicea, glumind, că-i julesc nasul. Când avea nevoie, se folosea de o batistă obișnuită, de pânză. Pe asta o fi pierdut-o vreun client. Nu i-am făcut curat de vreo săptămână.

— N-ați remarcat care dintre vizitatorii lui ar fi avut nevoie să-și șteargă nasul?

Femeia din fața mea se gândi puțin înainte de a răspunde.

— Nu…

Apoi adăugă, mai mult ca pentru sine:

— Era o persoană care, într-adevăr, se folosea de batiste de astea… Cum intra în birou o apuca strănutul. Era alergică la flori, în general la plante. După cum vedeți, noi avem aici o adevărată seră. Domnului Gămoiu îi plăcea mult să se înconjoare de vegetație. Nu se omora să fie lună în jurul lui, dar iubea florile.

— Cine era persoana?

— Doamna Matilda Nisipoiu. I-a fost clientă. A avut un mare necaz. Pe soțul ei l-a omorât un hoț care i-a intrat în casă. Ea însă a reușit să-l împuște pe criminal. S-a luptat cu el ca o leoaică.

În glasul femeii se ghicea o mare admirație.

— Dar n-a mai trecut pe-aici de multe luni… Batista nu poate fi a ei.

Am ridicat batista ținând-o cu vârful degetelor și am cercetat-o cu atenție. Evident, fusese folosită.

* * *

— Cum adică? Sunteți sigur că nu s-a sinucis?

— Absolut sigur. I s-a administrat un somnifer foarte puternic în cafea, individul a adormit, i s-a pus ștreangul de gât și pe urmă a fost agățat de tavan.

Medicul legist era categoric. Îl cunoșteam de prea multă vreme ca să nu-i dau crezare.

— Spuneți că i s-a administrat un somnifer foarte puternic în cafea. Dar în încăperea unde l-am găsit spânzurat n-am găsit nicio ceașcă în care să fie cafea. Iar dacă ar fi făcut-o în altă parte, ar fi adormit, probabil, pe drum.

Medicul îmi zâmbi ironic.

— Ceștile se mai și spală, nu-i așa?

— Pe la ce oră a survenit decesul?

— Aproape de miezul nopții.

* * *

Biroul lui Gămoiu era la fel cum îl lăsasem. Doar praful era mai vizibil. Oare ce căutase asasinul? Găsise?

Am pornit de la premisa că nu descoperise nimic și am început să caut metodic. Am luat dosar cu dosar, foaie cu foaie, obiect cu obiect. Am desfăcut și mai mult tapițeria canapelei, pernele de pe ea. Am cercetat fiecare centimetru pătrat de parchet. Am scotocit prin sertare, prin vitrina unde stăteau aliniate mai multe cești de cafea spălate temeinic. Am dat la o parte biroul, scaunele. Nimic. Doar o bucățică dintr-o batistă de hârtie. De data aceasta, cu o urmă interesantă pe ea. Putea fi pierdută de doamna Matilda Nisipoiu, dar la fel de bine putea să fi aparținut oricui altcuiva.

După ce am scotocit și prin spatele lambriurilor, mi-a venit să mă las păgubaș. Nimic nu-mi atrăgea atenția. Am privit și în sus. Tavanul nu oferea niciun loc pentru vreo ascunzătoare. M-am uitat cu mai multă atenție la lustra de cârligul căreia fusese găsit atârnat Gămoiu. Era mult prea mare pentru o încăpere ca asta. M-am suit pe un scaun, am deșurubat becurile și le-am pus la loc. Nimic. Mi-a atras atenția capacul sub care erau firele. Cine îl înșurubase făcuse o treabă de mântuială. Am vrut să-l înșurubez mai bine, dar n-am reușit. M-am încăpățânat să-l potrivesc în lăcașul lui și pentru asta l-am desfăcut complet. Ceva a căzut cu zgomot pe podea. O casetă audio.

* * *

Doamna Matilda Nisipoiu era îmbrăcată în negru. Trecuseră câteva luni de la moartea tragică a soțului ei și tot mai purta doliu. Avea un chip frumos, însă cearcănele de la ochi dovedeau că trecuse printr-o experiență grea. Stătea pe un scaun, picior peste picior – fusta îi acoperea genunchii – și mă privea cu indignare.

— Asta-i bună! După nenorocirile pe care le-am îndurat, acum mă acuzați și de crimă. Ce să fi avut cu bietul domn Gămoiu? Un om așa de cumsecade!

— Un om cumsecade care însă vă șantaja, vă storcea de bani.

Într-o mână aveam caseta pe care o găsisem sub capacul lustrei. I-am arătat-o.

— Pe această casetă e înregistrată convorbirea pe care ați purtat-o cu amantul dumneavoastră când l-ați incitat să vă omoare soțul, ca să fiți liberă.

Dintr-o dată, doamna Matilda își părăsi aerul tragic și mă privi fioros. Apoi, ca o actriță de geniu, trecu rapid la o altă stare și izbucni în râs.

— Asta vă e proba? Caseta asta e o glumă! Am înregistrat-o împreună cu amantul meu, ca să ne distrăm. E-adevărat, n-am fost ușă de biserică. Dar până la a-mi ucide soțul e cale lungă. Iar pe domnul Gămoiu nu l-am mai văzut de câteva luni.

Am dat din cap cu îndoială.

— Am aflat că aveți alergie la flori – nu știu cum se cheamă boala asta – parcă boala fânului…

— Așa e. Dar nu văd legătura…

— În biroul domnului Gămoiu a fost găsită o batistă de hârtie.

Izbucnește în râs.

— Poate fi a mea, poate fi a oricui. Asta nu dovedește că eu eram în biroul lui când s-a spânzurat.

— A fost omorât, doamnă. I-ați cerut o întâlnire. Ați venit noaptea, ați băut o cafea împreună. Într-o clipă de neatenție, i-ați pus în ceașcă un somnifer puternic. După ce a adormit, i-ați pus șireangul de gât și l-ați atârnat de cârligul lustrei ca să pară o sinucidere…

Doamna Matilda nu-și pierdu cumpătul.

— Aiureli de om bolnav!, zise ea disprețuitor.

Nici eu nu mi-am ieșit din sărite. Am scos la iveală o punguță de plastic în care era păstrată o bucățică de hârtie.

— Aceasta e o bucată dintr-o altă batistă pe care ați folosit-o. Și pe care au rămas urme de ruj. Am făcut între timp cercetări – e chiar rujul dumneavoastră de buze, care n-a avut încă timp să se usuce, semn că v-ați șters de curând cu batista respectivă. Din păcate, n-aveți nicio scăpare!

Asasinatul trebuia comis rapid

Explozia avusese loc aproape de miezul nopții, într-o zi de miercuri. Patronul unei importante firme de produse cosmetice părăsise clădirea unde își avea sediul compania pe care o conducea și intrase în mașina personală – un Mercedes negru –, introdusese cheia în contact, o răsucise și imediat mașina sărise în aer, mistuindu-i trupul într-o vâlvătaie uriașă.

Două luni ne-a dat de furcă, mie și lui Miron Stratilat, cazul acesta ieșit din comun. Explozia unui autoturism-capcană era ceva nou pentru bucureșteni; evenimentul propulsa orașul printre metropolele lumii în care astfel de întâmplări erau la ordinea zilei.

Nu reușeam să prindem niciun fir. Miron Stratilat se tânguia câteodată, când apucam să înfulecăm câte un hamburger în vreun *McDonald's:*

— Las-o baltă, Șefu' scump! Aici e belea mare, ne culeg cu năvodu' din Dâmbovița. Când intru în mașină și bag cheia în contact zic *Tatăl nostru* în gând și de-abia pe urmă o răsucesc, de frică să nu sar în aer și să mă răzuie cu fărașul de pe pereți.

Și totuși, există un fir care însă nu duce prea departe. Chiar lângă firma de cosmetice se află studiourile unei televiziuni particulare. Ca să-și regleze aparatul, un operator filmase pe fereastră piața luminată feeric, cu câteva minute înainte de tragica întâmplare. În filmulețul respectiv se distinge cu claritate cum patronul intră în mașină, se zăresc explozia, flăcările, oamenii îngroziți care se strânseseră. Totul era normal în acea peliculă pe care o văzusem de zeci de ori și care fusese dată și la televizor – operatorului îi pusese Dumnezeu mâna în cap, se umpluse de bani. Și totuși, ceva mă contrariase de la bun început. În filmulețul cu pricina apăreau mai multe mașini parcate, printre care și un BMW luxos. Era singura mașină care avea la volan pe cineva, al cărui chip nu se zărea. Însă numărul mașinii se vedea cu claritate. Cel din mașină nu se repezise să îngroașe numărul curioșilor. Rămăsese la volan iar apoi, fără grabă, pornise mașina și se îndepărtase.

Pentru Miron Stratilat fusese o joacă de copii să afle al cui este luxosul automobil – al unui om de afaceri onorabil. Dar ce căuta acolo la ora aceea? O simplă întâmplare? În repetate rânduri, în ziarele și la televiziunile în care pompa cu generozitate bani pentru publicitate, se lăudase cu un program riguros de viață, astfel încât să fie mereu într-o formă fizică excepțională – la ora 22 în pat, deșteptarea la ora 6, gimnastică o jumătate de oră și la 8 la slujbă. Oricât îi scotociseră gazetarii biografia, nu-i puteau pune nimic în cârcă. Un puternic al zilei, cu o viață ireproșabilă.

— Cu ăsta chiar ne frângem gâtu', se lamenta partenerul meu. Ne zboară din poliție cu un simplu telefon.

I-am dat totuși târcoale timp de două luni, ca niște fiare ademenite de o momeală care li se pare deopotrivă ispititoare și primejdioasă. Dar, tocmai când peste povestea asta începuse să se aștearnă uitarea, i-am cerut onorabilului om de afaceri să ne primească.

Secretara ne-a poftit imediat să intrăm, spre regretul lui Stratilat care ar fi vrut să-i mai contemple formele migălite de cineva deosebit de inspirat. În uriașa și somptuoasa încăpere în care am pătruns ne-am simțit ca niște gângănii nimerite din greșeală într-un altfel de spațiu. Marele om s-a ridicat de la giganticul său birou pe care domnea o ordine desăvârșită și ne-a venit în întâmpinare – o personalitate puternică, plină de energie, care știe să se bucure de tot ceea ce-ți poate oferi bogăția.

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Anchetăm cazul patronului mort în automobilul-capcană.

— Săracul! Ce moarte cumplită! L-am cunoscut, am făcut și afaceri împreună. Dar ce legătură am cu dispariția lui?

— În noaptea în care a fost omorât vă aflați în apropiere de firma lui?

Tresare sau e doar o părere?

— A, da… Avusesem niște treburi prin zonă. Nu-mi place să întârzii până la astfel de ore dar, de data aceea, făcusem o excepție. Dar ce vreți de la mine? Doar nu vreți să m-acuzați de moartea acelui sărman. Numai că m-aflam prin împrejurimi? E cam subțire… Habar n-am să pun un explozibil sub o mașină.

E din nou sigur pe el; în glasul lui se simt aroganță și ironie.

— Mai țineți minte ce-ați făcut în dimineața acelei zile?

— Cum să mai țin minte? Doar au trecut atâtea săptămâni!

Din nou pare cuprins de o ușoară neliniște.

— Ce-i obrăznicia asta? Cum vă permiteți să mă luați pe mine la întrebări? Cine-i șeful vostru? O să-i dau imediat un telefon!

Miron Stratilat îmi spune printre dinți:

— Ce ți-am zis? Ne zboară! În cel mai bun caz ne pune să păzim lacurile capitalei, să nu fure careva broscoii din ele.

Încerc să-mi păstrez calmul.

— Ați fost la *Lufthansa* și ați cumpărat un bilet pentru cetățeanul Olivier Baring. V-au recunoscut funcționarele de la ghișeu.

— Olivier Baring? N-am auzit niciodată de numele ăsta!

— De fapt, nu-l cheamă așa. Nici măcar nu i se cunoaște numele adevărat. E căutat de polițiile de pe întreaga planetă. Specialistul numărul 1 în automobile-capcană. L-ați angajat ca să-l elimine pe patronul firmei de cosmetice. A venit la București în acea miercuri la prânz, și-a executat misiunea și a plecat cu avionul în zori. Vă rog să nu faceți circ și să ne urmați. Din această clipă sunteți arestat.

De-abia peste câteva zile mă-ndur de partenerul meu și, pentru un hamburger, îi spun cum am aflat de Olivier Baring.

— Simplu, puiule, simplu. Patronul firmei de cosmetice pleca a doua zi din țară. Fusese o hotărâre luată intempestiv, așa că asasinatul trebuia comis rapid. În criză de timp, onorabilul nostru om de afaceri i-a pus la dispoziție una dintre mașinile lui. În BMW-ul care era parcat lângă firma de cosmetice se afla chiar Baring. Onorabilul nostru era acasă, nu cum ne spusese nouă că umbla prin oraș. Dormea dus sau aștepta un telefon ca să afle dacă atentatul a reușit sau nu. Nici n-a fost nevoie ca să mai verific.

— Cum așa?

— Dacă mai dai și o plăcintă cu mere, îți spun.

— Dau, Șefu’ scump, dau…

— După ce patronul a murit în explozie, BMW-ul condus de Baring a fost implicat într-o coliziune pe Calea Victoriei. Un accident ușor, dar isteții de la circulație i-au făcut ucigașului plătit copii după permisul de conducere.

— Și?

— Am trimis poza lui Baring la Interpol. L-au recunoscut urgent, chiar dacă încercase să-și schimbe înfățișarea. Ce păcat că l-am avut în mână și l-am pierdut! Dar, cine știe, poate o să mai revină, dacă mai apelează cineva la serviciile lui.

— Hotărât lucru, trebuie să-mi vând hârbu’, zice partenerul meu și mestecă gânditor hamburgerul, fără să-i mai simtă gustul.

Aurolacul de la miezul nopții

Îl știam de multă vreme. Când îl vedeam, îi îndesam în palmă câteva bancnote, ca să aibă de pâine sau pentru drogul său cotidian, pe care îl inspira dintr-o pungă de plastic. O pungă inconfundabilă, albastră, păstrată cu multă îngrijire. Îmi reținuse atenția fiindcă avea ceva aparte față de ceilalți copii ai străzii. Purta pe chip o durere nemărturisită care-l făcea frumos. Încercasem de câteva ori să stau de vorbă cu el. Rămăsese mut la orice întrebare îi pusesem. Parcă tânjea la o altă lume decât cea în care se afla. În alte condiții, ar fi putut fi un elev ascultător și dornic de carte. Dar destinul îi fusese croit altfel. Iar acum, absolut din întâmplare, îi priveam trupul ciopârțit cu sălbăticie, după ce nu-l mai văzusem de câtva timp.

Venisem la morgă pentru un alt caz și-i zărisem cadavrul însângerat pe o masă.

— A fost adus noaptea asta, îmi spuse medicul legist care ne însoțea. L-au găsit pe un maidan lângă Gara de Nord. E unul dintre derbedeii care mișună pe străzi.

— Brr, se înfioară Miron Stratilat, care se înmoaie și la vederea trupului fără viață al unui adult. Numai un sonat ar putea face asta.

— S-or fi încăierat pentru vreo pradă, își dă cu părerea medicul, deloc impresionat de priveliște.

Iau brusc o hotărâre.

— Hai, îi zic eu lui Miron.

Acesta încuviințează bucuros.

— Nu-i de noi aici.

Ieșim din clădirea sinistră, ne urcăm în mașină și până la Gara de Nord bat un record de viteză, privit de un Miron uimit la culme.

— Ce te-a apucat? Știam că nu-ți place viteza.

Nu-i răspund. În gât simt un nod ca atunci când îți vine să plângi.

Oprim pe o străduță din preajma Gării de Nord, ne dăm jos din mașină, arunc o privire jur-împrejur și mă reped la un canal smulgându-i capacul.

— Hei, Șefu' scump, doar nu ne-apucăm să ciordim capace ca naționalitățile înlocuitoare.

Cobor în canal pe treptele de metal. Aici e bârlogul unde s-a adăpostit, vară și iarnă, aurolacul de la miezul nopții, cum îi spuneam eu în gând micuțului care zace acum la morgă, fiindcă de obicei îl întâlneam după douăspe' noaptea. Cu mânuțele lui de copil încercase să-și facă un adăpost cât mai confortabil. Câteva zdrențe îi serviseră drept așternut. Pe pereți sunt prinse fotografii de artiști, ca o emblemă a unei lumi la care n-avusese acces. Printre ele, lucru curios, fotografia unui om de afaceri care fusese împușcat ziua-n amiaza mare, pe stradă. Știam cazul, ancheta ajunsese într-un punct mort. Se emiseseră mai multe ipoteze – reglarea de conturi figurând la loc de cinste. Într-un ungher – un maldăr de ziare. Arunc o privire la datele lor de apariție – toate sunt din ultima lună și au încercuite referirile la asasinarea omului de afaceri. Le parcurg în diagonală – istorisesc ceea ce știu și eu, deși nu m-am ocupat de această afacere încurcată. Îmi atrage atenția un rând subliniat cu creion roșu: „Se pare că asasinul a fost văzut de un copil al străzii care e căutat să depună mărturie." Și dintr-o dată înțeleg totul. Copilul fusese probabil chiar el, aurolacul de la miezul nopții, martorul care nu apucase să spună nimănui nimic și i se făcuse de petrecanie ca să tacă pentru totdeauna. De ce tăcuse? De frică? De teama că nu va fi crezut?

— Hai, Șefu' scump, ce faci acolo? Ne ia lumea la ochi, îmi strigă partenerul meu aplecat peste marginea canalului.

Ies, trag cu nesaț în piept aerul plin de praf și de fum al Bucureștiului și pun la loc capacul. Apoi, într-o inspirație de moment, m-arunc în mașină, îl trag după mine și pe partenerul meu care n-apucă să spună decât: „E clar, îți face rău căldura", și duși suntem, până la parcarea de la Gară, unde oprim scrâșnind din frâne. Imediat se strâng lângă noi câțiva aurolaci care se oferă să ne găsească un loc de parcare, sau să ne șteargă parbrizul, sau pur și simplu ne cer bani fără să ofere nimic. Mi se pare mie sau nu au aplombul obișnuit?

Îl înhață de gulerul cămășii murdare pe unul mai răsărit și-l trag deoparte.

— Poliția!

Aurolacul începe să se smiorcăie.

— V-am mai spus și ieri. Nu știu nimic.

Iată ceva interesant!

— Despre ce nu știi?

— Despre omul de afaceri care a fost omorât.

— Dar cine te-a-ntrebat de asta?

— Nu numai pe mine: pe toți de-aici. Am fost strânși cu dubele și duși la poliție.

— Cine v-a anchetat?

— Nu știu. Un domn.

— Singur?

— Da. Ne-a pisat cu pumnii și picioarele. Mie mi-a crăpat buza și mi-a căzut și un dinte.

— Și?

— Dacă a văzut că nu scoate nimic de la noi, ne-a dat drumu'.

— La toți?

— Parcă știu câți am fost!

— Da' parcă mai era unu' care se-nvârtea pe-aici. Unu' mai sfios. Nu-l văd. L-au luat și pe el?

— A, Mireasa… A fost și el. O să apară.

— Altceva v-a mai întrebat?

— Ne-a arătat o pungă din plastic, din alea de le folosim noi, și ne-a-ntrebat a cui e.

Inima începe să-mi bată mai vioi.

— Și?

— Era o pungă frumoasă, albastră. Toți o știm. A lu' Mireasa. Hai că mă oprești din treabă. Îmi dai un ban?

Îi dau o hârtie, privit dezaprobator de Miron.

— Da' Doamne iartă-mă, ce facem noi aici? Grădiniță? Acte de caritate? Bravos! Uite cine încurajează vagabondajul!

Îl urc din nou în mașină, străbatem câteva sute de metri și ne oprim la canalul în care mai cobor o dată.

— Domne, măcar ia-ți o salopetă.

De data asta cercetez fiecare lucru metodic. Găsesc o bucată de trening, o alta de cămașă, un crac de pantalon, un pulover zdrențuit, niște pantofi de diverse mărimi și desperecheați. Vâr mâna în fiecare și până la urmă truda mi-e răsplătită, fiindcă dau de o bucată de hârtie. O bucată de hârtie pe care e scrisă cu litere de tipar, stângaci, o singură propoziție năucitoare: „Asasinul e Emilian Bodea." De aceea nu îndrăznise să se ducă la

Poliție. De aceea se ascunsese și nu-l mai zărisem. În schimb, peste el dăduse Emilian Bodea. Chiar anchetatorul cazului de ucidere a omului de afaceri.

Cadavrul din bibliotecă

Pe ecranul pager-ului meu apare, printre mesaje care îmi dau cursul valutar sau mă îndeamnă să cumpăr mobilă în rate la un preț avantajos, un mesaj care mă scoate din minți: „Șefu' scump! Vino la mare!" Cel care îl trimite e Miron Stratilat. A prins, printr-o minune, o săptămână de concediu și probabil e ignorat de frumoasele de pe litoral.

N-am timp să-l invidiez. Pe cap mi-a picat un nou caz. Un pensionar a fost omorât în apartamentul său dintr-un bloc vechi de pe Calea Victoriei. Cadavrul fusese descoperit de către un vecin de palier care, intrigat fiind că nu-l mai văzuse pe bătrânul profesor, îi sunase la ușă. Nu-i răspunsese nimeni. Revenise spre seară, crezându-l plecat la cumpărături. Același rezultat. Apăsase pe clanța ușii de la intrare și, spre surprinderea lui, aceasta se deschisese. Îl strigase de câteva ori; niciun răspuns. Intrase și dăduse peste cadavru. Sunase la poliție și oferise toate informațiile cerute. Dar ele nu duceau nicăieri. Un bătrân de 72 de ani, singur, fusese lovit în tâmplă cu un *presse-papier* care zăcea lângă el, cu sângele închegat. Niciun suspect la orizont. Niciun mobil.

— Primea vizite?, îl întreb eu pe vecinul de palier, și el un bătrân cu înfățișare distinsă, complet răvășit de întâmplare.

— Nu-l vizita nimeni, îmi răspunde Petre Folgaș. Stătea toată ziua în casă și citea sau scria. Mai dezlega din revista *Rebus* – era înnebunit după cuvintele încrucișate –, compunea și el jocuri, probleme, chiar și publica. Doar eu treceam pe la el, ca să mai schimbăm o vorbă, să mai jucăm un șah…

După spusele lui Folgaș, în aparență nu lipsește nimic din casă. Să fi avut vreun lucru valoros pe care l-o fi ascuns de orice ochi iscoditor? Să fi fost opera unor hoți care au intrat la întâmplare în apartament, în speranța că vor găsi altceva decât cărți? Atunci de ce n-au dispărut cele câteva bancnote aflate la vedere pe birou?

Ies, încui ușa în urma mea și sun la apartamentul lui Folgaș. Îmi deschide imediat, ca și cum mi-ar fi așteptat vizita. Poartă un halat de casă vechi și e în continuare deosebit de amabil. Mă poftește să intru și insistă să mă trateze cu o dulceață. Refuzul meu îl dezamăgește.

— E o dulceață de cireșe amare cum nu găsești prin magazinele astea noi și luxoase. Am primit-o de la țară.

Arunc o privire în jur și nu-mi pot stăpâni o tresărire. Parcă m-aș afla în apartamentul celui ucis. Pereții sunt blindați cu mii de volume, așezate frumos în rafturi.

Folgaș îmi citește pe față uimirea.

— Da, și eu sunt pasionat de cărți. Am fost anticar la viața mea. Dar cu ce vă pot fi de folos?

— Aș vrea să vă mai pun câteva întrebări. Chiar nu știți dacă mai avea pe cineva apropiat? Vreo rudă?

— Nu mi-a pomenit niciodată de vreo rudă. Și v-am spus, nu-l vizita nimeni. Doar poștașul care îi aducea pensia.

— Nici din bloc?

— Nu-i călca nimeni pragul în afară de mine. Ceilalți locatari sunt tineri, au alte preocupări. „Generația de integramiști”, le spunea el în batjocură. Ce să caute la niște bătrâni ca noi?

Îi mulțumesc și-mi cer scuze de deranj. Dar, chiar când vreau să plec, privirea mi-e atrasă de o carte impunătoare de pe birou. O iau în mână și încep s-o răsfoiesc. E un exemplar din *Biblia* lui Șerban Cantacuzino.

— E ceva rarisim, îmi explică Folgaș cu mândrie.

Îi mulțumesc încă o dată și cobor pe scări de la etajul trei, ca să mai amân contactul cu zăduful de afară.

A doua zi cumpăr mai multe ziare. Chiar înainte de a le citi pot spune ce voi găsi în ele. Cu titluri de-o șchioapă, toate vor anunța tragica întâmplare: *Cumplita crimă dintr-un bloc de pe Calea Victoriei, Un iubitor al cărții ucis cu un presse-papier* etc. Cu ziarele sub braț, pătrund din nou în apartamentul bătrânului profesor. Afară e în continuare caniculă, dar în ambianța în care sunt e răcoare. Am închis pager-ul, sătul de mesajele partenerului meu. Mă învârt fără rost prin cele două încăperi. Obloanele sunt trase, așa că aprind lumina. Iau la întâmplare volume de pe rafturi, având grijă să le pun

în același loc. Pe paginile de gardă ale volumelor descopăr semnătura elegantă a profesorului. Îmi aduc aminte că și Folgaș are obiceiul să se semneze pe cărți. Ticuri de oameni bătrâni.

N-am de lucru și-mi încerc puterile cu un „golf de cuvinte” pe care probabil profesorul îl lucra pentru revista *Rebus*. Îl găsesc pe birou, printre alte hârtii. Cum de nu l-am luat în seamă de la început? „Golful de cuvinte” arată astfel:

ASASIN
O
L
F
O

Problema propusă e deosebit de incitantă: „Înlocuiți una dintre literele din cuvântul anterior cu litera indicată, anagramați și, din aproape în aproape, numele criminalului va apărea pe ultimul rând al grilei”. Transpir nițel, dar truda mi-e pe deplin răsplătită.

Cu foaia de hârtie scrisă de profesor sun din nou la Folgaș. Când îmi deschide, îi întind coala.

— Îmi pare rău, dar eu nu sunt pasionat de rebusuri…, îmi zice el schițând un zâmbet.

Eu însă rămân încruntat.

— Domnule Folgaș, n-avem timp de pierdut: ești asasinul profesorului.

Zâmbetul i se șterge rapid de pe față.

— Cum îndrăzniți?

— Uite că îndrăznesc.

Îl dau deoparte, intru și-i întind de data asta dezlegarea „golfului de cuvinte”.

ASASIN
NASOSI
LANOSI
FOSILA
FOLGAS

— Pe ultimul rând al grilei apare numele de Folgaș.

— Dar asta e o joacă a bătrânului. Ce motiv aș fi avut ca să-l omor?

— Un motiv foarte simplu. Iată-l!

Și iau de pe birou *Biblia* veche de trei secole.

— Profesorul avea obiceiul să se semneze pe pagina de gardă. Ai același obicei. Singura carte pe care nu ești semnat e asta. Dintr-un simplu motiv: pagina de gardă lipsește. Lipsește fiindcă ai rupt-o. Pe ea se afla semnătura profesorului. Ai râvnit la această carte și n-ai putut s-o obții decât prin crimă. Profesorul a vrut să fie sigur că, dacă i se întâmplă ceva, făptașul va fi prins. De aceea a imaginat acest joc, care te acuză.

…De-abia târziu, spre seară, îmi aduc aminte de pager-ul închis. Îl pun din nou în funcțiune și imediat începe să piuie. Pe ecran îmi apare un mesaj: „Șefu' scump! Vino la mare!"

Crima de la debarcader

Cadavrul fusese găsit dimineața, în stufărișul care creștea haotic la marginea lacului. Dăduse peste el un pescar a cărui undiță își agățase cârligul în brădiș. Îl recunoscuse imediat – era proprietarul vilei din apropiere. Dar, chiar dacă nu i-ar fi fost vecin, ar fi știut cine este – unul dintre cei mai temuți gazetari ai momentului, prezent și în paginile propriului său ziar și la emisiunile de noapte ale televiziunilor unde era chemat să dezbată subiecte fierbinți. La început crezuse că se înecase, fiindcă avea obiceiul să înoate la ore târzii. Eu însumi crezusem același lucru, chemat fiind în grabă să anchetez cazul.

— Și n-a fost vorba de înec?, se foiește intrigat partenerul meu Miron Stratilat. Ziarele așa au scris.

Ne aflăm într-un bar pe care l-a dibuit de curând. Avem un scurt răgaz și ne-am ascuns aici de zăduful de afară. El își soarbe licoarea favorită – *Bloody Mary* – iar eu cer în neștire apă minerală cât mai rece.

— Nu.

— Cum așa?, se miră grăsanul meu prieten și-i face semn unei duduci să-i mai aducă un pahar.

— Așa bine. De la început mi s-a părut ceva curios.

Partenerul meu își caută o poziție confortabilă pe scaunul înalt de la bar, așteptând o poveste palpitantă.

— Ceva curios?

— Da. Marele ziarist era complet gol.

— Și ce dacă?, zice Miron dezamăgit. Șefu' scump, câți nu fac baie în pielea goală… Mai ales dacă știi că nu te vede nimeni. Doar era noapte.

— Nu te-arunci în apă așa cum mama te-a făcut atunci când ești o personalitate. Nu știi cine stă la pândă și apoi te pomenești pe prima pagină a unui ziar de scandal.

— Asta cam așa e. Și ce-ai făcut?

— Am cerut să i se facă autopsia.

Miron devine tot mai atent.

— Și?

— I s-a găsit apă în plămâni.

— Și nu era normal? Un cârcel și gata, s-a dus la fund și și-a făcut plinul.

— Da, dar apa nu era din lac. Fiindcă era cu spumă de baie.

Partenerul meu lasă paharul jos cu vădit regret.

— Spumă de baie?

— Da. Spumă care se pune în apa din cadă ca să miroasă frumos.

— Ia te uită! Înseamnă că l-a înecat cineva în cadă. Iar apoi l-a aruncat în lac. Simplu: ai aflat cu cine s-a văzut în noaptea aia și l-ai înhățat.

Încep să-l privesc cu un început de respect.

— Lucrurile s-au petrecut așa cum ai spus. Dar problema era cu cine s-a văzut. Trăia singur, femeia care îi vedea de casă avusese liber… Oricine l-ar fi putut vizita – un prieten, un vecin, o femeie…

— O femeie să facă una ca asta? Înseamnă că părerea mea despre sexul slab se adevărește…

Îl văd că moare de curiozitate, dar înainte de a vorbi mai trag și eu o înghițitură de apă minerală.

— Fie-ți milă de mine, spune mai departe.

— I-am răscolit toată casa – n-am găsit nimic care să indice prezența cuiva suspect în acea noapte. Vecinii n-au văzut pe nimeni, n-au auzit nimic.

— Doar asasinul n-o fi plutit ca Sfântu' Duh pe apă!

Îl privesc cu o brumă de admirație.

— Ba chiar pe apă a venit. Cu o barcă.

— E-te-te!

— A ascuns barca în stufăriș, s-a cățărat pe mal și i-a bătut la ușă. I s-a deschis, a fost poftit înăuntru, au băut și un pahar – nu s-a găsit niciun pahar pe care să-l fi folosit și altcineva decât gazda, criminalul a avut grijă să-și șteargă amprentele de pe obiectele pe care le-a atins.

— Și totuși, cum l-ai dibuit?

— După cum ți-am spus, am răscolit toată casa ca să găsesc o urmă.

— Și ai găsit-o?

— Era chiar sub nasul nostru.

— Zău?

— O sticluță cu spumă de baie.

Chipul grăsălan al lui Miron se lungește de mirare.

— O sticluță cu spumă de baie?

— Da.

— Și ce avea, mă rog, așa special?

— Avea ceva extrem de special. Era vorba de un produs nou, *Nu mă uita,* care fusese lansat în urmă cu trei zile la Paris.

— Și ce-i cu asta?

— Gazetarul n-avea cum să intre în posesia lui – nu mai plecase de multă vreme din țară. Înseamnă că i-l adusese cineva. Cineva care fusese de curând plecat, dovadă că luase parte la lansarea produsului.

— Dar de unde ai știut de lansarea asta?

— Din întâmplare, dintr-o revistă străină în care se anunța cu mare tam-tam ziua când avea să fie pe piață. Vezi, de-aia îți spun mereu să mai citești și tu câte ceva.

— Cititul strică ochii, Șefu' scump.

— După aceea, totul a fost o bagatelă. Am cerut lista pasagerilor care veniseră din Franța în ultimele trei zile. Și pe listă am descoperit un nume interesant. Numele…

Fac o pauză de efect, ca să-l mai pun nițel pe jar pe Miron.

— Numele…, mă îngână el numai ochi și urechi.

— Numele unui înalt funcționar care avea și el o vilă pe malul lacului. Când i-am descins în casă, m-am dus direct la baie – la loc de cinste era o sticluță cu spumă, marca *Nu mă uita.*

— Dar de ce să-l fi omorât?

— De câteva săptămâni, ziaristul dăduse de un fir în legătură cu o rețea care acționa la noi. Cercetările lui se apropiau primejdios de acest înalt funcționar. Așa că acesta s-a hotărât să-l lichideze.

— Totuși, nu-nțeleg ceva… Cum de s-a băgat în cadă când avea un musafir?

— Nu s-a băgat în cadă; era în cadă, de unde a ieșit, și-a pus în grabă un halat și i-a deschis vizitatorului nocturn. Primind flaconul cu spumă de baie, s-a hotărât să-l încerce și să-și termine de făcut baia, în vreme ce oaspetelui i-a spus să-și toarne o băutură.

— A naibii chestie! Și cum de s-a mușamalizat cazul?

— Ei, nu știi cum se procedează… Rațiuni de stat. S-a căzut la pace, s-a făcut probabil un schimb de spioni, dracu' să-i pieptene. De-aia n-a răsuflat nimic.

— Nu te cred!

— Așa să și faci, n-a fost decât o glumă, ca să mai treacă timpul. Uit-o și o să ne fie bine amândurora. Duduie scumpă, mai adu un pahar cu apă minerală! Și pune și trei cuburi de gheață!

Sfârșitul trișorului

Venisem și eu cu un sfert de oră înaintea plecării trenului – de, călătoream la vagonul de dormit. Îmi lăsasem geanta de voiaj în cușetă, îmi dezbrăcasem paltonul și ieșisem pe culoar, la o țigară. Prin geamul murdar zăresc peronul cu puțină lume. Gara din Iași – ca oricare altă gară de la noi: luminată anemic, cu inscripții scorojite, tristă. Un grup de ceferiști discută ceva cu însuflețire. Un altul controlează roțile – zgomotul ciocanului lovit de metal se aude la intervale regulate. Dintr-o bodegă sordidă unde băusem și eu o cafea cu un gust îndoielnic văd cum iese un individ care se clatină. Se îndreaptă spre tren, șovăie, apoi se duce în sala de așteptare de la clasa a II-a, ca să tragă probabil un pui de somn.

Rând pe rând își fac apariția puținii pasageri ai vagonului de dormit. Câteva femei, câțiva bărbați, cu fețe pământii, cu priviri preocupate și obosite – e doar aproape de miezul nopții. Îi prezintă însoțitorului de vagon biletele; acesta le reține și le indică locurile pe care trebuie să le ocupe.

La megafoanele gării se aude o voce de femeie care parcă anunță un eveniment apocaliptic: „Trenul rapid 765 pleacă peste cinci minute în direcția Pașcani–Bacău–Mărășești–Buzău–Ploiești Sud–București…”.

Însoțitorul de vagon e gata să închidă ușa, dar un ins țâșnește din clădirea gării, străbate în fugă distanța până la tren, se apucă de bara metalică și, dintr-un salt, ajunge înăuntru. E un tânăr cam de 30 de ani, îmbrăcat într-o haină de piele, cu pletele zburlite și fața congestionată de efort. N-are niciun bagaj.

Se prelinge pe coridor – mă lipesc de geam ca să-i fac loc – și intră în cușeta lui.

Trenul se pune în mișcare. Dau să aprind o țigară, mă răzgândesc și mă duc și eu la locul meu. Va fi un somn pe cinste – sunt singur. Îmi îmbrac pijamaua și mă întind cu voluptate în pat, legănat de mișcarea trenului care a prins viteză. De-abia apuc să sting lumina că am și adormit.

…La început, nici nu știu unde mă aflu. Lumina de veghe mă ajută să mă dezmeticesc. Sunt într-un tren spre București. Dar de ce s-a oprit? Am ajuns într-o gară? Îmi pun papucii și aprind lumina. Ceasul îmi arată că am plecat abia de vreo oră. Dau draperia ruptă la o parte. Nu deslușesc nimic – suntem împresurați de o beznă groasă. Iar pe coridor se aud voci răstite.

După ce mă îmbrac, trag lanțul de siguranță, deschid ușa și ies și eu, încă buimac. Dau nas în nas cu însoțitorul de vagon. Nu mai are nimic din jovialitatea pe care o arbora când l-am văzut prima oară.

— Ce se întâmplă? De ce ne-am oprit?

— A căzut troliul de la locomotivă.

— Cum așa?

— Se mai întâmplă. O fi din cauza zăpezii. Afară s-a pornit viscolul. Nu auziți cum bate vântul?

— Și când se repară?

— Până se face ziuă nu e nicio nădejde.

Toți călătorii sunt pe coridor. Unii fumează cu nervozitate, alții blestemă fiindcă și-au stabilit întâlniri importante la București și le vor rata.

Omul în uniformă s-a oprit în dreptul unei cușete. Ciocăne mai întâi cu discreție, apoi bate mai tare. De dincolo nu-i răspunde nimeni. Atunci scoate o cheie, deschide ușa pe care o dă în lături. Bagă o mână, bâjbâie după comutator și aprinde lumina.

— Domnule, avem o problemă…

Probabil că insul doarme dus, indiferent la orice problemă.

Îl văd pe însoțitorul de vagon cum intră în cușetă. Încerc să zăresc pe fereastră măcar o luminiță – în zadar e orice efort. Deodată, aud vocea îngrozită a însoțitorului de vagon.

— Săriți! L-au omorât! Veniți încoace! L-au omorât!

Dintr-un salt sunt lângă omul în uniformă. Pe patul de jos zace un bărbat între două vârste, cu un cuțit înfipt în inimă. După câte îmi dau seama, ucigașul nu l-a doborât de la prima lovitură. Întreg așternutul e plin de sânge.

Scot rapid o legitimație din buzunar și i-o arăt ceferistului.

— La o parte!

Iese tremurând de frică. De pe coridor se aud strigăte: „Ce e? Ce s-a întâmplat?”

Mai arunc o privire la chipul bărbatului care zace într-o baltă roșie. Îl cunosc – e unul dintre cei mai vestiți trișori la cărți de care am auzit. A urcat probabil înaintea mea, de aceea nu l-am văzut. Cercetez cu atenție locul – niciun indiciu de care să mă agăț. Ies și-i spun omului în uniformă care încă nu și-a venit în fire.

— Nimeni să nu intre aici! Și toată lumea la locurile lor!

Toți mă ascultă fără crâcnire. Pe coridor rămân doar eu și însoțitorul de vagon.

— A coborât cineva din tren?

— Nu. E prima oprire. Și, pe viscolul ăsta și în plin câmp ar fi sinucidere curată. În jumătate de oră, chiar și într-o șubă, ești sloi.

— Ai dormit cumva după ce trenul a pornit din gară?

— Nu. Mi-am pus ordine în bilete, am citit un ziar…

— N-ai văzut dacă a ieșit cineva din vreo cușetă?

— O doamnă s-a dus la toaletă și a venit să-mi spună că nu curge apa. E pe undeva vreo defecțiune…

— Altcineva? N-a venit nimeni să-ți ceară bere sau apă minerală? Sub pretextul ăsta ar fi putut circula pe coridor și ar fi putut comite crima.

— Unii mi-au cerut cola, alții apă minerală sau bere; chiar și victima mi-a cerut o sticlă de apă minerală la un litru și jumătate. I-am adus-o pe ultima.

Nu mai zic nimic, intru din nou în cușeta celui mort și timp de câteva minute scotocesc întregul spațiu. Memoria nu m-a înșelat – nu e nicio sticlă aici.

Revin la însoțitorul de tren.

— Ții minte comanda fiecăruia?

— Sigur că da! N-au fost prea multe.

Împreună cu el, trec din cușetă în cușetă, pun întrebări, verific ce-a consumat fiecare.

Ajung și la pletosul care era să piardă trenul. Stă pe pat, adâncit în gânduri. Ridică o privire mirată când mă vede.

— Dânsul ce-a comandat?

— O cafea și trei sticle de apă minerală. Nu mai aveam decât la jumătate de litru.

— Atunci ce caută aici sticla asta de apă minerală?

Și arăt recipientul gol care tronează pe capacul de la chiuvetă, lângă alte trei recipiente de plastic, de asemenea goale.

— Am găsit-o aici, răspunde el cu seninătate.

— Nu-i adevărat, se agită însoțitorul de vagon. Am controlat toate cușetele înainte de venirea călătorilor.

Pletosul rămâne la fel de placid.

— A, da, am luat-o din gară…

Încep să mă înfurii.

— Minți! Te-am văzut când ai urcat – n-aveai nimic în mâini. Îți spun eu ce-i cu sticlele astea. Cineva te-a tocmit ca să-l omori pe individul care zace alături. Trebuia să-i faci felul și să cobori la prima stație. Ai avut ghinion – trenul s-a oprit în câmp. Și ai mai avut un ghinion – nu curge apa. Erai plin de sânge pe mâini și, ca să te speli, ai avut nevoie de apă minerală. I-ai luat sticla victimei, dar n-a fost de-ajuns. Ai mai comandat trei la jumătate de litru. Să nu-mi spui mie că ai băut un litru și jumătate de apă într-un timp atât de scurt, fiindcă nu te cred. Ești arestat, amice!

Gândește pozitiv, partenere!

Pentru Miron Stratilat, ziua de azi e una dintre acelea în care îți vine să te iei la harță dintr-un fleac cu nevasta – dacă ți-a luat Dumnezeu mințile și te-ai însurat –, să-ți dezmoștenești copiii – dacă ai un pospai de avere – sau, pur și simplu, să-ți iei câmpii – dacă mai ai puțină vlagă în tine. De dimineață totul i-a mers pe dos. Pe drumul până la serviciu a făcut trei pene de cauciuc, s-a certat cu un coleg de la circulație care susținea că a trecut pe roșu la o intersecție, iar Șeful cel Mare l-a zgâlțâit zdravăn fiindcă a întârziat. Pe deasupra, deși e prima lui zi după concediu și ar fi vrut să se laude la o cafeluță cu succesul mortal pe care l-a avut la fandositele de pe litoral, nici n-a apucat să intre în „Prăvălie” și l-am și luat cu mine ca să anchetăm un caz.

— N-am baftă, oftează el și-și mângâie cu lehamite pântecul în care probabil a băgat multe beri cât timp a lipsit.

Încerc să-l consolez.

— Ai totuși mai multă baftă decât bătrânul ăsta care a înțepenit pentru totdeauna. Ți-ar fi plăcut să fii în locul lui? Gândește pozitiv, partenere!

Miron își face semnul crucii.

— Doamne ferește! Mai bine o nasulie, decât pe năsălie, filozofează el încercând să-și refacă moralul.

Ne aflăm într-o pivniță unde pe lângă pereți se înșiruie butoaie, rafturi cu borcane pentru murături, câteva lăzi cu nisip unde se vor pune la păstrare morcovi pentru la iarnă, o grămadă de cartofi pe o folie de plastic. Iar pe jos zace cadavrul unui bătrân de peste șaptezeci de ani.

— Am totuși noroc: e doar un accident. Ne facem repede raportul și țuști!, la o cârciumioară, se încurajează Stratilat.

— Mda, zic și eu, și cercetez cu luare-aminte scara pe care am coborât. Pe primele trei trepte se văd urmele lăsate de bătrân – întâmplător, e o zi ploioasă și pantofii victimei sunt plini de noroiul din curte.

Miron îmi urmărește privirea.

— E clar: a alunecat, s-a dus de-a berbeleacul. Sărmanul! N-a mai avut zile.

— Mda, zic eu din nou și m-apuc să studiez de data asta cadavrul. Bătrânul poartă o cămașă în carouri și niște pantaloni de doc. E cu fața în jos. Pare să fi fost un bărbat viguros – palmele îi sunt mari, muncite.

Îi ridic cu grijă cămașa și-i cercetez trupul. Niciun semn de violență.

Afară continuă să plouă mărunt. Mai mulți oameni ne așteaptă în curte. Printre ei – rudele mortului. Nevasta lui – o femeie cu un chip brăzdat de vârstă – plânge încetișor. Mai zguduită de întâmplare e fiica, pe care bărbatul ei încearcă s-o liniștească și o ține pe după umeri.

Le iau pe rude deoparte, în vreme ce partenerul meu îi descoase pe ceilalți. Suntem undeva, la o margine de București. În depărtare se zăresc blocurile cenușii, sinistre ca niște închisori pe verticală.

— Am observat că treptele scării din pivniță au fost înlocuite de curând.

Bătrâna își întrerupe plânsul.

— Unele erau cam șubrede și omul meu le-a înlocuit. Ieri a lucrat toată ziua la scara asta afurisită.

— Mda, zic eu urmărind cum un cocoș fugărește niște găini, ca să se înfrupte numai el din grăunțele puse într-o strachină.

— Cine l-a găsit?

Tot bătrâna îmi răspunde.

— Nu știam de ce întârzie în pivniță. Am ieșit din casă, l-am strigat, nu mi-a răspuns și am început să-l caut. Așa am dat de el.

— Erați toți acasă?

E rândul bărbatului să mă lămurească – un tip bine făcut, sigur de el.

— Eu ieșisem după cumpărături.

Ca și cum n-ar fi avut loc nicio tragedie, nevasta lui izbucnește:

— Și ai adus o pâine… S-o mănânci tu, așa de tare e!

Bărbatul rămâne tăcut.

Între timp, lângă mine a apărut Miron, care îmi spune în șoaptă:

— Șefu' scump! Tipii ăștia nu se-nțelegeau prea bine. Bătrânul avea niște pământ la Snagov. Ginerele lui îl toca la cap să-l vândă. Voia să-și ia o mașină străină. Se certau des pe tema asta.

Iau brusc o hotărâre.

— Aduceți un ciocan și niște cuie!

Chiar dacă nimeni nu pricepe nimic, femeia mai tânără se repede și aduce cele cerute.

Scotocesc prin împrejurimi, descopăr două bucăți de scândură și întind câte una bărbatului și nevestei sale.

— Bateți câte un cui!

Chiar dacă toți mă privesc ca pe un nebun, cei doi îmi fac pe plac.

— Mda, zic iarăși, după ce își termină treaba. Sunt câteva lucruri care vor trebui explicate, mă adresez eu tuturor, ca și cum aș avea un auditoriu impresionant. În primul rând, cum de-a ajuns bătrânul cu fața în jos după ce a alunecat – dacă a alunecat – pe trepte. Hai să presupunem că așa a fost: în mod normal, ar fi trebuit să aibă zgârieturi pe piept, să i se fi rupt vreun nasture de la cămașă sau chiar să i se fi sfâșiat – treptele nu sunt geluite. Or, pe trupul bătrânului nu se vede niciun semn – și nici pe cămașa lui. Iar pe deasupra, doar pe trei trepte au rămas urme de pași.

Femeia începe să dea semne de neliniște.

— Doar nu vă-nchipuiți că l-am omorât noi!

— Nu-mi închipui nimic. Ba, de fapt, îmi închipui. Îmi închipui cum bătrânul a vrut să coboare în pivniță. A coborât trei trepte, după care s-a prăbușit în gol. Fiindcă piciorul lui n-a mai întâlnit nicio treaptă. Celelalte trepte au fost scoase. Iar apoi au fost puse la loc. Dacă ar fi alunecat, l-am fi găsit cu fața în sus.

Bătrâna își duce mâna la gură.

— Treptele au fost puse la loc de cineva care e stângaci. Modul cum au pătruns cuiele în lemn dovedește asta.

Arăt cu scârbă spre bărbatul care și-a pierdut siguranța de sine.

— Dumneata ai făcut-o!

— Dar eu nici n-am fost acasă…

— A, da, ai fost după cumpărături… De fapt, cumpărăturile le-ai făcut de ieri și le-ai pitit pe undeva, ca să-ți creezi un alibi. Te-ai prefăcut că pleci, dar de fapt

te-ai ascuns în pivniță. Știai că bătrânul coboară aici în fiecare dimineață. L-ai așteptat acolo, l-ai văzut cum se prăbușește, te-ai asigurat că a murit, ai pus repede treptele la loc – vezi că una dintre ele nu se ține în nimic, ai uitat s-o bați în cuie – și ai revenit în casă. Pentru un petec de pământ ai curmat o viață.

…În mașină, în drum spre „Prăvălie”, murmur ca pentru mine însumi.

— Urâtă lume!

— Gândește pozitiv, partenere!, mă sfătuiește Miron, care se pare că a uitat de toate necazurile abătute azi asupra lui.

Hoți din apartamente

Cunoșteam multe cazuri de furturi din apartamente, dar modul cum fusese jefuită familia Cernescu le întrecea pe toate.

— Nici nu știi dacă să râzi sau să plângi, zisese pe bună dreptate Miron Stratilat.

Într-adevăr, hoții procedaseră de-a dreptul ingenios. Nu recurseseră la banala spargere a ușii cu o rangă. Nici nu folosiseră șperacle sau chei potrivite. Nu. Pur și simplu, într-un bloc de pe Titulescu se înființaseră într-o bună zi trei inși bine clădiți, îmbrăcați în salopete albastre. Cu ei aveau o canapea și două fotolii pe care le căraseră pe scări, gâfâind și înjurând de mama focului. Când ajunseseră la etajul șase, se opriseră și-și șterseseră frunțile transpirate. Unul dintre ei apăsase energic pe butonul soneriei de la apartamentul familiei Ion Cernescu. Nu-i răspunsese nimeni. După câteva minute de așteptare, unul dintre ei își luase inima în dinți și sunase la apartamentul vecin. Le deschisese o femeie în vârstă care îi măsurase cu priviri bănuitoare, dar se liniștise când îi văzu echipați civilizat și îi auzise ce frumos îi vorbesc.

— Nu vă supărați, i se adresase cel mai vânjos dintre ei, care părea să fie șeful echipei, nu știți dacă e cineva acasă la familia Cernescu?

— În ce problemă?, se interesase mai întâi pensionara.

— Domnul Cernescu a comandat o canapea și două fotolii. I-am adus mobila, potrivit înțelegerii…

— Dar au plecat ieri în concediu la mare… Nu-i nimeni acasă.

— Cum așa?, se miră zdrahonul.

Apoi, fără să se mai controleze, adăugase:

— Ce mama naibii, am cărat degeaba mobila asta șase etaje?

Femeia îi cântărise încă o dată din ochi.

— Lucrurile s-ar putea rezolva, zisese ea într-un sfârșit. La plecare mi-au lăsat mie cheile, ca să ud florile.

Au o groază de ghivece cu flori. Și mai au și un motan căruia îi dau zilnic să mănânce.

— Suntem salvați, se bucurase șeful.

Vecina de palier le descuiase ușa și în câteva minute mobila fusese cărată în apartamentul familiei Cernescu.

— Doamnă Liciu, semnați, vă rog, aici de primire.

Cei trei își luaseră tălpășița, vădit nemulțumiți că de data asta nu se aleseseră cu niciun bacșiș.

A doua zi veniseră din nou și sunaseră direct la apartamentul pensionarei. Aceasta apăruse în pragul ușii și îi privise cu nedumerire.

— S-a făcut o greșeală, îi explicase șeful stânjenit. Am adus o altă mobilă.

— Chiar mă miram, mărturisise femeia. Doar canapeaua și fotoliile din sufragerie sunt încă noi.

— Trebuia să aducem o mobilă de bucătărie. O luăm pe asta și mâine venim cu cealaltă.

Cei trei nu zăboviseră mai mult de un sfert de oră în apartament. Luaseră canapeaua și fotoliile și plecaseră.

Dar nu mai reveniseră nici în a doua și nici în a treia zi. Iar când familia Cernescu se întorsese din concediu începuse nebunia. Din locuință lipseau un aparat video, un laptop, o imprimantă, niște bijuterii și câteva mii de dolari.

— Bună treabă, oftase Miron când ni se încredințase cazul.

Evident, nici urmă de amprente. Iar după descrierile doamnei Liciu nu se putea alcătui niciun portret-robot. Și nici vreun caz asemănător nu mai fusese înregistrat la poliție, ca să avem un punct de plecare.

Exista un singur element pe care, printre hohote de plâns – bănuiala putea să cadă și asupra ei –, femeia reușise să ni-l furnizeze: pe canapea se afla o etichetă pe care scria *Florena.*

Am început să bântuim prin magazinele de mobilă, să dăm telefoane. Zadarnic. Toți ne răspundeau că respectivul model de canapea fusese de mult scos din stoc. Nu se mai producea.

Și totuși, într-un magazin din Pantelimon, am descoperit-o pe *Florena* zăcând într-un ungher.

— N-o cumpără nimeni, se lamentase șeful magazinului. Acum e la modă altceva.

Miron îi dăduse de câteva ori târcoale *Florenei,* cercetând-o cu atenție. La un moment dat mă trăsese deoparte.

— Șefu' scump, ia uite ce am eu aici!

Deschisese pumnul și i-am zărit în palmă câteva fire de păr.

— Ce e?, îl întrebasem nedumerit. Îți cade părul?

— Nu-i al meu, se burzuluise el. Eu încă nu miaun. E al motanului din casa domnului Cernescu. Afurisitul a dormit pe canapea. Asta-i mobila pe care o căutăm.

Mi-a venit să-l pup de bucurie.

— Ești genial!

— De, facem și noi ce putem… Și în Ferentari se nasc oameni.

Ce-a urmat a fost un mizilic. Strânși cu ușa, trei dintre angajații magazinului recunoscură că, într-o sâmbătă, profitând de absența șefului de magazin, luaseră mobila respectivă și o duseseră la familia Cernescu. Pontul îl furnizase un al patrulea angajat, vecin și el de palier cu familia Cernescu și care era la curent și cu plecarea acesteia în concediu, și că doamnei Liciu i se încredințaseră cheile apartamentului. Datorită lui Miron ne mișcaserăm destul de rapid, așa că la unul dintre împricinați mai găsiserăm câteva dintre obiectele furate.

Miron era în culmea fericirii.

— Șefu' scump, așa-i că se lasă cu o primă?

— Să zici mersi dacă nu ne taie din salariu, l-am temperat eu. Uiți că am rezolvat cazul într-o săptămână și nu în 24 de ore cum ni s-a cerut?

Oferta specială

Reclama era pur și simplu deșănțată. În fiecare zi, la televizor, pe orice canal românesc ai fi butonat, zăreai din când în când o blondă platinată care, cu un glas răgușit, te îndemna să cumperi pachetele de țigări *Miriam,* fiindcă în unele dintre ele se află taloane câștigătoare în valoare de mii de lei. La posturile de radio, același glas îți zgâria auzul cu același slogan „Dacă vrei să ai un ban, cumpără doar *Miriam."* Pe străzi, panouri mari anunțau oferta specială a anului.

În ziare și reviste apăreau, în unele zile, fotografii ale unor persoane care descoperiseră astfel de taloane.

Lumea fumătorilor era cuprinsă de nebunie. Toți pufăiau *Miriam,* în duda rimei șchioape din slogan. Vânzările la celelalte tipuri de țigări scăzuseră drastic.

Până și partenerul meu Miron Stratilat, care catalogase la început țigările *Miriam* drept „infecte", bune pentru „pârnăiași", începuse să le cumpere în draci și să le pufăie ca disperatul, ca și cum ar fi fost niște havane veritabile. Lua câte un cartuș întreg, îl scotea din țiplă cu febrilitate, extrăgea cele zece pachete și le desfăcea pe toate, scotocind rapid în fiecare, cu speranța de a descoperi vreun talon. Evident, bafta îl ocolea. Pornea atunci cu înverșunare să le fumeze, una după alta, de parcă le-ar fi „sudat", tot potrivit unei expresii care-i aparținea. Ca să le termine mai repede, oferea cu generozitate și altora din pachetele risipite pe biroul lui, printre maldărele de dosare, așteptând cu febrilitate clipa când avea să achiziționeze un alt cartuș.

Dar asupra firmei care se ocupa de desfacerea țigărilor *Miriam* și care cunoscuse vânzări record în urma ingenioasei campanii de promovare se abătură necazurile. Într-o dimineață, directorul de marketing al companiei fu găsit fără viață în biroul său. Fusese lovit în tâmplă cu o pungă de cârpă plină cu bile de rulmenți. Lovitura fusese năprasnică. Asasinul nu se mai ostenise să ia cu sine arma crimei și o lăsase pe o canapea. În aparență, nu exista niciun mobil al asasinatului. După spusele colegilor, nu lipsea nimic din birou, deci jaful era

exclus. Să fi fost amestecată o firmă rivală, invidioasă pentru reușita cu *Miriam*?

Directorul fusese un bărbat încă tânăr și atrăgător, celibatar înrăit, cu multe aventuri la activ. Să fi fost vorba despre vreo femeie înșelată în așteptări? În orice caz, se știa cum își petrecuse ultimele ore din viață. Potrivit unui obicei de-al său, ca întotdeauna când avea mult de lucru, rămăsese singur în firmă peste noapte. După cât se părea, pregătea un raport important, pe care el însuși îl caracterizase drept „fulminant" într-un cerc de apropiați. Dar pe masa lui de lucru, dimineața, când femeia care făcea curat prin birouri dăduse peste trupul prăbușit pe parchet, nu se găsea nimic deosebit. Să-l fi luat ucigașul?

Pentru cine era așa de important un raport al unui director de marketing ca să merite sacrificată o viață de om?

În primul rând l-am luat la întrebări pe paznic. Acesta nu auzise și nu văzuse nimic suspect în timpul serviciului său. Atunci cum se strecurase asasinul și cum ieșise?

— Bizar, șefu' scump, foarte bizar, catadicsi Miron să mi se adreseze, încă supărat pe mine fiindcă nu-i aprobasem o învoire de trei zile, și-și mai aprinse o țigară, deși tocmai stinsese o alta.

— Dar dacă ucigașul e unul dintre salariați, care a rămas ascuns în vreun birou?

— Exclus!, exclamă partenerul meu cu bucurie, ca și cum ar fi fost scos la tablă taman în ziua în care își învățase lecția. Am verificat – la plecare, ca și la venire, salariații pontează cu o fișă personală. Nimeni n-a rămas în firmă în afara celui ucis.

— Poate criminalul s-a strecurat în cursul zilei și s-a ascuns în vreun cotlon, așteptând noaptea.

— Nici asta nu stă în picioare. Ca să intri în firmă, lași o legitimație și primești un ecuson de vizitator. La plecare, dai ecusonul înapoi și-ți iei legitimația. N-a rămas nicio legitimație la ghișeul de la intrare.

— Atunci chiar că nu știu de unde să pornim.

Uneori, însă, lui Miron îi trec prin cap niște idei care te lasă cu gura căscată.

— Șefu' scump, la ce zic unii că lucra directorul ăsta?

— La un raport, ceva legat de campania publicitară cu *Miriam.*

— Exact. Dacă tot nu m-ai lăsat să prind și eu culoare în obraji la țărmul mării, măcar dă-mi voie să bat puțin locurile pe unde sunt creștini care au descoperit afurisitele alea de taloane. Din pricina lor n-am câștigat eu.

— Bine, Miroane, am zis eu cu îndoială în glas și i-am dat drumul în peisaj.

Timp de o săptămână n-am auzit nimic de el. De altfel, nici n-am prea avut când să mă gândesc la ce face prin localitățile pe unde trebuia să umble, ocupat să stau de vorbă cu angajații firmei unde se comisese asasinatul. În a opta zi mi-a apărut la raport, tot fără culoare în obraji, dar radios. Ceea ce m-a surprins cel mai mult a fost faptul că a desfăcut ostentativ un pachet de *Kent,* și-a scos o țigară, a aprins-o și a început s-o fumeze cu voluptate, ca un ins lipsit de griji. Am început să-mi pierd răbdarea.

— Zi, Miroane! I-ai găsit pe câștigători? Ai stat de vorbă cu ei?

La început a vrut să mai prelungească puțin starea de suspans, ca să-și savureze triumful. Dar n-a avut răbdare să mă țină prea mult pe jar.

— Cu cine naiba să stau de vorbă? Persoanele care chipurile au câștigat cumpărând țigări *Miriam* nu există.

— Cum așa? Dar pozele din ziare? Dar adresele?

— Falș, cum zicea știi tu cine. Totul e minciună. N-a câștigat nimeni nimic.

— Atunci înseamnă că directorul de marketing a mirosit ceva necurat și de aceea a fost trimis pe lumea cealaltă.

— Ți-a căzut fisa. Așa e.

— Lucrurile sunt și mai încurcate.

— Da' de unde! Dacă îmi dai învoirea aia, îți pun în brațe asasinul.

— O săptămână, Miroane, o săptămână, numai să sfârșim ancheta fiindcă se lasă cu șuturi de la Marele Ștrumf.

— O săptămână? Fie! Ei bine, până acum s-au anunțat zece câștigători ai ofertei speciale cu *Miriam.*

— Așa e.

— Nouă persoane din cele zece sunt inventate. A zecea însă există în carne și oase și e asasinul. Un ucigaș plătit.

— Dar de ce trebuia omorât directorul de marketing?

— Simplu. Era nevoie de sponsorizarea unui partid – doar se apropie alegerile. Ca să nu se spună că sprijină acel partid, directorul general al firmei care comercializează țigările *Miriam* a apelat la o stratagemă. A inventat acea ofertă specială care i-a înnebunit pe mulți. De fapt, nu câștiga niciunul dintre cumpărătorii țigărilor. Se întocmeau state false și banii se vărsau într-un cont. Treaba ar fi mers strună și s-ar fi adunat o groază de bănet. Dar directorul de marketing s-a prins de schemă și a vrut să dea totul în vileag. De aceea a fost eliminat.

— Scuză-mă că te-ntrerup: dar cum s-a strecurat asasinul în firmă?

— În timpul zilei, printre vizitatori. A rămas ascuns până noaptea în biroul directorului general. La miezul nopții a ieșit de-acolo și i-a făcut de petrecanie directorului de marketing.

— Și de plecat, cum a plecat?

— A doua zi, profitând de îmbulzeala care e de obicei în firmă.

— Dar cum de nu i-a rămas legitimația la portar?

— Și la asta am răspuns: a recuperat-o directorul general într-un moment de neatenție de la ușa de intrare.

— Bine, bine! Și totuși, cum l-ai demascat pe criminal?

Miron își mai aprinse un *Kent,* trase cu sete un fum și mă privi visător.

— Pe fruntea mea stă scris „prost”? Am vorbit cu ucigașul vreo oră, trăncănind despre fericirea de a câștiga 25 de milioane pe praful ăsta. Ei bine, timp de o oră, individul n-a fumat nicio țigară. Când s-a prins de gafa pe care a făcut-o, mi-a cerut mie una. A luat-o, a aprins-o, s-a înecat și a început să tușească. Așa m-am prins că nu e fumător. Or, dacă nu e fumător, cum naiba să fi cumpărat blestemățiile ălea de *Miriam*?

— Ți-aș mai pune o întrebare, dar mai bine mă abțin.

— De ce? Pune-o!

— Fie! Cum i-ai obținut mărturisirea?

Miron își lăsă ochii în jos și-și stinse țigara într-o scrumieră plină de mucuri.

— Ai dreptate, mai bine te abții.

Opera perfectă

Se apuca de lucru în amurg, când, în atelierul lui situat la mansarda unui bloc vechi, ultimele raze ale soarelui cădeau într-un mod special. De fapt, nu pătrundeau direct prin ferestrele înguste, prin luminatorul din tavan. Erau reflectate de turla aurită a unei biserici înalte din apropiere. „E o lumină ideală", obișnuia el să le spună amicilor, la un pahar, în cârciuma din colț, unde la un moment dat, din pricina fumului de țigară, clienții abia se mai zăreau, vocile lor răsunând ca glasurile unor marinari plutind pe o mare cuprinsă de cețuri. „Dacă arta e o realitate de gradul doi, atunci nici lumina cea mai potrivită pentru o lucrare nu trebuie să fie crudă, nu trebuie să vină brutal pe obiecte, pe personaje, ci e mai nimerit să vină îmblânzită de o oglindă." Din pricina asta pânzele lui aveau întotdeauna un aer misterios, insolit, deși înfățișau un decor umil, populat cu lucruri pe care le poți descoperi în orice ambianță – vaze de flori, fiare de călcat vechi, râșnițe de cafea, cutii de conserve, sticle cu etichete în limbi străine. De cele mai multe ori, în harababura aceasta de obiecte umile era o prezență feminină, al cărei chip abia se zărea, era doar schițat, ca o părere. Nu aveai cum să știi dacă e urâtă sau frumoasă, adolescentă sau femeie în toată puterea. Era reprezentată, de obicei, tolănită pe o canapea, sau stând într-un fotoliu, cu o carte în mâini, dar nu reușeai să-ți dai seama dacă într-adevăr citește – în semiobscuritatea care domnea în jurul ei ar fi deslușit cu greutate literele – sau visează cu ochii deschiși, la un tărâm doar ei cunoscut. De fapt, nimeni nu văzuse vreun tablou al acestui pictor – în cârciuma sordidă, cu mușterii care erau mai interesați de fotbal și de bingo decât de artă, oricine se nimerea să-i stea în preajmă era silit să-l audă povestind despre tablouri. De fapt, chiar așa era cunoscut în local, nu ca un pictor, ci ca un povestitor de tablouri, un țăcănit, un ratat, incapabil să expună ceva într-o galerie, să stârnească admirația criticilor, sau extazul publicului. Mulți se îndoiau chiar că pictase vreodată, deși hainele în care venea în bomba aceea sordidă îi erau pătate cu vopsele, până și în plete sau în barba neîngrijită se zăreau pete de

roșu, de verde, de albastru, iar pielea de pe mâini îi era mâncată de culorile aplicate direct, fără vreo pensulă, pe pânză. Chiar dacă nu se îmbăta niciodată, era socotit o prezență dezagreabilă, plictisitoare, fiindcă turuia la nesfârșit despre arta lui, pufnind cu dispreț ori de câte ori venea vorba despre realizările colegilor de breaslă, socotiți niște burghezi, incapabili să se rupă de canoane, pictând doar pentru a flata gustul precar al consumatorului de artă, în speranța de a vinde cât mai multe lucrări și de a se îmbogăți. „Pentru artist, bogăția e moartea definitivă, din clipa în care creează pentru bani nu mai are nimic comun cu universul artistic”, îmi spunea deseori când ne întâlneam. Nici nu-i știam numele, dar era un personaj pitoresc, care mă intriga. Fără să vreau, îi devenisem confident, îmi căuta compania – și nu pentru că, uneori, îi făceam cinste cu un păhărel de votcă, a doua zi avea grijă să se revanșeze. Mă socotea însă deosebit de ceilalți cheflii și, deși nici el nu știa cum mă cheamă și cu ce mă ocup, mă luase ca pe un duhovnic capabil să preia asupra lui toate neliniștile pe care le avea. Era, fără îndoială, un om frământat, cum rareori mai întâlnisem, un posedat, dornic să atingă desăvârșirea, spărgând șabloane, complet desprins de rumoarea care însoțește o carieră de artist. La aproape cincizeci de ani – nu-l întrebasem niciodată ce vârstă are, dar cam de atât arăta – nu avusese, după cum spunea, nicio expoziție personală. Un altul, în situația lui, ar fi fost disperat, el însă se lăuda cu postura în care se afla, o socotea firească pentru cineva obsedat de dorința de a realiza ceva măreț, care să înfrunte veacurile. Venea câteodată din oraș, de la vreun vernisaj al unui pictor celebru, adulat de presă, adorat de public, și se așeza la masa mea mârâind, până când începea să-l împroaște cu noroi pe norocosul care polariza atenția cunoscătorilor de artă. „E un parvenit, e un ratat incapabil să viseze și să se jertfească pentru o idee, crede că dacă stă într-o vilă luxoasă, are mașini și amante, l-a apucat pe Dumnezeu de picior. O să vedeți, peste zece ani n-o să se mai știe nimic de el, iar cei care azi se înghesuie să-i cumpere tablourile or să-și dea cu pumnii în cap fiindcă au aruncat banii pe fereastră luând numai ciurucuri.” Potrivit obiceiului meu, nu-l contraziceam, rămâneam mut, dădeam vag din cap – în sinea mea mi-aș fi dorit să-mi

pot permite să cumpăr vreun tablou al pictorului blamat cu atâta înfocare. Tăcerea mea îl încuraja, își desfășura argumentele așa cum un comandant de oști își dispune trupele într-o bătălie decisivă, îmi destăinuia și mai multe despre crezul lui artistic. „Artiștii din ziua de azi sunt complet lipsiți de curaj. Nimeni nu îndrăznește să facă un pas mai încolo de ceea ce a învățat în institutul ăla al lor de fabricat maeștri peste noapte. Niște profesori imbecili au pus stăpânire peste canoanele frumosului și le predau altor cretini care nu vor cuteza să iasă din regulile lor dezgustătoare. Arta adevărată e însă altceva. Ea aparține unor inițiați care au suferit până au ajuns s-o cunoască, unor iluminați torturați până la distrugerea propriei lor ființe într-o căutare de o viață. Pentru asta trebuie să trăiești anonim și să muncești neștiut de nimeni, departe de aplauzele vulgului – ce știe prostimea?, ea acceptă ce i se spune de către niște troglodiți care se cred mai presus fiindcă au funcții, poziții în societate. Pentru asta trebuie să ai curajul să nimicești realitatea înconjurătoare – numai așa poți să creezi realitatea puternică dintr-o pânză. Câți au curajul să distrugă tot ceea ce ne înconjoară ca să refacă totul în intimitatea sacră a unui tablou? Eu însumi, cu toată strădania mea, n-am avut încă un asemenea curaj, care m-ar conduce la opera perfectă. Dar sunt tot mai aproape de clipa aceea de grație. Voi cunoaște, cu siguranță, izbânda. În clipa aceea se vor nărui toate falsele valori ridicate prin mită, prin lingușire, prin minciună. Se apropie momentul în care voi realiza capodopera acestui secol. Va fi de o măreție copleșitoare și va fi o mărturie a ceea ce am fost în acest timp – violenți și tandri, ticăloși și sublimi, slabi și puternici.”

La ultimele noastre întâlniri îl descopeream tot mai surescitat, ca pe cineva aflat în pragul unei mari reușite. Vorbea mai tare ca de obicei, gesticula mai mult și aproape că nu se mai atingea de pahar. Sincer să fiu, mă neliniștea, îmi părea bolnav, aveam senzația că mai are puțin și îl va cuprinde nebunia.

Nu l-am văzut câteva zile și am fost de-a dreptul îngrijorat. Mi-l închipuiam zăcând în atelier, singur, cuprins de febră, aiurând sălbatic. Când l-am revăzut era complet schimbat. În primul rând, purta un costum nou ca pentru o sărbătoare – nu-l mai văzusem niciodată

îmbrăcat într-un costum – și era vădit stânjenit de haine. Ochii îi erau înfundați în orbite, iar cearcănele îi erau mai mari ca de obicei. A intrat în local, s-a uitat spre masa unde îmi făceam veacul și s-a repezit glonț la mine. Pe chipul său obosit s-a revărsat deodată o bucurie imposibil de descris. Nu s-a așezat în fața mea, ca altădată, ci m-a apucat de cot, strângând cu o forță pe care n-o bănuiam că o au brațele lui firave, de om neobișnuit să mănânce prea mult. Mi-a șoptit – chiar dacă ar fi vorbit tare, tot nu l-ar fi auzit nimeni în vacarmul din jur.

— Am reușit. Veniți cu mine.

Am urcat la mansarda lui pe o scară strâmtă ale cărei trepte scârțâiau la orice pas. Ușa nu era încuiată – a deschis-o împingând ușor cu umărul. Ne-am pomenit într-o încăpere cufundată în beznă. A aprins lumina și am clipit de câteva ori. În mijlocul atelierului, sprijinit de un suport, se afla un tablou de mari dimensiuni.

— Asta e, a șoptit el din nou.

Nu mă pricep la artă, dar pânza era copleșitoare. Deși fiecare obiect reprezentat pe ea era pictat cu minuție, de către un maestru al detaliului, nu părea totuși să aibă un corespondent în lumea reală. Nici masa cu vază pe ea, nici lampadarul șchiop, nici lucrurile de bazar împrăștiate pe jos. În fundal se zărea canapeaua despre care îmi vorbise în repetate rânduri. Pe ea se odihnea o făptură umană care abia se distingea – o fată cu un chip încântător. Lângă perete se găsea canapeaua care servise ca model. Și, chiar înainte de a privi mai de aproape la ființa ale cărei brațe se iveau din spatele tabloului, am bănuit că în pieptul ei, ca și pe pânză, am să găsesc înfipt un pumnal.

Bonsai

Pur și simplu nu știam să urnesc cazul complicat care îmi căzuse pe cap. Cine avusese oare interes să-l omoare pe fotoreporterul Mihai Mănescu, cunoscut sub porecla de „Mișel” – nicidecum o alintare în limba lui Ronsard a prenumelui său, ci o referire exactă la caracterul său ticălos, la lipsa lui de scrupule? În aparență, răspunsul era lesne de dat: mulți îi purtau sâmbetele și l-ar fi dorit dispărut pentru totdeauna. Fiindcă nu era personalitate politică, nu era vedetă din lumea artei sau sportului care să nu fi fost deranjată de el. Îi fotografia pe mai marii zilei numai în posturile cele mai caraghioase – la dineuri cu un sandvici prea mare în gură, scobindu-se în nas sau în dinți, încheindu-se la șireturi sau dormind profund la ședințele Parlamentului. Deseori pozase bărbați importanți care țineau tandru pe după umeri sau sărutau cu foc femei fără nicio asemănare cu soațele lor. Aproape în fiecare zi, în cotidiane sau reviste ilustrate, apăreau astfel de fotografii semnate de el. Era temut, era urât, era ocolit. Totul era zadarnic. Cu flerul profesionistului desăvârșit, se afla exact în locul unde putea să realizeze o fotografie compromițătoare. N-avea niciun Dumnezeu. De altfel, nu se socotea nicidecum un „mișel”. Deseori le spunea celor care îl acuzau că e interesat doar de scandal și că e lipsit de decență și discreție. „Nu-mi dați prilejul să fiu rău și totul o să fie OK. Cine are ceva de ascuns, acela e mișel.” Nu de puține ori vânduse pe bani grei, unor împricinați, negativele unor fotografii compromițătoare. Practica șantajul pe față, cu o dezinvoltură înmărmuritoare. Așa se și explica sursa veniturilor din care își ridicase o vilă impunătoare pe malul lacului Cernica. Câțiva potentați prinși în flagrant delict fuseseră nevoiți să-i cumpere tăcerea. Nu era angajat nicăieri. Liber ca pasărea cerului, dispărea o vreme și apoi apărea în vreo redacție unde trântea pe masa redactorului-șef un maldăr de poze care puteau distruge un om. Vindea scump și, dacă nu-i convenea cât i se oferea, încerca în altă parte. Nu-i știa nimeni secretele. Locuia singur în casa aceea pe care o

înzestrase cu o alarmă sofisticată. Nu i se cunoșteau iubitele – dacă avea – sau prietenii. Și totuși, cineva reușise să-i pătrundă noaptea în vilă și să-i zdrobească tâmpla cu o statuetă de piatră. După care răscolise întreaga casă, de la subsol până la mansardă. Dacă lipsea ceva, nimeni n-ar fi putut să precizeze. Era un haos de sertare trântite pe jos, de obiecte sparte și împrăștiate pretutindeni. Asasinul căutase ceva anume și se pare că nu găsise. Numai așa se explicau maldărele de fotografii zăcând prin unghere, hainele cu căptușeala sfâșiată. Din loc în loc până și parchetul fusese smuls, în căutarea unei ascunzători. Iar laboratorul foto fusese făcut praf. Singurul lucru care lipsea era jurnalul intim al fotoreporterului. În câteva rânduri, acesta se lăudase cu existența unui caiet unde își nota, cu lux de amănunte, împrejurările în care realizase cutare sau cutare fotografie. Dar era oare jurnalul respectiv o realitate? Nu cumva era o gogoriță menită să-i deruteze și mai mult pe eroii pozelor sale?

Mihai Mănescu fusese descoperit la o săptămână după ce murise în condiții misterioase. Un vecin sesizase poliția că nu-l vede, de o bucată de vreme, pe cunoscutul fotoreporter și că, zi și noapte, lumina arde în toată casa. Nimeni însă, dintre cei întrebați, nu văzuse pe careva intrând în locuința victimei. Mai precis, nu văzuseră niciodată vreun vizitator. Am cercetat sistemul de alarmă – și un fluture dacă ar fi zburat prin grădină, proprietarul ar fi fost alertat. Nu-mi mai rămânea să presupun decât că vizita respectivă era așteptată și că însuși stăpânul vilei dezactivase alarma.

I-am cercetat agenda, găsită printre cioburi de sticlă și cărți risipite alandala. În ea erau trecute multe nume cunoscute, precum și altele care nu-mi spuneau nimic. Niciun indiciu nu-mi sări în ochi. I-am pornit robotul de la telefon – toate mesajele fuseseră șterse. I-am descusut pe cei câțiva cunoscuți mai apropiați – niciunul nu-mi fumiză vreun amănunt revelator. Am încercat mai multe piste care, până la urmă, n-au dus nicăieri. Mult timp mi-am pierdut cu marele său rival în fotografie, Răzvan Copcescu. Să fi fost vorba despre invidie? Mihai Mănescu era cu mult mai bine cotat decât acesta, câștiga și mai bine și ieșea întotdeauna pe primul loc la toate

concursurile la care participa. Ocupantul locului doi era invariabil Răzvan Copcescu.

— Fiți, domnule, serios, m-a repezit acesta furios când l-am invitat la o cafea într-un local discret. N-am legătură cu nicio crimă. De altfel, Mișelu' a avut soarta pe care o merita. Era, într-adevăr, un mișel. Mi se făcea silă numai cât îl vedeam. Nici nu-i vorbeam, darămite să-i fac vizite. Mi-ar fi fost scârbă și să-l ating, fie și ca să-l omor. Caută în altă parte.

Nu m-am dat bătut și nici impresionat de avalanșa lui de vorbe. I-am verificat alibiul pentru noaptea în care, potrivit medicului legist, fusese ucis Mănescu. În noaptea aceea participase la o nuntă unde rămăsese până în zori. Dezamăgit, mi-am îndreptat atenția în alte direcții.

Am luat din nou la cercetat agenda de telefon. Erau acolo însemnate cu un scris caligrafic multe nume de doamne și domnițe. Cu o răbdare infinită, le-am sunat și mi-am dat întâlnire cu ele. Îi fuseseră, așa cum bănuisem, prietene de-o noapte sau mai multe, dar pentru noaptea cu pricina aveau alibiuri de nezdruncinat. Toate declaraseră că Mănescu fusese un tip fascinant, manifestând multă gingășie în relația cu ele. Portretul creionat de fete nu coincidea deloc cu faima de care se bucura Mănescu. În locul individului grobian, pus pe căpătuială, se creiona imaginea unui tip singuratic, care dezvăluia fața urâtă a lumii înarmat cu un aparat de fotografiat. La aceasta contribuia și înfățișarea lui de bărbat chipeș, cu ochi profunzi și neliniștiți, scrutând parcă dincolo de aparențe. Cel puțin așa îl arătau cele câteva fotografii de dimensiuni mari ale sale, descoperite în dezastrul din casă.

Fără voia mea, insul mi-a devenit simpatic. La urma urmei, ce rău făcuse? Escrocase niște nemernici, batjocorise niște neica-nimeni trufași și înguști la minte. Poate de aceea îl iubeau cititorii ziarelor și-i așteptau cu nerăbdare fotografiile.

Din nou i-am răsfoit agenda telefonică. Nume de miniștri, de senatori, de deputați… Băteam pasul pe loc. Cum puteam să mă duc la vreunul dintre ei – dacă mă primea, să zicem, lucru de care mă îndoiam – și să-i spun pe șleau: „Bună ziua, domnule ministru! Cum merge reforma în ministerul dumneavoastră? Dar lui Mănescu

de ce i-ați dat la cap?" M-ar fi azvârlit urgent pe ușă afară și m-ar fi încondeiat și la mai marii stăpânirii.

M-am dus, mai mult într-o doară, din nou la vila lui Mănescu. Grădina era deja în paragină – trecuseră câteva săptămâni de când iarba nu mai fusese tunsă și florile nu mai fuseseră udate. Prin încăperi se așternuse praful. Am rătăcit prin camere ridicând câte un bibelou sfărâmat, câte o carte cu foile smulse. Îmi atraseră atenția niște fotografii mari, pregătite ca pentru o expoziție, pe care nu le băgasem în seamă până acum. Le-am cules din vrafurile de pe jos și le-am așezat pe lângă pereți. Apoi, m-am dat un pas înapoi și le-am privit insistent. Dintr-o dată am fost cuprins de o tulburare, de un val de emoție. Pentru că, spre uimirea mea, m-am pomenit într-un univers tandru și protector. Nu mai contemplam fotografii cu politicieni hlizindu-se fără rost, cu vedete neghioabe. În fața ochilor mi se înfățișa ba un peisaj din Deltă, ba un apus de soare în munți. Colo un șir de cocori se îndrepta spre o țintă anume, în altă parte se înălța o păpădie gingașă. Nicăieri însă nu se zăreau oameni, ca și cum apariția lor ar fi întinat mirificele priveliști.

Într-un ungher am descoperit și un afiș, sfâșiat pe la colțuri. Sus scria cu litere majuscule: *Afișul unei expoziții care nu se va deschide niciodată.* Am netezit coala mare de hârtie și am lipit-o cu scotch pe un perete. Afișul era deosebit de ingenios. Înfățișa trupul zvelt al unui bărbat – poate chiar al fotoreporterului – dar în loc de cap avea ramuri stufoase. Trucajul sugera un copac în mers. În jurul lui mai mulți copaci pitici. La început nu mi-am adus aminte cum se numesc. De-abia după câtva timp de caznă îmi reveni în memorie numele lor – *Bonsai.*

În josul afișului, tot cu majuscule, dar mai mari, era scris un slogan: *Aceasta îmi este puterea*! Mesajul era limpede – artistul (nu-l mai puteam numi fotoreporter) se socotea mai presus de muritorii de rând, niște pigmei în ochii lui.

Chiar dacă arogant, afișul era frumos realizat și incitant. Oricine s-ar fi simțit dornic să intre într-o sală de expoziții numai văzându-l. Mare păcat însă că expoziția nu se va mai deschide. Era greu de crezut că, având atâția dușmani, cineva se va obosi să aducă la cunoștința publicului surprinzătoarele fotografii-poeme ale lui Mihai Mănescu.

Aceasta îmi este puterea… De puterea artistului se alesese praful și pulberea. Nu va mai scotoci cu dibăcie prin viața particulară a oamenilor. Și, din păcate, nu va mai imortaliza pe peliculă peisajele magnifice de care nimeni nu avea știre.

Am urcat gânditor la mansardă unde „Mișel” își amenajase un fel de observator cu ferestre multe și unde, probabil, se refugia fie ca să-și savureze triumful după ce mai mânjea cu noroi pe cineva, fie ca să viseze la colțuri fermecătoare din natură. O canapea, o măsuță joasă, un dulăpaș cu geamuri de sticlă unde se zăreau mai multe pahare. Aici semnele dezastrului provocat de criminal erau mai puține.

Pe lângă pereții lambrisați cu lemn natur – mai multe ghivece în care creșteau arborii văzuți pe afiș. Am luat cu grijă unul dintre ele și l-am cercetat cu atenție. Ce idee năstrușnică și monstruoasă în același timp, să creezi arbori de asemenea dimensiuni! *Aceasta îmi este puterea*! Fraza de pe afiș nu-mi dădea pace. Ca în transă, am scos cu grijă pământul din vasul de ceramică, scormonind cu degetele, grijuliu să nu distrug cumva copăcelul delicat. Am repetat operația și cu celelalte ghivece. În curând, pe măsuța din mansardă se înșiruiră mai multe cutiuțe metalice. În fiecare dintre ele erau negativele unor filme. Chiar înainte de a le duce la un laborator foto, am știut că pe unele dintre aceste negative le căutase criminalul. Puterea lui Mihai Mănescu – „Mișelul”, cum îi spuneau cei mai mulți.

Povestirea care ucide

Magazia adăpostește materiale care, probabil, nu s-au mai folosit la ridicarea impunătoarei case cu două etaje de alături. Sunt aici plăci de faianță și de gresie, grinzi metalice și scânduri, saci de ciment și de ipsos. Totul aranjat cu grijă. Miroase plăcut a rășină. Într-un colț, un banc de lemn unde proprietarul – un om de afaceri prosper – petrecea multe ore ca să mai uite de tracasările provocate de strângerea unei mari averi. Acum, însă, zace strivit de câteva butoaie mari. Dintr-o întâmplare nefericită, s-au rostogolit peste el, în timp ce dădea la rindea o scândură de care, cu siguranță, nu avea nevoie. În apropiere de cadavru – o pată mare de umezeală, ca și cum cineva ar fi vărsat din greșeală o găleată de apă.

Nevasta omului de afaceri, o femeie cam la 50 de ani, plinuță, cu trăsături atrăgătoare, plânge încetișor. Miron Stratilat caută cu stângăcie cuvinte consolatoare. Femeia nu pare să le audă și repetă în neștire:

— I-am spus de zeci de ori să nu mai stea atât în magazia asta nenorocită! Doar avem o casă așa de frumoasă, care ne-a costat o groază de bani.

Toate îmi sunt limpezi; doar pata aceea de umezeală nu-mi dă pace.

— E cumva vreo infiltrație?, o întreb eu arătând urma de apă.

Își șterge ochii cu o batistă minusculă și-mi răspunde îndată:

— Soțului meu îi plăcea să pună sticlele de vin într-o frapieră cu gheață. Blocurile de gheață le păstram în magazie. Mai era unul care s-a topit.

Dau din cap ca și cum aș fi pe deplin lămurit și o urmăm în casă. Ne invită în bibliotecă. E, într-adevăr, o ambianță extraordinară. Câteva mii de volume sunt așezate pe rafturile care căptușesc pereții. Mai dau cu ochii și de un televizor uriaș, de un birou pe care e o ordine desăvârșită, de o canapea și de două fotolii îmbietoare. Prin încăpere sunt risipite și câteva ghivece cu plante al căror nume l-am uitat. Nici nu mă căznesc să

mi-l aduc aminte. Fiindcă un noian de gânduri nu-mi dau pace. Butoaie… gheață… accident… Sigur că da!

Profitând de absența gazdei – s-a dus să se aranjeze puțin, abia a venit de pe drum după o absență de trei zile – încep să caut cu febrilitate prin rafturile cu volume în mai multe limbi. Oare le-o fi citit pe toate? Sau sunt numai de decor? În orice caz, cartea pe care o caut și, într-un târziu, o descopăr, a fost cu siguranță citită. E o carte de povestiri polițiste, care se deschide exact la pagina unde începe istorisirea unei crime perfecte, ca și cum povestirea cu pricina a suscitat cel mai mare interes și cineva a revenit de mai multe ori asupra ei. Încep să cred că sunt tot mai aproape de dezlegarea enigmei.

— Hei, aici nu-i cerc de lectură, mă apostrofează Miron. Dacă ai chef de citit, du-te la biblioteca de cartier.

Când femeia revine, Miron sare din fotoliul unde se cufundase cu voluptate. Își ia din nou o înfățișare smerită și oftează:

— Când e să se întâmple o nenorocire, se întâmplă!

Nu-l las să continue cu panseurile lui de trei lulele.

— Așa e. Numai că nenorocirea asta a fost provocată.

Cei doi se uită la mine cu mirare.

— Dați-mi voie să vă citesc din acest volum pe care cineva l-a studiat pe îndelete: „După ce prezentă cadrul acțiunii și personajele principale, domnul Stratimat trebui să se gândească la mobilul crimei. Mai sorbi din licoarea binecuvântată și alese varianta cea mai potrivită. Doamna Smith vrea să scape de soțul ei pentru a pune mâna pe toți banii, pe care să-i cheltuiască împreună cu un bărbat mai tânăr, mai viguros. Pentru asta, trebuia să imagineze o astfel de crimă încât nicio bănuială să nu planeze asupra ei. După o îndelungată chibzuință, cumpără un bloc de gheață, pe care îl puse pe două grinzi din magazie. Vremea era destul de rece, astfel încât n-avea să se topească decât într-un timp îndelungat. Peste bloc petrecu o sârmă de care atârnă o greutate. Sârma străbătea blocul în două ore. Puse o greutate mai mare și reluă experiența cu un alt bloc de aceleași dimensiuni. De data asta, sârma trecea dintr-o parte în alta într-o oră și jumătate. Satisfăcută de rezultat, inventă o urgentă călătorie la o mătușă, unde avea să stea mai multe zile. Avu grijă să plece cu puțin înainte de ora la care soțul ei

obișnuia să robotească în magazie. Puse blocul de gheață, cumpărat în ajun și ținut la rece, pe cele două grinzi. Atârnă greutatea de sârma care începu să se înfigă încet în gheață. Când sârma avea să-și termine cursa, greutatea avea să cadă, smulgând o pană care ținea butoaiele lângă perete. Își sărută cât se poate de tandru soțul, se urcă în mașină și pomi la drum.

…Domnul Smith își frecă mâinile de bucurie fiindcă rămăsese singur. Trase o dușcă de whisky din rezerva sa strategică și se duse în magazie, unde se apucă de îndată de lucru. Voia să facă vreo câteva rafturi la bibliotecă; în ultima vreme i se adunaseră teancuri de noutăți pe care nu mai avea unde le pune și zăceau pe lângă pereți. Munci atât de absorbit, încât nici nu auzi căderea greutății și numai vuietul butoaielor care se rostogoleau asupra sa îl făcu să ridice privirea. Prea târziu. Fu strivit ca o muscă."

Miron mă privește electrizat.

— Ce-i asta, Șefu' scump? Scamatorie?

— Nu, puiule, e așa numitul „efect Tyndall". Dacă nu chiuleai la orele de fizică îl știai și tu.

— Efectu'… ptiu! drace, am și uitat.

— Dacă iei un bloc de gheață și peste el petreci o sârmă de care se leagă o greutate, sârma îl traversează într-un timp oarecare. Acesta însă nu se rupe în două, cum s-ar crede. În urma sârmei, gheața se formează la loc. La sfârșit, blocul de gheață e intact.

— Formidabil, Șefu' scump! Formidabil! Știi atâtea încât întotdeauna m-am întrebat cum de nu te avansează.

— Pentru că automat ar trebui să te avanseze și pe tine și n-au motiv.

Femeia și-a revenit din primul șoc.

— Ce vreți să spuneți cu istoria asta stupidă?

— Cu istoria asta stupidă vreau să spun că ți-ai ucis soțul. În lipsă de idei, ai apelat la cartea asta.

Izbucnește într-un râs isteric.

— Să zicem că prostia asta e adevărată. Cum dovediți că eu am pus-o la cale?

— Am zărit în magazie și pana care susținea butoaiele, și greutatea pe care ai atârnat-o de blocul de gheață. Sârma o fi și ea pe undeva. În momentul crimei toate trei au fost legate între ele. Numai dumneata puteai să le separi, ca să ștergi orice probă. Ai uitat? Ai susținut

că ai pătruns prima în magazie – răposatul se încuia ca să nu-l deranjeze nimeni. Ai descuiat ușa cu a doua cheie – nu se vede nicio urmă de forțare.

…Câteva zile la rând, partenerului meu nu-i mai tace gura:

— Ăstora care scriu romane polițiste le-aș suci gâtu'! Prea dau idei.

Proteza cu dinți de argint

Patronul unei firme importante de țigări fusese găsit mort, în pielea goală, în propriul său birou, situat într-o clădire de pe Aleea Aviatorilor. Pe corpul său nu se vedea nicio urmă de violență. La autopsie se descoperise și cauza morții – un infarct. Dar ce-l provocase? Consumul exagerat de băutură – pe masa lui de lucru se afla un pahar în care mai era un strop de whisky, iar lângă scaunul cu spătar reglabil – o sticlă pe jumătate plină? Partida de sex care-i solicitase trupul de sexagenar?

În această privință, medicul legist era categoric.

— N-a fost nicio partidă de sex.

— N-a avut nici măcar bafta asta, îl căină sincer Miron Stratilat pe cel dispărut. Măcar să fi murit fericit.

— Și, de altfel, nu te pregătești să faci amor cu o proteză străină în gură, mai adăugase medicul.

— Cum așa?

— Proteza din gură nu-i aparține.

Culmea e că o altă proteză fusese găsită într-un pahar, pe o policioară, în mica baie alăturată biroului. Lucrurile păreau încurcate rău. În aparență, nu lipsea nimic; mobilul jafului era exclus. E drept, ușa marelui seif din încăpere se deschisese când apăsasem pe mâner; dar ca să pătrunzi în el mai trebuia descuiată cu o cheie încă o ușă. Deocamdată, oricât fusese căutată, cheia nu se găsise, nici în hainele aruncate pe canapea, nici în altă parte.

— *Cherchez la femme,* spusese filosofic partenerul meu.

Ceva dreptate avea Miron; portarul afirma că pe la opt seara, pe patron îl vizitase cineva, într-adevăr, o femeie care plecase pe la zece. Nu știa cine e, n-o mai văzuse niciodată. O femeie cam de 30 de ani, bine făcută, blondă – „o bijuterie”, după cum se exprimase tânărul îmbrăcat în uniformă de bodyguard. O zăriseră la plecare și doi polițiști care patrulau prin zonă.

— Caută acum acul în carul cu fân, oftase Miron.

— Caută-l mai bine pe medicul lui stomatolog, l-am sfătuit eu liniștit.

De la medicul stomatolog, Miron revenise cu coada între picioare.

Acesta fusese categoric: niciuna dintre protezele pe care i le prezentase nu aparținea pacientului său.

— Puteți să încercați să i le puneți în gură. Nu i se potrivesc. Aparțin altcuiva.

O clipă mi-am închipuit ce figură o fi avut Miron când i se spusese să îndese o proteză în gura unui mort.

— Ce naiba e cu protezele astea? Doar nu le ținea ca suveniruri. Brr! Cam ciudate gusturi.

Dar omul nostru zăcea într-o ladă frigorifică la morgă și n-avea cum să ne lămurească.

Pe deasupra, ora infarctului nu coincidea cu ora la care plecase femeia. Moartea survenise după miezul nopții. Să fi plecat dama și patronul să mai fi rămas în pielea goală, plimbându-se în costumul lui Adam prin birou? Greu de crezut.

— O fi adormit, iar femeia a plecat dezamăgită. Altă explicație nu e. În orice caz e cam trist pentru ea să fie tratată așa. Dacă eram eu…

Partenerul meu e falnic ca un cocoș rostind vorbele astea. Eu însă mă uit în continuare la proteza găsită în pahar. N-are nimic neobișnuit. Doar cele câteva incrustații cu argint par mai neobișnuite.

Tot examinând-o, fac o mișcare aiurea și o scap din mână. Îndatoritor, Miron se repede s-o ridice de pe jos. La rândul lui neîndemânatic, o calcă sub unul dintre pantofii lui uriași – comandă specială, fiindcă nu-și găsește niciodată în magazine încălțări pe măsură. Partenerul meu încremenește de groază.

— Am distrus o probă, bâiguie el pierdut. Încă o bilă neagră la Șefu' cel Mare.

Își ridică piciorul cu grijă, cu speranța că proteza a rămas intactă. Speranța lui se dovedește a fi deșartă – e făcută zob. Dar printre sfărâmături se ivește ceva strălucitor. O cheie!

Pentru o clipă, ne uităm buimaci unul la altul. Apoi înțelegem totul. Înțelegem cum femeia l-a adormit – analizele nu s-au terminat, cu siguranță că în whisky i-a pus un somnifer –, apoi cum i-a scos proteza unde știa că e ascunsă cheița de la seif. Negăsind-o, a plecat

înnebunită. Iar patronul, după câteva ore de somn, s-a trezit și, descoperind că ține în gură o altă proteză, are un șoc și cade fulgerat de apoplexie. Și totuși, ceva nu se leagă. Pe masa de lucru a patronului se afla o scrisoare venită prin fax, datată 2 octombrie. O scrisoare pe care cineva a luat-o de lângă aparat și a citit-o, din moment ce a notat ceva pe ea. Înseamnă că femeia n-are niciun amestec în toată afacerea, ea plecând pe 1 octombrie la ora zece.

Îl chem pe portar – un tânăr cam la 35 de ani, deloc marcat de tevatura provocată de moartea patronului său.

— Și zici că femeia a plecat pe la zece seara?

— Chiar la zece; m-am uitat la ceas, spune el sigur.

— Și n-a mai intrat nimeni aici până dimineața când femeia care face curat l-a găsit pe patron întins pe covor?

— Nimeni.

Pentru prima oară e nesigur și dă din umeri. Fără să mai pierd vremea îl iau din scurt.

— Hai să ne închipuim că lucrurile s-au desfășurat altfel. După ce femeia a plecat, patronul a vrut să umble la seif. N-a mai apucat să-l deschidă – a avut un infarct.

Înainte de a continua, îmi trag o clipă suflarea.

— Spre dimineață, neștiind de ce nu pleacă, i-ai intrat în birou și l-ai găsit căzut pe covor. De multă vreme voiai să dai lovitura la seif. Ți-ai zis că acum e momentul și că întâmplarea te ajută. L-ai dezbrăcat ca să-i induci în eroare pe anchetatori, ca ei s-o bănuiască pe vizitatoarea nocturnă. I-ai scos proteza din gură și i-ai pus o alta, pregătită pentru un alt plan pe care îl aveai. Apoi i-ai spart proteza. Însă cheița nu era acolo. Dacă ai fi căutat în baie, ai fi dat de ea. Nu știu de unde ai aflat de ascunzătoarea asta ciudată – o să ne spui la anchetă. Ai făcut o singură greșeală.

Pentru o clipă vrea să nege, dar își dă seama că sunt stăpân pe situație, așa că se dă bătut.

— Care?

— Din obișnuință, la plecare, ai stins lumina. Or, dacă nu mai intra nimeni în birou până dimineața, ar fi trebuit ca femeia de serviciu s-o găsească aprinsă.

— Dar proteza din baie a cui era?, întreabă Miron.

— Era o proteză mai veche. Cine știe de ce-o mai păstra.

Un criminal în serie

— Ce legătură poate fi între o elevă de liceu, o gospodină de vârstă mijlocie și un sexagenar?

Rostind cuvântul „sexagenar”, Miron Stratilat are o ușoară poticnire în glas, pe care altădată aș fi taxat-o urgent, dar acum mă lasă rece.

Stăm amândoi în biroul nostru strâmt – botezat de colegul meu de trudă „bârlogul creierelor”, un modest omagiu adus înaltelor noastre însușiri de criminaliști. De două săptămâni nu mai știm ce e aia potol ca lumea, *soi* așijderea, fiindcă în zona noastră și-a făcut apariția un criminal în serie care curmase trei vieți omenești – ale celor pomeniți mai sus. Pe toți îi omorâse în Herăstrău, puțin după miezul nopții, lovindu-i în cap cu un ciocan – de fiecare dată un altul. Armele crimelor fuseseră descoperite pe pieptul răposaților, așezate frumos, ca o semnătură inconfundabilă.

Din când în când, ușa biroului nostru se deschide și câte un nepoftit fără treabă își vâră nasul, dornic să stea la taclale. Fără să ridice ochii de pe hârtiile pe care le are în față, partenerul meu zbiară de se aude în toată clădirea:

— Afară!

Indivizii se retrag ca speriați de bombe.

— Probabil că niciuna.

Miron se uită la mine uluit. De la întrebarea pe care o pusese trecuse ceva vreme încât o și uitase. Își duce semnificativ un deget la tâmplă și glăsuiește galeș:

— Încă unul care s-a dilit de prea multă muncă. Hai să luăm pe loc repaus! Măcar o săptămână să ne zbenguim și noi la mare. Dormim pe plajă, că n-avem noi lovele pentru cinci stele, și ne clătim ochii cu spurcăciunile care au costume de baie confecționate din resturile unui șiret.

Îl las să viseze, iar eu îmi continui gândurile legate de afurisitul de caz care ne-a căzut în brațe. Ce mobil o fi având criminalul? Jaf nu, viol nu. În parc, noaptea, sunt gardieni. Cum se face că nimeni n-a văzut și n-a auzit nimic?

De pe coridor se aude zarvă. Iar au adus la arest niște bețivani care s-au încăierat în toiul nopții la ieșirea din cârciumă sau câteva pipițe care practică meseria cea mai veche din lume.

— Ce mă miră cel mai mult e că niciuna dintre victime n-a strigat după ajutor. De parcă asasinul le-ar fi cunoscut. Sau le-ar fi inspirat o deplină încredere.

— Când să mai strige după ajutor? A venit pe la spate, le-a pocnit în frează și gata, sus pe năsălie.

— Medicul legist a stabilit că loviturile au fost aplicate din față.

Miron n-are timp să-mi răspundă. Ușa se deschide din nou.

— Afară!, zbiară partenerul meu ca scos din minți.

În prag însă e chiar Șefu' cel Mare. E și el tras la față și cred c-a dat jos ceva kilograme de când cu blestemata asta de afacere. Fără să-l bage în seamă pe Miron, ne comunică sec, de parcă ar prezenta starea vremii:

— S-a mai comis o crimă în Herăstrău. În același mod.

— Cine a mierlit-o?, se interesează partenerul meu, care și-a revenit din fâstâceală și e numai lapte și miere.

— O studentă.

— Ce naiba căuta la ora aia în parc? Învăța la seral? În orice caz, omul nostru are o provizie serioasă de ciocane.

Miron știe ce spune. Și-a tocit pingelele alergând din magazin în magazin pentru a afla dacă vreun vânzător nu-și aduce aminte de vreun cumpărător care a achiziționat ciocane en gros.

Șefu' nu-i răspunde. E vizibil prost dispus. Cum să nu fie dacă gazetarii îl iau zilnic în șuturi și din incompetent nu-l mai scot?

— Frec podelele cu voi dacă nu-l prindeți în 48 de ore. Marș la treabă!

Așa cum era de așteptat, iese trântind ușa. De pe un perete se desprinde o bucată de tencuială. Miron se uită cu jale la grămăjoara albă de pe podea.

— Încă o ușă trântită și trebuie să ne facem rost de alt sediu.

O liniște nefirească s-a instalat brusc în întreaga clădire.

— Hei! Ce facem? Ieșim în peisaj?

— Da. Dar mai întâi dă-mi lista gardienilor din parc. Vreau să stau de vorbă cu ei.

— Las' c-am stat eu de vorbă. Niște ciumeți.

Oftând, îmi întinde totuși o foaie de hârtie.

— Chiar ai vorbit cu toți?

— Da' ce-s, într-o ureche? Numai cu cei care erau de serviciu în nopțile cu pricina.

— Fă rost de lista completă. Ai plecat? Ai venit?

Dispare ca propulsat de un resort și când revine agită triumfător o altă foaie de hârtie.

— Ordin primit, ordin executat. Adresați-vă la Miron Stratilat. Promptitudine și eleganță.

Parcurg lista fără grabă. Oare nu cumva îmi pierd vremea? Tocmai când îmi vine să cred c-am luat-o pe o pistă greșită, tresar la citirea unui nume.

— Interesant, murmur eu.

— Ce naiba găsești interesant în catalogul ăla? Auzi ce nume: Pavel Potârniche, Ionel Epure, Benone Zgaibă…

Îl las să bombăne și-i spun cu veselie în glas:

— Drăgălașule, știi ce-o să faci tu începând de mâine seară? Îmbraci frumușel niște zdrențe de vagabond și ieși la ventilație prin Herăstrău…

Sare ca ars.

— Da' ce, am căzut în scăfârlie? Ca să mă întâlnesc cu tipul cu ciocănelul?

…În prima noapte nu se întâmplă nimic. Nici în a doua. În timp ce-l privesc pe Miron cum se plimbă pe aleile celui mai mare parc din București, începe să mă cuprindă îndoiala. Dacă bănuiala mea e o aiureală? Nici măcar imaginea partenerului meu care poartă un tricou jerpelit, niște pantaloni prea scurți și în picioare are propriii lui pantofi – o marcă de lux, de care e mândru, pentru că nu s-au găsit alte încălțări pe măsura lui la magazie – nu mă binedispune. Îl urmăresc de la mică distanță, ascunzându-mă după copaci, după tufișuri.

O vreme nu se petrece nimic. Parcul e pustiu. Se aude doar orăcăitul broaștelor. Din când în când, câte o pasăre își ia zborul și se mută pe creanga altui pom.

Într-un târziu, de Miron se apropie o umbră. Falsul vagabond se oprește, ezită, apoi îl văd cum își continuă drumul cu pași siguri. E și normal; cel care îi aține calea

e un gardian. Acum o să-l ia la trei păzește și o să-l dea afară din parc.

— Ce naiba umbli brambura la ora asta?

Glasul gardianului e sever, dar probabil că în sufletul partenerului meu a coborât liniștea.

— Șefu' scump, sunt din branșă, sunt…

Dar n-apucă să-și deconspire adevărata identitate. Gardianul scoate ceva de la centură. Un pistol? Nu. În lumina clară a felinarului lângă care se află cei doi zăresc în mâna lui un ciocan pe care îl ridică amenințător. Dar n-apucă să-i sfarme țeasta lui Miron. Din trei salturi sunt lângă asasin, îl apuc în brațe și-l imobilizez.

— Ce stai ca o curcă beată? Pune-i cătușele!

Miron se dezmeticește rapid și-i pune brățările de oțel.

— Ce-ai cu mine, nenicule? Ce rău ți-am făcut? Da' pe ăilalți de ce i-ai băgat în pardesiu de scânduri?

— Ce să aibă?, îi îmbogățesc eu encefalograma. Voia să se răzbune pe colonel. Voia să-l bage în belea. Fiindcă Șefu' cel Mare l-a dat afară din poliție după ce l-a prins luând mită. De fapt, nici n-avea ce căuta în uniformă. Îi fila o lampă de mult. Nu-i așa, Victor Caraman?

Urechea cu bucluc

E în fața biroului meu – mică, neajutorată, cu ochii plânși. N-are mai mult de 12 ani. E îmbrăcată sărăcăcios – un paltonaș uzat, încheiat până la gât, o fustă lungă dintr-un material gros. În picioare poartă niște cizmulițe negre, foarte puțin stropite cu noroi. Pe cap are o căciuliță din imitație de blană. Stă în fața mea și nu înțeleg ce vrea de la mine.

Îmi pune pe birou, cu un gest șovăitor, un teanc de bancnote.

— Asta-i tot ce am. Adunam pentru niște pantofi de sărbători.

Împinge și mai mult banii spre mine, ocolind cu grijă maldărele de dosare. De afară se aude zgomotul unui utilaj greu care se căznește să îndepărteze zăpada. Pe fereastră se zăresc fulgi răzleți.

A adăugat cu vioiciune:

— Luați-i!

Privesc bancnotele și continui să fiu ca paralizat. O mai privesc o dată. Are un chip frumos, cu ochi întunecați și sprâncene bine conturate, cu un năsuc obraznic.

— Ce-i cu banii ăștia?, reușesc eu să rostesc într-un târziu.

— Sunt ai dumneavoastră.

— Pentru ce?

— Ca să-l găsiți pe cel care l-a omorât pe tata.

— Nu iau bani în avans, încerc eu să mai destind atmosfera.

În același timp, îmi aduc aminte cum i-a fost ucis tatăl. Venind de la școală l-a găsit în garsoniera în care locuiau, zăcând într-o baltă de sânge. În jur – scaune răsturnate, patul răscolit, vase de bucătărie sparte. Avusese loc o încăierare? Ucigașii căutau ceva?

Din informațiile pe care le obținusem rezulta că tatăl ei supraveghea cerșetorii dintr-o zonă centrală a Capitalei. El le fixa locurile; pe paralitici îi debarca dimineața dintr-o gioarsă de mașină și seara îi ducea într-un adăpost după ce, mai întâi, le lua aproape toți banii. Își oprea o parte din ei iar restul – cei mai mulți – îi

transmitea mai departe grangurelui care stătea în umbră și huzurea într-o casă luxoasă. Ce făcuse oare bărbatul despre a cărui ocupație adevărată fata nu știa nimic? Se lăcomise cumva la bani și-i dosise? Călcase cumva sfera de influență a altcuiva? Dorise să lucreze pe cont propriu?

Mă ocupam de câteva zile de crima asta și nu aveam nimic concludent. Miron Stratilat bântuia și acum prin peisaj ca să mai culeagă date. Nu-mi dăduse nicio veste, semn că pe undeva lucrurile se poticneau. Însă chiar dacă afacerile individului îmi provocau silă, cazul trebuia rezolvat. Și, colac peste pupăză, mai apăruse și copila asta care-mi implora ajutorul.

— Înțeleg că vrei să mă angajezi.

— Da. Am citit eu într-o carte că așa se procedează.

— Și dacă nu accept?

— Nu se poate să nu acceptați, chiar dacă nu sunt bani prea mulți. Iar dacă îl găsiți pe criminal, vă mai dau încă pe-atâta. O să-i strâng, o să vedeți, mă țin de cuvânt.

Încerc să nu mă înduioșez prea mult. Poate că tatăl ei nu era chiar o brută care exploata copii. La urma urmei, era doar o verigă într-un lanț din care alții își trăgeau profitul gras. Iar pentru fețișoara asta căreia îi murise de multă vreme mama reprezenta singurul sprijin.

— N-avea nicio grijă, ne ocupăm noi.

Între timp, a căpătat o oarecare siguranță în glas.

— Nu. Aș vrea să veniți din nou la mine acasă. Să mai cercetați o dată locul.

— Dar am fost acolo de două ori! Și eu și specialiștii noștri…

— Mai veniți o dată. Vreau să v-arăt ceva interesant. Ceva ce n-a băgat nimeni de seamă și am descoperit eu. Poate fi o „probă”.

Rostește cuvântul „probă” cu mândrie, fiindcă știe acest termen folosit în anchete.

O privesc îndelung; tot așa îmi apare – mică și neajutorată. În sfârșit, reușesc să mă ridic de pe scaun. Iau banii de pe birou și-i pun în portofel – dintr-o dată pare impozant, căpătând greutate. Îmi îmbrac haina de piele, îmi îndes pe cap căciula – afară e un ger năprasnic. Coborâm la mașină împreună, eu în față, ea în spate, tropăind cu cizmulițele pe treptele de lemn, mulțumită că m-a convins. După o oră ajungem în Ferentari, în dreptul

unui bloc jerpelit de ploi și ninsori. Urcăm la etajul doi, unde se află apartamentul în care a fost comisă crima. Dau să intru; mă oprește cu un semn autoritar.

— Nu-i nevoie să intrăm. Uitați-vă la asta.

Și-mi arată ușa de la intrare. La început, nu observ nimic deosebit. O ușă căptușită cu placaj, ca oricare alta. Numai că e proaspăt vopsită într-o culoare gălbuie.

O privesc pe fată cu nedumerire.

— Uitați-vă aici.

Îmi arată cu mâna o porțiune a ușii, cam la înălțimea unui stat de om. La început, din nou nimic nu-mi atrage atenția. Am asupra mea o lanternă-creion. Îi îndrept fasciculul luminos spre porțiunea indicată. Și, deodată, zăresc cu claritate un desen ciudat. Nu, nu e un desen. E urma unei urechi!

— Ucigașul și-a lipit urechea de ușă ca să audă dacă tata e singur sau nu. Fiind întuneric, nu și-a dat seama că ușa e vopsită de curând. Ei, asta v-ajută sau nu?

Cum să nu ne-ajute? Amprenta e perfectă – cum de n-a zărit-o nimeni? Ba mai mult, e o dovadă că de lobul urechii ucigașul avea atârnat un cercel. Ba nu! Trei cercei, dintre care unul mai mare.

Căldura mă învăluie dintr-odată și-mi deschid doi nasturi de la haină. Cunosc un individ care poartă la urechea dreaptă trei cercei. Un client permanent al poliției, știut sub numele de Titi Așchie, fiindcă e subțire ca un țipar. Până acum a scăpat ieftin, l-am prins numai cu găinării. S-ar putea ca de data asta să i se înfunde definitiv.

Scot banii din portofel și-i întind fetei.

— Ce-i cu asta?

— Banii tăi. Trebuia să mă angajezi înainte de a începe ancheta. Așa e procedura.

Nu zice nimic; încuviințează doar din cap și începe să numere banii. Îi numără de două ori și apoi ridică ochii spre mine.

— Ați greșit, sunt mai mulți.

— Tu ai greșit numărătoarea când mi i-ai dat, reușesc eu să îngaim și o iau la goană pe scări.

Vertij

Era frumos ca un actor de cinema dintre cele două războaie. Înalt, bine făcut, îmbrăcat întotdeauna impecabil, ca și cum ar fi fost gata oricând să participe la o recepție. Dar ochii lui negri, profunzi, păreau să nu vadă mai nimic din ceea ce se petrecea în jurul său. Doar fața îi era de o paloare nefirească pentru oricine făcea cunoștință cu el și nu știa cu ce se ocupă. Bărbatul acesta care nu împlinise încă patruzeci de ani era un erudit fără pereche. Pleca dimineața, de la șapte, ca să ajungă printre primii la Marea Bibliotecă unde ocupa un loc în sala de lectură de la Fondul special și zăbovea acolo până seara târziu. În ultima vreme se cufundase în cercetarea unui manuscris rar, cunoscut sub numele de *Codex anonymus.* Scris în limba latină, cu litere aurite, cu acea caligrafie emoționantă a călugărilor ascunși prin mănăstirile Evului Mediu, datat de pe la mijlocul secolului al XIV-lea. Fusese elaborat într-o abație din Italia și conținea informații despre războaiele care măcinau în acea perioadă Europa. Prin cine știe ce capriciu al sorții ajunsese în România, lăsat poate moștenire unui ignorant care îl vânduse la un preț de nimic.

Manuscrisul, bine conservat, fusese cercetat de generații de cărturari și practic nu mai ascundea niciun mister, în afară de cel al identității autorului. Or, se pare că Matei Vintilescu încerca să-l descopere pe cel care alcătuise o astfel de lucrare de o valoare inestimabilă. Pornind de la cel care îl lăsase prin testament bibliotecii, căutase să-i urmărească traiectoria prin bătrânul continent. Vizitase câteva orașe prin care poposise manuscrisul, colindase biblioteci pe unde mai exista înregistrat în cataloage, citise numeroase cărți care conțineau referiri la el. Precum un detectiv pasionat de munca sa, își făcuse un ideal din descoperirea anonimului care, în ceasurile de liniște și singurătate dintr-o chilie, scrisese pentru urmași o operă prețioasă. Și, din puținele discuții pe care le purta cu alții, se părea că se găsește pe drumul bun și în curând avea să facă lumii o dezvăluire senzațională.

N-aș fi aflat, probabil, niciodată despre existența lui Matei Vintilescu, el însuși un anonim pentru marele public, mult mai interesat de vedetele fotbalului, ale scenei sau ale televiziunii decât de viața cărturarilor. Dar în destinul meu era scris să mă intersectez cu acest bărbat care ar fi tulburat mințile multor june dacă ar fi îmbrățișat o altă carieră. L-am văzut pentru prima dată în curtea interioară a blocului unde locuia. Zăcea pe ciment, cu oasele frânte și capul spart, lucru absolut firesc dacă țineam cont că se prăbușise de la etajul șapte, de pe pasarela care făcea legătura între două scări ale clădirii. O vecină îndatoritoare îmi furnizase un belșug de informații despre cărturarul decedat în condiții tragice, de parcă toată ziua n-ar fi avut altceva de făcut decât să-l urmărească, să-i studieze comportamentul, întâlnirile, cuvintele rostite. „Domnul Vintilescu avea rău de înălțime. Când se defecta liftul și trebuia să-l ia pe cel de la scara alăturată, străbătea pasarela mergând pe lângă zid și nu se uita în jos, ca să nu amețească. Bietul de el! A venit probabil noaptea mai târziu, obosit, și fiindcă vreun dobitoc a lăsat ușa deschisă la lift, s-a dus la cealaltă scară. Iar când a traversat pasarela a amețit și a căzut. Mare păcat că s-a dus! O valoare! Bine că nu-l plânge nicio rudă. Trăia absolut singur.”

Lucrurile păreau să stea așa, dar ceva mă intriga, nu mă lăsa să întocmesc un raport despre o moarte accidentală, care totuși nu era exclusă. Fiindcă domnul Vintilescu avea în jurul gâtului niște semne, niște zgârieturi care cu greu puteau fi puse pe seama zdrobirii de cimentul curții.

I-am vizitat apartamentul – două camere cu pereții blindați de cărți. Nemaiavând unde le pune pe altele, proprietarul le rânduise pe jos, încât făceai slalom printre ele ca să ajungi la canapeaua îngustă pe care dormea sau la masa de scris – aproape singurele mobile din casă. Pe birou erau maldăre de hârtii, carnete de însemnări. Le-am răsfoit în treacăt – toate erau mărturia pasiunii care îl mistuia pe domnul Vintilescu – *Codex anonymus.*

De-abia după ce m-am urcat pe terasă mi s-au confirmat presimțirile. Domnul Vintilescu nu murise întâmplător, din pricina vertijului. Fusese omorât după un plan bine stabilit. Aruncată lângă un perete am găsit și arma crimei – o rangă lungă de vreo doi metri, la capătul

căreia am zărit o mică bucată de stofă. Exact bucata de stofă care lipsea din reverul celui ucis.

Am reconstituit în minte întreaga întâmplare. Domnul Vintilescu a venit ca de obicei de la bibliotecă. A găsit liftul defect – de fapt, ucigașul care îl aștepta pe terasă a lăsat ușa ascensorului deschisă la unul dintre etajele superioare. Atunci, domnul Vintilescu a ieșit din bloc și s-a dus la scara cealaltă. A luat de-acolo liftul până la etajul șapte – ultimul etaj – și a pășit pe pasarelă. Era noapte, așa că nu-i era teamă de hăul căscat dedesubt. Totuși, a mers pe lângă zid. După câțiva pași a simțit cum ceva îl împinge spre margine, spre balustrada metalică. A încercat să se prindă de ea și de-abia atunci a privit în jos. Luminile de la încăperile care dădeau în curtea interioară au început să i se rotească în fața ochilor. N-a mai avut puterea să se țină de balustradă, i s-a făcut rău și a căzut.

Să fie așa, să nu fie așa… M-am dus din nou în apartamentul lui. De data asta am început să-i citesc cu luare-aminte carnetele de însemnări. Date, nume de cărturari necunoscuți mie, titluri de lucrări în diverse limbi, adnotări… Nimic enigmatic. Doar spre sfârșitul unuia din carnete o frază m-a intrigat: „Se întâmplă ceva cu manuscrisul acesta. Filele nu mai seamănă între ele.” Apoi, în altă zi, o altă însemnare: „Hotărât lucru, cineva înlocuiește la intervale de timp foile manuscrisului cu altele, care, la prima vedere seamănă cu cele originale. Ceva extrem de suspect.” Apoi, ultima însemnare, cu puține zile înainte de a-și găsi sfârșitul: „N-am mai rezistat. I-am spus directorului. S-a arătat foarte surprins. Crede că e doar o părere a mea provocată de oboseală. Mi-a recomandat să mă odihnesc. N-am mai zis nimic. Dar manuscrisul a fost falsificat. Originalul a fost vândut pe bani grei.”

Aveam în sfârșit mobilul crimei. Și, ca întotdeauna când îl cunoști, afli curând și făptașul.

Cârtița

Câmpul părea bombardat cu sălbăticie. Pe suprafața lui se ridicau movilițe de pământ proaspăt. Desigur, nu avusese loc niciun atac aerian. Totul era opera unor cârtițe bezmetice, după cum le catalogase Miron Stratilat care, ca și mine, dormise pe sponci și avea încă ochii cârpiți de somn și o dispoziție execrabilă.

— Ce naiba le-a apucat să sape cu atâta furie? Mai bine s-ar angaja la metrou. Acolo lucrările merg ca ochiul mortului.

Fuseserăm amândoi smulși din pat de telefonul care ne catapultase într-un ARO rablagit, condus de un șofer aflat și el în toane proaste. Ieșiserăm din București și ne opriserăm pe tarlaua care parcă explodase din loc în loc, unde ne așteptau câțiva oameni înfrigurați. Zorii se iveau cu greu – fuioare de aburi se ridicau din pământ, iar pădurea din depărtare îi atrăgea ca un magnet. O clipă mi-am închipuit armata de cârtițe trebăluind prin galerii, scormonind cu hărnicie la căldura dinăuntru, ieșind din când în când la suprafață, ca să evacueze țărâna. Ce știam despre ele? Niște animale oarbe – le zărisem în câteva rânduri apărând nedumerite la lumină, cu un aer neajutorat – ca niște șobolani de care, însă, nu ți se face teamă sau silă.

Am privit din nou la cadavrul care zăcea pe câmp – un bărbat încă tânăr, înjunghiat în inimă după ce mai primise și alte lovituri mai puțin dibace. Avea cam 30 de ani, fusese în mod evident scotocit prin toate buzunarele – nu avea niciun act.

— O fi dintr-un sat apropiat? O fi bucureștean?

Nimeni nu-i răspunse lui Stratilat, care se muta nehotărât de pe un picior pe altul, sărea pe loc și-și bătea palmele ca să se mai încălzească și, din când în când, spulbera cu bombeul pantofilor săi plini de noroi câte o movilită, ca să-și mai verse năduful, fiindcă nici duminica n-avea baftă să stea acasă.

M-am aplecat asupra bărbatului – mirosea puternic a băutură. Am făcut un pas înapoi, îngrețoșat.

— Ce, nu-ți place? Ar fi bună o băuturică – ne-ar mai încălzi.

L-am lăsat să-și vadă mai departe de joaca lui – distrugea bunătate de muncă. L-am privit din nou pe țăranul care descoperise trupul fără viață – era speriat, cred că se blestema fiindcă o luase pe scurtătură spre șosea ca să facă autostopul, peste câmpul cu cocoașe, ca niște tumori inexplicabile. Găsise un echipaj de poliție căruia îi făcuse semn să oprească – patrula prin zonă ca să-i prindă pe șoferii fără centură de siguranță, sau care urcaseră la volan după o beție de duminică – și anunțase prezența unui cadavru sub cerul liber. Mi se făcuse milă de țăranul între două vârste – ar fi vrut să fie la o mie de kilometri distanță de locul în care se afla, înconjurat de oameni necunoscuți care îi puneau întrebări – pierduse și întâlnirea pe care o avea dis-de-dimineață.

Eram la vreo sută de metri de șosea. Corpul bărbatului înjunghiat fusese mai mult târât – urmele arătau că doi bărbați merseseră unul lângă altul, unul ținându-l pe celălalt care era cu siguranță beat, se mai poticnea, mai cădea în genunchi. Crima fusese înfăptuită în câmp, iar mobilul – nu era nicio îndoială – fusese jaful. Nici ceas, nici portofel, niciun act de identitate, nici verigheta – o urmă pe inelar dovedea că omul purtase verighetă – nu se mai găseau asupra lui.

Bărbatul care dăduse peste cadavru locuia într-un sat apropiat și nu-l știa pe cel ucis.

— Mă jur pe ce am mai sfânt – nu l-am văzut niciodată. Am ținere de minte bună. Dacă ar fi trecut vreodată pe vreo uliță de-a noastră, acum l-aș fi recunoscut numaidecât.

Cazul se anunța afurisit de greu. În primul rând trebuia să facem identificarea. De-abia după aceea, dacă aveam noroc cu carul, puteam spera să dăm și peste făptaș. Însă până atunci acesta putea să șteargă orice urmă și să nu-l mai găsim în veci. Și iar urla presa despre ineficiența poliției și iar ne freca Mai Marele ridichea, fiindcă stăm și căscăm gura, iar infractorii își fac de cap.

Dimineața își intrase pe deplin în drepturi. Soarele însă nu se-arăta, ascuns de nori groși, prevestitori de ploaie sau de ninsoare. Frigul nu se domolea – bătea și un vânt pătrunzător. Stoluri de ciori croncăneau – din când în când se așezau în preajma noastră, pentru ca apoi

să-și ia din nou zborul urmărindu-ne din văzduh. Iar Miron Stratilat nu-și contenea fotbalul lui cu bulgări de pământ.

Exact când, scos din sărite, voiam să-l apostrofez s-o lase naibii de joacă – l-am auzit exclamând triumfător:

— Ia te uită ce-avem noi aici!

Peste ce-ar fi putut da? Vreo cârtiță care ieșise din subteran, curioasă să înțeleagă cine îi distruge munca? Nici nu l-am luat în seamă – îl știam ca pe un cal breaz.

— Hei! N-auziți? Veniți încoace!

Fără prea mult entuziasm, ne-am urnit până la el. Și ce-am văzut ne-a umplut de uimire. Cu vârful bocancului sfărâmase una dintre movilițe și de sub pământul reavăn ieșise colțul unei pungi de plastic. Stratilat săpase cu mâinile și o scosese, vârându-și curios nasul în ea. În pungă erau bancnote de toate mărimile. Se mai aflau acolo și actele individului ucis și un pumnal, de fapt un stilet, cum purtau odinioară ofițerii, cu un vultur de bronz la capătul mânerului. Numai verigheta lipsea.

— De-acum e floare la ureche, zise Stratilat bucuros.

Aș! Chiar dacă aflasem cine e victima și care fusese mobilul crimei, a trecut mai bine de-o lună până am pus mâna pe făptaș. Cel ucis era un tip care încasa, într-un cartier din București, banii pe lumină și pe care, la sfârșitul zilei, un cunoscut îl târâse într-o cârciumă, îl îmbătase bine, apoi îl băgase într-o mașină și îl scosese din oraș unde îi făcuse felul. Ca să nu fie cumva prins cu o asemenea sumă asupra lui – ancheta putea ajunge la el –, până lucrurile aveau să se mai potolească, ascunsese sacii în movila aceea pe care o însemnase cu câteva pietre jur-împrejur. De-abia după câteva săptămâni, timp în care, zi și noapte, fusese organizată o strașnică pândă, încât asupra ucigașului se revărsase un val de blesteme din partea celor care înghețau prin tufișurile de la marginea pădurii, într-o noapte s-a zărit o umbră furișându-se pe câmp, căutând locul unde era ascunsă comoara. Când a găsit movila – am avut grijă s-o clădim la loc –, a început să scormonească febril până a dat de pungă. În ea însă nu se găsea – la ideea lui Stratilat – decât un bilet. Pe el era scris doar atât: „Te-am prins!” Nici n-a mai apucat să-l citească, s-au repezit cu toții

asupra lui, ca la o grămadă de rugby, bucuroși c-au pus în sfârșit mâna pe el.

— Pe inflația asta, nici la bancă nu-i sigur să ții banii, darămite să-i pui – auzi, dom'le ce idee! – în pământ – a mai filozofat partenerul meu, punând astfel capăt întregii povești.

Ușor cu pumnalul pe nări

Era a patra crimă comisă în același mod. Șeful cel Mare își ieșise rău din matcă. Zilnic freca podelele cu noi. Ne promisese o viață mai amară ca un *talk-show* dacă nu puneam pronto mâna pe făptaș. De fiecare dată lucrurile se desfășurau după același tipic. La „Prăvălie" se primea un telefon și o voce de bărbat, imposibil de recunoscut (vorbea înăbușit, acoperea probabil microfonul cu o batistă), anunța pe un ton cavernos: „La ora H, în cartierul cutare, va avea loc o crimă." La primul telefon, operatorul de serviciu, deși înregistrase mesajul, nu-i dăduse nicio importanță, crezând că e farsa vreunui țăcănit cu prea mult timp liber. Dar într-adevăr, la ora respectivă, în Dămăroaia fusese omorât un bărbat, în propria lui locuință. Ucigașul îl strangulase cu un fir de nailon. Ceea ce ne uimise de la bun început fusese tăietura fină de la baza nasului, care provocase o sângerare ușoară. Și celelalte victime aveau tăietura respectivă, ca și cum asasinul ar fi dorit să-și pună o semnătură inconfundabilă. Crimele se produseseră la intervale de două-trei săptămâni. Nimeni nu putea să dea relații care să ne pună pe vreo pistă. Asasinul mai sunase de câteva ori și ne luase la mișto.

— Proștilor! V-am lăsat indicii gârlă. Dacă n-ați fi purtători ilegali de creier, ați ști cum să mă prindeți. Ascultați la mandea: vor fi în total cinci crime. Dacă nici după a cincea nu puneți mâna pe mine, lăsați pe alții să fie caralii. Înseamnă că sunt mai tare ca voi. Pun la bătaie toți banii mei că și peste zece ani o să mă căutați ca orbeții.

Ce mai încolo și-ncoace, turbam cu toții! Miron Stratilat se dusese și la un psiholog ca să ne explice ceva din felul cum acționează ucigașul.

— E un caz de exacerbare a ego-ului, îi iluminase acesta țeasta. În conștiința lui există o falie. Se crede mai presus de oricine, chiar și de Dumnezeu…

— Ziceți mai bine că-i sonat, îl întrerupsese Miron, sătul să-l mai asculte vorbind despre Freud, ego-uri supradimensionate, refulări și comportamente deviante.

În demența lui, asasinul ne aruncase o provocare. Mai avea de trecut la activ o singură victimă și pe urmă se putea retrage liniștit ca să-și savureze triumful.

Am petrecut multe ceasuri în apartamentele celor patru victime – oameni care trăiseră modest, singuri, având vârste între 25 și 50 de ani și pe care căzuse beleaua să fie alese drept ținte de către un nebun dornic să demonstreze ce grozav e. Cum de le intrase în casă? Se cunoșteau? Aveau victimele vreo legătură între ele? Asta Miron refuza cu îndârjire să accepte.

— Ce legătură să fie între un șef de magazin de articole de menaj, un bodyguard, o vânzătoare de produse cosmetice și patronul unui mic magazin care vindea țigări?

În treacăt fie zis, vizitându-i acestuia din urmă magazinul, Miron avusese o observație remarcabilă:

— De când cu Clinton și Monica, nu mai poți să cumperi un trabuc. Te ia lumea la ochi fiindcă te pregătești pentru o relație nepotrivită.

Nu se punea problema ca noi să ne cumpărăm trabucuri – alea sunt pentru barosani; eu și Miron ne mulțumeam cu niște proletare *Winchester,* din care trăgeam ca disperații.

Nici azi nu părem mai luminați la cerebel. Afară e o ploaie mocănească – „mioritică”, apud Stratilat. Iar în biroul nostru e un fum de îl tai cu cuțitul, așa că mă reped să deschid fereastra cu o iuțeală care îl pune pe partenerul meu pe gânduri.

— Ia mai dă-mi inventarul obiectelor găsite în apartamentele celor patru!

Parcurg – pentru a câta oară? – foile pe care Miron mi le întinde cu o mină îngrijorată.

— Șefu’ scump! Te-ai surmenat! Atenție la meninge!

Nimic spectaculos în listele astea. Și totuși, ceva e curios: la fiecare s-a găsit câte un volum de Nichita Stănescu și nicio altă carte.

— Cald, cald, îmi vine să strig, simțind că se face o geană de lumină.

Miron se agită prin încăpere, ca un leu în cușcă.

— Stai dracului jos! Cum zici că-l chema pe tipul de la articole de menaj?

— Paul Stănescu.

— Asta e! Stănescu, ca pe poet. Pe a doua victimă?

— Marin Țănescu.

— Pe a treia?

— Ludmila Anescu.

— Și pe a patra?

— Sorin Nești.

— Băiete, am lămurit misterul.

Miron sare din nou de la birou și se uită la mine cu îngrijorare.

— Sper să nu fie nevoie să mă mai duc la imbecilul ăla de psihiatru și pentru tine.

— Puiule, totul e genial de simplu. De fiecare dată, ucigașul ne-a spus care va fi următoarea victimă. Planul l-a conceput, cu siguranță, de multă vreme și cu mare migală. Dacă din numele Stănescu iei de la început o literă, îl obții pe Țănescu. Dacă din numele Țănescu iei din nou prima literă, îl obții pe Anescu. Și așa mai departe.

— Asta înseamnă…

— Asta înseamnă că pe ultima victimă pe care o are în vizor o cheamă Escu sau Eșcu.

Pe chipul său rubicond se așterne o imensă dezamăgire.

— Câți de Escu sau Eșcu or fi… Cum să dăm de cel pe care l-a ales criminalul?

— Simplu: câți de Escu sau Eșcu pot să lucreze la firma *Ra*? Ucigașul ne-a indicat, de fiecare dată, și locul unde lucrează victima următoare. Ții minte că ne-am întrebat ce căutau câteva obiecte de artizanat egiptene la locul faptei? Acum e limpede. La Stănescu – un Sfinx, fiindcă lucra la magazinul *Sfinx,* dar și o piramidă, fiindcă următoarea victimă lucra la complexul comercial *Piramida.* La Țănescu – o piramidă, dar și o statuetă a lui Ramses, fiindcă Anescu lucra la firma de produse cosmetice *Ramses.* La Nești – o statuetă a lui Ramses…

— Aici n-am găsit al doilea obiect…

— Așa e! Dar am găsit o copie xerox după un afiș electoral de pe vremuri, cu *Votați Soarele*! Soarele! Adică Ra, în mitologia egipteană. Deci pe Escu sau Eșcu trebuie să-l căutăm la firma *Ra.* Parcă am văzut o reclamă – e o firmă de turism.

…Tot ce a urmat a fost o joacă de copii. După ce am primit telefonul care anunța că un nou asasinat va avea

loc, ne-am dus la Petre Escu, unde am organizat o capcană. La un moment dat, cineva i-a sunat la ușă. Gazda, un bărbat cam la treizeci de ani, nu s-a pierdut cu firea, a deschis calm ușa. În prag i-a apărut un poștaș cu un aviz în mână. Escu l-a poftit în casă, până a căutat un pix ca să semneze de primire. Brusc, aparent inofensivul individ s-a repezit la el, ca să-l sugrume cu un fir de nailon. Din cealaltă încăpere am năvălit noi. N-a opus nicio rezistență. Când i-am pus cătușele, n-a spus decât atât:

— Ați fost mai buni!

Și s-a cufundat într-o mutenie din care nu l-a mai scos nici măcar Miron, care l-a apostrofat rânjind:

— Ai pierdut! Ieși cu banii la interval!

Cadavrul din baie

Se intra, mai întâi, într-un hol cu gresie verde. Pe pereți erau atârnate câteva reproduceri ieftine ale unor peisaje semnate de pictori cunoscuți. Într-un cuier erau agățate o haină de ploaie și un pardesiu roșu. Câteva perechi de pantofi de damă perfect lustruiți erau aliniate chiar la intrare. O ușă dădea în camera de zi unde se aflau o canapea, două fotolii, o măsuță joasă, pătrată. Pe o altă măsuță, mai înaltă, un televizor deschis. Se transmitea un film de dragoste. O clipă i-am invidiat pe cei doi îndrăgostiți care se plimbau pe o alee într-un parc cu pomi încărcați de flori. Am privit și bibelourile ieftine de pe etajeră. Nu se vedea nicio urmă de praf. Totul era ordonat și inspira o pace deplină. Tot din hol se intra și în dormitor. Aceeași ordine și curățenie impecabile. Un pat de mijloc, cu două noptiere, pe care era așternută o cuvertură moale. Pe jos – o mochetă de culoare verde. Pe pereți – aceleași reproduceri ieftine. Doar o carte deschisă era aruncată neglijent lângă pat: un roman de dragoste dintre acelea pe care le citești ca să visezi la eroi frumoși și la idile fermecătoare.

Ușa spre baie era întredeschisă. Până acum întâlnisem numai armonie. Am deschis-o larg, amânând cât mai mult întâlnirea cu nebunia. Am văzut gresia de pe jos – tot verde – și m-am zărit apoi în oglindă: un bărbat spre 40 de ani, sătul până-n gât de mizeriile lumii și care, peste câteva secunde, avea să mai vadă una. Pe policioara de sub oglindă am zărit flacoane, cutii de pudră, un set de lame de ras, spray-uri, bețișoare pentru urechi. Robinetele de la chiuvetă străluceau. Într-un cuier atârnau câteva prosoape de dimensiuni obișnuite.

Am tras aer în piept și mi-am îndreptat privirea spre cadă.

Fata nu avea mai mult de 20 de ani și era o frumusețe. Părul blond era lung, ovalul feței migălit cu grijă. Din spumă i se vedea doar capul. Și totuși, cineva îi curmase zilele fără să simtă nicio remușcare. O ținuse cu capul sub apă până se înecase. Stropii de pe jos erau o mărturie a zbaterii trupului lipsit de apărare.

Cadavrul fusese găsit de o prietenă a victimei, care avea și ea o cheie de la apartamentul folosit pentru întâlniri amoroase. Amândouă practicau cea mai veche meserie din lume. Prietena pătrunsese în apartament împreună cu un client după ce, în prealabil, telefonase ca să se asigure că locul e liber. Nu-i răspunsese nimeni și urcase fără grijă. Amatorul de plăceri cu ora o ștersese ca din pușcă. Laura însă ne anunțase și venisem însoțit de partenerul meu Miron Stratilat, de medicul legist, de fotograf și de alți încurcă-lume.

Am vârât mâna în apa din cadă – era călduță, semn că omorul fusese comis de curând. Am luat la întâmplare un prosop, ca să mă șterg. Am dat de unul încă umed și m-am șters de altul.

Am privit din nou întreaga ambianță. Fără doar și poate, după ce înfăptuise omorul, criminalul se uitase în oglindă. Oare cum s-o fi privit? Cu frică? O fi rânjit satisfăcut? Am atins săpunul de la chiuvetă – era umed. De-abia acum observ fotografia lui DiCaprio lipită cu scotch pe un perete. Visul unei fete care tânjise la o lume la care n-avusese acces.

Am țâșnit din baie, am străbătut cu pași largi distanța care mă despărțea de ușa de la intrare, am deschis-o și le-am zis celor cu care venisem:

— Intrați!

În câteva clipe, nimic din pacea care domnise până atunci nu mai rămăsese. Pe gresie, pe mochetă apărură pete de apă, iar locul deveni strâmt.

Am stins, cu un gest absent, televizorul, tocmai când filmul prezenta nunta celor doi tineri. Fără să le ating, am citit titlurile cărților din mica bibliotecă. Numai romane de dragoste, capabile să înduioșeze până la lacrimi firile sensibile. Cine ce avusese cu biata fată?

Am privit pe fereastră. De la etajul trei se vedea o stradă acoperită de prima zăpadă a anului. Un utilaj se căznea s-o înlăture fără prea mari sorți de izbândă, încurcând mai mult circulația mașinilor care înaintau cu viteză redusă.

Lângă mine s-a ivit, fără să-l bag în seamă de la început, un individ cam de vârsta mea, înalt, bine clădit, cu fața răvășită. Și-a dres glasul ca să-mi atragă atenția.

— Dumneata cine ești?

Îmi răspunde privindu-mă cu îndrăzneală în ochi.

— Eu eram prietenul fetei… Aveam grijă de ea.

— Adică peștele ei, zice Miron care apăruse și el din dormitor.

— Dacă vreți să spuneți așa…, schițează bărbatul ceva ce în închipuirea lui seamănă cu un zâmbet.

Îl măsor din cap până-n picioare.

— Ce dorești?

— Aș vrea să anchetați cazul ăsta cu toată atenția. Fetele mele sunt înspăimântate. Cu siguranță un client a făcut-o. Trebuie prins cât mai rapid, ca să nu mai facă și alte victime.

— Dar portarul de la bloc n-a văzut-o urcând cu nimeni.

— Se poate să fi urcat după aceea. Să-și fi dat întâlnire prin telefon.

— Și cine i-a deschis?

Nu se dă bătut.

— Poate că i-a deschis chiar ea.

— Și apoi s-a băgat în cadă? Cam curios!

Își susține varianta cu înverșunare.

— Poate că i-a dat cheia. L-o fi cunoscut mai demult.

— Îi cunoșteai pe toți clienții?

Zâmbește cu subînțeles.

— Pe unii da, pe alții nu…

Miron intervine în discuție pe un ton aproape răstit.

— Dumneata ai o cheie de la apartamentul ăsta?

— Sigur că da! Doar e proprietatea mea.

Îmi întinde o cheie de yală pe care o scoate dintr-un buzunar al hainei sale impecabil croite. E un bun prilej de a-i admira mâinile curate, cu unghiile la care o manichiuristă a zăbovit mult. La mâna stângă poartă un ghiul a cărui vedere îmi provoacă greață. Un semn al mitocăniei și fățoșeniei de om cu bani.

Prin minte îmi trece rapid un gând.

— Frumos ghiul!, îi zic eu peștelui care rămâne cu gura căscată de uimire. E o lucrătură deosebită. Ești bun să mi-l arăți?

Fără să-și revină din uluială, bărbatul scoate ghiulul de la mână și mi-l întinde.

Îl iau și încep să-l cercetez. Inima îmi bate ca și cum ar vrea să-mi iasă din piept.

Îi întind lui Miron ghiulul și-i spun:

— Asta e o probă. Duceți la analiză săpunul care s-a prins în interiorul ghiulului. Fiindcă domnul, după ce a comis crima, a mai avut puterea să se și spele pe mâinile de care văd că se îngrijește ca de lumina ochilor. Cu siguranță că sunt urmele de la săpunul din baia fetei.

Detectivul și conița

Mașina – un Volkswagen de un negru strălucitor – opri în dreptul barierei. Femeia de la volan lăsă geamul din dreptul ei jos și luă cartela magnetică pe care i-o înmână un tinerel îmbrăcat într-o uniformă portocalie. De-abia după aceea bariera se ridică, lăsând mașina să treacă și coborî la loc. Imediat sosi un Audi cu tabla pe alocuri ruginită și, în câteva locuri, ciocnită. Între timp, însă, un panou luminos anunța: „Nu mai sunt locuri libere”. Bărbatul din Audi, roșu la față, cu obrajii atârnând, îi flutură o bancnotă puștiului care păzea bariera. Acesta însă dădu neputincios din umeri. Omul din Audi nu mai avu încotro, dădu înapoi și o luă la dreapta pe bulevard. Avu noroc – chiar în dreptul cinematografului *Patria* găsi un loc de parcare. Plăti pentru o oră și intră pe jos, în parcarea de la *Eva.* Tocmai la timp – femeia care coborâse din Volkswagen se îndrepta spre magazin. Păru că va intra acolo dar se răzgândi în ultima clipă și o luă la stânga, ocoli blocul și intră prin spate, fără să vadă cum individul gras, cu haine totuși prea largi pe el, care coborâse din Audi, o fotografiază de zor, având grijă să prindă în obiectiv adresa.

* * *

Femeia se îmbrăcase și se pregătea să plece. Purta o fustă dintr-un material ușor și o bluză puternic decoltată; chiar și cu pantofii cu tocuri joase arăta înaltă. Avea un chip atrăgător, însă privirea îi era rece, de parcă evalua tot ce zărea în jur fără nicio emoție. Făcuse dragoste cu o lipsă de participare care îl enervase pe partenerul ei. Acesta mai zăbovea în pat, acoperit neglijent cu un cearceaf, și se străduia s-o liniștească.

— Nu te înțeleg, Matilda. De ce o iei în tragic?

— Cum să n-o iau în tragic, Robert? Fotografiile astea ție chiar nu-ți spun nimic? Nu te ia cu frig pe șira spinării?

Femeia care, la cei treizeci de ani ai săi ar mai fi făcut invidioasă orice manechin, arătă cu un gest agasat cele câteva fotografii risipite pe covor. Toate o înfățișau pe ea intrând în blocul de la *Eva,* ieșind dintr-o casă inundată în verdeață, pătrunzând într-o cameră de motel – în prag se zărea și Robert cum o întâmpină.

— Cum naiba de nu l-am zărit? Doar ne-am luat atâtea măsuri de precauție. Ne-am întâlnit numai în locuri pe care le-am crezut sigure – în casele prietenilor mei, în afara orașului!

— Pe naiba sigure, izbucni femeia și-și mai puse puțin ruj pe buze. Porcul! Și-acum stă în fața casei!

Cu un gest nervos trase draperia la o parte și privi în stradă. Chiar în dreptul casei era parcat un Audi roșu, la volanul căruia un bărbat puhav se prefăcea interesat de lectura unui ziar.

Robert își potrivi mai bine perna sub cap.

— Cum naiba a dat de urma noastră?

— E detectiv particular. De aia sunt detectivi particulari pe lume – ca să fie angajați de soții geloși.

Explicația nu-l mulțumi pe Robert. Începu să se înfurie.

— În orice caz, joacă tare tipul! Îl plătește și soțul tău și vrea să stoarcă bani și de la tine. O să-i vadă când mi-oi vedea eu ceafa.

Femeia tocmai voia să apese pe clanță. Se întoarse brusc.

— Ce vrei să spui?

— Doar nu vrei să-i dai vreun ban?

— Ba bine că nu! Tăcerea lui e de aur pentru mine. Dar ce garanție am că peste o lună, poate peste două luni n-o să vină din nou să ceară, cu glasul lui unsuros, amenințându-mă că dă în vileag legătura noastră?

Robert aruncă deoparte cearceaful și, dintr-un salt, ateriză în mijlocul camerei. Avea cam aceeași vârstă cu Matilda, era bine făcut, cu mușchi care se reliefau frumos, semn neîndoielnic al frecventării sălilor de gimnastică. Se îmbrăcă rapid.

— Ar trebui eliminat!

Matilda se întoarse cu vioiciune spre el.

— Cine?

— Cum cine? Detectivul. Să dea o mașină peste el. Sau trebuie găsită o altă chestie.

Femeia îl privi cu milă. Aerele lui de fante de mahala, încrezut și sfidător, începuseră s-o enerveze.

— Doamne! Chiar atât te duce capul! Tocmai pe cel mai puțin important îl elimini din joc. Ce-am realizat dacă ăsta moare? Bărbatu-meu poate angaja un altul!

— Atunci ce ne facem?

Matilda părea să-și piardă definitiv răbdarea.

— Cum ce ne facem? Ar trebui să dispară cel din pricina căruia noi ne întâlnim pe ascuns de o jumătate de an. Cel care m-a legat printr-un contract prenupțial că dacă mă despart de el rămân fără niciun ban. Ticălosul care m-a pus să semnez hârtia aia blestemată!

— Ești nebună! Și cine s-o facă?

— Tu! Dacă mă vrei în continuare și dacă totul n-a fost doar o joacă pentru tine. Dacă vrei să fii bogat, să ai de toate la picioare fără să miști un deget. Dacă ești cu adevărat bărbat. Fiindcă nimic nu vine de-a gata, puiule!

* * *

Bărbatul aprinsese veioza de pe noptieră și citea dintr-o carte. Fusese odinioară, cu siguranță, un tip bine. Chiar și acum, la cincizeci de ani, mai păstra din atracția exercitată altădată. Părul grizonat, des ca o perie, îi dădea distincție. Bărbia puternic conturată dezvăluia forță.

— Numai o clipă, dragule! Vin imediat.

Matilda ieși din baie îmbrăcată într-un halat vișiniu. Dar nu intră în dormitor. Străbătu holul imens și ajunse la ușa de la intrare. Mai întâi o întredeschise, apoi o dădu cu hotărâre la perete.

— Ai întârziat cinci minute.

În mod vizibil, Robert nu se simțea în largul lui. Îi răspunse tot în șoaptă.

— Am venit când am putut.

— Te-a văzut cineva?

— Nimeni.

Matilda îi făcu loc să intre și închise ușa în urma lui. Străbătură în tăcere holul, urcară pe scara largă, de marmură. Robert se afla pentru prima oară aici și era uluit. Înregistra în treacăt prezența unor mobile scumpe, a covoarelor groase, în care pașii nu se auzeau, a tablourilor probabil semnate de maeștri, a vaselor cu plante plasate prin colțuri.

— Unde e?

— În dormitor.

Robert era vizibil frământat. Femeia îi ghici neliniștile. Simți nevoia să-l încurajeze.

— În câteva clipe vom fi liberi. Îl vom omorî, pe urmă mă legi și pe mine, mă violezi, furi bani din caseta pe care am să ți-o arăt și ce-ți mai cade în mână și pe urmă o ștergi. De restul mă ocup eu.

Robert strânse mai puternic bâta de baseball pe care o ținea în mâna dreaptă, trase adânc aer în piept și pătrunse în dormitor. Bărbatul din pat, cufundat în lectură, nu-și ridică privirea. Începea să se enerveze și strigă nerăbdător.

— Haide odată, Matilda!

Parchetul scârțâi sub pașii lui Robert. Cel din pat își ațintи ochii cu mirare asupra lui.

— Tu cine naiba mai ești?

Acestea îi fură ultimele cuvinte. O lovitură năprasnică se abătu asupra tâmplei sale stângi. Oasele craniului trosniră, sfărâmate.

Pe Robert îl trecu un frison de groază.

— Crezi că l-am terminat?

— Fii fără grijă, l-ai dat gata. Acum repede-te asupra mea!

Robert o apucă de halat și începu să tragă de el. Matilda se zbătea cu o vigoare care îl luă pe neașteptate pe bărbat. Îl zgâria, îl mușca, de parcă ar fi vrut să-l întărâte. Lupta lor se transformă într-o încleștare adevărată. Halatul fu rupt în câteva locuri. Veioza căzu și se sparse. Așternuturile fură mototolite.

Robert se opri fără să mai priceapă nimic.

Gâfâia și abia mai putea să vorbească.

— Ce te-a apucat, Matilda? Ai înnebunit?

Matilda însă părea foarte sigură pe sine. Se îndreptă spre măsuța de toaletă aruncând o privire în oglindă – avea părul răvășit și pe obraz i se vedeau urme de unghii. Trase sertarul măsuței și când se întoarse spre Robert în mână avea un pistol.

Bărbatul se albi deodată la față.

— Doar nu…

Nu apucă să-și termine fraza. Matilda trase inutil cel de-al doilea glonte – primul îl lovise deja în inimă.

* * *

Detectivul stătea la biroul său și era numai zâmbet.

— Poftiți, coniță, aici aveți toate fotografiile și toate negativele. Jur că n-am păstrat nimic – de altfel nici n-aș mai avea ce să fac cu ele, din moment ce soțul dumneavoastră a fost omorât. Ce tragică întâmplare! Să fiți atacați la miez de noapte de un hoț! Și totuși, ce prezență de spirit ați avut, ca să-l împușcați pe răufăcător! Cât curaj!

Matilda stătea pe un scaun în fața lui și abia aștepta să plece din încăperea aceea sordidă, plină de praf și mirosind a fum de țigară ieftină.

— Banii au fost virați în contul dumitale. Cu asta suntem chit. Trebuie să recunosc, ai făcut o treabă pe cinste. Uneori nici nu știam unde ești când mă fotografiai.

— Sunt profesionist, coniță! Ați știut cui să vă adresați. Dar nu suntem chit.

— Cum așa?

— Mai este asta.

Detectivul cotrobăi într-un sertar și scoase o casetă audio. O puse într-un casetofon și apăsă pe o clapetă. Matilda îi privea ca în transă mișcările încete.

— Haideți se ascultăm caseta. Oare ce-o fi pe ea?

La început se auzi un fâșâit ușor. Apoi, în încăperea în care nu se mai făcuse curățenie de multă vreme se auzi distinct glasul înregistrat al Matildei.

„— Cum ce facem? Ar trebui să dispară cel din pricina căruia noi ne întâlnim pe ascuns de o jumătate de an. Cel care m-a legat printr-un contract prenupțial că dacă mă despart de el rămân fără niciun ban. Ticălosul care m-a pus să semnez hârtia aia blestemată!”

Detectivul apăsă pe o altă clapetă.

— Sper că n-are rost să ascultăm mai departe.

— Nemernicule!

— Coniță, trăim vremuri grele. Meseria mea nu prea are căutare. Așa că trebuie să se descurce fiecare cum poate. Nu sunt lacom; vreau să cred că, în continuare, ne vom înțelege la preț.

* * *

— Sper că nu ești tu detectivul în cauză, îmi spuse Miron Stratilat după ce îmi ascultă cu suflarea tăiată istoria.

Am privit obosit la maldărele de hârțoage care zăceau pe biroul meu și i-am răspuns într-o doară:

— Dacă eram eu detectivul, atunci tu ai fi fost Robert.

Partenerul meu a sărit ca ars.

— Pușchea pe limbă! N-am chef încă să mă-mbrac în pardesiu de scânduri.

Lamentație la moartea unei beizadele

„**O**, dragul meu, iubitul meu, trebuie să te mai văd măcar o dată înainte de a te coborî în groapa aceea rece și întunecoasă. Or să-ți înfigă o cruce la cap, or să-ți pună coroane de flori și unii vor vărsa lacrimi. Dar nimeni nu va plânge cu adevărat după tine așa cum plâng eu. Fiindcă tu ai fost lumina ochilor mei, mândria mea, cea mai scumpă comoară. De-aceea trebuie să te mai văd și să-ți mângâi obrazul și părul negru ca pana corbului. De-aceea sunt aici, singură în biserică, veghindu-te și încercând să deschid sicriul ăsta blestemat în care te-au închis. Ce-au avut cu tine de ți-au făcut atâtea necazuri? De ce te-au zvârlit în temniță ca pe-un netrebnic? Te-au invidiat, asta e! După ce ți-au omorât tatăl, le-a fost frică de tine că o să-i iei locul. Fiindcă lumea te-a iubit. Pe oriunde ai trecut, ai făcut numai bine. I-ai ajutat pe cei sărmani, le-ai îndulcit, pe cât ți-au dat voie părinții, traiul, le-ai adus o geană de speranță în viața lor amărâtă. Dar ticăloșii n-au vrut să ajungi în fruntea țării. Încă de când erai foarte tânăr, au început să scornească vrute și nevrute pe seama ta. Au răspândit zvonul că din școală ai început să te ții numai de chefuri, că ți-ai violat colegele care, de frică, n-au spus nimic niciodată. Au mai născocit că în tinerețe umblai noaptea pe străzi la agățat și că erai beat la volan când ai comis două accidente mortale. Ce vină ai tu, dacă o fi adevărat? Ce căutau neisprăviții aceia noaptea pe străzi, în loc să doarmă liniștiți în paturile lor? Și ce dacă umblai după fete – ce, alții nu umblă după fuste când sângele le clocotește în vine? Da, dar ei nu erau așa frumoși ca tine, nu aveau puterea ta, de aia crăpau de ciudă. Unul mai criminal decât toți a băgat și cuțitul în tine. Ai suferit, dar n-ai crâcnit, te-a văzut o lume întreagă cât de curajos te-ai purtat. Am crezut că mor pe loc când ți-am zărit chipul palid la televizor și cum se răsteau la tine tot felul de neica nimeni și te înghionteau și te îmbrânceau. Nemernicii! Mi-a venit să-i omor pe toți! Dar tu ai fost mai demn decât ei. De aceea nu poate nimeni să mi te scoată din inimă, oricâte ar trăncăni că ai făcut și ai dres. Numai minciuni! Eu însă

vreau acum să-ți mai ating o dată trupul mândru. De-o oră încerc să ridic blestematul ăsta de capac. Mi-am zdrelit mâinile, nici dalta și nici ciocanul nu mă prea ajută, abia am reușit să fac o spărtură mică, iar noaptea trece iute, iute, și dimineață vor veni ca să te poarte pe drumul cel fără de întoarcere. Te-ai dus pentru totdeauna, te-au îmbolnăvit cu medicamentele lor pe care ți le-au dat în închisoare. Nu-i adevărat, nu whisky-ul te-a omorât, ci pastilele alea blestemate pe care te-au silit să le iei zicându-ți că ești bolnav de ciroză și că nu mai ai scăpare. Te-au trimis și la Viena, chipurile pentru operație, dar de fapt acolo ți-au luat zilele, sub bisturiul unui criminal, ca să se zică, vai ce miloși sunt, l-au tratat la cei mai buni specialiști, dar nu s-a mai putut face nimic, avea ficatul praf. Pe mine însă nu mă pot duce. Știu sigur că n-ai avut nimic, că totul a fost doar o invenție ca să scape de tine. Oricând puteai să-i iei de guler și să le spui: «Mă, ce căutați voi în scaunul tatălui meu? Ce drept aveți voi să conduceți acest popor? Voi, care ați omorât mai mult de o mie de tineri, numai să puneți mâna pe o putere care nu-i a voastră? În lături, năpârcilor! Poporul e cu mine!»

Haide, scumpule, mai ai răbdare! În curând o să ne vedem din nou. Uite, deschizătura s-a mai lărgit. Cum sună loviturile de ciocan pe daltă în biserica asta pustie! Curentul care pătrunde prin ferestrele prost închise – pe una dintre ele am intrat și eu – fac să pâlpâie lumânările. Unele s-au și stins. Să știi că m-am îmbrăcat frumos pentru întâlnirea asta. Mi-am pus cea mai bună rochie, o rochie albă, ca de mireasă. În picioare am pantofi noi, special cumpărați pentru tine, iar pe cap am o coroniță de flori. Vrei să-ți îngân un cântecel ca să-ți alung urâtul până când am să te scot din nou la lumină? Nu? Ai dreptate: ne-ar putea auzi cineva. Și așa mi-e teamă ca zgomotul pe care îl fac cu ciocanul și dalta să nu scoale din somn vreun paznic. Deși, la ora asta, dorm cu toții, beți turtă. Nu trebuie să ne fie frică de nimic. Suntem doar noi doi, în bisericuța asta unde în zori vor ține slujba. Dar atunci vom fi departe. Am să te duc într-un loc în care n-ai fost niciodată. Un loc pe care l-am pregătit pentru noi, de când ne-am cunoscut.

Mai ții minte cum ne-am cunoscut? O, prostuțule, ai uitat! Cum să ții tu minte o fetișcană de optsprezece ani

pe care ai văzut-o o singură dată în viață? Eram la liceu, la Iași, când ai venit în mașina aceea strălucitoare pe care o conduceai chiar tu. Erau cu tine mai mulți, în alte mașini, dar eu am știut din prima clipă că tu ești ACELA. Veniseși cu treburi importante, iar după ce le-ai terminat te-au dus într-un restaurant, ca să mănânci și să te mai odihnești după grijile de peste zi. La un moment dat ai cerut să fie aduse zece fete, «dar fete să fie». Am fost bucuroasă că eram de față și m-au ales și pe mine din grupul în care eram și ne uitam una la alta și nu știam ce să facem. Eram un pic geloasă – iartă-mă, dragul meu – pentru că n-am fost numai eu aleasă, dar te-am înțeles, tu nu erai un oricine. Tu ai continuat ospățul, păreai să fi uitat de noi, vorbeai tare, erai vesel, ceva îți reușise de minune și cei din jur, ca niște servitori ce erau, orice funcții ar fi avut, nu știau ce să mai facă pentru a-ți intra în voie. Ai primit, la un moment dat, un telefon, ți-ai terminat de băut paharul și ai strigat: «Gata, plecăm la Costinești, îmbarcarea!» Cineva a îndrăznit să îngaime, uluit de întorsătura lucrurilor: «Și cu fetele ce facem?» Abia atunci ți-ai adus aminte de grupul nostru! Ne-ai privit o clipă și ai dat din mână: «Le luăm cu noi!» Și ai ieșit din încăpere val-vârtej, ai coborât treptele clătinându-te ușor – oboseala zilei te ajunsese – și te-ai suit în mașină, la volan, dându-l la o parte pe șoferul care ținea morțiș să conducă el. Ai pornit ca din pușcă, o mașină cu girofar a țâșnit imediat după tine. Noi a trebuit să mai așteptăm până când ați mai făcut rost de câteva mașini.

Te-am văzut peste câteva ore pe malul mării, într-o discotecă, unde stăteai din nou la masă, proaspăt de parcă n-ai fi condus toată noaptea. Râdeai, erai bucuros, așa că era și firesc să golești pahar după pahar. De-abia pe la opt dimineața ai vrut să te duci la culcare. «Și cu fetele ce facem?», a îndrăznit din nou să întrebe cineva. «Cu fetele? Care fete?» «Cu fetele pe care le-am adus.» «A, da… Pune-le să se dezbrace. În pielea goală. Și să stea cu fața la perete. Să se sprijine cu palmele de el. Și să depărteze picioarele. Repede, că n-am timp. Le rezolv urgent pe toate.»

Vai, cât mi-a plăcut glasul tău atunci! Era glasul unui adevărat conducător. De emoție, eu, spre deosebire de celelalte, m-am zbătut, așa că doi dintre paznicii tăi m-

au înșfăcat și mi-au smuls hainele și m-au ținut de mâini și de picioare. Tu ai început să treci de la una la alta – intrai și ieșeai rapid, cred că nici nu vedeai bine pe cine ai în față. La mine ai zăbovit mai mult, mi-am dat seama chiar că-ți place, dragul meu, primul meu bărbat și singurul bărbat din viața mea. Ai plecat apoi să te odihnești, iar pe noi ne-au lăsat în voia sorții – abia acum pot să-ți spun, să ți-i pârăsc pe cei pe care îi socoteai prieteni –, nu ne-au dat nici bani de tren, n-aveam nici acte, nici nu știu cum am ajuns acasă. Iar pe deasupra, au născocit despre mine că sunt nebună. M-au purtat prin spitale, m-au supus la tot soiul de șocuri electrice – doar-doar o să te uit. Ei bine, nu te-am uitat. Eu sunt singura care nu te-a uitat și stau în frigul din biserică și, dacă mai ai răbdare, o să ne vedem din nou. Uite, mai am puțin. O lovitură, și încă una. Gata! Acum ridic capacul. Iată-mă, iubitul meu!”

Tânăra femeie cu părul cărunt, îmbrăcată în alb și cu o coroniță de flori pe cap, lăsă dalta și ciocanul cu care lucrase toată noaptea. Se opinti și săltă cu greu capacul de plumb. Privi o clipă înăuntru și apoi o luă la fugă urlând. Se cățără până la fereastra pe unde intrase și dispăru în noapte.

De-abia atunci am ieșit din întunericul altarului unde stăteam la pândă. M-am apropiat de sicriul desfăcut și, la rândul meu, am privit cu luare-aminte. Fiori de gheață m-au străbătut din cap până-n picioare. Fiindcă înăuntru nu era nimeni.

Caseta deocheată

Totul îmi mersese de minune în ziua aceea; dormisem pe rupte după ce rezolvasem un caz pe care și un ageamiu l-ar fi dus la bun sfârșit, aveam bani ca să-mi plătesc o ciozvârtă și o berulă în bomba pe care eu o alint cu numele de *Fleica veselă,* nimeni nu încercase să mă ia la poceală fiindcă îl dădusem în gât.

Era deja amiază, citisem de trei ori ziarele – eram bun de dus la revista presei –, îmi băusem cafeaua în care nici de data asta nimeni nu-mi pusese șoricioaică, iar telefonul nu sunase neam, ceea ce într-un fel era agreabil – asta însemna că trăim într-o lume perfectă, unde nu se petrece nimic rău.

Tocmai încercam să mă conving că tai frunză la câini și că poate ar fi fost mai profitabil să ies în peisaj, când Miron a intrat val-vârtej în birou cu un chip radiind o fericire fără margini. A închis cu grijă ușa după el și de-abia după aceea mi-a șoptit înmărmurit de uimire:

— Te caută cineva extra!

Am încercat să nu par emoționat și am mimat indiferența.

— Cine e individul?

Miron și-a recăpătat brusc stăpânirea de sine.

— Nu-i un individ. E o Superbă!

De data asta am intrat eu în vibrație. Sunt înnebunit după Superbe! Au ele ceva care pe mine unul mă scoate din minți.

— Ce vrea?

— Vrea să stea de vorbă cu tine.

M-am așezat mai bine pe scaun.

— Las-o să aștepte. Zi-i că sunt ocupat, că studiez un dosar. Fă-i vânt încoace după zece minute. Mai spune-i că nu trebuie să stea mult fiindcă mai am o întâlnire.

Miron mi-a încuviințat din cap strategia și s-a făcut nevăzut. Rămas singur, am luat un dosar și mi l-am pus în față. Am așteptat blestemând timpul care trece lenevos exact când îți frige buza să aibă un ritm mai alert.

În sfârșit, s-a auzit cum se deschide ușa din nou și eu mi-am aplecat ochii în hârtii, nereușind să pricep

nimic din ele, deoarece erau așezate aiurea în dosar, cu susul în jos. Au mai trecut așa câteva minute. În cele din urmă, persoana care se afla în fața mea a tușit discret. De-abia atunci mi-am ridicat privirea. Făceam mai bine dacă m-aș fi zgâit în continuare la prostiile alea de file inversate. Avea peste un metru șaptezeci, purta o pălărioară pusă șmecherește pe cap, părul castaniu îi ajungea până la umeri, ochii căprui îi străluceau plini de vioiciune, nasul mă sfida ușor obraznic, urechiușele delicate păreau obișnuite să asculte doar sunete melodioase, obrajii și buzele se ofereau contemplației fără kilograme de smacuri, dantura îi era de un alb înnebunitor, gâtul îi purta frumos toată această povară, umerii și-i ținea drepți, balcoanele îi depășeau binișor fațada, coapsele rivalizau ca formă cu instrumentele construite de Stradivarius, picioarele lungi semănau cu cele ale unei săritoare la înălțime, însă nu erau la fel de musculoase. Am uitat să vă spun – modelul pe care îl aveam în față era prevăzut și cu mâini; dar degetele lor nu erau încărcate de inele, cum te-ai fi așteptat în ziua de azi, când Superbele nu ies în oraș fără să zornăie chintale de bijuuri. Doar o verighetă îi împodobea inelarul de la mâna stângă, ca un avertisment pentru cei care nu respectă distanța legală. De-abia după ce i-am făcut radiografia i-am văzut și hainele – o bluză cu mâneci lungi și o fustă cu o croială prea complicată pentru cunoștințele mele de croitorie. În picioare purta niște sandale cu toc jos – pe unghiile degețelelor nicio urmă de ojă. Mi-am revenit cu greu și am invitat-o cu un gest molatec să ia loc pe scaunul din fața mea. S-a așezat cu grijă, de parcă i-ar fi ghicit precaritatea și m-a ațintit cu o privire ca și cum, la rândul ei, mi-ar fi făcut radiografia. Fără să vreau, mi-am pompat aer în piept ca să par mai impunător. Am avut grijă să nu roșesc. Când a început să vorbească, glasul ei suav m-a făcut din nou să plutesc în alte sfere.

— Am mare nevoie de ajutor.

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Pot să-mi aprind o țigară?

— Desigur. Alții poluează aerul mai primejdios decât fumătorii.

A scos din poșeta minusculă un pachet de țigări, și-a aprins una în vreme ce, ca să par mai interesant, mi-am

pregătit și eu o pipă cu ultimele fire de tutun descoperite pe fundul unei cutii de tablă. Am început să pufăim, continuând să ne cântărim din ochi.

— Deci, care-i problema?

Brusc a izbucnit în plâns.

— Bărbatul meu mă înșală! Vreau să știu cine e bestia care i-a sucit capul!

Am uitat de pipă, fumul mi-a intrat în nas și m-a apucat strănutul.

Ia te uită ce chestie! Există pe lume imbecili care să le tragă în piept pe Superbe!

— Sunteți sigură?

Și-a potolit plânsul, a scos o batistă, și-a șters lacrimile.

— De câteva luni vine deseori acasă spre dimineață. Pretextele pe care le invocă sunt caraghioase. E clar că la orizont a apărut o damă.

— Cu ce se ocupă soțul dumneavoastră?

— E fotograf. Artist fotograf. Are un studio în centru – nu se poate să nu fi trecut pe lângă el. Studioul *Nane.*

Nu numai că trecusem pe lângă el, dar îmi și făcusem acolo niște poze pentru pașaport, într-o vreme când doream să fac o vizită în străinătate. Nu obținusem viza – probabil că fotografia pe care o atașasem la cerere îi convinsese pe cei de la consulatul țării cu pricina că au de-a face cu un borfaș.

— Dar noi nu ne ocupăm de chestii de astea…

— Vă rog, nu mă refuzați…

Am cântărit o clipă situația.

— Bine, o fac în calitate de persoană particulară.

Până și-a terminat țigara, am aflat tot ce o îndemna pe doamna Aurelia Nane să creadă că domnul Nane îi trage alteia clopotele. Informațiile obținute se puteau nota pe dosul unui timbru. Ne-am luat rămas bun, eu sperând într-o revedere grabnică.

* * *

Era ora șase după-amiaza când mi-am parcat mașina în fața studioului *Nane.* Pe ușă era atârnat un carton pe care scria ÎNCHIS. Am apăsat într-o doară pe clanță și ușa s-a dat în lături. S-a auzit și un clopoțel. Am coborât

pe o scară îngustă la subsol; acolo se primeau clienții și li se făceau pozele în fața unui paravan alb. Jos nu era nimeni. Dar totul era răscolit cu sălbăticie. Pe parchet zăceau plicuri cu filme, aparate, sub pantofi scârțâiau cioburi de becuri. Cineva trecuse înaintea mea pe aici. L-am strigat, mai întâi încetișor, apoi cu glas mai tare, pe domnul Nane. Nu mi-a răspuns nimeni. Am intrat în laboratorul unde se developau filmele, deși o inscripție luminoasă interzicea accesul. N-am făcut decât vreo doi pași în bezna de dincolo. O lovitură năprasnică s-a abătut asupra țestei mele și, deși nu-mi era somn, m-am pus să fac nani.

* * *

M-am trezit și, în primul rând, m-am uitat la ceasul fosforescent pe care îl port la mână. Nu trecuse decât un sfert de oră de când avusesem nesăbuința să intru în bârlogul lui Nane și doar cinci minute lipsisem de pe planetă. Mi-am frecat scăfârlia și am descoperit un cucui impozant. Dacă în interiorul lui s-ar fi găsit și creier, capacitatea mea craniană ar fi rivalizat cu aceea a unui savant. Mi-am recăpătat cu greu stațiunea bipedă. Am bâjbâit după comutator și am aprins lumina. De-abia atunci l-am văzut.

Domnul Nane zăcea pe pardoseala de ciment într-o stare cu mult mai jalnică decât a mea. Balta de sânge închegat din jurul capului său îmi arăta că nu mai avea niciodată posibilitatea să-și înșele nevasta. L-am pipăit – era deja țeapăn și rece. În jurul lui era aceeași dezordine din camera din față. Cineva căutase un anumit lucru și în laborator înainte de sosirea mea. Dar avusese grijă ca, în primul rând, să-l lichideze pe proprietar. M-am uitat și eu, încercând să găsesc ceva care să-mi stârnească interesul. N-am descoperit nimic – sticle cu soluții, filme puse la uscat, altele în baia de developare, plicuri cu hârtie fotografică. Am privit pereții – nicăieri nu era nicio ascunzătoare. Am revenit în camera din față. M-am privit într-o oglindă – de data asta l-am înțeles pe cel care nu-mi acordase viza. Oare ce căutase criminalul? Găsise? Se pare că nu – furia cu care fusese răvășit totul era o dovadă.

Mi-am reluat cercetările cu mai multă metodă. În cele din urmă am dat peste un registru în care fotograful ținea evidența comenzilor executate. L-am răsfoit câteva clipe și l-am lăsat deoparte. Într-un sertar am dat însă peste un alt caiet, mai mic, care mi-a stârnit curiozitatea. N-am înțeles nimic din ce era notat acolo – totul era codificat. L-am băgat în buzunar ca să-l studiez pe îndelete.

Tocmai voiam să spăl putina când am zărit pe parchet mai multe șiraguri de chei. Unele erau de la o mașină, altele se potriveau la încuietorile de la ușa de intrare. Asta mi-a dat o idee. M-am dus din nou în laborator și i-am întors domnului Nane buzunarele pe dos. Într-unul dintre ele am dat peste o cheiță care mi-era familiară ca design. Într-o vreme făcusem naveta la București și, ca să nu-mi trambalez catrafusele prin locurile unde aveam de umblat, le lăsam într-un seif din Gara de Nord. I-am cerut în gând scuze domnului Nane și mi-am însușit-o. Am mai aruncat o privire ca să mă asigur că nu lăsasem ceva care să mă incrimineze și am șters-o. Din drum am sunat la secție și am anunțat crima. Spre surprinderea mea, mi s-a spus că mai anunțase cineva asasinatul și că un echipaj al poliției se îndrepta spre locul faptei.

* * *

Spre dimineață ajunsesem să-mi fac o imagine despre cazul pe care acceptasem să-l anchetez și care se transformase subit dintr-unul de adulter într-un altul, de crimă, mult mai convenabil statutului meu. La gară găsisem o geantă de voiaj de o banalitate revoltătoare față de conținutul său exploziv. În fața mea erau înșirate acum mai mult de treizeci de casete video, toate purtând numere de identificare. Le vizionasem cu uluire – nu era niciuna care să nu fi trebuit să poarte semnele interdicției de a fi privite de către minori. În opinia mea, ar fi fost necesar să poarte două sau chiar mai multe semne – casetele erau înregistrarea unor scene care pe cineva cu inima slabă l-ar fi putut costa viața. Domnul Nane nu era numai un artist fotograf – cu o cameră ascunsă filma întâlnirile secrete ale unor personaje din lumea bună cu prostituate de lux.

M-am adâncit în lectura caietului pe care îl subtilizasem de la laborator. Nu mi-a fost greu să descopăr codul folosit. Fiecare casetă primea un număr trecut și în caiet. În dreptul lui era însă scrisă și o dată. Asta era! Domnul Nane se ocupa cu șantajul. În anumite zile trebuia să primească de la eroii surprinși în poziții delicate pentru statutul lor diverse sume de bani. Evident, aceștia nu știau cui anume dau banii. Era probabil o modalitate de plată prin intermediar.

Altceva era însă și mai uluitor: printre personajele din înregistrări era prezentă și doamna Nane. Efebul în brațele căruia se zbătea n-aducea nici pe departe cu domnul Nane – un tip durduliu, chelios și cam bătrâior. Artistul fotograf își șantaja propria soție! O să mă întrebați de ce nu divorța de ea. Și-ar fi tăiat singur craca de sub picioare.

Cât timp lipsisem, Miron nu stătuse de pomană. Aflase că Superba era moștenitoarea unei averi pe care fotograful n-ar mai fi pus mâna în veci dacă i-ar fi dat papucii tipesei. Prefera să-i stoarcă bani cu țârâita și înghițea în sec văzând noutățile din domeniul sexului experimentate de cucoana lui.

Lucrurile începeau să se lege. Deci, doamna a venit la mine, chipurile scoasă din fire pentru că soțul o trombonește, și m-a trimis la galop în decor. După ce-a plecat de la mine, i-a făcut de petrecanie soțului, a atârnat tăblița cu ÎNCHIS pe ușă și m-a așteptat să apar. Când am pătruns în laborator mi-a deformat tărtăcuța și a întins-o pronto, dând apoi o sârmă la poliție ca să vestească lumii crima de la studio, vrând să cadă bănuielile asupra mea.

Numai că nu știa ce greu se urnesc sticleții. Numai că nu știa că nici eu nu sunt venit cu pluta. Numai că nu știa ce bine stau eu cu olfactivul. De la bun început am simțit în laborator cum trăsnește mirosul acela de parfum scump pe care îl folosea. Mi-a întins o cursă în care n-a reușit să mă prindă și în care o să cadă ea. Fiindcă trebuie să știți – n-am nicio milă pentru Superbele care trișează. Și, din păcate, cele mai multe asta fac, spre disperarea mea, care aș vrea să dau măcar peste una cu sufletul curat ca după o cură cu detergentul *PUR*. Din păcate, de fiecare dată îmi spun că nu trebuie să mai accept nicio întâlnire de gradul trei cu ele și tot nu mă învăț minte.

Bal mascat

Trecuse puțin de miezul nopții și petrecerea era în toi. Unii dansau, alții stăteau pe canapelele și scaunele trase lângă perete și beau, schimbând impresii despre perechile înlănțuite, sau încercau să descopere cine se ascundea sub măștile pe care le purtau pe figură. Toți invitații erau deghizați – teatrul din oraș le împrumutase costumele. Zăreai sclavi cu înfățișare umilă, cavaleri trufași, aristocrați fandosiți, burghezi plini de aplomb, curtezane ispititoare, spadasini cam durdulii, pirați cu tatuaje fistichii pe brațe, astronauți. Cleopatra discuta cu Napoleon, Spartacus o tachina pe Marylin Monroe, Bin Laden stătea la taifas cu Hitler. Nu lipseau Jack Spintecătorul, Batman, James Bond, Superman. Un mare efect produsese apariția lui Lenin – dar scundul individ care adoptase ținuta asta fu imediat deconspirat, o asemenea chelie nu avea decât directorul spitalului din localitate. Până și chelnerii purtau măști pe față. Miron transpira sub o perucă pe care i-ar fi invidiat-o și Regele Soare, dar se simțea în al nouălea cer de bucurie – „Șefu' scump, n-am mai făcut-o lată de nu mai țin minte când, suntem departe de Ăl Mare, acu-i momentul să ne dăm în strambă. E bestial!" Ca urmare, țopăia în draci – făcea doar câte o scurtă pauză ca să mai dea pe gât o bere. Singurul civilescu din întreaga ambianță eram eu – „tu ești deja mascat" – mi-o trântise fără menajamente partenerul meu. Lumea se întreba contrariată ce personaj întruchipez, fără să știe că nu mă simt prea bine nici în pielea mea, darămite să mai joc și pe altul. N-aveam decât o mască neagră pe ochi și o mare dorință să merg la hotel și să trag la aghioase. „Balul medicilor" din orașul de provincie unde făcusem un popas în drum spre București, la invitația directorului spitalului – o cunoștință din copilărie – o fi însemnat el o reînnodare cu tradiția dintre cele două războaie, când anual se trântea o astfel de petrecere, dar pe mine mă lăsa complet indiferent. În afară de Miron și de director nu cunoșteam pe nimeni și nici n-aveam chef să cunosc pe cineva. De altfel, era și imposibil în viermuiala aia ciudată, unde

fiecare se dădea drept altul. Confuzia era și mai mare deoarece unii pișicheri se duceau în cabinele de la toaletă și își schimbau costumele între ei de nu mai înțelegeai nimic. Tocmai când credeai că ai stat de vorbă cu James Bond, cunoscutul agent 007 îți apărea sub înfățișarea unei piticanii de tot râsul, pe care hainele curgeau, de credeai că ai halucinații.

Orchestra atacase melodii mai potolite, de-a dreptul languroase, prilej pentru Miron să-și demonstreze calitățile la „tangou lipit". Doamne și domnițe dornice să se scălâmbăie aidoma lui găsea din belșug. Mi-am zis că ar fi momentul pentru o retragere strategică și am luat-o încetișor spre ușă. O felină n-ar fi pășit mai precaut. Dar chiar când am ajuns lângă majordomul postat la intrare, s-a auzit un țipăt:

— I s-a făcut rău!

Am avut o clipă de ezitare. Cine știe ce personaj ilustru o fi luat mai mult la bord și acum se pregătește să dea la boboci. Dar am auzit încă un strigăt:

— A făcut infarct!

Din nou am șovăit. Cei mai mulți sunt medici. S-or descurca mai bine decât mine. De-abia al treilea țipăt m-a hotărât să mă întorc:

— A fost otrăvită!

Orchestra a încetat brusc să cânte. Toți cei din încăperea somptuoasă rămăseseră stană de piatră. Becurile uriașelor candelabre din tavan luminau o scenă parcă ireală. Bărbați și femei în costume ciudate, încremeniți care cu un pahar în mână, care încă înlănțuiți, așa cum dansaseră. Doar în mijlocul sălii un mic grup se agita în jurul unui trup căzut la podea.

Mi-am smuls masca de pe ochi – gestul meu precipitat i-a determinat pe toți să-și scoată măștile – și mi-am făcut loc până la frumoasa amazoană care zăcea pe jos. Lângă ea era un pahar de șampanie făcut țăndări. M-am aplecat, i-am scos cu delicatețe masca, dar n-am dat atenție chipului drăgălaș care s-a ivit, ci am privit contrariat la spuma vineție care i se prelingea dintre buze.

— Cianură, șopti înfiorat directorul spitalului. Miros de migdale amare. Nu se mai poate face nimic.

Mi-am intrat în rolul care îmi convine cel mai mult.

— Miron! Nimeni nu intră, nimeni nu iese!

Partenerul de dans al amazoanei – un husar arătos – era cel mai pierit dintre toți. Am încercat să-l liniștesc, vorbindu-i cât se poate de calm.

— Ce s-a întâmplat?

— Eu… eu trebuia să beau din paharul ăla…

Și arătă cu vârful cizmei spre cioburile de pe podea.

— Cum așa?

— Dansam cu doamna… Mi s-a făcut sete… Un chelner s-a apropiat de noi cu o tavă pe care erau cupe cu șampanie… I-am cerut un pahar… Mi l-a întins… Dar tocmai când am vrut să-l duc la gură, ea mi l-a luat și l-a sorbit dintr-o suflare… Am simțit cum se lasă moale în brațele mele…

I-am adunat imediat pe chelneri.

— Îl recunoașteți pe cel care v-a dat șampania?

Husarul s-a uitat scrutător la cei șase chelneri înfricoșați. O atmosferă plină de tensiune luase locul sărbătorii frenetice.

— Nu-i niciunul dintre ei.

— Cum așa?

— Cel care ne-a servit avea papion alb. Sunt sigur de asta.

L-am luat din scurt pe șeful chelnerilor.

— Ați mai avut un coleg?

— Nu. Doar ăștia suntem.

— N-ați schimbat costumul cu vreun invitat?

— Dar ce, parcă am fi avut timp? De-abia am făcut față la atâția oaspeți.

Trebuia să rezolv cazul imediat, cât urmele erau încă fierbinți. M-am dus glonț la toaleta bărbaților. Într-o cabină am descoperit o geantă în care se găsea un costum de chelner pe care am început să-l cercetez cu luare-aminte.

…Trenul ne purta spre București cu viteza unui melc aflat în convalescență după o operație grea. Nu găsiserăm locuri la vagonul de dormit, dar încercam totuși să ațipesc în ciuda lui Miron care sporovăia, încă sub impresia sindrofiei la care participase.

— Dacă nu rătăcea în geantă nenorocita aia de mustață falsă, criminalul zburda acuma liber. Ce idee! Să te deghizezi în chelner ca să scapi de rivalul tău în amor! Merită să ucizi pentru o Splendidă care azi e-a ta, mâine ți-o suflă primul venit? Și să mai ai și ghinionul să nu-ți

elimini dușmanul, ci tocmai pe adorata inimii tale! Curios mai așază uneori lucrurile Cel de Sus! Dar ce faci, Șefu' scump? Dormi? Tocmai când voiam să-ți spun că n-o să mai calc în viața mea la un bal mascat…

Nu dormeam, trăncăneala lui Miron mă scotea din minți. Mă gândeam la mutra falsului Hitler când l-am acuzat de omor cu premeditare. Adevăratul Führer nu cred că arăta mai prăbușit după ce aflase că nu mai are nicio șansă să câștige războiul.

Baronul

Nu figura în topul celor o sută de oameni bogați, dar averea lui era mai mare decât a multora din acel clasament. Știa însă cum să-și ascundă banii: unele dintre firmele lui aparțineau în acte altor persoane care constituiau pentru el un paravan – simple marionete care îi ascultau ordinele fără crâcnire. Și chiar dacă era socotit unul dintre „baronii locali", nimeni nici măcar nu visa că strânsese bani pentru încă zece generații care ar fi cunoscut belșugul fără să miște un deget. Prin inginerii financiare, prin speculareа naivității unor parteneri de afaceri, prin acapararea, la un preț de nimic – știa cum și pe cine să „ungă" – a câtorva întreprinderi de stat profitabile. Nu era iubit și nici nu părea să fie interesat să cucerească inimile semenilor săi. Și totuși, de ziua lui, dădea o serbare grandioasă în parcul orașului la care putea participa oricine voia să înfulece sarmale, mititei, cârnăciori și să bea pe săturate țuică, bere și vin. Era singura lui extravaganță, singurul moment în care renunța la zgârcenia lui proverbială și-și deschidea punga.

— Dar la ce-i mai folosesc acum gologanii, filosofă Miron, dacă a mierlit-o?

Cadavrul lui Gore Buzescu mai zăcea încă pe trotuarul unei străzi lăturalnice din orașul de provincie unde fuseserăm ejectați în urmă cu o lună fiindcă și eu, și partenerul meu călcaserăm pe bec, ne luaseră niște granguri în colimator, iar Marele Șt rumf – fie-i numele lăudat! –, ca să ne pitească de vreo pătăranie urâtă, ne făcuse pierduți în peisaj pentru o vreme.

— Urât a mai dat colțul!, l-am aprobat eu.

Potrivit informațiilor pe care reușisem să le strâng de la familie, de la câțiva trecători, „Baronul" ieșise din casă ca de obicei, la ora șapte, pentru alergarea de dimineață – obișnuia să spună că una dintre cheile succesului său e mișcarea. Era predispus la îngrășare și se menținea în formă alergând zilnic vreo cinci kilometri. Urma întotdeauna același traseu – câteva ture prin parcul central, apoi se întorcea acasă pe o rută ocolitoare. Ciudat

era faptul că străduța pe care fusese împușcat nu figura, după cum spunea soția lui – o femeie pe lângă care mama vitregă a Albei-ca-Zăpada ar fi părut angelică – în itinerarul lui matinal.

— Ce naiba căuta pe-aici?, repeta ea frângându-și mâinile și privind cu scârbă la cocioabele din jur care serveau drept locuințe unor făpturi sărmane. La garduri apăruseră câteva băbuțe și câțiva copii care-și ițeau capetele privindu-ne cu o curiozitate explicabilă – un astfel de eveniment nu se mai petrecuse niciodată prin locurile astea umile.

Gore Buzescu era îmbrăcat într-un trening care purta emblema unei firme celebre, iar rănile pe care le avea în piept dovedeau că asupra lui se trăsese de la mică distanță. În privința asta, medicul legist era categoric. Dar nimeni nu văzuse nimic. Nimeni nu auzise nimic. N-aveam niciun martor.

— Mai bine ne frângeau ăia gâtul în București decât să dăm peste pacostea asta!, se tânguia Miron doar pentru uzul propriilor mele urechi. Dacă nu descoperim făptașul, mai primim o bilă neagră.

În sinea mea îi dădeam dreptate. Crima asta avea să stârnească multă vâlvă. Nu răposase un ciumete, ci un ditamai barosanul! Să te ții ce-or să mai scrie ziarele!

— *Cui prodest*?*,* m-am pomenit eu zicând.

Miron s-a burzuluit îndată.

— Șefu' scump, de ce mă-njuri?

Nu i-am răspuns. Profitând de faptul că fotograful și doctorul își terminaseră treaba, l-am scotocit pe răposat prin buzunare. N-am găsit decât un telefon mobil.

Am dat ordin să se ridice cadavrul. Pe trotuar a rămas doar conturul desenat cu creta al trupului pe care acum o mașină îl transporta la morgă. Era frig, bătea un vânt tăios – n-ar fi fost de mirare să înceapă să ningă.

M-am uitat cu atenție la mobil – era un Nokia ultimul răcnet, micuț și ușor, pe care îl puteai ascunde în palmă.

— Când mă gândesc ce cărămizi de telefoane avem noi… Mi-au spart buzunarele.

L-am lăsat în pace pe Miron și m-am concentrat asupra telefonului. Mai întâi am listat apelurile din dimineața asta. Dar omul de afaceri nu sunase pe nimeni. Apoi am vrut să văd dacă îl sunase cineva. Erau trei

numere de telefon la care Buzescu nu răspunsese – probabil că nu cunoștea ale cui sunt și nu se obosise să lege conversații cu fitecine. Mai apărea un număr de telefon în dreptul căruia figura și un nume – Panaitescu. Numele ăsta îmi spunea ceva – era un alt rechin al urbei, implicat în mai multe scandaluri de presă.

Miron se foia, sărea de pe un picior pe altul, își bătea palmele ca să se încălzească.

— Dă-l naibii de telefon, nu vezi ce vântoasă s-a stârnit? Mi-a pătruns până la oase.

Nu l-am luat în seamă. Pradă unei inspirații subite am sunat la numărul afișat pe ecran. Panaitescu a răspuns imediat. Mi-am schimbat cât am putut vocea ca să semene cu a cuiva care tocmai a tras o gonetă.

— Te mai aștept mult?

Celălalt mi-a răspuns bâlbâindu-se.

— Cine-i acolo?

— Gore, cine să fie!

— Gore? Cum dracu'…

— Zi, te mai aștept mult?

Dar celălalt își închisese telefonul. L-am sunat din nou; mi-a răspuns mesageria vocală.

Miron uitase de frig.

— Ce naiba faci?

— L-am descoperit pe criminal.

— Fugi de-aici!

— E domnul Relu Panaitescu. Mai mult ca sigur.

— Cine mai e și ăsta?

— Un mare boss local. De fapt, nu-i el asasinul. O să descoperim, cu siguranță, că în clipa în care s-a comis crima era la sute de kilometri de orașul ăsta de doi lei. Altul a apăsat pe trăgaci. Dar i-a întins lui Buzescu o cursă. L-a ademenit pe străduța asta dosnică, pentru ca asasinatul să poată fi comis fără martori. Cred că nici acum nu și-a revenit. Îl credea pe Gore trecut de mult în lumea drepților. Dacă i-ai fi auzit uluiala din glas…

Miron începuse din nou să dârdâie.

— Dacă tu crezi că poți să-l înfunzi cu asta…

— N-o fi Bucureștiul cel mai gigea loc de pe planetă, dar dacă nu vrei să putrezim în văgăuna asta, trebuie să adunăm probe împotriva onorabilului Panaitescu. Măcar avem un pont de la care putem să pornim. *Cui prodest*?, iată-ntrebarea.

— Iar mă-njuri?, se burzului partenerul meu.

Nu l-am luat în seamă.

— În orice caz, va trebui să dea niște explicații. Fiindcă a făcut o greșeală: a răspuns la mobil înainte de a termina o conversație purtată la un alt telefon. În rusește. Să fi fost un reprezentant al mafiei rusești? Să fi fost chiar asasinul pe care l-a angajat și care îi raporta îndeplinirea misiunii? N-am auzit decât un cuvânt: *miortnîi.*

— Adică?

— Într-o traducere neautorizată, vorba asta înseamnă *mort.*

Un detectiv cu ghinion

Stătea în fața mea și transpira din abundență. Un om rotofei, scund, cu o privire speriată.

— Sunt angajat la o agenție de detectivi particulari. Divorțuri, moșteniri, dispariții de-acasă. Fleacuri de-astea. Dar parcă e un făcut – nu mi-a ieșit niciodată nimic. Dacă filam pe cineva, să zicem pe un bărbat care călca pe bec și-și înșela nevasta, până la urmă tipul se prindea și mă alegeam cu o bumbăceală zdravănă. Mai rău era cu damele – ce mi-a făcut una! M-a acuzat de hărțuire sexuală și m-a dat pe mâna poliției. Ce mai, am ghinion. Acum însă cred că or să mă pună pe liber. Am sfeclit-o rău de tot.

— Și eu cu ce vă pot ajuta?

— Ultimul caz de care m-am ocupat era de o simplitate fără margini. Trebuia să mă țin scai de o duduiță, să aflu ce făcea, cu cine se întâlnea, să fac poze compromițătoare pentru un proces de adulter. S-a dovedit până la urmă că tipul cu care se vedea era de fapt fratele ei. Am pierdut două săptămâni de pomană. Dar cu ocazia asta am dat peste ceva îngrozitor.

Contrar obiceiului său, Miron intrase în birou pe nesimțite și rămăsese pironit în pragul ușii.

— Ați dat peste ceva îngrozitor, îl îngână el pe detectivul fără baftă.

Omulețul tresări, îl privi surprins, se uită la mine întrebător.

— Spuneți mai departe, domnul e partenerul meu.

— Am dat peste un cadavru.

— Unde?

— În vila tipului care m-a angajat.

— Al cui cadavru?

— Chiar al lui.

Miron se repezi în mijlocul camerei.

— Asta-i bună!

— Nu-i bună deloc. Sunt îngrozit.

— Ați anunțat pe cineva?

— Nu. Ați aflat primii. M-am repezit într-un suflet să vă spun.

— Hai s-o luăm mai ușurel. Povestește de-a fir în păr ce s-a întâmplat.

Omulețul își drese mai întâi glasul.

— De dimineață eram în mașină în preajma casei lui Cornel Isofescu – așa îl chema pe tipul a că-mi nevastă trebuia s-o filez. Casa e undeva aproape de Chibrit. O casă mare, frumoasă, cu o curte cât un imaș. Așteptam să iasă cucoana ca să-i spun tipului că totul e o trudă în zadar, că femeia n-are niciun amorez și că să-și vadă de treabă. Dar n-am apucat să ies din mașină pentru că în fața casei a oprit un Audi din care a coborât doamna Isofescu. A intrat în casă, așa că m-am pus din nou pe așteptat. N-au trecut cinci minute și dama a ieșit val-vârtej, s-a suit în mașină și dusă a fost. Parcă era urmărită de o haită de câini turbați, așa de repede a șters-o. Am lăsat-o să se îndepărteze, m-am dat jos din mașină și am intrat în curte. Am apăsat pe butonul soneriei. Nu mi-a răspuns nimeni. Ușa era deschisă așa că am intrat. L-am strigat pe domnul Isofescu; degeaba, n-a apărut. L-am căutat în living, în bibliotecă – nu era. Mi-am luat inima în dinți și am urcat la etaj, unde sunt două dormitoare și o baie. L-am găsit în cadă, gol pușcă și cu gâtul tăiat. Apa din cadă era roșie de sânge. M-am îngrozit și m-am repezit la prima secție de poliție care mi-a ieșit în cale.

— De ce n-ați telefonat?

— S-aștept într-o casă unde e un cadavru? E prea mult pentru mine.

Ideea asta îi dădea omulețului frisoane.

M-am ridicat de la birou.

— Miroane! Hai să vedem ce-i cu povestea asta.

…Casa contrasta cu maghernițele din jur. Era ca un transatlantic. Am pătruns toți trei în clădirea somptuoasă, fără să ne observe cineva. Ne-am repezit direct în baie. Dar, spre uluiala detectivului ghinionist, în cada care strălucea de curățenie nu zăcea niciun trup fără viață.

L-am văzut pe Miron cum e gata să-și iasă din sărite și l-am potolit cu un gest moale al mâinii. Detectivul se uita buimac în jur.

— Domnule Paraschivescu! Unde-i cadavrul?

— Îți bați joc de noi?, se burzului totuși Miron.

Paraschivescu părea că se făcuse și mai mic. Pe chelie îi apăruseră broboane de transpirație. Nu-și mai găsea vorbele.

— Vă jur! Acu' jumătate de oră era aici!

— Și după ce a dat drumul la apa din cadă s-a scurs pe țeavă. Șefu' scump! Dacă ăsta nu-i nebun, e pus pe farse. În prima variantă mai are o scăpare.

— Vă rog să mă credeți! Nu mint.

M-am uitat la gresia de pe jos – nicio urmă. Am cercetat scara pe care urcasem și celelalte încăperi. Nicăieri nu se vedea vreun semn al unei crime.

Paraschivescu aproape că plângea. Miron însă nu-l slăbea cu ironiile.

— Haideți s-o ușchim de-aici că ne trezim pe cap cu proprietarul și dacă ne ia la întrebări nu mai știm pe unde scoatem cămașa.

Am ieșit din casă cu inima îndoită. Spaima lui Paraschivescu nu mi se părea o comedie jucată pentru uzul a doi polițiști smulși de la treburile lor. Pe de altă parte, avea și Miron dreptate – începi o anchetă dacă ai un motiv întemeiat. Și nu intri în casa unui om fără mandat.

Am aruncat o privire și prin curte. N-am zărit nimic deosebit. Doar pe o porțiune a peluzei care înconjura clădirea firele de iarbă erau culcate la pământ, ca și cum în locul acela fusese târât ceva greu.

Miron privi și el zona respectivă.

— Doar nu crezi că…

N-am așteptat să-și termine fraza. M-am întors în casă, urmat de cei doi. M-am oprit drept în baie. M-am aplecat și am studiat cu mai multă luare-aminte gresia de pe jos. În cele din urmă, sub chiuvetă am descoperit o pată însângerată, abia vizibilă. Le-am arătat-o celor doi.

— Iată proba!

Omulețul era în al nouălea cer.

— Vedeți că am avut dreptate?

Miron nu era prea convins.

— Adică vreți să spuneți că ucigașul a revenit și a șters orice urmă a omorului și pe urmă a mai cărat și cadavrul ca să-l ducă naiba știe unde?

— Cam așa ceva.

— Atunci nu ne mai rămâne să credem decât că dumnealui e făptașul.

Detectivul sări ca ars.

— Asta-i bună! Eu vin să v-anunț crima și tot eu cad mesa.

— Potoliți-vă! Altcineva l-a ucis pe domnul Isofescu.

Am deschis ușa unui dulap de haine aflat pe palier. Un costum căzuse de pe umeraș.

— Aici s-a ascuns ucigașul când a auzit-o venind pe doamna Isofescu. A așteptat să plece și a vrut să coboare. Dar tocmai atunci a urcat și domnul Paraschivescu. S-a ascuns din nou în dulap. După ce s-a convins că e singur, a șters-o.

Miron era în continuare sceptic.

— Dar de ce n-a sunat madama la poliție?

A fost rândul lui Paraschivescu să intervină.

— Domnul Isofescu avea o asigurare pe o sumă imensă în beneficiul nevestei. Tipul – prudent. Ca să n-o tenteze să se înavuțească pe daiboj, a pus o clauză: asigurarea nu prevedea dispariția prin asasinat. Doamna nu vedea un sfanț dacă îl omora cineva. Precauții de om mai în vârstă.

— Așa că ea a fugit ca din pușcă, și-a adus un ajutor – poate chiar pe frate-său – și împreună au furat cadavrul, ca să-l îngroape până când vor înscena ceva… Simplu ca bună ziua.

— Dar de ce-o fi fost omorât?

— O să aflăm noi. Au și bogații necazurile lor.

— Ăsta da necaz! Domnule Paraschivescu, nu mai poți să zici că n-ai baftă.

Detectivul particular nu părea să fie de acord.

— Dacă mi-ați cunoaște viața…

Nu i-am mai lăsat pe cei doi să filozofeze.

— Miroane! Ia urma cucoanei. De la ea trebuie să pornim. Nu se poate să nu știe ce încurcături avea bărbatu-său. Și du-l pe domnul Paraschivescu la secție să dea o declarație. Eu îi aștept aici pe băieți.

Rămăsesem singur și tocmai formam numărul de telefon de la secție când am auzit un urlet. M-am apropiat de fereastră și am privit în stradă. Domnul Paraschivescu țopăia înnebunit de durere, ținându-și o mână cu cealaltă, în timp ce Miron se învârtea în jurul lui, neputincios și încurcat. Nu mi-a fost greu să înțeleg că partenerul meu îi prinsese degetele închizând portiera.

„Într-adevăr, ești ghinionist, amice”, mi-am zis în sinea mea și m-am dus din nou la telefon.

Piromanul

M-am trezit într-o noapte din pricina unor mașini ale pompierilor care treceau pe sub ferestrele mele cu sirenele puse în funcțiune. Intrigat, m-am dat jos din pat și m-am uitat pe geam. Am văzut în depărtare o vâlvătaie uriașă. N-am realizat de la bun început unde izbucnise incendiul. Am vrut să mă culc din nou, dar somnul îmi pierise. Am dat telefon la secție și un coleg care era de serviciu m-a informat, pe un ton plictisit, că luase foc o groapă de gunoi.

Era un loc de la marginea orașului unde mașinile salubrizării descărcau zilnic tone de resturi menajere, de ambalaje și hârtii, de încălțăminte și îmbrăcăminte veche. Tot aici veneau căruțe cu moloz rămas de la dezafectarea vreunei construcții, sau cu anvelope uzate. Pretutindeni se zăreau cioburi de sticlă, mormane de fier vechi. Locul răspândea un miros pestilențial care uneori se simțea până în centru. Chiar în apropiere erau câteva maghernițe. Era ușor de închipuit ce îndurau sărmanii lor proprietari din pricina miasmelor care îți mutau nasul din loc. Nu-ți trebuiau cunoștințe sanitare ca să realizezi că era un focar de infecție. Și totuși, groapa era pentru ei o binefacere, o sursă de aprovizionare cu haine care se mai puteau purta, cu pantofi și ghete încă într-o stare acceptabilă. Fiecare transport era pândit și imediat începea o luptă frenetică pentru o pradă cât mai bună. Copii și bătrâni ajungeau să se și încaiere din pricina vreunui pantalon doar ușor zdrențuit sau din cauza vreunui sacou căruia uneori nu mai trebuia să-i pui niciun petec ca să-l îmbraci.

Două zile s-au chinuit pompierii ca să stingă incendiul. La sfârșit, am primit și noi un raport în care ni se semnala că nu izbucnise din senin – cea mai bună dovadă era aceea a proporțiilor lui. Nu o țigară aruncată cu neglijență și niciun foc aprins prea aproape de groapă provocaseră acele vâlvătăi care se ridicaseră până la cer. După opinia experților, totul fusese premeditat, focul fiind pus în mai multe puncte ale gropii. Era, tot după părerea lor, opera unui incendiator, a unuia dintre

nefericiții care se închipuie atotputernici fiindcă pot să provoace dezastre. Mai mulți piromani fuseseră luați la întrebări, dar găsirea făptașului nu era de competența mea.

De-abia după o săptămână a fost nevoie să intru și eu pe fir. Niște copii care obișnuiau să scotocească prin groapa de gunoi își reluaseră îndeletnicirea și cotrobăiseră prin straturile de cenușă cu speranța că vor mai găsi ceva de preț scăpat de furia focului. Dar în loc de pantofi sau haine descoperiseră cinci cadavre carbonizate. Părinții băieților înspăimântați anunțaseră imediat sinistra descoperire.

Identificarea cadavrelor dură câteva săptămâni și legă focul devastator de dispariția a cinci tinere pe care parcă le înghițise pământul. Pe parcursul unui an, mai mulți părinți cu ochii în lacrimi ne semnalaseră că fetele lor nu mai veniseră acasă. Toate cele cinci fete se făcuseră nevăzute după ce își stabiliseră întâlniri cu necunoscuți în urma unor anunțuri matrimoniale. La început s-a crezut că e vorba de bărbați diferiți. Focul de la groapa de gunoi indica un singur posibil făptaș care le ademenise, profitase probabil de ele și apoi le omorâse. Se debarasase de cadavre într-un loc unde credea că nu le va mai găsi nimeni, din moment ce mormanul de gunoi creștea zilnic. Dar nu demult apăruse în ziare o știre care probabil îl alarmase: groapa de gunoi, un pericol permanent pentru sănătatea orașului, trebuia să fie dezafectată. Focul nu fusese pus de un piroman, ci de un ucigaș dornic să șteargă urmele fărădelegilor sale.

L-am luat pe Miron și ne-am dus la groapa cu gunoi. Mirosea a ars, dar mai persista și duhoarea resturilor menajere incomplet mistuite de flăcări. Muntele de cenușă era spulberat de vântul care se stârnise – o pulbere neagră plutea în jurul nostru. Se mai auzea și un bocet sfâșietor – cineva din magherniţele aflate în apropiere murise, prapuri negre se zăreau la o poartă. Câțiva câini cu priviri flămânde au început imediat să ne dea târcoale. Miron îi ținea sub o strictă observație. O ceată de copii zdrențăroși ni se repezi în cale și începură să se uite la noi ca la o minune a naturii.

— Nu mușcă, nene!, ținu să ne informeze un pici căruia îi curgea de zor nasul și, din când în când, și-l ștergea cu dosul palmei.

— Iată o veste bună, încuviință Miron, având totuși grijă să nu piardă din ochi o potaie de o culoare nedefinită care încerca să se apropie de el.

Aș fi vrut să vorbesc cu oamenii care locuiau în împrejurimi, dar bocetul care se auzea îmi alungă orice dorință de a mă duce până la casele prăpădite din apropiere să pun întrebări unor tipi care se pregătesc de înmormântarea cuiva drag – între timp apăruse și un dric.

— Sunteți polițiști, nu-i așa?, nu se lăsă puștiul cu chef de vorbă.

— De unde știi?, îl întrebă partenerul meu.

— Avem și noi *fler,* îi răspunse băiatul.

M-am uitat cu mai multă atenție la el. Dacă nu luai în seamă veșmintele umile și obrazul murdar de funingine, îți dădeai seama că e un băiat frumos, iar ochii îi sclipeau de inteligență. Am alungat departe gândul care mă îndemna să mi-l închipui bucurându-se de alte condiții de trai. Dacă Miron ar fi știut ce-mi trece prin cap m-ar fi taxat imediat de „sentimentaloid”.

— Au fost o groază de polițiști pe-aici, mai ținu să precizeze băiatul. Voi aveți un grad mic – ați venit cu Dacia.

Miron îmi aruncă o privire încărcată de reproș – în repetate rânduri mă bătuse la cap să mă pun bine pe lângă Ăl Mare ca să ne înlocuiască hârbul care ne rupea oasele cu o mașină mai de Doamne-ajută.

Bocetele ajunseseră la paroxism; pe poartă se scotea sicriul. În curând, convoiul avea să se pună în mișcare spre cimitir.

Mă simțeam tot mai stingher în decorul ăsta sinistru.

— Unii au venit cu un Volkswagen; a fost și un Mercedes aici. Ăla era un barosan de-al vostru.

Tocmai atunci javra care prinsese drag de Miron începuse să mârâie, enervată poate că nu e luată în seamă, așa că de-abia într-un târziu mi-a căzut fisa.

— Mercedes, zici?

Piciul se simțea în al nouălea cer pentru că în sfârșit îmi trezise curiozitatea.

— Da. Un Mercedes roșu. O sculă cum n-am mai văzut.

Un Mercedes roșu! Era pentru prima oară când aflam că poliția are în dotare un astfel de agregat. Pe chipul meu se putea citi uimirea individului din reclama

la *Animal Planet* când vede cum în încăperea unde lucrează aterizează un papagal colorat fastuos.

Am încercat să-mi stăpânesc emoția.

— Cine erau cei din Mercedes*ul* roșu?

— Era un singur tip. Îmbrăcat la patru ace. V-am zis, un barosan.

— Nu era în uniformă?

— Parcă voi sunteți în uniformă?

De data asta vorbele au fost rostite de un alt băiețandru. Imediat băiatul care e cu siguranță șeful cetei îi arse o palmă.

— Tu ce te bagi în vorbă?

Vreau să-l apostrofez, dar mă abțin și rostesc altceva.

— A zis că-i polițist?

— Nu, dar l-am mirosit imediat. V-am spus: avem *fler*.

— Și ați stat de vorbă cu el?

— Da. A fost primul care a venit după ce-a luat foc groapa. Ne-a pus o groază de întrebări: cum a pornit focul, dacă pompierii au găsit ceva suspect… S-a învârtit vreo oră pe-aici.

— Din câte înțeleg, cadavrele s-au găsit mai târziu.

— Peste vreo șase-șapte zile. De-abia după aceea au venit ceilalți.

— N-a reținut careva numărul mașinii?

— Era ușor de ținut minte. Vi-l spun imediat.

— Notează-l, Miroane!

Bocetele se auzeau tot mai aproape. Abia atunci am văzut cum dricul trece chiar prin dreptul nostru, urmat de câțiva oameni.

Cămătarul

N-am mâncat de aproape douăzeci și patru de ore.

În stomac parcă am un arici neliniștit care își caută un adăpost confortabil. Miron Stratilat se uită la mine compătimitor – lui ce-i pasă, a apucat să înfulece niște sandviciuri înainte de a veni val-vârtej, în toiul nopții, împreună cu mine, în blocul de unde ni se anunțase moartea unui vestit cămătar al Bucureștilor.

Mă încovoi ca să fac durerea mai suportabilă. Alinarea e de scurtă durată. După o clipă de pauză, ariciul începe să se foiască în continuare, cu și mai multă vioiciune.

Iar vecinul celui mort turuie întruna. N-am mai întâlnit niciodată un bărbat cu o asemenea limbariță. Îndrept o clipă lumina lanternei spre el ca să-l văd mai bine – e un omuleț cu o înfățișare inofensivă. Probabil că trăiește singur și nu are cu cine schimba o vorbă, iar când prinde pe cineva își dă drumul la meliță mai ceva ca o femeie gureșă.

— Săracul! A uitat de lucrările din apartament. A deschis ușa, a intrat și a dat să aprindă lumina. Nu și-a adus aminte că întrerupătorul nu fusese montat. A pus mâna direct pe firele electrice neizolate și s-a curentat. Șocul l-a dat cu capul de cuier, s-a lovit la tâmplă și s-a prăbușit instantaneu. Ce moarte groaznică!

— Nicio moarte nu-i veselă, mormăie Miron.

— Așa e, aveți dreptate. Dar parcă domnul Cornescu n-ar fi meritat să sfârșească așa. Era un om așa de cumsecade…

Partenerul meu continuă să fie sceptic.

— N-am auzit de vreun cămătar care să fie bun la suflet…

— Ba domnul Cornescu era. Cerea dobândă mică, nu jupuia zece piei de pe om, te îngăduia cu plățile… Nu era ca alții.

Arunc o privire spre cel căzut în micul antreu. În jur se află claie peste grămadă găleți cu var, lamele de parchet, saci cu ciment, faianță…

— Dați-mi voie, îngaim eu – animăluțul parcă se înfuriase, durerea devenise insuportabilă, simt că mă ia cu leșin.

— Nu deranja pe nimeni, era serviabil cu toți vecinii…, continuă să turuie vecinul îndatoritor – cum îl cheamă?, parcă Neagu.

— Așa o fi fost, dar…, încerc eu din nou să-i retez avalanșa de vorbe.

— Ce mai, era un domn distins. Să se electrocuteze… Și doar îi spusesem să aibă grijă… De! La o anumită vârstă mai uiți, ești mai neatent…

— Dar…, apuc eu să rostesc, însă mă chircesc din nou de durere.

— Ce aveți? Vă e rău? Să vă aduc un pahar cu apă…

— Nu-i nevoie.

Spre uimirea celor doi, pun mâna pe firele care ies din doza aflată în zid.

— Ce faci?, strigă partenerul meu, cu ochii măriți de spaimă.

Însă nu se întâmplă nimic. Nici măcar ariciul nervos pe care îl simt în stomac nu e zguduit de vreun șoc electric.

Miron își revine primul.

— Vrei să te sinucizi? Mai bine mori de foame decât prăjit la firele astea.

— Prin firele astea nu circulă curent. Asta tot încerc să spun și nu mă lăsați.

Îndrept lanterna spre tabloul electric aflat deasupra ușii. Partenerul meu e în extaz.

— Formidabil! Siguranțele nu sunt puse.

— Așa că varianta cu electrocutarea cade, domnule Neagu.

Dar domnul Neagu e imperturbabil.

— Am scos eu siguranțele, ca să nu se mai întâmple altă dandana.

— Și unde le-ați pus?

— Trebuie să fie pe-aici, pe undeva…

— Unde anume?

— Nu mai țin minte.

Mi se pare mie sau nu mai e atât de dornic să dea din gură?

— Nu sunt nicăieri, domnule Neagu. Sau, mai bine zis, sunt la gunoi. Domnul Cornescu nu mai avea nevoie de ele. Am dat peste o listă de materiale pe care trebuia să le cumpere. Vopsea, gresie și alte fleacuri. Printre ele figurează și un tablou electric. Ăsta care e acum montat și-a trăit traiul. Dacă tot dădea o altă față apartamentului, s-a gândit să-și ia și un tablou electric nou, cu siguranțe automate. De-aia zic că varianta cu electrocutarea cade.

— Atunci nu știu ce să mai zic.

— Domnul Cornescu a fost lovit în tâmplă cu un obiect contondent – așa și-a dat de fapt duhul, nu s-a lovit de cuier. Mai rămânea doar ca totul să pară un accident. De-aia îi tot dădeați zor cu firele alea pe care chipurile le-a atins din greșeală. Dar n-ați băgat de seamă că domnul Cornescu scosese siguranțele, tocmai ca să nu se întâmple vreo nenorocire. Câți bani îi datorați? Mai bine mărturisiți totul de la bun început și poate scăpați mai ieftin.

În sfârșit, domnul Neagu rămâne mut. Miron însă începe să se înfurie.

— Crezi că suntem veniți cu pluta prin conductă? Habar n-ai ce metode avem să te facem să mărturisești…

Apoi mă ia pe mine la întrebări.

— Cum de ți-ai dat seama că siguranțele nu sunt puse? E o beznă aici! Nici n-am stat să mai verific tabloul.

Ar trebui să-i spun cum mă sprijinisem din greșeală de butonul soneriei de la intrare și nu se auzise niciun sunet. Dar sunt prea bucuros ca să mai am chef de vorbă – înțepăturile acelea din stomac au încetat, semn că ariciul s-o fi dus și el la culcare.

O moarte accidentală

Afurisită vreme!

Primăvara întârzie cam de multișor să vină. Buletinele meteo anunță ninsori la munte, lapoviță și ploi în restul țării și temperaturi scăzute în continuare. Pomii încă n-au înmugurit – și suntem deja în aprilie. Oamenii s-au săturat să umble încotoșmănați în haine groase, privesc posomorâți spre cerul acoperit de nori murdari și se minunează când aud că Pământul, de mai mulți ani, cunoaște o încălzire accentuată.

— Poate că noi am ajuns, fără să știm, pe o altă planetă, pufnește Miron ținându-se cu mâinile de volan de parcă i-ar fi frică să nu cadă de pe scaun și cu ochii în patru la gropile din asfalt. Bă! Unde caști gura?

O mașină ne-a tăiat calea și frâna pe care a pus-o Miron m-ar fi dat cu capul de parbriz, dacă n-aș fi avut centura de siguranță.

— Idiotul dracului! Nu vede că are „Cedează trecerea”?

— Fii și tu mai atent, zic eu împăciuitor.

— Tot pe mine dai vina? Păi eu am mers mai mult în marșarier decât a circulat în toată viața lui boul ăsta care era să ne facă arșice. N-avem noi timp acuma, că m-aș fi luat după el. S-ar fi șters pe bot de permis.

În sfârșit, oprim în dreptul unei curți împrejmuite provizoriu cu un gard de sârmă. Ne dăm jos din mașină, amețiți după slalomul printre hârtoape. Ne dezmorțim oasele și apoi intrăm pe poartă.

De la o primă ochire îți dai seama că aici urmează să se înalțe o construcție impunătoare. Fundația care s-a turnat se întinde pe o bună bucată de teren. Materialele sunt frumos ordonate – într-o parte cărămizile, în alta pietrișul și nisipul, sacii de ciment, cheresteaua… Din pricina vremii, totul e acoperit cu prelate, cu folii de plastic.

— Ăsta voia să-și facă un palat, nu o vilă, mormăie partenerul meu, încă sub impresia accidentului evitat în ultima clipă. La ce-i trebuia? N-avea nevastă, nici copii,

nici alte rude. N-aș sta ca un huhurez într-o hardughie de asta chiar dacă mi-o dai pe gratis.

— De, dacă omul avea bani de-i întorcea cu lopata… Trebuia să-i folosească la ceva… Asta se cheamă investiție.

— Pe dracu investiție. Mai bine făcea o policlinică. L-ar fi pomenit lumea la biserică.

— Acum n-o să mai facă nimic.

— Asta cam așa e. Dar ce moarte aiurea! Să-l strivească o stivă de cărămizi! De ce naiba au înălțat-o de trei metri?

— Ca să ocupe mai puțin loc.

Cei care ne chemaseră reușiseră să-l scoată pe marele om de afaceri Cristian Teșulescu de sub cărămizile care căzuseră peste el și-l făcuseră zob. I-am aruncat o privire – n-avea mai mult de cincizeci de ani, purta un costum de firmă și era încălțat cu niște pantofi pe care eu nu i-aș putea cumpăra decât în rate.

— O moarte accidentală, asta e, zice Miron compătimitor, doar ca să spună și el ceva.

Continui să privesc trupul neînsuflețit. Sângele rănilor de la cap e închegat în cruste de culoare întunecată. Pe hainele scumpe se zărește așternut un praf roșietic.

Îl iau de-o parte pe șeful de echipă – el venise primul pe șantier și descoperise cadavrul.

— Când s-a întâmplat accidentul?

— Păi, aseară am plecat pe la șase – se pornise ploaia, n-avea niciun rost să mai stăm. L-am găsit de dimineață când am venit la lucru. La început nici nu l-am zărit – era tot acoperit de cărămizi. Cum naiba s-or fi dărâmat? Doar cu mâna mea le-am așezat. S-o fi agățat de prelata care le acoperea?

— Bănuiesc că noaptea locul e păzit.

— Da, este un paznic, ca să nu se fure materialele.

— Așa e, îmi confirmă Miron care, între timp, stătuse de vorbă cu paznicul. Individul e cam afumat, zice că n-a văzut și n-a auzit nimic. Cred că s-a pilit zdravăn și pe urmă a băgat cornul în pernă.

— Cum? N-a știut că domnul Teșulescu e aici?

— Susține că nu l-a văzut când a intrat.

— Foarte ciudat.

Se lasă o tăcere pe care tot eu o întrerup:

— Dar domnul Teșulescu obișnuia să vină noaptea pe șantier?

— Uneori mai trecea și noaptea, ca să vadă cum merg lucrurile, să se asigure că nu se fură. Ziua n-avea timp întotdeauna.

— Ce putea să vadă în beznă?

— Avea o lanternă. Făcea o lumină…

M-am uitat jur-împrejur.

— N-o văd. Pe unde-o fi?

Șeful de echipă se scarpină gânditor la ceafă.

— O fi pe-aici, pe undeva… O fi luat-o careva dintr-ai noștri. Băi! A luat vreunul lanterna domnului Teșulescu?

Ceilalți lucrători se uită unul la altul.

— Nu, șefu'!

— Foarte ciudat! Mai căutați-o, poate dați de ea.

Cam fără chef, muncitorii se apucă să caute printre cărămizi. Într-un târziu, unul strigă cu oboseală în glas:

— Nu e, șefu'!

„Șefu'" e intrigat.

— Să fi venit fără lanternă? N-ar fi văzut nimic. O avea mereu în mașină.

Mercedes*ul* are cheile în contact. Intru în mașină și nu-mi trebuie mult ca să descopăr lanterna în compartimentul pentru acte.

— Foarte ciudat!, zic eu pentru a treia oară și ies din agregatul sclipitor de parcă mi-ar fi frică să nu stric ceva.

Lângă Mercedes se văd și urmele altor mașini; unele sunt late și mai adânci, ca și cum vehiculul care le-a lăsat a staționat. Să fie de la vreun camion? Nu. Mai curând de la un jeep. Și sunt urme proaspete.

Miron se apropie triumfător de mine.

— L-am strâns cu ușa.

Smuls din gândurile mele îl privesc cu nedumerire.

— Pe cine?

— Pe paznic. A mărturisit tot. S-a matolit și a soilit toată noaptea. Ai fi putut tăia lemne pe el și n-ar fi simțit nimic. Ne-ajută asta cu ceva?

— Ba bine că nu.

Pe Miron îl cuprinde nerăbdarea.

— Ai prins un fir?

Nu-i răspund. Mai trebuie să verific ceva. M-apropii din nou de cadavru, mă aplec și îl examinez cu și mai

multă luare aminte.

— Ei? Ce e?, fierbe partenerul meu.

De-abia după ce mă ridic îi răspund.

— Rana cea mai gravă e la tâmpla dreaptă. Atunci cum îți explici că nu există niciun firicel de praf cărămiziu în locul cu pricina? S-ar fi putut găsi chiar și o așchie ținând cont de grozăvia loviturii, așa cum se găsesc în alte părți ale corpului.

— Asta înseamnă că…

— Asta înseamnă că trebuie să chemi medicul legist; nu numai pe el, toată echipa. Domnul Teșulescu n-a murit aici, din pricina unui accident stupid. I s-a luat viața în altă parte și apoi au cărat cadavrul pe șantier. Mașina i-a fost condusă de către altcineva și lăsată în fața porții, pentru ca totul să pară o întâmplare nefericită. Cadavrul l-au acoperit cu cărămizi, chipurile prăbușite dintr-o neglijență.

Nu numai Miron mă ascultă cu gura căscată. Șeful de echipă e și el înmărmurit.

— S-ar putea să aveți dreptate… Domnul Teșulescu nu-și lăsa niciodată cheile în contact… E un cartier cam nesigur… Mai ales noaptea…

Nu-l las să continue și îl întreb aproape răstit:

— La domnul Teșulescu venea cineva cu un jeep? Vreo cunoștință, vreun arhitect…

— Nu e o cunoștință, e cineva foarte apropiat, mâna lui dreaptă: domnul Sabin Grumăzescu. El are un jeep.

Îi spun printre dinți lui Miron:

— Dacă acest domn nu are un alibi beton pentru noaptea trecută, a încurcat-o. Iar dacă în mașina lui e vreo urmă de sânge, chiar că l-a văzut pe dracu'.

…Pentru o clipă, o rază de soare reușește să străpungă vălătucii de nori. Dar numai pentru o clipă.

Pedofilul ucigaș

Pe prima fetiță care fusese violată și apoi ucisă o descoperiseră pe un maidan niște lucrători de la salubritate. Zăcea sub un maldăr de zdrențe aruncate de locatarii din zonă. Peste a doua victimă – tot o copilă până în paisprezece ani – dăduseră într-un tufiș doi gardieni publici care patrulau prin parcul Herăstrău. Contrar obiceiului său, Miron nu făcuse niciun comentariu. Privirea însă îi devenea cruntă ori de câte ori vorbeam despre cele două crime. De-abia când pedofilul ucigaș lovise pentru a treia oară partenerul meu se dezlănțuise așa cum nu-l mai văzusem niciodată.

— Pe ăsta dacă îl prindem îl omor cu mâinile mele! Dumnezeul mă-sii de ticălos! Dar mai întâi îi tai scula și i-o bag în gură. Dementul dracului! Să știu bine c-ajung la închisoare și nu-l iert!

Trecuse o jumătate de an și ancheta bătea pasul pe loc. Între timp, ne mai ocupam și de alte cazuri, unele mai ușoare, altele mai grele. Dar gândul că bestia cu chip de om care le omorâse pe cele trei fetițe e încă în libertate pur și simplu ne înnebunea. Făceam ce făceam și tot la el ne gândeam. Analizam de zeci de ori probele pe care le aveam. De fiecare dată ajungeam la același rezultat. Cu siguranță, victimele fuseseră omorâte în alte locuri decât cele în care fuseseră descoperite. Le aflasem și identitatea – făceau parte dintre copiii străzii. Măcar din acest punct de vedere era o consolare – nu plângea nimeni după ele. Toate trei erau îmbrăcate în haine noi și frumoase. Toate trei făcuseră baie mai înainte de a fi ucise. În clipele mele de răgaz, mi-l închipuiam pe asasin cum le ademenește în bârlogul lui, cum le pune să se spele și să se îmbrace în rochițe cum nu mai avuseseră niciodată, cum le dă cu parfum și le rujează ca pe niște femei în toată firea. Îmi imaginam și scenele care urmau după aceea, dar le alungam cu oroare ori de câte ori începeau să mă bântuie. Și nimeni nu ne oferea nicio informație mai de Doamne-ajută.

Orașul era cuprins de nebunie. Părinții nu-și mai lăsau odraslele singure. Iar poliția era făcută albie de porci și de către cetățeni, și de către presa aţâţată de un

subiect atât de gras. Nu ne mai ocupam doar eu și Miron de caz, o întreagă armată de polițiști scotocea în dreapta și în stânga fără nicio speranță de a-l descoperi pe făptaș. Urmele lăsate nu duceau nicăieri.

A mai trecut o vreme și țăcănitul a lovit din nou. O puștoaică dispăruse din intersecția unde spăla parbrizele mașinilor oprite la stop și împărtășise soarta celorlalte trei. Călina fusese găsită tot pe un maidan, printre ruinele unei case demolate. Dar de data asta aveam un martor. Acesta o văzuse cum începuse să spele parbrizul unui Mercedes, nu reușise să-l curețe până se pusese culoarea verde, discutase ceva cu cel de la volan și se urcase în mașină. Din păcate, martorul nu-i reținuse numărul și îl văzuse doar vag pe șofer. Își închipuise că Mercedes*ul*, cu parbrizul pe jumătate curat, iar cu cealaltă jumătate acoperită de mâzgă, oprise mai încolo pentru ca fetița să-și termine treaba. Spre deosebire însă de celelalte victime, la una dintre gleznele Călinei descoperisem o bucată din sfoara de nailon cu care asasinul o legase.

Am împărțit orașul în mai multe zone și am luat la rând magazinele unde se vindea așa ceva, în speranța că vom da de o urmă. Eșecul a fost total. Chiar dacă unii vânzători își aminteau cui vânduseră un astfel de articol, cumpărătorii respectivi se dovediseră a fi persoane respectabile, cărora nici prin gând nu le-ar fi trecut să comită fapte de o asemenea grozăvie. Ne-am lăsat păgubași; căutarea noastră nu ducea nicăieri.

Eu și Miron stăteam tufliți în biroul nostru și încercam să vedem dacă nu puteam ajunge la făptaș pe o altă cale. Dar tot ce ne trecea prin minte era de un ridicol fără margini.

— Ar trebui să-i întindem o capcană, zise Miron. Să plantăm la o intersecție o fetiță drăguță care să spele parbrizele. Cine știe, poate bestia mușcă momeala…

— Fugi de-aici! Copila s-ar da de gol imediat. Și o mai pui și în primejdie. Ar trebui altceva.

— Ce?

— Dacă aș ști…

Tocmai atunci a intrat furibund Ăl Mare. Noi doi am înghețat.

— Dați drumul la televizor!

Miron a găsit cu greu telecomanda rătăcită printre hârțoagele noastre și s-a uitat întrebător la Ăl Mare.

— Pe *România 1*!

Partenerul meu a apăsat pe unul dintre butoane și pe ecran a apărut imaginea unei săli somptuoase.

— E o cuvântare care ne privește pe noi! Chisăliță ne face.

La tribună se afla unul dintre cei mai mari demagogi pe care i-a avut țara asta vreodată, care adunase osânză și în celălalt regim și care, și acum, se bucura de toate favorurile, reușind să se bage pe sub pielea tuturor atunci când avea un interes. Glasul lui tuna iar privirile îi scăpărau de furie. Era într-una dintre binecunoscutele lui transe care îi înșelau pe toți cei care nu știau ce poamă este. Un teatru ieftin, cu priză la mulțime.

— Până când o să mai tolerăm ca poliția, plătită din banii contribuabililor, să fie incapabilă în stoparea lanțului de crime oribile comise de un dement? Până când vom mai suporta oprobiul public care se răsfrânge și asupra noastră, domnilor colegi, pentru că nu suntem în stare să avem în fruntea poliției oameni capabili, niște adevărați profesioniști?

Imaginile luate din sală îi arătau pe „domnii colegi" că se sinchisesc prea puțin de vehemența apostrofărilor. Pe ei individul nu-i mai înșela demult. Asta însă nu părea să-l deranjeze pe insul umflat de chiolhanurile pe care le trăgea zilnic.

— O să-mi spuneți că e vorba despre niște amărâte copile ale străzii, pe care nu le plânge nimeni. Ei bine, vă asigur că eu plâng după ele. Mă face să plâng orice agresiune împotriva ființei umane, indiferent pe ce treaptă socială se află ea.

Într-adevăr, insul mai avea puțin și începea să plângă. Dacă n-ar fi fost Ăl Mare lângă noi, nu m-aș fi putut abține să nu exclam: „Mare circar ești, coane!"

— Cum adică? Nu vă umpleți de mânie știind că un criminal circulă în libertate? Un pedofil sinistru care violează și apoi străpunge inima victimelor sale cu un bisturiu? Și care, chipurile ca să i se ierte păcatele, mai scrijelește și semnul crucii pe pieptul lor gingaș? Domnilor colegi, …

Nu l-am mai ascultat și m-am uitat la Miron. La rândul lui, acesta își ațintise privirea asupra mea. Parcă hainele de pe el luaseră foc.

— Are dreptate, zise Ăl Mare. Freacă podelele cu noi, dar are dreptate.

Nici eu, nici Miron n-am zis nimic. Am continuat să ne uităm buimaci unul la altul. Pentru că numai noi doi știam de semnele cu pricina. Niște cruci mici, pe care le-ai fi putut lua drept niște zgârieturi. Nu suflaserăm o vorbă nimănui despre ele. Iar presei cu atât mai mult nu i se furnizase informația asta.

Într-un târziu, mi-am auzit glasul care parcă venea de la mari depărtări.

— Cum ziceai, Miroane? Îi tai scula și i-o bagi în gură? Ești invitatul meu.

Dar Miron se schimbase la față și mă privea în continuare ca și cum m-ar fi văzut pentru prima oară.

Manuscrisul furat

Manuscrisul avea fix două sute de pagini. Unora li s-ar fi părut puțin; domnul Florin Horomcea era însă mulțumit. „Nu-i nevoie de mai mult. Așa cum e, va fi o bombă. Lumea literară – și nu numai ea – va vui. Iar de opera amărâtului ăsta se va alege praful și pulberea.” Toată după-amiaza recitise lucrarea pe care i-o consacrase lui Călin Petculescu, cel mai în vogă scriitor al momentului. Cărțile acestuia atinseseră în ultimii ani tiraje halucinante. Nu era zi în care la radio sau la posturile de televiziune să nu se vorbească despre el. Era invitat în toată țara să dea autografe sau să împărtășească unui auditoriu care literalmente îi sorbea cuvintele de pe buze secretele laboratorului său artistic. Era studiat în școală. Romanele lui plăceau și unor critici de obicei severi, dar și unui public mai puțin pretențios. „Parcă sunt orbi, nu mai au judecata limpede”, își zise Horomcea. „Era nevoie de unul ca mine care să strige, precum copilul acela din poveste, «împăratul e gol!» Voi fi, cu siguranță, contestat, bănuit de invidie. N-are importanță. Important e că eseul meu va stârni, în sfârșit, un sâmbure de îndoială. Nu m-aștept ca Petculescu să fie dat jos imediat de pe soclul unde a fost cocoțat fără niciun merit. O să mai treacă o vreme până când toți se vor convinge că e o nulitate. Ce-am făcut eu e doar începutul. L-am prezentat așa cum e: un ratat. Peste vreo zece ani, însă, nu-l va mai aminti nicio istorie literară, ca și cum nici n-ar fi existat.”

Era în al nouălea cer. Dimineață se va duce să predea manuscrisul. Găsise cu greu o editură care să i-l accepte. Iar după câteva săptămâni cartea va apărea. Deja se vorbea despre ea ca despre o blasfemie. Chiar dacă va fi hulită, toți o așteptau cu febrilitate. Îi păsa prea puțin din moment ce știa că scrisese numai și numai adevărul.

Lăsă din mâini paginile dactilografiate și se așeză mai comod în fotoliul în care stătea. Simțea nevoia să-și toarne un pahar cu vin, dar îi era prea lene să se deplaseze până la frigiderul unde avea o sticlă nedesfăcută. Tocmai atunci auzi soneria. Instinctiv se uită

la ceas – trecuse de zece, cine putea să fie la ora asta din noapte? Se ridică agasat.

Se uită prin vizor – figura luminată de becul de pe palier nu-i spunea nimic. Deschise totuși ușa, fără să ridice lanțul de siguranță.

— Ce doriți?

— Prioripost. Aveți o scrisoare.

— O scrisoare? Dați-mi-o!

— Trebuie să-mi semnați de primire.

Domnul Horomcea închise ușa la loc, înlătură lanțul de siguranță și apoi deschise din nou.

— Unde trebuie să semnez?

Atunci începu nebunia. Individul îl îmbrânci în apartament, trase ușa după el și începu să-l lovească furios.

— Ce… ce-i asta?

Nu mai apucă să rostească alte cuvinte. Agresorul îi cuprinse gâtul cu degetele lui puternice și începu să strângă cu toată forța. Ochii domnului Horomcea se măriră în orbite, în vreme ce încerca să se apere, să se agațe de hainele celuilalt, să se smulgă din încleștare. În curând se lăsă moale și căzu pe covor fără viață.

* * *

— Pe-aici parcă au trecut vandalii!

Miron avea perfectă dreptate. În jurul nostru zăceau împrăștiate cărți, scaune și fotolii răsturnate, maldăre de coli scrise sau complet albe, creioane, pixuri, mașinii de scris îi fusese smulsă claviatura. Iar în mijlocul încăperii, Horomcea se uita și el la noi cu o figură parcă nedumerită.

— Ce naiba căutau hoții în casa unui amărât de profesor?

— Să încercăm să vedem dacă lipsește ceva.

L-am chemat pe vecinul de palier care mai venea din când în când pe la profesor. După ce s-a învârtit prin cele două camere ale apartamentului, a ridicat neputincios din umeri.

— Nu-mi dau seama dacă s-a furat ceva. Mai curând aș zice că n-a dispărut nimic.

— Atunci de ce a fost omorât?

Nu i-am răspuns lui Miron. Îl urmăream pe vecin cum aruncă totuși în continuare priviri curioase prin jur, de parcă ar fi căutat ceva. N-am mai rezistat.

— Ce căutați?

Nu mi-a răspuns decât după ce a mai cercetat și baia și bucătăria, a cotrobăit și prin sertarele biroului.

— Totuși, cred că lipsește ceva… Nu-l mai văd.

Miron e nerăbdător.

— Ce nu mai vedeți?

— Manuscrisul.

— Care manuscris?

— Horomcea terminase o lucrare despre Petculescu. Îl făcea praf. Mi l-a arătat chiar ieri dimineață. Era foarte bucuros. Voia să-i mai dea o ultimă citire. Urma să-l predea azi la o editură.

— Sunteți sigur?

— Nu pot fi sigur. Poate că l-a împrumutat cuiva. Nu prea văd cui – nu era cu nimeni în relații apropiate.

— Experții noștri spun că ucigașul a lucrat cu mănuși. N-a lăsat nicio urmă. Afurisită poveste!

— Nu te mai văita ca o muiere! Vezi mai bine de ce ține profesorul pumnul încleștat.

Pe fața lui Miron se citește spaima de a atinge pe cel mort. Mi se face milă de el și descleștez eu pumnul profesorului. În palma lui e un nasture sclipitor.

Lui Miron îi revine graiul.

— E un nasture de la blugi. Uite, scrie „Levi's".

— Știu și eu să citesc. Caută mai bine prin casă niște pantaloni sau o geacă de blugi.

— Nu purta așa ceva, intervine vecinul.

Miron rămâne țintuit.

— Ce stai? Parcă ți-am spus ceva.

Fără să mai înțeleagă nimic, Miron își începe căutarea.

— Despre ce era lucrarea cu pricina?

— Profesorul mi-a citit câteva fragmente. Nu mi-a citit prea mult, pentru că nu eram de acord cu el. După cum v-am spus, îl făcea albie de porci pe Petculescu. Din impostor și ratat nu-l scotea.

— N-am găsit blugii, ne anunță Miron.

Mai arunc o privire prin jur, în speranța că mai zărim ceva important și ne luăm tălpășița.

* * *

Camera e pur și simplu tapetată cu fotografii. În toate pozele e unul și același personaj: la masa de lucru, dând autografe, împreună cu câinele pe o pajiște, pe un iaht, pe o cărăruie de munte… Pe un perete, mare, e o semnătură cu înfloriturі elegante, dar perfect lizibilă: Călin Petculescu. În încăpere cineva stă într-un fotoliu vechi și ține în brațe un maldăr de file pe care le citește îngândurat. Din când în când se încruntă, alteori figura lui capătă o expresie de amărăciune. De la un casetofon abia se aude o melodie tânguitoare.

* * *

Vila lui Călin Petculescu e la marginea Bucureștiului, într-unul dintre cartierele parveniților tranziției. Celebrul autor ne-a primit în halat și ne-a invitat în bibliotecă, unde ne-am așezat pe o canapea. I-am comunicat sfârșitul tragic al profesorului Florin Horomcea. N-a schițat nicio tresărire. A rostit doar: „Groaznic”.

— Știați de lucrarea pe care v-a consacrat-o?

— Cine nu știa? Despre morți numai de bine, dar săracul era un biet veleitar care, la sfârșit de carieră, pentru că nu făcuse nimic important toată viața, s-a gândit să lase ceva în urmă înjurându-mă pe mine. Mă lăsau complet rece părerile lui. Dar nu doriți o cafea?

Îl opresc pe Miron, care se și repezise să zică „da”.

— Mulțumim, nu stăm mult.

Pentru prima oară scriitorul ne privește bănuitor.

— Nu cumva credeți că i-am făcut eu felul?

— Fiți liniștit, nu vă bănuiește nimeni.

— Sincer să fiu, chiar dacă m-a împroșcat cu noroi în multe articole, nu i-am purtat pică. Atacurile lui n-aveau nicio bază. Miile de cititori pe care îi am erau mai indignați decât mine.

Îmi vine o idee – s-ar putea să fie bună.

— Primiți scrisori de la admiratori?

— Maldăre! Și toți vor să poarte corespondență cu mine. N-am cum. De-abia am timp să le citesc. Vor

autografe – pe astea le dau cu plăcere, vor întâlniri, unele domnișoare, știind că sunt divorțat, fac chiar propuneri…

— Și nu le răspundeți niciodată?

— Uneori le mai răspund, dacă scrisorile lor sunt interesante. Am câțiva cu care chiar port corespondență.

— E cineva printre ei mai deosebit?

Se gândește o clipă.

— Da, aș putea spune că din noianul acesta de corespondenți, este unul care e un tip mai special. Cu el am vrut eu să mă întâlnesc, dar mi-a răspuns că nu e încă pregătit să stea de vorbă cu mine. E un pensionar care mi-a citit toate cărțile și care scrie foarte frumos – nu numai caligrafic, dar și interesant. M-am gândit să-l transform într-un personaj de carte.

— Ne dați voie să ne uităm și noi prin scrisorile admiratorilor dumneavoastră?

E puțin stânjenit.

— Nu le păstrez pe toate. Pe cele mai multe le arunc. Vă pot face însă un pachet cu cele pe care le mai am.

* * *

În camera unde pereții erau tapetați cu fotografiile lui Călin Petculescu s-a lăsat întunericul. Individul cufundat în fotoliu nu mai citește și parcă doarme. Casetofonul a încetat să mai cânte. Deodată, se aude ca un început de plânset. Apoi, insul se ridică brusc și se repede la pozele de pe pereți. Pornește să le smulgă cu furie și să le facă bucăți. Pe urmă le calcă în picioare.

* * *

Sunt câteva sute de scrisori pe care le-am citit toată ziua. Am obosit, mă dor ochii. Scriitorul are dreptate – cele mai interesante sunt epistolele pensionarului. Exprimă o admirație ieșită din comun, însă cuvintele pe care le-a așternut pe hârtie sunt pline de căldură și istorisesc fapte de viață emoționante. E vorba despre un personaj care și-a dorit să aibă un model și nu l-a găsit decât târziu, când i se apropia sfârșitul. Dar, oricât aș vrea să mi-l închipui pe sexagenarul ajuns la pensie în

locul unui ucigaș dornic să-l suprime pe cel care i-a defăimat idolul, nu reușesc. Pentru a-i rupe beregata lui Florin Horomcea ar trebui forța cuiva mult mai tânăr.

Miron intră val-vârtej în birou.

— E groasă! Călin Petculescu a fost omorât.

Într-o clipă sunt în picioare.

— Cum așa?

— La fel ca pe Horomcea. L-a strâns careva de beregată.

Stau doar puțin pe gânduri.

— Du-te la casa lui Petculescu. Eu vin mai târziu.

N-aștept s-aud protestele lui Miron și ies primul din clădire.

* * *

Am sunat la ușă și în prag mi-a apărut un tânăr îmbrăcat într-un trening ponosit.

— Ce doriți?

— Îl caut pe Zamfir Răvescu.

— Eu sunt.

— Nu se poate! Înseamnă că îl caut pe tatăl dumneavoastră. Aveți același nume?

— Tatăl meu a murit demult. Și nu aveam același nume.

Nu se dă din pragul ușii. N-am încotro și scot legitimația.

— Vreau să stăm puțin de vorbă.

— Mă rog, zice el în silă.

În sfârșit, mă lasă să intru. E o încăpere modestă, cu mobile sărăcăcioase.

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Anchetez două crime. L-ai cunoscut pe Florin Horomcea?

Niciun mușchi nu tresare pe fața lui.

— Nu. Cine e?

— Dar pe Călin Petculescu?

— De ăsta am auzit… E scriitor, parcă.

— N-ai purtat corespondență cu el?

— Nu.

— Nu te-ai dat drept un fan de-al lui, nu ți-ai inventat biografia unui bătrân pensionar?

— Ce-i aiureala asta?

— Mă rog, o fi o aiureală. Chiar dacă ți-ai prefăcut scrisul, experții noștri tot pot dovedi că tu i-ai scris de câțiva ani încoace.

Cedează dintr-o dată.

— Da, a fost o glumă la început, după aia m-am prins în joc. De aia nici n-am vrut să-l întâlnesc – dacă îi spusesem că sunt altcineva!

Îl las o clipă să creadă că m-a convins. Tocmai când crede că a scăpat, atac decisiv.

— Porți blugi?

E total descumpănit.

— Da, am o geacă și niște pantaloni.

— Adu-i încoace!

Mă uit la haine cu atenție – niciun nasture lipsă. De aia e atât de sigur pe el. Mă mai uit o dată – ceva nu-i în regulă. Un nasture e mai strălucitor decât ceilalți, semn că e pus de curând.

— De obicei, un costum de blugi se vinde și cu un nasture de rezervă. Unde e?

Dintr-o dată îl simt descumpănit.

— Am pierdut unul și a trebuit să-l înlocuiesc…

— Sigur că l-ai pierdut. L-ai pierdut când l-ai omorât pe Horomcea.

— Nu-i adevărat!

Nu-l pierd din ochi și deschid ușa spre încăperea cealaltă. Arunc doar o privire și mă întorc din nou la el. M-am lămurit definitiv.

Pereții celeilalte încăperi sunt tapetați cu o singură fotografie multiplicată de zeci de ori: fotografia lui Florin Horomcea.

Veștile bune nu vin noaptea

E trecut de miezul nopții, dar nu reușesc să pun geană pe geană.

Mă perpelesc în așternuturile mototolite – sunt lac de apă, deși caloriferele nu mai dau căldură de vreo săptămână, iar afară se cerne o ploaie sâcâitoare.

Fără să aprind veioza de pe noptieră, mă dau jos din pat și mă duc bâjbâind la fereastră. Privesc la stropii mărunți care se preling pe geam; de la etajul la care mă aflu deslușesc prin beznă acoperișuri de tablă, de țiglă, plopii care pendulează în bătaia vântului. Doar în depărtare se zăresc, pe câteva clădiri înalte, reclame care luminează anemic.

La ora asta, cei mai mulți dorm în blocurile sinistre ca niște cazărmi părăsite. Doarme zvârcolindu-se tatăl care a adus acasă te miri ce și nu știe dacă luna următoare va mai avea de lucru. Doarme mama istovită și de munca la fabrică, și de necazurile din gospodărie. Doar copiii dorm liniștiți visând la jucăriile din vitrinele strălucitoare.

Nici mahărilor care și-au agonisit averea înșelând în dreapta și-n stânga nu le tulbură nimic somnul în vilele lor din cartierele selecte. Nici ministrul care se-agață de putere ca de un ciolan gras, nici deputatul care a schimbat trei partide, nici judecătorul care primește mită nu au coșmaruri.

Dar nu toată lumea doarme. În cazinourile unde se spală banii murdari se veselesc bărbați și femei în toalete elegante, fără nicio grijă a zilei de mâine. Prin restaurantele încă deschise, perechi chicotesc și fumează țigări cu marijuana fără să se sinchisească dacă-i vede cineva.

E o vreme tocmai bună pentru cei pe care îi urmăresc de ani și ani. Mi-i închipui cum se strecoară pe străzi lăturalnice ca să-și dea loviturile la adăpostul nopții. Iar mâine, la știri, lumea va afla din nou de mașini furate, de case jefuite, de crime. Poate chiar în clipa asta cineva își înfige pumnalul în pieptul unei victime luate prin surprindere; poate chiar în clipa asta un altul

montează sub un automobil explozibilul care îl va arunca pe proprietar în aer când va răsuci cheia în contact. Poate chiar în clipa asta altcineva croiește planuri ca să se răzbune pentru că l-a înșelat partenerul de afaceri sau vrea să elimine pe cineva ca să-l moștenească.

Iar pe cei mai mulți dintre făptași nu-i prinde nimeni și rămân nepedepsiți.

Întreg orașul miroase a fărădelege și crimă, a bani câștigați fără muncă, a droguri vândute ziua în amiaza mare, a prostituție și jocuri de noroc.

Pentru o clipă, o pasăre zgribulită care a poposit pe pervaz îmi alungă gândurile negre.

Dar tocmai atunci sună telefonul. Îl las să sune de trei ori și de-abia după aceea ridic receptorul din furcă. În același timp aprind lumina, încep să-mi scot pijamaua și să mă îmbrac ca pentru o vreme câinoasă – nu poate fi o veste bună la ora asta.

Glasul lui Miron e surescitat.

— În cinci minute să fii jos! Deja sunt pe drum. Un procuror s-a aruncat de la etaj.

…E un bloc urât ca toate celelalte din jur. Echipajul de poliție care patrula prin zonă a dat peste un trup zdrobit pe trotuar. Își face apariția inutilă și o ambulanță – procurorul Sergiu Calomfir nu mai are nevoie de niciun ajutor. Privesc în sus – doar la etajul patru e o fereastră deschisă și lumina aprinsă. Celelalte ferestre sunt cufundate în beznă.

Ușa de la apartament e încuiată. Sunăm numai de formă – știm dinainte că nu ne va răspunde nimeni. Reușim să intrăm folosind un șperaclu. Într-adevăr, înăuntru e pustiu. Îmi pun și eu, ca și ceilalți, mănușile de bumbac și începem să cercetăm cele două încăperi. Nu găsim nicio scrisoare de adio.

Echipa care ia amprente își începe treaba. M-apropii de fereastră și privesc în golul care se cască de la înălțimea asta – trupul procurorului a fost deja ridicat și e în drum spre morgă. Mă depărtez de fereastră și mă uit din nou jur-împrejur – și în dormitor, și în birou lucrurile sunt frumos așezate și nu se vede nicio urmă de praf.

— Calomfir pare să fi fost un om tare ordonat, zice cu admirație în glas Miron, în casa căruia totul e cu susu-n jos. E de mirare că n-a lăsat nimic care să-i explice gestul.

— Într-adevăr, e curios. Nu văd de ce s-a sinucis. Nu l-am cunoscut personal, dar avea faima unui om riguros, foarte sigur pe el…

— O fi la mijloc vreo dragoste neîmpărtășită.

— Oare? Tu te-ai sinucide din așa ceva?

— Doamne-ferește! Doar n-am mâncat mătrăgună.

— Atunci, o fi dat chix în vreun dosar.

— Și din asta îți iei zilele?

Pe mobile, pe tocul ușii, pe pervaz echipa de luat amprente a așternut un praf gălbui. În cele din urmă, unul dintre băieți ridică neputincios din umeri:

— Nu-i nimic deosebit. Răspunsul definitiv îl aflați mâine.

Își strâng valiza cu ustensile și pleacă. Eu m-așez la calculator și-l deschid. Nu-mi trebuie multă vreme ca să-mi dau seama că toate fișierele au fost șterse.

— N-a vrut să lase nimic în urmă, își dă cu părerea Miron.

— Posibil.

Apoi, după o scurtă tăcere îl întreb:

— Parcă lucra la un caz important.

— E vorba de clanul Guguianu. A scris și în presă că dosarul e într-o fază de finalizare.

— Așa e.

— Doar nu crezi că…

— Nu cred nimic, i-o retez eu.

M-apropii din nou de pervazul ferestrei prin care s-a aruncat Calomfir. Cum o fi făcut? A deschis geamul, s-a apucat cu o mână de ramă, cu cealaltă mână s-a apucat de tocul ferestrei, a pus mai întâi un picior pe caloriferul care e sub fereastră… De aia sunt urme de pantofi. Niște urme de noroi. Dar pantofii pe care-i purta Calomfir nu erau deloc murdari. Sunt absolut sigur. Iar urma nu e veche. S-o fi lăsat altcineva?

În micul antreu, sub cuier, sunt aliniate mai multe perechi de pantofi. Îi cercetez cu luare-aminte. Doar o pereche sunt murdari de noroi.

— Amice!, îi zic eu lui Miron, procurorul nu s-a aruncat pe fereastră. Nu era nici drogat, nici labil psihic. L-a împins cineva în gol după ce i-a făcut de petrecanie.

Miron e cuprins de nervozitate.

— Cum putem dovedi?

— Am și dovedit. Ucigașul a vrut să fie sigur că se va alege varianta sinuciderii. După ce l-a aruncat pe fereastră pe Calomfir – care în clipa respectivă era sau mort, sau amețit de vreo lovitură – a luat o pereche de pantofi și a lăsat urme de tălpi pe calorifer. Excesul ăsta de zel o să-l piardă.

— Caută acul în carul cu fân.

— Asta cam așa e, recunosc eu. Dar trebuie să fie cineva pe care-l cunoștea. Nu i-ar fi deschis ușa altcuiva în timpul nopții.

Între timp s-a făcut dimineață. Îl las pe Miron să-i ia la întrebări pe vecini – cu siguranță că n-au nimic să-i spună. Dacă ar fi simțit ceva, s-ar fi trezit și ar fi stat ciopor să caște gura pe palier. Nici măcar nu știu ce nenorocire s-a petrecut în blocul lor.

Trec puțin pe la secție ca să-mi fac primul raport, apoi mă duc la Procuratură să stau de vorbă cu colegii lui Calomfir. Toți sunt șocați și mi-l descriu ca pe un om echilibrat, poate cam ambițios și dornic de reușită – dar cine nu e așa la treizeci de ani? –, însă un profesionist desăvârșit și de o ținută morală ireproșabilă. Nu-i înțelege nimeni gestul.

— A primit cumva amenințări din partea cuiva?

Nimeni nu știe nimic.

Unul dintre procurori mă trage deoparte.

— Numele meu e Claudiu Solomonescu. Lucram cu bietul Calomfir la cazul Guguianu. Punea, după opinia mea, prea multă patimă. Asta s-ar putea să-l fi pierdut.

— Adică?

— Eram foarte avansați cu dosarul. Ne-am pierdut o grămadă de vreme cu el. Dar nu toate acuzațiile din presă se adeveresc. Nici vorbă de trafic de influență, de vânzări de droguri, de proxenetism și câte altele le-au pus în cârca lui alde Guguianu ziariștii ăștia de doi lei. Asta l-a cam dărâmat. Nu mai putea să doarmă, lua somnifere cu pumnul, se enerva din te miri ce… Promisese să țină o conferință de presă în care să arate că toate acuzațiile aduse familiei Guguianu sunt simple fantezii. Practic, asta însemna o înfrângere pentru el…

Brusc îmi aduc aminte de flaconul cu somnifere pe care l-am zărit în baia lui Calomfir.

Îmi sună telefonul mobil. E Miron.

— Vecinii n-au văzut, n-au auzit nimic suspect.

— Ai aflat cine-i făcea vizite?

— Nu-l vizita nimeni. Pleca dimineața, venea seara. Aproape că nici nu-l întâlneau. Și mai e ceva.

— Ce naiba mai e?

— În casă nu s-au găsit decât amprentele lui Calomfir.

…N-am încotro și mai fac o vizită care nu-mi place deloc. Mama lui Calomfir se ține însă bine. E îmbrăcată în negru, însă nu-și smulge părul din cap și nu varsă șiroaie de lacrimi. Vorbește limpede și hotărât.

— Fiul meu nu s-a sinucis. E drept, era cam obosit în ultima vreme. Se mai plângea că-l doare capul, că are insomnii… Însă ieri, când a trecut pe la mine, era vesel cum nu l-am mai văzut de mult. Spunea că a dat de firul unei povești îngrozitoare și că în scurtă vreme o să vuiască lumea de ceea ce a descoperit.

— Era vorba de clanul Guguianu?

— Nu mi-a zis nimic precis. Dar cu siguranță că de mafioții ăia era vorba. Mi-era frică pentru viața lui, dar eram și mândră că are curajul să-i înfrunte. Dacă ar mai fi trăit bietul taică-su, l-ar fi îndemnat și el să-i termine. Până la urmă, l-au terminat ei pe el. Inima mea de mamă îmi spune asta.

— Nu v-a lăsat în păstrare vreo hârtie, vreun dosar?

— Păstra totul la serviciu și în calculatorul lui de-acasă.

— Ăsta-i numărul meu de telefon. Dacă vă mai aduceți aminte de ceva, nu ezitați să mă sunați.

…Mai dau o raită prin apartamentul lui Calomfir în speranța că voi găsi ceva care mi-a scăpat la prima descindere. Scotocesc printre cărți, le scutur – poate că e ascunsă între paginile lor vreo scrisoare sau vreun mesaj. Nu dau de nimic. Mai deschid o dată calculatorul – n-am cum să recuperez fișierele șterse.

Însă un gând nu-mi dă pace: doamna Calomfir mi-a povestit că fiul ei era foarte vesel fiindcă descoperise un fir important în cercetările sale. Ce fir? Cum să-l aflu?

Mă zbucium de pomană. Întotdeauna vreau să se facă dreptate, dar pe Calomfir, deși nu l-am cunoscut, acolo unde o fi, aș vrea mai mult ca în alte ocazii să-l știu cu sufletul împăcat pentru că ucigașii lui și-au primit pedeapsa.

Simt în buzunarul hainei o mișcare suspectă. Înainte de-a apuca să mă sperii, îmi aduc aminte că am programat telefonul mobil să mă apeleze prin vibrații.

Doamna Calomfir are un glas șovăitor.

— Nu știu dacă e important… I-am găsit telefonul mobil. Și l-a uitat când a venit ieri la mine. Acum am dat peste el, între pernele de pe canapea… I-o fi căzut din buzunar.

Cum naiba am uitat de telefonul mobil? Doar i l-am căutat și prin buzunare și prin casă. Ajung într-un suflet la doamna Calomfir. Aproape că îi înșfac telefonul din mână. Apăs tastatura și ascult mesajele – nu sunt decât patru. Însă doar unul mă interesează: „Nu uita de întâlnirea din seara asta”. Ora la care Calomfir a primit mesajul e 19.

Glasul îmi este cunoscut. Așa că nu-mi mai rămâne decât să-l pun pe domnul Solomonescu sub o strictă supraveghere. Oriunde se duce are pe cineva pe urmele sale. Vreme de o lună nu aflu mare lucru. Merge la serviciu, unde stă până spre seară, mai iese la un șpriț cu unii dintre colegii săi, noaptea mai doarme la o blondă excesiv de rujată. I-am pus și telefonul sub urmărire. Nici din conversațiile pe care le poartă nimic nu dă de bănuit. De-abia după o lună îmi cade în plasă. Sunt chiar eu pe urmele mașinii lui – un Ford la mâna a doua – când oprește brusc în dreptul cinematografului *Scala* și lângă el se urcă un individ cu o valiză diplomat în mână. Apoi Fordul își continuă drumul până la Piața Romană. Acolo oprește la stop și necunoscutul de lângă el se dă jos și se pierde în mulțimea care traversează strada. Nu înțeleg mișcarea. Îmi trebuie câteva clipe ca să-mi dau seama că individul a coborât fără valiza diplomat. Alertez prin stație echipajele din zonă și unul dintre ele oprește Fordul la Piața Victoriei.

Domnul Solomonescu e vizibil enervat.

— N-am făcut nimic. N-am trecut pe roșu, n-am depășit viteza…

Nu-i iau în seamă protestele.

— Valiza diplomat de pe bancheta din spate e-a dumitale?

Schimbă fețe-fețe, începe să se bâlbâie.

— A mea e… Adică nu. E-a unui tip pe care l-am dus cu mașina. Și-a uitat-o. Nici nu știu de unde să-l

iau…

Altora poate le-aș fi spus: „Ești amabil s-o deschizi?”, dar lui îi ordon sec: „Deschide-o!”

Mâinile îi tremură, nu nimerește încuietorile. În cele din urmă îi ridică încetișor capacul. Unul dintre polițiști nu se poate stăpâni și exclamă:

— Doamne! Câți parai!

Solomonescu vrea să se prefacă în continuare a nu ști nimic, dar văzându-mi privirea cruntă se chircește dintr-o dată, ca o vietate care a întâlnit un animal feroce.

Imposibila ancheta

Intrasem în posesia unui manuscris incendiar. Îl citisem de mai multe ori, aproape că îl învățasem pe de rost. Mi-l dăduse un individ pe care nu-l cunoșteam, în timp ce beam o cafea la *Nova Brasilia.* Mi-l pusese în brațe și-mi spusese doar atât: „Totul e purul adevăr." Până să înțeleg ce era în plicul de culoare cafenie, se făcuse nevăzut. Nici nu știam să-l descriu, îi reținusem doar privirea rătăcită.

Nu deschisesem plicul imediat, mă grăbeam să-mi termin cafeaua și să ajung la o întâlnire importantă. De-abia spre seară mi-am adus aminte de necunoscutul în loden verde – doar atât îmi mai rămăsese în minte din apariția lui fugară. Așezat la birou, am deschis plicul cu un *coupe-papier*, am extras câteva pagini bătute la mașină. Titlul m-a intrigat de la început – *Execuția dictatorului* –, așa că m-am pus pe citit…

„Procesul se terminase. Cei doi fuseseră condamnați la moarte. La auzul sentinței, dictatorul, de teama căruia până nu demult tremurase o țară, privise liniștit completul de judecată improvizat. În timpul procesului repetase o singură frază: «Nu vorbesc decât în fața Marii Adunări Naționale.» Oricât încercaseră procurorul sau avocatul apărării numit din oficiu – culmea era că și acesta mai mult îl acuzase, decât încercase să-l scoată basma curată – să-i smulgă alte vorbe din gură nu reușiseră. Ea, «savanta de renume mondial», încercase în câteva rânduri să se apere, dar el îi mângâiase mâna și o îndemnase să tacă. Stăteau acum înfofoliți în paltoane – în încăperea strâmtă era deosebit de frig, dar nimeni nu părea să-l simtă. Dictatorul avea pe cap cunoscuta lui căciulă, soția lui purta o broboadă. Păreau doi bătrânei cumsecade, stingheriți de forfota din jurul lor, de atenția care li se acordă.

Întreaga scenă o supraveghea un individ înalt, îmbrăcat într-o haină de piele, de care asculta fără crâcnire toată lumea. În mâini avea un pistol mitralieră. Pe chipul său bărbos se putea citi hotărârea de a împușca pe oricine nu i-ar fi executat ordinele. Acestea erau

simple, clare, ca și cum ar fi repetat de sute de ori rolul pe care trebuia să-l joace în această odăiță dintr-o cazarmă de provincie. Nu se simțise nicio poticnire, nicio clipă de șovăială în desfășurarea scenariului. Totul fusese rapid și eficient: și aducerea celor doi în garnizoană – imaginea dictatorului cu căciula căzută pe frunte, coborând dintr-un transportor blindat, avea să facă, nu peste mult timp, înconjurul lumii –, și judecata sumară și condamnarea.

Iar executarea sentinței avea să fie și ea conformă cu planul dinainte stabilit.

Un telefon începu să sune. Fără grabă, omul în haină de piele ridică receptorul.

— Alo?

Ascultă câteva clipe și zise:

— Eu sunt.

Ținu receptorul la ureche aproape un minut. Înainte de a-l pune înapoi în furcă, mai zise doar atât:

— Am înțeles. Sentința rămâne în picioare.

Deși lumina era cam chioară, un ins mânuia o cameră de televiziune.

Bărbosul se întoarse spre soldați:

— Ce mai așteptați? Legați-i și duceți-i!

Mâinile condamnaților fură legate la spate cu niște frânghii ordinare de către doi soldați încă speriați că pot să-i atingă și să se adreseze celor care dețineră puterea absolută asupra unui popor aproape un sfert de veac.

Cineva deschise ușa și soldații îi împinseră afară pe cei doi. Coridorul în care pătrunseră era și mai slab luminat. Nu făcură decât câțiva pași – cameramanul filma de zor – când, în sfârșit, dictatorul se hotărî să vorbească.

— Vă înșelați! Ne luați drept alții!

Pentru prima oară, omul în haină de piele își ieși din sărite și urlă la cameraman:

— Ia-ți aparatul și cară-te!

Și apoi, spre ceilalți – avocat, procurori, judecători și martori:

— Cărați-vă cu toții!

În fundul coridorului se auzi cum se deschide o ușă și apoi se închide la loc. Pentru o clipă, se lăsă o liniște apăsătoare. Apoi, bărbosul se adresă condamnaților cu un

glas din care răzbătea, pentru prima dată, înțelegere și o undă de compasiune.

— Ce vrei să spui?

Dictatorul încercă zadarnic să privească mai bine de sub căciula care-i tot cădea pe ochi.

— Ne luați drept alții. Aceia pe care doreați să-i judecați sunt departe. Noi suntem dublurile lor.

Omul în haină de piele se prefăcu surprins:

— Ei, nu zău?

Încurajat de faptul că nu fusese repezit, bărbatul legat cu mâinile la spate continuă să explice. Vocea lui nu mai semăna cu aceea a dictatorului care vorbise la mitingul organizat în Piață sau la proces. Era glasul unui om bătrân și speriat.

— Cei doi nu s-au mai întors în țară din călătoria pe care au făcut-o în timpul revoltei. În locul lor am fost trimiși noi.

Omul în haină de piele ar fi trebuit să arate uluit de dezvăluirea făcută. Însă continua să întrebe placid, ca și cum ar fi dorit să afle ceva neimportant, cât e ceasul sau cum va fi vremea în perioada următoare.

— Și?

Bătrânelul era uimit de reacția celuilalt. Totuși, continuă să vorbească.

— Ni s-au dat bani mulți ca să le fim dubluri. Le-am ținut locul de zeci de ori – la o vizită în agricultură, unde bieții țărani n-aveau cum să-și dea seama cu cine au de-a face, la vreo vizită într-o fabrică, unde muncitorii erau fericiți că-i pot strânge mâna celui mai iubit fiu al poporului, la vreun congres unde am stat în prezidiu ore în șir… Faptul că i-am dublat explică puterea de muncă pe care chipurile o avea, multele deplasări care pe un om obișnuit l-ar fi pus la pământ.

— Foarte interesant!

— Așa că faceți o greșeală dacă ne împușcați. Noi suntem alții.

De-abia acum bărbatul în haină de piele păru să-și iasă din nou din fire.

— Și-atunci ce-ați vrea să fac?

— Să ne dați drumul. Suntem nevinovați. Nu noi i-am făcut pe oameni să sufere de frig și de foame, nu noi am dărâmat biserici sau am clădit în neștire după ce am distrus cartiere întregi.

Bărbosul izbucni în râs. Cei doi îl priviră cu mirare. Era pentru prima dată când îl auzeau râzând! Hohotul unui om sănătos și sigur pe el însuși.

— Ar fi culmea să vă dau drumul! O țară întreagă așteaptă să vadă caseta cu filmul execuției. Ce-o să le zic? O să apar la televizor și o să spun: «Stimați compatrioți! Execuția n-a mai avut loc. Ne-am înșelat! Dictatorul a fugit. Ne-a scăpat printre degete.» Nu, domnule Lucian Panaitescu! O să vă pun la zid și un pluton de soldați o să vă ciuruiască.

Bătrânului începură să-i tremure picioarele.

— Cum? Știați?

— Ba bine că nu! Plecarea dictatorului din țară era prevăzută în plan. A plătit miliarde de dolari ca să scape. Bani care au intrat pe mâna cui am vrut noi. Nu-i plâng – le-au rămas destui bani ca să aibă parte de o bătrânețe tihnită, sub alt nume și cu alte înfățișări. Așa că ați căzut mesa, cum se zice la voi în Ferentarii unde ați copilărit.

Bătrâna izbucni în lacrimi.

— Cruțați-ne! N-am făcut nimic!

— Imposibil, cucoană! O să intrați în istorie. Chipurile voastre or să fie cunoscute de o lume întreagă. E drept, or să fie ele cam ciuruite de gloanțe, dar tot celebritate se cheamă.

Bătrânelul încercă să fie sfidător.

— Să știți că ne-am luat măsuri de apărare.

Bărbosul nu părea impresionat.

— Da?

— Da. Doar nu eram nebuni să ne aruncăm de bună voie în gura lupului.

— Ei, nu zău?, îl ironiză omul în haină de piele.

De-abia rosti vorbele astea și scoase din buzunarul hainei un pistol. Îl lipi de ceafa femeii și trase un singur glonte. Femeia, care nici n-apucase să priceapă ce se-ntâmplă, se prăbuși pe podeaua de ciment, cu o expresie de uimire în ochi.

Bătrânul realiză că urmează să aibă și el aceeași soartă și spuse repede:

— Am spus totul cuiva de încredere. O să povestească la toată lumea dacă ni se întâmplă ceva.

— Ei, și? Cine o să-l creadă?

Se mai auzi o împușcătură și bătrânul căzu peste celălalt cadavru.

Bărbosul se uită câteva clipe la trupurile fără viață.

— Bună treabă!

Străbătu cu pași mari coridorul, deschise ușa și zbieră la soldații care așteptau înfricoșați în curte:

— Luați-i și sprijiniți-i de zid! Apoi, foc de voie!

Îl zări pe cameramanul care se învârtea de colo-colo, neștiind ce să facă.

— Tu ce dracu' faci acolo? După execuție, filmează cadavrele! Să știe neamul c-am scăpat de dictatură! Asta e istorie, ce mama naibii! Marș la treabă!"

…La sfârșitul lecturii am rămas pe gânduri, cuprins de neliniște. Paginile parcă îmi ardeau mâinile. Ce era cu manuscrisul acela ciudat? O ficțiune? O mărturie deghizată? Și ce trebuia să fac în continuare? Ce dorea necunoscutul de la mine? Să pornesc o anchetă? Cum? De unde? Cu ce mijloace? Și cine mi-ar fi aprobat cercetările? Dar era vreun sâmbure de adevăr în ceea ce citisem? Cum spusese individul? „Totul e purul adevăr." De unde știe el asta? Fusese martor al întâmplării respective? O auzise de la altcineva? Trebuia sau nu să-l informez pe Ăl Mare? Avea oare vreun rost? Cui i-ar fi folosit dacă aș fi aflat că nu era invenția unui nebun sau a unui tip care se distra să fabuleze doar ca să mă pună pe jar?

M-a smuls din gândurile care mă munceau intrarea intempestivă a lui Miron. Avea o față radioasă și ducea în brațe o cutie de carton.

— Șefu' scump, suntem mari! Intrăm în Europa înaintea altora. Ce mai, ne-am pricopsit!

Cu gesturi febrile, a deschis cutia și a scos din ea un aparat cum nu mai văzusem.

— Ce naiba e drăcia asta?

Miron era în al nouălea cer.

— Ce să fie? Un tocător de documente. De-acum n-o să mai rupem ca ghiolbanii hârtiile care nu ne mai trebuie. Nu. De-acum punem hârțoaga în apărătușul ăsta și o facem fâșii-fâșii. Unde-i o priză liberă?

Puse aparatul în priză și apoi se uită în jur.

— Hai să-i facem proba! N-ai niște hârtii care nu-ți fac trebuință?

După o scurtă ezitare, i-am întins ciudatul manuscris. Fără să vadă despre ce e vorba, Miron luă prima filă și o introduse în aparat. S-a auzit un zgomot ca

de ferăstrău electric și în câteva clipe hârtia fu transformată în fâșii înguste.

— Înaltă clasă!, exclamă mulțumit partenerul meu. Chisăliță a făcut-o!

Luă la rând celelalte pagini și aparatul le tocă, parcă mulțumit că i se dă de lucru.

Brusc, pe Miron îl apucă îngrijorarea.

— Sigur nu mai aveai nevoie de hârtiile astea? Ai fi în stare să mă pui să le reconstitui!

N-am apucat să-i răspund fiindcă tocmai atunci a sunat telefonul. Potrivit obiceiului său, Miron se repezi să răspundă.

— Pe tine te vrea, zise el nemulțumit că nu-l caută vreo junǎ.

Am apropiat receptorul de ureche.

— Alo?

De la capătul celălalt al firului am auzit o voce în care se ghicea o mare oboseală.

— Nu uitați – totul e purul adevăr.

Dublu atac de cord cu asasinat

Fusese o durere scurtă și ascuțită și plimbarea mea de seară se întrerupse. Am căzut mai întâi în genunchi, lin, de parcă scena ar fi fost filmată cu încetinitorul, apoi am atins cu pieptul prundișul aleii și, într-un târziu – cel puțin așa mi s-a părut – am lovit cu fruntea o piatră mai mare, ascuțită, care mi-a spart arcada ochiului stâng. De-abia atunci mi-am pierdut cunoștința.

Am zăcut aproape două ore în spatele unor tufișuri dese, crescute haotic. În tot acest timp au trecut pe lângă mine, fără să mă observe, zeci de oameni – mame împingând cărucioare în care scânceau pruncii, copii care se fugăreau râzând sau băteau mingi viu colorate, domni gravi care dezbăteau șansele în alegeri ale unor politicieni, perechi de îndrăgostiți care se sărutau cu foc, ca și cum ar fi urmat cât de curând sfârșitul lumii, vânzători ambulanți care vindeau baloane sau înghețată. Dar, chiar dacă m-ar fi zărit cineva, nu s-ar fi sinchisit de mine – m-ar fi socotit vreun bețiv doborât de băutură, deși hainele bine croite și îngrijit călcate, părul ușor grizonat și de curând tuns ar fi trebuit să le alunge imaginea unui alcoolic înrăit.

Când mi-am revenit în simțiri, nu se mai auzea nimic din hărmălaia de peste zi din parc. Arșița se mai potolise, iar adierea ușoară a vântului îmbălsăma aerul cu miros de tei. Dinspre lac se auzea larma broaștelor.

Am zăcut câteva clipe mai departe, cu fața în jos, încercând să înțeleg ce mi se întâmplase. Aveam o zi liberă, dar m-am trezit tot de dimineață, am făcut un duș, m-am bărbierit, am băut tacticos o cafea, am șters cu o cârpă firele de praf imaginare de pe mobile. Am ieșit să-mi cumpăr un ziar, dar am revenit repede în casă alungat de căldura insuportabilă, am moțăit în fotoliu, la televizor, am mâncat doar o salată de roșii, apoi, toropit, m-am culcat. Am fost cuprins de o sfârșeală pe care n-o mai cunoscusem. Am dat vina pe canicula de afară care parcă năucise întreg orașul. Când m-am trezit nu m-am simțit mai odihnit. Am pornit spre parc, cu speranța că aerul curat al serii mă va înviora.

Nimic neobișnuit. Doar oboseala aceea inexplicabilă; să se fi adunat atâtea nopți nedormite, atâtea pachete de țigări fumate cu furie, atâtea mii de cafele care trebuiau să mă țină vioi când trebuia să rezolv un caz? Iar acum zăceam cu fața acoperită de sânge în spatele unor tufișuri încâlcite.

Am încercat să mă ridic, dar nu am reușit. Am izbutit doar să-mi șterg, cu mare greutate, lichidul sărat care începea să mi se închege pe chip. M-am străduit din nou să mă ridic și nici de data aceasta nu am avut succes. Am început atunci să mă târăsc spre aleea principală, în speranța că voi da peste vreun plimbăreț întârziat.

Mă aflam chiar în apropiere de roata care se profila amenințător pe un cer cu o lună ciudată. Roata uriașă în scaunele căreia copii și adulți chiuiau de bucurie atunci când se învârtea. Am auzit voci și mi-am zis că am noroc. Am încercat să strig, dar niciun sunet nu mi-a ieșit din gât. M-am târât mai departe, încercând să atrag atenția asupra mea. Dar nimic nu părea să distragă atenția celor doi paznici care-și făceau primul rond.

— Și tu zici că n-a fost gol?

— Cum să fie? Era ofsaid în toată legea.

— Așa o fi. Ai un foc?

— Dacă tu ai o țigară…

Cei doi se îndepărtară mai înainte să-mi fac semnalată prezența. Obosisem. Nu pricepeam ce mi se întâmplase. Cum fusese posibil ca tocmai eu, care nu suferisem niciodată de nimic, să am un atac de cord? Fiindcă fără îndoială, din pricina asta îmi pierdusem cunoștința.

Greierii se auzeau din iarba crescută în neorânduială. Luna căpătase o înfățișare și mai neprietenoasă.

Deodată, am auzit din nou zgomot de pași pe aleea principală. Am deslușit o umbră care se apropie de roată. Am vrut iarăși să strig, dar fără niciun rezultat.

Cu mișcări agile, un individ se cățără într-un scaun aflat în partea superioară a roții, fixă lanțul de siguranță, scoase dintr-o geantă un obiect lung și se puse pe așteptat, într-o nemișcare deplină.

Trecu aproape o oră. Am izbutit să mai înaintez câțiva metri. Am ajuns la gardul viu, dar victoria era fragilă, fiindcă trebuia să-l ocolesc. Din când în când,

priveam la roată și la individul care stătea atârnat în scaun.

Se auzi un zgomot de mașini. În mod obișnuit, n-aveau ce căuta pe aleea principală. Cei care se hazardau și erau prinși primeau amenzi usturătoare. Și totuși, două limuzine luxoase veneau pe aleea principală, una în întâmpinarea celeilalte. Se opriră, lăsând între ele vreo douăzeci de metri distanță. Rămaseră numai cu pozițiile aprinse. Din mașini coborâră câte trei inși. Cele două grupuri înaintară unul spre celălalt. Apoi, din fiecare grup se desprinse câte un individ. Se întâlniră la câțiva metri de mine. Chiar dacă aș fi putut, nu mai aveam chef să-mi fac simțită prezența.

— Fără șmecherii, Mitruș!

Cel numit Mitruș râse fără veselie.

— Tu vorbești de cinste, Moscule? Unde-s paralele?

— Unde-i marfa?

Mitruș începea vizibil să se enerveze.

— Marfa ți-am predat-o la locul cuvenit, în ziua și ora stabilite. Dar banii – canci!

— Ești glumeț, Mitruș! N-am văzut nicio marfă. Și dacă nu-i marfă – nu-s bani. Corect?

— Nu-i corect, Moscule! Vrei să mă tragi în piept. Scoate banii! Altfel, e groasă.

— Ți-ar plăcea să câștigi un purcoi de bani fără să miști un deget. Da' nu ți-ai găsit fraieru'!

— Da' pricepe omule că ți-am predat marfa!

— Nu ține!

— Doar nu i-am dat-o altcuiva!

— Mai știi! Și vrei să iei gologanii de două ori!

Se auziră două zgomote, ca și cum ar fi plesnit undeva, departe, două baloane. Moscu și Mitruș căzură la pământ. Gorilele lor scoaseră pistoalele, se uitară jur-împrejur, nu văzură nimic, și, fără să scoată un cuvânt, își cărară șefii în mașinile care porniră în trombă. Am mai apucat să-l văd și pe bărbatul în combinezon negru care coborî cu agilitate de pe scaunul unde se cocoțase și dispăru tacticos în noapte. Apoi am simțit din nou fierbințeala aceea în coșul pieptului și durerea aceea ascuțită și fața mea s-a zdrobit din nou de pietriș.

George Arion
Anchetele unui detectiv singur

„Romanele polițiste ale lui Arion se remarcă prin scriitura alertă, prin umor și prin limbajul pitoresc al personajelor.”

Paul Cernat

„Postura inedită a detectivului care oferă cu ingeniozitate și promptitudine dezlegarea unor situații aparent imposibile e completată de umorul fin și de verva limbajului.”

Daniela Zeca-Buzura

„Detectivii lui George Arion sunt, în general, simpatici, deși cam slobozi la gură, și seamănă cu cei americani sau cu San Antonio.”

Horia Gârbea

Mașini furate, case jefuite, crime. Pumnale perfide, mașini-capcană, răzbunări.

Cei mai mulți făptași rămân nepedepsiți.

Dar unii primesc ce merită.

99 de cazuri elucidate de un detectiv singuratic și fără nume, în 99 de schițe datorate unui maestru al suspansului. O performanță greu de egalat.

George Arion

Anchetele unui detectiv singur

„Romanele polițiste ale lui Arion se remarcă prin scriitura alertă, prin umor și prin limbajul pitoresc al personajelor."

Paul Cernat

„Postura inedită a detectivului care oferă cu ingeniozitate și promptitudine dezlegarea unor situații aparent imposibile e completată de umorul fin și de verva limbajului."

Daniela Zeca-Buzura

„Detectivii lui George Arion sunt, în general, simpatici, deși cam slobozi la gură, și seamănă cu cei americani sau cu San Antonio."

Horia Gârbea

Mașini furate, case jefuite, crime. Pumnale perfide, mașini-capcană, răzbunări.

Cei mai mulți făptași rămâni nepedepsiți.

Dar unii primesc ce merită.

99 de cazuri elucidate de un detectiv singuratic și fără nume, în 99 de schițe datorate unui maestru al suspansului. O performanță greu de egalat.

ISBN 978-606-8959-00-9

Volum apărut cu sprijinul

Pernod Ricard Romania

CRIME SCENE PRESS

Foto © Mihaela Damian

virtual project

Table of Contents

Prima anchetă
Agentul literar
Agonia unei veri putrede
Amnezie
Asasina umflă potul
Asfalt topit
Uscarea banilor spălați
Beleaua
Bunicuța criminală
Cafea cu aromă de bărbat
Caietul de regie
Clona
Coletul ucigaș
Complot
Fără scăpare
Crima din tablou
Cripta blestemată
Darts
Execuție la oră exactă
Fantoma fără cap
Fața și reversul
Fumătorul de pipă
Sanatoriul groazei
Glasul hoților din tren
Intermediarul
O PASĂ DE LA JORDAN
Camera cu jucării
Sinuciderea din strada Magnoliei
Mesajul morții
Misterul tabloului furat
Asta să i-o spui lui mutu'!
Necunoscutul în negru
Talk-show cu moartea
Păcăleala
Pentru o geantă cu parai
Un ucigaș în paralel
Peretele fals
Gigant pe jumătate
Prietenul ucigașului
Prostituată la marginea drumului

Praf în ochi
Răspuns final
Recuperatorul
Rețeta ucigașă
Rex contra Rex
Roiul
Urma de sânge
Șantajul și forajul
Scrisoarea de adio
Sechestrata
Sinucidere pe portativ
Șoarecele
Șoimul fără un ochi
Casa cu stafii
Strangulatorul
Substituirea
Moartea vine prin fax
Ultima crimă a anului 1999, Prima crimă a anului 2000
Nevăzut, necunoscut
Conversații de noapte
Taxa de protecție
Țeapa
Și vampa singură s-a stins…
Ultimul rol
Săptămâna fără vineri
Acea căldură blestemată
Alergia la flori
Asasinatul trebuia comis rapid
Aurolacul de la miezul nopții
Cadavrul din bibliotecă
Crima de la debarcader
Sfârșitul trișorului
Gândește pozitiv, partenere!
Hoți din apartamente
Oferta specială
Opera perfectă
Bonsai
Povestirea care ucide
Proteza cu dinți de argint
Un criminal în serie
Urechea cu bucluc
Vertij
Cârtița

Ușor cu pumnalul pe nări
Cadavrul din baie
Detectivul și conița
Lamentație la moartea unei beizadele
Caseta deocheată
Bal mascat
Baronul
Un detectiv cu ghinion
Piromanul
Cămătarul
O moarte accidentală
Pedofilul ucigaș
Manuscrisul furat
Veștile bune nu vin noaptea
Imposibila ancheta
Dublu atac de cord cu asasinat

Table of Contents

Prima anchetă 6
Agentul literar 10
Agonia unei veri putrede 14
Amnezie 18
Asasina umflă potul 23
Asfalt topit 28
Uscarea banilor spălați 34
Beleaua 38
Bunicuța criminală 42
Cafea cu aromă de bărbat 46
Caietul de regie 50
Clona 54
Coletul ucigaș 59
Complot 62
Fără scăpare 66
Crima din tablou 71
Cripta blestemată 76
Darts 81
Execuție la oră exactă 87
Fantoma fără cap 91
Fața și reversul 94
Fumătorul de pipă 98
Sanatoriul groazei 102
Glasul hoților din tren 106
Intermediarul 112
O PASĂ DE LA JORDAN 119
Camera cu jucării 122

Sinuciderea din strada Magnoliei 126
Mesajul morții 130
Misterul tabloului furat 137
Asta să i-o spui lui mutu'! 142
Necunoscutul în negru 151
Talk-show cu moartea 155
Păcăleala 159
Pentru o geantă cu parai 164
Un ucigaș în paralel 168
Peretele fals 172
Gigant pe jumătate 176
Prietenul ucigașului 180
Prostituată la marginea drumului 184
Praf în ochi 188
Răspuns final 193
Recuperatorul 197
Rețeta ucigașă 202
Rex contra Rex 205
Roiul 209
Urma de sânge 213
Șantajul și forajul 218
Scrisoarea de adio 223
Sechestrata 227
Sinucidere pe portativ 231
Șoarecele 236
Șoimul fără un ochi 241
Casa cu stafii 245
Strangulatorul 250
Substituirea 254
Moartea vine prin fax 259

Ultima crimă a anului 1999, Prima crimă a anului 2000 264
Nevăzut, necunoscut 274
Conversații de noapte 279
Taxa de protecție 284
Țeapa 289
Și vampa singură s-a stins… 293
Ultimul rol 299
Săptămâna fără vineri 303
Acea căldură blestemată 308
Alergia la flori 312
Asasinatul trebuia comis rapid 318
Aurolacul de la miezul nopții 322
Cadavrul din bibliotecă 326
Crima de la debarcader 330
Sfârșitul trișorului 334
Gândește pozitiv, partenere! 338
Hoți din apartamente 342
Oferta specială 345
Opera perfectă 350
Bonsai 354
Povestirea care ucide 359
Proteza cu dinți de argint 363
Un criminal în serie 366
Urechea cu bucluc 370
Vertij 373
Cârtița 376
Ușor cu pumnalul pe nări 380
Cadavrul din baie 384
Detectivul și conița 388
Lamentație la moartea unei beizadele 394

Caseta deocheată 398
Bal mascat 404
Baronul 408
Un detectiv cu ghinion 412
Piromanul 416
Cămătarul 420
O moarte accidentală 423
Pedofilul ucigaș 427
Manuscrisul furat 431
Veștile bune nu vin noaptea 438
Imposibila ancheta 445
Dublu atac de cord cu asasinat 451